

Uwlec

chcieli, a by ukryzowan, a by jego stawy
i jego rci mogli tem więcej uwlec Rom.

774.

Uwłasci

Omnisceni bφdare ... uwłasci-
iperi, dusri moizey

Pu: uwłascare
(detruentes)

Fl 70, 14

Уводъацаѣ = detrahere

Уводъацаѣ ѡрѡму (pro: vovodъацаѣ ѡрѡго) ладѣмъ
блѣвѣнѣму свѣмъ тѣго гонѣт ѣтѣмъ Жл. 100, 6.
Осѡмѡвѣрѣнѣи бѡдрѣе — vovodъацаѣѣѣи дѣвѣи
мѡрѣѣ Жл. 70, 14.

√ Рѣѣ: vovodъацаѣ (ce) го
detrahentem

UWŁACZAC

Heretici... et sortilegii, incantatores
facientes opera dyabolica, quia auferunt
vvlaczoyø, deo potenciam divinam.., isti
frangunt sibi caput

in v 154

1430-40 GIKazB II 16

Uwta craci-insultane

Bo iako

Stoy & leau Tobowey nam yewali sy & krotowye,
swla craci & gemy BZ Job. 2, 15.

(insultant neges)

8460

Mwtaerae' $\frac{=}{4}$ detractio

† o

wilaczpys

(detractio)

~~1461-67~~ Sermon. 151. r.

~~1424 / 108~~ ~~74 Mns.~~ ~~№. 151 r.~~

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

cf. mwtaerae

Wwtacrać

1

Pomowil gy bycz słodregya... y gynsze vele
słow, tym rowna, ... sprosna, *wwtacrayoera,
wezynyl. 1474 Tab. 540.

Uwtacraí

2

Volalby... smerer ymcer z podyocer, nisty taka slova
spasna, omovyna (!), vvlacrayocera, vvgajocera
vripecer. 1474 Tab. 540.

u

Włocławac = ~~denotare~~

K. 25b.

Si quis vos den^uorat; sz^ute; vwlacza.

~~[X]~~

II Cor 11, 20

W-porena

~~11~~

M. W. G. P. 79. (65. str.)
K. 25b.

Имѣннѣи

Od glossa ѡтглаголюющаго и
ѡбличающаго

Рулѣ 43, 18

Fl: ѡтглаголюющаго и ѡбличающаго
(d voce exprobrantis et obloquentis)

Uwłaczací - detrahere

Oblyozeny bōdzere sromolō,

katōzy ny uwłaczayō / Det. 108. 28

V(7l: ułacz, leg. uwłacz)
detrahunt

Pol 108. 28.

Uwtacrać

926

Bogom thwym, to gest kaplanom
nye wwtacray (diis nom detrahes
Ex 22, 28) XV p. post. Katwim 286

uwtaerap
wlaciām, as, ac:

wlaciācz derogare

XV ex. PrFil. V. 19.

~~jag. N. 2036 f. Jarl. comp. v.
h. 278~~

~~Pr. tr. st. p. str. 19.~~

Brückner Prfil 5 19 kon XV ex

763

Uwlaćzać derogare

derogare, uwlaćzać

c. 1500 Ex. ~~Flow~~ 115

Uwtaczai detrahere

- 3 a) detrahere, obma^ovyacz, wwtaczacz
2 b) detractae, wwtaczace
c. 1500 Ers. ~~Stow~~ 115

Uwtacrać = detrahere

Niektorzy mitemu dieciątku uwtacra-
rahi a niektorzy syna Boie [got] ji
być mienili [quidam dulci pueros
jesu detrahebant... quidam dei filium
hunc esse testabantur] Rom. 121.

Uwtacrać: blasphemare

Poana wtacrać bto gostawionemu
drieciin [blasphemabant in benignum
Jesum] Rom. 139.

Uwtaerac

(na górnym marginesie:

oblocucio omovene

derogacio vranganje

detractio vvlaczyjy (??)

dehinnny tyllis to
her redregi kwilistat
y - mepeone

hoc est, de quibus aperte non videtur, vtrum sint bona uel mala, illa in partem deteriorem interpretantur, aperta autem bona, quia negare non possunt, quia manifesta sunt .... primum est oblocucionis et secundum derogacionis, tertium detraccionis, oblocucio enim est multe opinionis dissertacio (?), derogacio bone opinionis euacuacio, detraccio bone opinionis attenuacio et hy sunt tres ordines decretorum (?) in multiplicite obloquiorum; derogacionum et detraccionum

Serm 151r

Wtaczanie

Jan...gy...zlostkliwimi slowmi onovil, vpadnij
w grzech wtaczanya...1474 Tab. 540.
et infamie

Pothem yezwno naczynik-
mez stambor na dvo-
dre net: prerzeczony 800
yako szye pr/9/zednymy dz-
yalo Czy/10/ly ~~na~~ czy tho
mayą dacz /11/ popyszacz

czo zaluyą /12/ y czo ten
prerzeczony /13/ rzecznyk
atakye wysz/14/nanye y vw-
laczanye /15/ y szromocze-
nye przepa/16/dl Sprawa ma-
ydbor /17/ NA to my przy-
szasz/18/nyczy zmaydbor/19/
ku od powyeda/20/my y pra-
wo mowy/21/my napyrwey st-
rofu/22/gely kto ortel w-
szande /23/ to ma woyth
szwyedzenym przyszasznycz-
ym popyszacz

(pvo)

Stacjanie

(quid praedictus praescator
necnon huiusmodi retrac-
tatione et obsecratione succe-
dit)?

Uwaga

Moje dane powyżej, co ten razurk. Ktore wstawisz
y inowoscie, niepodl. Orl. Mac. 66.

Uwrok - diabolus

Czerkew o uwrokoeh albo o zlych duszoch molwy
Pust. 139, arg.

~~UwToka~~
~~Wlota, Ki~~

wlota contumelia

1444. ~~AD. II. 36~~ XIII

~~Baw. vel. lib. summi. pro.~~

~~Pr. is. H. p. 88 36~~

Brückner Prfil 5 36 r 1444

1500

Uwłoka czei boiej

[2] serca wychodzą ... nie myśli ... niedrojsstwa,
krywo przysięstwa, ~~nie~~ uwłoki (uwłoki) czei boiej
[de corde enim exeunt cogitationes malae... furta,
falsa testimonia, blasphemiae] Rom. 356.

Mat 15, 19

Uwłoka = zawłoka

Ad ... iudicium veniens laboriosus Hannusz
... obligatus est ... dare ... Georgio
solvere marcam ... , quam sibi tenebatur,
et habet sibi solvere sine omni dilacione
vlg. bez szudnye wloky yszthne pyenudze
1468 StPPP XI 249

zawłoka ?

Uwłocstwo of. Uwłóctwo

Uwaga
Uwaga

Przez włocława z ^m sine monasterio 1447 R. xxii, 40.

k. 81

~~Uulocystus~~^{Uulocystus} - detractio

Si hoc ascribitur, qd is *pripysano yest

Uulocystus detractio uulocystus

112 XV R. XLVII, 359.

ἡγοιστῶ
ἡωτοετῶ

rubr
259v

XV met.)

ἡωτοετῶ^{tt} = detraccio, R. xxiv, 363.

Tercis in ipsis (sc. in Pharisaeis)
fuit detraccio, ἡωτοετῶ, oris.
Unde dicebant discipulis magistro
detrahentes, quia detractorum con-
suetudo est loqui de alio non
in facie eius

Uwólortoo

Secundum ignobilis- Podług włocławstwa
totem dieb, mowisz

$\frac{1}{2}$ y, 1, 65, $\frac{1}{2}$ xv w.

(II Cor 11, 21)

fol

Uwōctwo = deductio

Uw(o)czstwa, wraganya ^(g. 149.) ~~c. 1472~~ R. KKIV, 375
XV p. post.

Debit peruenienti se maxillam
saturalitur deprobris vlg. brzyth-
kosery ..., uwkoczstwa, wraganya
(Thren 3, 30)

UWŁOCTWO

Uwłocstwo

Az (!) [pro: Ach!]... se ich by die pomawiono
niewinnie, par ros'ic, uwłocstwem! Pom. 726.

Uwtoorzstwo niewiactwo

o dobry uczynek cię nie kamienujęm, ale
o uwtoorzstwo cxi Boskiej Rom. 838

(sed de blasphemis Jo 10, 33)

Увѣрачі

dis. 131

Увѣрачі, верагаці = digressarii 1466 / R. XXII, II.

Qui, gl. sc. invidi detractores, cum
in presentes palam digressarii, gl.
crudelissime увѣрачі, верагаці,
non valeant

cf. увѣрачі

* 'ублизи, увѣрачі, увѣрачі'

Uwtórací

Pomowil gy byer slodzegya... y gynsze vele slow... v-
czynyl..., storishse to slow *wragayocza, *wtoerayocza,
wyszey wipisyana tedy g duszy przyyól y myne spo-
mina. 1474 Zab. 540.

Uwóćzca

480

~~15. Blasfemis~~ rowloceram

borey fali = blasfemis c. 1420 / R. XLIV, 82.

~~zag. nr. 1299 k. 15r~~

Br. Kas. srow. I. 45.

Rozpr. 24 str. 82 pocz. w. XV

Quia blasfemis v. 2460
nibus non sunt (3) qd. polia, et iriso-
sternia sed fidelibus reuelanda mi-

Uwórcza

uwórcza derogator

1437 / Wisł. № 228 s. 86

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

~~284~~

Uwłoczca

Nam quosdam capit (sc. diabolus) per faciem..., quosdam per oculos vt luxuriosos, quosdam per nares, ~~vt~~ vt gulosos, quosdam per os, ut detractores włoczczce, soczczce, pothwarcze, pochlepcze

1421 WisłRp nr 1601

1. 302

Uwłoczca

des. EB

Venefici sunt omnes, qui alios protrahunt
ad pecandum suo malo exemplo, et tales... sunt
triplices... Secundi sunt detractores wlocz-
cze (leg. uwłoczce)

XV p.post. RRp XXV 175

k.82v

Uvolocerca detractor

detractor, uvolocerca, obmaryacz

c. 1500 Erz ~~Stow~~ 115

Uwórcia

Pre ty słowa, ktoré rekt jako uwórcia
erci Boshiej, dostojen jest smierci Rom. 727.

Uwórcza

Uwórcę erci boziej... ślizami replwali Romu.

727.

Wtorek

Nasz zbawiciel... osądź jak wtorek czy
Bogiem, gdyż on jest Bogiem wiernym Róm. 729.

Uwłózca

wywieść uwłózcę exi boskiej

Roxm. 812

Lev 24, 14

(educ $\neq$ phosphenum extra
astra

abcćdefghchijklmno prsštuwzzż *jet*

Uwłoczca = crinator

333(29)6a

~~uwłoczca~~ ^m (vtargacz tagemý vwłoczca albo ózeczca) non eris
crinator nec susurro in populis. ~~333(29)6a~~

I 1/2 XV Spr. I 312.

~~Spr. 1.312: I pol. XV~~

λ (Lev 19, 16)

Quadr.

247

tajny schemata

Vº (Markus lub 36: tajny vtargacz, Markus 36: V

Uwóżca
Sossurones

✓ Tajny utargacze pwooczery - susurones

~~1477MMKKYV 125~~

(tradit' illos deus in reprobum
sensum..., repletos omni iniqui-
tate..., plenos invidia..., susurro-
nes, detractores Rom 1, 29

ca 1470 Mem Lub 278

Tajny ~ tajny... uwóżca 'sossurones'
pwooczery omnia:

Uwłóczenie - detractio

Pronta jego, by jej przepisać tu być
do prasu, a by jej metode poucz-
cie nie miało podziwienia a teri
by paradowsiwy nie było uwłóczenie
[ne suspicionem ex hoc sumant
invidi vel occasionem, conceptioni
virginis sancte detrahendi] Rom. 58.

Uwtóczenie = detractio

^(V. XV p. m.)
Uwtóczenie [detractio] R. XXII. 335.

Uwotóczenie

a podług zakona ma umrzeć, bo sie synem
Bożym czyni, a to jest uwotóczenie exci Bożej

Norm. 838

Uwłóczenie

Jakoż też sam miły Cristus indzie mówił, gadając się zżydy, iż przez uwłóczenia czci Boskiej synowie zwoleni mogą się zwać bogi, bo otem sam mówił przez Dawida proroka rzekąc: Rozm. 839.

A Urbócsay

≡
mimócsua a pöchlés^xthorá felua

verba ... destructoria

» uniócsua

XV p. part K. ~~XXV~~ 2 hb.

x oracientus, potuer

Metacristo of. Metóctwo

Uwaga

Yis to odplacisz ze za
dobro, uwolcili sz mure
(detrahebant mihi)

Fl 37, 21, sim. Put

Uwstóczyć

za to by mię mylowały, uwstó-
czyły się mi (detrashebant mi)

FK 108, 3, sim. Put

Uwstóczy = detrahere

no dralo gych, gycz uwłoczyć mnie v gospodarua
Fl. 108, 10 ~~gizalo odplaczać zle ca dolore, uwłoc-~~
~~ziti to mae Fl. 37, 21.~~

v sim. Put

v (detrahunt mihi)

Увѣнъи

Обтеченъи лѣдрѣе, гънъи мѣи
вѣсѣѣ, вѣсѣѣ

V (лѣѣ, вѣсѣѣ)

FL 108, 28

Рѣѣ: вѣсѣѣ
вѣсѣѣ

Uwrotczyć

si vero

Wloczili cz. cz. infamiam

important ^{41 Kar. B II 103}
in. xv ~~R. xxiv, 68.~~

gaz. nr. 1679 Mac. 2 Grodz. K. 222

Pr. Kar. irw. I 31.

(u wrotczyć)

et possumus nos humi-
liter excusare

Rozpr. 24 str. 38 pocz. w. XV 564

UWŁÓCZYĆ

Si vero infamiam important wloczili czczi,
possumus nos humiliter excusare

1/11/14

XV in.G1KazB II 103

Wtloczyć, detrahere

Zardrośiwy^{erai} mi ma mi [u] wtloczyć
[invidus non habet hic locum detrahendi]

Roem. 4.3.

V58

Uwłoczyć = detrahere

Proszę meżów uceronych... aby
wrytki książki reigli (resly), aby
zasdrościwy mnie ni jeden w tym nie
uwłoczył [sic invidus non habet hic
locum detrahendi] Rom. 174.

D. 203

Uwłóżyć Bogu = blasphemo

Tako się (!) niektórzy żydowscy rzekli między
sobą: ten uwłóczy Bogu [hic blasphematus] Rom.
293. Mat 9, 3

Uwtóczyć = contumeliam facio

Tako jemu odpowiedzieli mistrzowie a doktorowie żydowskiej ręką: mistrzu, tą mową też nam uwtóczył a wygnisz stomotę [magister, haec dicens, etiam contumeliam nobis facis] Rom. 306.

Luc 11, 45

Uwtoerijé bostwa = blasphemo

Ten istny biskup... prawda? wielkim glosem
reka: Uwtoerijé bostwa, i co jenne potrzebujem
s'wiadectwa? Rom. 725.

Włóczy

Biskup... karał ji bierować bardzo trudno,
jakoby tego, który młóczy orci boskiej Romy.

729.

Uwłoczyć

bedzie ci kto uwłoczyć exci Bożej, śmiercią ma
umrzeć. Rom. 838

(qui blasphemaverit
nomen domini lev 24,16

Uwólóczyć

2

Moje uwólóczył bóstwa pan nasz miły Jesus Christus
Norm. 838

Uwłóczyć

a gdyż ci oni mogli sie zwać syny bożemi, daleko więcej syn Boga wszechmogącego przyrodzony niewłóczył czei boskiej, acz sie bogiem mienił, bo onim też stoi pisano wżóltarzu: Rozm. 839.

Uwłóczyć

To mieni pan Bog, rzekąc nikakie, ale oni ludzie, ja(840)ko zwierzęta a cielestni, czytali wpiśmiech urodzenia boskiego, ale rozumem osiąc (ossyądz) niechcieli, ale tego, który jest syn boży wierny, iże to mówił, czuż iż by synem Bożem był, mienili albo mimali, aby uwłóczył czci boskiej. Rozm. 839—840.

Uwłoczyć = praesudicare

Tęgi rzednania naśladowimy, drugiemu nie uwłocząc [et hunc ordinem prosequimur sine alterius ordinis praesudicio]

Rom. 205.

Uwraai sig

Rola... Velislai: yakam eja ne bual Bogu-
jaloma plata sressukroos nawraerayp
sig; sed Velislau dixit jurando: Uwra-
erayp sig 1417 Coss. 179.

(Uwraaii sig?)

Uwraaii sig

Wielislaw ne bral Bogophalowa plola szeszkrocz
mawraczayf sig; sed Wielislaw dixit jurando:
Uwraaczayf sig 1417) Oris. 179.

Uwrot. v. Wrot?

UWROTNI

Uwrotnie

Uwrotni

(uwrotny?)

257

Ku srobye uwrotnye = que sunt in se ipsa con-
versiva (1449) R. xxiii, 279.

Sola enim encium, q. de numero
encium telko samy thy seay, suz
gaudent noticie, que sunt in seipso
per sapienciam conversiva ku srobye
uwrotnye (ib. 276: ^{u 52} ~~marne crai qre~~)

U no, 'obisc' w jakims kienudu, ^{noway} ~~rusiac~~, stae
St. ir. ^{noway} ~~poniatogay~~, ~~zobnowic~~ ~~wracenie~~ ~~ny~~
~~ku celum~~

Uwroz: funis

Uwroz spadi ed uae Fl. 15, 6.
w swatlich

funis,

(Pub: powozny

V OrtHoc 123; wyznacza

ni dolo se alciare, ut etiam querela
alciaretur) -----171c

SJrothny czlowyiek czyasz-
ko vranyony albo wranyon
tego foldrowal woith

przesz szwego czlo/15/wy-
eka tho gest rzeczny/16/

ka przegego syrothstwo
/17/ y ostrzegi tho wfol-

dro/18/wanyv w wyschylaly-
/19/bybolesc a by tesz

mogl /20/ v wyschycz. za-
loba ate/21/mv ozalowanem

mv czlo/22/wyekv vdzalano
dzen /23/ do zayvtrza Te-

dy przy/24/szedl przed
prawo komv /25/ dana wy-

na

< xiz >

Alciare

OrtOssol 90,2,w.14-25

du lange alciare 'levare, engem
altiare 'levare, extollere, in altum "

V(Ort0ssol 123; wyszmal-ly-by)

-----171c

SJrothny czlowyek czyaszko
vranyony albo wranyon
tego foldrowal woynth
przesz szwego czlo/15/wy-
eka tho gest rzeczny/16/
ka przegego syrothstwo
/17/ y ostrzegi tho wfol-
dro/18/wanyv w wyschylalyV
/19/by bolescz a by tesz
mogl /20/ v wyschycz za-
lobą ate/21/mv ozalowanem
mv czlo/22/wyekv vdzalano
dzen /23/ do zayvtrzą Te-
dy przy/24/szedl przed
prawo komv /25/ dana wy-
na

Myszajc

Ort0ssol 90,2,w.14-25

Urda

~~Erg~~

Richard zaručil Thomá wido y obcit
prave crloucka 1386 Hube 26. 51. Maarey
~~ne dal vsdi na pribeow kon 1400 a lety.~~

~~II. Ne 958.~~

rycht 131

more 'leice, wode, habene, konu'

Urda

Jaco Macrey ne dol vrdi na

Prilicow kon ani go vrithe
na

1400 Pyzto nr 131

Uzda

Kedi ni kon vsretl, Kedi ni Woycech vsretl
gradlo i vsrdj 1407 K. M. I. nr. 1029.

Uzda

1526

Bÿerzã tho cufweÿ tezy ÿcumeÿ
dufchÿ | yzem bil fpofelstwÿe oth
Scepana dopana | pÿotra Obrzycz-
kego ywÿrancilem coon zwo | fzem
atam mÿ fchiftkego nÿedano tho |
yest Rzemeⁿne vfdÿ | - - -

1430 Pom no 1526

Uzda

1076. (392) Jacom Ja Andrzevy (!) hy Mykolayevy nyebil
pomocznykem gdy Jacuba hy pyotra byly w dobrovolney gos-
podze a nym husdi hy drughych rzeczy wzal a ny ghych vzhiv-
thkv mam.

1458 Zap Wana nr 1076 .

Urda

Prinatur (sc. equus) falens, freno,
gl. tenaculo usdy, prinatur honesto,
gl. nobili wczryve.

1466 R xxii 15

Uzda 'chamus.'

1

chamus, vsda albo vadrydlo

c. 1500 Era Stow 116

Uzda

n. 79.

Lerapra usda = *nobile frenum* (1466) R. XXII, 15.

~~*Udy werczywe* = *hauelo freno* (privatim), 16. 15.~~

*Uti nobile frenum, gl. decoratum
frenaculum, koczcz usda*

Uzda

3051. (259) Jakom ya drogy dobrowolney kxadzv Janowy
szgodaczow vicaryemv szclukowa nyezasthapył gwalthem anym
go vderzil dwoyasi kamyenyem amy (!) go gonył any wthem gemv
szgynaly bothy pyerz sschaffran y vszda. Jako wyerdunek przeze
dwo (!) quarthnykow Thako my pomozi boog y szwanthi Crzisch.

1471 Zap. Warsz. nr 3051

Uxida 'frenum'

2

frenum, uxida

c. 1500 Er. ~~Stow~~ 116

Urda

3

krygowa urda 'lupatum'

wolny urdy (z kot-
(wami))

lupatum, wadrydło, krygowa urda

c. 1500 Err. ~~Slaw~~ 116

Uzda = frenum

(W uszach wieszakach serosa Fl. 31, 12, sim. Pul

W oglowi y

V (in carnis et frenis, Manu Lib 128:

in dno w oglowy, wzdłużny, leg. w
widnienicy)

Ueda

poymó cyó wozdó (infrenabó te)

882 Sz. 48, 9

[deop. ochabnam]

Uzdac' cf. Obuzdac'

Uzdane 'frenca'

aurigis, qui eosdem equos ex Pesth duxerunt, dedit $\frac{1}{2}$ flor. a frenis, alias bth
ustnego

1500 Zsig. Bud. 37

SW Uzdane 'odurdne, tvezdane, podane
od nahyway konie dle stojennego
re pnypravedenie konie

Mzolowai' cf. Obuzdowac'

X

Udravai - sakare

Bo ti

Byeruzer y ūdravay, Bz Job. 13, 2te.

martins y zivysz

V(salvas)

8462

Wdrania!

Pilat rekr... fałszywym pomowcam:...

Takier je pomawiacie, iże wdrania w sobotę
Rom. 806.

Uzdrawiai = ~~Uzdrawiai~~ Janare

X

Stanow; uzdrawia (lignum roborat infirmum)
Gn. gl. 143, a. v. On nemocuae hore qest lit
uzdrawial Gn. 181, b. v.

v yzrec

x

Urdnauisic

Secundo convolvit infirmum
vsnava doueka.

In gl. 142 b

Udravisci

Hoc lignum dicitur forte, quia
roboret, stantui, udrava, in-
firmum

U^{dr}
H gl. 1430

Wzdrowiać

Jesus wiele... dobrych przykazań wam przykazał, ...
kresząc martwe, niemocne wzdrowiając Rómu. 811.

Uzdrowiaci = curo

Jesus... dat im moc... aby uzdrawiali
wszystki niemocene i wszystkie mdle

[ut... curarent omnem languorem et omnem
infirmi tatem] Rom. 307.

Mat 10, 1

Uzdrowiac' = curo

Niemocne uzdrawiacie [infirmos curate]

Rozm. 308.

Stet 198

Udrowiać

My mamy zakon w sobotę nikogo nie udra-
wiać Holm. 749.

Uzdrowiaci = Janore

Genze uzdrawa, skruwane sercem ~~146~~ 146, 3.
(sanat) sim. Put, HW 1296

Ukrainiai

Widrauiatanez, wibauiatanez = salvens / 1444 /
R. xxiii, 302.

(te, summa deus trinitas, collau-
det omnis spiritus, quos per crui-
cis mysterium salvas, nege
per saecula)

Uzdrowiac'
~~m u~~

miłosz ufdravyayancza

amor curativus

ca 1461-67. Serm. 400. v.

$\frac{1424}{108}$ ~~Ms. B. 400 v.~~

501

Sermones r. 1461-67

Kopit. Krak. № 1424/108 Ms. karta

usdne wiac

In melle eciem designatur amor ^{un-}
~~ati~~us uolosea usdne wyayancie

unati us

1461-7 serm 400w

Uzdrawiac' = sano

(olej) uzdravyaci ~~oil~~

oleum sanans

ca 1461-67. Sermon. 114. r.

Medicinal!

fol
x

Witkowskiego

sumativa

180.

vsira wyayace R. XXV,
XV p. port.

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 180~~

~~Ossol. 414. k. 384.~~

2729

Vidit (sc. Jesus) hominem non
solum oculis humanitatis sue
, sed etiam oculis divinita-
tis sue, non solum oculis
corporis, sed etiam oculis
mentis, quia visio illa
erat sanativa videra-
vyayacere

Uzdrowiać

X
(samare Luc 4, 18)

podal mię, usdra wyax skonszone.

szyciem ~~Ev. ex. xv of XIII 207~~
Ew Lam

Udravitić = sanare

Duch święty nade mną przeto iie ... postać
mie ulogiem, udravitić skruszonego serca
[pauperibus misit me, sanare contritos corde]

Rom. 250.

Luc 4, 18

Wydrwać

Wydrwać

ca 1461-67. Sermon. 400. r.

~~$\frac{1424}{108}$ Mns. N. 400.~~

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Udrawiać

My pomawiamy Jezusa, że soboty i świętych dniów nie dba...; a by to prawda była, to jest jawna, że w sobotę udrawia wrzytki niemocy
Rozm. 806.

Uzdrowiaci

X

Schwytata Anno, nesch wyschluchay,
nyemocy nasche vrdnewyay,
szmuthne serora nacr pocyerchay,
zaschlyepyonie nacr oschwycer.

~~XXXX~~ ex xv. Pr. Fil. v. 105.

Udravici^z

Udravicy (vir. lub. : ochrady)
uvabant

1471 M~~ount~~ Vol 208

(uvabant continentem filiae
populi mei Jer 6, 14)

W leangli shang

Исправител - сенаре.
Благослав дiera мoya бoгу...
уеу vгpавyа vуeу ст Pу
(ze) 182

уеу мoу тyае / Det. 102.3
sim. MW 106

(xnat, fl: vidualuge)

~~Publ~~ 1023.

ἰσχυραῖα' = sanare

ἰσχυραῖα ἰσχυραῖα ἰσχυραῖα

ἰσχυραῖα ἰσχυραῖα [qui sanat
omnes infirmitates tuas].

M.W. 10 b.

Uradowiac' = curare

Ty dwanaście apostołów k sobie
wezwał Jezus... a dał im moc... aby
uradowiali wszystkie narody i wszystkie
mięsiące [ut curarent omnes morbos aut
infirmi tatem] Róm. 202

D 335

Udrawiać

Trzecia Maja... poręta wolać: ... jestem gorsz-
kości pełna, słynąc trudne nasmiwanie syna
meo, jegorem była glosa odwykła (!) w kościele
słuchać karzącego, a niemocy wrytki udrawiają-
cego Rom. 740.

Uzdrowienie = sanare

√ Genze uzdrawuget ^{twoje} wszesky nyemoory (Fl. 102, 3.

Błogosław dusza moja gospodnu..

(sanaty,

√ (Pul: uzdrawuget)

u. mienno 'umniei dwoche'

Wzdrowiciel

Oprekły i rydowie, miłnicie przewrotni i ciem-
nuda, którego widziacie wzdrowiciela i zbawia-
ciela wnego świata Rom. 791.

Uzdruvnae

Exo XVII / percipe filys Israel, ut affe-
rant tibi oleum de arboribus aliuarum
purissimum. Hic enim est oleum illumi-
nas omnes errores, cibans contra tri-
bulaciones, sanans, vsdravyanczi, contra
temptaciones

(Ex 27, 20)

1461-7 Serm 114r

Vsdrawiac

(roszdrzela, myakozii, ruzsi, zapyeftla)
zagzewa, oozisra, vsdrawya

mel autem quadruplicem habet naturam;

- x. incisivam unde (est) laxativum, insensitivam
unde est ^{tingium} palliamentum, mundificativam
unde ~~est~~ valet in causis ^{o calorum} actorum, curativam
unde valet in causis ulnerum

ca 1466-67. Sermon. 400. r.

Uzdrowic

Ja umorez, a tywo veyne,
videne a ya vzdrowye (samalo
dent 32, 39)

Pri dent 57

W uleaz

Uzdrowic

X

(name)

Uzdrowic me, gospodine, bo samopro-
ni sp writki cosci moie

Fl G. Z, sim. Put

Uzdrowie

cura

lyekarze uzdrow same

szybye, ex. ~~XV P. XXIV, 96.~~ Ewlam 307

(cura teipnum
die 4, 23)

Zam. Q. №1119

Br. Kaz śrw 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

3836

die 4, 23

uzdrowić

Gdyby niemożny ślepy ychłomy przeszedł próbą
odsłonięny był.

~~352-320~~
352: 320. 320.

Urdovic

Urdovic gest, bog Abymelecha
y wout gego.

1 (sanavit)

B2 Gen 20, 17

X
Hedwiesic

Rani ut pan unodem egiptium...

tek. e. Hedwiesic nye bpdress moer
lyer (ut unari nequeas)

B2 Dent 28, 28⁷,
sim. ib. 28, 35

Usdnović

X

Glisolem modlytup tuf a wy-
dzalem slxi tuc, owa vzdrouy-
lem cyf (sanari te)

BZ IV Reg 20,5

Uzdrowie'

X

Uzdrowyl szem (var. kal.:

~~Uzdrowylem~~ = sal^uva^ui

~~Uzdrowyl szem~~ 1471, MPKJ. V. 47
ca 1470 Mem Lub 89

(et ecce sanavit IV Reg 20,5)

~~XIX~~

IV Reg. XX, 5 i oto uzdrawieniem cie!

Ustawa

X

Ktore kategorie zmian, yse pan
vzduchy nyst (me sanalit)

B2 IV Reg 20,8

Uednowic

Bfde sylni w misly, to iron
nichlo wznowy cyf bog (ut
o. des cureris)

B2 Tob 5, 13

Uzdrowic

A iwsz myt tedi postel pan, alich
czt wzidowyl (ut curarem te)

B2 Tob 12, 14

Udnowic

y dat nu geden gijmyense
wyetke, a drvegi go vstnawyl

XV ex. MPKJ II 317

Uzdrowić

Ezechias król mymoczny... ku szczytynie
szysa, iest obroczył, a thedy bog go uzdrowyl
ca 1500 ~~Spa I N w V~~ X

Primi Vlast I X

Urdrowić = sanare

O łowcu, którego wąż był ujadł, a

Jesus ji urdrowił [~~le venatore per amorem~~
de venatore quem sanavit Jesus
~~a serpente quem Jesus liberavit]~~ Rom.

161.

V 117

Udrowić = curare

Jesus ukraszył ją i jego wielką nędrę,
natychmiast ją udrowił [mox curavit
ipsam] Rom. 161.

Uzdrowić = curare

Jesus... trędowatych wielką t Puszcę
uzdrowił [leprosum plurimam terram
hanc hic curavit] Rom. 216.

Uzdrowic

Y stalo suz'e (lip. jest), ysz cry
 kne... obopaczyly szq szaszysa Ada-
 ma... y uzdrwinyly go pospoko sz
 Yewz y gych dryatky

XV ex. MPKJ II 318

Uzdrowie

Sz. wyjechał; wyjechał y pokona, jego
prorok (sc. krolik), alicz urodził
simo jego

XV ex. MPKJ II 319

Wschowić - sanare

1

V, sanare,

Stydzonyenkał, bi pan ih-s mogł
wschowyenkał, skina gego, nys sta, poyacz
oblycznye do nysgo

ex XV CNPKY. II. 320.

Uzdrowić od niemocy = (curare a morbo)

Krol... pisat jemu epistola ... proszac jego,
aby k niemu raczył przydi a uzdrowic'
ji od tej niemocy [ac a morbo... curaret]

Rom. 225.

D. 340

Uzdrowie'

~~uzdrov'ien, a, o~~

~~(Poln. uzdrov'e, uzdrovi, uzdrov'ie)~~

mozl by uzdrov'yon byez

Stimaret

sanatiz

ca 1500

JA. IV, 95.

~~JA. IV, 95.~~

~~Col. Poln. Gl. II f. 13~~

~~274~~

Uzdrowić

Ala gdy grzech swój poznaly
a do Piotra szła volaly
byszkup sz ludem usdrowyeny

ca 1500 ~~sp J K W K~~ [?] 13
Prisniwied 176

Uzdrowić = sanare

Z bojece umyli swoje rany i byli wszyscy
uzdrowieni Rozm. 86. [lavantes sua
vulnera cuncti sunt sanati] Rozm. 86.

V 81

Urdović = curare

Kto wia^z pewne lekarstwo, bzdrie
urdowion [accepta efficaci medicina
per causam (?) curatus] Romm. 189.

Uzdrowić - sano

Gospodnie, ... jedno reery słowem, moje
dziecie będzie uzdrowione [sed tantum die
verbo, et sanabitur puer meus] Rom. ~~286~~
287. D 421

Uzdrowić - saluum facio

Przyniesli przedń wszytki niemocene pro-
szyć jego, a by sie ale mogli dotknąć podol-
ka odzienia jego; a ktorzy kolwie sie do-
tknęli, ci byli uzdrowieni [et quicumque
tetigerunt, salvi facti sunt] Rom. 352.

Uzdrowić = curo

Przeć dni są, w które mamy robić, a
w ty przychodzić, abyście uzdrowieni, a
nie w dzień sobotni [sex dies sunt, in quibus
oportet operari: in his ergo venite, et curami-
ni, et non in die sabbati] Rom. 376.

Uzdrowić - sanare

V sanabo

X

Będę usłotny w grzechom gich a zemyję gich
uzdrowię W Bz II par. 7, 14. ~~Ktore będre znamy,~~
~~ysze pan uzdrowy. myję ib. IV Reg. 20, 8.~~ Będę
sylni w miły, bo iuz nichto uzdrowy eję
bog ib. Job. 5, 13. ~~Owa uzdrowy leu eję ib. IV Reg 20, 5.~~
Uzdrowyl gert bog Abimelecha ib. Gen. 20, 17. A iuz
myję zedi postal pan, abich eję uzdrowyl. ib. Job. 12, 14.
~~Uzdrowyon nyc będreer moer bęrz ib. Deut. 28, 35.~~
~~Zalcz gey godzi syję ku pomazanyu ozeru, na nychre
gert byelmo, a będreta uzdrowyonye ib. Job. 6, 9.~~

8463

Wschronić = sanare

A drugi, jako plato, dixit: a ya go
sz gego myemowi vschroanya

ex XV ONPKY. II, 317. nu. ib, 3

~~Y dat mor geden gymyenyu wyetke,
a drugi go vschroanyl ib.~~

~~Y stalo shya, y ysh chy kme.. obo gashy.
y shya, shya (!) adama... y vschroanyl
go pospolu sz yem, y gych dnyatky~~

ex XV ib. 318 + 8. 318

~~krolik proshyl gego vschroanyl brima gego~~

ex XI ib. 319

Uzdovnic

x

Zolca gey (sc. nyly) godri syf ku
pomaranys oco na nyche
get byelno a bpdretz vztrovyo-
nye (samobrentur)

BZ Tob 6,9

Uzdrowic: sanare

Prose, wolał i sm k tobe y

~~Uzdrow me, gospodze Jt. 6, 2. Uzdrowitios, me~~
~~Jt. 29, 2. Uzdrowitios, me Jt. 106, 20.~~

(sanasti,

1 Reul: uzdrawylesz)

Urdnowic.

Chopodnie... urdnow v dursf moif,
bo zgrzesil iesm tobe.

Fl 40,4, sim. Put

v(sana)

Uzdrowić = salvo

Syn człowieczy przyszedł uzdrowić, co było
pogiętło [venit enim Filius hominis salvare,
quod perierat] Rom. 384.

Mat 18, 11

Uzdrowić = saluum facio

Im otowieczny przyjechał szukać i uzdro-
wić to, co było zgineło [Venit enim
Filius hominis quaerere, et saluum fa-
cere, quod perierat] Rom. 407.

Uzdrowić = saluum facio

Saluum me fac Deus - Uzdrowi mię - J =
spodnie Rom. 733.

Udrowić = salvum facio

Kto koltre chce duszę swoją udrowić (!).

Straci ją [qui enim voluerit animam suam
salvum facere, perdet eam] Rom. 365.

Mat 16, 25

Urdnawic

X

Postal slowo swoye y vzdrowyl
y yery wytaragl ye ze ighymena
gych

Fl 106, 20, sim. Put
(samavit eos)

X

Удотловіц

Дзе гэгоўз, гэссыму збаўчэню, абхаванню і эндотаванню,
1784, Р. XLIV, 350.

XV мед

~~11 12 13 14 15 16 17 18 19 20~~
Medkowie.

Twoją nas pro-~~szym~~ szymi zbaw, vzdrow y wspomoz

mo-
czą. |

~~40-6~~ M. W. 126-13a.

Медведев.

Фондирован, переделан
и перепечатан

М.В. 17 а.

X
Uzdrowić

In dominica vero hodierna docemur abstinere a carnalibus desideriis, que militant, waleza, adversus animam, si salvari, vsdrowony, volumus a celesti medico XV p.post.

G1Dom 79

ty o

Uzdrowie [². udra-ria i]

XV d. pr.

Jy yes... lekarz wszech ran *uzdrawianich [A xv, 535
matlosz(ó) ne widzi^hcih

Uzdrowic

Benedic anima mea domino, qui sanat,
vsdrovyl, omnes infirmitates tuas

ca 1484 GlKórn II 214

Uzdrowić z martwych z a morte suscitare

Jesus sredsy i uzdrowil ja z martwych

Rom. 221.

X

~~Udrowic~~ Udrowic
a b c ó d e f g h c h i j k l m n ó p r s s t u w z z z

Pan cracowsky, yego mylosca,
swogymy przyaczoły, bore gye
racz udrowycz, sre thego po-
msczyly. ~~II 1/2 XV N. A. S. 267.~~

1822 w. 23

... bore gy racz
posdrowycz, ode wrogo slego

↓ ~~Pisan' drab. Tenca.~~

2. 'wzmocnić, pokrzepić,
~ 'downić przed cypis

Uzdrowić

Jesus... řekl...: baeř, iie mie niekto
dotknęł, gdy se mnie moc wysta a
wrod albo niemoc prer mię uzdrowiona

[Jesus ait: aliquis me tetigit, virtutem
nam exisse de me scio morbique salutem]

Roim. 223.

Uzdrowic

Wzrost (pro porusil) ies zent y
zampcil ies if, wzrost w senose-
no icy, ko porusila se iest

Fl 59, 2, zim. Pul

V(sano)

Uzdrowic

manometr mit kutsurki
vayni zdrowie

Uzdrowy conficiet

(war. lub.: zdrowye)

1471

Manuel 173

(inquentarius ... unctio) conficiet
sanctatis Eccles 38,7)

Eccles. 38,7 optekar ... masi zdrowe vayni
Eccles. 88

fy 0

Uzdrowie

Panno Maria, proz syna ^{<>} ~~Sh~~wego..., arali widrowi nedostatky orala
mageso Rab. Oseal. ~~№~~ Nr 372, 13.

XV

Uzdrowienie

Uzdrowienie - curacionem (w. łac: curatio-
num)

ca 1480 ~~PKg V 117~~

Manus 282

(numquid omnes gratiam habent
curacionum? I Cor 12, 30)

I Cor 12, 30 Wielei wospay tarq mejs ustr-
vianie

Уходование - санаре

2

Купе потребуются для всех предни
луканы на уходование твоего
сима ex xv отркы. II, 320.

~~10/1/51~~

Uzdrowienie

Jesus... od pierwszych niemocy wiele ich
zbawił i dał im uzdrowienie [a febribus
continuis et interpolatis liberavit
plurimos medela sanitatis] Rom. 217.

V 134

Uzdrowienie = sanitas

Polmai temi niemocami udręczeniu od
Jesucrista wzięli uzdrowienie [in morbis
et doloribus gravati qui fuerunt a Jesu
Christo sanitatem plenam receperunt]

Romu. 217.

V 135

Вдохновение

→ одержимости од некого родо-
мощи и вдохновения: ...
каждому

M. W. Id. b.

Proxi proies za nami gresnini do pana boga...

Uzdrowienie -

Théva, ~~dobra~~ (H) krewy myśla przydz
tw uzdrowyenyv moyey dszche Now. 123.

Uzdrowienie 'sanitas'

secundus fructus confessionis est sanitas,
id est ~~est~~ vstroyena

c. 1500 R XLVII 370

Udrowienie

Tedy porośleła swój plod wyelzebny...,
yenne wchemu wyathu dano wsdro =
wyenye Rom. 10.

Uzgardzi of Mokaca

100
Hrgodnic' ~~cf. Orizodnic'~~ cf. Orizodnic'

cf. Orizodnic'

De previso aut insi/25/gn-
 ito alias ovznaczo/26/nem
 consule et iurato /27/ Da-
 ley bandzyely kto /28/ wyb-
 ran raczcza albo przy/29/
 szasnykyem y postawy/30/
 on a bandzely then vz/31/
 naczon /4/ Przeszapyly kt-
 ho prze/5/czywko raczczam
 albo prze/6/czywko vchwale
 myesczkey /7/ Moga raczcze
 wszancz gy De transgressio-
 ne lau/9/date pene alias
 wyelkrzv /10/ Daley przes-
 tapy ktho /11/ myesczky
 wyelkyerz

Przeczyc

-----4d
De previso aut insi/25/gn-
ito alias ovznaczo/26/nem
consule et iurato /27/ Da-
ley bandzyely kto /28/ wyb-
ran raczcza albo przy/29/
szasznykiem y postawy/30/
on a bandzely then vz/31/
naczon /4/ Przeszapyly kt-
ho prze/5/czywko raczczam
albo prze/6/czywko vchwale
myesczkey /7/ Moga raczcze
wszancz gy De transgressio-
ne lau/9/date pene alias
wylkrzv /10/ Daley przes-
tapy ktho /11/ myesczky
wylkyerz

OrtOssol 13,4,w.24-31 -
~~14,1,w.4-11~~

Wenacze

llauri. (emmy, eridomy)

pani. maci ross.
n. 89 f. unum

Pamathay, pane, slug y sluszebnyezcky ... Twoych...
kavorysch k hobyje wyara suawyciu =

la, ^{gl.} ~~suawyciu~~, ^{no} ~~gest~~ y ~~szwyadoma~~, y ~~szwyadoma~~
Camentis, Domizio, Famulorum famularumque tuarum...
(quorum tibi fides cognita est) (et nota)

XV med. Msza 5 ^{A.} 260

~~V IIII~~ ~~XXV~~ ~~IIII~~ ~~IIII~~

posznana 6, 2, 37 (VI, II, III, VII, XIV)

znayoma 9 IX

sznamenitha 3 8 III - VIII, XII, XIV

, XIII : szwyadczona, szwyadoma

Uznać

7, ryszec chorem

Przypragani... prawdę mówię..., a tego nie
chorem opuszczyć... * Tego daleko, jako my swych
* pynory szmislów morzem uznać z wrota-
meir. II $\frac{1}{2}$ XV) Tab. 539.
p. post.

8 (leg 2 swych)

Uznać 'considerare'

considerare] uznać

c_q 1500 Em. ~~flow~~ 116

Mznac sic 3. sg. imp

w/nay /ze/,
Probet⁴ autem se ipsum homo
et sic de pane illo edat et de calice bibat (I Cor 11, 28)

XV med. Gł Wroc 2Av

W. michajie doswiadczony samego siebie ostowiek

⁴ skp. probat

wyż. 2
↓

Usmaci $\sqrt{\text{I Cor 11, 28}}$

3. 28:1 mp

w/nay¹ < n₂ >

Probet² autem seipsum homo et sic de pane illo
edat et de calice bibat. / Et ergo oportet digne
(wcynty)

sumentem hoc sacramentum habere actus et habitus
virtuosos.³ Probet² autem seipsum homo, si habet
(sue⁴ przebiwane)

actus et habitus virtuosos³

2) skp: probat

XU med. Gł Wroc 48v

skp:

3) virtuosus

I Cor 11, 28

B. sig. imp:

Memac sig

ofnau lesam

Opportet^s ergo, ut homo prius semetipsum examinet, deinde proximum corrigat

XV med. Gl Wroc 6A r

5) thp. oportet

examino e. igne e. oolwarii, bedai, dno uia derae
'ocryni' r 'ogru'

2. pl. imp.

Por. Cm'

Wiedza ciche
niewiedza

Uznać

Ffratres, hoc sentite in vobis, ^{tehr podob} quod in X^o

^{stae} Ihu, czwycze a wyadomesza vsznaycze na
soby, qui, cum in forma dei esset, w poma-
zanyczw XV p.pest. GlDom 51

(Phil 2,5)

Nie spatrzyć siebie, co myslę, ale tego,
co drugi.

Wujek

Albowiem to o sobie czynie, co i o Chry-
stusie Jezusie, który brząc w postaci Boga,
nie poczytał za szlachetno, iż był równym Bogu,
ale omnisans samus siebie.

Uznać

mili panie,
Spomoxi mye, bich uznał twoje ~~z~~ umilo-
wanie ~~XII~~ Slacc. XII 161.

~~XII~~
ca 1500

Uznać

Miły Jezu... dziękował Bogu ojcu z tego,
że ci dał uznać młdemu a krewkiemu przy-
rodzeniu niewieścieemu Rómu. 322.

Uznać

doznać, obwieścić, uznać

A tak ve troye abo ve czvoro nogą
obvyn tą massczą, za trzeczym przivy-
zym vznasch pomocz, yestly bog i chce,
bo vycziagnye ogyen XV p. post. Bedn-

Med 50

74

сповени

Wmac
inf.

Proszu szoby na pomocz boga ...)

~~Pre szawady dyabla przekatego, luyh wam mog⁺
pysina swathego powyedaer ero dobrego, alyh⁺
mogly wsmacz y^{*} wba¹²czyer wyelebuoser y dostoy-
noser swatha tego. Mac! Dod. 110.~~

Uba¹²czyi 2 u m. umysom :

caacowizy, spostrec, rozintowiy, wba¹²czyi robie spow⁺

3 sg

dupl. do umiřla

Uznac

zovienšeni o

wfna

55v lw

Noverit autem Deus mutare sentenciam, si tu
noveris emendare delictum

delictum;

«mistyřstvo, napraveni,
zuel»

XV med. Gl Wroc 55v

Novo c odnevan, odširezac, emieniac
sententia c ozrak

Urnaí - ~~no wiste~~ Cognoscere Ty w myśliczech
Bo) (novi crim) ostomj

Urnaí - ze maie wyórey baranow PL deut. 3, 19.

~~Daletz zamyona... y szost urnal, y sze piznye
przezw gym szinyly ib. Neh. 9, 10.~~

W. - wiem boiem

8464

Uznac' Bat. erkennen'

• Dalesz znamyona y dziwi
nad pharmonem---, yszesz v'znal, ysze
pisznye pncyw gym czingly

BZ Nch 9, 10

W. 1000 poznat

Uznac

cz. D: skledal sem

cz. O: sem nalezl

XI: Uznalem = comperi

B. id.

~~ca 1171 MFBJ.V.181~~

ca. 1470 MamLub 299

(Petrus... dixit: In veritate comperi,
quia non est personarum acceptor deus,
sed in omni gente, qui timet eum et
operatur iustitiam acceptus est illi

Act 10, 34)

N. prerdicem doznai, i i sylbogy na prvly nje 024 de.

Wznać - discernere

czuciemi,
pojęci
i rozumem

~~Ogarnąć ... wznać - (mente) capere~~

~~(et racione) discernere~~

~~XV ^{med.} 279~~

Quis... mente capere et racione discernere, wznąć, passit, qualiter splendor ille inaccessibilis virginis se infuderit visceribus

Uznac' = novi

colomai?
pukonni rj

condit̄-pass.

2. sg. m.

xv p. pass.

Nisi noveris alesz by wznan. II ⁱ XV fol.
III 290. PF

Te nunquam comedas, stomachum nisi
noveris antefpurgatum ~~ex~~ ^{per} cibo,
quem sumptis ante; ex desiderio poteris
id nosare certe

K. 288a fol.

wzna!

N: aby... z dobrych motywów
przypatrywszy mi, chwała Bogu

vbaczywszy, albo ~~vzna~~ vznawszy

cf. Ubażyć 1.

1449 Q. XXV 165

rp. lw. vbacząc albo vznawając - considerantes

SKJ I 84

Vbaczysz czy abo vznawszy (m̄... ex bonis
operibus vos considerantes, sc. gentes,
glorificent deum in die visitationis I Pet
2, 12, SKJ I 84: vznawając)

Usual' = considerare

'conviene'

Odkriggy oxri moie y)

usualu d'ijune vaei tuvie

& rakoua tuvego (et considera-
bo mirabilia ~~ta~~ de lege tua).

Psal 118, 18)

M.W ... b a.

W. a prypatny ny di vom

ilznąć

człowieki

Apostoły czytało wzywały... Piotr szwajcra the
czytało prowadził. Rzecz the szwajcra
wznaly ... , spalyca czytało szwajcra the cherychy

cc 1500 / ~~Jan JAW V 13~~

Pierini wlad 176

Uznać .

3 pl. prost D ind.: Napoleone.

Vznali oni Tme7 urole
poganscy urolewicha ~~urole milosci-~~
nego ... dewico porodonego

Kiw cv 28

Urnae episcopi węgiersi.

V
Urmatery vola'y oruel, yez [Jis] [taha] nam narodzył pan. R. XIX, 79. ^{xv med.}

Wenai

pañ-puñi-puss. n. sg. neut.
wenano

A gdy ten list oglądano,
notkemysere wenano,
yż był syn ewfamyanów

Aleksy n. 238

Uznać 'późni'

(non cognovit Jo 1, 10)

8 a szwyath go nje wzmał
ex. M. R. XXIV, 95.

Zam. Q.M. 1119

Br. Kaz. śrw 1 str 58

8 Na szwyeczye był a szwyath porczem stal
szya jest Rozpr 24 95 kon. XV

Ew Zam 285

3497

gd. : poznat

part. pres. pass. ac. sg. m.

Uznac'

Uznany kęsz = iudiciale gustum | 1486 R. xxiii, 277.

Quanto diligentius edulium
masticamus, tanto amplius totius
rei saporem percipimus et iudiciale,
gl. cognitum, uznany, gustum, gl.
morsum cibum kęsz, vehementius
deglutimus

o si. nec.

Zob. Judiciali

do sp. o Jugill.

o si. nec. no.

K.67

maes pass. 3 of f.

Uznai - oruore

poth gynszim gymyenyem

The gista placra managed her obkocw ^{one} 8

Jul. 38. ~~Harvesty prospotro vrey, gess
kaym are shokage and vtey sa, poci
shetare, 79.~~

8 (dinoscitur esse innovata)

Dziat 27: buk odp. &

olimes - d bre
pomer
odri mas

Uznać 'wymeni'

proes. proes. - 3 pl. f.

mnany 18

Starosthy zem naszym pospolicze
rzeczy ktorekole, gysz k nym Tesz nye
sluchajoz any vszany szaz przisluchacz
(quae minime ad eoderm dinoscum-
tur pertinere), szadzaz

Sul 79

Dzień +

goup: d. 'łobne porni'
odrozić

Mrnai

całdyse tho pōnym vsenaly,
wyelika mu phata staly,
szoz szwozthego sz Trimano
Aleksy w. 121

Wnieć ^{(wzporneć) muni?}
muni

inf pass sg-f.

Jeho me byer wsznana chromotha, ..

Ost mee 57(g) Vthrały mu kabalyecz
palcza ..., tho nye gycsth ochromyeny ...,
ale gdyby komu vczyatho czaly czlonk
..., tho zowjemy chromothę

∫ (quid mutilatio, chromotha, dicitur,

OstOssol 47,1: czo moze byer zwana
chromothę)

Usual - ep. m. i., m. p. m. i.

~~Falszywosc usual = dolum sensit~~ 1466 R. xxv, 14.

Pauo dolum sensit, falszywosc
usual, obłudnoszcz, falsi pauonis
honorem increpat et domitam
verbere nudat auem

«dozmaci»

Uauat.

Zalysz, ..., wyczy gnyca 2
myal myecz na now stworzenie

(Tu conversus vivificabis
nos Psal 84, 7)

Thy
~~W~~

myly paulye, osmas

mylasewyze thwoic. f

a lud Thwoy wezmye wezele w Thoby

M. W. by a.

W.: Ty nawracasz sy, ojcine nos

Узнаѣ = cognoscere

(Cognovit Jo 4,53)

У узнаѣ son kroluk, otkryeok
tego syna, quia illa hora erat, in
qua dixit ihus: vado, filius meus
vivit ex. xv, см. кн. II. 320.
1320

Urnać (?)

Skatan... był przyjęt człowieką formę na
sie, w której by mógł Boga urnać albo
sie s nim umowić [in qua dominum si circum-
ducere et colloqui posset ei] Rom. 198.

UZNAC

Quomodo fiat istud, angele dei,

~~quomodo fiat istud, angele dei,~~

quam virum non cognosco, id est scire
Nellak. dei

nec propone cognoscere scire
(virum) any scire

(Luc 1, 34)

XV p. post.

uznach

~~Brückner Katz. S. 17. 8.~~

~~Bozner 25 str. 180~~

R. XXV, 180.

Consol. 44. h. 273.

2033

K 273

Uzmai

«uzmai»
uzmaie

Clouck... s lajnego tircba ^{← strumienie} [rekif] gorjskih slaz
za g[r]jehi uilige y to uznaie, kegy s g[r]jehil,
Kiw. cr 17. (sc. utowick)

..., kilko croch s gresil

s ind. bljotnie pod Uzmaie
pov. Les' III 235 432

Uznac:

SC
Kary sycerow memo uznac, albo wspa-
mya, karc od mlodych lyalk moych, cion
zlye mowyla Now. 162. albo mystyka
o sprosznych rzeczach

Uznosci siebie

3 og. imp.

wszyscy szczęście barzo kreacjami-
nalego - sciata se sulpsabiliter
durum.

1/2 XV w. JA. XII 144.

XV p. post

Uznać

Quem, gl. sc. blasphemum, si
quando moues per mellifluas rationes

Ut verum sapiat, aby sza vsznal, que mala
sunt, fugit

1466 RRp XXII 19

k. 242

wg Perz

gongon
moues - notatania

EB
Perz
Br.) moues, pominis gl. hortan
2 2 moues

~~e EB~~

Uznać się *crugos*

przyjemni

Et tamen latro...

Vsnał sya svoych grzechow

(tekst, do kt. glosa się odnosi nieczytelny, prawdopodobnie chodzi o łotra na krzyżu)

~~ca 1500 JARp X 76r~~

ca 1500 *glKarzB I 44*

Uznać się rozum

Christus... nie nie rozum? problem być ani nie
statim problem umrat, którego by problemu
mniemano o tego świata Rom. 783.

Uznać

538 Tako gim pomozi bog yfwan|ti|| †
iacofmi przitem bili, iaco | potrk¹)
vřznal przednami | ifzbi. nebil czlo-
wek potrkow, | ale Jankow. Alii:
iaco to | fwatczø |

MO2 Pam nr 538

Piek vř nr 268

Uznac : ~~Wyznac~~

1255. (32 r. 1469) Thako mi bog etc. yakom ya nyewinowath
zapoldzeszathinacze (X) kopj wiprawj geno tho, czom wsznal. —
yakom ya (przy) thowyem.

1469 Zap Warsz nr 1255

Uznai

'pomyślnie, nie wypracuj'

(Jako)

(Przed nami Harek użnał Kelerowi przesze
grsiwen, co zane rżerit 1398 Hube 26.71.

~~Przed nami Harek użnał Kelerowi przesze
grsiwen, co zane rżerit 1398 Hube 26.71.
Potrak użnał przed nami, itebi no bit
ertowek Potrkow ale Tenkow 1402 Prick. 83.~~

Uznac'

407. Tako mi pomozi (227v) bok yfwanti
krzis^a) iacom przitem bil, yfmi |
puzik vznal dwadzefcza * krziuen
nayego | dzedzine alii: iaco to
Swatczimi

1399 Pan w 407

Lelun w 3070

Hube 26 w 397

Urae' Ta cosmi bili porzi Tem, kedi
Woytee dal Mastere paner qriwen na dua qriwen
na qey otherynq, erzo yemu vznala 140z Hube D.
~~121~~ 121.

~~st, uzmae.~~

daaz: vel vsnach
XV ex.
deputare $\sqrt{\text{PrFH.V. 19.}}$
PF

~~B. jag. N 2036 y Gomb. Comp. v.
Pr. sr. st. p. str. 19.~~

Brückner Prfil 5 19 kon XV

727

Uznac

(o 790ku) cones'
czyli znak

12110

1431

Taco my pomofz, Jfzem byl p^{ra}ua |
nemocza nyemoczen odboga fzlo |
zona tedy, kedy pan podfzadek |
mal medzygym wfnacz wftecz |
fzobuftronu etc. | ---

1434 Pozn nr 1431

1. p. ma. - smy uznali

Sul brak odp.

Loc. odp. -

Uznac

11b

/30/. Zlosnyk podlvg zaslvgy ma czyrpyecz.

/P/rzydawa sya czastokroc, ysz gdy nye-

brzy bywaja pozwany przed nasza oblycznoscz

nyektore vini, the gest o gwalt abe zledzey-

wo, wziali sobie obyczay, ysz the nye swa

la, ale przykazanym swych panow abe starszych

ynya, ktoraszte wymowa od zlosczy y od smyer-

y czastokroc byli wyzwoleny. Czo szesmy ~~v~~ma-

li, ysz the bylo przeczywko sprawiedlywosczy bo-

szey, przeto bojazny boga majaca przezyc te mv

Dzial. 16

vsta wyamy

Usnać

18b

Pyotrowe świadectwo chciał odwołać, przeto, ysz gest przyrodzony Kwratowy. Przeto my vsnawszy! ysz gest przyrodzony nyedzy przyaczelnny czastokrocz rzeczy godną y wkładają rychley nyss nyepili, w tey rzeczy Pyotra na świadectwo vstawylisny przypuszcys.

/47/. Dawnosć trzech lyat y trzech /s/.

/G/dyss dawnosć w prawiech dla lenyństwa gest vstawiona, przeto vstawiany, aby ktokolyby maynal w ktorey dzedzynye nyeczso nyecz podlug prawa, ktorass to gynszy trzymają od trzech

Wznai

Concrepantes, id est agnoscentes
wznajacz (var. lub: wznacz,
leg. wzniazc, concrepantes; I Par
15, 28)

~~Wznajacz = concrepantes i. e. agnoscentes (Hug.)
~~concrepantes~~~~

~~B. wznacz (wzniazc cf. c. wzniti = dźwonić)~~

W. gnijsc

Mam Kal 92

~~1471~~ 1471, ~~MIKJ. V. 15~~
~~14~~

I Par. XV cf. Wznieć

part. pres. act. odv.

Wznac' cf. Wiewznac'(?)

Usmać = agnoscere

Agnitum usmański

~~1 1/2~~ XV R. XLVII, 359.

XV p. per.

book shop

K. 242

inf.

Wzmac

Quid mihi prodesset, si virtutes omnium
herbarum cuiuscumque plantarum agnoscerem.

7 in hoc mundo debemus quatuor wfnacz / et
cognoscere

XV med. Gb Wroc 91 v

Mznac' of. Psewenaó'

Uzvajuc- i uobolere ~~1. stanje~~ 1. stanje myom
vredn. , objasn
2. ogledni

Jednake Kachdey vreci sandawy na brer
vrnaya myom Sub. 87.

Toe &
Drist

of Uzvajuc

uznamic' - cf. Oznamic'

Pan ihūs xpūs wjedrząc, eze ludze gi-
nako bogosć albo bogostawność niye-
niya, niysze gest, a ginako k niye chera
przicz, niysze sluscha, raczil na po-
czatk^{ku} swogego (ist ^{karzama} uznamijez, kije-
bi bila, a potem rostkawacz, kaco-
bi k niye niyano przcz (!)

1/2 XV R. XXII, 233.

cf. druzajnic'

m. 19.

Mznanwienie

ustalenie, opis

Circa hoc notare possumus IIIor: Primo descrip-
tionem¹ temporis czaffza (wfnamene)

XV med. Gł w noc 20v

1) 6 ryp. = discipcionem

Uznanonae = considerare

Orzina twima uznanonae^{ae} Fl. 90, 8, sim. Pui
(considerabis) y odpłat, gresznich

VZRIASZ

W. oglydasz

3. dn. m.

Uznamięnac'

mat - muerigi, comidami'

Otworzyli szc' oczy obyema,

to gest oczy rozuma. A gdiesz vzna-

myonalasta (cumque cognovissent) zesta naga, ... vczy-

~~my~~ mylasta sobye wyenyky

BZ gen 3,7

W. gdy poznali

Uznamiōnaci - considerare,

'wahrnehmen'

Swirzechnich skal ^vstřez^v gy, a s pagorkou
křivamyonamy gy Bk Nem. 2319.

(considerabo)

W. ogledam go (sc. Israel)

8465

Urnamionai

^o
Urnamyonal = ^a <animad>vertit
~~advertit (animadvertit).~~

ca 147~~7~~ ^o Norm Lub 77
~~MPIS. 7-22~~

(conspiciensque Arcuno, animad-
vertit regem et servos eius transire
ad se II Reg 24, 20)

~~II Reg. 24, 20~~

N. patry... obacryt

Uznamionac'

Yacoz

Prorok d'auif, uznamonaw o gego sitnem
vbotue, suadestuo dal, ~~ex 2~~ Riv. cr 24.
iesc) reca

Uznamięć

Pub. eschen

A gdisz vznamyonal

* (cumque... cerneret) dzeyn

szmyerczy przybliszajōcz sze, za-
wolał syna swego

BZ gen 47, 29

W. a gdy widziab, że się przyblizet dzień śmierci
jego

Uznamiāci - animadvertere, cernere

Jedi ūznamiōna Jacob^o ze ostaksson pored
Labanem. ^{afaktis veron} ~~BR Gen. 31, 2. Uznamiōnal draya
skmyeray poryblyzay per se ib. Gen. 47, 29.
A qvix uznamiōnalasla prognovissat, zesta
uaga, a wroqowry syozrye jikowe, ueryny-
lasla sobye woznyky ib. Gen. 31, 7.~~

5° (animadvertit quoque faciem Laban)
~~quod non esset erga se~~
sicut heri

8466

W. K. Termu obacnyl tware Labanowa, ie me
byta inccis niemu, iho veron

Uznamiongc

rozumijet

(var. kal.: zachowava)

Uznamiongc / ~~conseruabit~~ ~~(Ecclus 13, 15)~~ ³

(immitis animus illius, sc. potentioris, conseruabit
verba tua et non parcat de malitia et
de vinculis Ecclus 13, 15) ca 1470 Mam L 163

cz. N: znamena

cz. P: zachowa

W niemciszczym mysl jęz. bezie zachowet ...
a nie opisci, sly ej trepic i do ryzienis dei
nie mist

Взнамјонање

Delineacio - vзнамјонање. ^{XV} med. ~~XV~~ Tab.
523.

Гонг. delineatio црцанек, зорис, метростение'

Ucrniamionowai

cuius (adolescentis) resuscitatio
 futuram resurrectionem prefigu-
 ravit ~~apertorem~~ apertorem tego inlo-
breuza wskresenye skro usna-
nyonnye tu nam dryen

⁴⁰
 sredne

~~1/2~~ ~~1/2~~ ~~1/2~~ 1/2 195.
 XII

XV p post.

Pod Metodienic
Imy knopki

θεωρησις.

ὁνομασις

ἰσχυροῦ.

XIV φ. H. XXV αζι.

Użnanie (rozumu) e pomnie rozumem
e powiżel "Siedlowski"

Ze powiadam srya ... srmogych
wszystkych greckow, aom srya
gych dapuszył oth'mogego + rozrwno
wzmiana (Spow 1-3: Spow 6.

od naszego porożenia, 4: od moze p*ci*rschy spo-
war. cf. wzięcie. wyedzy) y oth
poszednye szpowyedy

Rozum 4. e myśł fizyczny, sensus
umie

Uznanie

Spowiadam się ... z moich wszystkich grzechów,
czem się tych dopuścił ośmiłego * rozumno-
uznania XV Pamdit . XXVIII 304.

Spoo G - por.

UZNANIE

g. 59-

Fratres non cessamus pro vobis orantes, nye
przestayemy szawasz modlaczszą, et postulantes,
ut ympleamini agnitione voluntatis dei, y szada-
yaczy aby sza napelnyly vsznana voley boszegy,
in omni sapiencia et intellectu spirituali,

W. S. S. S.

1435 GIKazB II 55

(Cd. 1.19)

Uznanie 'agnitio'

zandarycky - uznanya woly wocy

rim. 1449 R. XXV 167

~~nye prestayemi za wasz prosiane z adagacz,~~
~~abytce byli napelneny uznanya woly wocy - Non~~
cessamus pro vobis orantes et postulantes ut
impleamini agnitione voluntatis dei.

^{med.}
‡ XV (SK) I 123

abytce byli napelneny uznanya
woly wocy

W. plynie byli napelnieni znajomosci
voli jezo we czelstwy napelnieni zro-
zamiestim ab el ontem

Uznanie

szamy thy rzeczy,

gl. de numero encium telko
gl. ipsius sycbye,

Sola enim encium sua gaudent noticia gl.

cognitione, apprehensione z uznanya, que sunt
in seipsa, gl. met ku szobye, per sapienciam

XV med. RRp XXIII 279

conversiva, gl.

convertuntur wrothnye

k. 254

wg Wojasa

Lowy noticia 1. rozumowi czys, poznani
2. wiecha
3. fozycie, wybrwani

Uznanie

Myli swanthi Jarndolce ... , baner myloseryw thwemu drusbye,
day yemu, ~~bo~~ ~~ze~~, potem wre uznanie 1454 Will. Nr. 385.
nr
a k temu rosumu oswyeczenie, ysz by
Tako yego pozylal, yako by Thwey swan-
they narcky y szyrota nastalowl

Uznanie

Splendor cognitionis, jasznosc vsnanya, ...
dolor contricionis, bolescz skruszenya, pudor
confessionis [srom w spovyedanyv]

opusciti - niepovne

1461-7

Serm 103v

Wananie = cognitio

jasenoscer vsnanya
splendor. cognicionis

cf 1461-67. Seru. 103. v.

uznani e

Fides enim operans per dilectionem mundat
affectum a viciis et generans ^m cognitionem
mundat intellectum a fantasiis ^m modis
rozumie ^m osysza rozum (of ^m se [...]) ^m roz
uznani e, ^m rozumie?

14667 Seru 349v

rozumie

EB-FW

Мэнэвіе

prores mitoses occysera schandra oth grzechow
a rodzacz wronange, occysera rosun ot
sch.... osza, yach bi magl erlowyek widneer
ovego, gensche gest f swoye hitnosery cronja
czala

fides enim operans per dileccionem munda
dat affectum a viciis et generans cognatio
nem mundat intellectum a fantasiis, et
intueri possit eum, qui est sine corpore
subsistens

ca 1461-67. Sermon. 349. v.

Uznanie

Benedicta tu in mulieribus, sc. virgo, que
fuit prenuncia (?) fidei nostre in preclara
cognicione in gracia (?) ecclesie przedni
pa[...] w iasnem v[...]nv

Serm 444r

Abnani = cognitio

procedni pas.(?) w iasnem usraju
que fuit punta fidei nostre in
preclara cognitione primita?

ca 1461-67. Sermon. 444. r.

Uznanie

Ideo fidei nostre veritatem in considera-
cione, w usnanyv, vite nostre debemus cog-
noscere XV p.post. GlDom 60

Uznanie

O, quam profundum est misterium, tajemnycza,
Sancte Trinitatis ad capiendum, kv wszyaczv,
ad cognoscendum, y kv vsznanyv, et intelli-
gendum, y kv vrozumyenyv XV p. post. Gl-

Dom 65

Uznanie

Nam ex redundancia, sz oplvitosczy, arden-
tissime caritatis in sponso commensales
illius cene ^aardent dileccione, fulgent
cognicione, lsczą vsznanim, gaudent, weszelą,
seruicione, [w poszivanýv bosztvem (?)]

Serm 314v

Dynanic = cognitio

Isra vormanim?

fulgent cogitōne

ca 1461-67. Term. 314.v.

Uznanie

'wobowodzenie nie'

Nam Ihesus interpretatur Salvator. ^Ddicunt miserere
nostri propter experienciam nawsznan^{ne} albo nawkazane
virtutis eius

1403 G1Jag 94

Uznanie

(wzpomnienie, wzeczenie, wistka

ac.ry.

ny.

potrzeby
"oderwania braku"

Fides caret merito, sapienti,
cum ratio prebet experimentum,

wkazane vel vszane

XV med. g. l. w. c. 95 v

Ukierunkowanie

(ukierunkowanie)

m. 190

Mzmanie

wcermnie
'wpoemnie'

Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus
et et demonium habes?

17v pr

Sed videte, quod iudicium quandoque pro

vsnanue

dampnacione accipitur, quandoque pro discrecione

18 lw

(contumelia *wofardzenye)

XV med. gl wroc 18v

~~gl wroc 95v~~

Uznanie -

^{ay}
Dziękuję mi, miły panu, przez cypoty,
wosze szalosez uznanie wyany szwya,
tey, yzbych mogła przebywac w []nołkach
~~#~~ Dobrych Naw. 162. < >

- bez przecinka pod Statistice

1. 2.

Mania

• *Mania* (baze)
• *Mania* ujamien
jacone podanie, ogloszenie

[Quia, ut dicit Hylarius doctor, non est relictus
ambiendi locus, nunc enim et ipsius Domini pro-
fessione ^{et} fide nostra ^{caro} eius vere est cibus et
sanguis eius vere est potus]

(professione vsnanym. Et non est relictus ambiendi
locus |Anegest ostawono mesteze obchodzena|
yeno hysz² mamy pefno werzicz ynyne⁰ ybosy^m
wysnany^m y waru naschφ)

XV med. Gł Wroc 47v

Uruuul.

~~Uruuul.~~

In ista oracione debes considerare

recognitionem ^{peccati tui vly.} ~~vsznanje~~ vsznanje

R. XXV, 173

XV p. post.

~~Bruckner Kaz. sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 173~~

~~Cass. 4/4. h. 27.~~

1999

k. 27

∨ (quod notitia criminis
in brevi non potest propalari,

Urnam Sul 53: thako ysz snaymoscz 36a gnecha

skonala przyczyna, dla ktorejby dawnoscz bycz
e mogla, tedy tako zamieszka, przerzeczona
awnosczą na myliczcz.

/111/. O dawnosczy lotrowskyey y zlodzeyskyey.

/G/dysz zlodzeystwo abo zboy dla wyny abo
myerszy vstawyoney podlug zaslugy przez zle
adzy bywa zatayono, tako, ysze zloscz takich
losnykow na vananye rychlo nye mosze przydz ∨ a
dy kto naprzeczywke gym chce czinicz, tedy
aczy dawnosczą chczą odbywacz; przeto aby sya

Dział. 45

skrothczc nye moze bycz wsyacyona any
doswathczona)

Uznanie

na uznanie poryci - propalari

Zloter takych zlamykov na uznanje ryshlo nye
moze prydyz Briab. 45.

UZNANIE

Deus autem paciencie et solacii det vobis
id ipsum id est roszyne sapere id est czucz
in alterutrum id est sgodliwe secundum Iesum
Christum, ut unanimes gednym wsznanym, uno ore
aby gednym glószem honorificetis deum

1435. 51p

(Rom 15,6)

✓
pro
wsznanym

1435 GIKazB II 48

Umanio: Arbitrium 'mischicis pomanis'

Knole huic virgini in hac tenera etate
tam magnus intellectus erat, ut recte

Arbitrii = Uzmaniya

1444 ONPRy. II 323.

distingueret inter Transseencia et eterna,
inter creatorem et creaturam. Stupeant

uniuersi, quod iam diuinitatis in tanta etate

testimonium daret, ^(ae. virgo) que adhuc ex annis
iuuenilibus quasi sui arbitrii, vszmaniya,
non erat.

K. 103v desc. ^{Arbitrii dolyd 2 jay her misochicizel}
^{1444 2 jay arbitrii pnie ynibite} EIB

Uznanie

Rodzayv, uznanya [de cognacione] ^{XV med.} R-xxiv, 359.

quando?
Gen XII°: Quomodo (?) deus locutus
est ad Abraham: Egredere egredere
de terra et de cognacione tua
(gen 12,1)

gl br e 111 r
serm 92 r

Noni pomyshl 2 cognitio?

Wzrost = Yako szkodzycze (leg.
(złodźce) a prawodzywy,

sicut qui ignoti } niernamijemijery
et cogniti } aliż ⁴² wzrostij
(II Cor 6, 8)

XV med. 174, 173 ~~172~~ XV w.

Nieznani: nieznan, taki, którego
jako nie poznano,
ignotus, incognitus

W. jako który nie znany
a znany

~~Uznanie ? Uznani?~~ ~~Uznany~~: 'poczyny'

Uznany

Secundum (sc. peccatum contra spiritum sanctum) est impugnatio agnite veritatis, id est
przeczywnosc vznany ^(pro vznany?) prawdy

7453 RRp XXIII 298

k. 359v

pisan ze Secunda

~~1611~~ +1 11
Wannawach, ~~as, ac.~~

Szucke
nieben
2 pr. von Buch
konseri

Wannawach ^{vel} schuckach

repe. lere ^{XV ex.}
Fr Fil. V, 22:
PF

~~1611 2036. J. Garl. comp. v.~~

~~Pr. in st. p. str. 22~~

Brückner Prfil 5 22 kon XV

863

4
uznawać
wznawamij - cognovistis

SKY 1.93. pos XV. v.

In hoc cognovistis, in them vznawamy,
caritatem dei, quoniam ille pro nobis
animam suam posuit (I No 3, 16)
XV med. SKY I 93

W w temermy poznali miłosci boż

3. Uznavai

Turbula vob. in tytu.
in hostia /

Putabam... ad rationis
regulam plus te ^(sc. similit) ceteris animantibus
accessisse. Sed ut [ut] ex vana

gratulatione convinco, gl. sc. ego
~~ut~~ #
supero, vznavam, adhuc permans

de longinquo. Quanto enim magis
a ratione se iungimus, Tanto quidem
ab homine plus distamus.

crit. EB

xv med. RRp xxiii 280

Uznawać

?

Putabam... ad rationis regulam
plus te ceteris animantibus accessisse

Sed ut [ut] ex vana gratulacione convinco, gl. ^{sc.} ego
superaro, convinco vznawacz^m adhuc permanes

de longinquo

Zca jak se eruj

XV med. RRp XXIII 280

widnie (sc. turcy) ^{cypryjs} pniehonyj (onaisohyjs), ai obit
(cypje) powstajen z dala (Turkocaha)
k. 270

wg Wojasa

Pr. r. si uia

3 c at
at at

uich.

et

az

dl. EB ?

Uznawaj

Wujch : 2 do brzech uczynkow
myzpatnych i nam

vos considerantes

wasz vbaczajacz

Uwazy, Uznawaj

albo vznawajacz

(wbraczi' (oczymie)

g y y I, 84 ~~XV~~ xv ex.

Conversacionem vestram inter gentes habentes bonam, vt in eo, quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus, ex omnibus (pro bonis) operibus vos considerantes, z do brzech vczynkow wasz vbaczajacz albo vznawajacz (R xxv 165: vbaczysz albo vznasz), glori-
~ U. znać 1449 R. xxv 165 ficent delum in die visita wonis (IPet 2, 12)

Mumawac - inf.

21 v lw

Quociescumque manducabitis panem hunc et
(wfnawacz)

calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec

veniat (I Cor 11, 26)

W: bszkiecie opowiesci XV med. Gł Wroc 21v

a annuntio 1. ogłosić, oznajmić, wieszczyć,
niebosić
a peccato evjgeri, oblatoni
miedzi.

Urnawai - detegere

Predicantes hoc

✓ Detegebant urnawaly fallacias
dyaboli, (XXV) enpky. II, 325.

ita quod homines videntes eos,
intelligebant in eis omnem veritatem
... fuisse

uznawac

uznawac uel wazyawacz

exprimere ^e ^{XV ex.} PrFil. V, 20.

~~jaq. N. 2036. J. Garl. comp. u.~~

~~Pr. sr. st. p. str. 22~~

Brückner Prfil 5 20 kon XV ⁹ 20
790

Uważać się w tym

Judaizm... nekst: regresywnym wydawcy i rdra-
driny krew niewiną. A w Tym uważał się
w trojakić rudy, w rradie, w męistojstwie
i we Rości Rom. 759.

Uznawac

2^c pomyślnie wyobrazić, ma represje
inwazy, zemsta

Rota:
1382

vnawam to, Jfze pan borek | wka-
zal Mną. naflachcziczu, nałwem |
chleboieczczu, rana rzekacz, aby-
muŷa | Thoma fwymy pomoczniky
dal gwałtownye ynadrzwach fze-
czenye[m] yna | oknyech.

1432 Pozu nr 1382

Przyb 23

Usnawai

Usnawam to, iżże pan Borek wkaral mnie na
słachesiezu na swem chleboieczesiu rana 1430
Przyb. 23.

6 Uznawac

jest tam kurtka! Zoria:
(pro wzywa wyacz²)
v. Wnawiac Sul. 24

Chczeni, abci sandzaa y
podsandek they zeemye, myedzi
ktorey granyczamy myeszkaacz
bandzeem, na dwoze naszeem
rzeczi myely sandzicz u wzna-
~~ny~~ w[y]acz (indicare et
recognoscere
Teneantur) Sul 24
Driet: buk odp. → tak STPP I

Uznawac

• wliczone z pow. brzo
kontrola

Wsnawa²⁾

Gr. gl. 28 v

2) na grzejn brzo konty, bez
kontroly - kontrola

~~Wznawiać = renovar~~ Wznawiać

Wznawa Gr. qh. 28, b.

bez Tacinolskiego kontekstu

Uznawanie manifestatio = objawienie, ujawnienie,
ogłoszenie

Na uznanie = tu traducionem i.o. manifestacionem

(factus est nobis, (sc. iustus), in traduc-
tionem cogitationum nostrarum Sap 2, 14)

~~1471~~

ca 1470 Nam Lub 150

Wyj. stał się nam tu strofowaniem myśli naszej

Sap. 2, 14 cz. Mikulski = na zgewenie
cz. Paderny = na zgewowanie

Uznawca

'pocieszca'

Homo per rationem efficitur capax,

vsnawcza, essentiae divinae

XV ex. G1Gn 57

Knowledge of
Knowledge

Узыакскы (?)

✓

Узыакскы (?) corda (?) in, canisii
faciendo - vyznyvayach 21500 R. XLV 371.

Гуз - ?

Саки ?

FW

c ~~BR~~

Сзані 2395 - 0

K 434

Wryskai'

yszye)

Mypolay ne byl dzelen ss Yauem, bratem swim
tedy, kiedy wryskal Petr de Ysryere, ^{ssz} ¹⁰³¹ wrtal
P na Yauye. 1427 tab. 538.

Uzdziennica

U

pro chamo dicto WZDZIENICZA super spadonem
regaleum 1393 MMAe. XV. 171.

107

Mon Med. Aevi Hist. t XV

Piek: Rach. Dw. Jagr 1393 str 171

Uzdziennica u

pro capistris dietis uszdzenicze

1394) MMAe. XV, 208.

~~191~~

Mon Med, Aevi Hist. t XV

Piek: Rach. Dw. Jag. r. 1394 str 208

Urodzenia

Jakom ia nye postal swei creladi Pyobrowi
v rodenice y straney tsitan 1437 R. M. III
nr. 2631.
3 (pro straney)

Uzdrzenia

pro eo, quia

✓ ~~pecunia~~ cum usdayewicza, quam

1439 AGZ. XII. 70
~~Arch. B. XII.~~

cum equo suo recepisti ... restituere
non vis

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal.

R 1439 str 70

203

ac pl

Uzdziennica

Sex frenae, quatuor cordones,
duas uzdenyere // 1481 // ¹⁹⁹⁷ Arch. XI, 180.
quatuor pileos ... violenter. rece-
pistis

Urdue nice

n. pil

cum quatuor equis —, quatuor
sellis, quatuor frenis..., tribus
capistris al. vrdremyore ~~to~~ lin.
thiaminibus et aliis lectisternis

1463 AG2 XVI 3

U'dsienica

n. n. 334 fol

U'dzenyere = tara | 1466 | R. xxii, 26.

Jam reprobris, gl. perversis
demonibus, love, gl. freme
vsdzenyere, ... dantur in
ora

Wzdriemica

In chamo

128

W ogłowy, wzdriemicy = ~~in chamo~~, 1471, M.P.K. 1/64,
ca 1470 Ham Lub 128

(leg. w wzdriemicy)

(in chamo et frens maxillas eorum
constringe, qui non approximant
ad te Psal 31, 9)

Frl: Pul: w ogłowi y w usdre

Psal 31, 9 usdre i wzdriemica naimij
ocelusa tydr, kt. niy mi przybliżaj do ciebie

Uzdziennica

Woglowy a. wdzennyery ⁽¹¹⁾ = in laqueo of c. 1470 / R. xxiv. 379.

In chains, id est in laqueo vlg.
w oglowy sine w(z) dzennyery (Psalm
31, 9)

Fl i Put : w oglowi y w usdre

Urdremica

Quia apud ipsum avertant
frenum al. urdremica, cum
qua sibi equus est paratus

1473 AGZ XVII 87

Uzdziönica 'frenum'

pro freno novo pro uzdziönica ad
badawiam dedi 1 orłł.

1500 Lsig. Bud. 26

• Ministry of Migration

Uzrêc' d. Ujzêc'

Uzrênie d. Ujnemie

University of Mysore

Už v. Jux

Mirzic' of. Mirzic'

Alzeme of Myzeme

Wiać się kogó

Herod... niewiary miłego Jezusa tak mię-
kanego, ... wiać się jego nasilnie i był jemu
barzo rad Rom. 798.

Wiatować → Hiatować

Urasmeč' → Urasneč'
Uras'menie → Uras'nie

Uzaj

Jaer bopres vyele w zemi, a malos
usznes (congregabis) Bk Deut. 28, 38.
(modicum congregabis)

Biblia tabooska : maličko nažnes^v

Zhuj : mato zbieresz

tyś : wyniesiesz na swoje pola wiele zisna,
a zbieresz mato

8474

Wzigtek

v. Wzigtek

zap Wane, nr 52

Usee

918 ŷako tho ŷzwatczemŷ ŷako Swach
ŷ<...> | zacŷ Marczŷnow [new] ŷŷego
domu | neŷzegl Cothlowŷ anŷ ŷŷego
domu | wŷzglŷ dzedzŷnŷ droŷdzŷ-
nowo

1425 Kel nr 918

Uzice - exurere

~~Dziewka~~ plomycenim ~~šerona~~ bōdre Bz dev. 219.

(Kaplanyška dzewka, gdiszbi podwir-
cowa bika w mycistore ...)

(flamnis exuretur)

8475

W bętni mylone

Užec - uvere

Skuzry moye, gospodnye... Uzry poleragky moye
pat. 25, 2.

y suverre moye

(uve, Fl: zaszry)

Uzec

~~uziedz, uzegz~~
uziedz, uzegz
uziedz?

Arusta vyzone

XV p. part
R. XXV. 178.

~~Brückner Kaz. Sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 178~~

2464

Uzecz 414, 6250

Intantum fleuit (sc. Petrus),
quod tota facies sua quasi
adusta, vixime, videbatur

Uzied

v

Uzied = ustulare B. 1471. V. 54.

war. lat. ∴ ozied

(et super scroviu holocausta
ta ustulare cotidie III Esdr 4, 52)

ca 1470 Hamlet 105

~ spalić ~ ofierze

cf. Ozec

Uženie

Sub umbra dilecta ab estu
mundi transfer nos ad amenitatem
paradisii (umbra myeyu, vsyenyu,
foracholuz) (estus)

XV in. fl. Kar B II 114

Bohemian

J. gorges, var

Użyczać

Sanctis per partem gracia^m prestat, vsicza
ca 1484 GlKórn II 214

Wizerac'

Przyrzęgam... sprawiedliwosci wizeracz jako
wdowam tako syrotam, gorzcowy jako szansa-
dowy w temto prawe. II $\frac{1}{2}$ XV Zab. 539.

UZYCZNI
Wyciecznej

Uzyteczny - salubrius

1455 JA. 14. 490.

169
saluber 'zdrowy, baniczny'
salubriter 'zdrowo, pożytecznie'

~~ARCHITOMXIV str. 500 6k. r. 1455~~

Майоры:

Wycieklysi, nam, bore,
tego szczytowania wsi

pomoci, gynnisz pomoczami y angelskich wri-
czil iest, nye przestacz pomocij.

ib. 132 a: vriciless

ib. 128. a., sim. ib. 132 a

Wizycyć

Wykryty nam losse
Twoje samyłowanya vrici pomoci, gymiss
pomoczanuy y angelskich vriciless nye proe-
stax pomoci. MW. 132a.

Wyczyt'

Rozczyt tego wyczytany a swą ławką nam dany, przez
 która byśmy mogły nabyć ducha swatke²⁹⁰⁷ a potem
 szyćkacz królestwa nybyestkego Amon. ~~R. XXX~~
~~185~~ XV R. XXXIII 185

Solve Reg. 14.

Мисусу:

Ваш мат & мисиса свакима, а идема
добрего.

с. 142(1)

R. XXV, 229.

Wysłany

Wysłany nam swojey myloscy,
vorysz ulovyeke smanthnego

1453 R. XV, 212.

Użycie

Użycie ^x *napielnycyę { *praestet fides supplementum*
1444 | R. xxiii, 307.

(*praestet fides supplementum
sensuum defectui*)

x 'wypisanie, uzupełnienie (do pre-
wizowanej ilości, jakości), uzupełnie-
nie braku lub słabości'

Utrzymać -

Utrzymać celestnie zdrowie, a w oznakach
dobrych przemysłowawczych Now. 177.

(confer vitae sanitatem)

Wziąć = concedere Dziękuję niemcy
wzięcie

~~Patruje się, że...~~
Ale y błogobawionych apostołów y też in-
czymkolwiek twych świętego, Piotra, Pawła,
Andrzeja etc. y Wszystkich świętych twych
głęboko rozsluszeni y też prośbami uszyj-
~~Mac. Dod. 54. 1/2 XV Mac. Dod. 54.~~ aby we
wszelkich zawierzenia twego uszyj-
chom były pomocą. ~~1/2 XV Mac. Dod. 54.~~

(omnium sanctorum tuorum... meritis
precibusque concedas, ut in omnibus
protectionibus tuas muniamur auxilio) ^{XIV}

1624 ~~Moza 34~~ 54; sim. Moza 6
pozyczy. 1/2 5, 8 IV, V, VIII XII: pozycz, III VI.

Użyć

quorum meritis precibusque concedas vt in
omnibus proteccionis tue evniantur auxilio
gichsze zasluzenym y tesz proszbamy vszy-
czy, aby ve wszelkych zaszcziczenya tvego
uczwyerdzeny bychom byly pomoczą

1446-7 Msza XIV s. 182

Wszystko!

Wszedł w góry, moczny bóg...

Wszystko przez niego mego

tako

... (mógł przetrwać, ustrich

jego zaszczytym... odybrie od

mych niesprzyjaczeli zasłużyła

M.W. 127 ca.

Wizyryć

Stanislaus Krolewo contulit alias Vxi-
cril residere super obligatione in Do-
banyenice usque ad exemptionem.

~~AGZ. XIII.~~ ¹⁴⁴⁰ AGZ. XIII. 108
1

Stawór 8. wizyryć, pomolic'

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Łap sądów przem i przeworsk

R 1440

str 108

133

Uryenji

Jam ipsis fratribus Stilbonis
contulit al. vicisil residere
in dicta porcione ad plenariam
exsolutionem

1453 AG 2 XIV 356

Wycryc

ii

~~146. Nobil. Johannes Winnicki ad petita gsi. dom.~~

~~Johannis Jura solucio ni duodecim marcas, quas~~

~~ipsi Johanni Winnicki hodie solvere debuit~~

~~pro qua has duodecim marcas nobil. Johannes.~~

~~est fidejussor, huic solucioni ipse Winnicki~~

~~contulit alias vricril, vel adquisit terminum~~

~~duarum ^{septimanarum} ~~septimanarum~~ ~~quae solvendo debet fore in duas~~~~

~~sept in tali sigore sicut et hodie~~

1457 AGZ. XV. 26

~~Arch. XV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów Lwowskich

54

R 1457. str 26.

Uzieryc

dos. JR
6. 78

Uzieryc = participare | 1436 | R. xxiii, 277. ~~Uzi~~

De corvo et columba.

Corvus cum ruminaret. intra
se cui sui cordis interdum
posset communicare, ~~gl.~~
participare, uzieryc, secretum,
columba talis cogitantem
aspiciens accessit ad eum

Używać 'communicare'

communicare ^{id est} cum alius aliquod
bonum facere, vzyexyex

c. 1500 Erz. ~~Stoa~~ 116

J l. zjednoczyć, dopisać do użyciu

Użyczyć

Ipsis, domine, et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii, lucis et pacis vt indulgeas deprecamur, thym wszem ..

pane, wszythkim w Jhu Christe odpoczywajaczim myasto ochłodzenia, swyathlą y pokoyow, aby odpuszczyl, wszyczyl, proszimi

1446-7 Msza XIV s. 185, *sim* VI

VIII : aby wzytyl odpuszczyc
I . IV . VII : aby dal
III : aby odpuszczyc

Uzyerje

Thim ussem crsossmy gje myomyly
panye prythkym w ihu xpusie odpro=
czybayacim myasto ochlodzenia
snyathla y pokoyaw aby odpusczył
(odszytył) (ipis domine et omnibus
in Christo quiescentibus locum refri-
gerii lucis et pacis ut indulgeas)

1456 Insa ~~6~~ 262
VI

Wyczerze

yoszytkym w iku cieszerye odpoczywaja

~~(Tym, panje) y wyczerkim w Jesu. Cresta odpoc~~
~~czywaja, a nim) myastho ochłodzenia, swoga~~

thla y pokoya aly wyczeryl odpuszczyez, pro

~~szymy. Mac. 8. 62. (ipsis domine~~

et omnibus in Christo quiescentibus
locum refrigerii lucis et pacis ut
indulgeas deprecamur)

obal 4, 4, 7 I, IV, VII XV. Inna 8 s. 62

odpuseryl 3, 6 III, VI

Użyć ~~can ego hic omnia bene [...]~~ ^{delectare}
kiedy ja tu, prawi, wziwy do.
brze matem swecre je. 1420/R. xxiv, 81.

~~Yag. nr. 1299. k. 4.
Br. kas. św. 1. 44.~~

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

~~2211~~

Uřyc

Jacom ya wyiachaw z domu
mego samowthar, nye vzyl v drogy
pre zapovjednu lanca Pawlowa_{*}
any m plothe porabyt qwaltem

1460 AKPr VIII 53

V Gers. I: ucyyl (ucyymit)

Ulyā v. Ulyāks

Użyteczne

czy nie

proszę

pożyteczne

Nonne vt hys salubriter, vzitecznye, in
agendis vtatur?

1436 RRp XXIII 277

k. 68r

posiłek, rozsądnie, lepiej, prędko
Użytecznie

Vnde ^{*wszędzie*} vbique cum ^{*stateczność*} grauitate oportet in-
cedere, vt possit dato pede vno vbi porrigendus
sit alter salubriter, gl. vtiliter sane vzitecz-
ne, prouidetur ^{*re*} ?

1436 RRp XXIII 278

k. 71r

Użytecznie

Użyteczne wiadomości

1437 | Wisł. №228 s. 86

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

229

Wzrostem

Użytecznie - melius

(Abychom mogli... na ~~ty~~
członki więcej...)

(Takokale)

Najm. w. caure wydrze w. i. theaney Jul. 3.

(prout nobis melius videbitur expedire)

Użytecznie - uti liter

Także matka dryatky swe vzi leuonye opa-
bruce Julia 107.

Dryatky... przez tan tho matkan alysr
do lyath rozomw mayan bica trimani
i sprawyani, ale gdi tatho matka thi tho
dryatky swe vaitecanye [i:] opatruye ^(pro opatruye)
~~W~~ sprawya [cyr] (dummodo ipsa mater
eosdem pueros suos utiliter et provide
debitaque regat)

Wzyczermie

vzytecznye

cał 455 JA. 14. 489.

100

~~ARCHIWUM 612 489 25. I 1955~~

Wryteerney = utilius

Landasr od nas naucrenya o pykerolovanyany
y o obyrayv rreer* rzeladyeny* writherekiye
* rrandrenye. [Doceri petis a nobis de cura et modo
rei familiaris utilius gubernande.] ~~II~~ ^(p. post.) ~~XV~~ R. T.
XXXIX.

Użytecznie

Passus est pro omnibus quantum ad ^{dostatecznie} sufficientiam,
pro bonis quantum ad efficienciam, ^{użytecznie}

~~I Pet 2, 21~~

Urytazmie

adrenal pod stertek
tik pod stroić

Yady tko nowa ~~stroić~~ yl? statate ;
osaytesa nye stroyl albo saymyl

statkem

ul retenta efficiatet excreat.

XVp. post. R. XXX. 27 5.

Użytecznie

Użytecznie = utilis

Użytecznie by jemu jest kamień młyński
wziął na jego szyję, i by wrzucił w morze
[utilis est illi, si lapis molaris imponatur
circa collum eius, et projiciatur in mare] Rom.

397.

Wytocznie f. Niewytocznie

Uzytečno
~~f. 1. 18. 18. 18.~~

jest nam uzytečno

Expediř uobř ¹⁴³⁴ PrFil.V, 32.

~~Sub. I N 50~~

Pr. ř. st. p. str. 32

Brückner Prfil 5 32 r 1434

1280

Wzyteemo
(Uzyteerup)
Uzyteeren

Nicrss tako ne gest vzyteemo, 1848, R. XXIV, 354.

Uzyteczno jest - expedit

(expedit reipublicae)

Uzyteczno jest pospolityemu w dobru
~~Sul. 46.~~ ab i poddany naszym spokojnym
zryły

(Quia 37: {9} utriusque est pro populo bono
dobro)

(jest konieczne, trzeba)

Sul 46

Wytęczy -

Na które słowa ~~chcąc~~ ~~by~~ ~~nam~~ ~~nie~~ ~~można~~

chcąc by nam nie było powiedzieć,

czyby było nam uszytano, - XV, ¹⁷ Mac. Dod.

ale tego nam od siebie nie mogą
przez daru ducha wyznaczyć

Wrytecrny^o

wrytecrny być = prostrum

Multum prodest - barro wrytecrno uest.
XV^{med.} Tab. 513.

Wzyteczno

Uzyteczen byi - prodesse

Przeec przestępcyeye przykaranye bore, gow
wam nye &zyteczno Bł II par. 24, 20.

(quare transgredimini praeceptum domini, quod
vobis non proderit?)

Nyj: czemu przestępcyeye przykaranye Pańskie,
co nie bedzie z waszym przytkiem

Biblia tabooha: geżto wam neprobude

Uyd: Pnecze przestępcyeye przykarania Pańskie? Nie
poczreżsi si, wam

Fys: Daczego pnczracie przykarania, &ahwe?
Ilatęgo si, wam nieczreżsi. 8476

Wzylcowny

Nye zel wzylcowno nam / opisany
zakon a sprat (non est nobis utile)
wyedlywony boore
Bz I Mac. 2, 21

[leop. barco niysy teom =]

Tys: niech nas [Bóg] broni od przekroczenia Prawa
i jego nakazów

Użyteczno
Użyteczn

Czo vžiteczno gvesth = quod prodest

1471 MPKJ.V, 24

według wyd. Góreckiej: Kijaisa iłanie powstałi nakutek
jednego interpretowania glosy Tac., doktórzej
"dotworiono" zdanie polskie

~~Lev. XXV, 28~~

Uziyerno-
Abym chyebye Pana Angielskyyego Krolya...

Procyz my dacz, abych pryjala...
z shaka pokora, jakoz vrythecemo yesd
moyey duschy Naw. 132.

Wytoczny

Wytoczno jest = valet

Quid valet pro vytoczno geoth. ^(p. v. d.) # 1/2 XV
On Fil. III 289.

~~ji to, co~~ Uryteczny
Urytečen, cna, cna:

Uryteczno jest ^{vel} ~~u~~ pralyeszech

~~confere~~ competere ^{xvex.} PrFil.V, 22.

~~jaq. x2036. j. garl. coudp. v.~~

~~Pr. jr. st. p. st. 22~~

Brückner Prfil 5 22 kon XV

858

'byc stowungym, wtaścinygm dla kogoś, alicui convenire'

Użyteczno ̄ v. Użyteczny

Użyteczność

pożytek, użyteczność, zysk,

Multiplicem efficaciam dla rosmagithey

vzytheczności XV p.post 1 G1Dom 86

Wzylęczność of. Niewzylęczność

Użyteczny = utilis

~~Gest vriteczny Gn. gl. 70, b. - Ymō bose gest nam
vriteczno Gn. gl. 64, a.~~

Est autem nobis illud nomen utile
ad tria ysci ymō bose gest nam
vriteczno

Gn. gl. 64a

Wiytecanj
Christus

in. Agate

Ipse utilis est, quia ipse sponsam suam
et omnes nos carne sua cibavit
tescy gest usitecanj, yscy naxa swim
svctim cralem kannj

Yngl. 70b .

Wrydecny-

vsrjtcený- rada
salubre consilium ca 1428_x Prof. I. I, 485.

~~glossyokolo r 1428~~

~~MAL. Zab. j polsk M2503 Bibl Jag~~

~~Prace Fil. t. I str. 435~~

90

Użyteczny

Użyteczniejszy = expedicior / 1777 / R. XXIII, 305.

(Christus plures modos redemptionis nostrae habere potuisset, sed nullus istorum magis expedicus fuisset isto, quod iste expedicior fuit, et congruencior omnibus)

Użyteczny

Użyteczna pozyciency = ulite nutrimentum 1844
R. XXIII, 308.

(Telluris ingens conditor mundi solumque,
~~et~~ eruens pulsus aque molestis terram dedisti
ymmobilem, ut gramen aptum proferens
fulvis decora floribus fecunda fructu
sisteret pastumque gratum, gl. nutri-
mentum utile sc. animalibus redderet)

Ury teeruz

Ury teerna = salubris ^(XV med.) R. KKIV, 363.

2 Mach 12, 46

aps 216.v

2 (Sancta ergo et salubris est cogitatio
pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur
to byla to mysl swista i poborna

Usytechny. fructuosus

* ^(e) ^(pro usytechnogo)
Hichalyebngs a usytechny
gloriosum et fructuosum

1 1/2 XV, R. XLVII, 359.

Użyteczny - utilis (quod vobis est utile)

Wierzę że mniej bo, ersarz wam ^vużyteczne BK
IV Reg. 18, 31. ~~Okno Takobowo w domu użyteczny~~

~~Zola y wniebra schowagze, bo są si rzeczy takie
potrzebne a ku lekarstwu użyteczne ib. Job. 6, 5.~~

~~zadę są użytecznych rzeczy ib. Iz. 48, 17~~

Dzi: użycie ze mnie, co wam jest przytecamo

8477

Wzyteczny

Ja pan bog twoy uczę cyb wzytecznych
rzeczy (ego dominus deus tuus docens te
utilia) gubernans te in via, qua ambulas

BZ Is 48, 17

Zhy: który ci, ucy, wzytecznych rzeczy

Jys: Jam jest Jahwe, twój Bóg, pouczający cię w tym,
co wzyteczne.

Wziteczny

Rozplataj rybę to a winy syerce
sey z zolca y wnętra schowayre,
bo są ti rzeczy tobye potrzebne a ku
lekarstwu wziteczne (et cor eius et fel
et iecur reponere tibi, sunt enim haec
necessaria ad medicamenta utiliter)

BZ Feb 6, 5

exentera hunc piscem

Myesczykego myesczany... y
-----59d

/9/ [chcemyly a gest nam
/10/ tesz kthemv podtrzeb
/11/ yen yvzytheczen wy/12/
byeramy go wrada] y /13/
byerzemy kszoby e wsze/14/
dzacza rada agest spra/15/
wego prawa maydbor /16/
Pytalysczye tes /17/ nasz
o pravo /18/ thymy szlowy
/19/ dwie rodzone Szyostry
/20/ gednego oczcza y ged-
nei /21/ maczerze przysz-
ly przet /22/ nasz a mlod-
sza prawy/23/ la na star-
szyey

oczczyszny y maczerzyszny

OrtOssol 44,1,w.9-23

Wzycany

tuc p

Wytyczny
Wytyczny

Myserany na co v nasx syedny w myser-
nym prawye... chemy ly a gest nam
tesx k themv podtrabyen yorytheczen
wyberamy go w rada.

Art. Br. VI 256

~~VI 256~~

Wzrostowy
Użyteczny

~~Wykazany, co [u] z~~

Jeżeli wam do tego potrzebeny y wrócić, ino być
wybran w radę, Ord. Mac. 51.

<pospolstwa uszynili>

-----169d

[Gdy by raczce sprzyswo-
lenym który wyelkyerz sz-
lowye wffalą y ten poczy-
wyrdzon by byl.

o pospo/29/lyte y o wszy-
theczne My/30/esczkye, Te-
dy raczce no/31/wy ¹²² jsta-
rgmy nyemaya /1/ Nycz
czynycz Any koko /2/ wsz-
adny wrzad kszwey /3/ wo-
ley postawycz szlowie /4/
wybracz kszluszbye mye/5/
sczkyey przesz wyedzenya
/6/ any woley pospolstwa
/7/ myesczkyego

Wzyczenie

OrtOssol 89,3,w.28-31 -

89,4,w.1-7

*tae, jest do pytania
nie do odpowiedzi*

Użyteczny

Użytecznym zapalonym = igni salutifero
1466 R. XXII, 23.

Igni salutifero, użytecznym zapalonym, mihi cor glaciale resolve

Użyteczny = utilis

Pyesz stróż użyteczny gości. ~~XLV~~ ^(v. posth.) XV R.T.

XLV. (canes custodes utiles sunt)

Użyteczny

Sua sacrissima passio proveniat, badzye v-
syteczna, cuilibet tali ad consolacionem et sa-
lutem

gl. Kar BI 58
ca 1500 ~~JARp X 124v~~

Wizytowy

Nie wiem, przez by prawda wizytowa była,
gdyby nasładnikow nimiata Rom. 584.

Użyteczny

De ove et cano

Et propter hoc non est aliud libertas
eis, quam salutaris, gl. *salutiferie ^(*)utilis vzi-
teczney, perdicio libertatis

1436 RRp XXIII 277

k. 95v

(*) Pami' Prou' hore uweie, ie
-i- zjedue! (15 vi 87)

Użyteczny = užitiv

Ne užiteczny sč se vorinili Fl. 13, 4 (inutiliter
facti sunt).

sim. Put

Zhuj: Pan z nieba pojrat na syny ortowiece,
aby oglodał, jeśli jest rozumiejący albo
szukający Boga.
Syny odstąpili, pospółu stali się
niepożytecznymi

Użyteczny - frumentarius

Oko Jakobowe w ziemi użytecznej y winnej
(in terra frumenti et vini) Bz. Deut. 33, 28.

Biblia taborska: w ziemi obilnej y winnej
gd: w ziemi zboża i wina

8478

Uxitecny

Alia confessio est mentalis uxitecna
yest, per quam ex contricione cordis
defectus nostros et peccata dec
manifestamus

XV in. R XXIV 67

UŻYTECZNY

Alia confessio est mentalis,wsziteczna,
yest, per quam ex contricione cordis defec-
tus nostros et peccata deo manifestamus

ind. 948

XV in.GlKazB II 102

Uzyteczny

Sanctus Thomas questionem
 querit, an sufficiat ueriterna
 yest mentalis confessio

XViii. RXXIV 67

Użyteczny:

wsniteczna jest = ^{gustit} ~~con~~ sufficiens

[mentalis confessio] ^{in. xv} ^{Pr. xv, 67}

zag. nr. 1619 Mac. 2 Grodz. k. 218

Pr. Kar. św. I 30.

Rozpr. 24 str. 67 pocz. w. XV

510

Wzylaczny d. Niewzylaczny

Wątek

ms Ks K Warszawa I

y czterdzieści

Tomek ma dacz 3es grossos...
gdzby nyeddal sztho grosy, tegdy
podgodrech wasanye dacz nprawy
dom szevshytkymy vshytky

1930 - 1932 JP XXXVI 35

= Ks K Warszawa I nr 139

Użytek

~~Jaram ne wzran przedowi jego vzeitkow w ian-
kowe za dwanaize gniewen~~

~~1410 + Huberka 76.52.~~

~~= 1410 + 76.52 = 1486.52~~

Użytek

Porę tego mozeć wyprzedz swego domu otk swych
vserithow

1398 2173.

Użytek

sum

17. Jaco newinidzechø lzganowa domu
ÿnew|cradzechø Sulcovi¹ conì ani-
tego vłzitka¹ | ma

Zapiska skreślona w rkp.

¹ *Hube 13: de Szacrew, woitcovi, w*

1401 Kal nr 17

Wzrost

gen. 19. w sztyku

~~2. 19. 17~~ Ord. Nr. VII 547

Uäytek

480. Jaco Benak newÿbil paw|lowich
conÿ chøzebno rzeczø | nadobro-
wolney drodze ani tego | vzitka
ma | — —

1400 Pau nr 480
lich VI nr 99

Nizydek

26. yaco Micolaÿ newcradl potrowi co-
bili | chøfzebno rzeczø ani tego
wſzitka¹ mal

Zapiska skreślona w rkp.

¹ *Hube 22: Nicolaus, de Poclancow,*

1401 Kal nr 26

Użytek

27. yaco Micolay neweradl potrowi co-
bili | chøszebnø rzeczø anitego wlzit-
ka¹ mal

1401 Kol nr 27

Użytek

231. Thacomi b{o}g pomozs¹ ifzwethi
crzifz iaco tho | fwathcze ifz an-
drzeÿ neucradl ftalcowi | [[dwoye]]
{dwu} owczu ani thego vřzitka ma

Zapiska skreřlona w rkp.

¹ *Hube 5: Andreas, pomoze.*

1401 Kol nr 231

użytek

sim

Taco nam pomofzy bog yfwonti^{b)} † |
jaco to fwacczimi^{b)} Jacob^{b)} fgyacuf-
fze|wego domu ne wy yano yne |
wzonto kana^{b)} Slawfkowy zatrzy |
grzywny any Szedmę grzywen |
any tego wzítka ma.

a) *Zapiska skreślona.*

b) *Piek. 209: swanti, swatezimi, iaeo,*

1401 Koscian nr 170

Mäytek

⊗ ⊙
sun

524 Jaco to fwaczø iaco Pach|lerzow
fÿn. newiyal fge | [e]go¹) domu
y nepocradl | conl nemerzinim
kme | czom, ani tego vztka ma[l] |

1401 Pozn nr 524
Pieh v̄I nr 163

Mzytek

sem

531

Jaco to fwatczø iaco Jan Jano|wi
neugal¹⁾ chøzebno rzeczø | fconem
anitego micolay | vzitka mal.

1402 Pozn nr 531

Piek vj nr 252

Użytek

73. yako potr newcradl dobcoui conl
chøzzebno | rzeczø anitego vřitka
mal

Zapiska skreřlona w rkp.

1402 Vol nr 73

Miztek

sim

527

Tako gim pomozi bog yfw | anti †
iaco to fwaczø iaco | dopotrka No-
filinškego chø|nfa newodla coni
Oziyafze | wich ani tego Potrek
vzitka | ma fwim fzinem Macze-
yem¹⁾ |

1402 Pan m 527

Mlýček

97. ýako Mýcolag nepocradl coní pana |
Bechowfkem ludzem ani tego vřit-
ka | mal

1403 Kol nr 97

Uzytek

simi

723 Tako gim bog pomozi ylwati | 7
iaco to fwaczø [z]cfzo [kal] | ke-
lianowi [wa] veradzoni | cone tego
wanczencz vřzitka | nema |

1403 Poznań nr 723

Reh VI nr 445

Msytok

576 Tako gim pomozi bog yfw|anti †
iaco to fwateczø czfo | pan Staroſta
Scepanowi | vino dal . ýfzbi yego
mir | wfdrufzil, abi Nepinowi | Co-
ne wføl . ý lugno ýyene | rzeczi,
tego neuczinił . ani | kazal, ani ýego
flugi ani | tego wýego domu zafta|
no ani tego vzitka mal | — — —

1404 Pam m 576
Riek vi nr 698

Uzytek

780 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
iaco to fwat|czø, iaco Jacubek .
new|fzal . Woczechowa quona | te-
di kedi fzø fquona | fwalil . cha-
fzebno rzeczø | ani tego vzitka ma.

1405 Pozu w 700

Piek vj w 876

Mäyteḱ

583 Tako gim pomozi bog y fwāti | †
iaco to fwateḱo ḱaco czlo | hīnft
vradzon Janowi Jele|newi. ten
newedzon wma|czeḱew dom a ni
tego vzitka | ma.

1406 Pozn un 583
lick 11 nr 996

Mizylek
△

sin

602 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
Jaco to fwatczø Jaco Syman | ne-
veradl Čonø Micolajewi | ani tego
vzitka ma.

1406 Pozn wr 602
dieh VI ml 1114

Abiytele

274. Jaco to fwaczimi Jaco grzegorzewi |
finowe nepocradli benacovich | coni
ani tego grzegorz vzítka | ma

1407 Kol w 274

sin
Nizytek
△

611 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatezo Jaco Przechflaw
neveradl Barthoffzeui dwu konu |
ani tego vzitka ma

1407 Pozu nr 611

Piek VI nr 1131

Mizylek

sin

623 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
Jaco to fwat|czø Jaco Mikolay ne-
ucera|dl. Cona Stalzcowi Jaco | trzi
krziwni ani tego | vztka¹⁾ ma.

1407 Pozu nr 623
Pieku nr 115.1

Marytek

625 Tako gim pomozi bog y fw|anti †
Jaco to fwatczø Jako | Maczek. ne-
veradl Cona | tako dobrego Jako
fzefcz | krziwen Malezewi ani |
tego vzitka ma — — —

1407 Poznań nr 625
Ciek. VI nr 1155

Mazytek

in

629 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
Jaco to fwatczø Jaco Maczek | ne
veradl. Cona Jacuszewi Jaco |
fzefcz krziwen¹⁾) ani tego vzitka |
ma

1407 Poznań m 629
Pień VI m 1159

Miytek

su

643 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
Jaco to fwaczø | Jaco nemicolage-
wø radø | ani yego kafnø Jaroflao-
wi | cone pocradzonÿ ani tego |
vzitka ma

1408 Poznań 643

Piek VI nr 1220

Mizytek

791 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
Jaco to fwat|czø Jaco Sÿman ne-
kal¹⁾ | fwim ludzem vcraszconi |
(95) Mikolaÿewi Chomanczfk<e-
mu>¹⁾ | ani tego vzitka ma.

1409 Pozn m 791

Piek v̄ m 1366

Nizytek

sin

331. Jaco tho fwatezimi Jaco swatoflaw¹ |
neveradl fdzechový Coni ani tego |
vřitka ma

HM Kol nr 331

Mizytek

sin

856 Tako gim pomozi [po] bog y fwã|ti†
Jako tho fwatczø Jako kon | dopa-
{rz}ifza ten newedzon wawrzin|czem
dojego domu anÿ tego | vzitka ma

1414 Poru w 856

Uzytek

sin

673 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwateczø Jaco micolay ne-
vera|dl. Swanhowi coni Jaco
pancz. | krziwen ani tego vzitka ma.

1410 Pozn m 673

Piel VI m 1376

Mlytek

of ϕ

674 Tako gim pomozi bog yfwati¹) | †
Jaco to fwatezø Jaco micolay | ne-
veradl cona Jaco cztirzi krzi|wni
anitego vztka ma.

1410 Paan nr 674

Piek vī nr 1377

^{sim}
wzytek

yz czfo Michal wewerfki, zalowal. |
na Marczina Pacoflawfkego. aby |
yego flodzejey. mu. volu y crowa |
veradl. y do yego domu wyodl. |
tich | yest. volu y crowy. do yego |
domu | neprziwyodl. any tego |
vzitka | ma

1418 Kosiian nr 674

Urytek

sin

787 Jako *de domo Vincencii* neucradzo-
no | Staniflaowy czechellkemu Cona |
szadzelzancz grzywen anythego |
wincēti wfzythka ma

1420 Kol nr 787

Wrytek

sim.

Jaco meczko neucrald cona | mi-
788 colayowÿ fzadzelzancz grzywew |
ianÿ trzy werduk yemu ne| flaplaczyl
any tego wfzythka | ma

1420 Kiel nr 788

Urytek

si

804 Jaco tho fwathczymy Jaco mico-
lay neucrathl Andrzeyowy | offz-
mora Swyńny any theco | wffuthka
yma iaco dwe | grzywne

1423 Kol nr 804

Użytek

sin.

1574

Tako gym pomolzi bog yfwyaty |
Crzifz Jako tho fwýathezimy Jfze |
Vyaczenyec Noyewfky Nyebye-
zal | zetrzemi tako dobrimi iako
fzam | afpýadzadzefzanth podleý-
fchich | Aný fcotha wfzał panw
pyotrowi | Ogancze {tako dobrego |
iako | [czterfcz] czterdzefczy | grzi-
wýen aný tego wfzithka ma | — — —

1434 Poznań nr 1574

Użytek

sin

Thako gym pomofzy bog y fwyan-
thy † | iako tho fwyaczcimÿ yfze
pany wychna | ostrowieczska nÿe
przechowawala zlo | dzegew na pana
mycolaya Schelewskiego | any fgey
wolya konmu nye vkradzon iako |
dobry iako *IV marce* any tego
vſchytka | ma — — —

1435 Pozu nr 1653

użytek

Jako tho swatczø Jako marcuffz
nepocrath micolaia chøfebna² rze-
cz<ø> | anifthego vfithka ma

L. 1007: ¹ opuszcza, ² chøsebna.

1390 Rt 4m
nr 4

Aläytele

sin.

1010

ÿako tho szwÿacza ÿako Micolay
konopka | skothlina nÿeprzÿzedl
anÿ przÿal dodo|mv Grzegorzowego
nocznã rzecza ÿ nÿe | vkradl mv
trzÿdzeczÿ y pÿacz [cz]cz grzÿ|wÿen
groffi szÿrokÿch fgego fcrzÿnÿe |
a nÿ ftego vÿzÿdka ma

1428 Kal w 1010

nizytok

Jaco potrek nevicradl pana | przy-
biflaouego nocznø rzeczø | kmezza
ani tego vřzitka ma

Piek. 1073.

1406 Kořcian m 299

Uzytek

~~_____~~
Yako Pyotr nye lupil Yandrzeja chęszybnō
rzeczō, any tego wszytkā na

1419 Pysdr nr 563

~~_____~~
Mzytek
△

250. Czfo iacobou¹⁾) plotno pocradzono
tego Jn vřizithea | nema.

1391 Pan w 250
Lekrz I w 1052

użytek

ifz to fwaczimi ifzmargarzetha | ne
Sz{d}yla^{a)} palowich kony fwymi
zdeczmy | a ny tego vzitka^{a)} ma

a) L. 1709: Szyla, vzitha.

1394 Kościan nr 15

201.

Użytek

szkoda

... y nepobrano ij przedstawio
ymene pni tego vzithka/ma

1396 Pau nr 201

Lekr 1 nr 2194

Mizytek

sim!

202. Jako to fwaczimi Jako ne wiyano |
fzyanufzewewa domu, y ne pobra-
no | palufzowe ymene, ani tego
yfzitka ma

1396 Paw nr 202
Lelusa I nr 2195

Mizytok

mini

203. Jako ne wi yano szyanufzewa do-
mu | ý ne pobrano dorothee ýmene
ani | tego vřitka ma

1396 Pam nr 203
Lekn Ā nr 2196

ow
Miztek

218. Jako voczech¹⁾ ne wanl szeczi
chanfzebno | rzecza¹⁾ Janowi, vge-
go domu ani tego vzitka ma.

1397 Pozn m 218
Leluz I m 2399

Miżytek

383.... tego lupu nie neszrono jest do Nicolajewey
domu quitego ofritka ma

1398 Pozu nr 383

Lelln: nr 2663

Hube 26 nr 367

sin

Wiztek

369

.....
anitego

wpithka ma

1399 Pozn w 369

Lehn I w 2860

Flube 26 w 380

· Mzytek

406. Tako mi pomozi bok yfwanti |
krz{i}s¹) iaco to Swanczimi yfz
Ramfz | neuinouat witch trzidfzce
z{o}lotich | ani wtem postawczu²)
{a}ni witch pan|czy¹) krziwnach {a}ni
witch zamoftra|lech {a}ni witch
zodlach ani tego | vzitka ma. —

1399 Pan m 406

Lekn! m 3066

Flube 26 m 396

Uzytek

lin

409.

Tako mi pomozi bok yfwanti † |
iaco to fwatezø iaco Comendor ne-
poflal | fwego luda po Janowo drze-
wo anitego | vzitca ma. — — —

1399 Pow m 409

Lelex m 3092

nizytak

sin

Taco my pomofzy bog y fwontia^{a)} † |
Jaco tho fwaczo Jaco [[pany wirz-
choflawa]] Jaffzech^{a)} Janowy ne |
vkradl[[a]] szitha zagrzynø^{b)} any |
wirzchoflawa tego všitka ma.

a) *Piek. 242*: Grynsky, swanti, Ia sse

b) *Poprawiono z zagrzyny.*

1401 Kościan nr 182

Máyték

457. Jaco to fwatczø iaco Wancencz¹⁾
nepo|[r]cradl pŕenicze. ani tego
vzitka | ma |.

1401 Pan us 497

Piel v us 124

Mzytek

sim.

525 Jako to fwatczø iaco Pech|naJa-
nowe niwe newzøl | foczewice chan-
zebno rzeczø | ani tego vzitka
mal |¹)

1401 Pozn m 525
Piech vī m 164

Mizytek
△

533 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwaczø iaco Micolay | ne-
fczil sboza Przechninego [I]¹) | ocza
iaco Pancznadze krziwen | ani tego
vzitka ma | — — —

1402 Pozn m 533
Pieh vj m 254

Uzytek

104. yako Jan fwe fetrze Jutcze [b]
powbillaoweg | fmerczy nedal pyfacz
liftw napocz grziwen na | wifzy
plat anitego vľzitka ma

1403 Kol m 104

resztek

czło Janowi Szelaza igine rze|czi
pocradzono tego micolay | vřitca
nema

Piek. 739.

1404 Kořiam nr 235

Wizytka

779 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
iaco to fwaczø. iaco Stanislaw Co-
len|ski nepozil. Janowa {Golafzin-
fgego} dze|dziczftwa y yego zpoza |
po¹) yego fmerci, ani tego | vzitka
ma

1405 Poznań nr 779

Piek VI nr 875

Mszytelc

176. yaco Swøch nefabral chøfebno rzeczø
dzetrzichoui | fzitha anitego vřzitka
mal

Zapiska skreřlona w rkp.

1406 Kel nr 176

Mazytek

584 Tako gim pomozi bog yfwāti | †
iaco to fwaczø yaco czło | Janowi
pocradzoni rambi | týchi nenezoni
domaczeÿa | wdom ani tego vzitka
ma

1406 Pam m 584
Pieh VI nr 997

simi
Miztek

585 Takø gim pomozi bog yfwãti † |
iaco to fwatczø yäco czfo veradzoni |
Sedm krziwen yfidm groffew. | Ja-
nowi timu [wizanti] nenofzoni |
Domaczeÿa Wdom ani tego wfzitka |
ma.

1406 Pozn w 585
Piek VI w 998

Mizytek

601

Tako gim pomozi bog yfwanti | †
Jaco to fwaczø Jaco Mi|kofz Scze-
bot newfzanl. Mico|lagewi trzech
krziwen y panczi|nacze¹⁾ scoth
przezbrawa anitego | vzitka mal.

1406 Pozu w 601
Piek v̄ w 1038

Aljtek

181. ĵako Halſko nekafzala drzcz pczol
anitego v<litka> m<a>

Zapiska skreślona w rkp.

1404 Kol w 181

Alzytelc

sim

'skot'

227. yako Sandziwog newrwal pauloui
vfmi fezot | kedigi ranil anitego
vfzitka mal

1407 Kal w 227

Wzrostek

228. yako Staniflaw neyachal Snatczine-
go domu | ynepocradl szyanufzewego
gagu drzewa | anitego wfzitka mal

Zapiska skreślona w rkp.

1407 Kol w 228

Użytko

sim

283. Jaco fwaczmi {Jaco} do nastezina
domu ne poran|bona granicza chan-
febna rzeczø oyanz | Janufz zalowal
ani tego vfitka ma

1407 Kol w 283

Miżytek

sim

651

Jaco to fwaczø Jaco Jan nepo-
bral | zitha Jaco dzefancz krzi-
wen | Symanowa Mlina, anitego
vzitka | ma.

1408 Pocz nr 651

Piek VI nr 1236

Wszystek

264. Taco nam pomozÿ bog etc. Jaco
tho fwaczimi Jaco | dochna ne-
wÿcradla czderfzczÿ czwerczen fzÿta
otfwe | maczerze ani tego wfzÿtka
ma

Zapiska skreślona w rkp.

1408 Vel nr 264

sin
Miztek

634 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jaco to fwatezø Jaco Slawãta¹⁾ |
nepobral. tego ymena wÿrzban|cze.
Jacomu pan Sandza skazal. | ani
tego vzitka ma. — — —

1408 Pam nr 634
Pieh vj nr 1208

simi

Użytek

Jaco Janussz

~~nie~~ nie pobral... (z sadrow)

ani tego writzka ma

Boxu nr 415

1409 ~~Piek. Kosc. 390.~~

Użytek

sun

866 Tako gym pomofzy boog J fwanti | †
Jako to fzwateczø Jako Miko-
laÿ | nepoflal. fwych ludzÿ do Vrza-
zowa | (171v) a nepobralÿ Sandzÿ-
woyowÿ pÿe|nødzy chønfebnø¹⁾
rzeczø a ny | tego vfzÿtka ma

— — —

1412 Pozu w 866

użytek

(51 v) Tako nam pomozi bog. yfwan-
ti † | Jaco tho fwatezimi Jako Jan |
newfzol lupu . noza mecza y |
kaptura. anÿ tego vzitka ma.

1413 Książan nr 485

Wzrostek

sin

444. Jacom nywfala¹ dw ftu owyecz anÿ |
trzidzefath scotha anÿ vmnÿe pÿo-
traff | dzewyerz moÿ oftawyl fwego
fcarbu | pączidzefath grziwen any
thego | vfithka mam
*Sed pro istis tribus articulis pro
qualibet per se iurabit.*

1444 Kal nr 444

użytek ^{sin}

Tako nam pomozi bog ỳ fwã|tÿ
crziz. Jakofzmÿ Janowÿ te|mu
Szoltiffewÿ. nepobrali[[fzmÿ]] | fzbo-
za. Jako dwadzefcza grziwen. |
anifzmÿ kazalÿ anÿ tego vzit|ka.
mamÿ etc.

1415 Kósiar nr 565

Uäytek

sin

860 Tako gim pomozi bog y fwanti |
erziz Jako tho fwatezø. Jako | pan y
daczka. newfzøla pu|fczin y powem
bracze poyane¹⁾ | an y tego vzitka
ma.

1415 Pozn m 860

użytek ^{sin}

Tako gim pomozi boog. ýfwanti | †
Jako tho fwatczø Jako benak |
Bandlewski newfol skarbu | pana
Stolnikowego nichsz | wiffeje. jedno
czfzo. wifnal. anÿ tego vzitka ma.

1416 Kóscian nr 596

sin
użytek

Jako gnu etc. jakoizmy przitem
bilý | ýzkedý⁷ pýotrek zaýol. trzo-
dó⁸ fkrzi|zanowa⁹ tedý Mleka¹⁰ ne-
wýdoýil¹¹ | otkrow. panu Januffza¹².
aný kazal | widogicz anýtego¹³
vzitka. ma aný | othem¹⁴ we.

1416 Košician m 623

Alsytek

sim

633. yako tho fwyadczo yako ka|thufza
nÿepoflala fwych | fynow de Swyan-

- thomirowe | lapufti, anÿ czy tam
robili | iego zapufta anÿ tego
v|fzytka ma

ca 633

1418 Kal m 633

ni
nřytok

Tako. etc⁴. Jako. Micolajewy. ne po-
cradzo|no Manzo⁵. fpane⁶ Elzbethy⁷.
rado⁸ ýkaz|no⁹. aný tego vzitka ma¹⁰

1416 Kóšcian m 627

Mäytek

sin

807 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwaczø Jaco Wÿtoflawa |
newnofla cztirzech krziwen | szÿ-
rokÿch wfzekotki, ani Mar|gorzata
tego vzitka ma

1416 Pozn m 807

Wiztek

sin

594. Jako tho szwyadcymj yako szczepan
dzyerfko|wÿ nyewkradl szodla polu-
grzywnÿa pÿe|nyandzÿ luknÿeg anÿ
tego vÿzythka ma

1418 Val m
594

Wzrytek

sim

637. yako tho fwyaczczø yako Ma|chala
nyewfzyal zyta Miko|layewy yako
grzywna chøfzye|bnø rzeczø aný
tego wfzytka | ma

1418 Kol w 637

Wiztek

640. Tako etc. yako tho fwyadczo |
yako pyotr nyefnadl Swy|nye mÿ-
colayewy jako pol | grzywnÿ any
tego wfzytka | ma chofzyebno rzeczø

1618 Kol m 640

sin
użytek

Jako. fwatczą. ýz. polorcowey |
Smerczý. flotem frzebrem pe|nãdz-
mý conmý ý odzenim. weý|dano-
wich dzeczý dom {newnefzono pu|f-
czini Jaco fto grziwen |} aný tego |
vzitka maya

1418 Kościan Ms 660

Wazydek

sim

942 (71v) Taco etc. yfz polorkoweÿ
Smeczÿ | Slotem Szebbrem penacz-
mÿ Conmÿ | y odzenym wdom hey-
danowich dzeczÿ | newneszono puf-
czynÿ yaco fto grzywem | any tego
wfithka mayø oyafz hal/ka nane
zalowala

1418 Poan nr 942

Wizytka

sin

951 Taco etc. yaco tho fwaczcza yaco |
pawel potr ymacey ne wynefly
·fze|chninego domu ygey ftryya po
w |marley racze panczydzelzand
grzy|wen anÿ tego wfithka ma

1418 Pozu nr 951

Użytek

sim

Tako jako Zemantha nys wyal trzy seth
grzywen po smerczy kżandze Micolayewey,
ku ktorimsze Micolay y Yan prawo mayó,
any tego wszytka ma

1419 Pызdr nr 576

Urytek

sin

783 yfize Jacuffz nepocrathi L. | drze-
wa Meczkwowi choffzebnu | rzeczu
any thego wfzythka | yma

1420 Kiel nr 783

Wzrytek

sin

790

Jaco mycolaÿow szyn neu|cradl my-
colayowy rofzuftowi | zayocza prze-
charthy any tego | wfzythka ÿma

1420 Kal nr 790

Uzytek

sin

1049 Jaco tho fwaczą yfz pany Jafzenka
newzala | Spakowi fzyta yaco fzezcz
gziwen any tego | wfzytka ma |

1420 Pau nr 1049

Uziytek

sin

833   ĵakofmŷ przythim bŷli ŷf Mychal |
nŷwfał Maczeŷowŷ Mŷecha ĵako |
fedm grzŷwŷen ŷfrzczamŷ anŷ
thego | wfzŷthka ma fwŷmŷ pomo-
cznŷkŷ

1422 Kel nr 833

wzytok

sin

Kasszewsky, qui pro nare n. s. s. s.
Tako etc. Jako tho Swathczimy
Jaco | pan czepan nepobral {gy-
menya} anythego | wzythka ma
wanczflawowy po | vmarley rancze
gedno tho czo | wyfnal

a) Zapiska skreślona.

1424 Woscian^{NV} 1095

Wizytka

966 Thako mÿ pomofy bog † ŷako
przed|wog newfzal po czocze *Ni-*
colai bÿdlem | conmÿ ŷgÿnfÿmi rze-
czmÿ ŷako dwadze|cza grzÿwen
anÿ thego wfÿthka mą

1427 Kol nr 966

Użytek

sin.

Yako tho swyadczō, yako Maczek Pyotrowsky nye
przedal liszek [p] Barthoszewy any gego czczy.
czso v nyego zastany, any tego vszitka na

1427⁸ Pyzdr nr 872

Mizy tek sim.

943....

any tego wsitka ma

a zytka, posreley; 1418 Pozu w 943
dobitka y domowiyk) reuy yaco
a rydressory jrywen, tego jest ne
wczynil any tego wsitka ma

niżytek

Tako⁹ etc⁹. ýz. Milefza ý Maczek¹⁰.
ne | otegnalý. wkupu. Janufzewý¹¹
ý¹¹ | *Katherine* napudlifcowiczech.
Jako | dzefzancz grziwen¹². aný te-
go | vzitka. maýa.

1418 Košicam nr 710

Użytek

Yakom nye kazala w thwem gumnye broga

ssmloczicz yako ctirzy grzywny, any thego

vzythka mam

1435 Pyzdr nr 1093

40
Mazytek

452. Tako nam pomozi bog yfwanti | †
iacoto fwatezimi czfzo Durka¹⁾ |
przezflawa pobral tego Jandrzey |
nepobral. ani dodomu nofl ani |
tego vzitaka ma[1] |

1400 Poan nr 452
Piech VI nr 55

Krijtek

28

28. Taco na^m Jaco to fwatezimi Jaco
Sta|zek fwø Czeladø ne vinofil
fyanowa | domu rzeczi chafebnø
rzeczø ani te vzika | ma

Zapiska skreślona w rkp.

1404 Kol w 288

Wizytek

16
sin

325. Jaco to fwatezimi Jaco ot Vichni |
ne nefono do abrama rzeczy cha-
febna rzeczca | fadwadzefcza grziuen
ani tego habram | vzica¹ ma

1410 Kol m 325

Miydek

~~sin of 8~~

576 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwaczø Jaco Jandrzey |
krzebÿeniczski ne fzedl. do Thomi |
wdom anewszøl. dwudzeftu | y dwu
krziwen chøfzebno | rzeczø anitego
vfzita (!) ma.

1411 Pozu nr 676

Arch VI nr 1438

Uszytek

Alem trzeczego dna neymal Jaco
wfze|dzaÿl yffzeyth szlodzeyfky tacy
883 gÿ themu | wrodzyl othcokogy ymal
et they rzeczÿ | szlodzeyfkey wfzyth-
ka neymal [*terminus*]

1424 Kal nr 883

Użytek

sin.

174. (241^v) Tako mi pomozi bog y swanthe krzisz okthora syethm cop psyenycze (!) dzirszek na mya zalowal theyem mu ya nevkradl any yey vzytka mam.

1426 Zap. Warsz nr 174

Użytek

Swyateczó, yako kachek nye cradl s Plewcamy,

swymi przyjaciolmy, any s nym^ę poszywal

cradzonich rzeczy, any cradzonich rzeczy

vszitka ma

1427 Pyzdr nr 858

Uzytek

169. (233^v) Tako mi pomozi bog yswanthi krzisz Jako ya
tho wem dzirsek w ksazey zyemy ne kradne ani slodzeyow
vzitku ma.

1426 Zap. Kawa nr 169

Uzytek

sim

Jfzem ya new | fzał dwu conu Mar-
cynowi fzamo | czwarth nadziezine
grabowe mocza | fzyla fzamoczwarth
1415 iacom fzam a | fpacza podleifchich
taco dobre[gh] iaco dwe grziwne
anigich vfzitheu mam — — —

1432 Poznań 1415

Użytek

sim.

1418

Jfzem ya new | fzał dwu konu Mar-
czinowy nadze<dzine> | grabowe
mocza fyla fchamoczwarth ! iacom
fzam afpacza podleifchich taco |
dobrich yaco dwe grziwne anygich |
wfzytheu mam ! — — —

1433 Pozn no 1418

Użytek

1437

Taco | my etc. Jfzem ya mycolaye-
wi trzeſch grz | iwen nyewizala
czyⁿfchu anygich vzitheu | mam |

1434 Pozn no 1437

wzrostek

Taco nam po^a) etc. yfz to fwaczimy |
czo mycolaewi vezradzon kon tego
An|dzre vfitka nema

a) L. 1684: pomofzi.

1394 Kościan nr 9

użytek

is Sandeziwoj ne wfól | kona
chøfebno reczo ianufewi | ani thego
waurzinecz^{b)} wfidka ma

a) *Zapiska skreślona.*

b) *T. 1740: Lutegnew, Waunzirecz.*

1395 Kościan w 77

Użytek

sumi

Iaco praue vemy i swaczimy, esz Pecz ne
vcradl duos equos nocznem czazem, ani
tego wzitca jma 1396 PKKr 244

Wzytek

sim.

Wemy: swaczimy, ez bez ne veradl dus.
equos noczman rreeram, ani tego wzytku
jma. 1396 Zab. 537.

Uzytek

674. Jaco to fwatczimi iaco Jacusz | ne-
kazal fwemu Owczarzewi¹⁾ | owecz
a ni tego vzitka ma |

1400 Pan m 474

Piek v̄ m 93

Mizytek

sum'

475 Jaco to fwatezimi iaco Dobe | flaw
nefdzil Pawlowi | voluw¹) chan-
fzebno rzeczø | a ni tego vzitka ma |

1400 Paen nr 475
Pieh vj nr 94

rezytek

CZINO. — KOSTA.

Jaco¹ to¹ fwatczą, Jaco cziffo Jad-
wiga przeffwego² | p^{ro}curatora zalo-
wala na marczina podrzeczfkÿe|go³
abÿ ge dua⁴ konÿa⁵ veradzono cha-
febne⁶ | abÿ ge donego⁷ wdom
wÿedzono⁸, tÿch konÿ | [[donÿego w]
{wgego} dom nÿe wÿedzono anÿ
gich vzitek | ma

1421 Koscian^{nr 888}

użytek

Taco mÿ bok pomoff y fwanti † |
czo myą obvinono abich ÿa {w}
xandza czeffin|fkego zemÿ bral
w gbicze Gorfkÿem | a bych [[b]]
bral {Conÿe} tych gem ÿa ne bral
{anÿm konÿ flal} anÿ | gÿch vzÿtek
mam [[taco my bok pomoz | y fwanti
crzÿff]]

Textes Mülesse: nrimns Stanislaus C.

1422 Koscian^W 953

nizytek

Jacom [[paffcowy] {Jandracowy} nje
wzał dw ovczv aným | gich zdzyl
anë gich vzytek mam

1424 kóscian^W 1058

Uzytek

32. Jaco przespraow lud nepocradl
Jacuboui | skotha ani go yszitka ma

1387 Pozn nr 32

Lehoz I nr 262

szin
Mizytek

46. Jaco Potrafz [p] newfanl Smiro-
slaua | lupu ani go vľzitka ma

1388 Pau nr 46
Lehsz I nr 457

Mizytek

sim

73. Jacofm andrzegeui neuiplauil¹⁾
fzrzebcza fze | stroka¹⁾ Chanfzebno
rzczo ani go vřzitka m(am).

1389 Pozn. nr 73

Lehsz I nr 546

Hube 26 nr 81

Miztek

sim

100. Jaco to fwaczø ilz petrek andzegewi
nepobral | bidla za dzefzancz gri-
wen ani go vzitka ma

1391 Pozn. nr 100
Lelisz T. nr 979

Mzytek

sim

121. Jaco to fwaczszø ifz Szimaⁿ nepo-
flal | fwich ludzi naparcowo ne-
pobral | Marczinowi bidla ani go
vzitka ma

1391 Pozn. nr 121

Lehsa? nr 1001

Mazytek

292

Czfo fczepanowi wzøth kon to
nemø | kaznø. ani go vzithka mam
etc.

1391 Pozn nr 292

Lelun̄ nr 1080

in
Mxyztek

148. Jako Szczepan [J] woyflauouego
yme<na> | ne pobral pogeego fziuo-
cze¹) ani go vf<zitka> ma etc.

1393 Pozu nr 148
Lehsz I nr 1450
Hube 26 nr 211

Náyték

~~~~~

258, Taco nam pomofzi bog etc. Jaco
tho fwaczmi Jaco | [[Jan nep
neveradl]] Januffz newcradl Janowÿ
co|na szatry grziwni chanzebna |
rzecza {ani yego vřitka ma}^a

1407 Kol nr 258

Alcytele

simi

553. Takomÿ pomolzÿ bog yfwanthÿ † |
yakoto szwyadcÿmÿ yfz Myeczflaw
nyew|cradl Maczkowÿ conÿa anÿgo
vfzythka | ma

1417 Kol nr 553

Wytch

sin

284. Jaco to fwaczimi Jaco wawrzinecz
nepobral | dobcowa bidla ani yego
vfizitka ma

Zapiska skreślona w rkp.

1404 Kol w 284

Wzrostek

[Faint handwritten mark]

Taconam pomofzi bog † etc. iaco | to
fwateimi iaco czo Coÿn vcradzon |
vocechowi iacofzefcz grziwen otem |
miroflawa neweÿ anigo vfitka | mÿa

14 11 R^{tm}
w 185

Użytek

sm

Jako kszandza Micolayewego oony nyc
wyedzono w pana Micolayow chōszyebnye,
ony go vsitka ma

1418 Pysdr nr 550

Wzrytek

sim.

749 Iffze Grzegorz newkradl Cona |
halfcze anyey on Jed{a}l anyey |
polugrziwna fzan dal Any go |
wffzythka yma - - -

1420 Kal m 749

Urytek

sin

Jaco tho fwathczemi Jaco wanczofz |
nedal dw ranu Jalcoui anÿ mu
896 zadne|go lupu w|zal anigo w|zithka
mą | ale aczbÿ famu thffo doftalo
[do] tho | ffamu doftalo zajego
poczathkem - - -

1424 Kiel nr 896

Wzrostek

sim.

Pan Jan me wso₂ml pana.. Sla-
wskiego namothu .. any go wzytko
mal 1424 entky. II, 305.

Użytek

sim.

Yako the swyadczo, yako Jan nye przywyodl konya
cradzyonego w dom pana Przibislawow, any go pan
Prsibislaw vszitka na

1428 Pyszdr nr 895

Uzytek

sim

1533

Tako gým bog pomofz † Jako <tho
fwa> | theymi Jako [tho] pan Wo-
czech <Choynicz> | fky nyeprzyal
nadzedzyna famo<...> nagrabo-
wo tako dobrých iak fam <...> |
podleyfchimi anjewf<z>al <...> |
popyelkowÿ tako dobrego Jako
<dwe> | grzywnÿe any go vf<zy>th-
ka <ma>¹⁾ |

1432 Pozu nr 1533

Użyte

si

1535

Tako geym bog po | mofz † Jako
tho fwyathczimi Jako pan | woczach
Choyniczsky ny<e>prziyal na |
dziedzina famo czÿwyarth [[tako]
na | grabouo tako dobrich Jaco
fam a | zofzmią podleÿchimi ane-
wizal co | nya Janowÿ popelkowÿ
tako dobrego | Jaco dwye grzyw-
nye anÿ go <wizÿth> | <ka> ma¹⁾

1) Zapiska przekreślona.

1432 Poru w 1535

Užitek

295 ta crows czfo czeftkoui¹⁾ veardzo-
na¹⁾ | tey²⁾ Jacufz vřitka¹⁾ nema

1390 Pan	m	295
lekn i	m	875
2A	$\frac{iv}{-}$	180

MiYTEK

38. Jaco to fwaczø Jako wlodag ne-
ranil | pafka ani lupil anigo vzitka
ma

1391 Pozniur 88

Lehsa I nr 967

Miztek

267 Jacofm adamoui newfzøl | XII ca-
pecia [avene] *avene*¹⁾ anigo vřzith-
ca mam | Jaco wten [czřa] cz afz mi-
colay²⁾ bil moy | czlovek kedigi
paffek wfczøgnøl | naprauo

1391 Pau m 267
Lekn̄ m 1072

Miztek

282 Jako toma nevicradl lancomira ani
go vzithka ma etc.

1391 Pozn ni 282
Lehn̄ ni 1017

Mizytek

287 Czfo w fzoto maczeyewi kon yodze-
ne to | nefyego vzithkem ani gego
kazno

1391 Pozn nr 287

Lelun ? nr 1041

Miz lek

205 Jako Jandzich ne vyal Bogufzewi |
fkone^m ani go vřzitka ma.

1396 Pozn m 205

Lelen I m 2198

Mäytek

302 Tako [gim] gim pomozÿ bog y fwenti¹⁾ kzris Jakoto fwaczimi | Jako henrich ne poiøl Micolagevi | koÿna anygo vfithka ma

1396 Pzn nr 302
Lehn I ni 2175

Użytek

ka

333 Jaco to fwacza Jaco Szczepn ane-
fluboual | Piotraszewi za zito za
fcoda ani go | wżitka ma

1397 Pozn nr 333

Lehn I nr 2498

Hubeł nr 330

Wjytek

246. Jaco to fwatezimi ywemi, iaco
Sbiluth micolaýewi | cona neveradl
anigo zaplaczil anigo wfzitca | ma

1404 Uel nr 246

Marylek

792 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
Jaco to fwat|czø Jaco Mikolay te-
go | cona newifznal przet | paniczi
czlogÿ woczach | vnego vkazal¹⁾
anigo | vzitka mal ani ma

Mog Pau no 792
Pieh vj m 1327

Mizdek
D

841 Tako gim pomozi Bog. y fwanti †
yako | tho fwatczø¹) yako Gnewo-
mir nevkradl. | panczerza. yanowy
yako duanacze Grziwen | any {go}
vřitka mal

1411 Pozn w 841

374. Jaco to fwatcimi iaco potrafz lafka
nedal | gývanovÿ¹ teÿg [roleyg] ro-
leig fza gafz¹ | penødze wfzæl¹ a nÿ
yeg givan vřzitka | mal řarzney
vgorzneÿ

1412 Kol nr 371

~~_____~~
użytek

Niclasz ne wegnal tego debitka w dom Katharzi-
nyn, o który obzalewał y~~o~~, any go vzitka ma

1412 Koscian nr 465

Użytek

Jaw Tacub przedal sesce
dambow na krajnyne drale
i gich vszitek ma

1413 Dyedr nr 365

Użytek

Jaco Tomisław ne wkradł
Saulowij kłusacza chansepna
rzecza, ani go wzickka ma

1413 Pyzdry nr 374

Użytek

Yakon^otho swyadczo, yako Dzerszek nye dal
Staszkowy lōky na wydżerszenye do pyōczy
lath, a nye wszyōl mu gye we dwa latha do
wydżrszenya, any gye vszitka ma, yako szesz
grzywen

1421 Pyzdr nr 692

Uzytek

1038 Tako mi etc. Jacom ne pobrala
v | mi maczeya fzana ygego wfzit-
ka | ne manı |

1469 Poau ur 1038

Miztek

1005 Jfza Adam teÿ Jathkÿ nigdÿ ne-
derfal [anÿ] | anÿ gey wfithka mal.
oyefz wfithkÿ kerftan | nan fzalo-
wal | — — —

1420 Pozn m 1005

Uzytek

1005 Jfza Adam teÿ Jathkÿ nigdÿ ne-
derfal [anÿ] | anÿ gey wfithka mal.
oyefz wfitkÿ kerftan | nan fzalo-
wal | — — —

1490 P. 20 m 1005

Użytek

Yakom ja nye wszyōl plascza Marexynowy,

anym go casal wszyōcz, any go vszitka ma (u)

1423 Rydz nr 722

Użytek

Tako my, yakoń ya nye ślal swego posła do
Manczky y nye wszyōlem' przez tego gistego
posła za poltoro grzywni sukna, any go
wszitka ma (M)

1427 Pyzdr nr 855

Mlýtek

13. Jaco to fwatezø Jaco woýczech
neukradl. | Michaloui fwyni ani
gich vřzitka ma¹).

1387 Poan nr 13

lehsa I nr 177

Uzytek

31. Jaco w^l ~~st~~roue domu nebili Mico-
lageui kon(e) | ani gich všitka ma

1387 Poau nr 31

Lehsa I nr 261

sim.
Miztek

43. Jaco olzam nepocradl Swentho-
flaouy | zadwe grziwne chanzebne
rzczo ani | gich vfitka ma

1388 Pan nr 43
Luboz I nr 395

Uzytek

sim

45. Jaco to wem ifz [Szimo] Andrey
bil | <u>mne¹> vigiliø *Omnium Sanc-*
torum. Alii sic: | Jaco to fwaczø¹)
ifz andree nepobral | Swønthofla-
ueuich koni ani gich | vfzitka ma.

1388 Pozn nr 45
Lehoz I nr 456

Uzytek

27. Jaco Smiflaw nema všitka tich
ouecz | czfo Janufzeui pocradzoni

1387 Pozn nr 27
Lelesz I nr 255

Užitek

Jaco

Tomar 27

~~Smilaw ne ma vsitka lich ovcek, erzo Januszewi
pocvadroni 1387 Sekr. I, No 255. Recepti v maras
ekstremni recept et postavit ad domum matris suae
i tego eius mater usitok ma 1394 Jdaw. II, No 185.
Paco se xandu Bernatovi kone pobrani, to mu pa
brani praz mego karzana, radi, vsitka 1398 Sekr.
I, No 2732. Miroslaw nye vilovit... 196... za pance
grogwen, ang tego vsitca ma 1416 AKH. III, 265.~~

Tomar 365

Uzysiek

48. Jaco ian ne fordroual Crziuofan-
<da> | kedÿ wfzanl pod Wencencem
ko<ne>¹⁾ ani gich vfzitka ma |
— *Sic iurabit Potrassius* : | Czfo mi
vezinil lancomir fkodÿ fw<imi>
fini tego mam dzefand grziven¹⁾.

1388 Pozn nr 48

Lehsz I nr 459

Użytek

57. Czło Thoma vinne penandze polo-
szil | tÿ sò veradzoni ani gÿch¹⁾ ia
všitka | mam²⁾.

~~18~~
1389 902n nr 57
Lehsz I nr 530
Hube 2b nr 65

Miztek

261 Jaco potrek nedal vkrafcz macz-
coui | dwu volu anigich vzitheca
ma.

1391 Pozn m 261
Leln I m 1066

llzytek

simi

118. Jaco {to fwaczszø ilz} do Goslauo-
wego domu Nicolagewy | koni ne
wedzoni ani gich vzitka ma. — — —

1391 Pozn nr 118

Lelisz I nr 998

Uzytek

sim?

120. Jaco to fwaczø¹⁾ ifz Maczegewe
koni | newedzoni do Goflauowego
domu | ani gich vzitka ma.

1391 Pozn. nr 120
Lelwa I nr 1000

sim.

Mizetek

274 Jaco herthman nekazal pobracz |
gawrzialovich¹⁾ coní, ani gich vzith-
ka | ma etc.

1391 Pozn w 274
Lekz I w 1003

sim.

Mizytek

133 Jako to fwaczø izz Czafzlaf Jaku-
szewy | ne vkradl¹⁾ koni ani gich
vřzitka ma

1393 Pan m 133
Leksz I m 1364

sim.

Mzytek

143 Jaco to fwaczo iz Czafzflaf¹⁾ ne
vkradl | fuleflawouich koni ani gich
vřzitka ma

1393 Pozn. nr 143
Lekoa I nr 1445
Huber 16 nr 205

užitek

taco mi pomofzi bog etc. Czo |
fzorbe crowi veragzoni^{b)} tich waf-
zri|necz vřzitka nema

a) *Zapiska w rękopisie skreślona.*

b) L. 1760: veraczoni.

1395 Koscian nr 22

Użytek

isim

Jako Zofka ne vpla... {penondai}...
ani gich vsitka ma

1393 Pozu nr 154
lehsz I nr 1480 iube to nr 218

użytek

taco etc. ifz to fwaczimi ifz Jacub |
ne veradl Janowi fto owecz any |
gich vřithka ma

L. 1689.

1394 Kościan nr 11

Mizytek

sim

211. <Jako> Włodag ne pobral derfco-
ui{ch}¹⁾ koni chōnfzebno | <rzecz>o
ani gich vřzitka ma²⁾

1396 Pozn w 211

Lehn ī w 2272

Hube 26 w 301

Mizylek

335.

.....
Jaco Simian
ne wcrad piotroui 2) Comi
ani gich vsitka ma

1397 Pom nr 335

Lelur I nr 2504

Hubežb nr 332

Mizitek

254 Jaco to [sua] czfo cantorovemu¹⁾
thouarzi|ffeui pobrano rzeczy tych
potraffz¹⁾ vziteka nema. •

1391 Pozn m 254

Lehn I m 1057

użytek

Jaco to swadcim iaco Bar[[Michae]-
tholomegawi^{a)} rzeczý nenefoný |
doftascowa domu ani gich wfidka
ma

^{a)} L. 1736: Dymoczewo, Bartholome

1395 Kosiuan w 74

Miztek

sim.

192 Jako Szoffzka ne vøla 20 griuem |
dziedzicznych penøndzi po szmer-
czy fwego | mønfa ani gich vřzitka
ma.

1396 Pozu nr 192

Leluz ! nr 2178

Hube 26 nr 277

szm
Mzytek

c.d. Jako Szofzka²⁾ ne vøla 20 griuel |
czinzowich¹⁾ penødzi po smerczy |
fwego møfza ani gich vřzitka ma

1396 Pozn̄ nr 192

Leksz̄ nr 2178

Hubez̄b nr 277

Miztek

196 [Jako Jakusz] Czo vizocze szaiøn-
thi | kobili¹⁾ tich Jakufz vřitka
nema

(159) Jako řtařek wiřzedl nevczi-
nil řzwemu ope{kadlniku} | [řpanu]
nigedne prauifřni agwald řze | mu
nigeden neřtal, to berzemu na na-
řzø | prziřzøngø yønřz mi vczinily.
*Scabini iurabunt sic et scultetus su-
per cruce.*

1396 Paan ni 196

Leken T ni 2187

YA IV 184

Użytek

Nota Przibek proposuit super Visecho-
nem, quod fures ... subiunxerunt 6
boves valentes sex sexagenas, ...,
quod non habuit utilitatem ... eszo
Przibislaw szalował na Viszecha o
sescz w(o)low vkradzonych iako sescz
kop, tich Visech vszitka ne ma

1397 Pozn nr 348

Lehse I nr 2318

Hubeš 6 nr 310

Urytek

356. Jako Sdziesława ne wcradla capin-
roř ani ginich rezi ...
ani gich vřitka ma

1397 Pozn m 356

Lelch I m 2575

Hubeľ m 355

Użytek

Tako gim pomofi bog yfwanti † yfe
ti cone | w moy dom negnani chan-
fzebno rzeczø ani | gich vfitka ma

1399 RtGu

nr 32

Miytek

598 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jaco to fwatezø. Jaco Potrafz |
y Helena nema vřitka tich | pe-
nandzi řta krziwen czřo | ge wnofla
gich matka fwe | macze<rz>ifni¹)
wkÿyanczino — — —.

1406 Pozn w 598

řek VI nr 1031

Abiztele

225. ýaco Janik nepocradl panu Gýwa-
noui pezol | [[anithic]] anigich vřzitka
mal

1407 Uel m 225

nizytok

Jacom tego newedzal bi moja |
Szona flubowala Marczinowi | niyed-
no rzeczø ani lati po|sziczonych
penandze ani gich | wfzitka mal

Piek. 744.

1404 Koscian nr 239

użytek

czfo bayacowi woli veradzoni tich |
go wilezek vřzitka nema

Piek. 747.

1404 Káician w 241

Wzrostek

250. Jaco tho izwaczimi iaco climent
fbrathem iacuffzem | nepocradl
dzerzcowi coni ani gych wfzytka ma

Zapiska skreślona w rkp.

1407 Vel nr 250

Użytek

sim-

Jaco Jacusz ne ukradl dwoyega
konij chazepna rzecz Mikolajowij,
ani gich vszidka ma

1413 Pyłch nr 373

Užytok

sim

Jaco Jacusz ne ukradl
Micolayowij dwogich konij
chãšepna zecca, ani gich
vszithka ma

1413 Pyzdry nr 375

Wzrostek

in

430. Jaco to swatcimi iaco Swantoflaw
neveradl | drzemlicoui¹ dwu coną
ani gich vřzitka ma

1414 Kal nr 430

Krytka

sim

503. Jacoto fwatcimi iaco Jafzek nevy-
dal Bog <loui> | koni chofzebną
rzcą ani gich vřitka <ma>

M15 Kol nr 503

Wzrostek

sim

595. Jako tho fzwyadcymy jako przy-
byflaw mýco|lagyewy nýeweradi dw
konyv aný gych | vízýthka^a ma

^a *Litere a przerobiono z v.*

MsB Kol n 595

Użytek

sim

Yako przy tem bili,ysze Bronisz nye wszy^ol

dwudzestu owiecz Jandrzeyewy,any gich

wszytka ma yako trzy grzywny

1420 Pyzdr nr 643

Wiy tek

sin

O ktore swynye Jacobus (s)
na mya zalowal, ticheu
ya nye widal, any ich
uszitka mam

1423 AKPr VIII 46.

Uzytek

sin

1581

(210v) Thako mv pomozy bog etc.
† yākom ya nye | wzanl sſeſczy
zrzepczow yſzwyerzepicz czo mȳa |
onȳe vȳnowal pȳothr Slap oth
ſwey gȳanthr | wȳe yothſwȳch
ſzȳnowycz a nȳgȳch vzithka | mam

1437 Pozn nr 1581

Wsytek

270. Jaco to fwaczimi Jaco Kunat ne |
veradl wawrzcowi szefci grziwen
ani | gich vľzitka ma

1404 Kol m 270

Näytek

si

320. Jaco tho fwaczimi¹ Jaco Benak
ne | vřzanl vbiflawe řta grřywen
näyich¹ | vřzitka ma

1410 Kol m 320

Wzitek

sin

349. Jako to fwadzimi Jako Helena
nema Micolaya | fwego manza peno-
dzy {any gich vzythka ma} ale czfo
ma fwe ma

1411 Kol nr 349

Abiztek

sim.

420. [[Jacofmi przitem bili {ifz} wpantek
{kyegdi rzeczy pobrani} przed |
fluczem vifzczim ýten dzen wfzi-
stek | herman [[za] lzmafta ftawą
nevigeldzil | ani pascovich rzeczy
pobral ani gich vſzitka | ma]]

1413 Kol nr 420

Użytek

pon. 10

Jako to swatczimi, czo Archentolt
załował na Dobro-gosia... w cone,
to gych wstka nye mal 1110 Piek VI
Hoi - Gyzdy nr 303

1
Gyzdy nr 2, s. 42, k. 21v.

Uzrytek

879 Tako gim pomofzy boog yfwanti †
Ja|ko to szwateczø Jfza¹) tych kony
czo pobra|ny chofzebno rzeczø pa-
na nemerzÿnÿm | ludzem, tych panÿ
Wÿchna vfzytka ne | ma

1412 Pau m 879

Użytek

Jacom szczęci ne wzanl
Tome chęszepnę szczę, ani
gich wzithka ma

1413 Pyzdry nr 367

użytek

sim.

Tako gim pomozi bog ý fwāti †
Jako | tho fwaczø Jako woýtek
Stary ten | Slodzeý czfzo panu
Sobcowý penã|dze. nawoýne po-
cradl. nedal gich | *Laurencio ser-*
ware. aný gich vzitka | ma - - -

1715 Krsian ml 541

Użytek

929(32v) Taco mÿ pomofz *Et testes*
nam bog | yfwanthi † yacom *Et*
testes: yaco | to fwaczcymy yaco
yandrey kreftko | wfkÿ pawlowy
derfcze yadwidze ne | wynofl fgych
domo (!) panczy Grzywen | any
gich wfythka mym wfzãcim | mam
Testes: yego wfzãcim ma

1417 Pozn m 929

Wizytka

tele na-
959 [za wżøly [gelefmÿ mÿ gych wża] |
gele gych onÿ wżøli any [gy w]
gych | wfithka ma fwymÿ dzeczmy
Primi dicunt : | nas oczecz. any gych
wfitka mamÿ | fnafim oczzem

1418 Poznań nr 959

sim.

Mäytek

tele na-

959 lza wízóly [gelefmÿ mÿ gych wíza] |
 gele gych onÿ wízóli any [gy w]
 gych | wíthka ma fwymÿ dzecz mÿ
Primi dicunt : | nas oczecz. any gych
wíthka mamÿ | fnafim oczzem

1418 Pau in 959

Mąztek

sim.

[1015] Tako gym pomoz bog y fzwati † |
yako (!) fzwateczą yfz pan potr bitin |
fký newzał dwadześca¹⁾ grzywen |
fzpogwifzdowa dziedzini dzerfko-
wey | [J] Janoweÿ any gych. wzitka
ma |.

M18 Pozm nr 1015

Wizytka

sim.

653. yako katharzyna nyewfzyala | pyan-
czy grzywen chofzyebnø | rzeczø
aný gich vřitka ma

Migkol ni 653

Użytek

Yako sin moy nazax nye wazyal Mycolayowy
dwa szykyru na Psarsach, any gich nyosi
w moy dom, any gich wszitka ma, any gich
v mnye na ranky szōdanō

1419 Pymir nr 597

Uzytek

sim.

Jan ... za sto griven mecy ne hucradl
any gych vzythka myal

1420 AKPr. VIII a ~~151~~ ¹⁵¹ 151

Urytek

sim

Jaco tho fzãthczým yfze Jaco |
Wyffzotha newffzol fztha grzi|wen
763 fzyrokych groffzy vble|blana chlewe
aný gy wfzithca | ma

1420 Kal nr 763

Urytek

sim.

781 (258) yfz Costrzewfky newfzloyl |
namicolaju brilu XIII groffzy |
anithich wfzythka mya

1420 Kal nr 781

Użytek

sim

Yszem nye sachowala swego mōsza scarbu

szyedmydzessanth grzywien, any gich vssitka

na (m)

1420 Pysdr nr 681

Użytek

sin

Yakosm ia nye wszyōla posasznych pyenyandy

Janowych, anich sze gich zobyōsala chowacz

y nye sostawyalasm (j)ych sobye grzywny ani

gych wsitka mam

1421 Pyzdr nr 697

Użytek

form
sin

147. (216) [.....] newicradl smichalowa [sola za py]ancz cop(e)
rzeczi ani (the) [ych w]szythka mam. — [Jaco y]a tho wem
Stanislaw nye [wicradl] ss michalowa sola z (!) pyan[cz kop rz]eczi
ani ych wszytku ma(m).

1425 Zap Wawa nr 147

Abrytek

sim

Thako mÿ pomozy bog † yako tho |
1025 Swaczeza yze Janufz nyewzal fta
grzy|ven polwego oczcza smyerczÿ
anÿ gich vfitka ma

1428 Kal m 1025

Mzytek

—

728 Tako my etc. yako mýe | Jaroflaw
nye facladal dzeſzanczczø | grzywen
aný gich vſzitka mam

1428 Kol m 728

Użytek

in.

Yako tho swyadczy, yako Jan nye veradl cztir
grzywien groszy szyrokich Janowy ze Zdzescha,
any gich vszitka ma

1428 Pyzdr nr 908

Uzitek

26. Jaco pavel nepobral potrkoui |
szaduadzescza grziuen¹⁾ anitego |
lancomir vřzitka ma

1387 Pozn nr 26
Lelusz I nr 254

sin

Mizytele

229. Jako Boguchwal. nepobral. Dobe-
flaue | ye. rzeczy. wýge¹) domu.
aný tego wfzyt|ka¹). ma.

1388 Pau m 229

Lehn I m 473

JA IV 189

użytek

sm

Taco etc. ifz to fwaczø czo pocradzo-
no | margazrece na to pechno neflal
a | [[ni]] ny tego vřitka ma — — —

a) L, 1814: Szanbor, Woliszofsky.

1395 Kościan nr 28

użytek

Taco etc. Is potras nevigal ftomif|la-
wowe domu^{b)} kedi zabil czloweka
na | nachorinu ani Saſø wdom
wyal ani thego | vfidka ma

a) *L. 1739*: ducit.

b) *Początkowo w literach mu o jedną*

1395 Kościan w 76

użytek

smil

Taco nam pomozjy bog y fwontia^a) †
Jaco^a) tho fwaczimi Jaco^a) Mar-
czin | nechował chonfon J name^a)
any fgego | domu jala [y] a ny Jafzka
yonla | any tego vřitka ma

a) Piek. 220: Crayowsky, swanti, ia

1401 Kościan nr 173

MäyteK

506 Jaco to fwacczø iaco *Tiborius* |
nepocradl. Sedzi Maczeyewi | ine-
nosl dofwey fzoni dodomu | [ne]
ani tego vzftka¹⁾ ma |

1401 Pan m 506

Piek v m 139

Mazytek

sim

589

Tako gim [pozi] pomozi bog y fwan-
ti † Jaco to fwaczø | yfze Jan
Granowski necho | wal . zlodzeyew
wzēm | grodze napudlifzcowe ani |
tego vzitka mal.¹⁾

1406 Pozn nr 589
Pieh ū nr 1014

Alsytelek

273. Jaco to fwatezimi Jaco wawrzy|necz
ne yechal w yanowø fapuftø |
ÿ nevczinil [[mu]] mu teÿ fzcodi ani |
tego vřzitka ma

2404 Kol nr 273

MiYTEK

311. Jaco tho fwatezimi Jaco Czefflaw
nepo|rambil zapuſti na philippowe¹
dzedzi|ne [[gnedze]]¹ gdzie wofnim
wcaſowal | ani tego wſzitka ma
{*Iſti ſunť producti et iuraverint ex
utraque parte*}.

¹ Hube 43: philipowe. Ul. 10: tu.

1410 Kal nr 311

nizytek s

Tako gim pomozi bog. y fwãnti | †
Jako tho fwatezo Jako pan |
Barthofz dziedziny Branowa. | ne-
przedal gynnemu. mimo xan|dza
kanczlerz. anymu lýfta *pro|cura-*
cionis viprawil. aný tego. ma
v|zitka.

1415 Kónian m 562

Mzyfek

150. Jako tofwaczimi ifze Sczepan |
<oui | lud>ze zayøli kone na dobro-
uolne drodze <...>ewe Bodzadz-
cze y {on} [on] gich vřzitka ma

1393 Pozn nr 150
Lehsz I nr 1452

Wiztek

f Q sin.

237. *Item rota Selwotsz de Clichowo:*
yako to Swatezimi iako panu | Be-
chowfkego ludze^m cone pocr<a> |
dzoni iako Selwestrz vftka m<a>

1403 Kol m 237

Użytek

Wzrinono mi za poprzedszent griven
skodi y za dwe ... y tego ozitka yma

1402 JA VI 204

Użytek

3. Jako to fwateczø czfo Krziwo |
landowi vkradzoni kone tego |
Sandziwog vzitka nema.

1386 Poan nr 3
Leliszimr 71
JA IV 179

sm.

Użytek

25. Czyżo potrek pażzkoui kone pobral |
tego Heřzka vřzitka nema

1387 Pozn. nr 25
Lehsz I nr 2B

Mizytek

sim.

238. Czfo Michaloui kone pocradzeni
tego Wawrzinecz | vřitka nema

1389 Pon nr 238

Lehn̄ nr 523

sim

Miytek

310 Jaco to fwaczimy czo pawloui kone
veradzoni | tego maczey vřzitka ne
ma

1396 Pozn w 310
Lekn ě w 2162

Mizyfele

772 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
iacoto fwatezø | iaco czfo Bartholze-
wi pocra|dzoni cone tego Woczech |
vřitka ne ma.

1405 Pozn w 772

řich II w 846

Miztek

78. fczò woczèchà szalowàlà nà dobro-
flawø o | ge ýmèýnà dzewønczi grzi-
vin tego | vřzitka ne ma.

1390 Pozn 20 78
Lehsa + nr 842

Miztek

276 Czfo marczin zaloual. nawęcencza /
tego węcencz vzithka nema.

1391 Pozn m 276
Lekur I m 1008

Maitek

352 .....

a on tego ofitka ne maly

1397 Pozn m 352

Lehn i m 2456

uizytak

Tako mÿ pomozÿ bog yfwoty
Crzifz Jaco tho fwa|tczø yfz Janek
natboroffkego Cona | Sgolpodi nev-
cratl ani vſzitka ma |

L. 1503.

1393 Koſcian nr 53

użytek

sim.

Tacomy etc. yfz to fwaczymi ifz
waf|zrinecz ne frocil Gr{z}egorzewi
kona | any odruge go gednal Atego |
vfitka ma

a) L. 1685: Symbszky, Cromoliczky.

1394 Kościan nr 10

Mizytak

sim.

301. jako jandrich ne pyšl
potroue kobili, ani vziithka
na

1396 Pan w 301

Leben - w 2173

Hube 2h w 240

Alzytek

am

90. tako mi pomofzi | bog yfzwati
crzifz iako to | fzwatezi iako [[fzbe-
chowa | Jurkovich coni nepocra|
dzyono coni doclichowa | ani fladem
dofli fzoda | ani Maczek vfzitka
ma]] | paną Bechofzkego ludzem
coni | nepocradzono ani fladem^m
dofzli | doclichowa

1403 Kal nr 90

Uszytek

237. tako mi pomofzi | bog ŷfzwati
crzifz iako to | fzwatczy iako [[fzbe-
chowa | Jurkovich cony nepocra-
dzyono cony doclichowa | ani fladem
dofli fzøda | ani Maczek vfzitka ma]] |
paną Bechofzkego ludzem cony |
nepocradzono ani fladem dofzli |
doclichowa

1403 Kol nr 237

Mizytek

207. Jako to fwacza ifz petrafz ne
vkra<dl> | maczegewi ramb ani pe-
nøndzi ani | yzitka ma

1396 Poru nr 207

Lekn I nr 2268

Użytek

~~Wysłak~~
~~użytek~~

958 Taco mu etc. yaco yeft Jarofflaw
Sech|ninich penądzy zachował crzy
grzywny preszofmy grofy ywfitek
gich ma *Sandiuogius sic iurabit*

1418 Paau w 958

Miżytek

sim.

cd. Jako petrafz ne pobral maczegewi
ra<mb> | ani rzeczy za strzirzy grzif-
ni ani | <...> vřzitka ma. ---

1396 P2W nr 207
lekn I nr 2268

mir.
użytek

Przezo (re. żyta, porzeczki i domowych rzeczy)
[sa] jest nie wzimyl)

(amy uzitka mają.

1418 Kościeln nr 677

Urzytek

sin.

852 anÿ polu | yerzebÿa prze-
dal anÿ gÿego | kafzna go fzoną
przedalą anÿ | fzgÿego wola prze-
dano anÿ wfzy|thka ma

1423 Kal nr 852

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Uzytek

sim.

931 aným kařal
lanký popařez | aný [lupu {fuken}
fzýw czařez] {fwken} fzgýego | cze-
ladzý bracz aný vfzýthka mam

1426 Kal nr 931
sim. ib. nr 932.933

Uzytek

~~sim~~

957 Thako mÿ pomofzÿ bog † yako |
tho fwathcza, ýfze *Predslaus* ne |
wÿkradl zÿta anÿ pczol wÿ|darl
panÿe Margorzathÿ anÿ | vízÿthka
ma

1427 Kal nr 957 -

Urytelz

sim

968 Thako mÿ pomofzÿ bog † ŷako
tho | fwathczą [ya] ŷfze przedflaw
newkradl | rzeczÿ gÿednich wdrw-
gÿch katharzÿni|nich oczÿfnÿ ŷma-
czerzÿfni ŷako | dzefancz grzÿwen
anÿ wŷzÿthka ma

1427 Kal nr 968

użytek

Jacom Jacuffewe oczczifni niczsz
wancze ne¹⁴ | fachował a nÿ¹⁵ fatrzÿ-
mal¹⁶ gedno tho¹⁷ czszom | zefnal
aczffzom¹⁸ wroczył [a nÿ te yey
wzitku | mam] — — —

1420 Koscian^{ms} 817

Uziček

43. (23) Okthore sytho nama woczech zalowal Thego mu ya nyewigrathl (!) ani vsithku mam. — yako ya tho vem okthore sytho woczech na wszedor[a] zalowal tego mu on nyewigrathl ani vszithku ma.

1422 Zap Wanz nr 43

użytek

Jaco to fwateżą yaco ot Michala
[hebd] nŷewŷ|ano fdomv y nye
pobrano pyotrowŷ cawcze|wŷ a
yego fŷnom fukna chŷzebnyŷ rzeczŷ|
yaco czterdzeffczŷ grŷŷwen anŷgo
vzytkv | ma anŷ donŷego wdom
wnŷeffono

1424 Koŷcian^W 1071

nizytok

Jacoto fwateza Jaco yagneska nÿ
wnÿofla {v Sobca a Ma<cz>|ka}

XXX grzi|wen do Jaroflawo {w dom}
vyana anÿ go Jaroflaw vzit|kv
ma ale wziął prawy poffag

1424 Kościan^W/1092

wszystek

sin

VINCENCIUS TARNOWSKY. — KOTNA:

Jaco to fwatczą Jaco Jagnefka
nye | wynofla od Sobka a maczey
XXX | *marcas* do yaroflawa wdomw
wan{y}a^a) | anÿgo Jarofla[f]w wfzyd-
ku ma alew[fal prawÿ poffag

^a) Zam. w{y}ana.

1424 Kóścian nr/250

nizytak

Jaco Wjanczincz ne wjy dal zacharaffewego | konja anj zgego rada^{a)} wifanth^{b)} anj go | wjy dal anj [ce]wego wzjtkv ma

1423 Koscian no 997

Uzytek

[Handwritten signature]

331. (110^v) Jako ya tho wem Micolay nyeucradl Ondrzejewy
sodla za copan groschi any go vszithcu ma.

1428 Zap Hansa nr 331

Użyte

sim

1413

Taco my etc. Jfzem ya newfzal;
Jandrzeyewo cona nadzedzine gra |
bowe fecztirmy taco dobrymi iacom |
fzam {mocza} ałpacza podleyschich
anygo | vfzitheu mam

1432 Pozn nr 1413

Uzytek

am

(74v) Jfzem ya new | fzał cona Ja-
nowi nadzedzine | grabowe fzamo-
czwarth taco dobromy (75) iacom
1414 fzam aſpacza podleſchich taco | do-
brego iaco dwe cope anigo wfzitku
mam

1432 Pozn nr 1414

Uzytek

imi.

Yakom ya nye wszal sedmidzieszad graywyan
grossy siro (ki) ch scarbu pospolitego, any
go vszithka mam

1432 Pyzdr nr 1074

Uzytek

sim

366. (40) Jakom ya newcradl Janowa conya anigo wsszithku ymam. — Jako ya tho wem prandotha Janowa conya newcradl anygo wsszinthku (!) yma.

1432 Zap Wansz nr 366

Użyte

in.

Taco my pomofz bog etc. Jfzem ya
nyew | fzał Jandrzeyewego kona
nadzedzyne | Grabowe fzeztyrmi
1416 taco dobrimy Jacom | (76v) fzam
afpacza podleyschich mocza fyla
<anygo> | vzythku mam |

1433 Poznań w 1416

Uzytek

sim.

(76v) Jfzem ya nyewfzal cona Ja-
nowi na | dzedzyne grabowye fcha-
moczwarth <fta> | co dobrymi ia-
kom fzam aspacza pod | leyfchich
taco dobrego iaco dwe copye | mo-
cza fchila anygo vfzytheu mam |

1477

1433 Pozn no 1477

Użytek

Yakom nye possiala y nye pobrala stoga

slomy yako polthori grzyway, any go vzythku

***

1435 Pysdr nr 1094

Wątek

sim.

Jakom ya nye zabył loschya w xawzey pusery
pzes zapovyeer, any go vzythku mam

1443 SymŁos. 48

Uzytek

1670. (386^v) Jakom ya Nyepoyal mv konya valacha strakathego nocznego Czassv a ny go vshytek (Masch) mam waschnosczy yako kopa grossj Thako my pomozy bog. — Jako ya tho vyem.

1491 Zap Hansa nr 1670

Uzytek

sm

1752. (172) Jakom ya yemv Crovy czyrvoney nevkradl anym yey do domv wyodl a nym yey vsythkv myal w domu¹ swem wasnosczy yako trzy vyerd[unky] Thako. — Jako ya tho vyem.

1493 Zap. Kassa nr 1752

Usytele

286. Jaco to Swatczimi Jaco Sbiluth |
neuczinił Sdzefzcze wyey ogrodze |
dw grziwnu fzcodi chanfebnan rze-
czan | ani tego vfzitku ma

1404 Kol w 286

Użytek

sim

Jacom ia Sitasowi serince za ełzi eopi meci
ne wszol ani tego usztku mam.

1408 Czt. 336

Wrytelc

~~Jan.~~

530. Taco gim pomozi bog yfwanthi † |
yaco tho Swaczczimi yaco Miro-
flaw *de* Cowalewa¹ nÿe wilovil |
nocznÿa Rzecza Abramowi Ryb |
{zyego ftaw} | zapancz grzÿwen
anÿ tego yfzid|cu ma

¹ Ul. 733: Cowalewo.

M16 Vol m 530

Urytek

sin.

Yaco Miroslaw ... nye wiloil *necnyca
rzecza Abramowi ryl z yego staw
za panca grzywem, any tego vsidcu ma

1416 AKH III 265

Mijtek

527. Taco gim pomozi bog yfwanthi † |
yaco donaftezina domu n̄ye wy-
n̄yefzono dwnaczye cop Szitha an̄y^a
tego | vzithkw ma

^a n poprawiono z m.

Ul. 717.

1416 Kol m 527

Wszystek

557. Takomÿ pomofzÿ bog yfzwanthÿ †
{iako tho fzwadczimy} yako | yafzek
nÿeweradi Captura wyfzocze [any] |
anÿ tego wfzytkv ma

1417 Kol m 557

Uziytek

sim

920.... fplebanfkepo domu
anij tego wlythn ma

1417 Pozu w 920

Użytek

[Handwritten signature]

Yako tho swyadczo, ysze Bronisz Cromoliczsky
ne wyal w dom pana Lorkowego a nye ucradl
dzesanczy crywen Lorkowy, any tego wszytku
ma

1417 Pyzdr nr 508

Mizytek

1002

Jaco to fwaczezą yfz parzis nepo-
flal | fzełcÿ Slachczyczow yczy-
rech podley | lich ynekafzal wfzancz
preczflaowÿ troy | ganaczle fkota
ycona any tego wfitku ma parzis.

1420 Przu nr 1002

Wizytka

1061 Jaco to etc. yfze xacz Mirofzek
neyal vedvudz | efzthu any kafzal
Gwaltem ynepobral fza | na czoge
blafzey fzekl igrabil yfcozil nadze |
dzine Miroflauicze any tego wfzytku
mał |

1420 Pozu nr 1061

Użytek

O ktoni con cradromy Nowek na
mya zaluye, tego ya vszytku
nye mam.

1423 AKPr VIII 47.

Wzrostek

promień.

1137 any tego | wfythkw ma ale czfo
fkody ma | [to] tego dyla (!) czfo
fye strwlo tego | yfze tego bracz
nechzal |

1423 Pozi m 1137

Użytek

1152 Taco gim pomofz bog etc. yfze
Thoma | ywoczech newzaly Mico-
layewego yme | ną negdyszowenske-
go nyflyfzmy poz | naly polzod-
mýnafcze grzyvný ydwa | kona |
— — —

Primus: y tego vzythku nemamy |

1423 Form nr 1152

użytek

Jaco to fwatczą iaco pani Margo-
rzata Mlinska | nje wżala ita
grzyuen fdomv ye maza a nje |
wnyofla do panow Grizinskich anj
tego v|zjtkv mam — — —

1424 Koscian^m/1094

użytek

[Faint handwritten signature]

Jaco to fwatczą Jaco panÿ Margo-
rzatha Mlynfka nye wżala fta grzi-
wen fdomv geÿ mąza a anyewna|fla
(!) do panow grizinfkych anÿ tego |
wlzydkv mam — — —

1424 Kościelnik nr/252

Uzytek

sim.

1219 Taco my pomoz bog etc. yaco nye-
bila to czeladz | Jarognewfkego .
Jana czfo nan pyotr onye fza | lo-
wal adalim przethim rok otpufcze-
nye nyfz | fye tho pobrane ftalo
anyfzø fgrodu fdrayma | zgely any
zafza wyachali any tego Jan vfzithku

ma,

1426 Pozu no 1219

Użyteki

sim

any

1230
cd

zafza wyachali | any tego Jan¹)
vlythku ma¹) any potem vczin |
ku vyana¹) bily | — — —

1426 Foru vs 1230 cd
Fryb 19

użytek

Taco nam pomoz bog etc. Jaco otem|
wemy Jaco yfze Miczkową kalfzną |
nepokradzono Stoyflaowich owecz |
anýgalzy tako wele Jaco cztyrzi
grzyw|ny any tego wzithku ma --

1427 Koscian^m 1416

Uzytek

sim.

202. (272^v) Tako mi pomozy bog yswanthy krzysz Jakom
ya nepokradl SSSandkow(y) < a > (!) czythyrzydzeszczi grossy. —
Jakom ya nepokradl ssandkowa domu rzeczy zaczhyrzy dzesczy
< grossy > any thego w zythku mam.

1427 Zap Wana nr 202

Uzytek

239. (265 r. 1427) Octori owocz macei name zalowal tego
ya wszytku nemam. — Jako ya tho wyem octory owocz macey
naondrzeya zalowal etc.

1427 Zap Warsz nr 239

Użyteki

1299 Taco | my pomofz bog † Jacom |
nyewfzal panu Naramow | fkyemu
dzelzaczý cop fcha | na nayego dze-
dzine aný | moya czelacz aný tego
vzith | ku mam etc. |

1428 Pozu w 1299

Użytek

1380

Taco mý pomosz bog † Jacom ya |
vpaney poznanfkey dwu plasczu |
nyewfzal yednyego xemi^{pt}tnego |
adrugogo postawczewego anýmich |
scrayal [nawf] nafwa czeladcz a |
nytego vızıthku mam taco dobr |
ych yaco pyanczdzeszanth grzi-
wen |

1430a Pozn no 1380

Uzytek

sim.

1381

Taco mý pomofz bog † Jacom | ya
nyewfzal dwu Cupku frebrnu | po-
floczonych taco dobrich yaco fzeł |
dzefand grziwen any tego vlythcu |
mam etc.

1432 Pozn w 1381

Wzrostek

Exe Andrey me czechnye w koransrey
ziemy am tery wstikku ma.

1933 Čes XLVIII

Użytek

1582 Thako mÿ pomozÿ bog etc. † Jako
czo mÿa | vÿnoval pÿothr flap oth
flweÿ gyanthrwÿe | ÿothflwich lzÿ-
nowicz o wzancze pÿenÿadzÿ | za-
zwÿerzepÿcze ÿzazitho, ÿ ozitha
zmloczenÿe | vfltodolach ÿwbro-
dzech a nÿ tego vzÿthku | mam
gedno tho czoslmÿ poſpolv ſtra-
wÿlÿ | — — —

1437 Pozn no 1582

Alsykel

1063 Thako mÿ po|mozi bog y fwyanthi
† yako tho fw|aczeza yze Mikolaÿ
fbogucicz nyewza<1> | serzinÿe od-
pana Jana Mazikø woyew<o>|di
lowskiego any znye wzyal fzezcz|-
feth flothich anÿ thego vfzithcu ma

M33 Kal nr 1063

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Użytek

1482 Taco my pomolz bog † Jfze czo
mya | ozalował Mycolay luffowky
othma | czerze fwey abych ya ya-
chal fzedwema | taco dobrimý ya-
com zam aweduu | dzestu potley-
fchich gwałtem nadze | dzyna lu-
fflowo wyanno wzapuft | dwoyec
Szedwema panýczema afzefcza |
nacze kmyoth gwaltownýe yvira |
bycz pyancddezant cop drzewa
yp | yancz gefchenyew ydambecz
tegom | nevczinýl aný vzitheu
mam.

1437 Pozu w 1482

Użytek

885. (153^v) Jako(m ya) < moya czelacz > szmaczeyowa gumna
nyevynosila za kopą a ny tego vszithk(a) < u > mam. — Jako
ya tho vyem Dobyestawina czelacz szmaczeyowa gumna nyevino-
ssyla za kopą a ny tego vszithku ma.

1439 Zap. Warsz nr 885

Urytek

O ctore listi z peniaze sradek
na Stanislawa zalowal tich yemu
ne widano ani usidku ma

1440 Cress LXXXIII

Użytek

Yakom ya nye pobral po szmyerczy kszandza

biscupa Czolka pirzwego roku, czosz bi nam

myalo przicz, any na dom, any dzessancziny, any

aurum argēntum, any tego vszythku mam

1444 Pyzdr nr 1217

Użytek
zke Micolay...

W tego roku wyewinen, any tego vritku maj 1445/1446. II,
No 3247.

Uzytek

Ere Zdrzyschek z slodreym
nye zil ani go w domu chowal
any tego wzytku ma.

1450 Czes LXXXIII

Wiztek

O ethori lysth Jacob na nyan xaluye, (then)
do mego domo nye wnyessyon chanrebran wre-
eran, any thego vrythko mam

1450 Jfr JNW. VIII 2, 29

Uizytak

Moya ezelaix plbanowy⁽⁶⁾ nye wxxala
dw konyw chaszrebna, rxxxa, any thego
wszithkw ma 1453 Tym ~~Yfol.~~ 74

Uziytek

Jacom za nye uccraH sednyozga-
cobil ... za dwanašca cop any
thego writku nam

1464 Gess LXV.

Wzrostek

Jakom ya Janowcy ne pobral shecky
z domu stryja gego ... ani tego wzrostku mam
1461 Profil. VIII, 19.

sim.

Wzrostek

Łódzkie, kłobaszki między w boru Chrocimowym,
kłodzka, nie wycięty w domu Góreckim, any
z tym Górecki wzrostek ma

1466 Jym Sad. 73

Wiztek

sim-

Pavel... Mykolayewye z yego barosi ... dryessyan-
rowth pizol nye videl chaczynbna msera ... any
thego vrithku ma

1471 MiesHer. XI 3

Uiyick

sim

2966. (245^v) Jakom ya czasszv sznywa zitha sznącz nyebrał
przesz voley y wyedzeną Janowego gwalthern anym wdom moy
wnyoszl any theko(!) vzithko(!) mam Thako my pomozi boog
yszwathi Crzisch.

1472 Zap Wana nr 2966

Miztek

204. Jako ne wedzoni lukowi kone |
do wolvramowego¹⁾ domu ani te-
go vfiztek ma.

1396 Pan m 204

Leleni m 2197

Hube 24 m 293

Mzytelek

sim.

98. [y] jako fdobeflauina domu nevcra-
dzono pau|loui cona ani tego v|zitek
ma

Zapiska skrešlona w rkp.

1403 Uel w 98

Mizitek

217. Jako swanthoflaf pom[o]gl pert-
roui | praua ogego fina ý obracza
ýneprzebral | tego fchanzepna rze-
cza ani tego vřzitek ma

1397 Pan nr 217.
Leluz I nr 2396

Wzrostek

maczey... tego typu usziteq
ne mal 1404 RSTX v, 24.

Uzytek

użytek?

~~swadecmi~~ iaco na Tem konu ne wzino
scodi crolewskemu ludu nisz gy Dobro.
scot kupil, ani tego wziat ma

1405 ruyb 9 = Pyrdry nr. 247

Wątek

[Signature]

453. Jaco to fwatezimi iaco Jacub nyewi-
noŃ do | Swanfka maczejewich
rzczy zadze|Ńacz grziwen chaŃebnã
rzczyã anj tego | Swanfek wfitek ma

¹ Ul. 548: Dzirzbino.

1414 Kol nr 453

Wzitek

sin

523 Taco gim pomozi bog yfwanti crzis |
yaco to fwathezimi yaco pawlowa |
de Cludcovo¹ ne pokradla [J] wya-
cu|bowye domu Rzeczy zapancz grzi-
wen | a nigich wzitek ma

¹ Ul. 707: Chudkow.

1416 Kol nr 523

Wizytka

in

576 yako to izwyadczymy Jako Jan
nyewy|cradl Szczepanowy Chylye
any tego wizytka

1418 Kol w 576

Wiztek

—

Jacotho fwýathczemÿ [[a] yaco
Chle|boÿethcza panÿe phÿebronÿe
ne | pocradl ÿmÿenÿa Crzczonowa
830 anÿ | wÿeÿ dom wnÿofl anÿthego
v|zith|ek ma [[tych rzeczÿ] tako
dobyÿ|ch rzeczÿ yaco trzÿdzeczÿ
grziw|yen anÿ szÿeÿ ka|nÿa anÿ
szÿeÿ wÿdze|nÿm

1422 Kal nr 830

użytek

Jaco Marczin² nye dal czagnacz na |
Jezerze pana [[Gwronfkjego] {Ger-
laffina}³ [[anÿ tamo | XVI] XVI
[[przelamby] {{przelam}} {przeramli}⁴
a⁵ XXV loketh {na yego} {z Szefczÿ
nacze⁶ rÿbacow⁷} anÿ⁸ | tamo yego
ludzÿ byli⁹ anÿ¹⁰ yego szecz anÿ |
tego vzytek¹¹ mÿal

m) użytka

1422 Kościan^{N/955}

Użytek

Jako Jan y Maczey nje winoszył
szytha bremyem nozna meza
Stanyslawowego do domu mego
yako 100 kopy y szescy grosschi
any tego wszytek mam
1467 Zaprasz nr 1286

Wszystek

sim

Kakom ya nye wszal pyanczidszyessanth g(rsy) -

wyem any dwoyga zyta, any tego wszystek mam,

Anno Zbrodzyskyey, mey yatrw(i), tako dobre

yako quindecem marce

1444 Pyzdr nr 1218

Wiztek

sim.

Chodreze nye przyszly krada Nicolai do dworu Jacobi, any yemv vhradly myodv... s vlow yego, any go w dom yego wnyesly, any thego myodv vsythek mas

1468 Jym Izd. 76

Mazytek

365 † efze czlo s0 xandzu B^{er}atoui ko-
ne pobrani | tomu pobrani przef-
mego kalfzana radi | vzitka. *Item*
sex. testes debent iurare:
iaco to Swat|ezimi etc.

1398 Pau nr 365
Lekn I m 2732

Użytek = utilitas

Narodzone. tegożo dzeerphka ... b'loer gest ono
velikego vrythka Gn. 2, 6.

Użytek

a b c c d e f g h c h i j k l m n n o p r s s t u w z z z

~~Użytek~~ = ~~quicumque~~

x. 1074

~~Użytek~~: vcziny vszytek; sed faciat (faciet?) quecumque iussero et prosperabitur in hysat que missi illud dicit dominus

~~200(1)~~

~~XV~~ XV Spr 1, 312.

p.p.

Spr 1, 312:1 pol. XV

249

Quadr.

~~Użytek~~
Użytek
~~Użytek~~

wszytek obroczył. Falco poznał, ysze myecz y tobola wzał byl, ale gemv zasyą yą wroczył, ale o pyenyądze zaprzal. Ale my poznawszy, ysz nykt kromye czygey woley nysządney rzeczy nye ma wącz, alyszby gego vproszyl, przetosmy w tey schtucze Gydzikowy sskazaly przyssyądz na swą schkodą.

/77/. Gdy kogo vkąssy pyes.

/I/dzyk szalował na Falka, ysze s posczwanya gego gest gy pyes vkąszyl tako, ysze chramal. Falco zaprzal sczwanya; ale ysze Idzyk nye

na wina przez sąsady, tedy sam wlosną ręką
odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czvdza rzecz
ma dracz /s/.

/G/ idzyk szalował na Falka, ysze gdy schedł
w drogą, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nad-
szedwszy gy ssypącz, wziął gemv myecz y s tobo-
lą, w ktorey byly trzy skoczczepyenyądzi; ale
acz gemv wroczył myecz y tobolą, ale trzech
skoczczow gemv pyenyądzy nye wroczył a na swoy

Użytek

Primo dei bonitas, secundo huius sacerdotis dignitas, tertio populi utilitas.

Quod potest sic dici: Bobrotha syna boszego, dostogemstwo caplana nouego a uszytek luda sbosznego GnRp⁸ 163 v

Ukrydek z udilidas.

Ktorei v ritek we kowi morey, gdi v d'ip'q we
zkarq St. 29, 11

Urytek

— bo ne sove ale naam na vsritek na zefmf
pozisredl]. ^{lex} XIV Poc. 231.

Użytek

Taco nam pomozÿ bog etc. iacoto |
fwatcimi iaco yfze thoma belaw|fkÿ
nema[1] nigednego vfitku | ottich
kmeczÿ czo Janowi Jablow|szkemu
rzeczÿ pocradli iaco dwa|dzefcza
grziwen.

1411 Rteu

w 190

Uziytek

1048 Thako my pomozÿ bog yfwyanthi |
krzisz yako tho fwyoczø yfze Mi-
colaÿ fbogucicz Nyewfzal ofzmÿ-
dzelzath | grzivyen panna Jano-
vych Maziko|vych voyewodi lwofke-
go anÿ gich | nafwoÿ vfzithek obro-
czil

11429 Kal m 1048

wyżtem

nyesunka kelko swego wsitka - non
quodit que sua sunt

1449 R. XXV 165

~~the wythke pofolowa~~

~~it. 166~~

ad utilitatem SKJI 106

Hiytek.

Hec ille non querit, que sua sunt, telko
rossithko svego.

'M.W' "gl. P. et. Jy. ^{str.} 66.

W. B. a.

Uzytek

Caritas non querit, que sua sunt nye szuka
telko swego vzitkv (I Cor 13,5) XV p. post.

G1Dom 46

Wzrostek

Ko wzrostekw pospolstwa

(unicione autem datus manifestatio spiritus
ad utilitatem I Cor 12,7) 1448 R XXV 166

24: akordem bowa dane okaranie ducha
ku przystekowi

12: Wszystkim zaś objawia się duch dla wspólnego
dobra

I Cor 12,7

Użytek

~~Ma szkodliwych poddaniach~~

Pro użytek omisiję mi
prerocznich sandow... wiplecz

nyezawstajnoscz

Sul 6

et ad profectum, commodum et utilitatem,

~~Scilicet~~ nostrorum subditorum, Dicit 6:
na użytek naszych poddanych)

Uszytek

sim.

40

z rozerstwem naszym obeszczawszy to z boszą
pomoczą, ysze od dawnych czasow w ziemyach kro-
lestwa naszego czastakroc w sądzech nye podlug
zgody, ale podlvg swych glow smyslv a starych
lath rosvnow rneęzy przednye przestle rozmagy-
cze sądzą, temv ta rzecz tako a gyszemv tass
rzecz gynako: dla ktorego rozdzeranya rneęzy nye-
dsy naszymy poddanyu gadky y myeszanya pochodzą,
prseto kv chwale boszey y mathky gege y wszęch
swiątych a na wszytek naszych poddanych vloszy-
lysmy tho myeszanye sadow bycz slonyono, chezacz.

Dział. 6

Urijten - caunadnus, ubit' Sag

Pris' v' itek v' r' k' u' e v' f' a' l' a' u' j' Jul. 3.
Aby dobre robyary v' r' y' t' h' e' k' s' s' l' e' g' o' w' s' r' a' t' e' y' ,
v' s' l' a' u' z' a' u' j' Jul. 53. Cherevi, abo Spary
nyepostuvny 2 slovari swoyey v' r' i' t' h' e' k' u' k' h' o' r' e' g' o'
nye oshnyeli 22. ~~Ko phalye boya u narye
podavich ko v' r' y' t' h' e' k' u' v' a' c' i' t' l' y' t' u' i' s' a' u' d' a' u'
w' i' p' l' e' c' e' n' n' y' e' y' a' n' o' s' t' a' y' n' o' t' e' z' 6.~~

Użytek

Użytku dla twego (commadi more) pp. xv R. xvi, 347.

(konjic)

Mzytelu

30 lw

Sunt in ecclesia quidam prepositi vel prelati
non Deum propter Deum querentes, sed temporalia

vsitky

comoda sectantur

XV med. Gł Wroc 30r

Wizytek

Et naturale est patribus agnoscere utilia filiorum
wizytek
et hec eis dare, que sciunt eis prodesse

XV med. Gł Wroc 37r

Wzrostek

(wzrostek)

pr

Secundo utilitas doctrine eius

XV med. Gł Wroc 84r

Użytek

XV med.)

Użytek = efficacia (R. xxiv, 372.)

~~Lixi secundo quod in presenti evangelio
describitur efficacia verbi dei
cumque vero discipuli mei exitis est autem
triplex efficacia verbi dei: prima est
quia verba dei ~~verba~~ faciunt discipulum~~

Xi

Eccle 9, 4

Vrijtek

in sollicitudine w pylnoscrj bandz
drogemw na vrijtek.

SkJ I 57. $\frac{1}{2}$ med.

Ten gest prewyschoon ktorim wra dem,
w pylnoscrj bandz drogemw na vrijtek
(Rom 12, 8) W med. SKJ I 57:

Vrijtek

ad rem "

ho vrijthar

Ph. 3: e. ad utilitatem."

(fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia
nec nominetur in vobis; sunt decet sanctos; aut turpi-

tudo aut . . . *Ph. 3: 176, 1/2 XV w.*

stultiloquium aut scurrilitas, quae ad rem non
pertinet; sed magis gratiarum actio.

Ephes V 4

Użytek

Kthori użytek myelyszere, ^{tedy} gdy szere grzech
czy nyly a sprosznosery - quem ergo fructum
(gl. sc. quam utilitatem) habuistis tunc
(Rom 6, 21) XV med. SK 71102

Quem ergo fructum, gl. sc. quam utilitatem,
habuistis tunc kthori użytek myelyszere
tedy, gdy szere grzech czy nyly a sprosznosery
XV med. SK 71102

(pro bono)

-----79a

Tako nam bog /17/ pomozy
y wszythka /18/ szwyaczą
Kthorzy /19/ sza albo mo-
gą /20/ szwamy bycz naro-
strop/21/nyeyszy podlug
prawą /22/ MJstrzowye kth-
orzy /23/ pozywają czno/24/
sczy jako ony na/25/lepyey
vmyeyą albo /26/ mogą bogv
kvczczy y /27/ szamy szo-
bye y wszyt/28/kym ludzom
navzytek /29/ podlug tego
iako bog /30/ przykazal
Taczy ludze /31/ mogą sz-
wamy bycz ysz /32/ są
narostropnyeyszy

Navzytek

(1970 (over))

-----79a

Tako nam bog /17/ pomozy
y wszytka /18/ szwycaczę
Kthorzy /19/ sza albo mo-
gą /20/ szwamy bycz naroc-
strop/21/nyeyszy podlug
prawą /22/ Mjstrzowye kth-
orzy /23/ pozywają czna/24/
sczy jako ony na/25/lepney
vnyeyą albo /26/ mogą bogv
kvczzy y /27/ szamy szo-
bye y wszyt/28/kym ludzom
navzytek /29/ podlug tego
jako bog /30/ przykazal
Tacz y ludze /31/ mogą sz-
wamy bycz ysz /32/ szę
narostropnyeyszy

Ortosol 52,4, w. 16-32

(quod multum bonum et utilita-
tem habere) -----180d

/5/ MJly przyyaczele /6/
o thym tako vm/7/yemy wam
po/8/wyedacz kto szye po-
dey/9/mye czesznego vrza-
dv /10/ gdy bandze ktemv
wy/11/bran y zwan ten mv-
sy /12/ myecz robotha y
troszką /13/ aby ten vrz-
ad dobrze /14/ y czeszno
dzyerzal y w/15/yernye a-
byscze stego v/16/zythka

wyele myele tego bychmy
wam radzy przyyayaly ową
nyebadzely pan albo wye-
kyerz zmarhalyszmy ją tho
mowy brath maczek prawda

OrtOssol 93,4,w.5-16

Wszystko

1 good multum bonum et utilita-
tem haereticis) -----180d

/5/ MJly przyaczete /6/
o thym tako vm/7/yomy wam
po/8/wyedacz kto szye po-
dey/9/mye czeszniego vrza-
dv /10/ gdy bandze ktemv
wy/11/bran y zwan ten dw-
sy /12/ myecz robotha y
troszka /13/ aby ten vrz-
ad dobrze /14/ y czeszno
dzyerzal y w/15/yernye a-
byscze stego v/16/zythka

myele myele tego bychmy
wam radzy przyayaly ową
nyebadzely pan albo wye-
kyerz zmarhalszmy yą tho
mowy brath maczek prawda
-----

lisytch

Ortossol 93,4,w.5-16

Użytek

Użytek o. zisk - questus cause

~~1471 MPK y 137~~

Ire użytek aut zysk questus cause

(Hi sunt mormuratores querulosi, secundum
desideria sua ambulantes et os eorum
loquitur superba, mirantes personas
quaestus causa Juda 16)

ca 1470 Nam. Jul 307

Zhy: drwiący na osobom dla korzytku

Fys: usta ich głosz słowa wymiarte (Paul 16, 10)
i dla korzyści mają, wzgląd na osoby

Użytek

Dostana schia w uzitek - cedent in usum.

1421 ^{Pambkal} ~~MPKYV~~ 37
23

facietis et hircum pro peccato duosque agnos
anniculos hostias pacificorum; cumque elevarit
eos sacerdos cum panibus primitiarum
coram Domino, cedent in usum eius,
(Lev 23, 20)

Lev
23, 20

Użytek

Użytek, obfalała = evolvimentum (quod evolvementum quia custodivimus praecepta eius)

Mat 3, 14

~~1471~~ 1471 Manual 136
1471

Zuj: co za użytek, żeśmy strzepli przykarania jego?

Dys: Doremno istnia stworzyć Bogu! Bo jakis użytek mieliśmy z tego, żeśmy wykonywali polecenia jego

Взыск

Днев Взыска - supervise.

Ученый год човайере промоторы прес

Взыска прес 30,7-

(Д: на промотор
supervise)

Publ.

30.7.

Wzrostek

Trawjenje a swadrlby koshowne skoda bez
wzrostka. [Nuptiae sumptuosae damnunum
sine honore conferunt.] ~~D~~ ^{p. p. v. v.} XV R. T. XXXIX.

Wzrostek

Przy łowce wygony kostroga, myśli (v-)
wzrostku nosza. ~~II~~ ^{pppita} XV R. I. XLV.

[Lanes ad venandum plus constant quam conferant].

~~Wysłuch~~

Wysłuch.

sine commode tuo

prosek wytykany swego

XV p. post.
R. XXV, 178.

~~Brückner Kaz. St. W. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 178~~

2400

~~Cen. 114. h. 242.~~

Wiytek = lucrum

Lucri - vsythku. ~~IX~~ ^{p. post.} XV Lab. 519.

Wiytek

Owa krol twój przynedł smierny tobie
ku twemu wiytku Rom. 446.

Wzrostek

A ten [sc. Herod] wdraze sobie wzrostek s tego
i predal biskupstwo Rom. 667.

użytek

Jacofzm przechowich rzeczy gdi |
fgubon tacy wele yaco dzefzocz |
grziwen ani gich vfzitku | mal

a) Piek. 736: intrando.

1404 Kościan nr 218

Alifek

sim.

560. yako tho Swyadczeni yfze pani nye
wfyala | vJurka vbychwfskyego
fto adwadzefcza | grzywien anÿ-
gych kazala wfzyancz anÿ | gich
vfzythku ma

1417 Kol m 560

Uzytek

sim.

930 Taco mÿ *Et testes*: nam pomofz
bog | y fwanthi † yaco tho fwacz-
czymÿ yaco | yandreÿ kreftkowsky
Newÿeradi dze|fancy grzywen
fdomu pawlowego drzer|fçÿnego
yadwyfywego anÿ gich wlith|ku
ma *Reus dicit*: mam

1417 Pau w 930

Wizytka

961

Taco gim etc, yaco tho fwaczczą
yaco | yan Margorzatha yhanka ne-
wfzali pol | Ofmÿ Grzywnÿ grofÿ

fyrokich wmicola | ya brudzewfke-
go anÿ gich wfitku mayø

1418 Pau nr 961

Uzylek

sim.

13. (7^v) Octoro (name) (dwaszczsza) < dwadzescza > kop
Jacub name szalowal tych ya wszytku nemam. — Jaco iathowem
octoro dwadzescza kop Jacub napasska szalowal tich on vszithku
nema.

1421 Zap Wassa nr 13

użytek

sin.

1093. (493) -- Quarta 1000.

Jaco Jagneſka nŷewnŷofla wdom
Jaroflawo XXX g<rzi>|wen czſfo
wzala za glową przechową Sobcoua
<...>^a) anŷ gich vzitkv ma yedno
wzal to wzal {nrawv poſſag}

1424 Róſcian wv
1093

użytek

min.

Jaco Jagnefka nyewnofla wdomw
Ja|roflaw XXX *marcas* eza wfala
zaglo|wą przechową zobcowa bratha
a|ny gich^a) wfýdku ma ged{no}^b)
eza wfäl | tho wfäl p^{ra}wý poffag.

1424 kóscian^{nr} / 251

Uzytek

sim.

122. (188^v) O kthore rzeczi skrzinne Thomek na (Jana) ma zalowal thich ya vszitku nemam. — Jako ya tho wem okthore rzeczi skrzinne <Thomek> Jan na (Thomka) zalowal thich on vzitku nema.

1425 Zap Wans nr 122

Uzytek

sim

141. (209) Tako mi pomozi bog yswanthi krzisz okthore
rzeczi przyeka na mya zalowala thichem ya neucradl any ych
vszytku mam. — Jako ya tho wem (Maczey) okthore rzeczi
przyeka na Maczeya zalowala thich mu (!) on(a) nevcradl.

142 Zap Wana nr 141

Uzytek

sim.

2786. (220) othore rzeczy falek nadaczboga szalował tich
on vszithkv nyeyma.

1428 Zap Warsz nr 2786

Uzylek

am.

Nedamyx ne prsucral ereladny Vorecho-
wey, aby necxi othnosyla do gey domu
chaszebnā necxi, any gych vsytku ma.

1431 Wolff Zap. 255

Ulytek

sin

491. (239) Octore trzy kopi Jurek name czelacz zalowal thich ya wsszithku nemam. — Jako ya tho wem Octore trzy kopi Jurek nabarthlomeyowe czelacz [zalow]al thich on wsszithku nema.

1433 Zap Wanz nr 491

Abiytek

257. Jaco tho fwatczimi iaco czfo thomi-
flaw [ck] kradtl mico|laÿa zagor-
fkego tego micolaya poelancowfkÿ
vřzÿt|ku niřz nema chanřzebna rze-
cza *Non dedit medium alterum gros-
sum, circa crucem autem promissit
dare.*

1404 Kol m 257

Użytek

11. (7^v) Jacom ia paskowich kmechi necasal sbicz ani trech (!) kop wszytku mam. — Jaco iatho wem passek passcowich kmechi necasal sbicz ani trech kop wszithku ma.

1421 Zap. Hansz nr 11

Uzytek

27. (27^v) Jaco ya tho wem octore panczoro kopil. (!) woczoch
szalował namichala tich on ne widal any wszithku ma.

1422 Zap Warsz nr 27

Miztek

1147 Taco mu pomoz bog etc. yaco do-
bro | goft nezachowal trzech kony
fobe | yacodwadzeffca grziven ani-
gych v | zythku ma |

1423 Pau no 1147

Miżytek

85. tago mi pomofzy bog y suan|thi¹⁾
krzyfz jako tho fwacz|fzymi Jako
czo vkradzon¹⁾ | Gerwarthowi²⁾
wol tego fth|afek vfythka ne ma

1390 Poznań nr 85

Lehocz I nr 883

1. Lubelsk nr 99

Miztek

10. Jaco mý fandziwog kazal fwemu
ludu | wzøndz¹) dwoye fkota yte-
go vzitek ma.

1387 Pozn nr 10

Lehsz I nr 172

JA IV 179

sim.

Wzytek

Sicut domine Swochne filius concessit
mibi cystem et recepit quinque marcas
* chosebnō rzeczō... i tego eius mater
uszitek ma

1394 Paw IV nr 185

rezytal

Taco mÿ pomofzy bog yfwanti
erzifz iako | przibiflaw kafzal mego
fzita smlociez | fzacztirzÿ grzyvnÿ
yon tego vzitek ma — — —

L. 2110.

a) Wyraz poprawiony z Rota.

1398 Kóscian w 100

WzYTEK

29. yაკომი პოტრ ვერად¹ ცონ¹ ჩოფზებნო
რეცო¹ | ზადეფზოც გრზიენ [[ი tego
გეგო ცეცეც | ვლზყტეკ¹ მა]]
Et alii ad testimonium.

Zapiska skreślona w rkp.

¹ *Hube 24: ვერად, dwa cona, რეცო,*

1401 Kal nr 29

Wzzytek

Sm

30. yakomi potr vcradl dwa cona cho-
lzebnø | rzeczo fzadzefszøcz grziwen
itego gego oczecz | vlyztek ma
Et alii ad testimonium. — — —

Zapiska skreślona w rkp.

¹ *Hube 24: Johannes de Szudla.*

1401 Kal nr 30

Näytele

114. yako drogoflaowi dzeci pobrali Margorzacze | Izitho gwaltem mochez ytego wiziteg man

1403 Uel ni 114

Alzjtek

sim

136. yako Jan famo czwart ithako do-
brimi [o] yako | fam yachal gwaltem
moczno wpotralfzew fza|puft polto-
rafta drzewa porøbil ywefzono | do
Janowa domu ytego vizitek mal

1405 Kol nr 136

Msiytek

sim.

402. Jaco to fwatcimi iaco ian pobral |
fcepnowo zyto fpola ytego | vfzi-
tek ma ftey roleyg czo | mu yeg
dal fpola

1412 kel m402

sim.

Użytek

693.....y tego użytek ma

1413 Pozn nr 693

Wzrostek

465. Jaco to fwatezimi iaco dobesz zabil
katharzininą | fzarną fzełzwonkŷ
chovaną ytego wfzitek | ma.

Ul. 601.

1414 Kol nr 465

Użytek

Jako sluga Mycolayew porambyl gay Wyszacow

y*woyszl gy do gyego domu y tego vzytek ma

1416 Pysdr nr 474

sim.

Wizytka

DAROWSKY 1888.
1012 Tako gym pomoz bog y szwaty † |
Jako tho szwateczą yze pan Mofcicz. |
pobral owcze y bidla. czlzo go przy |
gnal pan Micolaÿ szwanowa przed |
Oborniký y [szÿta] zÿta tamo yako |
szeczdzefzant grzywen y [tek] tego |
vzitek ma

1418 Poznań nr 1012

Wiztek

sim

282 Jako tho szwaczimi ýsze Jacusz
[ne] przýal szwý|mi pomoczniký
ýwafzl nazwa czafcz konon |
iako dwe grziwne yttego wfzytek
ma

1420 Kel nr 982,
sim. ib. nr 983

Użytek

Jako to świadczyć, yszc ty penãdze wszpanthy

kasznyõ panyey Thomcowey y sey chleboyecze^(a)

y gych wszytek ma

1419 Ryzdr nr 582

IAIA

użytek

Jaco to Iwateza² yaco czlfo pan
Sobek zalowal | na wyanczincza aby
mv dwe lefcze³ yaco grzy|wna
grossorum chązebna⁴ rzeczą wzał
aby [[chc] gich⁵ | vzýtek⁶ mýal tego
on ne vczinil aný tego⁶ | vzytek ma

P. 20. (VIII 19-19v) ¹⁻¹Item Vincenc

1424 Kóscian^{nr} 1023

wzȳtek

Jaco tho Iwaczã Jaco micolaÿ
cum | *Derslao fratre recepit census*
et redditus | cum aliis rebus in sua
donacione ita | multum sicut viginti
marce ytego | vzȳtek ma

1420 Kościan^{nr} 1409

Mäytek

~~wbo~~ Jaco to fwaczcza yfze parzis Sza-
flal | nadobrowolną drogą ypobral
potrko | wÿ Grzebeniczfkemu dwo-
yenaczfze | fcota ydwoye conÿ y te-
go wfytek | ma | — — —

1420 Posu w 1060

Wzytek

Filius tuus fiat mihi dampnum pro me-
dia sexagena, tu isto, vulgariter a thy thego
wzythek hymas 1434 Tym^{Wol.}~~Wol.~~. 76

Użytek

Jaco Abramow chlebojedzca pobral
koly w mozey dzedzyne y tych on
wszytek ma 1435 Zaplan nr 508

Ukrytek

~~Gnezdmir f Rogaline ne zastavil v ocerchou i
vnyednich vžitkov, yedno rol' Alski 1391 Letis.
I. N° 993. Boguslaw vezinil mi co nich
vžitkovech vskodi jako dvadecetera grivov
1399 N° 2885. Francenz s yego synovier
yednan o dzedzistvo y o svitki vžitki 1400
Piek. St.~~

Uzytek

~~Na wytku nye othesly yenu
yako tredressy kop~~

~~1488 Cers LXXXVII~~

Jakom ya nye porobyl pychroga drewa
sosnowego s rozny w ymyenye w Jarowye
gwalthem, ktore drelyly uszczenyecz z Jarowo
na wytku nye othesly yenu yako tredressy
kop

1488 Cers LXXXVII

Uzytek

1782. (735) Jako gya nazasthawysku Nalache Naroboczye
gyego Nyepobral Ryb Robothy gyego anym go vmyeyszyl
wedkwa(?) vzythkoph Thako my pomozy bog.

1497 Zapiskow nr 1782

Uzięb

1384. (285^v) Jakom Ja przeszszewe (!) sziny nyeoral naia-
novye narszyszku dwyema pluziczamy gwalthem navyenye
nyeboszky (!) anny voczyechoveyh Srudnika (?) napyelaszcovye
kthore vyano on o-kupyl Sprzyszvolenyen (!) Blyszych nyeszparwh
gego pravem anym obroczył vzythcowh tego kszoby Jaco dwye
kopye gr. in $\frac{1}{2}$ gr.

1474 Zap Warsz nr 1384

Uziyek

1766 a. (351) Jakom ya Nyenayachal nadom gego gwalthem samoczwarth szoby Rownymy anym mv przegrazal any mem przegrazamym (!) odesly yemv vzythky waschnosci cztherdzesczi (kop) zlothych Thako my pomozi bog. — Jako ya tho vyem.

1494 Zap Karsz nr 1766a

Użytek

psychod
miznik

Profectus vzytek

XV p.post. G1Dom 92

Użytek

Yako Yandzyey ne ulapil socola any szdsyl,

any go wszytky ma, ani na kokossy pana

Pureskowego gyawssy

1424 Pysdr nr 581

wywołanie
n. t. diatelmosei

Mzytelu

86v lw

que rationem quidem habet, sed usum rationis
non habet

XV med. Gł Wroc 86v

Wzrostek = stipendium

1) zółd, wynagrodzenie,
płaca

2) podatek, danina

3) dotatek na Mars

4) odpusty; Kaptanistwo
i. i. i.

Stipendia - wzrostki, $\frac{1}{2}$ XV Tab. 524.

Wzrytek

Myloszyendze syna boszego, drogocny wzrytek
la yego a wzrytek sbawycenya naszego. r. 1450
Grzil. IV 577.

-----15c
/2/ Gdy czlowyiek zdowy/3/
erzenią dzyeczom swo/4/gym
y zenye wybyerze /5/ z do-
brey woley opyekal/6/nyka
ktorego szwego p/7/rzyro-
dzonego albo zna Dum quis
equum aput /9/ aliquem de-
tinuerit yal szye /10/ Gdy
myesczanyn albo /11/ gocz
gymye szye vdru/12/gyego
myesczanyna konya /14/ Py-
talysczye nasz Czo /15/ a-
lbo ktory vszythek ma/16/
my albo maya myecz prz/17/
yszasznyczy

Wzrostek

-----15c

/2/ Gdy człowyek zdrowy/3/
erzeną dzyeczom swo/4/ gym
y zenye wybyerze /5/ z do-
brey woley opyekali/6/ nyka
ktorego szwego p/7/ rzyro-
dzonego albo zna Dum quis
equum aput /9/ aliquem de-
tinuerit yal szye /10/ Gdy
myesczanyn albo /11/ goszcz
gyyme szye vdrn/12/ gyego
myesczanyna konya /14/ Py-
talysczye nasz Czo /15/ a-
lbo ktory vszythek ma/16/
my albo mayą myecz prz/17/
yszasznyczy

Użytek

(de quo nos plurimum perterriti sumus,
quia victum nostrum extra provinciam
querere nos oportet et quidam et iuxta
civitatis et officii scabinatos nullam
utilitatem

habent
nec profes-
tum)

/16/ wmyescze anymamy /17/
stego przyszastwa ktore/18/
go wszythku any pla/19/tu
Mozely szam szyebie /20/
przyszasznyk szadzycz /21/
przesz guba swego obe/22/
szą Czyly nyemoze /23/ a-
lbo czo gesth prawo /24/
Gdy ktho przym/25/ye przy-
sząstwo /26/ na szwą przy-
sz/27/aga Tako ysz on kt-
he/28/mv przyszasze dokto
/29/regu czassv agdy cza-
sz /30/ przydze

Wrytek

Tedy on tego przyszastwa
wolen y proszen gest

(de quo nos plurimum patetiti sumus,
quia vicium nostrum extra provinciam
querere nos oportet et quidem et in Ita-
liis et officii-secularibus nulli
utilitatem /16/ vnyesce anymany /17/
habent
meo profe- stego przyszasta ktore/18/
stem)

go vzythku any pla/19/tu
Mozely szam szyebie /20/
przyszasznyk szadzycz /21/
przesz guba swego obe/22/
sca Czyly nyemoze /23/ a-
lbo czo gesth prawo /24/
Gdy ktho przyw/25/ye przy-
szastwo /26/ na szwa przy-
sz/27/aga Tako ysz on kt-
he/28/wv przyszazsze dokto-
r/29/regu czassv agdy cza-
sz /30/ przydze

Krytek

Tedy on tego przyszastwa
wolen y proszen gest

Ortobsol 60, 3, w. 16-30

Wiztek

my obszerne w gminnych ziemniakach
mamy w sobie, a długi też
tutaj w miasteczku, a my ma tego
przyrostu miasteczka wzięciu
any platu Ost Mcc 78(8)

(qualiter de officio scabinali
modicam utilitatem habetis)

-----180b
o tych nyemozem wam pos-
polytego prawa od pyszacz
ale /13/ przydzely przed
wasz o /14/ ktora rzecz
ortelą naycz /15/ czego
wy nyemozeczce /16/ od pr-
awycz albo naycz /17/ ocz
donasz poszlecze nay/18/
dzem wam ortel podlug /19/
waszego pyssanya jako /20/
gest prawo maydborsz /21/
(Pjszalysczye te/22/sz na-
sz pyta/23/yacz: czo albo
ktory vzy/24/tek mamy

albo maya przyszasznyczy
myecz od tego przadv, slo-
wie przyszastwa

Ort0ssol 93,3,w.12-24

Artytek

*(guarantee de officio scabimaki
medicam utiliphidem habetis)*

-----180b

o tych nyemozem wam pos-
polytego prawa od pyaszacz

ale /13/ przydzely przed

wasz o /14/ ktora rzecz

ortela naycz /15/ czego

wy nyemozecie /16/ od pr-

awycz albo naycz /17/ ocz

donasz poszlecze nay/18/

dzem wam ortel podlug /19/

waszego pyssanay jako /20/

gest prawo maydboraz /21/

[Pjaszalysczye te/22/sz na-

sz pyta/23/yacz: czo albo

ktory vzy/24/tek mamy

albo maya przyszasznyczy
myecz od tego przadv, slo-
wie przyszastwa

Ortossol 93,3,w.12-24

Wzytek

Wzrostek

Kt. który wzrostek ma za przyrosty
myśl oł tego wrażeń, co na mym
rychła. Ort. Dec 128 (st)

użytek

Taco etc. ifz ifzm ne bral me syno-
wice dorothcze | ^{ipsius}gege vfitkow nage-
ge dzelnice

Et testes: ifz to fwaczø

L. 1787.

1395 Kościarn nr 27

Miztek

374. † iako boguflaw wczinil mi wmich
wzithczech szkodi iako | dwadzefz-
cza grziwen

1399 Pan m 374
Lekn̄ m 2885

recz wrywana
budynkicis,

Mzytek

453. Tako nam pomozi bog yfwanti † |
yfesmi przitem bili, kedi wan-
cencz | syego synowiczø yednan¹⁾
odzedzistwo | yofwitki vzitki. *Alii*
in testimonium: | iaco to fwat-
czimi |

1400 Pam nr 453
Riek VI nr 62

użytek

chyba ta nie procentowa
mowa?

Jaco czfo woczofzca namaczku |
dobila yedennaczce grziwen | ifz-
czini nazaftawe tego wziti|ku fzezcz
grziwen pobral

Piek. 1348.

1409 Kościelny ul 406

Użytek

Człto Wprowzca na Maerku dobita yoden na czeze
grziwen i zzerini na zastawe, tego vzikai szeser grzi-
wen pobral. 1409 ^{John no 406}
~~Piek. Kosc. 387.~~

użytek

Jaco Jan fwo braczø poro|prawe |
newføl[i] v|z|itku dwnaczcze grzi|wen

Piek. 134.

nr 403. Jako Jan i Mikołaj nie porobili Paszkoni zapusta po
rozprawie za reszć grzywien

1409 Kościelna nr 407

Uszytek

321. Jacom newfzanl przedwiowi gego
vfzitzk|ow wiankowe zaddanacze¹
grziw{e}n

¹ Hube 52: zadwanacze.

1410 Kal. nr 321

wzytele

Tako gim pomozi bog y fwãti | †
Jako tho fwatczø Jako | Miro
Vilkonfki nepobral vzit|kow. panej
Benuffzj Jako | dwadzefcza. grzi-
wen. anj te|go vzitka. ma.

1416 Košcian nr 577

Uzytek

1017 Taco gim pomofch etc. ifch pan |
Jan Czarnkowskÿ [ftrzemÿ] zetrze-
mÿ | Slacheziczÿ a Sfcheczã pod-
leÿfchi | mi gwaltem wi gnal wifch-
ka zge | go zaftawÿ ÿz ÿego trzy-
manÿa ÿ | pobral cinfche ÿ vzytkÿ

1418 Pozu nr 1017

Urzytek

<I>ffze panÿ Anna pobrala | po-
fmercÿ przedbora maſza | <f>wego
766 Czynffzmÿ vffythkÿ gÿ|<...>mÿ
wdzczÿnach langku | <...>ffzony-
czach [af] awffze|<...> Jaco

1420 Kal nr 766

názytek

Jaco⁴ moý pacholek czffo⁵ vczadzal
czloweka⁶ | fbýeczýn⁷ [n] to⁸ vczadzal
vzítký[em]⁹ flaffa¹⁰ | Band-
lewfkýego¹¹ a¹² tedým Ja¹² tam
vzítký¹³ | bral tego roku

1420 Koscian^W 832

wzrostek

Jako mój pacholek często wchodził erloweka
s Byeryn, to wchodził s wrytky s lasa
boudlewskiego a wtedy ja tam wrytky brał

g) s wrytki   tego roku

1420 Kościan nr 832

Mazytek

1068 yaco to fwacza etc. yfze czo darek
zalo | wal nanitharta qtrzidzene (!)
thich Ni | thart byl wdzerfzenu
mimotrzi la | thą [yftih] yftich
vfzytek bral | - - -

1420 Pan m 1068

uzytok
Luzo

Jaco czlfo czelacz pana donyna
zajala {wnoczý} conye tonye |
zajala wzýtezech pana donyna
aný[e] na lancze | gdze pan donyn
ma vzitký³ bracz

1424 Káicia^{nr} 1043

nzytel

nota - stoysial cont
Jaco² [[ftoÿflaw] Jan nÿe³ pobral³
wanczinczewÿ | vzÿtkow taco vÿele⁴
domowÿch⁵ rzeczy a conÿa | ÿaco
X marce

1424 Koscian^w 1061

użyte

Pisarz 21, Re. VIII i pisarz 13, Re. VI

Jaco [mi] czfzo parobek mog zayol |
czlowekowÿ czfzuekowÿ dwe quo|nÿ
na loncze a on paffze nocznø |
rzeczø thÿ zaÿol thu gdze^m mal |
vfzydkÿ fyoncz ale ne namyefczeh|
kyg zaga{ÿ}niezÿ

1424 Kóscian^{nr} 1233
" a

~~Ziemia~~

Użytek

Quia dominus Przedbor hic super meo iurat,
et meum est super ambas partes na lewo i
na prawo, i odszedl mi moye sedliszka i
studnõ, et conculcavit michi frumenta mea,
i odszedl vsithky moye sobe ye sobõ met
vicessimus et sexdecim granicias sipavit,
vlg. vsul 1425 KsMaz II nr 973

Wzylek -

Zastawiamy przedimi nasze... ze wszyscy;
mi wszyscy. crinszmi, poerlamy [utilitativus]
ca 142d. Inf. I, 481.

Użytek

Tomek ma... wazanye dacz w
swoy dom sie wozyt~~ki~~ki my
wszytki, czokole tam ma

1430-2 Ws Mlawsk I 29
nr 139

nřytek

Tako nam pomozi bog etc. † |
Jako tho fwatheziny Ize pan |
Dzetrzych wfzał panej Anne | wpo-
lowiczj lubyecowa wgej | wanje
czinfchow Szyefzor zjth|mj Do-
bythjkj gjmjnym | vzythkj tako
wele yako trzj | fta grzjwen ytho
jwatheziny.

1432 Kojcian^{IV} 1422

Узылек

Заком яа нэе преломыл Николайова плота анзым
попаст чезо вшитков ниты 1434 К.А. III ар. 757.

Użytekc

sin

1612

Tako nam pomoz bog †, Jize ya-
kocz nasz pan Staniflaw obfzalował |
bychom [wizali] wizaly iego refch
wbrodzech wflampowye tako do-
bra, yako | dwadzelcze grziwen, tho
czofomy wizaly fwefmy wizaly
[anyeigo anyeig] | anyeiego, alye
fwe, yiego niczsz wizytku nyema-
my |

1443 Poznań nr 1612

Użytek - fructus

Francuszek polozyl skarga przeciwko Gregorowi,
zez na jego dredynge postawyl plotny a myedri thimi plotny

Wszystki wszystkie, co ze ^(y wszystkie mizl) Veringel, gest pobral

Jul. 36.

(Et intra illos sepes omnes fructus, quos
fecit et facere poterat, Dicit 25: y wszystkie
wszystki pobral)

wzrostek

effectum wzrostek
pot. XV, R. XXV, 151.

~~Pott T. 475. k. 35.~~

~~Brückner Kaz. str. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 151~~

~~polowa w XV~~ 855

~~Wzrostek~~

Wzrostek = fructus

[et ortum fecit fructum ^{Luc 8:8} centuplum]

Wskazydaacz prziniosło syebye sto wrzitek. p. 1450
Pr. Fil. IV 570.

Zrój a długie padło mu ziemię dobra; a wzrosło trzy,
wzrosło owoc stokrójny
Tys: wydało plon stokrójny

Wzrostek

Ydysz bédresz ^(s. riepiz) yč včralucz, nye dacz
swego wzrostka (non dabit tibi fructus
suos)

Wuj: gdy ja spra- BZ Gen 4, 12
nowac bédricz, nie
da tobie wzrostkiv moich

Tys i gdy roly ty bédricz uprawiat, nie da ci
już ona więcej plomu

Użytek

Owa, tożem oddał tobie straż
pierwóch witekow moich (ecce dedi tibi
custodiam primitiarum mearum)

BZ, Num 18, 8

Uży: otom ja dał tobie pod straż
ofiary moje pierwociny

Ny: otom ci dał straż pierwocin moich

Użytek

Nie zawyżesz ust wolowych, gdyś
młocisz w gumnye rzutki twe
(non ligabis os bovis terentis in area
fruges tuas)

BZ Dent 25,4

Suj: nie zawyżesz gęby
wółowi trzcemu ni bożewisku zbie tużę

Użytek - fructus

Człowiek z domu Juda, puści korzeń
na dół, a użyci owoc w górę Bz. II Reg. 19, 30.
~~Gdzie będzie jego dół, nie daj swego użytku
ib. Gen. 4, 12. Gdzie użytki / fructus / plody jego kro-
liom ib. Neh. 9, 37. Oddaj w ziemie
użytki twoje (fructus) ib. Deut. 25, 4. Ona, która
oddaj sobie słowo prawdy użytkom swoim (pri-
mitiarum) ib. Num. 18, 8.~~

(et quodcumque reliquum fuerit de domo Juda
mittet radicem deorsum et uget fructum
sursum)

5451
Złoty: a człowiek z domu Juda, puści
korzeń na dół i użyci owoc ku górze

Użytek

Mi służy two biddym w nyey (sc. ziemi)
a gey wżitki plodró syb krodym,
geszez nad mamy postawyl

(et fruges eius multiplicentur regibus,
quos posuisti super nos)

Bz Neh 9, 37

Zuj: i wrodzaje jej mnoż siskrólem

Uzytek

1024. (332) Jokom (!) ya nyepopasl Andrzeyowich huzhithkow.
Gwaltem.

1456 Zap Warsz nr 1024

Użytek (et omne sunt his similia, Sul' 4: 3
: thim podobne maseczenya) 30

może przedać, komu chce. /

/5/. S czego ma być dzesycaczina dana.

I też gdziekolwiek plug w ogrodzech chodzi albo na polu, tlv dzesycaczina ma być spelną dana, wygąwszy rzepą, mak, kapustą, cebulą y gyszac wszystki ogrodne, na ktore motyka albo rydlem rycz nogą, a tych dzesycaczina nie gest.

/6/. O dzesycaczina konopną.

Dzesycaczina konopną tako vstawyamy. Gdy knyecz czalym plugom, w kterem ma woli albo kony a orze, ma dać vprawyonych konopy cztery.
Dział. 5

Et omnes fructus quos fecit et facere
poterunt, percipit, Sive

Wzrostek

19b

/48/. O dawności dw lath.

/I/an szalował na Pyotra, ysz na gege dzie-
dzynne przyszedwszy, gest ploth wylanal y
wszystky wszythky pobral. Tedy Pyotr odpowye-
dzał, iss Ian w tey ystey dziedzynne se mną we
dnye y w neczy ass do dw lath myeszkal mylcząc
o ty yste ploty, a mnye nye gest nigdy nagabal
nygednym słowem any rzeczą. Przeto my seszrasz-
szy lenyństwo Ianowo, 26/ przysądzylysmy Pyo-
trowy odyds dawnością dw lath o taką rzecz.

Dział. 25-26

Użytek

~~am tego uziłku no. 1433 Cpt. XLVII~~

~~Simm. 1440 " LXXVIII~~

~~" 1450 " "~~

~~" 1464 " LXV~~

~~na wzytku nypothessy yenu jako hredressay kof.~~

~~any 1
Jre Jan Jacca nye rosmythal 1499 Cpt. LXXXVIII~~

~~plonow gwallen... wazrimow~~

~~any ma uziłku godnosuci o descho~~

~~yako kofa. 1466 Cpt. LXXXIV~~

~~Yaka ya nypossyathl... uzyłkou y wazrimow
1489 Cpt. LXXXVII~~

Uzytek <sup>owoc, przytku
ziemi</sup> obfitość

~~Uzytku = germinatio~~

Nasyca... uzytku = impregua (visketum) germinatio
(i.e. fructu, abundantia fructuum) (1866) R. XXII, 28.

Igni salutifero mihi cor glaciale resolve
Impregn^{1. nasyca}aque meam virtutum germine, gl.
fructu abundantia uzytku, mentem,
ut tibi pata fragget illius aromata fluvii

germen 1. kietek, parci, latoosł
2. potomek

germinatio 1. kietkowanie
2. płodzenie
3. zbir, przymierze

Wzrostek

Jako ja z bratrem Pawłem ... ^(Trasce) Kmyeeky
Waworkinera y Pawła s pomocnikami, wkan-
dem y se wschystkyemuz wzytky ... nye troxy-
mam sila, 1466 ^{Wal.} ~~Trasce~~. 49

Uiytek

3004. (148^v) Jakom ya nyewszyanl maczegewi gwalthem
proszuczow sploti anym go vschkodzil wzithczech wapasternakv (!)
y wyaczmenv Jako polkopi Thako mi pomozi boog etc.

1470 Zap Wansa nr 3004

Užitok

Veštkow = fructuum (quintam partem
fructuum per septem annos fertilitatis,
qui jam nunc futuri sunt, congreget in horrea
(Gen 41, 34))

ca 1470 M. m. d. n. 16
~~1471 MPKJ. V. 13~~

Užit: piata časť urodzaju

~~Gen XLII, 34~~

Wrytek

(wers. kat.: naschiensa)

Wrytkow frugum (Num 19, 13) universa frugum
initia, quae signit humus et domino deposita,
cedent in usus tuos (Num 18, 13)

Zuj: wszelkiego zbiora porostki ca 1470 Mam Lib 42

~~Wrytek~~: Pierwociny ze wszystkich rzeczy, które będą w ziemi

Wizytak

Pirwe wstak^v = primitiva

(ut adferemus primogenita terrae nostrae
et primitiva universi fructus omnis ligni
II Godi 20, 35)

~~1471 MPKJ. V. 58~~

ca 1470 Maru dub 103

Gd : i abysmy pognosili pieworodkwa ziemi
naszej i piewociny wsrelikiego owocu wsrelikiego

Neh. IX dawa

Neh. IX

~~103~~

Użytek

A użytek jego ⁴smisła ^gschmyśla = et fructus sensus illius

(est sapiens animal suae sapiens
et fructus sensus illius laudabilis

Sys: bywa mądrzec, który jest mądry dla siebie samego, Ecclus 37, 25)
~~Log.~~ a owoc jego wiedzy okarują się na jego ciele

-1471

ca 1470 Mamul 1473

112ytek

3008. 166^v r. 1471) Jakom ya Jacobą gwalthem nyeodegnal oth pozithkow gego kthorich en vzival kthore szá nagymyenv gego zakthore gymyeny szthoba zamyana vczynyl y kthore vzithky en szobye zachoval anym go vschkodzil Jako dzessancz koopp polgroschkow Tha ko mi etc.

1471 Zap Warsz nr 3008

Uiziek

1378. (269) yakom Ja Jemv nyezaoral gwalthem stayh
Roleyh naoczczysznye Jego maszinye'(!) ani Jemv vszythky
odeszly Jako polkopy gr. w polgroszcheh stheyoroleyh Thako
my Bog pomozi.

1474 Zap. Kasa nr 1378

Uzjęk

1382. (270) Jakom Ja smowthor (!) gwalthem neyvycopal
Dambrowy Jadamovy namisczinie anim Jeyh proszem poszyl
kthorim pooranim odeszly mv vzythky Jako kopa gr. wpolgroszech.

1474 Zap Kana nr 1382

Wiztek

Imichna... nye wynossyla gwalthem vryth-
kow z ogroda Thomczinego, tho jest capusthy,
pasternakov i drugych vrythkow

1475 TymProc. 237

Uągtek

1474. (W 5, 136 r. 1479) Jakom ya nyeposzyathl szyedlyszka
ogroda naymyenyv napuchalach wvyaszanyv wych thamo gdzye
gye prauo wvyaszalo podla kxang szyemszkych ythamo nathymtho
wvyaszanyv drew wlyeszye nyerambya gwalthem anym gych
wmnyegyszyl wwszythczech wwaszchnoszczyako kopa groszy wpul-
groszheczech (!). — yako ya tho wyem.

1479 Zap Warsz nr 1474

Użytek

1579. (171^v) jako ya gdzie wydzenie bylo oral y vzythky pobral wszwem gdzie my scha przeczyw Jacubowy mazowy doroczymv wyecznym dzyalem dosthalo podzakladem viginti sexag. gr. in $\frac{1}{2}$ gr. a dorothym wssyedlysskv wwdowyem stholczv nyeporuschyl Thako my. — Jako ya tho wyem yze mychalowy tham gdzie wydzenie bylo wyecznym ssha dzyalem dosthalo przeczyw Jacubowy mazowy doroczymv sub pena vallata viginti sexagenarum gr. ythegom dzyelcza byl a dorothy mychal wssyedlyszku wwdowyem stholczv nyeporuschyl thako. — Jako yha przythem byl yze michalowy gdzie wydzenie bylo przeczyw Jacubowy mazowy doroczymv ku yego syedlyskowy (!) wyecznym ssha dzyalem dosthalo a dorothi michal wssyedlyszkv wwdowyem stholczv nyeporuschyl thako my.

1485 Zap. Kancel. nr 1579

Uziyek

1766. (585) Jakom ya Samo pyanth nyevykopal dambrowy
yego thamocho na puchalach anym yey zaoral pluzyczamy anym
posyal zythem anym go wmnyeysyl wzythczech yako syesz-
kop. — Jako my tho vyemy.

1495 Zap Wanz nr 1766

Wiytek

pol Uszyenczi

yako za nye posyathl... wrythkow
y czynsrow bul slany y skinyeczy roboth
nye pobral yako pyozdymesth kop gosry
w pol goszeredh

7489 Czs LXXXVII

Uziyek

1676. (426) Jakom ya Mykolaya nyeseignal srobothy yego gwalthem sthoyacz snym wposwye de bonis danyevicze samowthwor(!) any them segnany m oddalyem mv vsythky yako polkopi Thako.

1493 Zap Warsz nr 1676

Użytek

Recidivatio aufert homini fructum, vszy-
tek, preterite contritionis XV ex.

GlWp 30

Wzrostek

Prawdziwy ch droga jako świat Boić
świecąca pochodzi i mnoży się wzrostek
ku dokonaniu dnia [iustorum... semita,
quasi lux splens, procedit et crescit
usque ad perfectam diem] Rom. ⁸⁴ 631.

Wizytka

Droga ku Bogu jest niektórym wizytka
myśli... ale droga ku grzechu jest
nacktore upadnienie Rozs. 631.

Wzrostek

Christus silno dawało się mogło wymówić wzrostem
tym tym pomowam, a taki by był puzerem
jako prawy, a wzrostek, orwi kopyta męki
jego, był by się oddał? Rom. 772.

Użytek

535 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iacofmi przitem bili iaco | Przecz-
flaw wyadomowe¹) domu | zaplacił.
Aaronowi tÿ vzitki {y} pe|nandze
czfo pana Sandziuo | gow list mowi
ied<no>mu¹) dwe | a trzidzefci krzi-
wen oftal. | *Alii in testimonium.*

1402 Pozu m 535

Piek v̄ m 258

(occasione utilitatis a XII^c mercis
singulis annis C. mercay super
dealkatoriam ... reponendum)

-----45b
/30/ Daley pytalysczye /31/
nasz o prawoty/1/my tho sz-
lowy Hannus /2/ opawszky a
hannus Szu/3/kyenyk zalow-
al szye na /4/ dlugyego kw-
ulą yna han/5/nusza Sabeko-
sth myescza/6/nyna zopawy
y przed /7/ szand poszwaly
a zalowa/8/ly nanye ysz gym
zapla/9/czyly stho grzywy-
en prz/10/ed szandzą belny-
cza czo /11/ gest wopawye
a zatho /12/ myely wszancz
dwana/13/sczye grzywyen v-
szythka

Wrytek

OrtOssol 37,2,w.30-31 -

37,3,w.1-13

(occasione utilitatis a XII^c mercis
singulis annis C. mercay super
dealkatoriam ... reponendum)

-----45b
/30/ Daley pytalysczye /31/
nasz o prawoty/1/my tho sz-
lowy Hannus /2/ opawszky a
hannus Szu/3/kyenyk zalow-
al szye na /4/ dlugyego kw-
ulą yna han/5/nusza Sabeko-
sth myescza/6/nyna zopawy
y przed /7/ szand poszwaly
a zalowa/8/ly nanye ysz gym
zapla/9/czyly stho grzywy-
en prz/10/ed szandzą belny-
cza czo /11/ gest wopawye
a zatho /12/ myely wszancz
dwana/13/sczye grzywyen v-
szythka

Wrytek

OrtOssol 37,2,w.30-31 -

37,3,w.1-13

(proponerunt contra praefatos Lankkynel
et Zebecesth occasione utilitatis
a XII° mensis singulis annis C meras
sup^r decubationem Oppavienem -45c
reponendum et a vinde libere
recipiendum

morem idie o kupno vobriati?

Wzytela

bo /15/ gych nyedoszlo na
tho /16/ są odpowyedzye-
ly dlu/17/gy kuvel y hann-
us Sza/18/begost zopawy gy-
ch gym /19/ nakaszdy rok
zaplaczo/20/no thy dwanas-
czye grzy/21/wyen ydoszedl
gych ten /22/ plath y vzy-
thek yako /23/ są kupyly
a tho chce/24/my dokasza-
cz zagayone/25/go szandu
szopawy

(tunc responderunt idem Epovianenses,
quod ipsi dictae XII° mense utilitate
de alcatoto ad plenum exolutae essent)

~~(proponerunt contra praefatos Lankkynel
et Zebecosth occasione utilitatis
a XII° mensis singulis annis C meras
sup^{er} decubationem Oppavienae -45c
reponendum et a vinde libere
recipiendum~~

morem idie o kupno vobriati?

Wzytela

bo /15/ gych nyedoszlo na
tho /16/ są odpowyedzye-
ly dlu/17/gy kuvel y hann-
us Sza/18/begost zopawy gy-
ch gym /19/ nakaszdy rok
zaplaczno/20/no thy dwanas-
czye grzy/21/wyen ydoszedl
gych ten /22/ plath y vzy-
thek yako /23/ są kupyly
a tho chce/24/my dokasza-
cz zagayone/25/go szandu
szopawy

(tunc responderunt idem Epovianenses,
quod ipsi dictae XII° mense utilitate,
ortossol 37, 3, w. 14-25
de alio foris ad plenum exolutae essent)

Użytek

Jaco Potrt bil Nicolai ewim
Cseceiradowim soltissem y posedl.
y prowadzil s^o s^o gego dziedzinij,
ne postapijwsyj gego vaitkow
anij v^oawijsnij przez gego
zapowedz

1412 Pyzdr nr 357

nzytek
wszystek

(18) Jaco tho fwatcżą yż Barthoffz |
ygego przotkowe a XXX lath a ote |
trzech lath vzÿwalÿ tich Sladow na
gich fze czÿ kmece fzedzą Jan
Cur|cowa Woÿco Bercowicz y pol-
tora fla|da rzeczone lafzcowfke in
Bodzewo | ifz fzą yego praue kmece
ÿvszit|kÿ otnich bral a xandza)
Micolaÿ | pÿfzarzs nigdÿ do nich
niczfz ne | mal

a) Poprawiono z xancz. Por. nr 772.

1420 Kościomⁿⁱ (779)

Uzytek

1598. (855) Jakom ya thego kmyecza andrzeja nyewszyal gwalthem katharzynye Relicte olim pakoszy de panczycze anym vszythkow othnyego othyal yagko kopa gr. in $\frac{1}{2}$ gr. thako my pomoszy bog. — Jako ya tho vyem.

1482 Zap Wansz nr 1598

użytek

Tako mý pomozi etc. Jakom wy|dal
zapyancz grzywen grofchy | schukna
Opatom pyrwym ythe|mv y^{con}ven-
towi yego lokczem | myerzonego
ypostawi ku vzy|thko[wy]m opa-
towim yco^{uent}towi

Si. 1998

1432 Kościan^{nr} 1447

Użytek

Skieruj się, kromie dziesiętkow
gest torem ku wiktom z ku
potrzebam ich oddziel

BZ ^{18, 24} ~~24, 27~~

(nihil aliud possidebunt decimarum oblatione
contenti, quas in usus eorum et necessaria
separavi)

Uży: nie innego dziesięć nie bzdor, przedstawiasz
na ofierze dziesięciu, które na utrzymanie
ich i na potrzeby oddziel

Użytek - usus

Nie zbieraj gronnic jagoth, gęsto osławaj, ażebyś dostał ku użyciu porzuchad perami
Bz Deut. 24, 21. Ażo ginego, kromy drzytkow
geritorem ku użyciu y ku polozenam gith'
odpocit i b. Num. 18, 24.

(non colliges remanentes ruce nos, sed
cedent in usus advenae)

Uży: nie zbierasz gron porostatych, ale się
dostana, na potrzeby przychodzący

3ach
wzrosty
k temu
przewolyc
gyny poy
swisnyerz
in gily
to mye jest

10/ na przeczyw gystym
 11/ przyszandze a myastv
 12/ kuczcy y ku vszyth-
 13/ dlug prawa praw-
 14/ Moshely opyeka
 15/ ldnyc przedacz /16/
 albo oddacz poko stogy
 17/ gego opyekaldnystwo
 18/ Stoyacze gymyeny /19/
 thych dzieczy czo szya gy
 20/ my opyeka bez wszey
 21/ odmowy poko dzieczy
 22/ lath nyemaya Czyly
 23/ moze kto the zawaadz/
 ycz albo od mowycz a /25/
 kto the albo kako ma /26/
odmowycz

Użytek

Ceterum
 fuerint
 scakini a consilibus ad officia constituti
 civitati pro honore et utilitate vel comodo)

OrtOssol 50, 3, w. 10-25

3ach...
w...
K temw
przewolyc
gyny poy
swisnyerz
in gily
to mye jest

/10/ na przeczyw gystym
 /11/ przyszandze a myastv
 /12/ kuczcy y ku vszyth-
 /13/ dlug prawa praw-
 ego /14/ Moshely opyeka
 /15/ ldnyc przedacz /16/
 albo oddacz poko stogy
 /17/ gego opyekaldnystwo
 /18/ Stoyacze gymyeny /19/
 thych dzieczy czo szya gy
 /20/ my opyeka bez wszey
 /21/ odmowy poko dzieczy
 /22/ lath nyemaya Czyly
 /23/ moze kto the zawadz/
 ycz albo od mowycz a /25/
 kto the albo kako ma /26/
odmowycz

Uzytek

Ceterum
 fuerint
 scakini a consilibus ad officia constituti
 civitati pro honore et utilitate vel comodo)

OrtOssol 50, 3, w. 10-25

Uzyltek

Moga ktemu przyzwolycz gyny
pryszasznyery... gdy to mygest
na-przeciwy gystym pryszandre
a myastu kucery y ku vdythkr.

Ort. Br. VI 361

~~II 1/2 III VII 361~~

Użyteki

iloga ktemu przyswobuor ... gdu
myqyesth precyur guch przyswobuor
a myasztuor kio wythkio coru
podlug prawa Dnt Mac b2 (inodiu)

(pro utilitate civitatis)

-----132b

Mozely myasto...wczynycz
wyelkyerz...kv polepszenyv

/27/ myesczykyemv czyly

/28/ nyemoga albo czo gest

prawo /29/ Raczcze moga

/30/ dobrze szwymy /31/

rostropnyeyszy/32/my Mye-

szczany /1/ vczynycz wsz-

wem myesz/2/czye pospoly-

thy wyelkye/3/rz kv vszy-

thkv myesczkye/4/mv bez

wyedzenya /5/ y bez wo-

ley szwego wy/6/szego pa-

na Gdy ten w/7/yelkyerz

nyegest przecz/8/yw pos-

polnemv pyssza/9/nemv

prawu podlug prav

OrtOssol 74,3,w.27-32 -

74,4,w.1-9

Wzrostek

(residuitatem pro utilitate
pucorum vestere)

-----204a
zona...nyegest powynna s-
tego gydaczego gymyenia
dzyeczyennego dacz na po-
zywyenye

ale /26/ opyekaldnyk ma
zw/27/yedzenym gych bly-
szy/28/ch przyrodzonych
prze/29/dach gych stoya-
cze gy/30/myenye y stego
ge zy/31/wycz a ostatek
obrocnicz /1/ Nagych vzy-
tek podlug pra /2/ GEden
zyd zalo/3/wal szye na
/4/ krzesczyanyną ysz gy
la/5/yal y naszwal gy kvr
/6/wym szynyem
Tego szye wysznakl krzes-
czyan

Wizytek

Ort0ssol 102,4,w.25-31 -
103,1,w.1-6

Uzytek

2968. (252^v) Jakom ya sszamotrzecz gwalthem szdospyamym
sszamostrzalem nyeszegnałem szczepana 'szrobothi gego gegdy
ogrodek grodzyl dla vzithkv sszwoyego Tha ko my pomozi boog
y szwanthi Crzysch.

1472 Zap Wanz nr 2968

(potrzeby)

Uijick

1389. (314^v r. 1475) Jakom Ja panv mjcodayevy Radzy-
cowszky nyevkrathl Ryp Sszadzem swody, kthore on sobye
kupotrzebye sweyh Chowal anym gych kuvzythcovy swoyemv
obrodzyl(!) Tako my Bog. — Jako Ja tho vyem.

H 75 Zap Wana nr 1389

Użytek.

(sc. brat)
ma być pylen... swoich modlythw... uya, wszy
nylyby kogo pospolittha potrzeba a bracthwa
thego vrythek potreboval

(nisi gravis utilitas fraternitatis impediatur)

1484 Reg. 719

(nisi cum communis utilitas fraternitatis impediatur)

Użytek

Jakom ya nye posyeki trawy na lacze
boatha mego... anym thego syanya
wsyjal do domu... ku vzythku < swejmu
1492 Zapiskarz nr 1655

Wiztek = usus

In minia, iie mily Kristus miał dobre zachowanie (!), co dano na wiztek, ale tego nie chciał strawić na swój wiztek [Otri enim dominus loculos haberet, tamen ea quae data erant ei in usus pauperum, in usum proprium noluit expendere] Rom. 373.

Wnytek · effectus

zong 2. wynte, skutek,
prowne nastęstwa
kn. skutek

Effectus wnytek 112 XV R. XLVI, 35f.

2 ob die Reise, auf der sie begriffen wären,
glücklich sein und ihre Sache guten Erfolg haben
werde:

Adj: i prawi go, aby sie tudrit Pana, żeby mogli wiednieć,
jeżeli szczęśliwą drogą szi i jeżeli nie mieli mieć skutek
(ut scire possent an prospero itinere pergerent et res
haberent effectum Jud 18, 5)

~~ut scire possent an prospero itinere pergerent
et res haberent effectum~~

Wzrostek

'pomysłowy wzrostek'

proventum wzrostek

(Fidelis autem deus est, qui non patietur vos tentari
supra id quod potestis, sed faciet etiam cum

tentatione proventum, ut possitis sistinere
I Cor 10, 13)

214:
ale z pokuszeniem uczyni też wyjście, abyscie znóić
mogli

Sys. lecz żyjąc pokusę, równocześnie wskazać sposób
jej pokonania, abyscie mogli przetrwać

Nietyl

725

y thim | [z] zachowanim
wodý mlin Ra|dzichø kzandza dze-
canow løyky | olze fadzawkø y gy^{ne}
vřzitky | kzandza dzeconowi zatho-
pila | y vřcodzila

1428 Kal m 725

'gospodarstwo' :

Użytek

Ysze Lutek ne ranil Thomislaowe zeni ani
prze ^(d) yego nocze wyszedl szwego domu tk
oth swych vszitkow 1398 Kościan nr 107

L. 2173

metuchomosci ?

Mzytek

testes Nicolai ... contra Nicolaum piscatorem

114. Item Jaco to Swaczimi Jaco gnevo-
mir¹⁾) [nyednich] frogalinie nezafta-
uil | Woczechoui niyednich vřitkof
yedno | rolø aløki

1391 Pazn. nr 114
Lohoz I nr 993

Wzrostek = efficacia

czynność
skuteczne działanie
wynik skutecznego
działania

Efficaciam wzrostek. ca 1450 in Fil. IV 574.

ne forte necas in efficacia illius by jej zamiary się
nie usidliły

eccles 8,4

Uzysek - opus

Ten witek nyc wore 14° Skonacz w genem,
dnyca BZ II Eedr. 9, 11.

(sed, quoniam multitudo magna est et tempus
hibernum, et non possumus insubmediati stare,
et hoc opus non est nobis unius diei neque bidui,
multum enim in his peccavimus)

Tys

8479

Wzytek of. Mewzytek.

Użytkowy -

Użytkowe drzewo - arbor fructifera

Drzewo jabłkowe albo użytkowe kto parady, wyardunk
[zapłaci] Briar. 44.

Mądrytnie

(vos nescitis quidquam nec cogitatis, quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens pereat Jo 11,50)

Wstnie

Expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo

(pharisei lucem^{er} nyczy)

XV med. Gł Wroc 19 r

Dłuj. Ty nie wiecie, ani myślicie, iż wam jest przyteczno, żeby jeden człowiek umarł za lud, a nie wrystek naród zginął

Tys: wy... nie mieliście wąz tym, iż lepiej jest dla nas, gdy jeden człowiek umre za naród, aniżeli zginąć cały naród

Miytovic

u sitne

illa pete, que tibi expediunt accipere, et illum
deceat dare

XV med. Gllwroc 37r

expedit 'szpada, jest near poiztecenna

Użytku

Et ad usus proprios convertendam
uti sibi uel successoribus suis
legitimis melius et utilius videbitur
ordinari y ku obyczajam
wloszthnym obroczycz yako yemw
albo niy]amyastkom sprawedliwym
nulepey (i) vszaythnyey budre scna
rychialo

1460 PFV 38

Wydruki V-

vythnosca
maturitas ca 1428 Pap. I, 494.

około r 1428

~~glossy~~ około r 1428

MAL. Zab j polsk №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 494

706

Učyt nosic - utilitas

^(sc. Hinc)
Peperit valde mirabiliter, peperit gaudentes, peperit
nobis valde utiliter, utilitatem;

~~vschythnoscer - utilitatem~~
huius partus iam audiuisti

$\frac{1}{2} \overline{XV} S \overline{K} Y \overline{V} 258.$

*Hanc domum honorare valde
debemus propter septem: primo*
Użytność *propter divinam presentiam ...*

Septimo, [...] propter multiplicem effica-
ciam, dla rozmagithy vzythnosczy

XV p.post. G1Dm 86

Użytność $\Rightarrow$ Użytność
a może Sytność

Wszystko cf. Niewszystko

Używać = ~~uti~~ consumere

On jedną dnia trochę mleka użiał jest był p. 5, 6.

Inne jest on Xc ve strauie tako vbodry
był, isrecz on jedną dnia trochę
mleka użiał jest był

Niywai = manducare

~~Pyetyryny albo pyrymiare a gedzere~~
albo xorywayere si tego wristry, choz
jest prawie cryalo moye. ~~Ma. 2. 1. 1. 1.~~

(manducate ex hoc omnes hoc est
erim corpus meum)

1424 Msza ~~3~~ ^{III} 57; sim. Msza ^{IV} 4

gedzere 3, ~~1, 4, 6-8~~ ~~III~~, ~~I~~, ~~XV~~, ~~VI~~ - ~~VIII~~, ~~XIV~~

Uziwae

Chlepi s kwoŕ taki niie postal. - pyer, uziwae nam
nakaaral. Jd. xv. 58b.

XV p. p. 5.

Chlepi s kwoŕ taki niie postal,
yedno nam na pamŕcz zostal,
czszo y szam bog wyeczerŕ zegnal,
pyer, uziwae nam nakaaral.

Wiywać = manduco

Wiąże to żydowski mistrzowie i rekli ku jego
zwolnikom: czemu z jawnemi grzesz ny mi wasz
mistrz wiywa? [et videntes Pharisaei, dicebant
discipulis eius: Inane cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester?] Rom. 294.

Wiywać = manduco

Jesus... rebó: phtowanie mam tej t Turcy, iże
trzy dni juie se mng- mieszkajq- a ni majq-,
co by wiywali [misereor Turbae, quia triduo
siam perseverant mecum, et non habent, quod
manducant] Rom. 359.

Wiywac' = manduco

3 jedli wazpuy i byli nakarmiemi... a tych,
co saq wiywali, bylo estyre tyriqce [et com=
ederunt omnes, et saturati sunt... Erant autem,
qui manducaverunt, quatuor millia hominum]
Rom. 360.

Wiywać = manducos

Ociec nehb... ku swemu dzuzanu ... przywiedź
cie cile tuste, rabi jieri, abymy wiywali
i godowali [adducite vitulum saginatum,
et occidite, et manducemus, et spulemur]

Rom. 387.

Wzywac manducos

Nagotujcie nam wieczerę, sui baranka
wielikonocnego, abych myzywali Rom.

~~520~~ [parate nobis pascha, ut manducemus]

Rom. 520.

Wiywać ~ vescor

Herod... porządkował jabłka porządkai, je-
-goi rad wiywać [quo si lenter vesceretur] Rom. 109.

Wiywać

Lokoli pit, tego malucsko wiywat,
wymąyacz (! = ujmujac?) [quicquid
autem bibbat hoc modicum gustando
sumpsit] Rom. 159.

Wiywać

Miły Jęsus... na puzerę wiywał chleba
i picia niebieskiego [tunc Jęsus sibi reli-
cum panem manducabat... potumque
de patre missum ibidem hic bibebat]
Kolm. 160.

Wiywać = manducare

Jego swolnicy proti reho: mistrzu, wiy-
waj. A on im odpowiedzial: ja mam kar-
mie wiywać, ktorejse wy nie wiecie

[rogabant eum discipuli, dicentes: Rabbi,
manduca. Ille autem dicit eis: Ego cibum
habeo manducare, quem vos nescitis] Rom.

248.

Wiywać

Twista Maria Magdalena... prosita
miłego Jesucrista, by s nią- raczył wiy-
wać wielkownocnego jażnięcia Rom. 496.

Wiywać = manduco

Jesus... nektin: Namibna bracia i synowie
moi, wielką, ię-dę, ię-datem tej wieli:
konocy... wiywać s wami pirowe, niili
bych ciropiat ~~Rom. 529~~ [desidero desi-
deravi hoc pascha manducare vobiscum,
antequam patiar] Rom. 529.

Wiywái = manduco

Jen wiywái? phleba mego, podniort rade
mud swq. sdwadz [qui manducat me cum
panem, levabit contra me calcaneum suum]
Gen. 540.

Uzywac' = manduco

Jen uzywa chleba mego ... podniesie piete
swoje nad mie [qui manducat me cum
panem, le rabit contra me calcareum suum]

Rom. 540.

Jo 13, 18

Urywac

Moy synowycz rodrony, Wawrinyecz, nye wy-
schethschy s mego domu ... any xabil qwaltem
Andrzejowego xlowyeka .. w yego domu... any
thego wdrelawschy w moy dom sassya ssya
wroeril, any wsrethl ven, any s nym myersch-
kal, vzywayanuz mego yenego chleba

1471 Tytuł 15

Uzywac' = manduco

Przyndony do Pilata nie wewli [w] wiet-
nicę, ... i're byly dni wielikonocne, kiedy
mieli uzywac' baranka wielikonocnego k przes-
zoru Rom. 748.

Uziwai

Jacom ia ne vrival Simanowi liki [Vaki]
Swim bidem pres granica pres Zapowecz
44 ob Kuh. I no. 785.

Wzywai w orem = uti

Li Farypei, si stuzbę Boią przykro
wiedli, w jedreniu a w picim skąpo
baro wzywali [Pharisei cultu, austero
et victu perparco utebantur] Rom. 179.

Używać = epulari

A Prawi używacz bōdō Fl. 67, 3.

z weselisz se przed bogem

Et iusti epulentur et exultent in

conspectu dei, Fut: a prawy

używacze, a weselisz se przed bogem

przed bogem

1) Używać

Dixit (sc. dives):

VO anima mea (!),

V Gaude et epula, wszyway, habes
multa bona ...

ca 1420 R XXIV 81

k. 4r

~~Wiywa~~
~~Wiywa~~

~~epulare w. 1299 = c. 1220 p. xxv. 87.~~

~~Jag. nr 1299 k. 4~~

~~Br. kar. św. I. 44.~~

etiam similiter
o quam plures hodie tales inveniunt qui dicunt
gdy go

k. rpsn 4

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV
wsiwq?

nic
V: cum egokomnie h [...] delicate vlp.
delectare?

Mat 6,

Wzywac

Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura
wfziwal
et bisso et epulabatur cottidie splendide

2ny: i wzywac

Fys: i dzien w dzien swietnie
sz, bowi

XV med. Gł Wroc 30v

Luc 16, 19

Wiywać = epulor

Był słowick jeden bogaty a obtoczył się
w pawłochi i w pierły a wiywał na kwiidy
drieni rozkornie [et epulabatur quotidie splen-
dide] Rom. 394.

Wzywac.

Probat^a autem seipsum homo, si habet
actus et habitus virtuosos

wzywac[?]

pr

(rozkosne wfural wayfne)⁵

uwazac[?]

wjascac

XV. med. Gł Wroc 48v

Uziwai

Maria..., proz sra namy szynarka Hwego...,
abz nam sacryl daczy w przybytku myeriaczy,
Gdanku ~~set~~ bram prolyva, w weszella uzywa (R. 22, 80

XV med.

Wiywa.

vyesyele ~~to~~ vāyrovos

Raczysz nam pomoc,
yego thy myla macz
swym synkem ^(by) ptebacz
vyesyele vsyvacz

1453 R. XIV, 210.

Sicut vexillifer nescivit,
Uzywaj quod Tobosko esset fur inhibitus = Form no 472
zapowiedni, nec fures solvit nec

~~De re furtivea unus est usywal 1391 Paw. IV, No 3659
Certo Nicolay pobral rano na kencejance,
ley usywala przede drzymi lasi 1399 dabr. I, No
5106. Certo Wylas usywal tego ierora to usywal
s Dratrichowa pola 1409 died 373. Meritko
dal usywaer usywanier p usywanier usywanier
& pascim 1391 Paw. III, No 2076.~~

= Form no 788

nec post hoc Tobosko apud eum fuit in domo

a b c c̄ d e f g h c h i j k l m n n̄ o p r s s̄ t u w z z̄ z̄ z̄

*Wziąć
H...*

~~1412. Grzińka de Dobrzicza agit contra virginem Katherinam de Tar-
szicza pro sex maris et vno fertone, et nos iudicio presidentes decerni-
mus, quod dicta Katherina debet uti vulgariter wszuacz latis annis (s)
a terminis proximis particularibus, qui erunt in ieiunio seu in quadagesima,
ad duos annos.~~

1412, ArchKH. ^{III} III, 189

~~Ulanowski~~

~~Arch.kom.hist.t.3/s,189~~

~~Zap,sad,Kaliskie r,1412~~

Uziwoć

32. czo [wocz] woczflaw cupil tho d'zer-
fal | [ytrzimal], awthem genu vadzø
ywfziual

¹ *Hube 26*: Wenceslaus, dobeslaum.

1401 Kol nr 32

Niszwac

312. Jaco tho fwatezimi [Jaco czeslaw
[ra] | rambil zapustan¹, gdzie Jachna
dzirfzala, | ta przez philipowey voley
rambila¹ y vfzi|vala

¹ Ul. 11: zapustam, ranbila.

Hube 44.

1410 Uol nr 312

Wizyrac

360. Jacoto svatecimi iaco tv¹ gdje dzir-
fka | voyfznemv vcafzovala, tv¹
dzetrzich | fwego otcza yf fwwe
vfzival igli[[n]nã¹ copal mimo trzi-
dzefci¹ lat

1411 Kol nr 360

używać

Jako⁴ {etc.} yz xandz Zemantha⁵
in | Podrzecz⁶ nema niezfeh | nŷfz
{lŷ}⁶ czfzo {tam}⁷ vziwa. to vzŷwa.
cum | Janussii voluntate et uxoris
ipsius | voluntate⁷.

1418 Kóscian nr 651

Wiywa

O to, o cross ti na mp zaiowa, to
twoy oress, trimal s Staskeu ..., a Staske
me me podal

~~Et tu~~ ty shtemp shesek keth
trimal ^{twon} ~~may~~ dhal y wshywal moy dhal

14219710. VIII 10.

y kekdy bili panowe na wkarawam, tegor
ty ne othrywal y na lisze stal y wini
placyl ty sse a ya sse

uzywac'

Jacom ya gednal² p̄yotrafra gra-
byonowfke|go z kolaczkem, yff Co-
laczek m̄yal vziwacz³ | role parv
aff⁴ by z̄yto f̄ȳal

1424 Koscian^W1105

nzywac

Jacom [p] przytem byl kyedi pyot-
raffa yed|nano zkolaczkem, tedy
taco v gednan, yff | kolaczal myal
vziwacz role parv, afby | zyto
ffyal

Alii in testimonium.

1424 Kosciarn^w 1106

używać

Johnnes Zyrowczyński

Jaco to fwateza yaco Micolaj tã
lãkã oktorã | najn Micolaj Czarn-
cowfkj zalowal tã | wydzerzal fwjch
przotkow yvzjwal [ot] | nafsz-
cz[y] dzeffand lath

1426 Košcian^{nr}/1163

Uszywać -

Zostawiamy drzdzi ni nasze... ~~wszystki~~ y
mycz* wszywa sobye porawa... wyginayoncz;
alle wszystkie y pospolita ku nomenonim dzie,
drina przysluchayocz mycz dzerszee try,
macz uszywać pokoyne y myczna [frugem,
dat ca 1428, Dph. I, 482.

pacifid

~~f. 8~~

Wzywaci

Desinat ira tua contra nos, veni nobis pacificus
v/ywa²
et utere servicio nostro (Judith 3, 16)

2. 2. 2. Pom:

XV med. Głw noc 77r

2 Wyer dnyba nie dohonoromy = v/ywa{i}.

Uiywai

cszo Micolay pobral szano na
xeneye lance, tey vziwala przedk
dzimi lati

= abbatisa

1399 roan nr 412

Lchsz I nr 3106

Uziwanie

Sicut)

Mserioko d'el uziwacz uziwanicz putzerini
[= uziwanie z putzerini] 1391 Spaw. III, N° 2076.

fratri suo Andree

Wzywai

Ta Mi b p f. C. yako tho swatcze
[yako Jacob} netrzi|mal ani vziwal
lanki [[a] zatworziano|wa trzimana

1384 Rt Hon

nr 2

Używai

Mego parawenta pospolitego poziorano kaudze opathow...
y equir pospolitego wozu namyathkowycy y may oteer,
u szivalij 1800/ Spr. III, 190.
= St999 VIII 10326

Uziwai

O chto rō rō zelowala Margorzata na mō,
tey ya uziwaiō wiozey tzeu lat 1402
Ks. M. I. nr. 16³.

Wsyrać

296. Jaco tho fwatczimi [Jaco Crayna
fwim mafzem | wfziwala fwego po-
fagu [a] nakafzdi rok do | mafzowi
fmerci berzanczi fnop [na] czo |
<25> Corzqua[wch]

a 'biorąc'.

1408 Udol nr 296

Używać (?)

788

Tako gim pomozi bog y fwanti †
Jaco to fwateczø Jaco dzetrzichow
oczecz adzetrzich ponem wÿdzir
szeliffø¹⁾) Jezoro Radulz trzidziesci
lath y trzi spokogem anikitgo¹⁾)
prawem negabal . ato, czfo woÿ¹⁾)
flaw vziwal tego Jezora to vziwal
Sdzetrzichowa vola

1409 Poau nr 788

Piek n nr 1502

uzywac'

Tako nam pomozi bog yfwati |
† Jako tho fwatczimi. [Jako pa|ny
Margorzatha . vziwala fwego | do-
bicza . niz trizy lata . wifzly
ale | geÿ pan Starofta . wrzeszena |
nedofzpomogl . afz walki zaszy.

1413 Koscian no 489

używać,
wzywać

Jako tho fwateż, jż pan Bartholż
ygego | przotkowe a *XXX annis et*
a tribus annis | wziwały thich,
szladow. nagichfze czÿ | kmece
szedż. Jan Curcowa Woyco | Ber-
cowicz {ypoltoral flada [*dicto*] laf-
cowfzke in Bo|dzewo } | {yvzitkÿ
otnich} yfż, yego p^{rawy} kmece |
a xandz Micolaj pyfzarz nigdÿ do |
nich niezfeh nemeł

1420 Kosićan nr 772

używać

(18) Jaco tho fwateczą ýz Barthoffz |
ygego przotkowe a XXX lath a ote |
trzech lath vzýwalý tich Sladow na
gich fze czý kmece szedzą Jan
Cur|cowa Woýco Bercowicz y pol-
tora fla|da rzeczone lafcowfke *in*
Bodzewo | ifz fzą yego praue kmece
ývszit|ký otnich bral a xandz^a)
Micolaý | pýfzarzs nigdý do nich
niecz ne | mal

a) *Poprawiono z xancz. Por. nr 772.*

1420 Kościeln^{nr}/772

Używać

f o
pominać

137. (198^v) [.....] t kyedi xancz biscup [.....]. — [.....pom] ozi bog yswanthi [crzisz.....] xancz biskup vsziwa [.....] powroczenu wanczey.

1425 Zap Wansz nr 137

liywai'

2885. (264^v) Jaco ya nyevziwaye(!) Staszcowi czansci wcozarzewe, czso wnye micolay ww <e>zan. — Jaco ya tho wem Eze daczbog nyevziwa Staszcowi czansci wcozarzewe czso wnye micolay wwezan.

1428 Zap. Karsk nr 2885

(omnigene, quod num est, tribuere)

Wszycac

1b

nye bylo sklonyone, te di zgoda y pokoy myedzi
 lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby sya gomv
 lvbylo, wczynyl; ale [ysze nawiazsza dobrocz
 gest od lvdzi na swiecie sprawiedlywosc mylo-
 wacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego
 podlvg boszey woley y mylosczy wszycacz, prze-
 te] aby niezgodny wczynali a zgodny przespyecz-
 nescz myeli, [wkladi y prawa sa przez rauce bo-
 sze vst wyony.]

Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wy-
 znawiany thymto pysnem, chczac aby poddany

Uyui - uli

Naviast Tobner got udzregorje dparar, a swer vnywar
Dial. 1.

(cum nullus iure suo debeat defraudari,
Sul 23; edysz mykety swego prawa ma być
schystowin)

Wzywac

2a

/15/. Szoltys na na wojną gechacz.

/V/stawiany, aby kaszdi szoltys tako dw-
chownych yako swieczskych panow podlug swey mo-
czy kaszdy s namy na wojną poczagnal.

/16/. Dwchowny naya gechacz na wojną.

/P/otrzebno gest, aby kaszdy prawa swego
vszywaj; ale ysze czastokrocz dwchowny w oczczy-
szone myschkaya, praw any vkonow krolestwa na-
szego podlug semyan a slyachty naszej nysposta-
pvyqes, a wszakosz krolestwa naszego yako gyn-
szy zienyanye poszywaja, przeto vsstawiany.

Używać

Agdy ktori knyecz wola przyzmye pod
ktorym panem, tedy tyle lat będzie bszował
(sc. zbiegły knieź), tyle lat ma panu wyplacyz
czyusz (tot annis domino suo serviat... quod
annorum libertate gaudebat, Jul 61: tylez
lath panu swemu szycer ma..., gyle lath wola sz
weszyl... ~~Agdy tedy knyecz prawem~~ Azkoliby
szadł na nyemyczskym prawie, tez nye moze
wodzi, alysz czyusz wyplacyz tyle lath, yle waley
wzrywal (cum vero in iure deudonico emeto est locatus,
nequeat recedere nullo modo, nisi tot annis sensum
exsolvat, quot annis habebat libertatem, Jul 61:
alyz tyle lath czyusz zaplacyz, gyle lath myal waley)

Używai

Czesław rambil zapustan, gdzie Jachna dzirszala...
ranbila y wzivala

14/10 Hube. ~~Lab.~~ . 5%

= Kol nr 360

~~cum nullus iure suo debeat defraudari~~
Sed 23 nisi tot annis censum exsolvat,
quotquot annis habuit libertatem,

Wynwał

48d

panowā winą cząste dzeczskowany, mogą zbie-
zecz od takyego pana. Ale kromy tych wyn kmyecz
ye mesze zbieszecz, gedne alyszby dom dobrze
budował y ogredzył a dobrze osadził. A gdy kto-
i kmyecz wolą przygny pod ktorym panem, tedy
tyle lat bądze wszywał ^(z kmyeczki) wolej, tyle lat na panu
wypłaczyz czynsch podlug polskyego prawa]. Acz-
koliby myadl na nyemyczskyem prawie, tesz nye
mesze odydz, alysz czynsz wypłaczy tyle lyath,
tyle wolej wszywał;) a gescze taky nye mesze od
pana gydz, alysz myaste syebie tako bogatego

(*quod amorum libertate gaudebat

Dział. 62

Używai

Gość Szirsha Woznemu wczoraj, to osetrich
swoego ateka y wswu wswial

1411 Hube. ~~Lb.~~ 5-8.

~~14~~ ,Przyb. Kość.

= Kol nr 360

Używać

2940. (172^v) Okthory (!) gymyeny prandotla ~~z~~nass zalował,
tho my dzirszymy w pokoyv wyszey trzech lath Jkdze then tho
prandotha dzelal wydzenye zaprawy aen wzemy bywaiacz nassz
nyegabal anym thego gymyenya zeygo (!) wola vziwali tha ko mi
pomozi boog y szwyanth Crzisch.

1470 Zap Wawa nr 2940

(quam utifueret cum consibus et molendinis)

ort 13: porywa

lydyby ktory orlowyck myal woythow-
stwo dziedzynne w myesczycy ...,
-----91a

kthorego woythow/7/stwą
vzywą zmlynow /8/ Sczyn-
szow]procz wyn acz /9/ ge
gym pozywą czo od /10/ ny-
ego na prawye szyc /11/dcz
a on dziedzynny woy/12/th
Szluszbą od woythow/13/st-
wa zaszlugvge Then /14/
dziedzyczny woyth chczal
/15/ by czyrpyecz zmyasth-
em /16/ na szoszye y nagy-
nem /17/ myesczkyem placze
row/18/nye szgynymy myes-
cza/19/ny Mozely ten woyth
szynkowacz Szukno kra/21/y
acz

Wizual

Sull 47: tész nye derygrych pcedarz nye
majar pnyppadracz aljbo pnyerzorkcher, aize kaszdy
Urywer swey rzeczy porzwy (dobrowolnje) 50d

gyadacz z woyny do domow swych albe we wlosnych
potrzebach, sąly ksyaszata, ryczerze albe gyn-
schege rzadv lyvdze, sobye nye maja nyczs gwaltem
(in. idazyc = woyny) bracz any szadnego gwaltv czynycz any maja przy-
padzacz koge kv przedanyv, ale [kaszdy ma wolno
rzeczy swych vszywacz, yako mv lyvbo.

/161/. Gyadacz na woyną, wnyerny pokarm na
bracz konyem.

/Y/sz slyachta z nierzadnego ryczerstwa
wyaczey wlosną syemya nysz nyeprzyiaczelską
zwykly spvsteschacz, vstawyany, aby gydacz na

(ng... pro se expensas aut patula eq. Dział. 65
villis tobennis... vi recipient... aut aliquom vim
inferant voluntibus vendere aut a venditione se retraher-
tibus, red unmsquisque se sua libere utatur)

poszyeczacz.

/G/dysz vmysl szydowsky na to nastogy zawsz-
ly, aby krzeseczyanystwe nyetylko w wyerze ale y
w gymyenyv znysczyl a skazyl, slvschne vstawycz,
aby daley szadny szyd krzeseczyanynowy w krolew-
stwye naschem swych pyenyadzy na zapysy abo na
lysty nye dawal, ale tylke na zaklad dostateczny
na dacz podlug swyczsaya dawne dzerszanego.

/160/. Kasdy ma swego wolno poszywacz.

/G/dysz wszythka prawa sakasvya gwalty,
slvschne krolewskyey wyelmosnosczy sakazacz, aby

Uzywać

3008. 166^v r. 1471) Jakom ya Jacobą gwalthem nyeodegnal oth pozithkow gego kthorich en vzival kthore są nagymyenv gego zakthore gymyeny szthoba zamyana vczynyl y kthore vzithky en szbye zachoval anym go vschkodzil Jako dzessancz koopp polgroschkow Tha ko mi etc.

1471 Zap Wane nr 3008

Wiywaé

Moj miły synu... weń ty na ty pierci,
kto tyś ty wiywaé Rom. 499.

Uzywac - uti

Nye oblcere syš zona w rãcho onpcke, ani onpck
šriwac bõore rãcha zenskego Bã. Sent. 22, 5.
~~Wetmõ sedm trõb, gichreto wriwacš v matõseie~~
~~lato 16. Jos. 6, 4.~~

(nec vir utetur veste femine)

Šny: ani muž wrywac bebric sraty niewiešicij

8782

Uzywac

Popowe weszmo sedm tict b (~~sacerdotes~~
~~tollant septem bucinis~~), gichze to
vziwayo v miloscive lato
(quarum usus est in iubileo)

Knj: ktorych uzywaja jubileusz BZ Jos 6, 4

Sul 23: vstavoyami, abe... synoye

Thyiko pyeczaczi otczowkey porzywali

Uzywac

6d

gynsze szwierza, s szkoda podlug osaczowanya
maya, cdloszycz, a y z wyną pyathnadzesza, kte
ri acz chce, szaczvnk zakladv swyn samnyenyn
na poprzysyadz.

/14/. O pyeczacy otczowey y synow./

10/ /D/la tego, ysze synowie s otczem gedna
krwya sa spoyeny a yakoby gedn czlowiek nys-
dzi soba sa, [przeto czwyrdzini, aby, poky o-
czecz zyw, szadny syn swey pyeczacy nys no-
szyl, gedno otczowey pyeczaczi vszywaj.]

*(quod viventibus patribus filii dumtaxat
sigillo paterno utantur et aliud postulare
vel habere non presument)*

Uiywai = uti

Tedy ten istny święty Jan uiywat
cilicium z włos wieblądowych [utebatur
autem Johannes cilicio de pilis camelorum]

Roem. 177.

Wrywać

Toż jest mazaranie Aaronowo...
tego dnia, w którym jest gemw. wstawyl
Moysesz, aby w kaplanstwie wrywały
(die, qua obtulit Moyses, ut sacerdotio
fungerentur)

BZ Lev 7, 35

Zuj: To jest pomazanie Aarona i synów jego
w obrodniach pańskich dnia, którego je
ofiarował Moysesz, żeby kapłani wresz
odprawowali

Wzywac

Widzi, wroczy syb do domu twego, aby
smad nye zmarl w boju, a jini bi
czlowyek wziwal jego roboty
(ne forte moriatur in bello et alius homo
eius fungatur officio)

BZ Deut 20, 6

Uuj: ainszy by powinność jego
odprawował

Używać - fungi

Y^hmaslata dwa: Nadab a Bhyu... a kapłan-
stwa żrival Ylamar a Eleazar BZT Par. 24, 2.

~~Gidzi, wrocz syj do domu swego, aby snad nye
umac w boju, a ginłbi cłowek wrival gego
robokly 16. Deut. 20, 6. cōcz gest uwaranye
Saronowo... hego duza, w kłozcz gest gomu
ustawyl Mojzesz, abı w kapłanstwie uszy
wały 16. Lev. 7, 35.~~

(sacerdotioque functus est Eleazar
et Ithamar).

(Zuj: i odprawował kapłanstwo Eleazar i Ithamar

Uzywai

Uzywai by = fungator (vocat et reuertatur
in domum suam, ne forte moriatur in bello
et alius homo eius fungatur officio
1471 MKJ. 1, 20
Deut 20, 6)

Uzy: a kto inny by rebrat owoc
Uzy: a inny by powinien jego odprawowat
ca 1470 Mam Lut 50

Używać

Czyno₃, v zivam = fungor (pro quo legatione

B. dzęga a. czyno fungor in certena
(Eph 6, 20)

Znij: dla której, sc. ewangelii,
poselstwo sprawuje w Tonicach

1421 Mam Kot 287
~~MI 287~~

Eph 6, 20

Uzywac

Ten miał być jako biskupem nad nimi i
miał używać tego biskupstwa aż do śmierci.
Rom. 666.

Używać

(nos. lub.: osroczyke)

~~Używać~~ = ~~occupate~~ ~~in~~ ~~aquas~~ ~~occursum~~ ~~Mordani~~ ~~et~~ ~~occupate~~ ~~apud~~ ~~usque~~ ~~Bethbera~~ ~~atque~~ ~~Jorda-~~
~~nyem~~ ~~Jud 7, 24)~~ (descendite in
occursum Mordani et occupate
apud usque Bethbera atque Jorda-
nyem Jud 7, 24)

~~Używać~~

~~occupate in~~

Użyj i zajmujcie ¹⁴⁷¹ ~~MI 55. V: 33~~
przed nimi wysytkue
kroćta wodne ~~MI 55. V: 34~~

Jud 7, 24

~~Jud VII~~

U. osiesi

Wiywai

Kooytaac z cryjij's-rady

consiliis acquiescunt vyvaya,

~~12/11~~ yH, 12, 144. $\frac{1}{2} \times \underline{V}$ w.
XV p. post.

Uzywac p. kim - kontor

Żydowie nie używają s poganstwem
[non enim contuntur Judaei Samarita-
nis] Rom. 244.

Uzywai pospolu = communio

zjednoczyć, dopuścić do udziału
k. spotkanie, uczestnikiem czynić

Pospolu uzywajęz albo cransz may ϕ

~~Communicantes~~ $\frac{1}{2}$ ~~XV~~ ~~A~~ ~~IX~~ ~~7~~ ~~II~~ 314

y Tesch pamyo ko |, chwalecz naapromothku naapyrwey
chwalebney zawsche y Tesch dziewiczy porodzyckez

Bozey (communicantes) et memoriam venerantes
in primis gloriosae semper virginis Mariae

Genitricis Dei) 1426 Msza ~~4~~ $\frac{IV}{A}$ 314

pospolythuyacz ~~4~~ ~~8~~ ~~I~~, ~~VIII~~

uczestnoszcz may decz (war.: mayacz vczestnoszcz) ~~3~~, ~~6~~, ~~7~~

swyathosery pozywajaczim ~~5~~ ~~V~~

(XIV)
~~XI~~ ~~III~~ ~~VI~~ ~~VII~~

Użyczenie

Jako pany Anka nje wyposzraszona ⁽⁵⁾Stolową
y bila wszywanu ^(leg. w używaniu) za swego bratha, a po
brathowy smerczy nje dala lath wytrzymacz ⁽⁸⁾

1416 Pyzdry nr 445

Wzywianie

O wzywaniu picia a jedzenia, które miał
albo czynił miły Jezus w umiar [de victu
Jesu] Rom. 158.

Wzywanie

W wzywaniu (krzyżowaniu) miał wielkie
widerzenie [in vultu Jesus tenuit mag²
nam paritatem] Rohn. 158.

Używanie = victus

Baro długo mogli być żywi na świecie
pre ich sprosne używanie [vivebant
quoque longissime ob victus simplicita-
tem] Rom. 183.

'wertowanie' ?

Używanie

Upredrycz thwemu używaniu = (debet) preesse
sacae sumptuacioni / 1466 / R. xxii, 10.

Debet preesse tuae sumptuacioni
modestia upredrycz thwemu używaniu

K. rpsu 102

Resistere modeste et honeste...

Sed presit, gl. debet preesse upredrycz,
tuae sumptuacioni, gl. tuae consumptioni
thwemu używaniu, modestia
largiendula

sumptuare - cibum praebere - dawać, dostarczać

Używanie

z tego altharsowego wzywaniya swan-
tego syna thwego cialo y krew przydlibichy
(ex hac altaris participatione sacrosanctum
filii tui corpus et sanguinem sumpserimus)

1426 Insa ~~4 s.~~ 315
IV

uczestnoscy 3, 6 III, VI. XIV
* uczestnosce XV

Supplices te rogamus } chyba to stop' dnikin sam.: uczestnosce

Wzywanie = participatio

z tego oltharrowego wzywania swan =
tego szyna thwego male y krew przybli-
bichom $\frac{1}{2}$ XV M PK 7 II 315.

Używać

Per quem tu omnia, domine, semper bona creas,
sanctificas, viuificas, benedixisti et pre-
stas nobis, przez yegosz thy tho wszithko,
panye, zawsdy dobre thworzysz, swyaczysz, ~~xy~~
vzywyasz, zegnasz y dawasz nam 1446-7

msza XIV s. 185, sim. VI.

(msza III. VII. IX. XII: oszywyasz, I. IV.: zywysz)

Używić

Domine ... qui ex voluntate patris ... per
sanctissimam mortem tuam mundum viuificasti,
libera me, panye ... yen sz woley oczcza ...
prze swyathą szmyercz twoyą swyâth vszywy-
lesz, 'sbaw myą 1446-7 Msza XIV s. 187

Uzywiać

Tanyc, wszytko sawozgy dobre tkwo=
rzyss szoyaczysz vzyoyasz zegnasz y
dawasz nam (omnia Domine semper
bona creas sanctificas vivificas bene=
dicis et praestas nobis)

7456 Stsa 6. 263
VI

zyoyasz 7, 4 I, IV

oszywyasz 5, 9 III, IX

x szywyasch 7 VII

Uywie.

Sanje, synu boga zywego,

yeu... praeswatha; samyera twoya

sefath osayoyl yed, sbaw mya presto
swyathe czalo y krew twoya od wrech
slosory grechow moych

(qui per mortem tuam mundum vivificasti)
~~1467, R. XIV, 204.~~

1456 Msra VI 264, sim. Msra III

~~Msra XII, XIV: osayoyl esz~~

(vivificasti, Msra XII, XIV: osayoyl esz)

Używić

Panye, szynye bozy, ... yensze sz wo-
ley oczcza ... prze szmerzcz troyó
swath vszyvylesz, mundum viuificasti,
wybaw mnye ... od wszyoch szloszczy
moych ca 1431 Msza XII s. 223

Wiywic' = vivifico

ihu xe

Panye Jesu Criste... ~~syna boga wiywico, yensre~~
z woley oserera y z moxy ducha swytego przez
smiercz twoj ~~swytha~~ Wzywoyl yez, ~~swytha~~
zabaw nye. ~~I 1/2 XV Mac. Dod. 66.~~

(Domine Jesu Criste... qui ex voluntate
patris reserante spiritu sancto per
mortem tuam mundum vivificasti
libera me)

1924 Insea ^{III} 3s. 66; ^{VII} sim. Insea 6

Wizjwio

wfzywil

Filios enutrivi et exaltavi, ipsi autem spreverunt me

(Is 1, 2)

Is 1, 2: wychowatem syny
i wywyższylem, a oni
nie waz arcbili

XV, med. Gł Wroc 91 v

Is 1, 2

Uzywonic → v < g > rzywonic

Wzywowanie H. Romani

Romani enim cum...

Et in pascho corpore domini
(~~septuagesima~~) ^{wzywowanie}
repperunt postmodum confessionibus
luxurie et ludis frena laxaverunt,
ideoque dominus provocatus ^{maximam} pestem
maximam in eos... † vocavit

str. sp 106

XV med. RRp XXIV 360

Używanie.

Wzywamy = ^(XV med) ~~conversacionibus~~ R. XXIV, 360.

nr 106² T

УБТСТТ

premisio pod obycraj
sob. obycraj

zle cruda vbracrajta dobre
navrytek (mala in ~~to~~ usum
et bona in effectum)

V pro obycraj, leg. w obycraj, por. obycraj ≡

Rozm 531

W cum acc.

6. Jacom nevegnal cobili w micne-
wó |¹) dziedzino przezycgo wolej

1386 Poznań nr 6

Lehocz I nr 80

Tho nayn zaluyą Jsz moy
 koyn

wbyekl wgego /2/ dwor oth-
 worzony a /3/ thamo gego
 czelacz v/4/gonyla mego
 konya /5/ naploth a moy
 koyn /6/ zkaczacz przesz
 ploth w/7/szkoczyl na os-
 try kol /8/ gego plotha
 tego koyn /9/ ya zaluyą
 yako trzy/10/dzesczy grz-
 ywyen na /11/ popa Natho
 odpowye/12/dzal pop rze-
 kacz Moya /13/ czelacz
 yechala spola
 do domv splugem y sz koy-
 my

 Ort0ssol 105,1,w.1-13

ortthac 143

W p.c. d.c.

-----209ac
Natho odpowiedzial pop rz-
ekacz Moya czelacz yecha-
la spola
/14/ do domu splugem y sz
/15/ koymy zathymy w/16/
bezal w moy dwor tesz /17/
koyn gego a yako pa/18/
ropczy wyprzagaly /19/
moy koyn tako szye /20/
wyerwe v pogany/21/acza
y rzvczyl szye /22/ od
swey swyerzepy/23/ nagego
koyn a wthem /24/ koyn
gego szkoczyl /25/ nakol
y wraziel szye a czeladz
moya nye gonyla gego ko-
nya

OrtOssol 105,1,w.14-25

str ortOssol 143

W por. c. k.

H acc. loci

Za thymy wberal is moy duor... koyn
gegs. Ant. Kat. 209

~~11 7 XV Staber. ex 109~~

W cum acc.

7. Jaco potr, | prziyal winne rola |
ayenego kmecza | pufczil przecz

— — — *Sic iurabunt scabini:*

Jacofm przitem | bili yfze potr przii-
yal wfzoltifza | rola akmecza puf-
czil przecz

1387 Pozn nr 7

Lehsz I nr 144

W cum acc.

7. Jaco potr, | przyäl winne rola |
ayenego kmecha | pufczil przecz
— — — *Sic iurabunt scabini:*
Jacofm przitem | bili yfze potr przy-
yal wfzoltifza | rola akmecha puf-
czil przecz

1387

Pozn nr 7
Leksz I nr 144

lt cum acc.

339 Jaco Jafek przi jal wmo dzerzewa¹⁾
famo trecz¹⁾ tako fdobrimi Jaco
fam | afecem¹⁾ kmot yfedl gwla-
tem moczø | do mego mlina ywføl
mego cloueka | yfelafa *Item Jasco*
iurabit:

Czo clouek zabit pana vancenczef
to | ne fmo wola ani rada

1397 Poru in 339
Lelut in 2513
Hube 726 in 336

W cum acc.

c.d. ministerialis, ne daÿ | deley³⁾
wmoÿa dziedzina {Opolu} ani fzam|
yefdÿ. Tunc rzuczancz⁴⁾ Gorzcÿ
y c{h}w<i>dcili⁵⁾ ministerialem pro
ambabus manicis et dicentes sic:
ministerialis, (230 v) veni zaopolim
abo badzefz | zabitt. Quando Opole
wfranczono,

1399 Pozu m 413

Lehni m 3108

JA ^{iv} 189

W sum acc.

Jaco to fwatczø Jaco Jandrzych ýal |
gwaltem wfriczowo trzimanýe fe-
trze|mi paniczi afedvemadzefti
kmoth | igonil mu towarzisza ywfzøł
mu moczø | gwaltem kmezza fwozem
ifkonmi

Piek. 1197.

1407 Kościan m 354

W (2x) cum acci

893 Tako gim pomozi bog ySwanti
krzifz | iaco pan wirzbantha lin
pana przibifla|vow nedzełni ial na-
pana ianową bogu | newfkego dze-
dzina | mocza g{w}a{w}|ltem wdze|
dziczftwo fpaniczmi awetrzifta pod
leyfich | ypozalmu ypobral gego
zito aczego nepo|bral (29v) to po-
pafl y podeptal — — —

1413 Pozn m 893

~~gwałt~~ w cum acc.

Jaco to fwyatcza Jaco woczach
paffirzbicz|fký nye byezal gwałtem
w dwor My|chalow y ne ffekl yego
wroth

1422 Kóscian^{mt} 1968

W cum ecc.

~~Holatis~~ Johannes de byssoky... actor ^{mobilem} Johan-
nem Gredyke... reputavit contuma-
cem al. zdat ^W ad ordam, ro kаланstwo,
sub dominum regem

W in suo lucro pro Martyn homine ^{ab eodem... redempto...}
1454 1767 XIX 487

o: - jedne z wsi krol zamieszkuje, poci
k. - dzisiaj staly kościół

v (in latinum meam)

-----155b

Tako rzeczce czo gy przed
prawo wyoda pyrwey nyszly
nayn zalowano

Jza/28/lowal szye rzekacz
ysz /29/ mv thy szkory
gwalto/30/nye na szyya
wyaza/31/no Tedy pytal
woyth /1/ kto tego czlo-
wyeką y/2/a1 tedy zalowal
pow/3/od rzekacz zaluya
sza /4/ na tego szlodzeya
ysz /5/ on przyszewd wme
gy/6/myenye y vkradl my
/7/ thy szkory

a ya gego naszladowal az
wgego gospodarza dom

OrtOssol 84,1,w.27-31 --

sim.Orthac 113 84,2,w.1-7

W. J. C. H. C.

W cum acc.

Petrus potens erit iniquitate
in sortem al. w *orelnioza
ipsius Nicolai

1466 1767 XIII 493

sim. 1468 167 XVI 50

Ad cum acc.

Jaco Nicolay gayl w pospolni
las, in minor silva

głównymacie w lesie obrotu i zyskowania

1393 TPaw IV nr 143
sim. 1446 PF VIII 18

W (cum acc.)

zakom ya nye gagyf or pozpobny

lyasw 1446 Polit. VIII 18.

alle k mye ranche slyono ja moqye qmenandze

~~zakom ya .. kyzemakomy .. rany~~

~~kanowey nye hadal or raka jrawa~~

~~1489 ib. 20.~~

W cum acc.

Taco etc. Is potras nevigal stomif la-
wowe domu^{b)} kedi zabil czloweka
na | nachorinu ani Saso wdom
wyal ani thego | vfidka ma

a) *L. 1739*: ducit.

b) *Początkowo w literach mu o jedną*

1395 Kościan nr 76

W

Polnas ne vikal ✓ Tomislavovo domu... auž radě
w domu wyal

1395, Leksz. II, ~~1739~~ № 1739

1
N. cum acc.

Bosze, przisli s0 pogany w dziedzistwo twoje (venerunt... in hereditatem tuam)

Fl 78, 1, sim. Pul

M, wtarcenigi do dziedzictwa

Winn a.c.

77. ÿako Janus cizo ÿal wŕzlotifow
dom tho ÿal | ŕprawem alemu
neucinil gwaltu

Zapiska skreślona w rkp.

1402 Kol w 77

W cum acc.

89. yako Stafzek izmaczerzina domu
vÿgachal | ýranil Jacuba ydalmu
fzedm ran ywchachal | doneg wdom

v<0>

1403 Kel nr 89

W cum acc.

Taco mÿ pomofy bog † | Jacom
przy them bil iaco | ne iest iala
gwalte^m wyego | dom iaco ne yest
pobrala (61) pofczeley any romk
anÿ penø|dzy Katherzinÿ

Piek. 583.

1403 Kościan nr 204

W cum acc.

716 Tako gim pomozi bog | ylwanti †.
iaco to fwatezø | iaco czfzo Potrafz
bil . Ma|ceya . togi bil . zayego po|
czantekem yfzmu lagal .| otgego .
[mad] macerze | prifdwfzi wego
dom |

K<j>

1403 Pan w 716
sieh II nr 427

W cum acc.

Taco mi pomofzi bog † czfo mi |
micolay nechal pomocz prawa |
Sfwimi ludzmi czfo befzeli gwal|tem
namø dzedzinø wmoy dom | otom
fftal roky naný ymam | oto fzcodi
dwadzeffcza grziwen |

Solus iurabit pro decem et testes pro .

Piek. 588.

1404. Koscian nr 222

W cum aic.

Jaco yan nebefzal fedwema | bra-
toma i fkmechem wdzer|fzczin dom
ynewiwlekley zdo|mu wyedney ko-
fzuli ynedal | iey trzech ran

a) *Następuje inna sprawa, po niej po-
rotą niewłaściwą zapiskę łacińską.*

1405 Kościan nr 292

W cum acc.

Jaco Jan nebefzal wmargorza|czin
dom yne ranil yeÿ — — —

Piek. 1071.

1406 Koscian nr 297

W

Jan ne bezaal w Margorzarin dom.

1406 Piek. ~~Kosé~~ 304.

W cum acc.

676 Tako gim pomozi bog y fwant. † |
Jaco to fwatezo Jaco Jandrzey |
krzebÿeniczski ne fzedl. do Thomi |
wdom anewszøl. dwudzeftu | y dwu
krziwen chøzzebno | rzeczø anitego
vfzita (!) ma.

1411 Pozu w 676

Reh VI nr 1438

W cum acc.

943 (70) Taco etc. yz czfo helfka woy-
nowfka na | Jana zalowala aby
szfelfczą, podleyfimÿ | fedl wgey
dom moczą ygwaltem ypo- | (71v)
ypobra|a|l²) yeÿ dzeczÿ nedobiw
gim p^{ra}wem | azytha pofczeleÿ

dobitka ydomow rzeczÿ | yaco
crzydzeficzÿ grzywen tego yeft ne |
wczynil any tego wfithka ma

1418 Pozn m 943

W cum acc.

Obroczył ich w dom (avertit
in domum) Obededoma

B7 I Par 13, 13

BP: skierował ja (x, aokz) do domu
Luj: obrócił ja do domu

-----22a
ozalowany czlow/17/yeK mo-
gl szye wypraw/18/ycz acz
gyesth praw prawa /19/ Py-
talysczye nasz /20/ o pra-
wo thy/21/my Slowy Gdy by
/22/ masz poyal zona wsta
/23/dlo malszenszkye a thą
/24/ zoną myalą oczczyszna
/25/ y gydaczye gyemyenye
/26/ A wtą gey oczczyszną
al/27/bo dom przyszedl kn-
yey /28/ then masz a then
tho dom /29/ byl drzewyany
yszgo/30/rzal V (in ipra bona)

OrtOssol 27,4,w.16-30

OrtHmac 24

W p.c. etc.

appiano ad locum in quo dicitur
consulatus vel plures stantes

-----36c
/11/ Pytalysz/12/czye na-
sz o pra/13/wo takymy sz-
lowy /14/ Gdy by myescza-
nyn czo by /15/ często
kroc raczczą byl przy/16/
szągal ku prawo albo Ite-
sz /17/ pospolny myescza-
nyn czo /18/ nigdy kupra-
wu przysza/19/gal przysz-
dl w woythow²⁰ dom albo wgy-
nego mye/21/sczanyną y na-
laszl by ta/22/mo dwa al-
bo wyaczey /23/ radzyecz
czo by wthen /24/ czasz
raczczamy byly a /25/ mye-
sczkye albo gyne

W p. c. h. e.

OrtOssol 33,4, w.11-25

-----36c
/11/ Pytalysz/12/czye na-
sz o pra/13/wo takomy sz-
lowy /14/ Gdy by myescza-
nyn czo by /15/ często
kroc raczczą byl przy/16/
szągal ku prawo albo Ite-
sz /17/ pospolny myescza-
nyn czo /18/ nigdy kupra-
wu przysza/19/gal przysz-
dl w woythow²⁰ dom albo wgy-
nego mye/21/szcząnyą y na-
laszl by ta/22/mo dwa al-
bo wyaczey /23/ radzyecz
czo by wthen /24/ czasz
raczczamy byly a /25/ mye-
sczkye albo gyne-----

W p.c. Dr.

-----37a
naraczcze pothem /8/ szeth-
wszy szthego domv /9/ posz-
edl wdom szwego /10/ przyy-
aczela atham szye /11/ sze-
bral szwogymy przyy/12/acz-
elmy yszopczy my ludz/13/my
kthorych mogli na/14/bycz
zaharnaszem yszbro/15/ya
na przeczywko radz/16/czam
a czy wstapyly y /17/ szeb-
ralyszye szwymy to/18/warz-
yszmy na wyeth/19/nycza y
daly nathemy/20/ast wolacz
na wszyczkyem /21/ myes-
czye v (in domum)

W por. c. Ac.

OrtOssol 34,1,w.7-21
sim. Orthrac 35

W cum acc.

Yakom ya nye przystedl do wssy
*Stanislaovey do Powstina w dom
kmeera yego

1471 IACPr VIII a 55

W (cum acc.)

Cajfarz s tego domu Amanowego ... med? byb
na wieżnicę, to jest w dom Pilatow Rorn.

704.

V (cum acc.)

Święty Jan... przyszedł w dom dziewicy bogo-
stawionej Form. 734.

W (cum acc.)

Dziwica Bogobawiona przynta ku domu
Annarowu (annasowa) i chciata wni d' w dom

Qdm. 739.

V (cum acc.)

Inyryoschy (!) je przed Piłatow dom,
nie wesli sami w dom, ale posłali sługi,
by k nim wynędo Rom. 744.

V (cum acc.)

Mieni: To slyng gred wridi w dom
pogai'shi. Preti ni wesi w dom pogai'shi,
ale stali pred domem Rom. 748i

V (cum acc.)

Ten istny poseł... wtrawny miłego
Jesucrista... reki jemu: panie miły, ...
widzi [w] wieżnicę, kół cię powie
Polm. 751.

V (cum acc.)

Posel... prosí milého Jesu Krista rasilnie,
aby vstał na ten istny rozumek i
chodiť po nim, aie wredť [w] wietnicť

Rom. 757.

V (cum acc.)

At jedno [sc. Jemu] pojdie [w] wiecnicę, a
sie wrytki choręgi poklonily przeciw jemu
i daly jemu swatę Rom. 757.

W

A także szedł potem w wietnicę, pojawiając się [z]sobą mi-
łego Jesucrista, którego był wywiodł z domu przed
wietnicę, i rzekł ku mi(843)łemu Jesusowi: Rozm.
842—843.

W cum acc.

Yse ti cone w moy dom ne gnani

1399 RTGn nr 32

nr prziszedł
Ez... (Vsi tim gislum Janow...)

Brath Janow... wrosl kon Kircanow y wad gi w yepo

~~(Br Janow)~~

2am 1399 | Slpp. VIII, № 9486.

W cum acc.

946 yako thø fzwatchcą yako yān brath |
rodzony wawrzynczow fzlathowicz |
złodzeŷfzkego konjā pana *Andree* |
de Corjtha tako dobrego yako dze-
flancz | grzywen newyodl wdom
wawrzynczow | anjgo tam trzydnj
chował anjgo wflyth|ka mą

1426 Kiel nr 946

W - ad

Then skoda cirzpyagery ten tych szwyersepucer
w dam wlostony pacyer nye szmyey Jul. 59.

~~Przejdze w lankyn (accidens pration) szodnyestny
jedno brzemien traci vinyost 95.~~

V (ad damum propriam)

W cum acc.

Jura... recepit boves... et pulit
in regali artoforale al. v obra

1452767 XIV 350
sim. 1456 ib. 493

22 (acc.) w

(Skarga 1700 w. 26: 1009. leg.
w stoj. dom)

Kapłani^{*} w swój dom powyedy^{*}

~~MFK J. I. 1999.~~

~~Zale umier. Nehr. A. I. 295~~
Skarga 1700 w. 62

V (cum acc.) = ad

Święty Łukasz pisał, że przyszedł w
dom księcia papowskiego. [duxerunt ad
domum principis sacerdotum] Rom. 669.

V (cum acc.)

Pilat... wiodł[?] ją w swój dom [2] obok Romen.

775.

W cum acc.

Tedy včer Maria gest bila suego sin-
ka porodila y gescy gy ona f gasly
na troch stana bila polosila

Gn 4a
sim. ib. 5 b. 175 b. 176 b

W cum acc.

А потом voce on (с. waz) fleske
f. durp crastno

Gn 172 b
sim. ib. ~~172 b~~

W cum acc.

It tako v~~o~~ce... gesthey on bil
f grab x stopil

Gn 181 b

V cum acc.

Ciało moje będzie w grob włożono
i będzie tam leżeć się do trzech
sięgo dnia [corpus meum tumulo sepul-
turi collocatur] Rom. 169.

W cum acc.

It tedy vove pothem on gego sziin
gestcy on bil f Wlastor fstopyl.

Gn 184a

W cum acc.

Wpadl w dol (in foveam), ienste
iest vovinil

Fl 7, 16, sim. Pul
sim. Fl i Pul 56, 9

15 cum acc.

Łożyły nysy ... od grzędow oryaskiych,
alych nysy wpadła ro nyesore spro-
snie

J. Paw 165

W = in [caeco.]

Będrze li ślepy ślepego wodrici, oba
wpadnięta w doł [caecus autem si caeco
ducatum praestet, ambo in foveam cadunt]
Rom. 356.

W cum acc.

W obecności jego (in conspectu eius,
Pul: przed nym) padną wrota, gdyż
se spuszczaią (Pul: wstępują) w ziemię
(descendunt in terram)

Fl 21, 31, sim. Pul

sp. nie w ziemi 'umierać'

M: leżący wstępują u progu

W cum acc.

Przypodoban bode stopajozim
w otchlan (descendentibus in la-
cum)

Fl 27, 1. sim. Pul
sim. Fl i Pul 29, 3. 54, 26.

P: alym nie stal nig pokobnym do rotupijcya do probu

15 cum acc.

Descenderunt ad limbum
v otclanyv

ca 1500 GPKasBI 59

W cum acc:

we

Faplonore se nemiloscywi y wwe-
dzeni bōdzore we pkel (deducan-
tur in infernum. Pūr: do pyekla)

F1 30.21, sim.
ib. 54.16.

Manual zavvillens, wnpogre
Pūmōk bōdz zavvoadzē do pietre

W cum acc.

• we

Obroczeni bōdzore grzesni
we pkel (convertantur... in infer-
num ~~¶~~, Pul: w pyekyel)

Fl 9, 17, ~~sim. Pul.~~

W: niec sū goczniy obrōc do pckō
¶: wida nieprawi do obrōtani

W cum acc.

Bo *poydę w miasto (transibo in
locum) prebitku drzewnego aż do
domu bożego

Fl 41.4. cum. Pur

Ad cum acc.

Wyzwałł gye na drogę, bycht sły
v mesto pnelbytu (in civitatem hu-
bitationis)

F1 106, 7. sim. Puf

W cum acc.

Prziwedroni bódó ro kosoral
coolow (adducentur in templum
regis)

Fl 44.17, sim. Put

W cum acc.

W sator in coloniam (quod si quis
peregrinatum in vestram voluerit
transire ^(Ex 12.48) coloniam, & E: do... sator)

ca 1470 Ham Lub 21

4
W cum acc.

Wstępowy w kościoł
bazy (in templum domini Luc 1, 9)

EW Zam 287

sim. ib. 289. 294

W cum acc.

Ingredebantur castra
w namyothly

ca 1500 gl Katz I 64

W

Przyjmi w kościół Rzym. 13

V

Josef... wrest w'ho'ist [templum intro-
it] Rom. 32.

W (cum acc.) = ad

¿ nekí? Bog ku mnie: ruci to myto
w kościół... i wziętem trzydziści pieniędzy
i ruciłem je do kościoła [projice illos ad
statuarium... Et tuli triginta argenteos et pro-
jeci illos in domum Domini Zach. 11. 13] Rom.
765.

W cum acc.

- Gdi... ptenesoni bōds gori w serore morske (transferentur... in cor maris).

Fl 45, 2. sim. Pur

W cum acc.

Wnydφ w myzcosoci (introibunt
in inferiora) zeme

Fl 62, 9, sim. Pul
sim. Fl i Pul 72, 17.

M. nied zapadny sie w glibolosc ziem
i do krajiny suaroyd
wuj jak Fl dostawnie

W cum acc:

Woodl ies (nas) w sydlu
(induxisti nos in laqueum)

Fl 65, 10, sim. Pur

I. datus magis wpaść w nieloo
II. reproduktus nas w maturo

W cum acc.

we

Wnidriore we wrota iego we spo-
wedzi (introte portas eius in con-
fessione, Pul: w chwale)

Fl 99,4, sim. Pul

W cum acc.

we

Ještě gdist vslistal Adrias gylde,
ana gylde we dzwozi (per ostium)

B7 III Reg 14.6

W cum acc.

we

Sic citationem imposui in
valvum al. we wrotha

1490 1767 XVI 409

to cum acc.

we

Tu me cape in hanc porticum,
ve wota, lateris tui

ca 1500 GJKasBI 43

W cum acc.

Ne^x wydo w odpoczynku moie
(in requiem meam)

Fl 94.11. sim. Pul. III 1176

0. = miejsce spoczynku

W cum acc.

Woodl ies nas ro ochlodzene
(eduxisti nos in refrigerium)

fl 65.11, sim. Put

Wspieraliście nas na ochłodze - 'papieraliście nam chłody'
Wspieraliście nas na obfotić

W cum acc.

Wstan, pane, w odpoczywane
twoje[y] (surge ... in requiem tuam)

Fl 131, 8, sim. Pul

B: pójdź na miejsce odpoczynku twego
M: wstąp na miejsce, do którego spoczniesz

W 2 acc. loci

Sluzo ^{les.} (szluz) barbka ~~nicosa~~
Marnio w gaj.
~~ca 1400 Mitt. Ost. / 1 459~~
ca 1400 Cyszkowce

W cum acc,

V de via in subletum al. v losa
... intracta ~~(est)~~

Cohnia... in itinere regali libero... interfecto... ac nuda
relicta est et V

1390 Tokdep IV 244

101 20 Kwari kisi x LV III

berij 20 Tokdep

Fr. co Dokkup IV 244.

W (cum acc.) = in

✓ In rubestum ~~(?)~~ alias v losxa ad incursum
fluvii Bystroica in fluvium byepa... introcta
1390 Thwart Hist. XLVIII 68

Cohnia... in itinere regali libero... interfecta
... ac nude relicta est et de via ✓

W cum acc.

669. Tako | mý pomofzy bog etc. yako
Mi|colaý lzedl wmoý fad famo|
czwarth {gwaltem} y obýl mý drze-
wo, y | ogarza mý zabil
Subdapifer in testimonium: yako
tho fwyadczy

1422 Kal nr 669

W sam acc.

I494. Tako gim pomosz [pomol] Bog y swyanthi

Jako tho swya[t]tcza ysze Pyotr szo

Closzczewa szedl samocswyarth [p] w pako-

schew Sad y rwali...

I428 Pozn nr I494

W cum acc.
we

In apisterium ipsorum veniens
al. we pzetnik apes in valciis al.
w ulech destouxisti

1439 1767 XIII 80

W cum acc.

Nyctory... w diodra, w lassy abo
w gaye ~~ca~~ codre (intranses silvam
vel gayum)

Sul 48

sim. Dial 38. 57

pana, ma pozbyć syekyri. Aezlyby ten, kto bye-
rze syekyry, podług prawa gych nye nyal gdzie
chowacz, tedy do blyszszego dworu naszego ma
go dać.

/137/. O lyfye szydowskyey od gedney grzywny.

/L/ ipha, ktora jest strata naszego gyny-
nya, wstawiamy, aby nygeden szyd w krolestwie
naszem przez gedem tydzien od grzywny wiaçzey /
57/ gedno grosch, nye wziął.

/138/. Gdy kto porąby drzewo w czvdzen lyesyo

/N/yektorzy swą snyalesczą wgechawssy N

lyas abe gay nykterego zemyanyna kromye gege
woley, drzewe wyrabywszy precz wywasza. Przet
vstawyany, gdy kte s czygego lyasa wyrabywszy
wywieszę dąb, czsoby są godzył na esy, abe
gdyby pospelytych drzew woz wywiezł, tedy ten
panw, czyge gest drzewo, na pokvpycz wynę rze-
czoną syedmynadzesyąt.

1
10 cum acc.

Prizydat' to lankan yego
(accedens pratum suum) shodoyey.
shy yedno boemiyah trawi vinyosd

Sul 95

Acz kto zaymye czyg skoth na spasy, mymo yvtro
v syebie gego nye ma chowacz.

/145/. O pasyenyv swyny w czvdzem, liesie./
59/ ~~A~~cz kto swynye w czudz lyas na szoladz
pwsezy kromye wolęy, tedy ten, czyg gest lyas,
za pyrwy raz ma wzac gednego wieprza a za wto-
ry dw wieprzv, a za trzeci wszystkie swynye za-
yawszy, ma dac naszym dworv nablyzschemv,
ktore s nany na poly ma rozdelycz, a ma znak
wyrabycz na drzewie tamo, gdzie swynye zayal.

W cym acc.

Jacom ya ~~ssamoschostk~~ prischehtwochi
sto Lelewa v zagrodzenye gwalthem
nye rozegnał z ostrą bronia y ~~ssamyego~~
~~nye gonył~~

1469 Zap Warsz nr 2929

W cum acc.

Quia ipse... superveniens... in hyn-
daginem al: ro rapustha

1488 5767 XVII 248,
sim. ib. 249. 250, 1490 ib.
261. 263

H (cum acc.)

Nie wychodźcie ku mistrzowi a [w] winnicę
nie wchodźcie Rom. 736.

W (cum acc.) = in

Weszł... w ^{Xpa} ~~Chrysta~~..., yę... wszłópil w neboze. ~~sz~~
~~XIV Wezst. Kat. Nr 1299.~~ ✓   łowezę 1

(Łowezę 2-13a. 15. 17. 18. 20. 21:
na) ~~z 15, 17, 18~~

(credo ... in Iesum Christum ... qui ... ascendit
ad caelos)

W cum acc.

My, panye, Ikwoy szludzy ... Tego Crista.

~~←Taka→~~ ~~blagoslawionego wozmowienya~~

~~y Tesch y s pyekla wstanya Thesch~~

(Msta III. VI. XIV; na)

~~y w nyebyossa, chwalebnye wstopyenyel~~

~~dnyemy ... obyatho (domine nos servi~~

~~tui ... eiusdem Christi ... Tam beatae~~

~~passionis nec non et ab infernis~~

~~resurrectionis sed et (in caelos ...~~

~~gloriosae ascensionis) offerimus hostiam~~

msps s, 45 - 1426 Msta 4 s. (315

IV s.

W

< My > panye sludzy Throy ... < Tego
Xta > ... < Tako > bogoslavyonyego
vmaczenya < y Thesz > y s pyekla
wstanya Thesz y w nyebeszech
wyelebnego wszta pynya damy ...
pbyatho (~~mas~~ domine nos servi tui ...
eiusdem Christi ... Tam beatae
passionis nec non et ab infernis
resurrectionis sed et in caelos
gloriosae ascensionis offerimus ... hostiam)
1413-4 Msza 7. 262 .1.

W

Pyat'sez thy veszele myala,
gdypz sryna zogladata,
boszthwo swoje wkazoyanex,
przet'hoba, w nyelbo wita'poyanex

2 fol. XV f. K. I. 147.
p. post.

V (leg. przed tobą)

At cum acc.

3

Szadny nye wstapy wo nyebo (in
caelum Jo 3,13), yedno... synoslawyeny

Ew Zam 305

W (cum acc.)

Иже Христе,
О раце ~~Иже~~ ~~Кресте~~, ~~символе~~
раце ... во ~~небо~~ ~~восточнѣ~~ ~~снѣго~~
ex XV калит. 291.

H (cum acc.)

Szadny angyel any szadny
sznyatny ny bys thako ~~th~~ h nyelo
thak sznyatny (ex xv) Inf. IV 750
PA

H (c. acc.)

Dawam seke tyske vyna ychem...

pyelgryma w dom se way nyeprzyala
Spaw 4.

W

Amen tako bag day, bichom sely ^{swychoy} swychoy ray. Bagur.

B-F.

W (cum acc.)

Tako bog day, bychom vsryery posily v naj

~~#1xv~~ Dobr. ~~18~~

ca 1455

323

zmen: stc. log. As. Bs.

W

Dr gymijenya pryjgjaezol nabyzaj,
coco pryjlancko thwa dostawraj

MPK I. I. 199 r.

~~Zab umier r. Mehr. d. 9 295~~

Skarga Ploc w. 68,

sim. Skarga Ploc w. 42

W cum acc.

Gdy odstąpiły od mych angyo-
lowye v nyebo (in caelum Luc 2.15)

Ew Jam 292.

W cum acc.

580 Tako gemu pomozi bog | y fwanti †
iaco Marcin Swazonø¹⁾ | Chorinfki
yal . Gwaltem | mozo wrambino
wyego | opekane, samoczwart | sta-
ko dobrimi iaco sam | afetrzimi
podleżimi — — —

1405 Pozn m 580
Pek vj m 862

W cum acc.

†

580 Tako gemu pomozi bog | y fwanti †
iaco Marcin Swazonø¹) | Chorinfki
yal . Gwaltem | moczno wrambino
wyego | opekane, samoczwart | fta-
ko dobrimi iaco sam | afetrzimi
podleſzimi — — —

1405 Pozn m 580
Pieh ū m 864

W sum. acc.

Nicolaus Baronowsky: Taco my pomo-
moſzy bog yfwontia^a) † | Jaco tho
ſwacczø Jaco krczon | ne vroczył
gynich rzeczy liczem | yedno krap
lezo mu lawniczy | wyego dom
przinefly — — —

a) *Piek. 568*: swanti.

b) 'może przyrząd do napinania kuszy'

1403 Kościan nr 201

W cum acc.

552 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
iaco to fwateczø iaco Kroczon ne |
w{r}oczil . ginich rzeczy liczem
iedno | crap . czfomu lawniczi¹⁾
wgego | dom przinefli |

1403 Pam nr 552
Piekvī nr 395

W cum acc.

585 Tako gim pomozi bog yfwãti † |
iaco to fwatezø yaco czfo veradzoni |
Sedm krziwen yfidm grossew. | Ja-
nowi timu [wizanti] nenofzoni |
Domaczeÿa Wdom ani tego vſzitka |
ma.

1406 Pozn m 585
Pieh vi nr 998

W cum acc.

764 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
iaco to fwat|czø iaco Stanislaw yal |
famofzofit ftako dobrimi | iaco fam,
afeftrzim¹⁾ podle|szimi, wkothowo
{gwaltem maczø} y zapo|wedzal.
Mlinarzewi | paney dacz mari
y kme | czem zapowedzal. flu-
chacz²⁾

1405 Poru m 764
Piek v̄ m 834

W (cum acc.) = in

~~Johannes Toranius nymy wylowil ryb złodrapsky
et ynacrup rzezp stawo w Biskupicz any ryb ~~zago~~~~
z yego w swoy doom wynosl

1453 R J H. III nr 133

W *com acc.*

jakom... wyszadzila tego
czloweka w twerdz

1415 Kościan nr 529

W cum acc.

czło Jacobowi Cone pocradzoni |
[[tig] tich dokunata wdom newe|dzo-
ni ani tego wŹzitea ma

Piek. 757.

V(re. koni)

1404 kóścian nr 245

W cum acc.

583 Tako gim pomozi bog y fwāti | †
iaco to fwatczø yaco czfo | hinf
vradzon Janowi Jele|newi . ten
ne|wedzon wma|czeyew dom a ni
tego vzitka | ma.

1406 Pam w 583

Piel VI nr 996

W cum acc.

584 Tako gim pomozi bog yfwāti | †
iaco to fwatezø yaco czfo | Janowi
pocradzoni rambi | tých nenefzoni
domaczeÿa | wdom ani tego vzitka
ma

1406 Pan w 584

Dieh vi nr 997

W cum acc.

Jaco/~~staj~~ postawani kono Philipowi w dom

A411 Kofcian nr 450

W cum acc.

850 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jako tho fwaczø. Jako panÿ |
Gluchowfka. Maczeyewi nekazala |
wfzancz. ymena. Jako cztyrzÿ
grzi|wnÿ. anÿgo wdom pobrala.

(V. imieria)

1413 Pozu w 850

W cum acc.

1594

Tako my pomoz bog † Jacom fwa polowycza da-
wal platu Slawoborowÿ | Studzenkemu ynofilem ye
wdom gego podlug lyfta zapyfznego aon gich |
wzancz nyechezal |

1438 Pozn nr 1594

W (cum acc.)

Jaco tho swacrez yore Martin soltis
ne pchnal Jacuba woznego w ogen...

~~1420 Bibl. Sam. 1862. III. 40.~~

1418 Pozn nr 947

W cum acc.

352 Tako my pomofzy Bog etc. ifz to
fwaczø ifz Jan | dayl tego Czloweka
ftwirdzaø czho gy | mykolay menyl

V<u>

flodzeya afgego ftrosze | vczegl a on
tego vřizitka ne maly. — —

1397 Pan nr 352

Leken: nr 2456

W (2x) cum acc.

947 Taco etc. Taco [gim] {mÿ} pomoz
etc. yaco | tho fwaczcza, yfze mar-
czin Soltis nep|chnal. yacuba wofz-
nego wogen anÿ | go bil. alem bil
przytem yfze odwel|keÿ nemoczÿ
wpadl szam wogen Et | *alii quinque*
dicunt: yaco tho fwaczcza

1418 Pom m 947

W cum acc.

k.3

1

Fenum agri, quod hodie est et

(cras in clibanum ~~mittitur~~)

~~nothem~~ rokomiu albo ~~specie~~

ca 1420 R. XXIV, 81.

~~zag. nr 1299 k. 3.~~

(Mat 6,30)

Br. Kar. srow. I. 44.

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2100

2.

W cum acc.

Potem sōdra karal ge w wyeliky
oghen wmyotacz

Blaz 322

W cum acc.

Wszelkne drzewo... v ogyen (in
ignem stat 3.10) będye wprsciono

Ew Jam 298

V (cum acc.) = in

Drzewie drewno, nie czyniące owoc
dobrego, wyrębiono będzie w ogień wru-
cono [omnis ergo arbor, non faciens
fructum bonum, excidetur, et in ignem
mittetur] Rom. 148.

U (cum acc.) = in

Nie ostanie li kto we mnie, będzie wyrzucen
na dwor, jako roga, która wyschnie, a potem
ją podniosą a wrzucą w ogień [sicut palmes,
et arecet, et colligent eum, et in ignem mittent]
Rom. 567.

W *nam all*

wetknęci w cós

A mnogy ydze za stol, szòdze za nym

yaco wol, yakoby w zemò vetknòl kol

Słota w. 21

1
W cum acc.

Potlocz w terminy/ziowot moy
(conculcet in terra)

Fl 7, 5, sim. Pul

M: nied... wdepore w ziemi, moje zycie

W cum acc.

Chcerty wnydz is nebeske
stboste

ca 1420 R XXIV 79

10

Bo dobre mo ~~po~~ malo placzy,
acz umrze, nuz nye stracy,...
poydre wo ~~nie~~ ^{nie} ~~by~~ ~~sz~~ ~~kie~~ ~~rad~~ ~~ost~~ ~~oxy~~

~~MPK J. I. 193, 419.~~

~~De marte w. 419~~

De marte w. 419

At cum acc.

Prostynnyw to nyebw czagnyc

De morte no. 420

w

Madry...

~~gdyż rycerz z rath słoneczny gładno,~~

gdy w nycbyesckye radosory
a nyc w pyekylne radosory

~~MARK. J. T. 194, 431, 432.~~

~~Mark. J. T. 194, 431, 432~~

De morte w. 431-2

W cum acc.

2

Mye mistre (κ. ofawick) vnyx~~z~~ is kro-
lyestvo boste (in regnum dei Jo 3,5)

Ew Zam 305

~~Assi~~ W cum acc.

50. [Thako mÿ pomozÿ bog † ÿakomÿ |
pan Brzefczfkÿ nedal mÿ fchqwach |
850 panczerza anym go dal [fw] fcho-
wacz | fÿnowÿ fwemw wiwa thwer-
dza] *Rotha filii*:

V (sc. pan. 1311)

1423 Kal nr 850
~~nr. 14.~~

15 *cardu acc*

1652

Jacofz pan Starofta zalowal oth
krolya yfze | bych ya wnofl pyenyą-
dze falfchowne w | gego myafto
poznac chezancz fcaszycz | gegya¹⁾
monetha krolewfka y Corvny{e}²⁾
{ku fcodzye} aby {krzczon} | thymy-
ftnymy pyenyaczmy falfchowni-
my | [geft] fnamyenydze dlugy pla-
czyl

1435 Poru w 1652

W cum acc.

Gdy naam sta przigodzi ...
w granycze rogeduace (limites
subintrare)

Sul 24

sim. Dial M

75

78

przeđ sádem sobie rzecznyka zrzádzyl, czsoby
gego rzecz przewiodl.

/19/. O rozgodzenyv sadzy.

/I/sze roznagicsi sádze roznagicze ortel
wydawaya, a rzeczy czastokrocs podlug swey wo-
ley rozsádzaya, przeto chczen, aby sadza gedem
pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugi
w Sadomyrzv; a gdi ny w ktora zenyá przerzecz-
na wgedzeny, tedi sádba y podsadek tego powia-
tv na naszym dworze naya bycz wstawycznye, moes
sádown y rzeczy przed nany wyznawayancs.

Dei. 11

W (in terram nostram)

-----26d

A wszda/29/ly gey tesz czo
swego yle /30/ stoyaczego
gymyenia /31/ przed gayon-
ym Sządem /32/ tho tesz pr-
zydze y^{33/} tesz to wszythko
ma szo/34/bye wszancz czo
gey przy/35/marlo od gey
rodziny /1/ A ku gynemv gy-
mye/2/nyv swego maza obro-
ną /3/ nyema Sprawa prawe-
go /4/ Gdy by geden /5/ cz-
lowyek sta/6/ra dawna przy-
szedl w /7/ naszą zemyą

a nayne by poszła rzecz by
byl wyleganyecz-----

OrtOssol 29,3,w.28-35--

sim OrtOssol 27

29.4.w.1-7

W p.p.c. Ac.

-----1d
/24/ DAley gedna nyewya/25/
sta przed gayonym Sadem
/26/ swe gymyeny yswa /27/
rzcch wsdala y vstawyla
/28/ y tho zapyssano ysz v-
czy /29/nyla swego bratha
opie/30/kalnyka /2/ DAley
gdy by Maszysz/3/na wylega-
nyecz czo nye /4/ Stadla
malszenszkyego /5/ poyal
zona ssztadla /6/ malzensz-
kyego //10/ DAley Gdy by ge-
den czlowyck staradawna
/12/ przysedl wnasz zye-
mya /13/ anayn gdy mowya
ysz/14/by byl wyleganyecz

OrtOssol 11,3-4,w.24-14

pr. c. Ac.

v(in civitatem pro cive recipere)

-----59a
/32/ Chczą ly gy raczcze
przy/33/yacz wnyasto myes-
cz/34/anynem wszyawszy /1/
sznyego polepseny to /2/
gest kaka wyną Tho gest /3/
wgych dobrej woley /4/ Ja-
ko gest prawo mayd /5/ I
tesz gdy raczcze /6/ czo
wyszynayą /7/ nyetrzebą
gym /8/ ktemv przyszandz
bo ony /9/ ku myastu przy-
szagaly a /10/ wthem gest
doszycz spra/11/wa prawe-
go maydbor

Wj. c. 12.

OrtOssol 43,3,w.32-34 -

OrtOssol 43,4,w.1-11 -

/30/ albo szbyeszy kthory
 /31/ pyrwey szalobą yzą
 /32/ powyedzenym podlug /1/
 Prawa gego gymyeny /2/
 zostanye ten pyrwey /3/
 wyesznye zaszwoy dlug /4/
 a potem drugy zostan /5/ ye-
 ly czo a potem trzeczy /6/
 a thako kaszdy podlug /7/
 prawa albo podlug rza /8/ du
 zapowyedana spra /9/ wa pod-
 lug prawa po /10/ ko gego
 gymyeny ssz /11/ tawą Gedz-
 ely ktho /12/ na kupya w
 /13/ czudze zyeny za /14/

Wj. p. e. Ac.

-----7a
/6/ GEsthly czlowyck dlu/7/
zen a wydze zmatha slo/8/
wie ysz wyaruge thego pra-
wa /10/ Gdy czlowyck wydze
al/11/bo szbyeszy /14/ Ge-
dzely czlowyck na /15/ ku-
pya wczvdze zyemye /16/ a
zostawy poszobyie do/17/ma
gymyenyie /19/ Pytalysczye
gdy woyth /20/ albo przysz-
asznyczy szye/21/dza kupra-
wa a szandv /22/ nyegagyly
podlud prawa /25/ Pytalys-
cze nasz opra/26/wo dwa za-
ky Sluzy/27/ly przydworze
a geden /28/ drugogo daro-
wal szdo/29/brey woley

W p.i.c. He.

-----97a

· Tedy on tego /31/ przyszą-
stwa wolen /32/ y proszen
gest ale pr/33/zyszaszely
ku przyszą/1/stwu bez wy-
ręczone/2/go czassv ten
nyemoze /3/ szyć szam sza-
ndycz pr/4/zesz' przyszą-
stwa przez /5/ szwe obes-
czye bo przy/6/szasznyk
moze do czassv /7/ czyagn-
acz wczvdze zye/8/mye po-
szwem obesczv /9/ albo dz-
yalu tako az w/10/szdy sz-
drugymy przysz/11/asznyky
ma ortele

Ort0ssol-60,3,w.30-33

mem.ort0ssol 78 60,4,w.1-11

AD for e. Ac.
27

The ...

W(e)

Czienie o śmierci Herodowej a o
nawroceniu Archelausew w rydow-
ską piemię [de morte Herodis et
substitutione Archelai] Rom. 110.

N = in

Jozeif podług anielskiego przykarania
wiazawszy Maryję dziewczę 12 letniq
i porzedł w swą pieńię [in patriam
porrexit] Rom. 117.

W (cum acc.)

Ingressa subiculum n lozmycha

~~##~~ XV, R. XLVII, 359.
p. pr.

W cum acc.

Quia tu intrando in cubile al.
no loznicta suum recepisti
sibi literas

1464 1767 XIII 472

to cum acc.

to Komora (war. kal.: is Komora)
in trichinium (introduxit eos in
trichinium I Reg 9, 22)

ca 1470 MamLub 65

15: wsiódł je sale

1
W cum acc.

Gdyż w miasto przinyesyon swoj-
ti Blassey, tada sódra... przikazaal
gy ro cyemnyozó wsa(dz)ycz

BTaz 320

W

Rapiens eum in cimiterio reclusit eum
in tenebrosum habitaculum al. w czemnycza
et ibi ipsum tenuit per 3 dies 1467

PłocEpRp 9,218

W (cum acc.)

A także przysądził, iżby się mi[a]ła stać prośba żydowska o Barabasha, którego są prosili, i puścił im tego, który był przez mężobójstwo wsadzon w ciemnicę, a Jesucrista podał ich woli. Rozm. 814.

W cum acc.

Wmjetalisyoge w geryoro ~~Bar~~ ~~1/1~~ 321.

W (cum acc.) 'in'

2

~~Thas...~~ wydryal... Symona... y Ya obzey a...
przezayęce sycy v morze (in mare
Mat 4, 18)

~~Ev. a. x̄v Pz Fz x̄v FOL~~

EioZam

W = ad

On słowick... nehb mi: idri w staw
Libe, wmy tj]ie sie [vade ad natato:
ria Libe, et lava] Romm. 421.

W cum acc.

Kopye po stronie w scyank
utknęło (perlata est in parietem)

34 I Reg 19, 10

Stratocarpa utknęła w scianie

10 cum acc.

Uderz szipem w ziemię
(percutite iaculo terram)

BZ IV Reg 13, 18

1000: strona z Biblii

BP: strona z Biblii

fol: 16. kat. 1802

15 cum acc.

Oczy nosz wstawili szilicz w ze-
mę (statuerunt declinare in ter-
ram)

Fl 16. 12, sim. Pul

U: 007 - nowa cz. dy. paralić na ziemi

to cum acc.

Gydrz w błoto (intra in
lutum)

B7 Mah 3.14

Waż: wrzucić do błota a dęć

-----32c
/13/ Pytalysczye na/14/sz
o prawo ty/15/my Słowy Gy-
e/16/den poczeszny człowy-
ek /17/ nasz myesczany v-
marl /18/ a szostawyl swą
prawą /19/ dzyewką y bra-
tha rodzo/20/nego Tho dwo-
gye przy/21/szlo przed na-
sz wgayny /22/ sząd Jpyt-
aly nasz ktho /23/ sznych
mą wszącncz tego /24/ vmar-
lego Sbroyą y ge/25/go ge-
mv przykroyone /26/ odzye-
nye agdy by vthei /27/
dzyewky byly dzyeczy

OrtOssol 32,1,w.13-27

nm. OrtOssol 31

-----33d
/14/ NA to my przyszasz/15/
nyczy zmaydburkv /16/ mow-
ymy prawo Moze /17/ tako
rzecz panye woycze /18/
Gdy szem ya ten ortel spra
/19/wa layal pytay moga/20/
ly wnych wlawyczą Ja/21/ko
tu staya y chodza ytesz
/22/ gdy chce wlawyczą ma
/23/ rzecz panye woycze sz-
od/24/puszczonym ysz ia gy-
da /25/ wlawycza a racz py-
tacz .

racz y

gdye ya ortel mam nalezcz

Ort0ssol 32,3,w.14-25

sim. OrtHac 32

W. J. e. etc.

-----33d
/14/ NA to my przyszasz/15/
nyczy zmaydburkv /16/ mow-
ymy prawo Moze /17/ tako
rzecz panye woycze /18/
Gdy szem ya ten ortel spra
/19/wa layal pytay moga/20/
ly wnych wlawyczą Ja/21/ko
tu staya y chodza ytesz
/22/ gdy chce wlawyczą ma
/23/ rzecz panye woycze sz-
od/24/puszczonym ysz ia gy-
dą /25/ wlawycza a racz py-
tacz

W p.r.e. H.c.

Mac d The d

gdye ya ortel mam naleszcz

Ort0ssol 32,3,w.14-25

-----33d
/14/ NA to my przyszasz/15/
nyczy zmaydburkv /16/ mow-
ymy prawo Moze /17/ tako
rzecz panye woycze /18/
Gdy szem ya ten ortel spra
/19/wa layal pytay mogą/20/
ly wnych wlawyczą Ja/21/ko
tu staya y chodza ytesz
/22/ gdy chce wlawyczą ma
/23/ rzecz panye woycze sz-
od/24/puszczonym ysz ia gy-
dą /25/ wlawycza a racz py-
tacz

W. c. de.
rac d
gdye ya ortel mam naleszcz

Ort0ssol 32,3,w.14-25

Ort0ssol 32

We

2 loc.

HT + 93ml 32.4 w. 21

We trzech wylkych sandrech, ... gdy burg-
rabya szjedry na sandre..., gycst
wyna pszm dycszath szelagow.

Ont. Kab. 200

~~$\frac{1}{11} \frac{1}{2} \frac{1}{11}$ Sitz bei: 011 200~~

-----88a

Tho szlubye/10/nye czo t-
hą pany wysz/11/nalą przed
gayonym s/12/dem To mvszy
ony dzyer/13/szcz ten or-
tel layal they /14/ panyey
Rzecznyk Rzekl /15/ ysz ya
chczą lepsy ortel /16/ wy-
rzech albo naydz y pr/17/
zyszedl takim ortelem /18/
wlawyczą y rzekl taky /19/
ortel Gdysz ta pany w/20/
gey sznathkv y wlak/21/ny-
enyv y nyerospam/22/yatal-
ye tho rzekla

fm

(super scanum)

OrtOssol 56,4,w.9-22

rim. OrtMac 71

W. J. c. He.

4/ acc. loci

Przyszedł takim orzelem w lawyczo.

Ost. Kat. 144

~~144 Ost. Kat. 144~~

V (in iudicium banitum, Ort-
Nuc 106; przed gajini stąd)
-----140b

przyszedeł by daleko po
rocze y podnyv
y dokaze /6/ tego ysz tak
daleko byl /7/ y tesz ysz
on gest blysz/8/y przyro-
dzony themv /9/ vmarlemv
aprzypo/10/wyada sbye k-
temv gy/11/myenyv mvszil-
by ge/12/scze gego od
stapycz po/13/dlug prawa
prawego /14/ GEden czlow
/15/yek przysedeł /16/
przed nasz wga/17/yony
szand y zapowye/18/dzal
gednemv szwoqe/19/mv dlu-
sznykowy
wszykko gego gymyeny y
dlugy
-----

10 per. e. Hc.

-----12d
/7/ Geden czlowyck przy/8/
szedl przednasz wgayny /9/
szand y zapowyyedzal /11/
Pyssalyszczye nam o /12/
geden orthel czo gy przy
/13/szaznyczy wyrzekly /15/
Mozely nyewyasta za/16/pla-
czony dlug slowye /17/ ysz
ona myeny aby zaplaczon
/20/ Gdy by czlowyck przy
/21/szedl przed gayony sa-
nd /22/ swa zona a oddalby
/23/ ku swey zenye albo
swe/24/mv przyyaczyelowy

OrtOssol 19,3,w.7-24

W. A. C.

2

-----204d
czyagnal szye o tho do
krolewskyego stolczą y-
tesz wnyemyeczszkye pra-
wo y

/1/ dopvsczyly gy tamo y

/2/ woyth Tako aby ortel

/3/ tego wgayony sand p

/4/rzynyoszl za trzy dwye

/5/ nyedzely ■ a yako nye

/6/ przynyoszl tako szye

/7/ przyszasznyczy vpomy

/8/naly gemv y poraczny

/9/kom gego aby ortel

/10/ ten przynyoszl y po-

lo/11/zyl Tako wszdy gego

/12/ nyeprzynyosl *raczny*

pothem weczwyercz rok v po-
szwaly gy przed sand

Ort0ssol 103,2,w.1-12

sim. ort0ssol 140

W. J. c. H. c.

v (in iprius hospitis domo)

-----1550

tedy zalował powod rzeka-
cz zaluyą szą na tego sz-
lodzeya ysz on przyszewd
wme gymyeny y vkradl my
thy szkory

a ya gego /8/ naszladowal

az wge/9/go gospodarza

dom/gdz/10/em tą gradzy-

esz nalaszl /11/ y tego
byeszaczego za /12/ gora-

czą yał pytam pra/13/wa

gdysz on tą kradz/14/ye-

szną szygy ma mo/15/zely

on przeczyw the/16/mv rz-

ecz albo czo zato /17/

czyrpyecz

OrtOssol 84,2,w.7-17

rim. Orthuc 114

W. J. c. H.

V (cum acc.)

Kaśladował jego aie w sien biskupia-
Rozm. 688.

lagu...
atigouat

-----176b

ysz mayą o gladacz myedzy
gymy obvdowane krzywdy
myedzy szaszyady

Thym dzeya /15/ ponyemye-
czszkv ffirtel/16/sslewte

Czy wyznaly /17/ ysz wy-
dzely ysz tramy /18/ pyw-
nyczne powoda /19/ leszą

wmvrze y na tem /20/ gego
szklepp wmvrow/21/an y

nathem gesczye /22/ gego
tramy wmvrze /23/ leszą

ale gego krokwy /24/ da-
chv. gego nyeschą /25/ w-

mvr

any namvr postawyony any
szyagaya wmvr any na mvr

OrtOssol 92,1,w.14-25

... 126.

MS
Ar. c. A.

-----176c

nathem gesczye gego tramy
wmvrze leszą ale gego kr-
okwy dachv gego nyeschą
wmvr

any namvr po/26/stawyony
any szyą/27/gaya wmvr any
na /28/ mvr Na tho Sampy-
erz /29/ Pytham prawa Jv-
sz ly /1/ On to vkazal
yako gest /2/ prawo vka-
zac odzye/3/dzycztwo
czyly nye al/4/bo maly
gescze ktore /5/ vkazanye
czynycz albo /6/ czo gest
o to zaprawo
Nato proszemy wasz navcz-
czye nasz

OrtOssol 92,1,w.25-29 -

92,2,w.1-6

B
W p.r.c. etc.

v (in stagnum lutuosum)

-----181d
/20/ Ddvchownego pra/21/
wą mamy y sz /22/ takyego
czlowy/23/eka czo szye
szam szgvb/24/ył tego ny-
emaya po/25/grzescz wzemy
tawrdey /26/ ale mayą gy
zarzvczicz /27/ wblotho
podlug prawa /28/ GEden
czlowy/29/ek zabył swa
/30/ zoną y przynoszl sz
/31/wego roszgrzeszenyą
y kazanye lysth ysz Szge-
dnall szye szgey przyro-
dzonymy przyyaczelmy ysz
krolewą y krola przena-
laszl y ma tego lysth

W per. e. He.

OrtOssol 94,1,w,20-31

sim ortHe. 129

W (cum ecc.)

Paulus... (Lobyesanda) ... nye gonyl ... any go
w bloths deptal

1467 Spr JNW. VIII 2, 34

Mroška

-----177b
MAYaly czy przyszaszny
ludze odmyasta ktemv pos-
tawyeny aby myedzy sasza-
dy obesrzely albo oglada-
ly myedzne sczyany

zobacz

/28/ albo gyne krzywdy o-
bv/29/dowane myedzy sza-
szą/30/dy rosprawyly tedy
ma /31/ przythem zostacz
podlug /1/ Gych wysznanya
y /2/ przythym tako gdzie
ten /3/ czlowytek myal sz-
we /4/ tramy y wszklep
daley /5/ przesz rok y
dzen przesp/6/rawnego
nagabanya /7/ to podlug
prawa

[5]

Ort0ssol 92,2,w.28,31 -
92,3,w.1-7

W cum acc.

Jacomia... nye *woychal* *wo thwoya,
dzedzyna... gwalthem

1469 Gzrs s. LXXXIV

W cum acc.

Srama

~~Srama~~ w hysse yamy lasra

~~MCKJ.T. 192, 376.~~

~~De morte. 376~~

De morte w. 376

W cum acc.

La koramy lasra w dreńya

~~MARK J. I. 192,378.~~

~~De morte w. 372 378~~

De morte w. 378

1
a b c ć d e f g h c h i j k l ł m n Ń o p r s ś t u w z ź

W (cum acc.) = in

(Dan 14.30)

~~Wyąmą) Qui miserunt eum in lacum leonum. Et erat ibi
sex diebus 330(28)h. f.; ~~wolęć niezku; parulum olei in lachito
314(12)h. a.; na przyskorka w poganenye; et ne des hereditatem tuam
in opprobrium 304(2)h. f.; wszwar; versi in dedicionem dixerunt 321
(19)h. f.; w przypowysz; dicit dominus deus in erit ultra in
vobis haec parabola in proverbium in israel 311(9)h. a.; w przy-
słowye; quid est quod inter vos parabolam vertitis in proverbium
311(9)h. a.; ~~szedbanku wsandku; Quia non habet panem nisi
quantum pugillus capere potest farine in idria 314(12)h. a.;~~~~~~

I 7 XV) Spr. I 312.

~~Spr. I 312; I pol. XV~~

[p. pr. SK]

250

Quadr.

W (cum acc)

Pyotr nosdii znop, domyenyk syano,

Канчик кладуе и вног

1241 ~~1241~~ XIII 444.

СызкТоб

W [cum acc.]

Thakowi ma bicz wsqbron ^(leg. w wieżę)
wierq₅
{debet... in turrim reponi} 1498 Mac ~~Alfo VI~~ 273.
Prav

W

~~in castellum~~

Vojerere w myasteczku, R. XXIV, 94.

XV p. post.

Br. Kar. św. I. 54.

Ite in castellum, V quo contra vos est (Mat 21, 2)

Pet. Lac F. 16518 okładka'

Rozpr 24 94

3138

W (cum acc.) = ~~in~~ in

Jeszcze był miły Jesus nie przyniósł
w wieś [nondum enim venerat Jesus in
castellum] Rom. 437.

V (cum ecc.)

Żydowie... ję chwalił w kwieta- niedziela,
sądęgo w miasto Rom. 778.

W (cum acc.)

^{sdia}
Buscha se cryaleca w pchto ^{rozycalij} wrycalij Nov. Dod. 137.
(ex. xv)

9/11

Мара, святагы з достойны, вочер
сега о дам твоя Рорм. 4.

U² in

Krociła się do Nazaret w dom
swego ojca [in domus patris sui]
Rom. 4d.

W (cum acc.)

Wszyscy popowie, uczeni, mistrzowie i
licemiernicy... si sie wszyscy zgromadzili
w domu Annarow Poln. 710.

V (cum acc.)

Usadziłi ji barzo w ciemnicę ciemną-

Poln. 732.

no cum acc

~~pan~~

Jaco tho fwatczą Jaco Jan czlowek
pana Jan|dracow byłal gwaltem
w dwor w wofniky | pana voznicz-
kÿego y yal gego czloweka | ybyl go
yrwal go nÿe zandayacz prawa

V(e)

1422 Koscian^{ms}/920

W cum acc.

Yaco Jan...

byessel gwałtem w ^{dw} ~~obor~~ u Wosniky

1421 Kascian nr 910

W (2 x) cum acc.

1211

Taco gim pomoz etc. yaco to fwa-
cza | yaco Marczin yachal wzymu-
now wza | puft yrambil anechczal-
mu dacz | czazey ybronylza yvra-
nylgo, apo | tem czo muza doftalc
Marczynowy | ftrzebawa to muza
doftalo zayego | poczanthkyem
etc. | — — —

1425 Pozn nr 1211

N (3x) *clm acc.*

We

1424

Taco gym pomofz bog † Jaco tō |
fwacza Jfze wifchota nyeyachal |
fdzezacza tacho dobrimý yaco fzam |
aweczterdzefczy potleyfchych gw|al
tem przefzcz granicz nadzedz |
yna yego Chafynowo vzapuft |
vzagayoni ynevrabył czterdzey |
fczy dambow Szolacz rodzaczich |

1437 Pozn nr 1484

W cum acc.

Gdzieś wstąpił w kana, w takim
szkara, wyest

XV ex. MPICJ II 318

N = ad

Wszedł w miasto w jedno piemie eipckiej,
wezwaną Hermopolis [ad quandam civita-
tem Egypti cum venissent, Hermopolis que dicitur]

Rom. 90.

Ad cum acc.

Bo strzuli twoie wkłosti są
w mę (infixae sunt mihi)

Fl 37, 2, sim. Part

nie wykazywa we mnie

10 cum acc.

To wzpomnol iesm y wilib iesm
w mój (effidi in me) duszę moją

Fl 41.4, sim. Pul

P. wylitram w sobie duszę swoją. tj. poprosić ją, aby się wzmocniła.
M. duszę swoją wylitram ciesz się, niech

W cum acc.

Testli nye diceset slistec glosu "pano
boga twego, aby dawal... prikazanya
gego... spadno na czto wostitli klotwy
y wyzro (leg. wwigia) tyz w czto (ap-
prehendent te)

87 Deut 28, 15

no. ty w kogoś - prani knzi do
irodka, opanowaci

W cum acc.

Wpuszcil w usta moia (immisit
in os meum) pene nowe

Fl 39, 4, sim. put

Wpuszcil w moje usta piess nowa

W cum acc.

Weselo jest jako woda w wnętrzu
(Plu: wnętrza, leg. w wnętrzu) jego, jako
olej w koszy jego (intravit... in inte-
riora eius et... in ossibus eius)

Fl 108, 17, sim. Plu

M: niekiedy przesłanie... do jego wnętrza i... do jego kości

W cum acc.

Mapyst to pre pamychot w *kstyfky
a day w usy Josue (scribe... in li-
bro et trade auribus Josue)

BZ Ex 17.14

W cum acc.

Bo ty... riewyleś w ucho (revelasti
auriculam) słudze twemu, abí mo
wdzałal dom

BY I Par 17.25

Wuj: odkrytes udo strugi twego
BP: boś ty sam objawit strube twemu

W cum acc.

~~Kyedy navyedra ma skola,
bandoyem lacz w gardlo smola~~

De morte u. 199

~~MCK J. I. 187, 199.~~

~~De om. 196 199~~

W cum acc.

Uze Kristus w dzewycy trzem
wstedw odpustory otlowyelu ta-
gemne greechy

Put 18 ary.

W 2 arr. loci

~~od 1/2 pily odnyd angydowze wnycho.~~

~~Ev. ex. xv OF III 292~~

~~used wzy w dom, naleszly dyceryz.~~

(x. orfawick) ~~ib. 294~~ (in ventrum 303, 4)

Italy morse wzy woth mathky swozey

na wthose wnyz. ~~ib. 305~~ Ew Zam 305

memore wnyz wtklyedwo hose. ~~ib. 305~~

~~dyceryzthko spjetyzky pouzde. ib. 292~~

~~Kamylene sady byczoz wzyz, perne myzcy~~

~~dolge abo hzy. ib. 303~~

W (cum acc, in

ingeris te velut festuca in anum ^{id est} in po-
steriora, wmykaśch szya yakoby pasdzyorko
w rycz

a 1500 Err. Stow 116

V (cum acc.)

Co slyszycie w wasze uszy, karajcie
(karascrye) na dachoch [quod in aure
auditis, praedicate super tecta] Rom.

680.

V (cum acc.)

Wnętrze lalo się w ty usta jego,
ktoremi był Boga ceniował Rom. 769.

17 cum acc.

Any vy tesze bosze ynd f svogoga
(pro svoga) vsthu darmo ne berstze
(Ex 20.7)

Gn 175a

W cum acc.

Dal ies wesele w serce moie
(dedisti laetitiam in corde meo)

Fl 4, 7, sim. Pur

Ad cum acc.

Myces qidi whidz w serore qidi
(intret in corda ipsorum)

Fl 36, 16, sim. Pul

Myces de melle ad serce

W cum acc.

Strali fure otre...

Lud pod czo padna w serota
nepnyaczelow coolowid (sub te
cadent in corda inimicorum regis)

Put book 10

Fl 44, 7, sim. XV p. post. JP
XXXVI 350

P: stary wydział w serca nepnyaciel
Widzi w serca w serca w serca

W cum acc.

~~Uczeszmy się do boga wśród możnego,~~
yschby gy (sc. ducha swy anthego) nam raczył
szeslaer w syereza nascha.

XV (Mac. Dod. 35.
med.)

W cum acc.

Tamen nullum contraxit eculeum, nye
dopyszcyla v sie tarnv, originalis
peccati XV med. ZabUPozn 128

W cum acc.

Tho srya byl weny stamath
wkrathel

Aleksy w. 177

Ad cum acc.

Bog, ten to syerce patrii
(intuetur cor)

prot. Math 2,1

BZ I Reg 16,7

Wle)-

Wle⁴⁾ w moją duszę rozciągnij swyatkę ducha
 Naw. 111. ~~Bo dokoła ve dnye y w naszy me pnie,~~
~~skawaya polca 170. Daj my zawedy w nyz wye-~~
 rzyca 92. Uymya mały y bolycery szynarka dwe
 go rocy wlecherer bolycery me 74. Wymya wpuscy
 w shapmnyre shwego bostwa 128. Yesz wydryala
 ducha swyatkę stapyanor w swyatkę apo.
 stoly. 65. Yesz na prawyca swyatkę trojre
 pomyselona w korona szlawy y porczywe ko.
 ronowana y 66. ~~Blyngie w dobry porylad 69.~~
 la 157.

W (cum acc.)

Trzeci rydowski... wotali: Osanna synu
Dawidow... Ale nie, alboé w mie (!) djabel
wstapil, jako by im ojca rabit, tako zastoją
nań Rom. 753.

W cum acc.

Ty zagiste bog skriti u swanthe *criste V
ezalo witi

1421 Sl Jag 96

V (pro criste)

V (cum acc.) = in

Pilat... nehi in: wrako macie obyrzaj, a
bych wam jednego pus'it [w] wielikoz-
noc [est autem consuetudo vobis, ut unum
dimittam vobis in Pascha Jo. 18, 39] Rom. 79.

(w=in c. ae. Krenu)

3

On to price flal byt f tento 100 gn. 9l. 4t, a. Karaley gest on
gorderego olegu f kaer bit nalaer gn. 180, a. Þome ymç
f sugoga (pro. sugga) vitha darmo no þorvace gn. 175, a.
Væz ony bit f qrob vœrrety gn. 181, b.

℥ (arm acc.) = in

Chrystus... nalał wody w miednicę na
znakie miłoserdzia i wrytkiej miłości
[mittit aquam in pelvium] Rom. 531.

W cum acc.

Gestey gy on byl... vjon gorfony
oleg fruzzil

Gn 180 b

W cum acc.

Sygnuſi koncem tego proba... y
dotknęci w myod (intinxit in fa-
vum mellis)

BZ I Reg 14.27

do wotknęci

BZ I Reg 14.27 w plastce miodu

W cum acc.

Ipsam potum infudit in vas
on to pice flal gest byl f ten
to sod

Gn gl. 41a

W. cum acc.

Sgromadziło iaco w pódlioz
(in utro) wodi morske

Fl 32, 7, sim. Put

14. zbiera jak w mied skobranu wody morza

W rumiace
grabić się w coś

A mnogy ydze za stol~~x~~ ... a graby sz^o w
mysz^o przod Skota w. 24

W cum acc.

Wszystki na morze w koga

Helisy w. 151

abcđefghchijklmno prsstuwzzz

W (cum acc) = in

Dan 14, 32.
(pro wnyeczuzusky V)

~~jednáci (vzrostáci)~~ nadrobýl wýeczuzuský; ipse coxerat pul-
mentum et intriverat panes in alveolo ~~amprstst~~

XV. Spr. I 303.
x) = W mecuzski Semer. Arch 7. 434

(p. pr. 819)

~~Spr 1. 203: I pol. XV~~

Quadr.

W cum acc.

Wstąpiwszy w jedną łódź (in
unam navim Luc 5.3)... prosił go

Ew Zam 306

W cum acc.

Gdy przydnie skath bosny,
Strandra w mych pycerely wlosny

~~MARK J. T. 191, 334.~~

~~St. o sm. 191, 334.~~

De morte no. 334

N (cum acc.) = in

Tedy biskupowie ... rekli: wszyscy ci istni
pieniądze, nie jest ci podobno wrocić w karbanę,
owiz w ten skarb, gdzie khada ofiarę kapłan-
ską [non licet eos mittere in carbonam met.
27, 6] Rom. 763.

H (kam acc.)

Biskupowie... mieniąć grzech wrocić pieniądze
w skarbu, ale nie grzech, rabic' stworzyła
wszego (!) świata Rom. 763.

W cum acc.

W scarb in erroarium (intulit
eam, sc. pecuniam, in aerarium
regis Gen 47, 14)

ca 1470 Mandub 18

W cum acc.

Bo kelide w rōce gospodnoscie...
(Pud: nadyly)
i naclonil set's tego w to (incli-
navit ex hoc in hoc)

Fl 74, 8, sim. Pud.

lowij nadylyt z tego w on
M. i naclonit z niqj (crassy)

W cum acc.

Komary gide pelne, vtygaybore
s tego v ono (cructantia ex hoc
in illud)

Fl 143, 15. sim. Pul

P: przynajmniej się z jednego w drugie

W: jedno po drugim wydajęca

M: spillost narenie nie będa, jedne słowa wcelkiego gatunku

W cum acc.

Stópiu... angel, bory v zastópy
poganského (kóla pobit)... sto
tysóccy... luda poganského

V ve sbore asirskem

Ksw at 9

W cum acc.

potes me ducere ad cuneum istum?

Wxstampi cuneum (I Reg 30, 15)

~~war lub. waslo, po~~

1471 Mamkał 70

EP: czy zaprowadzić mnie do tej zgromi?
W: możesz mię dowieść do tego tam wójstwa?
— Wydawnictwo.

W cum acc.

W lud rozproszil ies nas
(in gentibus dispersisti nos)

Ps 137

Fl 43, 13

W mi gdy bogom rozproszyl ies nas
M. patriot narodził

15 cum acc.

15 pocolene y w pocolene ziawo
(in generationem et generationem
annuntiabo) prawdo tworo w us-
zede mogich

Fl 88.2, sim. Pul -
sim. Fl i Pul 88.5, 99.5.

11: z pocolenia na pocolenie oznajmiać (bzd. 7)

Ad cum acc.

By stworzył siemysł gdzie w pogany
(ut dixerat... in nationibus) y rozpro-
szył je w królestwa (^{et} disperget eos
in regionibus)

Fl 105, 27, sim. Put

W cum acc.

Taco mÿ pomofzy bog yfwontia^{a)} †
Jaco | to fwaczo^{a)} Jaco 'poÿtrzek
wzeld wfna | fze wecze ÿ rofbil nafze
wecze

a) *Piek. 360*: swanti, swaczo.

1402 Kościan w 189

W

β. wszedł w/ nare wece y robit nare wece

1402 Piek. ~~108~~ 108.

W (cum acc.)

.. To swacros jaco Poytnes world
w fnasze wece y nosbil nasre wece.

~~1402 - 24. Bibl. Sam. 1881 II 49.~~

1402 Koscian nr 189

W cum acc.

899 Tako mÿ pomofzÿ bog etc. ÿako
tho | lzwatcza ÿako Marczin ne-
befzal noczna | rzecza wkobilÿ pana
boguffowÿ ynezabil | {lзве}rzepicze
ÿako pÿancz grzÿwn

Zapiska skreślona w rkp.

1424 Kiel nr 899

95 (c. ^{acc.} ~~gen.~~)

~~Kaam... towarzyszstwo dacz sacy...
s w (sz)ysthimi swatimi toimi w gych-
sre / nas towarzyszstwo... poripuscy
(nobis... societatem donare digneris cum...
omnibus sanctis tuis intra quorum nos
consortium... admittite)~~

7424 Msza ^{III} s. 63; sim. ~~Msza 6, 8~~ VI, VIII, XIV

Msza I:

między kthorych XI

IV: między kthoremy) X IV

V (cum acc.) = in

Biskupowie żydowski... wiodli miłego Jezusa:
sta w radę [duxerunt illum in concilium suum]
Rom. 742.

V (cum acc.) = in

O tem, jako je wiedli w radę biskupowie
pierwej, niżli je wiedli do Pilata Roms.

741.

W cum acc.

Postul w ne gnew (misit in eos
itam) rozgniewana swego

pp. 77, 105, 16

Fl 77, 54, sim. Pud

pusit namie quies ragalet quodici

to cum acc.

Poslal w ne (misit in eos)
psq mudis

Fl 77, 50, sim. Dub

por. 77, 54, 105, 16

voj. pisat na nie. muke
14. nastat na nil

no cum acc.

Postul nasyczenie w dusze
gdy (misit saturitatem in
animas eorum)

por. 77, 50, 54.

Fl 105, 16, sim. Pul

postul = wys. omacrojacych cwiakt docelony

Woj: przepisic nasycenie na dusz il.
M. inactej: serow na ruz zarus

W. cum acc.

• Woiley gnaw twoy w (Pul: na) pogany...
y w (Pul: na) coolowstwa (effunde...
in gentes... et in regna)

Fl 78,6

M: wylej na, law tes na

15 cum acc.

Bo bōdze molwix pocy
w lud swoy (loquatur pacem
in plebem suam)

Fl 84, 8, sim. Pul

P: wzd. del. ludu swego. H. dr. dla

10: bōdze mōwix pokoj nad ludem swoim

11: oratio pacis ludowi swemu

W cum acc.

Wniedz w obeczenie twoje (in-
tret in conspectu tuo, Pol: przed-
czy) modlitwa moja

Fl 87,2

Wyz. nie d modlitwa moja przyjdzie przed oblicze twoje
M: nie d dojdzie d. ciebie modlitwa moja

por. Fl. 11. 85,1

W cum acc.

Wypuszczył znamiona y czuda...
ro faraona y we wszystkie sluzby jego
(misit... in pharaonem et in omnes
servos eius)

Fl 134.9, sim. Pw

M. recitat... na f. i nu

W cum acc.

Gdy jest wydryala docha stoyan-
thego stapijanor w stoyanthe
apostoly

Staro 65

W cum acc.

Ne porusson bods od pocolena
w pocolene (in generationem) ptere
zla

Fl 9, 27, sim. Pur

sim. Fl. Pur 89,1

(32,11. 44,19. ~~31,15~~)

Pur /

10 cum acc.

Szły są z luda w lud y ze
królestwa w lud drugi
(pertransierunt de gente in gen-
tem et de regno ad populum
alterum)

Fl 104.13, sim. Pul

11. wydzielenie od narodu do narodu, od jednego ^{innego} do ^{innego} ludu

W cum acc.

Przen w wysokosze odydzi
(propter hanc in altum regredere)

Fl 7, 8, sim. Put,

M: ty znow nad nimi zastaw na wysokosci

W cum acc.

Podług zymena twego, brzoce, tacy y
dzwala tworia w czaie ^(Pul. do krajow) (laus
tua in fines terrae)

Fl 47.9

P: po korice ziemi

W cum acc.

we

Powisli se na nebesa, boste, y we
(Pis: nade) wozeliko teino (exaltare...
in omnem terram) slawa twoja

Fl 56,7

P: bytwa po wozeliko teino dyma dwoja:

W cum acc.

we

We wsteliłobyż tempo wistredl iest
zwojk gidi y w koncoroch (Puf: w koynote)
okroqgu zeme slowa gidi (in ownem
terram exiuit sonus eorum et in fines
orbis terrae uerba eorum)

Fl. 18, 4, sim. Puf

W cum acc.

ma. nad

W Idumeiō rotōrōgnō (in Idu-
maeam extendam) obaw moiō

Fl 59, 9, sim. pub

W: nad Idumea, rotōrōgnō, but moiō
M: qua Idom rucō moiō sakhda, h. DP

W cum acc.

Sstopy iaco descz w tuno
(pluvia in vellus)

Fl Fl.G. sim. Pul

lay. quidra talis densa in tuno

dat cum acc.

* to jest s'od, ze <swiatlosci> przysla
venit
w swiat (in mundum) y mylowaly [...]
~~wezese comy nisz + swatlosci~~

ca 1425 Uw K Reg 43 (Joh 3, 19)

W cum acc. i loc

1383. Wydolmyepomoss bog Jacom [przitel] przy tem
byl Isze Thoma Kxaginsky Szamodzewath przy-
bygl gwaltem mocza na pana Borcoff dom y
na stryya yego y byl na dom y mordowal y
^xslachcziczu w domu ranyl y drzwi schekl y
okna y pilatiki w dom cziskal a to czo sza
stalo y comu dostalo to scha [still] stalo
za yego poczathkem. Testes: yaco yaco to
swacza

I432 Pozn nr 1383

str. 1429 Uscisze nr 1404

W (um acc.)

Kto... w jego drogą wstąpi, nigdy z niej nie
stąpi. ~~c. 1449 Wikl. 14.~~

Gatka w. 14

to cum acc.

Gdy scheid w dooga, tedy w doo-
dze rasnał

Diat 35

cum in via abdominis

↳ (we) - in

↳ kraze dalekyc -

(abyt) in regionem longinquam

~~XV~~ sly v 284.
(med.)

Homo quidam nobilis... abijt in regionem lon-
ginquam w kraze dalekyc (Luc 19, 12)

W cum acc.

być co swojate plemya
przistlo w gzedna stemya

Stelisy 10. 96

W cum acc.

(war. kal.: w głąbokosony pusozey)

Wgłoloko, ~~prazoro~~ ad interiora deserti
(Ex 3,1)

(cumque minasset gregem ad interiora deserti)

ca 1470 Mamlab 19

W: gdy zagwał stado w głąbokosony pustynie

W cum acc.

Sgro macożczye ste wodi... w myasto
gedno (congregentur... in locum
unum)

BZ Gen 1,9

W cum acc.

we

Ve vlasne (in propria Jo 1.11)
przyszedl a swoggy go nye przyaly

ErwZam 285

W cum acc.

Quod Mathiam... bis in faciem)

Perussit copyon we leb 1398 Sekur. II, № 2249.

(vlg. po lioru et)

Y (cum pec.)

Scopum attigisti - traphiles w cred ex. XV.

Pr Fil III 180.

W sam acc.

† Jaco to swafchczymy iaco Ramfz
vderzyl | Maczeja [~~wlicze~~—trzy-
eloz] trzycroc | wlicze ykopy wlep.

V(m)

a) L. 2003: Grabowecz, Pribislaus, Pl:

1397 Koscian nr 87

W (cum acc.)

Hedi mi oxera w glowa udensil

1428 Raf Poz. 14

Falso

~~1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100~~

W cum acc.

Ozom vezinil Msciszecowi, tho za
gego pozantukem, kedi mp w glowo
vderril

.1428 Zaplwars nr 2792,
sim. ib. nr 2793. 2794

W cum acc.

Wgodzila w glowę (illisit capiti)
Abimeledowę

BZ Jud 9, 53, sim.
ca 1470 Nam Lub 59

H (cum acc.)

Jego niedobre cziq (= cziq), bijac ji
w lice Rom. 731.

V (cum acc.)

Trivica bogobaniona... synaba..., sie
wrypy jej synowi bogobanionemu nasnie:
wali sie... i bili w jego swiete lice pomu.

739.

W cum acc.

kedu | ge nam dali
vnaſze rancze, ~~tedi~~ | przepiſzi,
c.d. tedi Wenczflaf apaafzek | obeflali
pana hinczkoui⁸) gednacze | iſz bi
iſz iſyſli wekrzofzu.

ſzka = orowicki, jego dzialania 1395 Poznań w 187

Lekszt I w 2059

JA IV 182

78 (cum acc.)

A dopiero zawiązali jego święte oczy i poczęli bić w jego świętą szyję: Rozm. 833.

W cum acc.

349 takomi pomolzi | bog ýfuanti †
iako geczfki dobrogoft czfo mi |
ranczil zaſefczdzefant grziuen ymey ✓
rancze | lift mal vrocnicz tego mi
nevroczil

✓ (pro moy)

1397 Paw m 349

2elen; m 2329

sim. 1420 Dyrdr m 655

no cum acc.

Any gim thy listy zastawne
no rakore przisty

p. w rze = być dozorony komuś

1415 Kościan nr 559

W ~~(2x)~~ (2x) cum acc.
We

thedy pske mamy w reneze mystrozm
swym daer ~~esow syon thego na Boze bratlo~~...
gdy ony we wsytkich potrzebach wspomoz
yedy by potrzebae byly. we ~~we~~ we ~~we~~ we
prezora dukaani

1491 RK7E VII 57

10 cum acc.

Uderzył nieprzyjaciela swoim w po-
słady (percussit... in posteriora)

Fl 77, 72, sim. Pul

Uderzył nieprzyjaciela
w tył (percussit in posteriora)

W (um acc.)

Mmys by, panno, bich bil step? ^W wdemym ya kyem
or kem, wyszem zagyeere. ~~I~~ $\frac{1}{2}$ $\bar{x}$ / cant.
p. pr.

W cum acc.

Yako masot na glowe, yast stopyla
w brod^o (descendit in barbam), w
brod^o Aaranow^o, yast stanpa w kraj
(descendit in oram) odzema gego

Fl 132, 2-3, sim. Pul

W. Sichelaggy sin brod^o, na brod^o F. sciekiny na kraj jaso state.

to cum acc.

Kedi mi pitwey dal rang w
rpkp

rgha rgha

1406 Uskuz I no 722,
sim. 1432 Pyde no 1091,
1470 Fuphweot no 2949

W cum acc.

Arnym mo radal rany krowaveyh
w glowa

1473 Tapkass nr 1358,
sim. 1474 ib. nr 1386, 1471 ib.,
no 1415

W cum acc.

Quia tu intulisti filio... unum
vulnus lividum al. 10 lyceæ

1462 1767 XIII 389

W cum acc.

Itym m^o sadal rany w broda
krowawey

1498 Zapiski nr 1807

W (cum acc.) = in

1

Genre ~~przetym~~ⁿ, nysyly crypyat, wraal
chleeb w swathe y teon weleonee ~~to~~^a were
swy. ~~Mar. Inv. 56.~~ (accepit panem
in sanctas ac venerabiles manus suas)

1424 Moza ~~3~~^{III}. 56; sim. ~~Acce 68~~
VI-VIII

W cum acc.

~~Takież gdyż wezwał jest
wszaw y ten przeswyatli Kelych
w szwate y Jesz welebne rancze
swoye (simili modo postquam coenatum
est accipiens et hunc praeclarum
calicem in sanctas ac venerabiles
manus suas)~~

1424 Msza ^{III} Sa. 57; sim. ^{IV} ^{VI-VIII}

XIV.

W

Thakyesch gdysch wyeczerano yest
wzów y Tesch Ten czysty swanthy kyelich
w dostoynye w vyelebnye ranczye

(simili modo postquam coenatum est
accipiens et hunc praeclarum calicem
in sanctas ac venerabiles manus suas)

1426 Msza ~~A~~^{IV}. 314

W cum acc.

1488. Jaco to fwaczimi iaco hyncz|ka
newføl paney Jgnefke | wfwoy
rancze gwaltem | ynedal gegey na
lofze fzwe|mu bratu |

ra

origē w rŕce = porwēci

1400 Poru w 488

Pieh VI nr 106

W cum acc.

W rade (in manibus Iust 4,6)
vesna, oryebye

Er Zam 300

W cum acc.

we

Jacom ya ne vderil Stanislawa
lyem we glowa

1450 Zaplwa nr 835,
rim. ib. nr 836

W cum acc.

Est gyey (r. żenie) ro raka wpatul
lyst

Helusy ro. 235

W (cum acc.)

Potem koronowaniu przynieśli treść morską tszczą
i dali jemu wrękę miasto sceptrum. Rozm. 831.

W cum acc.

W tem usnyenyo groy iastko-
lyci garpci gemu ro oocy vpadnye
(inciderent super oculos eius)

BZ Tob 2.11

W cum acc.

In sinum za nadra albo w lono
(retrahere... manum tuam in sinum
tuum Ex 4,7)

1471 MamKal 19

Sp. w 1962 roku w raniadra

IV

Czajkowie the Rogowicki w rzece Biccaka XV p. post.
R. xxii, 60

H (cum acc.)

A prawidkawny jego święte sercy i płwali
w jego święte oblicze Rozm. 730.

H (cum acc.)

A gdyż był wto istne odzienie sprostne obleczon, pojawiwszy go włodyki albo sługi Pilatowi i żydowscy i posadzili ji najednem stolcu a splotwszy koronę albo wieniec tarnowy alboż, jako ini mienia, iżę ta korona (829) była uczyniona ściernia morskiego barzo kończatego i silno ostrego, jako chcą tego (!), iżę wstawszy tę istną koronę na głowę miłemu panu naszemu Jesucristowi i wcisnęli ją dwiema drągoma w głowę tako silnie, iżę ty istne ostry cinnie przeszły jego świętą głowę ażę domozgu i oblał sie potem krwią zjego świętej głowy, a żydowie i słudzy Pilatowi poczęli mowić, naśmiewając sie jemu, rzekąc: Rozm. 828 - 829.

W cum acc.

Prze fttore vcho, dnosci ge vpsk
f stemo sclony, mas stp... na thro
rospanotack

Čn 174a

~~na~~ ku N = ad (ku) cum acc.

Allegor

V Suptky podr gesty on f neborra svoze oblicze padnosl
kyl Gn. 173, b. (Uleho) chowige vprc f vromy salony Gn. 174, a.

W cum acc.

Polosili se in nebassa (posu-
erunt in caelum) usta sua

Fl 72, 9, str. 107

Wuj: podnieśli w niebo usta swoje: P: ku niebu
M: wdrzywać niebo swoimi ustami

W cum acc.

Wznosić się w wysokość
(extollere in altum. Pol: wyssoko)
rogu waszego

. Fl 74.5

Wzrost nie podnosić ku górze rogu waszego

W cum acc.

Wetzi w oblicze (respice in
faciem) pomazankowa twego

Fl 83,9, sim. Pub

U: wetzi na oblicze pomazankowa

W cum acc.

'do' dat.

we

Szivot moy we pkel (Put: pye-
klu) przyblisty sye (vita mea
inferno appropinquavit)

Fl 87,3

W: przybliżyć się do piekła
M: żywot mój bliski odlegani

W (cum acc.) = in

podnyssit ocky swe w nycelo do crebe albo
k tolye, ~~hoga serera swenn. ~~atrac. macrum.~~~~
~~toby schwal dayfer. ^{IX^{ty}} Mac. D rd. 56.~~

(elevatis oculis in caelum) ad Te-
deum patrem suum)

1424 Msza 5^{ty} 56; sim. Msza 4, 6

XIV

W

Qui pridie quam pateretur, accepit panem in ..
manus suas et levatis oculis in celum ...

tibi gratias agens , benedixit, gęysze
przethtim, nyssly czyrpyal, wszyal chlyeb ...
racze swoy a pęngoswszy oczy w nyebo ...

tobye chwaliaę dayą, poszegnal 1446-7 Msza
XIV s. 183

W - cum acc.

Wormsrl. - very w nebosia

1451 Mac Dod. 105.

K

Podnowskiy porz w mychb Polim. 5.

15 cum acc.

Potem stworzył pan bog człowieka...
y wtchnął w obłocze jego wtchnye-
nym sżywota (inspiravit in faciem
eius spiraculum vitae)

Bz Gen 2,7

BT: tchnął: jego rozródca tchnienie życia

W - ad cum acc.

Obraetyl sre w glawi loszyetka BR Gen. 47, 31.
~~Offyeronawus gest ad dieh, klauy rzy w lierby
ib. 2x 38, 25. W [#] ~~zpal~~ [#] ~~gestm~~ [#] ~~koza~~ [#] ~~oblyeryu~~
to oblyeryu [#] ~~ib.~~ [#] ~~Gen.~~ [#] ~~52,~~ [#] ~~30.~~~~

V (conuersus ad lectuli caput)

Encyrtorie

8189

cum acc.

W- ~~per~~ intra

Abi w opozn nyc wihadzallaug pryzjstopal
kwy altarsze Bz dev. 21, 23.

V (ut intra velum non ingrediatur)

8488

BP: nie wolno mu się zbliżać do kotary

W cum acc.

Patrz w drogę (contemplare
viam)

por. I Reg 16,7

Bz Mal 2,1

Wuj: przypatrz się drodze
SP: bacz pilnie na drogi

W cum acc.

Obrocz se bol iego w glowę (in
caput) iego y w wierzdi (in verti-
cem) iego zytoba iego stopy

złoty medal - nowy kalendarz
- przenosić

Fl 7, 17, sim. Put

W obroci nis zradliwosc iego przeciw gromie iego i gromst iego i spalenie ^{ciemny} ~~nie~~ ~~nie~~ ~~nie~~

W cum acc.

Modlitwa moja w łono moje
obroci się (in sinu meo convertetur)

Fl 34, 16, sim. Pul

P. do zanałwa mozo się wróci
M. m. moja na moje usta wróci

to cum acc.

tooci sósadom nastim sedm-
croc wócsy w lono gich (redde...
in sinum eorum) laiane gich

Fl 78, 13, sim. Pub

to: oddaj sósadom... do il bona

to: by wócsy w lono... puciwaj

W = ante

W iaskinia = ante speluncam / 1444 / R. xxiii, 308.

(angelus sumpsit eum, sc. Habakuk, ... et vexit
ante speluncam)

W cum acc.

It tu Israel rozpył stani
w stronę (e regione) gori

w stronę = w kierunku (stroně)
on tu naprečo (vregos)

87 Ex 19.2

BP: naprečo gori
wuj: robit nadich, pociť górn

W cum acc.

Za Jordanem w stronę Jericho
(ex adverso Jericho), przeciw ~~wschodni~~
jordanskiemu

strona = w kierunku (obryś)
oryś to naprzeciw (obryś)

BT I Par 6, 78

BT: w stronę Jericho
w: przeciw Jericho

W (cum acc.)

Ya gressny chlovyek spovyadam sya bogu^x vshechno-
goremv... y tobye, kaplanye, w myasto boga vstarvony,
nyek vsyeyekykh grechov. ~~ex. xv. Wist. Kat. N 149.~~

~~Spr. I 149.~~

Spow 3.

W (cum acc.)

(Spow 5: pro myly bog)

Czyeby, kaplanye, w myasto boga prossa, aby
mya rosdressyl ~~ex. XII Sp. I 149.~~

Spow 3.

WZAS

modum. Scoltetus sic. — Rotha:

Tako mÿ pomozi bog [ÿfz] ÿfwan-
tÿ | † Jacom ya wten ~~[ezf]~~ czafch
naweczv | w mafto zoltÿffa schedzal
yweczem | zagaÿl kÿedÿ ^{pr}awo
fkazalo panv | Maczeyewi kotho-
<wefzf>{ky} Janyka wacha | y po-
dalo wdludzech ÿego adla tego |

1429

kóscian nr 1387

W (c. acc.)

Jacom ya w tej chwili na wieczór ...
schedral...

~~1428-30. Bibl. Warsz. 1861 III. 18.~~

1429 Kościan nr 1388

W cum acc.

Plysz thako bogatego w myasto
sobyel kmyecora vstanowu

V (loco sui, drias 62: myasto)

Sul 61

2
W cum acc.

* Ktorzist gy bil w myastho syebye
(loco sui) possadtyl

Sul 100

-----81c
mozely /2/ ten podlug praw
a szye/3/dzecz wlawyczy
wmay/4/sto tego przyszasz-
nyką /5/ myedzy przyszasz-
nyky /6/ atamo yste wyrze-
cz sz/7/woy ortel ma wyrz-
ecz /8/ besz lawycze albo
czo sprawa /9/ KTho gest
taki czlo/10/wyek yszon
spra/11/wem ortel strofuge
/12/ albo layacz moze Ten
/13/ moze ku przyszasznykom
szyedzecz wlawyczy y /15/
ortel wyrzecz

14.
/W pr. c. Kc,

1 (pro gdyby ten, czso nayal)

-----91d

/18/ albo woyth dziedzyczny

/19/ myal tho woythowstwo

/20/ w myesczye y tho woy

/21/ thowstwo nayal gedne

/22/ mv myesczanynowy /23/

agdy ten by nayal czso

/24/ wszwe myasto gynego

/25/ postawyl moze ly ten

/26/ czo nayal albo ten

czo /27/ go na szwem mye

szczv /28/ postawyl wmye

scze /29/ szynkowacz Svkn

kra /30/ yacz albo gynego

mye /31/ szczyego obyczaya

pozy /32/ wacz rownye szgy

nymy v (in locum suum)

W. J. c. Hc.

* tam. jinego postawić

-----92a
/1/ Myesczany albo może ly
/2/ gym kto tego bronycz
czy/3/ly nyemoze albo czo
gest /4/ prawo podlug pra-
wa /5/ Nyemoga krolew/6/
szkyego woytho/7/wstwa al-
bo gy/8/nego sandv nayacz
~~zaka~~ any /9/ ten czo szya
tego podyal /10/ może wsee
myasto gyne/11/mv poleczy-
cz* a ktho nye /12/ gest
szwamy nyesczany/13/nem
ten wwaszem nye/14/scze
nyemoze szynkow/15/acz

OrtOssol 58,3,w.1-14

W
wyte pro stwe
'swe

W cum acc.

W myasto gidi (pro quibus) Ro-
boam naxinył sozitow myedru-
nich

BZ III Reg 14, 27

nm. ib. Gen 20, 12. Lev 4, 35. III Reg 14, 20.
31. 15, 8. IV Reg 24, 17

W (cum acc.)

1

gdze c glossu meeg ne bφdze, v masto
gego tham k sszφndze
~~2 p. XV~~ Park. 4 13

10 cum. acc.

(was. lub.: między tho)

By schmyeocz vesla w polu (ut morte
intercedente (ideo novi testamenti me-
diator est, sc. Christus, ut morte interceden-
te in redemptionem... remissionem ac-
cipiant Hebr 9,15)

1471 Namkol 294

szukać w party-
cytach, sprawić coś

OP: ponieważ baraniem śmierci dla odkupienia
człowieka przystąpieniem śmierci do odkupienia wszystkich

to cum acc.
in postrod

Ne otzyway moy w postrod
dnaw myde (in dimidio dierum
meorum)

rus: postrod

Fl 101.25

U: nie zabieraj mnie w potowie dni more, kraj ts.

W cum acc.

Gospodnie, dralo twoge, ro pos-
rod lat (in medio annorum
Hab 3,2) osbyiny qego

Fl Hab 3, sim. dnt

W cum acc.

Panowac będzie w postrod (Pud:
postrod) nepřyjacelou tvojch (in
medio inimicorum tuorum)

Fl. 109, 3, sim. Fib. 134, 9

P. pomiedy nepřyjacelou
P. panij postrod i rogiu tvoie

W cum acc.

Obejrzcie moje prawo 100000... we
trzemoch domo panowa w postrod
rzebe (in medio tui), Gerzalem

Fl 115, 8, sim. Rus

W cum acc.

Sebraly są se oddilany... w postrod
(Put: postrod) motra (in medio
mari Ex 15, 8)

Fl Skoys 8

No cum acc.

Bbdtz stworenge is portered
wood (in medio aquatum)

BZ Gen 1.6

W cum acc.

Wiwiodl pan bog... drzewo sywota
w postrozod raya (in medio paradisi)

B7 Gen 2,9
sim. ib. 18,26

No cum ecc.

Kaplani... stali w posiad
Jordana (in Jordanis medio)

BZ Jos 4, 10

H (cum acc.)

Przyjmij syna bozego H poszkodunek
sercxa H tego ~~II~~ XV Fafit. IV 593
med. PF

W cum acc.

Si Xpus extenderet manum contra
peccatorem ad percuciendum, ipsa
se interponit precibus suis, oratur
se in postrodekl cladze modlithwami
swimy, ut peccatorem Xpo reconciliet

XV med. Skj V 272
sim. XV p. post. RXXV 266

W (cum acc.)

Vstāņņyl gēst w poyzrodek - interstītē.

(Sep 18, 23)

~~11/11/1923~~

ca 1470 Nam Lub 158

BP; shangt w poyzrodek

W cum acc.

Bog stal we zborze bogow, ale
w posrod (fl: w posrotku) bogi
rossqdra (in medio... deos diiudicat)

Put 81.1, sim. fl

fl: jest posrod napisany. sprawnijsc sqd

W cum acc.
we spod

of spod

Wstędnymogócyer postęgnatoby...
postęgnanym przeswycznim lęstó-
czego we spod (deorsum)

ter II Var 32,50

BZ Gen 49,25

W. błogostnami głębin, zejgcej u dale.
we II - pod spodem, na dół, niżej

W cum acc.
we spod.

Toż jest ten Ezechias, gen zachwydził
zwyczajny studniarz wód żywności
a obrocyt ze we spod (subter) miasta
Davidowa ku zapadu sluncora

tes Gen 49, 25

B7 II Par 32, 30

PP: proccorandis i e potem ku rad. stronie
we s = podspodem, na dob. niez

W cum acc.

To uznaje, kiedy sgrzesil, o której
wremb sgrzesil

Wsw. or 17

W cum acc.

Kakocz on f dzen szody
na szod przydze

Gyn 2a
nm. ib. 5a

W (cum acc.)

~~Yako my Bog pomozzy y jeho spravedliwost,~~
~~ktoraz y w sadny dzen nade umv y nad wsoytk~~
~~kym swatnem dreyacz sze ma.~~ ~~III~~ XV Lab. 539.
P. post.

v (sc. spravedliwost)

c. acc. temp.

Wzin

Wisłucyzy ere gospożin w dzen zamōtku ^{sim. Pul} Fl. 19, 1 [in die tribulationis]
weci dzen wiwoli gi gospożin Fl. 40, 1 [in die malis]. Wziytko
~~o terebye czaka, by dal gqm karmō wozas Fl. 101, 28 (in~~
~~tempore). Doma twemu stuzca usptowcz, gospożne, w dlużowcz~~
~~dnow Fl. 92, 7 [in longitudinem dierum]. Czecrowcz Augathas~~
~~gostoi on bit f tuchko czaka... panel bit gq. 3, a. f gedento~~
~~czar wcz or ony bity... wczelq gq. 182, a. f den barrego~~
~~narodzena geshy ona bita k nemo puzgachala gq. 5, a.~~

sim. Fl i Pul 49, 16

Wzin = c. acc. temp.

W cum acc.

Wislustay nas w dzen, w ienste
w torem cke (in die, qua)

Fl 19, 10, sim. Pur

M: w dzei, piedy
w dzei, w loty

Ad cum acc.

Polostist ie iaco ogenny pect
w bozemi ^(put: orassu) voblicna tvego (pones
eos... in tempore vultus tui)

Fl 20,9

Ad cognoscendum facti placet cognoscere vultum tui oblicum

W cum acc.

~~to dzen slido~~ Bo scil me w pzebitku
nooiam w dzen zliche (in die malorum)

Fl 26, 9, sim. Pur

Ad cum acc.

Ja to prosice cze bpdze wrocliki
swóti w czas potrzebny (in tempore
opportuno)

Fl 31.7, sim. Pur
sim. Fl i Pur 144.16

M: czasu potrzebny

No cum acc.

we

We build democracy we fly cars
(in tempore malo, but: we're crassy)

cr = dices

\$136.20

Ad cum acc.

Plē stāwene prāwidi od gospodna
y zastozitoru gidi iest w cras ramp-
cena (in tempore tribulationis)

Fl 36, 41; sim. Pur
sim. Fl i Pur 70, 10

W cum acc.

we

We zli dzen (in die mala)
wiwoli gi gospodzin

Fl 40, 1, sim. Put

1888 - 1889, 2, 1/2

1888 - 1889, 1889, 1889, 1889

W cum acc.

W Utoricoli dzen (in quacumque
die) wotowp ore, awa postial iesm,
bo bog moy ~~z~~jes.

om. d. wila

Fl 55, 10, sim. Paul

Paul: kiedz kiedz wiek sawofam, wnet do swiadcen

W (2x) cum acc.

1307

Taco | my pomoz bog † Jacom |
ya wten ~~czafch~~ szedza pole | law-
nicoff wten dzen, naktory | dzen
wlodars paną Janow | fdal rok

przełpana Mycolaya | Stareylanka
maczkowy Sb | runowa

1428 Pozu no 1307

W cum acc.

Trobrice w godny trobrę (in
neomenia tuba) we (Pul: w) zna-
meniti dzen wócrena waszego
(in insigni die) sollemnitate vestrae)

Fl 80, 3, sim. Pul

W: w dzień ranny wócrystego święta waszego
P: radniście w rób na miesiąc nowy, na czas pełni, w dzień waszego święta

W

cum acc.

507. Jacofmi Bili posili Voczeczhouii (1)
vczafz przetgodi, dowoytha zbuku
izbi pokazal Twardocz ftaro | czino
nayego czanfci negolewa | igotow
yø [p] Bil vicupicz Alii: | Jaco to
fwateczø vczafz falal. |

1401 Pan m 507
Ziek $\bar{v}$ m 140

IV cum acc.

Starosta ~~wójski~~ ~~zhi~~ ~~reerij~~ dal yest do erola
w trzeer'eren po eroleve wójskechanu 1402 Mark. 119.

W cum acc.

φ

507. Jacofmi Bili pofili Voczechouii (1)
vczafz przetgodi, dowoytha zbuku |
izbi pokazal Twardocz ftaro | czine
nayego czanfci negolewa | igotow
yø [p] Bil vicupicz *Alii*: | Jaco to
fwatezø vczafz falal. |

1401 Pocz m 507
Pieh vi m 140

W cum acc.

28

Tako gemu pomozi bog y fwãta |
Ewangelia iacofm Sibana op^{ra}|wal
pozim czalem, [kedi] vten | dzen
kedi Zwoyewoda roc mal¹) |

1401 Pan m 578

Pich vi m 152

W cum acc.

1073 *Item iurat qui circa hoc fuit: yfzem
przytem | byl yegdy panu Nemerzy
Cladzono | polgrzyvni czo mu zane
Chwalatha | raczyl lubiczfky awten
dzen mu davani | kegdy xrog byl,
zawacey mu neraczyl | — — —
Alii vero testes iurabunt: yaco to
fwacza*

V (sc. polgrzyvny)

1420 Poznań nr 1073

~~By~~ W cum acc.

~~Jako przy tem bili, ysze pan Dobeslaw zamowil
szye swemu czczewy grzywny platu w kaszdy rok
kegdi by s nim ne bil albo zgodzycz ne mogli~~

role = 'role'

1419 Pyzdr nr 592

W cum acc.

867 Aczbý tam thfio *Mathias* Chodub-
fký wfal ýakoff nýthf nyewfal |
ýakofz temu trzý latha mýnalá |
nyfzýe wroký fzafzwal

tenis ruzpr sed

1423 Kcl nr 867

15 cum acc.

1308

Jaco | to fwęcza Jfzefzmy wten
cza | sch ydzen fzedzeli nazagay |
onem veczu *super antiquum iura-*
mentum | *iurabunt.*

1428 Pozu no 1308

W cum acc.

1397

Taco my pomoz bog | † Jfze czom
mał przywescz pana grab | lka na-
poroczky przecywo panu Janowy |
tego dlam gey przywescz nyemogl
yfze | byla wten dzen napogrzebye
wfwey dzewk<y>. |

1432 Pozn nr 1397

W cum acc.

Мислы зост по леврех в ниде докона-
ниди а в ораст подобны (infra tempus
debitum) озинце тамжеокалы о кривди
гим ныегди взынзоне

Sul 44

W cum acc.

Yste w dryen targowyl... roztal
mo osomy skoth

V (die forensi)

Sul 52,

sim. Dhat 43

/105/. O szkodze pyenyąszney y o potwarzy.

/P/yotr szalował na Iana, ysze w dzen targowy na dobrowolney drodze gwałtownye s toboly wzal gemv osmy skoth pyenyądzy. Tedy Ian rzecł, 44/ ysze gy nyewynnne potwarza, chcąc s sją wy wywyesz szesczą swiathcow. Tedy my o taką rzecz skazalysmy Ianowy dwiemanacze swyathky nyepodeszrzany my odydz.

/106/. O szkodze pyenyąszney.

/P/yotr szalował na Iana, ysz gdy szedł na rolyą oracz, czrzos gest gemv vpadd s oszmya

abc c̄ d e f g h ch ij kl m n o p r s t u w z z z z

W (cum acc.)

... ~~velisiam in valyam dicitur~~ Povytay,
svyati kryskov; ~~svyatykh narrogo~~
~~nata~~ nten dxyen xmarkenya
pana narrego. ~~Jesus Christa~~ XV
Mac. Dod. 102.

f. pr.

Mac. Dod. 102

to cum acc.

In extremis to konyecne go-
dziny wól crasty

okres
w. w. d. na koniec

XV med. R XXIII 279

15 cum acc.

Uczył gest pan to słowo
w drugi dzień (altera die).

BZ Ex 9, 6

w; nastajute

v (in diebus feriatis)

-----96b
acz go/20/racze rzeczy czo
szye pocz/21/na wothowych
dnyach /22/ nyemayą szandz-
ony /23/ bycz wzawyeszony-
ch /24/ dnyach tego nyekon
/25/ayą zwawyeszonych /26/
dny Gdy by then zago/27/ra-
czą wffaczon kako to /28/
mayą szandzycz w wyą/29/za-
ne dny podlug prawa /30/
Nye bandzely Sz/31/lonczą
myrv w /32/ wyazane dny
/33/ zagoraczą wffaczon y
/34/ ozalowan *mac d*
na thego Maya...zalowacz

18 per. c. Hc.

√'zam. w zamieszronych dni = dniach'

(diesbus feriatis)

-----96b
acz go/20/racze rzeczy czo
szye pocz/21/na wothowych
dnyach /22/ nyemaya szandz-
ony /23/ bycz wzawyeszony-
ch /24/ dnyach tego nyekon
/25/aya √zwawyeszonych /26/
dny Gdy by then zago/27/ra-
czą wffaczon kako to /28/
maya szandzycz w wyą/29/za-
ne dny podlug prawa /30/
Nye bandzely Sz/31/lonczą
myrv w /32/ wyazane dny
/33/ zagoraczą wffaczon y
/34/ ozalowan
na thego Maya...zalowacz
OrtOssol 60,2,w.19-34

W por. c. Ac.

-----104c

agdy ten czlowyiek wymye-
nyl tho dawanye... szwym
przyrodzonym blyszym
przyyaczelom

y przodkom /10/ Slowye o-
zczw y macze/11/rzy ged-
no ysz tedy nye /12/ bylo
polozony dzen sza/13/dowy
y yawno przed /14/ przy-
szasznyky tako wy/15/sz-
lowyono ysz to mya/16/no
wywolacz wpolo/17/szony
dzen sandowy przed /18/
gayonym sandem a gd/19/
ysz szam nyemoze bycz
kthemv tho poleczyl przed
szandem szwemv opyekald-
nykowy *Mac Kgd*

W p. c. d. c.

v (diebus feriatis)

-----105b

Tedy gesthly blyszy odyz
szam szwą raką nyszly Ten
/12/ czo nayn zaluge doszw
/13/yathczycz a tho gesth
spra/14/wa prawego mayd-
bor /15/ Gdy by wza/16/wy-
aszany /17/ czasz głową za
/18/bytną albo czokole gy
/19/nego nyerzadnego vczy
/20/nyono ocz myal bycz
/21/ goraczy szand a ten
czo to /22/ vozynyl vczekl
takó asz /23/ szą goraczey
rzeczy nyev/24/chopyon
albo nyevlapyon o to by o
zalowano wednye

Handwritten signature:
D. J. C. H. E.

OrtOssol 64,1,w.12-24

sim. OrtOssol 85

-----10c
/2/ Iako mayą dobywacz /3/
nakym dzyedzyczstwa a /4/
mayaly stego pyrwey dl/5/v-
gy zaplaczycz nyszly wyano
/7/ Zoltysz albo /8/ woyth
albo gynego szlu/9/zebnyk
ma przycz przed /10/ tho
stoyacze gymyeny /14/ MO-
zely masz dacz swe/15/go
gydaczego ydaczego /16/ gy-
myenya swey zenye /17/ czo
chcze ktory nyegest /18/
woythow De sentenciato iu-
ramento in peremptorio tem-
pore alyas /22/ wwyaszany
czas

W
p.w.e. Ac.

210
/3/ Cy przysząsznyczy /4/
Smaydburkv mo/5/vyemy na-
tho pr/6/awo podrosznym
ludzem /7/ yako gosczo
czo są tako /8/ daleko
acz kthemv polo/9/zonemv
sządu nye mogą /10/ przycz
Albo myesczanom /11/ ktho-
rzy są sbye nadale/12/ką
drogą szgothowaly /13/ tym
maya gorący Sąd /14/ ^xosa-
ndzycz odlug albo o /15/
gydacze gymyeny sędz/16/
ycz yle wzapowyedny /17/
czas prawą (diabns feriatis)

OrtOssol 27,3,w.3-17

2 km. OrtH. 23

W p.c.c. He.

Pytalny/26/szye nasz may
 127/9ly goscom pod/28/rosnym
 albo myescranom/29/albo
 gymym ludsem cro nye/31/
 saq synny kupolsione/32/mw
 prawu goracy sand/1/
 Ozandryesy yle bawdre w/2/
 zapowiedany crasch.

W p. c. k.

(didus feratis)

 Ort Essol 27, 2, w. 17-32

sim. Ortline 22

27, 3, w. 1-2

/28/ गया any szadny Sand
 /29/ sstara obyczaya gayly
 /30/ ale tako przesz gayo-
 ne/31/go szandu przednymy
 /32/ szye prawowano aony
 /1/ tako szyedzely y szwy
 /2/athczyly a woyth tesz
 /3/ ku prawu nyeprzysz/4/
 agl a tako gego szan/5/du
 szwyathczenye szę /6/ sta-
 nye w zapowyedza/7/ny cza-
 sz myedzy dw/8/yema myes-
 czanyno/9/mą a o gydacze
 gy/10/myenye a ony nye szá

W. J. J. H. e.

 OrtOssol 48,1,w.28-32 -

48,2,w.1-10

-----10d
/23/ Gdy by szkazane przy
/24/szagy szye przygodzily
/25/ w wyazany czassz czy
/26/nycz mayaly tedy przy-
szancz De imposicione va-
dii hospes hospiti /29/ al-
yas o danyv /30/ Kyedy by
goscz goscze/31/wy zaklad
w wyasza/32/nym dludze za-
stawyl /3/ Kyedy gosczya
albo /4/ ktorego czlowyeka
vy/5/ dadzą gosczyewy zara
/6/ką albo gynemv czo /7/
nyeoszyadl

OrtOssol 18,1,w.23-32 -

sim.Orthoc 18,2,w.3-7

W. p. e. Ac.
5

-----160a
a nychczely kto zayn ra-
czycz Tedy maya go zacz-
wyerdzycz

slowye jako wyno/31/wate-
go Sbyeglcza apo/1/vodowy
nayn yvsz ny/2/etrzeba

doszwyathczycz /3/ podlug
prawa prawego /4/ MOzely

gosc /5/ albo gyny cz/6/
wyek czo nyemozēpo/7/raky

myecz Anyechcze /8/ cze-
kacz do otworzonego /9/

rokv albo czassv moze/10/
ly przyszacz wzawye/11/

szony czass (*feriatis diebus*)

y mvszy czyly nye a moze-
ly to woyth od lozycz da-
ley bez gych dzyaky

OrtOssol 85, 4, w. 30-31

15 peric. etc.
rim. orthoe 116

86, 1, w. 1-11

86,2: Mogaly srye (<0) besprawnye
teony wyazany (leg. u wyzany)
czasz prawowacz

-----14a

/9/ Mogaly o besprawne
/10/ rzeczy w wyazany cza-
cz /11/ prawowacz a orte-
le /15/ Mozely wyazane cz-
assy /16/ prawowacz y zak-
lady o/17/powyedacz albo
vkazo /19/ Kako a ktorymy
slovy /20/ maya sand gayy-
cz aby /21/ gayon podlug
maydbur /24/ Pytalysczye
kako wye/25/le przyszasz-
nykow ma /26/ bycz ku gayo-
nemv sand

diabus feriatis
Mac 116: w stawyerony

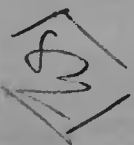
Ort0ssol 20,2,w.9-26

W p.c. H.C.

-----161a
MOgaly szyć bezsprawny
rzeczy wyaszany czasz pr-
awowacz a ortele wyrzecz
nato czyly ny/18/emoga po-
dlug prawa /19/ czyly czso
gesth prawo /20/ NJemoze
szye pra/21/wowacz o bez
/22/prawne rzeczy /23/ wy-
aszany czasz czaszą /24/
stalo votworzony czasz /25/
ale vczynily kto ktora /26/
nyesprawna rzecz wy/27/a-
zany czasz tego nye /28/
bronyą *Prac*
wyaszane czassy bandzely
wffaczon za goraczą wtha-
kych rzeczach mogą ortel
naydcz J wyrzecz podlug
prawa *v (diebus solutis)*

MOzely w wyasane cassy pr-
awowacz szye y zaklady o-
powyedacz szlowye aczby
kto chczal kupycz dacz wo-
lacz y role wszdaczy ortele
natho wyrzecz czy/9/ly ny-
emoze albo czo o /10/ tho
gesth zaprawo po /11/ Wwy-
aszany cassz /12/ nyemaya
szye /13/ prawowacz ale
/14/ Role moga opowyedacz
/15/ chczely kto kupycz y-
wz/16/dacz moze wgayonem
/17/ Sandze czo ge pyrwey
/18/ prawem dobytho po/19/
dlug prawa maydbor *mac mac*

for. etc.

OrtOssol 86,3,w.8-19

rim. ort mac 117

-----161b

ale vczynyly kto ktora
nyesprawna rzecz wyazany
czasz tego nye bronyą
wyąszane czassy /29/ ban-
dzely wffaczon za /30/
goraczą wthakych rze/31/
czach mogą ortel naydcz
/1/ J wyrzecz podlug pra-
wa /2/ MOzely w wya/3/sa-
ne cassy pr/4/awowacz sz-
ye y zaklady /5/ opowye-
dacz szlowye acz/6/by kto
chczal kupycz dacz /7/
wolacz y role wszdaczy
/8/ ortele *v (diebus feriatis)*
natho wyrzecz czyly nye-
moze albo czo o tho gesth
zaprawo po

OrtOssol 86,2,w.28-31

nm. *Ortheac* 117 86,3,w.1-8

W per. e. He.

H (c. acc.)

Day myłosierzywy pokay w czasach nasze
~~(ola propitius facem (in diebus nostris)~~

145.6 Intra $\frac{6s. 263}{VI}$; sim. Intra $\frac{7}{VII. XIV}$

w każdych dnyach naszych 7, 8 I, VIII

w czasach III

V (Intra III: w czasach, I. VIII: w każdych * dnyach,
XII: * wyje dnych)

H (c. loc.)

{ Day myloszywy pokoy } w kaszdych
dynow naszych (ola frepitiis, pacem
in diebus nostris)

1473-4 Issa ~~263~~; ~~sim.~~ ~~Issa 3, 8~~
I III, VIII

w crassy masie 6, 7 VI, VII

W

Da propicius pacem in diebus nostris vt ope
misericordie tue adiuti et a peccato semper
simus liberi, day mylosczywy pokoy w czaszy na
nasze, aby ną pomącą miloszerdzya twego
wspomozeni od grzecha sawszdy bylibychom
volny 1446-7 Msza XIV s. 186

W

we

Da, mylosciuy pokoy wye dnych naszchich,

in diebus nostris ca 1431 Msza XII

s. 222

2
W (cum acc.)

~~Slathego tho, moy namyleysekly, wrrayaweraw!~~
yrr crya w wrzelka godryna, myly, w spomynam.
1447-1462 Tab. 544.

W cum acc.

(var. kal.: w mylosziwem czascie)

Wmylowanye czasny propiciacionis tempore
(Lev 25, 9)

ca 1470 Mam Lub 38

m. cz.: w milowanie czasu

W. zaborow w troje... czasu ublaczania

W cum acc.

Ustalenie yotrenyeste in vigilia
matutina (ingressus est media castra
in vigilia matutina I Reg 11, 11)

ca 1470 Mamluk 66

W: Wstąpienie wprost obok w str. ranna

W cum acc.

W sy rok wertente anno
(factum est autem wertente anno
II Reg 11:1)

ca 1470 ManLub 72

W: stano sic po roku

to cum acc.

Feruenti die in dies byaly,
goracy, w squarmy (II Reg 4.5)

1471 Mamkal 71.

to: gdy wjgorytaz dricii

Wie)

He śpiątki nie wyszedłszy z mego domu

Jaw... Wawrinyca... anij)

~~Amę sabil gwałtem Andreyowego młowyka...~~

~~Yana Alca brąga w jego domu na porucely~~

~~we spjanerky fany szynowego marthwego wdełali~~

1471 Tym Ład 15

W cum acc.

Abi zadni ziemianin w taki
zbravno nie dozdil

r = terra - rozprawy zgodne

1498 Mac Prow VI 273

W (cum acc.)

(diebus paschalibus)

W Wielkajnoce i dossthatecznye preladz na-
karmy, ~~ale nje roskosnyje.~~ # $\frac{1}{2}$ XV, R. Ts. XVI. 1.
Sp. post.

V (cum acc.)

Pilat neh...: wy macie obyratj [w] wane
swiŕto albo wielikę noc puŕci jednego jŕci.
na (yqerna) a drugiego umor [z]yć Rom.
807.

V cum acc.

V godzine męki me [j], ktorai jessue
nie przysła, tedy s przyrodzenia pospolnego,
ktorei s tobą mam, [mam] cierpieć [in
hora passionis que nondum venit, ex communi
natura mihi et tibi patiar] Rom. 207.

W (cum acc.) = in

A jako będziecie podani, nie myślcie, co
byście mówili, boć wam będzie dane w tę go-
dzinę natychmiast, co będziecie mówić [cum
autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo aut
quid loquamini, dabitur enim vobis in illa hora,
quid loquamini] Rom. 310.

W (cum acc.) = in

Tedy w tej godzinie nekł miły Jesus tłumacząc
~~Przez~~ [in illa hora dixit Jesus turbis]
Rom. 649.

W cum acc.

Ablactacionis w dzony yego ostai-
wentya (fecit... convivium in die
ablactacionis eius Gen 21,8)

ca 1470 MamLub 10

V (cum acc.)

Christus... rekt im ...: Spicie jwi i odpo-
rywajcie, jakoby tako rekt: blizko bedzie
godzina, w ktorej bedziecie odpoczywaé
Rom. 611.

V (cum acc.)

Nam nie jest podobno, abychmy go ubili,
crui w ty dni święte wielikonocne Rom. 773.

H = in

Alle goede bedrue romam w ony dni
ptod noszqeym [vae antem praegnantibus...
in illis diebus] Rom. 482.

W cum acc.

Wektor y rano y w poludnie (meridie)
powadacz y swastowacz bpdp

Fl 54, 19, sim. Put

W (cum acc.)

Odprociwaly w poludnye - meridi[on]ati
sunt. 1471 ~~MPKYV 61~~ MamKal 122

(inter acervos eorum meridiati sunt
Job 24. 11)

W (cum acc.) = circa

Circa undecimam (horam) in gedusnaxore. p. 1450
~~Gr. Tit. IV, 569.~~ (qui circa undecimam horam
PF venerant Mat 20, 9)

4/16 cum acc.

Ve mroky (w mroku B.) - in Tenebris.

1471MPKY 31

Gdyś brona zawarta bila ve
mrok (in tenebris, Mamkal 55: ve
mroky, MamLub: w mroku)

BZ Jos 2, 5

to, ad brona zamkano, gdy już było ciemno

myal kym doswyatczyez, o taką schtvką sskaza-
lysmy Falkowy sye odprzysyądz.

/78/. O zagaszennyv swyecze.

/I/dzyk szalował na Falka, ysze gdy w wye-
czor w domv Idzykowem sstala syą swada, przy-
szedwszy Falko gest swieczą zagasył, s ktorego
zagaszennya swiecze w tey sswadze Gydyk nye wye,
kto gemv zadal raną. Falko aczkoli poznal, ysze
swieczą zgasył, ale zaprzal, yszby Idzyka vra-
nył abo vrazyl. Tedy my Gydykowy sskazalysmy
przyssyądz, yako nye wye, kto gy vrazyl. A ysze

Dział. 35

v (in vespere, Sul 45: wyeczor)

$H(\text{cum acc}) = im$

Thaki ongor tho dnya

$\sqrt{H}$ nyecxor $\sqrt{ma}$ rosmyslyexi, ero volzyelal

Reg.
1484 Profit. IV 717

$\sqrt{die ipro in sero}$

W cum acc.

Było jest bedy w pyartek, w litory
stye przygotowaly potrzeby..., a to
stye dzysalo yako by w sasta godryna

XV p. post. Rozu Pam 474

W

(cum acc.)

W godzinęsx dzyewiątą xivota
smiertelnego dokonal ~~XVI~~_{XVI} Placc. XII 163.
ca 1500

10 cum acc.

Quia iam erat prope medium
noctis 10 pyroscopy

ca 1500 Gll Kas. I 76

H (cum acc.)

Mity Jesus... ustawił nie jał powiedać
przybliżenie swoje śmierci i swej miłki
i przedkładał to powiedanie nie daleko
w noc Rom. 579.

15

Jakosmy pri tem bili yore fran
bidgoscscy bil oral dren wo Nakle
w pyatek po swozym gydriem a nigdye
tego dnua nye wygyeszdral.

~~1427 Bibl. Warsz. 1864 III. 40.~~

1423 Kal nr 701

W cum acc.

Jacom Petra spowadał w ponie-
dzialek

1403 RFGn nr 106

sim. 1419 Nov VII nr 1195

W cum acc.

Alii in testimonium:
yako tho fwyadczo yako pan |
701 Bydgosczky bil czal dzen wna|kle
wpyetek pofwyotem gy|dzem anyg-
dze tego dnja nye|wygefzdil

1423 Kal nr 701

W (um. 111)

Jakosmy pri tem bili yze pan
bidgoscsky bil oral dzen wo Nakle
w pyatek po swyatem gydriem a nigdnye
tego dnja nye wygyesdral.

~~1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.~~

1423 Kul nr 701

N (cum au.)

A tabori ji podali P. latowi s wielkim
wobacim. A to sie stalo rano w piątek

Romu. 745.

W cum acc.

645 Tako gemu | pomozi bog y fwanti †
Jacofm | fmowil. rok. medzi panem
Do|brogostem amedzi Bodzantho |
Brodzefewkim wffobotho pogrom |
niczach pottim rancoyemftewem |
Jacofz Bodzantha przod rãczil¹⁾ |
Petrus et Wincencius Corzbog, Po-
trek Wilk, isti presentes fuerunt,
Gýwanus Soboczski, Stanislaus Lu-
biczski, hii in testimonium

1408 Poznań nr 645

Piek VI nr 1222

W

Jacowm smowil rok medzi panem Dobrogostem a
medzi Badzantho Bradzesewskim w sobotho
po gromnicach [h.e. na sobote] 1408 / Chiek. 349.

M cum acc.

1319

Taco my pomoz bog etc. Jaco |
czfzo wfzala czyeladz moya | two-
gye kony ywofz tho wfza | la themu
Janowy Snyemyecz | kowa aon
byerze drzewo | moye czofz bylo
kubudowany | u chafchyebna rze-
cza wnyedza | la domfchyey etc.

to niedziela, do
mocy

1429 Pozu w 1319

W (2 a.c.)
temp.)

V ostaw^w [i] [j] [k] [l] [m] [n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [v] [w] [x] [y] [z] gym boy

~~Wob (ob) [i] [j] [k] [l] [m] [n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [v] [w] [x] [y] [z] dxen~~

(in die ^alaborum)

Prz. Mach. 2, 32

~~Wob (ob) [i] [j] [k] [l] [m] [n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [v] [w] [x] [y] [z] (in die)~~

~~ib. S. 49, 8~~

W (cum acc.)

2

in *Fyathoroye

*Gyey dan y pysran] v *nyecyela. 1498 ~~for~~

III 335.

sig

W

Było w sobotę, kiedy miły Jęsus ucy-
nił błoto i otworzył jego oczy [erat autem
sabbatum, quando lutum fecit Jęsus, et ape-
ruit oculos eius] Rom. 421.

V (cum acc.)

Święty Augustyn mówi...: trudno doliczyć,
ktorego dnia... się to stało..., przed wielką-
nocą byli w piątek wieczor Róm. 767.

V (cum acc.)

V piątek niecor sie to nie przygodziło, bo
tedy biskupowie wielkie pieczętowanie mieli
o śmierci mi tego Jesuista Rom. 767.

W (cum acc.)

W piątek wieczor sie to nie przygodziło...
Teri sie nie mogło przygodzić narajutro,
bo tedy była ich prawa wielkanoc, ce w
w sobotę Rom. 768.

V (cum acc.)

Nie było podobno... kupować rolej... w sobotę
podług mojżeszowego prawa Rom. 768.

V (cum acc.)

Pilat řekl... faryžywm pomowcan...

Takie ji pomawiacie, wie wredawia w sobotę
Rom. 806.

W cum acc.

897

ÿako czÿzo ÿan wÿraczÿl bidlo
woÿthka | phalãthfzkego tego nema
ftawÿacz | wnÿedzela ale weczwar
thek

1424 Kal nr 897

W_{3x} cum acc.

994 yakom ya bil nyemoczen weczwar-
tek wporoczky thø n^yemoczø yako |
m^yø kaplan wponyedzalek bofztw |
opraw^yal

1427 Kol nr 994

H(e) (cum acc.)

Brachio... nye mayay myassa gyeschi
pomyednyalek, ve synoda y # pyathek
y # sobotha 1484 ^{R. eg. -} Rafit. w 710

(secunda, quarta et sexta feria dieque sabbati
abstineat)

15 cum acc.

Dano is Sszamothuledi
we ysszooode

ca 1428 PF I 481

W cum acc.

Statuta.. Conrada .., ktori meizer
 ma sobie writek senat radi xiastua
 tego ustanil iesth.. w czercku ^{na seimie walnem} we wtorek
^(cl. w wigily) wigily, swiętego Matusa [Privilegium
~~Conradis..~~ ~~editum.. cum dominis suis~~
~~in Bystrko.. feria tertia in vigilia~~
 sancti Math^te] 1498 Mue Hps VI. 272.

W cum acc.

we

Datus terminus ad adventum
domini palatini Leopoldi we
wthori pyathek

1444 AGZ XIV 132

W cum acc.

Jesz (k. drzewo) owoc swoy da
w swoy czas (in tempore suo)

Fl 1, 3, sim. Pul

~~sim. Fl. Pul 5/7 1/2 1/2 1/2 1/2~~

to cum acc.

Wissytke of Oryelze Orale, by dal
gym karmf w Oras (in tempore)

Fl 103, 28, sim. Pul

W cum acc.

Moya jest panstwa, a ja zapłacę
gym: w czas (ego retribuam in tempore
Deut 32.35) aby się powaliła noga gya

cz. = okazy, sposobności

Por Deut 49

W cum acc.

49. ÿako dzerfek dawał Maczkovi pe-
nandze | wczas fzemfke anich nech-
czal wzocz

* *Skrócone z a on.*

1402 Kol nr 49

W cum acc.

22 czomi røczil Janus Izaledm grofy
tÿ<ch> | nedal wezas otho mam
trzi grziwn<i> Ie<zodi>

¹ *Hube 18: om.*

1401 Kal nr 22

W cum acc.

69. Taco mi p b etc. czomi hwbiflaw
ranczil | fzaofzm fcot ýlzagrziwnø
tegomi wizas ne | dal otho main
due grziwne fczody

1402 Uel ne 69

W cum acc.

Jacostm dayal w cras penódre
Janussevi za dzedrinó vilkupuyó
gó

1406 Pytdo nr 280

W cum acc.

351. Jaco to fwatezimi Jaco filip Andrzejewi | daval wczasz pyenandze fedm grziwen | bi s0 zyzydow wiprawil azayn0 mv | fkod0 ner0nczyl¹

1411 Uol nr 351

W cum acc.

876 Tako yemu pomolzy boog yfwan-
ti † | Jako tÿ pyenødze sczo mÿ{ch}
Chwalowÿ | pozÿczÿl tymÿ. pyenø-
dze dal. wczalz cro|me wfzey szkodÿ
Alii in testimonium — — —

1412 Poznań m 876

W cum acc.

Еще Миколуи Миколуевичу в час
копир давал, а он уеу розунок ные
дичил

1437 GERS s. LXXXII

W (cum acc.)

2

Th^o was v^ory thy rany o^φgl^odal...

~~1427 Bibl. Paris. 1861. III. 40.~~

1423 Kal no 699

W (cum acc.)

Уже мисловы о бреху гурману
радкоемства жаси вол в'счас
не добра давности выиде
1419 м'кы II, 300.

W cum acc.

Jakom ya nye styl... Olexego... anym
gemw ren radal, kthore vortny w
ozasdi oglandal

1476 Faplwast nr 1201

W cum acc.

1141 Taco mý pomofz bog etc. yfze one-
fzaplaczene | tych penadzy wczafz
fcodzenem dzefacz grziven | *Et te-*
stes super quinque: yaco to fwacza|

1423 Pozn nr 1141

W sumę etc.
~~Zaplatc~~

Tako mý etc. Jaco czflo mý My-
co|laý Czaczky nyezaplatzil pol-
ged|nyeý nalcze grziwný , rancó-
gew|ftwa pro Janussio Gotha wiczall
ten | tegom scodzen Jaco X marce.

w[1] czacz

1428 Kościan nr 1823

no cum acc.

jako dla niezapłacenia oth pana
Schamszona no czasu quatuor marcas...
sum dampnificatus

1429 Kościan ur 1387

W. c. m. p. c.

d

1517

Takomý pomolz bog † Jako | czo-
mÿ rancyl Jaroni zapyotra | za-
yanczkowfkego onÿewcrafz (!) za-
pla | czenÿa pyenÿandzÿ fczko-
dzÿen yefzem | tego tak vyele iako
dwyę grzÿv | nÿe |

1429 Poznań w 1517

15 cum acc.

1356

Taco mý pomofz bog † Jaco | dla
nyczaplaczenyá wezafch tych | pe-
nadzy czo raczil pan Jan pniew |
fky za pana pyotra Glambozfkye |
go Skodzengelfzm dzefzancz grzi-
wen |

1430 Poznań w 1356

W cum acc.

7357

— — Jacc to Swycza Jfze pan |
Jan Ganthcowfky dla nyezapla-
cze | nya wczasz tych penadzy
czfo raczil | pan Jan pnyewfky
zapana pyotra | Glamboczfskyego
fkodzen yeft dzefzacz grziwen |

1430 Pozn w 1357

W cum acc.

1407

(61) Taco my pomoz bog † Jize
dla nezapla | czena penadzy polo-
wicza Szedmydzefzand | grziwen
wczafch fkodzenem defzancz grzi-
wen | *Et testes*: Jaco to fzwacza |
- - -

1432 Poznań nr 1407

W 2 acc. temp.

Jacom ya ... lup, exom wraab, wrooxil
W godzina.

1425 Gps. LXXXI

~~Nicolay Nicolayewy wozas cof. a dansal
a on jej wraforoz ngechwy sh.
1439 Gps. LXXXII~~

W cum acc.

Gdykoly ktori kmyca... ot swego pana
czasu namyenyonego albo w czas
(tempore deputato) vinydzye

ca. 112 = otchynnyy koma

Sul 112

Ad cum acc.

Gdi tempore vinydnye w oras
(tempore congruo) et pana

Sul 112

W cum acc.

Piotr odkastaw sta od Yakuba
w czast s yego wola sedzal

1426 Zapiski nr 155
sm. 1428 ib. nr 289, 1429 ib. nr 346
• 2814. 2837,]

V (de tempore)

-----98d

/1/ ysz gey tho dzyedzyczs-
two /2/ przed gayonym szan-
dem /3/ wszdano tako ona z-
lomy /4/ they drugey pany-
ey w/5/wyżazanye przetho y-
sz /6/ ona wczas ge odwol-
ala /7/ y przeczyw themv
mo/8/wyla podlug prawe/9/
go prawa maydborsz /10/ WA-
sche pyta/11/nye o prawo
/12/ gesth takye Ge/13/dna
pany myala dzye/14/dzyczst-
wo y nyewyescze /15/ rze-
czy y vmarla y zosta/16/wy-
la poszobyne gedne/17/go
szyna

OrtOssol 61,3,w.1-17

W. J. J. J. J. J.

-----133a

/2/ ATho czyrpyal rok /3/
y dzyen az strzechy /4/
albo szrynnny wo/5/dą czy-
eklą przed przesz /6/ ge-
go dwor albo dom /7/ prz-
esz prawey odmowy /8/ sz-
lowye ysz przeciwy /9/
temv wczasz przed pra/10/
wem nyeodmowyl /11/ albo
zabronyl ten mv/12/szy
tesz tho daley czyr/13/
pyecz

rac Thacij

nyszly by myal lysth albo
sprawa ktore szwyadeczst-
wo yszby daley tego nye-
myal czyrpyecz podlug
prawa

OrtOssol 75,1,w.2-13

sem. of Thac 101

W par. c. He.

-----147a

Mogą ly czygystny ktorem
to gymyenyę tako dano po-
gego szmyerczy ge myecz o-
szyescz y doszyagnacz spr-
awa A moga ly szye kyedy
gego bly/19/szchy przyro-
dzeny zam/20/yłczecz A za-
wyele czassv /21/ przygego
szywocze albo /22/ pogege
szmyerczy szło/23/wye gdy
by tho daw/24/ane wczasz
nyeodmo/25/wyly y pothem
myl/26/czecz ysz by mvszy-
ly y /27/ nawyeky podlug
czy/28/ly czso gesth pra-
wo /29/ podlug prawa mayd

Ort0ssol 80,4,w.18-29

rim. ort0ssol 109

Wj. p. c. d. e.

W cum acc.

ma ... odpowiedzieć swemu mistrzowi a
tego dła tego aby mo mistrz w czas sgo-
thował pyenyandze jego

1491 RK 72 VII 58

W cum acc.

* Byłam s młodocy (pro młodocy)
prosty..., nie stałam w * cesz swe
duszy

Skarga wroc w. 6

W cum acc.

Stephanus solus iurabit contra Pe-
trassium:

Tako Jacofm piotrfazewi dal pienø-
dze | wczasz 'efgodziną [Jacofm
flubil] | {na ten dzen icoafmu} flu-
bil}

v (leg. jakosm
mu)

1397 Pom nr 333

Lelin ; nr 2498

Flube Zb nr 330

je - [illegible] [illegible]
[illegible]

ts.

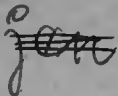
M cum acc.

Stephanus solus iurabit contra Pe-
trassium:

Tako Jacofm piotrſazewi dal pienø-
dze | wczazł efgodziną [Jacofm
flubil] | {na ten dzen icoafmu¹) flu-
bil}

1397 Pozn m 333
Lelun: m 2498
Hube 26 m 330

W cetero acc.

Tako thobe pomozi bog. ý fwãti | †.
Jako tho fwatezifz. ýzelz do |
Szandziuoýa ý do ýego zoný |
ýelzdzil[ý] [[pan przybiflaw] {ý bi-
lelz pozlem} {otpana | przibi|flawa}
wczalz | y wgodzino obfzýlaýoczýe
abý | daly penódze. awicupilýfwo |
zaftawo, ýbilý donich pozlý |

1415 Kosciarn mb 564

W (2x) cum acc.

1065

(84v.) Jfze Dobrogft Colenfky po-
lofzyl ty peną|dze Cfzo fżane
Bethką raczył wczafz yw | godzyna
nafwanthi Michael wnowowe | fke-
go pana Jana |

1420 Pozn nr 1065

W cum acc.
ten

Tako nam pomozi bog etc. Jako
pan Jan | Pyleczský wczaff ywgo-
dzyna oten dom polfwal Nyeda-
dzaczy. Trzech lath wydzy | Rzecz
Panję Gerdrudze *civisse de* | *Costen*
etc.

1432 Kościan^{nr} 1426

W cum acc.

~~pan~~

Jaco Vincencius Choriniky o^o ne
zaplaczene⁶ | p^yenandz^y wczaff a⁷
w godz^yna⁷ pana Turew|fkego a m^y-
cola^ya⁸ Rambin|fkego gem scodzen |
septuaginta marcas.

Alii in testimonium.

(VII. 22) 1688 21. 11

1422 Koscian ^{nr/} 936

Ad cum acc.

Piotr posual gy o tho w czasie,
w godzyna, a ne dadza dawnoscy
wynidz

1426 JMKR VIII a 166

W (2x) cum acc.

Taco my pomofz bog † Jfze dla |
nyezaplaczena pyenadzy wezafz |
1362. ywgodzyna {tridzefczy ytrzy} |
fkodzenyem dzyefzacz grziwen

1430 Pozn nr 1362

W (2x) cum acc.

1335

— Taco my pomocz, Jfzem fko-
dzen dzefzacz grziwen dla nye |
zaplacena | pyenadza wczafch |
ywgodzyna | ktora fkoda maf | mam |
oth | chobelfkyego Et testes super
tres marcas etc. |

1429 Poznań 1335

W (2x) cum acc.

1370

Taco my etc. | Jfze dla nyezapla-
czenia wczafch y | w godzina pye-
nadzy czterdzefcy | ycztiri grziwni
fkodzenyem dzefzacz | grziwen Et
testes : Jaco fwacza | — — —

1430 Pozn no 1370

M (2x) cum acc.

1376

Taco my pomoz bog † Jaco dla
nyeza | placenya pyaczidzezanth
grziwen grofy | fyrokych wczafch
ywgodzyna othpa | now wyanczeⁿ-
cza Czemy yothparziza | fkodze-
nem dzezafcz grziwen. *Testes*: Ja |
co to fwyacza.

1430 Pozn nr 1376

W cum acc.

Tha byla wboz thw | ro crast

był kornis + cras 'przyje + porz + pomoca'
wzrosty obrotu

Aleksy ro. 26
nm. ib. ro. 59

no cum acc.

Isayas, prorok nasch, wzimyl nam
bardzo w czast, wzycawyl nam wyjelka,
radosc i wlelacz

XV med. PF IV 592

W cum acc.

Kthorikole wardanzen wotanye ot
 pana swego nye w czas (non de-
 lito tempore)

Sul 94

sim. ib.

10 cum acc.

Herbi ktho... nye 10 cras (non de-
bita tempore) se wy... vischettbi

Sul 108

W cum acc.

It tedy vřok f geden to vřast
střok ony bily sro *sludry... dro.
dřok vřzely.

Gn 182a
sim. ib. 184a

W cum acc.

Et sta, stalo w gyeden crast
wstal sz obrasta mathiky bostey
obrust

Melexy 10. 107

W cum acc.

noe

Pobrudzoni są drogi jego
we wszelkiy czas (in omni tem-
pore, Pul: wszelkiyego czasu)

Fl 9.25

~~sim. Fl. Pul 36.22~~

W cum acc.

Chwalisz bode gospodna ro kustydy
otas (benedicam... in omni tempore)

Fl 33, 1, sim. Pur

sim. Fl i Pur 105, 3

W cum acc.

74 dala yest dusta maya 73 dact
prawot fwoide we wstelikye bozemye
(in ouni tempore, Fl: we wstelikem
ozasnu)

Put 118.20

W cum acc.

Isory nast mily Thu Xc narodzilci
srb gesth on byl f ten tho vrazst,
gdiscory stare latho sdrodzy.

Gjn 1. b, sim. ib.
1a. 3a, etc.

W cum acc.

Jaco woczeh rzelzotarzewfki Cu J
yaw|ki wti czafzi nechoval, kedi j:
Grzim|cze Chiczinfkeÿ Scot po C
braly ani | iego radø ani kafzno a

Piek. 1095.

1406 Kościan m 3/7

W cum acc.

Jaco to fwateczø Jaco Baranek |
ffwø fzonø nemal pÿenandzi | pÿo-
trafzewich wti ezafi ke|di ye zwo- |
fznim zapowedal | Sandziwoÿ. 2

Piek. nie notuje.

1410 pości'an m 425

W cum acc.

Jaco micolay bil opecad|lnik dzerfz-
cowey ig~~ich~~{ey}^{a)} | dzechi wti
ezafi, kedi mu | pani dala dwe
grziwne | an ge obrocil nagich |
polepszene

Piek. 1428.

^{a)} igich poprawiono na igey, przerabia

^{b)} an zamiast a on.

1410 Kościan no 432

W

M. bit opendnik... w ki orasi.

1410 Piek. ~~Kosó~~ 407.

W (2x) cum acc.

1509

Taco mý pomoz bog † | Jacom Nye-
mal tam Nýcz wtrzel | minye fzo-
tra (!) moya dorothka wty | czasy
[iak] iaco pozzew zafzedl.

1428 Pozn nr 1509

15 cum acc.

1479 Taco mu pomoz bog † Jaco | ke-
dyma Jafchek obeflal pa | nyczem
hyfbychmi (!) vroczil | albo dal
czloweka rzeczzonego | mycolaya
kozak napanfke | skazene wtý cza-
fy vmpne | nyebył ofzadlany moy
był |

V(sc. Kikotaj)

1436 Pozu nr 1479

15 cum acc.

2
Pystani pres rankian Ilykolaya
Suleda, ... burymistra w Ily oza-
ssy warczestuyego

Sul 113

W cum acc.

W thi ozassi na sandrye...
syedryely

Sul 89

W cum acc.

It is that, doba, et ecce (BZ: when-
overt, et ecce Rachel veniebat Gen
29, 9).

1471 MamKal 13

10 cum acc.

Ziawore ote dnia w dzien
(de die in diem) zbarwene iego

Fl 95, 2, sim. Pul

M: ogłaszajcie dzień po dniu

W cum acc.

Abide dawal obrati moie ze dnja
w dzen (de die in diem Psal 60, 9,
Fl; Pul: otc dna do dna)

Mto 9 b

W cum acc.

Tedi wstitek lyod iudzki wstposzi
Azariasta w stescinaczycy lyat
w starr (Azariam annos natum sede-
cim) y wstawyly gy krolem

BT IV Reg 14, 21

W cum acc.

Dwadzescyca y pybor lyat bil
ro itate (iriginti quinque an-
notum erat) zdi pocrst hoolyowac

BZ IV Reg 15.33
sim. ib. 11.21. 22.1. 23.31. 24.8.
II Pat 22.2 (18.2. 36.)

W

Ja jui porzynał w stare lata [egoque
profectus sum, etate iam senili] Rom. 34.

W cum acc.

20. Taco mi bog pomofzy † Jaco |
Szepan mał mi placiez trzy grziw-
ni | yrok. ot mich penandzý.

Tunc non dixit: ot mich, sed dixit:
ot tych penãdzi.

1387 Pozn nr 20

Lehsa I nr 198

W # cum acc.

Nicolaus ... obligavit se prestare Johanni ... unam
sexagenam ...

In anno ab. w rolc

rol = 'roh'

zap. skreślona

1456 Us M Wam I 75^{nr 391}

W (cum acc.)

Taco nam Bog pomori, iaco proae wemi i serwa-
czini, ottich mast w^t dresandri lat raneril
xii marcas capitalis pecunie pro Mauissa. 1396
Tab. 537.

knale

W cum hoc

~~Iaco praue wery i szwaczimi~~ ^x ottichmaist

^{marcarum}
w dzesandzi lat ranczil XII mrc. capitali

~~lis pecunie pro Zauissa~~ 1396 PKKr I 244

W cum acc.

Domu twemu slusa noptasot,
gospodne, so dlugosot dnow
(in longitudinem dierum)

Fl 92,7, sim. Pur

domu twemu

W domu twemu. gnytoi snt tose po wnythie dni

AD cum acc.

Tichem (sc. pienistry) ya gemat nye
winouath na mingli swanthi Kus-
cin, ale oth tego is rok

rok = 'rod'.

1427 Zapisk nr 2731
sim. 1449 Nov III 173

W (cum acc.)

w rok = per annum

^{Quia}
(sc. Petrus) Tenetur... Wenceslao Tychas
vnam sexagenam mediorum grossorum
soluere a die data presencium per
annum, wlgariter w rok

1449 Mon Iur. III 173

to cum acc.

Na lyffte to preteritovani otas dwo
lyatho pomn [m] otoney (infra prae-
dictum tempus aucta) dosyot myeor
maye

Sul 15

ca. = dices

2
W cum acc.

Yst sastedry... w pirtectone trzy
latka y w trzy myestace (infra...
tres annos et tres menses) kupora
gabact opozora

Sul 77

W cum acc.

Uzinyoz ma yaronye 'naamyey
yana w rolu (semel in anno)
swyadeotstwo

rolu = rolu'

Sul 36

sim. Dzial 25

95

lyat y trzech myesyący kronye wszego nagaba-
nya spokojem, aczkoly gego dziedzina sprawnye
nye bylaby, a ow, któryby byl blysszy kv dse-
dzynie, w tem czassye, tho gest 25/ trzech
lyath y trzech myesyący mylcsy, a rzeczy nye
pocznye, tedy / vstawiany, yss na yvss nyl-
czecz a dziedzina straczycs. A gdy nyekto w za-
stawie dziedzina którą zastawy, vstawiany, aby
ten, koji zastawy, abo gego przyrodzony przy-
rannycy gednącz w rok przed naszym sądzą, acz
gy nosze myecz, abo w parrochy tej dziedzini.

~~dział. 24-25~~

W cum acc.

Ode dnya ussachowanya iust... bracta
stryczna sostram w rok (infra annum,
Dzial 66: pzet rok)... zaplaczyz maye,

rok = rok

Sul 72

1
W cum acc.

Aby... rokowe mały nje wyacze_{cy}ko_o
myszty gena w mysz_oac_o (semel
infra mensem)... ymyany

Sul 78

W cum acc.

2

Fa stawa ve trzydziesty lath nye
vikopyona wpada is wyeczmosit

telest: ... na wleki je
posigdnie:

Sul 86

1
W cum acc.

Kthokoly bi myal vnyss talowact
o dryedzynan, ten ma poroznca
rteck swygan we tzi lyatha.

Sul 94

W-infra

~~16tho a dzeedz, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100~~
relaxation Jul. 24 Dzen kmyeerye bands robyer
w thi dzen 110.

(diem septimanatum laborabunt)

W (cum acc.)

Mnye pirovey stivren^x dreye [~~piro dreye~~]; w them-
-cry kudrye barso pyya

ca 1455 Dobr. 10 324

2000. st. 100. 60 Br

-----30d
doyad tho gymyeny /18/ ny-
egest wszdano przed /19/
prawem ale bandzely tho
/20/ wszdanye poczwyerdzo-
no /21/ asz przeczywko te-
mv wrok /22/ywdzyen nykth
nyeodmo/23/wy Tedy kthemv
szandzą /24/ albo panstwo
nycz nyema/25/ya podlug
prawą etc /26/ DAley gdy
masz /27/ bydlil szwoyą
/28/ zoną poczeszną wmal-
zen/29/stwe a then masz
spal by

sznyewyastą gyną bez ma-
lzenstwa

OrtOssol - 31, 2, w. 17-29

sim. OrtMac 50

W p.c. He.

-----30d
doyad tho gymyenyę /18/ ny-
egest wszdano przed /19/
prawem ale bandzely tho
/20/ wszdanye poczwyerdzo-
no /21/ asz przeczywko te-
mv wrok /22/ywdzyen nykth
nyeodmo/23/wy Tedy kthemv
szandzą /24/ albo panstwo
nycz nyema/25/yą podług
prawą etc /26/ DAley gdy
masz /27/ bydlil szwoyą
/28/ zoną poczeszną wmal-
zen/29/stwe a then masz
spal by

Wspier. c. k.

sznyewyastą gyną besz ma-
lzenstwa

V (infra diem et annum)

-----143b

tako moze szyagnacz poge-
go gymyenyje a ma to tesz
vpewnycz

naszwem stoya/5/czem gy-
myenyv aczby /6/ kthory
przyrodzony p/7/rzyszedl
wrok y wdzen /8/ albo y
tesz po rok v yd/9/nyv/ gdy
myal która /10/ zawada a-
by mv tego /11/ stampyl
podlug prawa /12/ Szyag-
nal ly /13/ kto po od v
/14/marley rancze /15/ po
gymyenyje ten ma /16/ tho
vpewnycz

stoyaczym gymyenyym w tem
ze prawye

OrtOssol 79,2,w.4-16

rim. OrtOssol 105

15 p.w.c. He.

-----143b

tako moze szyagnacz pogo
gymyeny a ma to tesz
vpewnycz

naszwem stoya/5/czem gymy-
nyenyv aczby /6/ kthory
przyrodzony p/7/rzyszedl
wrok y wdzen /8/ albo y
tesz po rok v yd/9/nyv gdy
myal która /10/ zawada a-
by mv tego /11/ stampyl
podlug prawa /12/ Szyag-
nal ly /13/ kto po od v
/14/marley rancze /15/ po
gymyeny ten ma /16/ tho
vpewnycz

stoyaczym gymyeny w tem
ze prawye

OrtOssol 79,2,w.4-16

W p. c. H.

-----147c
ale gdy by oddal stojące
gymyenne czo nayn odvmar-
lo przeczyw temv moga by-
cz gego blyszchy przyro-
dzeny

/14/ acz othem wyedzely
/15/ a wolnoly gym bylo
/16/ tamo przydez w rok y
/17/ dzen ale nyewyedzye
/18/lyly o them dawanyv
/19/ albo nyebyloly gym
/20/ tamo wolno przydcz
te/21/dy szye nyemoga zam
/22/ylczecz wrok ywdzen p
/23/ podlug prawa prawego

Dec 11 1899

OrtOssol 81,1,w.14-23

sim. OT & line 109

W. J. C. Ste.

-----147c

ale gdy by oddal stojacze
gymyeny czo nayn odvmar-
lo przeczyw temv moga by-
cz gego blyszchy przyro-
dzeny

/14/ acz othem wyedzely

/15/ a wolnoly gym bylo

/16/ tamo przydez w rok y

/17/ dzen ale nyewyedzye

/18/lyly o them dawanyv

/19/ albo nyebyloly gym

/20/ tamo wolno przydcz

te/21/dy szye nyemoga zam

/22/ylczecz wrok ywdzen p

/23/ podlug prawa prawego

Ort0ssol 81,1,w.14-23

ni.
N. J. i. Hc.

V (infra diem et annum, ort-
Mac 105: w rok y w dzyen)

-----140a

Tedy maya gym rowny dacz
dzyal tego gymyenyą a ma-
ya porąką

albo gyna pe/23/wnosc
dacz acz by kto/24/ry bl-
yszhy przyrodzo/25/ny te-
go vmarlego w /26/ rok y
dzen przyszedl a/27/by

gemv tego gymye/28/nyą s-
pelną stapyly y /1/ Wzda-
ly atesz gdy ktory /2/
czlowyek wdalekych czv/3/
dzych stronach byl a p/4/
rzyszedeł by daleko po ro-
5/ cze y podnyv

y dokaze tego ysz tak da-
leko byl

Ort0ssol 77,4,w.22-28 -

78,1,w.1-5

105 por. i. l. d. e.

V. Compta dicitur et animum

-----174d

tho moze szobyne dobre
 wzancz
 nyeprzy/2/dzely ktory ma-
 sczyszna /3/ przyrodzono
 tego vmarl/4/ego czo by
 gy foldrowal /5/ wrol y
 wdzen/a przysz/6/edly by
 ktory masczysz/7/ną przy-
 rodzony tego za/8/bythego
 acz porokv ypo /9/ dnyv
 gdy vkaze podlug /10/ pr-
 awa ysz nyemogl p/11/yrw-
 ey przycz przed nye/12/
 wolnoscza temv thy w/13/
 oythowy *ort thac 125: w rok y w dnyv*
 dacz pyenadze czo ge wzal
 podlug gednanya zaglowa

R. J. c. d. c.

OrtOssol 91,3,w.1-13

tho moze szobyte dobre
wzancz

nyeprzy/2/dzely ktory ma-
sczyszna /3/ przyrodzono
tego vmarl/4/ego czo by
gy foldrowal /5/ wrol y
wdzen a przysz/6/edly by
ktory masczysz/7/ną przy-
rodzony tego za/8/bythego
acz porokv ypo /9/ dnyv
gdy vkaze podlug /10/ pr-
awa ysz nyemogl p/11/yrw-
ey przycz przed nye/12/
wolnosczą temv thy w/13/
oythowy

dacz pyenadze czo ge wzał
podlug gednanyą zagłowa

MS pr.c.Hc.

/4/ DAley gdy panst/5/wu
 przymarło /6/ gymyeny A
 o ny by otem /7/ nyewyecz-
 yely zamyłczely /8/ pans-
 twu wrok y dzyen Czy/9/ly
 nyemozely szyć zamył/10/
 czecz czyly czo gest pra-
 wo prawe /11/ NA tho my
 przyszasz/12/yczy Smayd-
 burku /13/ prawo mowimy
 /14/ Sandzą albo panstwo
 nasz/15/wem przymarlem gy-
 mye/16/nyv nye mogą szyć
 zamył/17/czecz

W por. e. t. c.

do yad tho gymyeny nye-
gest wszdano przed prawem

v (infra diem et annum)

-----207b

/24/ Chczely ten czlo/25/
wyek foldrow/26/acz swe
gymye/27/nye to on mvssy
vczy/28/nycz wrok y dzen^v
po /29/ thym albo othych-
my/30/asth yako go wmy-
rze /31/ H vpewnyono A
nye /1/ vczynily on tego
w /2/ thym czasszye szl-
owie /3/ zamyeszka tedy
pothym /4/ nyemoze tego
wyacz/5/ey prawycz any
fol/6/drowacz podlug
prawa

OrtOssol 104,1,w.24-31 -

104,2,w.1-5

OrtOssol 142: w rok y w dryen

W p.c.e.Hc.
GW

V. (infra diem et annum, orthrac
109: u rok y u dnyu)

-----147c

ale gdy by oddal stoyacze
gymyeny czo nayn odvmar-
lo przeczyw temv moga by-
cz gego blyszchy przyro-
dzeny

/14/ acz othem wyedzely

/15/ a wolnoly gym bylo

/16/ tamo przydez w rok y

/17/ dzen ale nyewyedzye

/18/lyly o them dawanyv

/19/ albo nyebyloly gym

/20/ tamo wolno przydcz

te/21/dy szye nyemoga zam

/22/ylczecz wrok ywdzen p

/23/ podlug prawa prawego

Ort0ssol 81,1,w.14-23

19 p.c. He.

V (infra diem et annum) -----206d

Gdy by ten czlowyiek vpew-
nyon Slowie dano mv myr
przydz y odydcz swe spra-
wycz

y przedacz wol/4/no agdy
by nyepzysz/5/edl any
foldrowal swe/6/go gymye-
nya stoyacze/7/go wrok y
dzen bóyacz /8/ szye wzdy
panszkyego /9/ gnyewu a z
czy czo ossz/10/yedly thy
domy albo /11/ rolye czo
nyevnyego /12/ kvpyly any
on gym /13/ przedal
Mogaly ony tho odzyersze-
cz thym az to daley nysz-
ly rok y dzen dzyerzely

OrtOssol 104,1,w.3-13

orthrac 14d: w rok y w dzyem

W p.c. Hc.

/T/esz wstawyamy, acz który rzezerz albe
slyachezycz s tego swyata szcedlby mayacz syny
y dziewczki, tedy bracza swe syostry maya za nasz
wydaez s posagem zwyklym. Paklyby synow nye myal
gedno dziewczki, tedy na dziewczki na pascz gynyneye
wszystko osaczowskye. A aczby bracza strygecz-
na gynyneye otrzymacz ehczely, tedy panosstwo
podlvg samnyenya dziedzycystwo na oschaczowacz,
a od dnya schaczynkv przerzeczona bracza stryge-
czna syestram przez rek pyenyadze gotowe podlvg

W cum acc

Scheser lath ma thoby zluszyz,
w syodmy rok wynydz darmo*
wolem (in septimo egredietur iwer
Ex XXI 2) XV p. post. Kalum 232

BT: syodnego lyata

W cum acc.

W <k>tori snya, tho orast dryalo,
rosizomye, yst thi zecoy, o katoryd
snya, ewangelya toxi, dryali snya
a prosto w pol toho tegost late pyrw-
saga, cum Christus... vidit filium
Alphei

XVex. [uP] [u] 318

W cum acc.

~~Sicut~~ ~~qui~~ in autumnno w gyeszen

ca 1500 G1Gn 131

(ultra unum quartale
annii)

-----205a
tako szyć przyszaszniczy
vpomynaly gemv y poraczny-
kom gego aby ortel ten
przynoszl y polozył Tako
wszdy gego nyepczynosł

(Ort0asol 103.2.w)
pothem /13/ weczwyercz ro-
kv posz/14/waly gy przed
sand y /15/ gego poracz-
nyky y ka/16/zaly gym po-
lozycz ten /17/ ten ortel
a yakogo ny/18/emyely po-
ddal szyć pod /19/ wyna y
nyepolozy/20/ly gego a
wedwu nye/21/dzyelv tedy
maya y /22/ chczą woytho-
wy

y przyszasznykom gych wy-
na zaplaczycz

Ort0asol 103.2.w.12-22

W(e) pr.c. 9e

W cum acc.

we

Przeciwno mne wstistky misli
gide we rle (adversum me... in
malum)

Fl 55, 5, sim. Rus

P: skierowane są na rle tj. na cokolwiek lub na kogoś
fl: wstiplicie się myśli o nimie są ku rlemu

W cum acc.

(Pub: na)

Jenšte... ne dal iest rofporustene
(non dedit in commotionem) nog
mogych

Fl 65,8

B: tj. nie dal nam upašć

W: nie dal na zaluwanie

M: nie dal sie zaluwać modze staroj

10 cum acc.

Błogosławiony gospodarzyn, gen nie dał gest
nas w wlopienie z tobim gyd

(non dedit nos in captivum)

dn 13 z przebaczeniem lub w darostwie

Fl 123, 5, sim. Puf

15 cum ecc:

Narodził się w cypene przez swoy (e)go
luda *zawinnene

1421 9l Jag 96

x) (sc. stworzyciel)

W cum acc.

Trzeci skoczokow gemu nye
wroczył, sobye ge w vsytek ma-
yacz (ipros pro se usurpando,
Driub³⁵ na swoy vsytek obroczył)

Sul 44

W cum acc.

Dostana, schia w witek cedent
in usum (Lev 23.20, BZ: ko witeko)

1471 Mamkal 37

Wuy: dostana mu se na witeku jego

W cum acc.

Yte Kristus yest... postylayfory
nas to konyecz, to iest w boga
Yezukrista

Put 6 arg.
sim. ib. 7 arg., 18 arg.

N (cum acc.)

Byłby to dziw a bych siebie dat
w ciępienie Romu. 526.

to cum acc.

to slugo predan yest
(in servum venundatus est)

Yoseph

Fl 104.17, sim. Pur
sim. B? Deut 28.68

M. na niewolnika s predany bys]

W cum loc.
i acc.

racomy pomolzy bog ylwonti † |
Jaco tho fwaczo Jaco Szidowca |
flubil przimilowi [[fzl]] v yego |
Strya iego dzelnicza wrogaczewe |
ne kuppicz anÿ [[wfa]] wfaftawe |
[[p]] bracz — — —

Piek. nie notuje.

1403 Kóscian us 196

W cum all.

Tacomÿ pomofzy bog yfwonti † |
Jaco tho fwaczo Jaco Szidowca |
flubil przimilowi [[zl]] v yego |
Strya iego dzelnicza wrogaczewe |
ne kuppicz anÿ [[wfa]] wfaftawø |
[[p]] bracz — — —

Piek. nie notuje.

1403 Rościan nr 196

W cum acc.

(a)

Jacom tegy lanky wffstawø vfo|dzi-
woga neprziyanl czfofmø^{a)} fzekl |
ale mi yø darmo dal

a) Piek. 572: iurauit, czsosm.

przyjąć - dostać, otrzymać

1403 Kościan ur 213

W

Zeorem tegy lanky w s(a)stawo v s(oz)iwoga ne porziyant

1408 Piek. ~~K. 169.~~ 169.

¶ (cum acc.) = ad

¶ oddanie = ad retributionem

✓ Pro logica ... non debet citare, quia ... tunc sen-
tentiā vimus: Ex quo sibi eandem dedit. In
oddane, tunc de ista, si vis ipsum amovere,
amoveas

1407 AK Pr VIII a 100.

Pro parte domini Gnewossii ... quia ad iudicium Tasco ... ✓

dai, wzięte w oddanie dai, wzięte tyżdem w gnegrodzania
[commodum dare ad retributionem]

W cum acc.

Tu recepisti equum sive in re-
tribuendum al. w oddany

1488 AGZ XIX 262

por. 1407 Akbr VIII a 100

dać, wzięt w o. > dać, wzięt tytułem wynagrodzenia

W cum acc.

685 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatezø Jaco Potraffz Go|
lefki neobffilal. rankoym San|dzi-
wogewich mimo szemfki | Vklad
anionem wedzal. ani | gim w sza-
logu kafzal.

1412 Poznań w 685

15 cum acc.

Uze kedı Prızibislaw... v pamonk
rıkome * Bronislawy is zalogó,
tedy yesore ne vedrat zakasny
crotewske

1415 Wescian nr 531

W cum acc.

919 Tako nam pomoz bog yfwanti †
yaco to | Swaczymy yaco Wacze-
necz Slopanowfkÿ | Obeflal Jana
Wadzerzewfkego nazaywtrz | gdÿ
wgal wızaloga anÿ tamo bral zaw|
ranu barchanu anÿ kramnich
[rzcch] rzcchÿ

~~4419~~
1417 Pau in 919

W cum acc.

746

Tako gim pomozi bog | y fwanti †
iaco to fwat|czø iaco Marcin Cze-
radz|ski, vaÿal¹ na^mfciⁿewa |
Wzaloga, niz rok . przifze |dl. an
mügeg¹) nebil. vinovd²) |

ts: w sig?

V (pro na-
yal)

1404 Pan w 746
Pick vj w 653

W (2x) cum acc. i loc.

^{Lid}
2070 yaco yan dzurka wchal [waf] wfza-
loga verna w fzemotulel (!) gdzemu
bogufz vkafal *Et si sic iurabunt,*
tunc Durka fiet liber de quinque
marcis Bogusio eodem.

1420 Pozn m 2070

W cum acc.

Yako nye nye obsilal Nidial
listem, abich w zalogo wyal

1429 Pyzdor no 919

W (cum acc.) = in ~~causa~~ (cum acc.)

Yako prawe

√ The dredina w Rogowe ... ^{osozu} (leg. w wiekni stożé) $\sqrt{\text{wekugistosuz}}$ $\sqrt{\text{me}}$

gest podana, ale w sastawa ... bystem dredrin-
nym

1420 AKGr. VIII a₂ ~~151~~ 151

p. = daci. procharai

W cum acc.

Est Maczek dal diwe wloctee
Przedwozeni 10 stastawo

1420 T Paw VII nr 1859

W cum acc.

927 Thaco mý pomofzy bog etc. Jaco
ma|czey Jaroczky nepofzyczylny
pafza | frzebneygo Jaco fzedm dze-
fzanth Grzy|wen anmy gý fzwafstawe
x dayl *in viginti quinque marcis.*

Vcił
w fawstawe

1425 Kol nr 927

15 cum acc.
jen

919

Jacom newranczył² Marczi³ wran-
ko|yemstwo³ przeczywo⁴ Abramo-
wý dz|bankemv a⁵ ným⁵ go rzekl
przed⁶ fandem | wyprawicz

wszystki w tym miejscu mogą być porządkowane,
sprowadzić co najdalej

1423 Kościaru no 998
sim. 1428 ib no 1199

W cum acc.

Yste Macrey wyprawil Dzerzka
z ranczemstia, w ktore gy
wtanczil

1419 Pyzdo nr 596

W cum acc.

Lycronor w kasztó groywó,
 computando in quamlibet marcam,
 osterdtesoy y oszm groyy

no cos iolicrai do oz.,
 ralicrai na poczet ozygós

ca 1428 PF I 481

No cum acc.

Yakom bil poslem ot Pycolaya a
od Svyantoslawa do Januscha... opo-
wyadajete. yst gospodart nye cheral
gich prygybet na wotoky u taloga,
abi gim Januscha vceral gynnit gospodst-
a on gim vcastact nye cheral

1429 Pyzd nr 923

W cum acc.

Nobilis Nicolaus... debet statuere An-
dreas kmethonem..., qui sibi... peccora...
fideiusserat nomine perdicionis al. v
zquale gyma dicti Gregorii statuere

1433 SAPP II nr 2491
sim. 1432 AGZ XI 69, 1440 ib. 165,
1448 ib. 333, etc.
1437 AGZ XII 19

dai v zquale, zquale imis 'dai na ptepadte'

1
W cum acc.

Fideiussores debent dare ean-
dem marcam ad censum vlg.
w plath

1436 STPPP XI 684

sim. XV p. pr. FKH V 213,
1485 AGZ XVI 401

doi. pożyczycie w plath 'pożyczycie na procent'

W (cum acc.) = in, ad

Ovesque predictorum puerorum recepit

~~Ad censum vulgariter in plath...~~ in impre-
ciacionem, vulgariter in nagem. 1436, ~~1436~~
~~W. v. 572.~~

(STPPP XI 684

decisions, czasowe użytkowanie
czyjś własności za wynagrodzeniem

W cum acc.

Anna... in bona hereditaria... et in
salarium al. in plath debet possessio-
nem sibi realem dare

1442 1767 XI 191

sim. 1485 1767 XVI 401

p. sigillo. renta plurima... nec parva

15 cum acc.

we.

Si non solveret, extunc sex boves
recipere, qui transibunt in perdi-
cionem at. ve szguba

1444 5767 XIV 148

W cum acc.

Thom položila rozitko w dzał,
czsom myśla s prawem položic

1446 Zapłworst nr 589

W

Posuerunt solidum sub pena amissionis domus eiusdem, ~~alios~~ w squble yma

1449 Prem Irr 513

He (cum acc.)

~~Extus~~ Hannus... debet dare intro mis-
sionem ipsi domino... in ipsius allodium
et agrum... sub amissione et aliis we
regule gymna.

1449 Prem. II m 527

W cum acc.

Umiejętność dziedzyczna w posiadaniu
danej próby krowy ma być
opracowane

Sul 17

W cum acc.

Dziesi... Hyde tho lyath nye
moga w dawnosze powodowi ob-
szelnaoz (praescriptionem... annorum
actori obicere non possunt)

Sul 18

W cum acc.

Ustawiamy, aby... pro heredes
procreantibus viduam scilicet
no dationem dany baczore (viduis...
sex anni... in praescriptione opponantur)

Sul 54

W cum acc.

Thy. thake skazanye sandrey... vykla-
dany postle byer w rocz osadzony
(in rem iudicatam)

Wiel 29. vstavlysim rocz myca

Sul 40
sim. ib. 13

W cum acc.

Gdy lecho obracamy za przyjaciela
noego peoria pyemiedry somma..., tego
nye zaplaczać na toko przysłem,
sakoymya tegodla nye ma do gospody
w zalogę wyjechać (ad hospitium in
obstadium subintrare), Dział 64: nye ma
gemw... na gospodze na zawadze stać)

Sul 71

15 cum acc.

Gdy pan Sigmund kładł penandze
... w pyłteli przed sobotą, na którą
bili w zalogę wyjechać wspomniany

1425 Bydło nr 788

N^o cum acc.

Tegdi ten tho pan wsditkan ko-
pan w sfoj skarb podrywajnyje
i wesnyje (pro suo fisco Fallat et
recipiat)

Sul 109

W (cum acc.) = in

Et plurima In subsidium vulgariter et pomice

1454 Jym Proc. 263

que postquam adhibita sunt pro parva ke = acciari

W cum acc.

Offyerowano gest od tich, ktorzy
szly w liczbach (qui transierunt
ad numerum), ode dwudziestu lyat
a nadto

W: w liczbach byi liczonymi

BY Ex 38.25

W: wedle liczb [liczn] podlegajacych liczoniu
W: ktorzy szly w [liczn] set

15 cum acc.

Poddał go Salomon w popłatki
(subingavit... in tributarios)

2 M II Par 8, 8

p. 10 popłatki 'musieć do pracenia daniny'
por. ib. 26, 3

2 P: poddał przymusowej pracy
wuj: podbił na koddolowitki

15 cum acc.

Poddał w plac~~ę~~ sobye zemy^ę
(condemnavit terram) we sto lybo
srebrna

BT II Par 36.3

p. w pracy (musie do pracenia dany)
per. ib. 8.8

BP: mawoyt qstjow

W j.c. r. tte.

-----25a
 al/2/bo gestly czo przed-
 al Sprawa /3/ NA to my pr-
 zyszasz/4/nyczy Szmaydbur
 /5/ku mowimy pra/6/wo nye-
 stly then opyek/7/alđnyk
 they dzewcze v/8/czynyl
 lyczba Tho gest /9/ mazowy
 gey Tedy gesz/10/cze ma
 tą lyczba vczy/11/nycz a
 czo koly on zanya /12/ wy-
 dal mazowy, gey to /13/ ws-
 zythko ma poycz wly/14/cz-
 ba y-zostacz (in rationem
 cedens de bet)

pr. w. l. i. t. t. e. r. o. s. t. e. p. o. l. i. c. z. o. n. i. e. p. o. c. e. n. t. u. r. e. p. o. l. i. c. z. o. n. i. e. p. o. c. e. n. t. u. r. e.

Tego dla ysz ona szwą do-
brą wolyą zamaszą tego y-
stego Szla

- 54a
- /8/ nyszły edy by 8y prze
- /9/wynly wczem podlug
- /10/ prawa prawego ma /11/
- MAly ktho kr/12/amna komo
- /13/rą albo dom Rolą czyn
- /14/zwą temv 8ey szye
- /15/ nyetrzeba odrzekacz
- bez /16/ 8ego woley ally-
- sz by 8e/17/mv zaplaczono
- atess /18/ panszkye czyn-
- szé czo 8e /19/ szaszjad
- szaszjedzal mo/20/8ą pocz
- wzaplatą zatą /21/ rolą a-
- edy szye stanye /22/ zap-
- latha

W por. c. Ac.

W

zacc.

Pranskye czynsxe croye srasxyad
srasxyedrał moğa poer wraplata
xata rola

Ort. Br. VI 358

~~VI 358 VI 358~~

W. J. C. A.

-----64c
naten /4/ czynsz to moze

przedacz /5/ albo dacz ko-
mv chcez spraz /6/ wa prawe-

go maydhor /7/ Daley gde
ban/8/dze nyewyq/9/sta da-

rowq yle wny/10/eszczkym
prawy od /11/ szwego ma-

sza to ma /12/ onq wzancz
poszmyer/13/czy swego ma-

za ato /14/ nyemabyz ly-
czono /15/ wdza amy zany-

ew/16/yesszczkye rzeczy sz-
lowie /17/ eyerda czosz

gey przy/18/dze
czokole ktemv szluszq ny-

emq dla tego daru gey ny-
cz odecz podlne prawa

Ortossol 46.2.w.3-18

mm. ort-kuc 55

-----148a

a maya ly to sprawnye dacz
tako dlugo

nakaszy /7/ dzen rok az

gyszysna /8/ wrocza nye-
lyczacz ro/9/cznych ^{prawy} wyszcz-

yna albo /10/ czo gest pr-

awo podlug ~~XXXX~~ /11/ MOga

dobrze /12/ stoyacze gym

/13/yenye albo gy/14/ne

nyestoyacze wza/15/kladze

komv zastaw/16/ycz przed

gayonym /17/ Sandem zawy-

nyone /18/ zawymyenyone

py/19/enadze ^{re. macy}

szlowye zadwadzyescza lubo

za dzyesacz mnyey albo wy-

aczey grzywyen

Ort0ssol 81,2,w.6-19

ognyem ma zgynacz. 33/ Przeto chcemy, gdy-
 by nyekto / tako naleszon, aczby do kosczoia
 abo do klasztoru nyekako vczekl, tedy przez
 poruszenya swiatosczy ma bycz zlostnyk wzath
 a podlug prawa osadzon. Ale ysze taczy zlosnyczy
ly odpyranyv swey zlosczy wzaly sobye w oby-
czay myszkacz w mysczech abo we wsyach,
 gdzesztoby sya nyemyeczskym prawem odpyraly,
 a tako czastokrocz swa chytroscza od smyerczy
 wychedza, przeto chcem, aby zly gori nye myal,
 ale wszady potapyon. Vstawiamy, aby gdy takyemv

(consueverunt, fol 42:
 obrytky str.)

Dzial. 32-33

zessyąca lath.

/114/. O potwarzy y o potwarczech.

/A/by potwarz zlych lyvdzy zagynala, bo
 niektorzy wsaly sobye w obyczay potwarcze potwa-
 rzacz lyvd niewynny o maszeboystwo przed 47/
 dawnymy lyathy wczynyone y przed sądem / przy-
 zanycz, dla ktorey dawnosczy lyat y starsoczny
 rzeczy oczyszczenie nye moglo bycz, abo acz byle,
 ale szyną cząskoscą, przeto vstawiamy, aczby
 to chczal o maszeboystwo koge gabacz abo glowy

V (consequenter. Sed M: ibidem)

Dział. 46-47

-----
 pozyskowacz, tedy to ma czynyez do trzech lath,
 nysz wynyda trzy lata od zabicza glowy. Aczlyby
 po trzech lyczzech cheszal czynyez, tedi dawnescz
 the odtraczy.

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sadze nye maya
 myecz any baczycz gnyewow any lasky any darow,
 gedne podlug prawdy y sprawiedlywosczy sadzycz
 skazowacz, a te od tych, ktorzy na naszym stol-
 czu sa posadzeny; bo gdy sadza wkazuge sprawiedly
 Dzial. 47

W cum acc.

Et factum est in legem weslo
w prawo aut w obycaj
(et factum est quasi in legem Gen
47,26)

ca 1470 ManLub 18

W cum acc.

W lichwa dawca, feneratur (Prov 19, 17)

~~(war. kal.: vlichwy dwogyzako)~~

(faeneratur domino, qui miseretur pauperis)

ca 1470 Mam Lub 137 ~~sim. Mam K~~

Woj, na lichwo daje panu
IP: kto lichwo dać biednemu, wojen. Zawsze

W cum acc.

Quia tu ipsum Andream petens
in hominem alienum al. is opozy-
stna tibi ad reclinandum

1476 1762 XIX 517

0 = essential... Wytkomiony jako świadek w sprawie...

W cum acc.

Yakom ya nya wprawyl w *rakoyam-
sthuo o czthyr dziesony grkosny y o
pyacz grkosny Jana... do Yakuba...
pohlta postwo (leg. postwo)

wprawić do t. =

abskencje lubos jako porzyciela 1479 Zaplwast nr 1455

por. 1423 Koscian
1491 Orvs

W (cum ecc.) = in

Qui Mathias... pro predicta re fuerit positus

In cautionem alias w rakoyemurthwo

1488 Treim. 113

W cum acc.

Paulus... recognovit, quia... Sigismun-
do... sortem suam... arendavit d.
w plath dal

1489 AGZ XIX 321

w stat daci 'wydzierznowi'

W 2 acc.

Яром ya uelbe nye/w⁴wotll
~ * no kogem shro do... slyechalknogo
Masoyna.

1491 Gzross. h. XXXRII

wiścić w s. = wskazać kogoś jako przyczynę,
spowodować czyjąś potrzebę

pos. 1422 Kościem
1479 Zapława

wiścić kogoś w s. = wskazać kogoś jako przyczynę

V (cum acc.)

Piotr dotychczas przysiadł w dykanajto,
aż od piątych kur aż do jutrej nigdy
nie spał ale był na modlitwie form. 400.

W cum acc.
3x

885

Tako na^m pomozy bog etc. Jaco
tho fwath|czemÿ Jako choczemir
neworal wkatha|rzÿn dzal naofzmÿ
zagonech wgeÿ rolą | wfzirza domu
[[naofzm]]

v<in>

1424 Kel nr 885

W cum acc.

Poltora ~~lobocrya~~ w sztyr bódre
(semis cubitum latitudo retinebat)

87 Ex 36.21

W 2 acc. loci

rany które są na goleni paszno-
gedz w głąbicy

Ord. Br.

~~II¹ XV VII VIII~~ 561

W cum acc.

Nabuchodonosor... wziął *szczę-
ście w twist sześćdziesiąt lok-
cyów, a w szirzę sześć lokcyów
(latitudine cubitorum sex)

... w kicanku popne... B7 Dan 3.1

-----89d

czas/4/kye blyszko szmye-
rthel/5/ney rany a kako
sza ty /6/ albo tesz y gl-
ową bandze /7/ zamyeszкана
goraczą /8/ rzecz podlug
prawa ma /9/ PRoste rany
ktho/10/re są na geden
pa/11/sznogyedz wgla/12/b-
ya a geden czlonek na /13/
dluszą y szyne rany szkto
/14/rych bywa chromothą
/15/ thy dzyerszą za czyą-
szkye /16/ rany ktho thy
rany

Wzrost. c. k.

OrtOssol 57,3,w.3-16

im OrtMac 72

W (cum acc.)

In quantum autem consona,
etiam aliquociens variat sonum,
nam cum componitur ex consona
et vocali, tunc proprie scribitur,
sic nota, vnaar

~~2. p. xv. Park. 402.~~

~~2. p. xv. Park. 402.~~

15 cum acc.

Gneromirus emit apud me fumen-
tum, pro isto sibi non promisi u licet-
by, sed comodo vidit, sic emit

1391 Paw III nr 2040

no licetby = do licentia

W cum acc.

we

województwa

Jako prawnie panu Spithcowi... nyc
obyanzał yestm nyc dacz za wyzny
drew we dwa pyecza wappna
stedz (leg. zec 'palić')

1400 SKJ III 192

15 cum acc.

Jakom Stanisława... nie zastawiał w
spokojemstwo przeczyno Nicolayewy...
w trzech czwartach pyancidrestaurantu
grziwen

1415 Koscian nr 526

zastawie kogós w r. z
dne konno zabezpieczenie sobarógma

W cum acc.

Sbiray yō (x. manne) kasdi, ... gomor
myarō na kasde poglowye ... y zbyerly
sōō ... y myerlyly sōō to myarō gomor
(ad mensuram gomor)

B7 Ex 16, 18.

no cum acc.

Dawalasta je (sc. pienigdre) w liedr-
ba (^{stare mensuram} iuxta numerum) a w myst^o tym
w r^oce, gyst byly nad muratymy
domu. bostego

w liedr_o = polierone

DF IV Reg 12, 11
sim. ib. I 9, 28

Novij: dawali je pod liedr_o i pod r^oga, w r^oca tyd
I 8 odwasione pienigdre dawaus natzorcem

pod liedr_o
nacynnice
wnostono

2

W

we

A thak ve troye abo ve czvoro nogą
obvyn thą massczą, ~~za trzeczym przivy-~~
~~zym vzasch ponocz, yestly bog i chce,~~
~~bo vycziagnye ogyon~~ XV pż post. Bedn-

Med \$0 74

we troye obwinze 'obwinze troy rasi'

• V(e) cum pec.

I byle tamd oreic' s q dow kamienny ch,
hardy we die albo we try miary [erant
autem ibi sex lapidee hydrie id est vasa
aquatica, capientes singulae metretas binas
vel ternas] Rom. 208.

2
W cum acc.

Byly thamo kamienne sady
stescok..., byetact to stya peione
myary (capientes singulas metretas
Jo 2,6) dwye abo trzy

Ew Zam 303

brat w sig = mieścić

BP: zaiserowa dwa

W: bronzowy w sig kaida dwie a. trzy ciadra

W cum acc

Ezh t

Barosse, yebaw we dwudzyestu na maristrzowa dzedzina,
dobyzwal jego domu | 1398 | Slupp. VIII, № 7381.

W *cum ali.*

we

Testes domini Wladislawiensi stantes
dixerunt, quod volumus iurare super minus
vlg. na mnesze, scilicet super decem,
sed in rota stetit in viginti we dwu-
dzestu iachal 1400 HubeSad 382

W
we cum acc?

603 Tako gim pomozi bog yfwanti † |
Jaco to fwatczø Jaco Jacub Bÿtin |
fki neyøl. ÿego dzloweka na | do-
browolney²⁾ drodze Gwaltem | we-
dwunacz²⁾ et mettercius cum tam |
hanc sicut est solus

1403 Pozn ur 603

Rich VI nr 1116

W cum acc
me

1061 Jaco to etc. yfze xacz Mirofzek
neyal vedvudz | efzthu any kafzal
Gwaltem ynepobral fza | na, czoge
blafzey fzekl igrabil yfcozil nadze |
dzine Miroflauicze any tego vfzytku
mał |

1420 Pozn m. 1061

to
dobry

[[Jaco to swatcżą]] Jacom przytem
býl ýze | Thomiflaw Cluczewkỳ
przýachal [[wed]] | wedwdzestu tacy
dobrych yaco ssam awe|dwdzestu po-
dleýffich na inýathÿ wyssemi|rowa
dzedzina gwalte^m yraną mv dal

1426 Kotuian^m 1160

N (2x) cum acc.

We

I482. Taco my pomosz bog Isze czo mya ozalował
Mycolay Lussowsky oth maczerze swey abych
ya yachal sze dwemą taco dobrimy yacom zam
a we duudzestu potleyschich gwałtem na
dzedzyna Lussowo wyanno w zapust dwoyecz...

I437 Pozn nr I482

W cum acc. (Be)

367 tego naczø zaluÿø elz przyal | we-
tw|u|dzeltu¹) vetrzech tako do-
brich iako lam | [gwaltem filø mo-
eø letmø kmoth] letmøn|acz|eze²)
kmoth filø moczø gwaltem | wizø-
lelzmì newoth itom²) [wolznm za-
Ital | aczbimi tego przal gotowem
to vkaľacz
Item Krzivosanth talter respondi:
Snayø elzem wľzø | aczlom vezinil
tom nalwem vezinil ygo|towem to
vkaľacz

1399 Pan w 367
Lekn: w 1842
Kuzetka w 378
187 J A E

W

Tego na cześć Złoty, eż przyal we twudzeštu ve
trzech takco dobrich, iako sam 1399 dekret. I, № 2842.

W

Eze

Csane Jan we lrech a we dwudzeslu... deptal Jacu-
strawis 210

1402 Hube. ~~Ploti~~ 101.

W cum acc.

729 Tako gim pomozi bog yfwa{ti} | †
iacofmi przitem bili kedi | potrek .
gechal . wpancinacze | paniczow et
wfefcinacze | podlefzich [a] naco-
meⁿdorowa | dzedzina gwaltem y
ranil | gy gego fzin Jacuffza |

1403 Pan w 729
Pieh vi nr 462

W cum acc.

977 Taco gim etc. yaco tho fwaczcza
yaco | cfzo gal pan dobrogoft Co-
lenky dome|dzychoda wfzefcÿ-
naczfz paniczew to gal | nenafkoda
anÿ [naflobo] nafle pana dze|czri-
chowo

1419 Poan m 977

W cum acci

we

604 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
Jaco to fwatezø Jaco Potraffz |
nebil. pomocznikiem u¹) wilkowe-
go | Czloweka anigo pomagal. la-
pacz | gwaltem wedwunacze czle-
weka (*) | nadobrowoleney drodze

1406 Pozu nr 604

Piek ij nr 1117

Wie cum acc?

383. Jaco to fwateimi iaco Micolay przy-
fzedl | gwaltem moczą na [[moya]
{ianufzowa} gospodą | vedwnatecze
tako dobrich iaco fam | yfzedwema¹.
kmothoviczoma¹ ywfzał | mv kon
iaco dwe grzivne gwaltem

1412 Kol nr 383

We cum acc?

178. (245) Jakom ya nyeyesdzil naszczepanow dom gwaltem
wedwnaczce. — Jako ya tho wem Marczin neyesdzyl naszczepanow
dom gwaltem wedwnaczce.

1426 Zap. Kana nr 178

W
We

(2x) cum acc.

1451

Taco mam (!) | pomofz bog etc.
Jaco to fwacza Jfze [~~pana~~] | pany
febronya Swým fzynem Szmacze-
yem | Skrapyewa nevrabyła [d] pol-
torafta prze | rabli [y] przedcztir
dww zactathnu ydwu | branynu
gwaltowne wedwunafcze Szoberow |
nich awofzmidzefanth podleifchil (!)
ynevilovi | rib {narczeline} taco do-
brich iaco dvadzefcza grziwen yed-
no | tu gdzezey [podano] [wfdano]
nawedercow y vidzerzala trzi lata |
dobrowolno nawedercow — — —

1435 Pom. no 1451

W

we

Yakom ya nye yessdnyl we "dwo-
nadzorye worow y w thyle ozeledry
na ymnyenye byesska

1472 Zaplwasz nr 1349,
sim. ~~ib.~~ nr 1348, 1474 ib. nr
1436.

W

We (2x) cum acc.

867 Tako gim pomofzi boog y fwāti | †
Jako tho fwatczø Jako Thoma |

Byelewfky Jal Gwaltem we cztir |
dzelzce y we cztirzech kmot, a fe
cztir | mi tako dobrimi Jako yest
fam | wdom kxandza Dobrogoftow.
y | vczinilmu fzkody tako wele
Jako | dwadzelzicza y pyncz krzy-
wen

1412 Poan nr 867

W cum acc.

ts.

867 Tako gim pomolzi boog y fwāti | †
Jako tho fwatezø Jako Thoma |

Byelewfky Jal Gwaltem we cztir|
dzelzce ý we cztirech kmot, a fe
cztir|mi tako dobrimi Jako yest
fam | wdom kxandza Dobrogoftow.
ÿ | vezinilmu szkody tako wele
Jako | dwadzeftcza y pyncz krzý-
wen

1412 Pozn ,nr 867

W (2x) cum acc.

868 Tako gim pomofzý boog y fwan-
ti | † Jako to fwatezø Jako Thoma |
Býelewfky Jal gwaltem we cztir |
dzełczy y cztirech kmot, y secztirmi |
tako dobrimi Jako yeft ſam wgum |
(175) no kxandza dobrogoftowo
y vezinilmu | ſzkodi tako wele Jako
dwadzefcza | <y> pýencz (!) krzi-
wen

1412 Pozu in 868

W cum loc.

WQ

~~gwalt~~

Tako gim pomozi bog y fwã|tý †
yako tho fwatezo Jako | pan pafzek
yechal wofzmidze|fzanth podle-
fzich. awedwu na|fcze paniczu. mo-
czo y gwaltem | namicolaýewo y
nabarthofze|wó gofzpodo yuezinil
ten gwalt. — — —

a) Brzeg karty uszkodzony.

1413 Košician ms 501

W cum acc?

695 Jaco pan palzek w̄zeczydzefszanth|
podleffzich a w̄dzefszanczi pani-
czew | zaÿal. Gwaltem [d]Wlotko-
wy drogø|ÿ yøl. gÿ napana fplaw-
ikego | dzedyne wyanczfthwo

1413 Poznań nr 695

W cum acc?

695 Jaco pan palzek wszeczydzefzanth |
podleffzich a wdzefzanczi pani-
czew | zaÿal. Gwaltem [d]Wlotko-
wÿ drogø | ÿ ÿø. gÿ napana fplaw-
fkego | dzedzÿne wyanczfthwo

1413 Poznań w 695

We cum acc.

615. yakofzmi przythem bili kedÿ Jana
vra|nÿl Micolaÿ wedwnafcze pya-
niczu ayed|wdzefczv kmÿoth wÿego
zaÿefdze

1417 Kal nr 615

Wle) cum acc.

699. Tego nanje szalujo gdzelz wecz-
tyrzifta chlopow y wedwunafcze |
y wofzmÿ flachcziczow tako do-
brich yako sam wÿÿali zumiflem |
ÿ sÿ yachali nadzedzinÿ [y nadom |
na yanow]]

1423 Kol nr 699

W (we) (num acc.)

Tegona nye szaluyg gdresz we ortyri-
sta chlopow y we dwon nosere y w oszmy
slucheri ~~icrow~~ takodobrich yalco sam
wyjali z umistem ysg yacheli na dredni-
na

~~1427 Bibl Warszawa 1861. III. 39.~~

1423 Kal nr 699

W

Jaco ludzyc Yanowi we trzidzesocy
przische thwschy... na lonca... pobrali
syana

1453 GETS s. LXXXIII

№(e) [cum acc.]

1

Jacom ya nie sbył Jana kmycere ^(kmicia) Mycola =
yowy we trydresery gwaltem 1458. A K Pr III a
52. um. ib.

W(e) z acc.

~~Indrago Yanowi WC Kreidresek
freische Throschy... gualtem ma Conca...~~

~~1453 Capri. L. XXXIIII~~

Jakam ya nye frejsehl ve Kreidresek
ve daj em a mornyma... do wsty

1479 Capri. L. XXXVI

Ad cum acc.

noe

Sicut Mathias cum Stascone
repperunt decem marcas apud
Petrum et sederent semper apud
eum ve kmeizp

1388 T Paw. III no 983

1389 Jb. no 6079
1445 Pozn no 1632

W cum acc.

we

Sicut tu non sedisti we kmeorō
et non solvisti censum, quoniam
non fuisti cītatus

1399 T Paw III nr 6079

1388 ib. nr 983

ib. 1445 Porm nr 1632

W cum acc.

Takom do was posla ne stal
ani to nadreyt oracz kazal

1394 Hube 76 70

W cum acc.

Jako...

tho rytho Kachna dala roosier

w swoj nadre^yff, ale ne w [d]nadreyff

*Jaroslawow

1416 Kościan nr 574

W cum acc.

Yaco Sandziuogius czto bral kmecka
w Brudzewe, to mal yego polowicza,
yaco Helena, y w jego nadzeyo stedral

1397 Rt Gn nr 20
sim. 1408 Paw. II r 1579,
1410 Kshar J nr 1474

W cum acc.

378. pani poluiczka¹⁾ hanka ma pošta-
uicz | zachoczczø przeciwi Pot^{ra-}
lzoui²⁾ Czepurkemu | pana Cho-
ranzego pafka [wf] wto flowo |
elzest pan pafzek yey mafz neflu-
boval po | t^{ra}feui panczidzefanth
grziven ani otem yego | zona ve
ofkupene craykova czfofz¹⁾ kupil |
pan pafzek.

Kij

1399 Pocz w 378

Lekn I w 2898

Hube 26 w 387

JA IV 188

to to słowo =

'w ten sposób, tak'

W cum acc.

Jaco Oland kazal Prandoczke y Cli-
montowi za snye tanczice w to slo-
wo, esth myal Oland puszczyt ku
przyaczelom na vyednanye

1399 SAPP VIII nr 8433

zob. 1399 Pozn nr 378

to slowo w ten sposob'.

H (cum acc.)

Tedi^xski haloba stala o^t pana
sanderego... w to slowo, w^zbiech^o
nan prziechali gwałtem
1402 matk. 118.

zob 1399 Pozn w 178

W cum acc.

Orso Swanthoslaw (= Woythem ranczil
sa posag Marcinowi, ^gdibi ne mal go-
thowide *peynadri dosic, begdismi ro tho
slowo ranczili puszczic ro drelniva, jaco
gync drecran

1408 Kul nr 295

W cum acc.

Tandem ego veni... et mei homi-
nes sedent, y obrocxiem w to slowo.
ystr pusczy homines meos

1414 TymSard 165

W cum acc.

(Zachoczezp przeczin) -

Hanka ma postawic Potraszowi Czepur skemu pana
choranszego Paska w to slowo, esse est pan Paskak,
yey masz, ne slubowal Potraszowi panaridzesanth
grziven 1399 dekr. I, No 2898. Pani Jarantkowa
(de. 7. 1399)
[s] szwim szynem w to slowo kon v mnye w izyanti,
esse mi mejelji tako dobri daer 1419 Paw. VII,
No 1100.

W cum acc.

Bo owa coolowe sebrali s ϕ se,
settly s ϕ se w iedno (convene-
ment in unum, Put: w gramadę)

Fl 47,4

sim. Fl i Put ~~47,4~~ 70, 11. 1964

~~1964~~

40 jolno: wstano, wespółnie,
dla wespółnoty

W cum acc.

Kszyczeta zestly styje w yedno
(in unum, Fl: na gramad) prze-
czywa bogu

wo jedno 'razem, wspólnie,
dla wspólnoty'

Put 2, 2
sim. ~~Fl 43, 4~~
Fl: Put 132, 1
(101, 23.)

to cum acc.

Ktorzicoli zemanie y sinowe
ludzszeci, pozpolu to iedno
bogati y ubogi (simul in unum
dives et pauper)

~ jedno = jednakoowo

Fl 48, 2, sim. per
sim. Fl 13, 4

W cum acc.

... hoc est... *vanitas, prosperitas*
tak samo

Leszowie sinowe ludzosci w wagach,
bideq obłudzili iny pprosznosci w
tostz istne (mendaces... in staters,
ut decipiant ipsi de vanitate in id-
ipsum)

Aut bf. w wagach
ut. w proznie

Fl 61,9

sim. Fl i Pul 73,7

W; aby oszukiwali saui + maruici wpsolnia
M; na stali idy w g6tu i sq maruio6 tak samo

W cum acc.

Kako westelo prebywacz bractw
w jedno (habitare... in unum)!

Fl 132.1. sim. Pur

!!: kiedy bracia żyją razem w zgodzie

W cum acc.

Powroscy rozpostrzely ^(x. pyzni) się (mnie w
sydło (extenderunt in laqueum)

Fl 139, 6. sim. Pul

st. rozciągnąć, rozłożyć, rozstać

III. ukryli kradzież na mnie - sidła i powroscy

W

H. w kuniccy

cum acc.

1632

Taco mý pomofz bog *et sancta|crux*, Jize {czo} natem
fledze schedza a nyemam nan sta | rofczkyego prawa
a nygo wpyenadzech dzełza, (S) ale | wkmeacza fzedza |

1445 Pozn w 1632

tab. 1388 TPan III nr 983 i 1399 ib. nr 6079

W cum acc.

Coadunate, w gednotha jazy-
wyecze, senes (Joel 2, 16)

XV p. pr. SKJ I 303,
sim. ca 1470 Namtub 246

W cum acc.

Kto chce boga wydziedzic tutaj ro-
zumem czystym, a potem olejem
w oleo, patrz, bi czystego bil sycora

XV med. R XXII 241

diem a dia - bezpośrodkowo, tuż w tuż

w

A takosch timi a takými cztimi
obierajými wickiseným, blogoslawýeným sa
tu na drodze, bo wydraz cista wyjara
boga, a potem gi vřxa okýem w oko
w wýcernem prxebitku

X XV R. XXII, 244.
med.

W cum acc.

Eze we rodnem stworzeniu
zarazde geno ss drugym nje
ma slaczenya w gednosot

XV med. R XXII 246

W cum acc.

Bada, et wam ludzyc... He
mowiet a layact w owi

the only way "otwarde, w obecnosci cyjfe"

XV med. RXXII 246

W cum acc.

Wydział gęsm boga oblyczym
w oblyczye (facie ad faciem)

87 Gen 32,30

W cum acc.

Także yste k sobye w gromadę
(ad se invicem)... przyblystyca ste
nye mogly

zépé nie raseu, zebrać się

B7 Ex 14.20

W cum acc.

Mowyl gest pan ku Thoystestowiy
liczem w licze (facie ad faciem)

BZ Ex 33, 11

W cum acc.

(coniunxit)

Uczył w gromadach pyłacz...
a gyniech pyłacz w gromadach k sobye
stawał (sibi invicem copulavit).

B7 Ex 36, 10,

sim. ib. Gen 6, 16

gynieć, spoić

to cum acc.

Protego acce spódaję kłozzi i tobrę
gidz, sydócz syó to gramadó, gyd-
cyest (si... convenient et proficis-
cantur)

= zejść się razem, zebrać się

BZ II Esdr 8, 12

W cum acc.

Sebrany spp w gednoto
(adunati sunt)

BZ Judith 5.23

W (cum acc.) = in

Omnes parietes templi, writitky serani cosozedne,

in obrab,*

in circuitum, sculptis (III Reg 6, 29)

~~* obrab~~

~~in~~ 1461-67 Sermon. 415. v?

536

in obrab 'dokosa, circum'

Sermones r. 1461-67

Kapit Krak. № 1424/108 Mns. karta 415 v.

De forma III Reg VI Omnes parietes
templi, wszithky szczani coszelne,
per circuitum, w obrab, scuplsit

Serm 415v

W cum acc.

Nos quoque suscipimus ipsum
sagittarium tanquam valentem
in ordinem bellicalem al. 10 style

1497 STPPP VII 128

sim.

W - m

Ipse locavit locum suum servis
in ordinem alias w schik ...

1498 ~~PKH.~~ IX.322.

W (cum acc.)

<La> pospolstego thuzeh ... krzeszeryanow,

~~yeser~~ + + + + + ~~yeser~~ x ~~rou~~

~~Yeser~~ pospolstwo pokogyer, ostrzyedr, zgednaer
w gednoszer y sprawyax raery! ~~Mac Dod 57.~~

~~XV Mac. Dod. 57. (...panifnare, custo.~~

~~dire, adunere digneris)~~

~~XV^{p. post.} Insa 7^{VII} 57~~

(quam... adunare... digneris)

W (cum acc)

3

sortilia ova, w rozmiarzy jajca

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 116

to rozmiarzy (o jajach, de ovis) 'na mielko (ugotowane)

He)

He trzy poty = triangulus

Miły Jesus... w jednej sukni tylko
chodził a na wierzhu drugdy pła.
sresem we trzy poty odział [et clami:
de triangula supra tegebatur] Rom.
159.

terregituo ugraricuz

N = in cum acc.

(in nomine tuo levabo)

sim. Put V

Nimq twoie wznowi~~ę~~ rocznie~~ę~~ moie v. 62, 5 ^{firmamini}

~~Ogarnayper ogarnaly sp mne, a w ymę gospodnowo~~

~~v. 117, 11. Szramyenyly sed slawę swayę w podobentias~~

~~erolpca v. 106, 21. Kato wezrelu przywacz bracedę~~

~~w gedno v. 132, 1 (habitare fratres in unum).~~

~~Wiedno postolu ne vta. Leceny sp de verinili v. 13, 11.~~

~~(^{stimul}) Panowace bdyse w poterod mprywarolow v. 109, 3~~

~~(in medio). U ymya ocyra y ryna y ducha swyranthego~~

~~amou Gn ap 1, 4.~~

V sim. Fl i Put 117, 11

N: w smię twoje bdy podnosić rze

W cum acc.

W grynny, syna bostego
y dla syna th[e]wego Alexego
a racz my stwaj gylmowstna dacz

Alexy w. 166

W- in ^{cum acc.} (c. Abl.) seu pro Ablativo

Porregual tyrod w gromys bore ~~Bl. 1 par. 16, 2. Napoz~~
~~lo pze fanyjox w krayky (1) ib. Ex. 17, 14. Brona za~~
~~weata bita ve mroce ib. Jer. 2, 5. Popoayc we rump~~
~~sedm tropb, gichzeto urwawc v milosrivo l'ato...~~
~~a popoayc zatrobys w troby (succini) ib. 6, 4.~~
~~Oblecon iest w wroypce ruczo ib. Lev. 2, 10. Ziawi~~
~~lez w ucho sladze facema, abt mucedzalat dawa ib.~~
~~1 par. 17, 25. W ucinkei jacychich patriarchas~~
~~bpdres pasifuscon ib. Job. 6, 20. Neptalim w zgor-~~
~~nowcz podiwacz bpdre ib. Deut. 33, 23. Port gact w getmy~~
~~bogaty w sloto a w trzebzo ib. Gen. 13, 2.~~

sim. ib. Deut. 18, 20. Jer 29, 25

V (benedixit populo in nomine domini)

V (sc. dlużis de parte utraque no-
mine repasita fuerat)

-----109c

Gdysz on zopyekaldnykyem
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha
tą do fol/26/drowaly szye
thych dlu/27/gow ytesz w-
gego gymy/28/a wloszony v
dobrego /29/ czlowyeka k-
wyerney /30/ rącze Asz do
rosprawy /1/ Sthymy czo
ge zapo/2/wyiedzely aszą
ly thy /3/ pyenadze yvsz
nyeby/4/ly wgego obronye
ta/5/ko dobrze

Jako by ge vszyebye doma
myal

OrtOssol 65,3,w.24-30 -

sim. OrtOssol 87 ~~65,4,w.1,5~~

W per c. etc.

V (nomine fratris)

-----190c
gdysz to gymyeny gescze
za zywotha mnye moya szy-
ostrą za poleczyła przed
gayonym sandem

/14/ y samą kswemv gyda
/15/ czemv gymyenyv klv/16/
cze nossylla a swey obr
/17/ ony nigdy go pvsczyła
/18/ a ny dała wobrona sw
/19/ emv mazowy Thv gdzie
/20/ by tho mocz myalo a
/21/ mey zenye wme gym/22/
ya gdy mnye nyeblyo /23/
trzczy dzen przed gey
/24/ szmyerczą
klvcze dała zadobrey pa-
myaczy y od vmarla go w-
nyebryonye gey maza

OrtOssol 97,3,w.14-24

sim OrtOssol 134

W pr.c.t.c.

H acc.

Moya sxyostra... mey xonye w me gymya.
... klucze dala. Ost. Kat. 311

~~1 1/2 IV S. k. bet. axi 311~~

H (c. acc.)

(In nomine dei patris)

Vgymya bega ocreca / cralo pama na-
srego Chr. racy stross byer esala y
dusse moyey na wyecny zywoh

(corpus domini nostri Jesu Christi custo-
diat animam meam in vitam aeternam)

1456 Inssa 6 s. 264
VI s.

sim. XII. XIV

W

In nomine dei presens corpus domini nostri
Ihu Christi custodiat corpus et animam neam
in vitam eternam, v gymią boga oczcza czyalo
paną naszego, Jesu Christa, racz strosz bycz
czyalą y dusze mogey na wyeczni zywoth
1446-7 Msza XIV s. 187

1/ Poczinayą syą statuta króla Kazimira
w gymy bosze! A tho napyrwey: Gdysz podług
 pysma navky wszelky czlowiek w mlodoszy gest
 podobnyyszy kv zlemv, y wszelkye stworzenye
 swyąta /s/ gest nyetrwayące samo w sobie,
 ale przyrodzenye czlowieczne rychley syą sklo-
 ny podług swiata kv grzechv, nysz podług
 swiathłoszy kv bogv; aczkoly podług zrzą-
 dzenia boskyego stworzeny myelibi bycz czsny,
 wierny, sprawyedliwi, spokoyny, a ysze ros-
 pvszone lakomstwo, aczby sprawyedlywoszą

Dziak. 1

(in nomine domini)

H (sum acc.)

H, gymnaz boze

Req. —

1484

~~Infib. —~~

403

W (cum acc.)

3

PaTrzij obecada meeqo... pisch gee d'gijmø
bosze thako, ijeszem crij napissal iako

~~1 p. XV~~ Park. 413

sim. 1484 Reg 703

W cum acc.

Wymy, marky y bolyesory styna-
otka twego racy wlyekoryot bo-
lyesory me

Staw 74

W 2 acc. pro. w. i. i. e.

~~wyewyly ven z rotenyest yep.~~

~~Ev. ox. XI Pf XII 303~~

v wyewyly wyewyly (!) ^{it} wyewyly yep. (in nomine eius Jo 2.23)

~~agoret badze wyewyly, a ty ty krywe~~
~~sprowte, a other wodnyj name. ^{Ev Zam} ib. 304, sim. ib. 305~~

1
W - (in cum acc.)

~~Dwa kosturze... byly...: w hore gymy, yeden gqgral... drugi~~
w gymy, dyabla, yesth gral (Har. Sod. 137).
ex. xv

W (cum acc.) = in

Patricie, by was nitet me powiodt, boć
ich wiele przydzie w imie moje, rekaje
jam Kristus [multi enim venient in nomine
meo, dicentes: Ego sum Kristus] Rom. 480.

V (cum acc.)

Wotabi: Ganna synu Dawidow, jakoby
mekb: praw będi na niebiesiech, który jest
bogobawiony, który wyredk u imię Boie
Rom. 752.

V (cum acc.)

W imię Boże = in nomine Domini

Żydowie... je chwaliłi w kwietną. niedielę, ...
niekąc:... Bogosławion, który przyredzi w imię
boże [benedictus, qui venit in nomine Domini
Mat. 21, 9] Rom. 778.

N (cum acc.) = in

Będrzecie li prosić mego ojca w imię
w me, da wam [si quid petieritis Patrem
in nomine meo, dabit vobis] Rom. 574.

W cum acc.

Szli są w sędzię serca
(transierunt in affectum cordis)

Fl 72,7, sim. Pius

pod szli bylla a acc. 12

Pius zydoe serca puzil - addat in styg demora, dequadrat serca etc
waty: puzile styg in zydoam serca
M? watoraty wrojocia il serca

.W cum acc.

Sq sloua sina borego to to suoty
denico Katerino v slauo crola
nebeskego vabocego

Wsw br 2

W cum. acc.

toroz se, dusza moja, w pokoy
twoy (convertere... in requiem tuam)

Fl 114, 7, sim. du

przezwyciężenie, wybitnienie, odpoczynek

P: nawróć się, od frasunku do spokoju, uspokój się i pociesz
Wuj: nawróć się... do odprężenia swego
M: 1768, dusza moja, do spokoju swego

Ad cum acc.

Przyjmij służbę twego w dobre
(suscipe... in bonum)

Fl 118, 122, sim. Vul, MW 39a

Woj, przyjmij twego służbę, lub dobroci, P: aby mi się dobrze stało
M: utwieszt służbę twego w dobrym bycie

Ad cum acc.

Alte stópajęce to obwyfżana
przewodze (pro przywede) gospo-
dzyn s czynfżymy lyduof

V (declinantes... in obligationes) ^(adducet)

Ad obr. pizwief =

zmusio do wykonania powinności

Pl 124, 5, sim. Pul

Ad: Wfomy ustipuja za obawigkami

P. Wfomy oddaja natogom gredowym.

Ad: Wfomy oddaja na swoje wte droje

W cum acc.

we

Powyszył smierne we zbawienie
(exaltabit... in salutem)

Fl 149, 4, sim. Pul

p. = wzm. do wyisny potiom, podnieść; ~
W: podwyższyć ciele ku zbawieniu
M: oddać pokornych zwycięstw

W (cum acc.)

Chceszli w^{*} zivot wieczny vnydz, to przy-
kaazanye maasch pełnyer. ex. XV In Fil. I 358.

Dee III 16.

W

Chcesz by w život wieczny vnydz
tho przykazanye maasch pelnyez

Dek III 16.

W am ad

Genstes naas wywyodl s cyemnoscy
przez wyarstwa a wywyodles naas is
swyathloscz tvey... thayomoscy.

Btaż 322.

H (cum acc.) = in

O veruanyo polybyenyche ^x r dacha
(De uocatione sponsae in Spiritum)
~~in~~ xv/enthy. v, 430.
[med.]

W cum acc.

Ile doupey noci w uozinki swyptidi
patriarchow bpdzes przypusozon
(in copulatione... admitteris)

BZ Tob 6.20

Woj. do stg. zenu. ze. iw. patriarcha i przypusozony bydnier

W cum acc.

- Gdy jest na prawymy szwyathey
troycze pomyseswana w korona
sławy y podstarye koronowane

Now 66

1
W cum acc.

Ystecz bog gego... gest on... na ste-
mó spatt byl a f proch gest stó
on byl obroczil

Gn 173a
sim. ib. 174a

W cum acc.

we

It tako vporz soptly Gan gestcy
get on ... bil ve slotho i tere f' doudre
kamene obrocil

v(x. roidili i kamienie).

Gn 182a

W cum acc.

Tedy v~~o~~ ano slotho gesty s~~o~~
ano s~~z~~as~~z~~o f rososky y f kamene
bylo obrocylo

Gn 183a

W cum acc.

Stawo moje w proci wwedzy
(in pulverem deducat)

Fl 7, 5, sim. Pul

sim. Fl i Pul 21, 16.

W: Stawo moje siedaj w proci obróci
M: Stawo moje w proci obali

1
W cum acc.

Ystecz bog gego... gest on... na ste-
mó spatt byl a f proch gest stó
on byl obroczil

Gn 173a
sim. ib. 174a

W (cum acc.) = in

a w proch za obrociziz

(et in pulvem revertendis)

ca 1461 - of. Sermon. 442. v.

~~1424
108~~ M. Mrs. R. 442 v.

W cum acc.

Jenste ne wzięł w prozności
(non accepit in vano) dusze
swojej

Fl 23, 4, sim. Pul

W. nie wziął na maron. dusze swojej
W. który duszy swojej marością nie zaprzętał

W cum acc.

wniwec

wniwec (Pis: nywec) wnidoo
(ad nihilum devenient) iako woda
czekpowa

Fl 57.7

to: wniwec ni: oboca

W cum acc.

wniwect

wniwect obtraxist (ad nihilum
deduces) wstithi pogani

Fl 58, 9, sim. Pus

sim. Pus 59, 13

H (cum acc)

irritare, id^{est} provocare, nagabacz albo
drasz nycz, albo w nyocz obroczycz

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 116

W cum ecc.

Tensze obraca morze w suchasce
(convertit mare in aridam)

Fl 65, 5, sim. Put

W obraca morze w suchy ląd

ut cum acc.

Obtrocili sę se w łęcziszczce kręwe
(conversi sunt in arcum prarum)

Fl 77. 63, sim. Pul

ut: wywróćili się jako tak opaczony
M: obtrocili się jako biele - odwrotny

W cum acc.

Ненавидѣте ги в узыекане
обтвотѣ (in fugam convertam)

Fl 88, 23, sim. Pur

obtvac = madae pniecny klesupad, zavobac

to: tyš podadny ci, kbyy go majú c nenauidi
u: tož pniec

N = in

~~bre proch se obrocas ^{sim. Rus} Fl. 103, 30^{sum} in pulverem (revertentur). Godan kazisore
 ne obrocanym boretom w orato, ale praptybzym ceto w orato w
 boga Fl. 114, 33. Kamen, ^{sim. Rus} wozymon gest we glawo kopta Fl. 117, 21.
 Powrany rozpostrelty ot m Bpdrice y nauwe yogo we 2 gub. Fl. 108, 12.
 Modlitwa yego bpdz w greck Fl. 108, 6. Bpdrz mi w boga Fl. 70, 3.
 Vozinit se iest mne mene gospodain w utak Fl. 93, 23. Powrany
 rozpostrelty ot mne w ydlo Fl. 109, 6. Ustawil gest ora
 iakobowy w kazen Fl. 104, 10. Ustawim me w glawo pogan
 zko Fl. 17, 47. Polyzkawsyore w deroz wozynyl Fl. 114, 7. Polozylt
 powere w stawy albo w gerem Fl. 106, 35. Dal se emp guk
 w dzedzactwo Fl. 114, 12. Aleu gospodyn strazil Fl. 114, 12.
 mastu, we prornowoe wyrid, yga strazgo yego Fl. 126, 2.
 Polozili se mne w radane sobe Fl. 87, 8. W niwec
 obrocasiz w witi pogan Fl. 58, 9. Japly gan gesty ge
 or natichmask bit we sloho. obroci i lewe f dwoze
 kamene obroci Jn. 182, 2.~~

10 cum acc.

Przemienily *sep slawę swoję (sc. boga)
w podobienstwo wółcota (mutaverunt
gloriam suam in similitudinem vituli)
gedzociego syeno

p. = zamienić na coś innego,
mutavit propter eod

Fl 105, 21. sim. Pul

15 cum acc.

Postawyl wolny gjde w cydrosocz
(statuit procellam eius in auram)

Fl 106, 29, sim. Pul

M. obricid basis w ciek. wyts. P. ramimus

W cum acc.

On to nycze dowodze (ad ni-
hilum deducet) nepřyzacale na-

ste

Pub: w nycze

Fl 107, 14. sim. Pub

W: uniwersal obzoi
M: podzecz irogien

W cum acc.

we

Obrocył gęsm noghy moze we
swadecstwa twoya (converti... in
testimonia tua)

Fl 118, 59, sim. Pul; Mb 27a

P: nogi = kooli; postypti; reczynli; w ty strouz, litery mi twój zalesz wskazyje
W: obracaban nogi moze ku swiadectwom twoyim
M: zwracam moze stopę ku swiadectwom twoyim

W cum acc.
we

por po pro + uctē dat. a. m. j. a.
126.1

We (Pūt: u) prostinosz uzynō (in
vanum laboraverunt), gyst strzegō
gego (sc. miasta)

Fl 126.2

W: proino criga

M: na obcio crucij strate

W cum acc.

Blyskawycze w dezdż wzrynył
(fulgura in pluviam fecit)

Fl 134, 7, sim. Pul

W: blyskawycze na dezdż wzrynył p. - przemiał
W: blyskawycze dla dezdżu twory

W cum ecc.

Geden tagisore ne obroczonym
boszstwa w ozalo, ale przyyfczym
ozloweczstwa w boga (non conver-
sione divinitatis in carne, sed assum-
ptione humanitatis in deo)

Fl Ath 33, sim. Pul. M^o 113a

W (cum acc.)

VII e

Nye weszmyer ymenya boga twego w prostnoset

~~c. 1450 G. Fil. II 57.~~

Delk VII 2.

V (Delk VII 4: nadaremnye, 1: darmo, 3: na darmo, 6: na
darme, 5: prostno)

var. na 6 prostno

var. cf. nadaremni.

w

1

w prosznościach ++ in vacuum

1449 A. XXV 165

(exhortamus, ne in vacuum gratiam dei
recipiatis II Cor 6,1)

w: abszcie nadaremno dadi bożej nie przyjmij

W cum acc. .

we.

We stated in effect

ca 1428 PFI 485

W cum acc.

Cyż (tudnie) rosyjsko w gorsza,
obraczac a wytladacz sta, nye
lakaya, (qui omnia in peius conver-
tere... non formidant)

Sul 76

W cum acc.

Itby lasy... is styrtste vstythy
byly obroozony (ut... ad ampliores
utilitates reducantur)

Sul: 80

W cum acc.

Учандник... прѣисыангаянчрего...
навѣтиѣ ма, аби швоган прѣисыан-
ган прѣвюдѣ вѣвѣнек (ut... inra-
mentum deducat in effectum)

Sul 99

W cum acc.

Gdibi tha nyewyastha... swe prawo
pretecorone w swan bracyan bi
prelozyla (cum... sum ius... in fra-
tes suos transtulerit) .

Sul 105

W cum acc.

Quid est, quod inter vos parabolam ver-
tistis in proverbium, in prysłowje, istud
in terram Israel dicentes: Patres nostri
comederunt tuam acerbam, et dentes fi-
liorum obstupescunt? (Ezed 18,2)

XV p. pr. Skj I 312

W: je między sobą podobieństwo w tej porównawczej obrotach
BP: je także o to przytoczyć mianicie.

W cum acc.

Proz sbyerze kadzidelnice... y sklepye
ge w bladii (ut... producat ea in lami-
nas)

BZ Num 16,38,
sim. 1471 Numkal 42

BP: nalezy z nity zrobit juko blady
to: vial e robita na blady

W cum acc.

we

Stawiedly dom bozi we staw
pyrwi (suscitaverunt... in statum
pristinum)

BZ II Par 24, 13

31: wystawili dom pański jako byś pierwej

/11/ są podrosny moze
/12/ ly szwyadecztwo tak
/13/ gego Sandu ostacz ta
/14/ ko jako gayonego są
/15/ du agdy woyth ku pra
/16/ wu przyszagl czyly czo
/17/ gest prawo maydbor
/18/ Na to my pr/19/ zysza-
sznyczl /20/ Smaydborku
prawo /21/ mowyny Jako ko-
ly /22/ stary obyczay daw-
ne/23/go prawa bandze od
/24/ myenyon wlepsy o/25/b-
yczay tako wazdy ma /26/
syye szostacz czo szandzo
/27/ no starym obyczagem

for. Fr.

25

W 2 acc.

jako koly stary obyeraj dawnego
prawa bandre odmijenyon w lepsy
obyeraj tako wxdy ma sije szostacz ero
szandrono starym obyerajem

Ort. Pzr. VI 359

~~VI 359~~
VI 359

W cum acc.

Conuersa est in benediccione, w bogo-
slauene, Marie 1456 ZabUPozn 92

W cum acc.

Michael... fideiussit pro... Elizabeth...
centum marcas in manus... Katherine...
solvere..., vadium totidem in capitalem
pecuniam convertendo al. w ysty dlug
обращаясь

1466 AGZ XV 42

sim. 1453 AGZ XI 392

1447 AGZ XII 159

W = in

obrazca w ^{swieczaj} czsnoth

convertimus in usum virtutum.

~~ca~~ 1461-67. Sem. 90. v.

O. = rusienial, prokhorsticals, proemienial jakny trost u inne

W cum acc.

W nyck obrozon iest (ad nihilum
deductus est. Fl: ku nicnemu przewe-
dron iest) w obesztenyu ~~z~~ jego zlowe-
czywy

Put 14, 5

10 cum acc.

Ya 10 nyct (Fl: ku nicternu)
obrozon yesm (ad nihilum re-
dactus sum)

Put 72,21
sim. ib. 72,20

W cum acc.

Pulcritudo vestium et corporis
vna est, quia redigitur in ridicu-
lum abraza sa, u nyoz

XV p. post. R XXV 178

no cum acc.

no byaloscze in alborem (quod si
rursum versa fuerit in alborem
Lev 13.16)

1471 Namkal 34

Ang. jeśli się razie obróci w białosc
BP. jeśli raz dziele nypa ush pi i stawe sie biate

W cum acc.

Propera u lepse ~~a~~ dobrego

Ksw bo 37.
sim. ib. br 7

W cum acc.

Itua tih slov (wyklad + jezyka la-
cinskego i polsky iesc taky

Wsw do 5

W cum acc.

Poydō ze czezy w czesoz
(ibunt de virtute in virtutem)

problem 259

Fl 83.7, sim. Pur

W: pōjdy z mocy do mocy; P: będy postypowac do coras inteligency
M: ida coras macyci si do kharabci

W cum acc.

Dokonałi na syan lestrangi praw...
- wiozone s laczynskiyego w polskiy
wikkad

Sul 113

10 cum acc.

Ibidem teste f raspaz
ne f stopyly.

Gn 14a
sim. ib. 178a

W cum acc.

Gdisby sly duch nektorego clo-
ucka f ten tho blod stauott

Gm 14 b

10 cum acc.

Obroczil ies placz moy w wesela
mnie (convertisti... in gaudium mihi)

Fl 29, 14, sim. Pus

sim. Fl i Pus 77, 49. 104, 28.

113, 8.

15: obroczil ies placz moy w wesela

16: obroczil ies placz moy w wesela

W cum acc.

Daje zdrowye duszy y ro wy-
szelye smetek obraca

Put 118 arg. 11

to cum acc.

Polostil ies nas w precorę
(posuisti nos opprobrium) szadom
nastim

Fl 43, 15, sim. Pul
sim. fl i Pul 43.16

to doles nas na wozardę szadom nastim, p. to.

no cum acc.

Dal w potōppō / depozōore mne
(dedit in opprobrium)

Fl 56, 4. sim. Put

to cum acc.

to gnew (Pud: to gnyeroc) pobudili so
gy (in itam concitaverunt eum) to pa-
gorcod swide

Fl 77, 64

M. wogwali so nosni miciscami wysokimi

W cum acc.

W gniew pobudzali (in iram
concitaverunt) go w przetrwaniu

Fl 77, 45, sim. Ruf.

W, do gniewu pobudzali go
Fl: zasmucali go na pustynie

Ad cum acc.

noe

Ne otwracaj człowieka noe smar-
ty (ne avertas... in humilitatem)

Fl 89,3, sim. Pul

odwracać: zamieniać,
przemieniać

Ad: nie otwcaj w panizencie eszowika

M: obracać eszowika w prod

W cum acc.

Dal ye w mylaserdra (dedit
eos in misericordias) przed ob-
lyczym wstedi

Fl 105, 44, sim. Pur

dat TS z przedmiotem lub
u zarobku

W: dat je na miłosierdzie przed oczyma wstyżli

M: przedat im zmiłowanie u wstyżli

W cum acc.

W pamięć woczy se (in memo-
riam redeat) lichota oczu^oz^oz^oz^oz^oz^o
yego przed oczyma gospodnowyma

Fl 108, 13, sim. Pul

20. sis 20 pi. in novo sis przypominieć

W: miał przyjdzie na pamięć... nieprawość ojców jego

U: miał pamiętać będzie wina jego ojców. pamięć

W 2000.

ne wodzi nas w pokuszenie (Ojca 4, 6, ^{sim.} 15 / [na
1-3, 7-11, ~~12~~, 14, 16].

Ne wodzi nas w (Ojca 1-3. 8-12. 14. 16. 17. na)
pokuszenie
Ojca 4. 6. 7. 15. 18. 19

II (cum acc.) = in

~~W~~ de wadri nas w poku-

senye. e. 1440 R. XXIV 77. bier 4

~~zag. nr 124. 4. 188~~

~~Dr. Kar. 574 3/4 40~~

~~e. 1440 Rozpr. 28/atr. 77~~

1782

$W(\text{cum acc.}) = in$

Ne wodny natch w pokuschnye. ~~1412 Mac. Sod.~~
45. Gjer 8

?

.

BU Wore II 763

7A 571

W cum acc.

- Divites dimisit inanes
no glod abroozil (Luc 1. 53)

XV in. Gylkars B II 78

W

Oczcze nasz, . . . Nye vodz nasz w pokusze-
nye, ale nasz sbaw oth zlego Ojcz 18

W

Otczcze nasz, ... y nye wodzy nasz w pokuse-
nye, ale nasz sbawy othe slego

Ojcz 19

4
W cum acc.

Kv vboostw przywyedzeny,
okazstokroot w grzedi gorste upa-
daya (ad vitia deberiora labuntur,
Dziat 36: kv gorstemu przychodza)

Sul 45

5
N (cum acc.)

Jan... gy... zlostliwimi' slowni omovil, vpadaiť
w grzech wlaaczanya. 1474 Lab. 540.

W cum acc.

За вест. впадыа, 10 гнуро)
настей мнра, члн (incident in iram)

Sul 47

15 cum acc.

Przysare, yst yako stlekl w thar
tho nyemocz (iacebat in ipsa
infirmirate), yesire do they¹ doby
nye rostnokl

Sul 74

W cum acc.

Et ne des hereditatem tuam in
opprobrium na przyskorku, w pogar-
nieniu (Joel 2.17)

XV p. pr. Sk] I 312

W: me day da edictura frego na habe, BP podobnie

W cum acc.

Convenerunt filii Israel ad Moysen
et Aaron et versi in sedicionem.
וַיִּשְׁאוּ, dixerunt (Num 20,3)

XV p. pr. 812] I 312

~~W~~ w cum acc.

Smyette

90100 yee miz yae nyctelye dyemnyq' alle yae ~~...~~
Blag ~~...~~ 5.20-1. 5.20-1.

~~yae ...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
ib. 5.22

~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
ib. 5.22

V[e] (cum acc.) = in

Gospodnie, aczby sie wszyscy pogorszyli
w tobie, aleć sie ja nie pogorszę, bom gotow
za cie idź w więctwo i w ciemność i we śmierć

~~Romu. 587.~~ [Accum paratus sum et in carcerem
et in mortem ire] Romu. 587.

w cum acc.

rotativz w pokusze^{v a})

~~1117~~ (R. XXV 166!)

gl. id est in simile cadas
~~sp. ba. Vabysz i ti w thaka pokusse, nye wpadl~~
~~no i tu tempteris (gl. i e in simile cadas)~~
XV med. SKJ 112

Considerans te ipsum, ne et tu tempteris, V

W cum acc.

Prze ktore to grecki podany 400...
to poganbyenye (dabi sunt... in con-
fusionem) swim nyeproyiacyelyom

B7 Judith 8, 19

W cum acc.

Tilekrocz poddany w lup a w mycer a w poganybye-
nye (dati sunt in praedam et in gladium et in opprobrium)

Wpoganyenye in obprobrium (Judith 5, 18)

BZ Judith 5, 18, sim.

ca 1470 Mam Lib 110

W cum acc.

Obt [z]acrayayoty w shlosot
malignantes

ca 1455 JF XIV 491

• W cum acc.

Potem w wrostwo wpadwsty
(ad inopiam deducti, Sul 45: W
wroststwo przyjedrety) W gor-
stemo przychodza,

Dzial 36

W (cum acc.) = in

w trald doskonal(over)
in perseveranciam

~~ca~~ 1461-67. Seru. 90. r.

Primo igitur debet mutari anima peccatrix... et
est ista mutacio paulatim procedens a culpa
in gratiam, a iusticia in perseveranciam, w
tr(w)alos(c), dosko(nalox), a perseverancia in
gloriam

W cum acc.

we

Rostargrieny sdria we sfada,
wersi in sedicionem (Num 20, 3, 17:
s kotikem gnyewnim)

1471 MamKal 42

1. W cum acc. - bonye sd, burtole se-

W: ugniewny rosiel

W cum acc.

Sed dyabolus eam suggerebat in maius in discor-
diam w nyesgoda

ca 1500 ~~JARp X 134r~~
ГМЛазБ I 60

5
W cum acc.

Proszę boga owoża za nyc...
acz gyci nyc da w zatracenyc

XV p. post. Sl Occ XXXIV 162

W cum acc.

Ille dyabolus statim mutavit se
w szwadno grubosze

ca 1500 Gł Kar B I 41

V (cum acc.)

Upadło wesele serca naszego, obróciło się
się w żałość serca naszego Rom. 736.

V (cum acc.)

A takoi poruciwony ty istne penis dre
srebrne w kóście, wredny, swi w rozpad,
i obisil se sidlem [et proiecitis argenteis
in templo, recessit, et abiens laqueo se sus-
pendit Mat. 27.5] Rom. 761.

W (cum acc.) = in
~~K x W~~

Vw koneczny rospacz

~~in~~ ^{ipiam}
(in finalem infirmitatem) imprudenciam?
Quadruplex mutatio mala: ab impudenciam?
innocencia in culpam, a culpa impacienciam?
in infamiam, ~~1424~~ ¹⁰⁸ ~~Vt Mns. H. 91. r.~~ impotenciam?
et ab illa in
finalem inpenitenciam, et a finali inpenitencia
in eternam miseriam V 60

~~Sermones r. 1461-67~~

Arganba, Kapit. Krak. M ~~1424/108~~ Mns. karta
~~ca. 1461-67~~ Sermon. 91. r.

W (cum acc.) = in

ts.

~~W~~
w ganba

(in infamiam)

ca 1461-67. Sermon. P. r.

~~1424 W Mns. N. P. r.~~
~~108~~

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

He (cum rec.)

Niedajź jej za sie westracenie; Rozm. 823.

15 cum acc.

Ktorast (x. roka) stó ottóð
we ořtyřei pramyenye dzeły
(dividitur in quattuor capita)

BZ Gen 2, 10

W cum acc,

39. <Ja>co Jandrzychoui krol dal Trze-
beflauicze, | <y>aco fze potrek wne
newanfzoual

1388 Pozn' nr 39

hebsz. I nr 323

W cum acc.

Eze Sulkowski dyrektor wyznaczył
sye w jego dzansce mlina

1399 SAPP VIII nr 9494

sim. 1405 Kskaf I nr 553

1406 Hube 76 120

1421 Wascian nr 880

1435 Fupkurt nr 641

W cum acc.

Współtać w coś

560 Tako gemu pomozi bog | yfwanti †
iacofm nefmo | wil. [gechacz do
earnowa | polpolu ~~Wrzefzi~~
spanem | Mroczkem polpolu ge-
chacz | ~~W~~earnowo. [fzø] Wanfadz |

1404 Pam w 560
Pieh vi nr 659

V (se medietatis enae... sub-
misit)

-----164a

ten masz vmarl a gego zo-
na wyaszala szye

wgego /4/ polowyczą gymy-
enya /5/ stoyaczego yako
gey wsz/6/dal za zywotha
przed /7/ gayonym sandem
a w /8/ drugą polowyczą
wya/9/szalysze tego vmar-
lego /10/ maszą dzyeczy
Thyto /11/ dzyeczy chczą
aby tapan/12/ny wzythky
dlugy po/13/lowyczą pla-
czyla yako/14/sz ma thego
gyemyeny/15/a polowyczą

Ta panny mowy ysz nyzadn-
ych dlugow chce placzycz
pomocz

Ort0ssol 87,3,w.3-15

sim obfmac 118

K. p. c. de.

mulier introduction

-----98b

ku dokona/5/nyv nyszly by
ya kto /6/ mogli od szandz-
ycz albo /7/ od czysznacz
przeciwy /8/ themv rzekla
tha pany /9/ czy ya wyasz-
no wtho /10/ gymyeny tho
gest dze/11/dzyczstwo gdy
ona tho /12/ zamylczala to
dzyedzycz/13/stwa wyazanye
a ya /14/ yvsz wyaszana a
zaly /15/ ona nyema tesz
daley /16/ yvsz mylczcz
albo czo /17/ gest prawo
podlug pra

OrtOssol 61,2,w.4-17

rim. 97Mac 79

MS per e. Hc.

1 (de quibus se... admisit)

-----139a

Dzyeczy moga szwa oczczy-
sna... rowno myedzy szobą
dzyelycz

ale /4/ nyzadne znych mo-

ze /5/ gymyenyne cze mv na

/6/ gego czasz od vmarlo

/7/ komv oddacz albo prze

/8/dacz przesz drugych

dzye/9/czy przyszwolelya

po/10/dlug prawa prawego

/11/ GEden myescz/12/any

vnasz /13/ vmarl a zоста-

wyl po /14/ szobyne gymye-

nyne stoya/15/cze y nyes-

toyacze wtho /16/ gymye-

nyne wyaszal sz/17/ye^(nary)ge-

den myesczany

OrtOssol 77,3,w.3-17

sim. OrtOssol 104

15 pr.e. Ae.

-----139b

wtho gymyenyne wyaszal
szye geden myesczanyn
/18/ rzekacz aby knyemv
/19/ prawo myal kthemv
/20/ przyszly szgynszych
stron /21/ albo sznyem
ludze szk/22/thorych są
rowno bly/23/szy przyro-
dzeny temv /24/ vmarlemv
sthymtho /25/ czo szye w-
gego gymye/26/nye wyazal
y dzyer/27/szy ge y przy-
powye/28/da szye
ktemv gymyenyv a nasz my-
esczanyn Mowy ysz wye ge-
scze gednego wgynych str-
onach dalszych czo szlu-
cha ktemv gymyenyv

OrtOssol 77,3,w.18-28

fac in aed. hanc q

15 por. e. Hc.

-----164a

ten masz vmarl a gego zo-
na wyaszala szye

wgego /4/ polowyczą gymy-

enya /5/ stojaczego yako

gey wsz/6/dal za zywotha

przed /7/ gayonym sandem

a w /8/ drugą polowyczą

wya/9/szalysze tego vmar-

lego /10/ maszą dzyeczy

Thyto /11/ dzyeczy chczą

aby tapan/12/ny wzythky

dlugy po/13/lowyczą pla-

czyła yako/14/sz ma thego

gyemyeny/15/a polowyczą

Ta panny mowy ysz nyzadn-
ych dlugow chce placzycz
pomocz

OrtOssol 87,3,w.3-15

now or these 118

W. p. c. He.

to cum acc.

we

Est pany Kozedna... nye to wan-
sala nye nywecy po manstne
ssmercy

1401 817 III 193

№ cum acc.

Taco my pomofzy bog yfwonti †
Jaco to | fwacchimÿ^{a)} Jaco dzirfzeg
ne wkupo|wal wmargorza [thi]czy-
ne^{a)} zapufty — — —

a) L. 2632: swatezimy, w margorzat]

№ = brać u czasowce wytkowanie,
u dzierżawcy, u najem

1400 Wościan nr 164

W cum acc.

64. yako [Swøcha] Boguflaw Jerandø
wrzefil yeyeg | dzelniczø pyrzweg
nifz derfek Swøchnø polwal

1402 Kol nr 64

stryrestyc = przygoryć
cdrestyc = rozwinąć

W cieniu

93. jako Grzegorz wruczył wgnechow
ofcz | cfo Jødrzeg szaplacil chøfbo

1403 Kal nr 93

W cum acc.

83. efzo Scarbimir cupil fedlifko vdobko
tho | yeft trzimal, animu se Micolag
fpotrem | verzucili vne

1403 Kol nr 83

Handwritten notes in a different script, possibly Cyrillic, located at the bottom left of the page.

W cum acc,

Quod se intromisit in densetum... suum et

~~Potrko ... se ...~~ Finiecit vlg. wrzucil
10 w zapust

-sap. det.

1403 KsZ Pozn nr 1541

W cum acc.

Jaco Baurowa wrzucila fzo | wszol-
tistwo wmaley lancze, | gwaltem
moczø tomiflaoui | poiego oczcza
fzmerczy

Piek. 1190.

1407 Koscian nr 348

W cum acc.

434. Jacoto fwateimi iaco bogusz wrzu-
czil fzu | wfciborową maczerzifną

c.d. povipra|vanv¹ iaco jã fcibor od
meczka vip^{ra}uil

434 ¹ Ul. 482: Sdziuicze, vipraenu.

1414 Kol nr 434

~~trzy~~ w cum a. c.

Jaco tho fwatczą yaco pani ne
vrzuczÿ | lafzą wpol Szoltiftwa y wpol
dworu | po ftanv roca ale fpocoÿne
wÿ trzÿma | la mÿmo trzÿlata

1420 Koscian w 787

W (2x) cum acc.

1124 yfze otem wemi yfze Nykel wrzucil
fza [w] | kmecha ywrola paney ka-
therzyny nelyfnaw | fy gey pra-
vem | - - -

1422 Pau ~~no~~ 1124

W cum acc. i loc.

1143 Taco gim pomofz bog etc. yaco
woytek | Starfky byl wtrzymanu
trzyłata, nyflymu | izatam wrzuczo-
no etc. wyegoflath¹)

1423 Pozn nr 1143

W cum acc.

2x

935 Tako mÿ pomoszÿ bog † yako tho |
fwatheza yako ÿan spawlowa wrzu-
czył | lza wczwartha czafcz othmanÿ .....
dziedzÿczth | yadwÿszÿno wktora
gÿa wofznÿ sprawa wÿafzal leg. wwigtas

1426 Kal nr 935

W (4x) cuki acc.

wtrucić się to coś

1558
Tako geÿ. pomofz Bog †. Jakom ja fza nyewrzuczila
wyeczila | wzemne, ywodne, anÿ wlaÿ (!), tako wdo-
bre to wfchiczko jako dwa | dzefczca ycztyrzÿ grzywnÿ
Anÿm tego pobrala, czofch to wfchytko flu | fcha ku
czwarteÿ czanfzÿ [Groda] [y]mÿafteczka [Czanrk]
Czarnkowa | czanfzÿ geÿ |

1438 Poznań w 1598

W cum acc.

Xantān is gymyenyē yego...
ma syan wɪtʉctɪcɪcɪ (de suis
bonis... se intramittere debebit)

Sul 87

H

2 acc.

qua ipsum cillaverat quia tu te inieceristi
violenter in partem alias weraser spadku
post olim Joannem

1500 1792 XVIII 418

W cum acc.
2x 1 loc.

115. cfzo wýtka wószal woyfzni wnathali-
ge czocz, | wtem mu ~~port~~ potr
newadził ani wgego | domu przes
vole gego fedzał

1403 Kol nr 115

W cum acc.

formam iuris:

Berzem knafzey dufzi yeczzi iacom
przitem bili kedi Oganca w/rzefzi
wchobenicze Gerczino | podlug prawa
yaco yednacze | fcazali

Piek. nie notuje.

1404 Kościan nr 254

W cum acc.

272. Jaco to fwatczimi Jaco Jacufz |
pirwey to carczmø trzimal y troy |
czinfz wibrat fney nifz to micolay |
wnø wfal

14

1404 Kael nr 272

W cum acc.

450. {Jacoto fwatcimi} | [[Jacofmi przitem
bili] iaco ian nÿewrzcil | fzu niez
wanczejÿ wrogaczewye yedno | wtho
czo mv wafz¹ zaftauil wpolpanti |
grziwni

¹ Ul. 543: iusz.

1414 Kal nr 450

W cum acc.

(101) Ifz to fwatezø iaco czfo
machna na | granowfkye zalowala
bifzø wrzuczili yeý wzaftawø to
oný fpo|koyno witrzimali mimo trzi
la|ta

Piek. nie notuje.

1408 Koscian m 390

W cum acc.

439 Tako nam pomozi bog | yfwanti †
iaco to fwaczimi | yfz Jafzek ne-
wrzczil fzo[wa] wcza|flaowa¹⁾ zafta-
wo animu fcodi | vezinil.

1400 Pan nr 739

Piek vī nr 34

W cum acc.

~~panu~~

(191) Tako gim pomozi bog y fwã-
tý | † Jako tho fwatezo Jako Cibek |
fwo zonó. panu przibiflaowÿ | welz-
plawu. nazaftawil zafta|wÿ. anÿ-
mufze gwaltem wrzu|czil wto za-

ftawó. anÿ gim | thÿ listÿ [[wr]
zaftawne wran|cze przifzlÿ. anÿ tam
zaftawÿ | trzimal.

1415 Kosciarn m 558

De cum acc.

425. Jaco^m [to] przitem bil ia{co} mico-
laya nigdi | newafzovano wedwa
[g] kmeza wfzago|rzine ani tamo
wftrzymanu bil

Ul. 425.

1413 Kol m 428

lv cum acc.

386. Jacom fa ne wrzuczil mezcoui¹
wprze|ranw we trzi czanfzcy folti-
ftwa ani | meczko tam prava mal

¹ Ul. 275: iuramentalis, mezcoui.

M12 Kol ms 386

We

38b. Jacom fa ne wrzuczil mezcoui¹
wprze|ranw we trzi czanfzcy folti-
ftwa ani | meczko tam prava mal

¹ Ul. 275: iuramentalis, meczoui.

1412 Kol m 386

W

~~Ujednako Marcina i Geratem, a Martin~~
~~wo dem no stal 1400 piek. 4. Der mi Jacob~~
~~dal wygni o rancymetro, w temesma prawo~~
~~1407 piek. 318. Nicolaya nigdi ne wazro-~~
~~vano ~~wo Szagorzinez~~ ani samo wf trzimanu~~
bil 1413 AkH. III, 214.

W cum acc.
2x

625. Tako jako pan wyflaw Ty|menecz-
fky wmytaczje wmar|czynowø
oczczýfnø wyego trzyma|nye mye-
dzy Radliczycze medzy Co|rzuchý
a tymenczem

cd. 625

do. z rajmowne besprawne cubske dabro,
wodobne besprawne w posiadanie cubskej niczomowia

1418 Kol nr 625

1
W cum acc.

Tedi bout... w cerasat brata swego...
nye ma syan wmyataca

one &

Sul 86

W cum acc.

2x

993

Tako mÿ pomofzÿ bog † ŷako tho.
fzwÿa|cza ŷfze Michal fzykor [[nÿew]]
nÿewczw|dzÿl fze wtho dzedzÿcz-
ftwo [[cfo]] cfo onÿe | wbÿflawa zalo-
wala alÿe ŷe kvpÿl | za fzez grzÿ-
wÿen v Marczÿna A on | [[bÿl]] bÿl
wtenczaŷ wdzerzenÿw

1424 Kol nr 993

W cum acc.

we

Yako soltist... nye sam byl dambiny
zokandney, gedno the bral, x royeck.
'stya rocupil.

1424 Pyzdo nr 979

no = nabyci prawo do wyzslu dorcuu w lesie Dworskim

W cum acc.

Jacom tego ^x Lemyathowicza w las
pana m[y]tego tamto nysie wykupyl,
gdze on tam byl

1427 Woscian no 1291

no. - nabycie prawo do wyzobu dacwa w lesie de woztan

We cum ac

194. (265 r. 1427) Tako mi pomozy bog y swanthy krz [...]
Jako ya mam tha vmowa s mycolayem, esz mi myal dacz w Wan-
szane ve dw kmezu w rastowe w dzesancy copach.

1427 Zap Kancz nr 194

№(2) (cum acc.)

Kedibi ne, dal, tedy ma ^(“wzięci”) rusaeky
ne, dwa kmecha v gerantowich

XV in. ~~1402~~ snatk. 118.

~~Podalismy mu osmoy stolow
dwa snow ne dwoye prelitzo ib~~

W(ę) - cum acc.

Restitutio ad possessionem wroczenie w dr. c.
 Dymyca 1428 Prof. I, 488. In effecto ~~in~~ ~~ostatek~~
~~485. Dano w~~ ~~Isamotaki~~ ~~weyosserodq~~ 487.
 Albo taki skodo ~~nomowonego~~ ~~bidre~~ ~~wesruane~~
 alle ~~wsszyko~~ ~~ale~~ ~~w~~ ~~stare~~ ~~porocyer~~ ~~I~~ ~~dalece~~
 ro ~~dampnum~~ ~~non~~ ~~proptu~~ ~~Johnnis~~ ~~esse~~ ~~sew~~ ~~stare~~
 censabilu ~~sed~~ ~~debitu~~ ~~in~~ ~~notum~~ ~~redundabit~~ ~~I~~
 ca 1428 Prof. I 482. Zastawny ~~de~~ ~~edini~~ ~~masse~~
 in ~~in~~ ~~dyssonora~~ ~~grygwe~~ ~~in~~ ~~lyconor~~ ~~w~~ ~~karde~~ ~~grygwe~~
~~ortobesary~~ ~~y~~ ~~osze~~ ~~m~~ ~~g~~ ~~osy~~ 487.

W cum acc.

we

Eze Barthomyey nye oral wacyey,
geno tho, we cwo gy votni watal

1438 Faplawas no 870

(use de ipsa intramisiit)

-----194b

(pro barbon)

/4/ DOrrotha za/5/lowala
swym /6/ rzecznykyem na
bar/7/bara rzek~~ę~~ącz pa-
nye w/8/oycze ya zaluya
na bar/9/barą o geden dom
czso /10/ dorocze od vm-
arl od gey /11/ prawego
maza a doro/12/ta^v szye
wenyn wyasza/13/la^vy
szyedzy wnyem g/14/wal-
thownye a prosza /15/ na
tho prawa
y zadam na to od powye-
dzy

Mac brak

We p.c. de.

OrtOssol 99,1,w.4-15

W cum acc.

we

Ysde Stanislaus... dal wyanssanye
Rossey... wyanye (leg. w wianie) w gey
we wschyslika czastok wythowska

1477 Zapiski nr 1462

V (cum acc.)

Yakom ya tho vgethnal, ere Yan myal
dobrowolnye wyerz w Annyn dom 1446
A. K. Pr. III a 50.

Anna byro wolowq

W cum acc.

Ho dzedzynie sharga, sampyett... po-
zwani nye stanyely, porowd is dritzenye ...
puscton ma bict (mittitur in possessio-
nem)

= wprowadzić w posiadanie

Sul 10

W cum acc.

~~Vstawiamy . . . , aby thaka nyowyasta . . . przy
wszystkich . . . rzeczach . . . ostala, wy-
wszy odzienie y konye male . . . , yesz w row-
na czascz panyey sz dzieczmy (szpascz maya
(^{substanty}
que (in equelem sortem seu portionem)) de-
minae cum pueris eadere debebunt) Sul 75~~

Ad cum acc.

Quod se investivit (sc. Andreas) in bona
ipsius (sc. Derlai) hereditaria et in kome-
thones in Volya Copanska al. w czystej
zaklath

1452 Tymbow 55

i = wjejsi w posiadanie nicoudomosci
d. r. s = wjejsi nicoudomosci

W (cum acc.) = in

Secunda zaloba : esse mi bronisz mich
ludzy, essez mo, w ne prawo wyzalo

Wol.
1453 Tym ~~Wol.~~ . 55

to cum acc.

Wstan, wyjęt syś w wynnyctō
(posside vineam) Nabotowō

87 III Reg 21, 15.

sim. ib. Jud 11, 21. III Reg 21, 16.

IV Reg 14, 7

to cum acc.

Potem zbyly se... bo sestly byly,
abi syf w gich gymyeny * wrypo-
rally (ut invaderent possessiones
eorum)

to = zagarnięc kryje miernie

BZ I Par 7.21

Wj. p. e. Ac.

-----56a
 /16/ Gdysz ya mam czwar/17/
 tha cząszcz tego domu po
 /18/ swey zenye a zona mo
 /19/ yą szoby na swą cza
 /20/ scz nyzadnego opyekal
 /21/ nyka wybrała any /22/
 mogła mymo myą /23/ spra-
 wa wybracz wtey /24/ rze-
 czy tego ya czyrpyą /25/
 gwalth od pyotrą na /26/
 swey czwarthey częsczy /27/
 ysz on przesz mey wo/28/
 ley wczągnal wthen /29/
 dom (in domum transit)

W. = poj. i z zamiat. zagarnicia; wyzbaszczenia; i ta

OrtOssol 42,2,w.16-29

sim. OtHac 48

V (ed... hereditarium)

-----61c

ale /14/ nyegestly starsz-
ey szye/15/strze dano al-
bo wszda/16/no zgey mązem
przed /17/ gayonym Sądem
Te/18/dy przydze młodszą
Syo/19/stra wdal gymyenyą
/20/ gey odczyszny a tho
acz /21/ starszą szyostra
Smąszem /22/ oszągnąla al-
bo dzyer/23/szala wmyescz-
kyem pra/24/wye Tho gymye-
nye /25/ rok y dzyen Jte-
sz acz /26/ Szyostra mlod-
szą myl/27/czala albo sz-
yą nyev/28/pomynala

to gey nye moze zawadzycz
kv gey prawu podlug prawa

OrtOssol 44,4,w.13-28

sim: OrtMac 52

ind(ri)al

W p. e. H. e.

v (hereditarie emit)

-----92d

КХХХХХ

/12/ kthemv przetho ysz tho

/13/ woythowstwo szluzy

/14/ krolowy na woyną etc

/15/ WOythowstwo al/16/bo

szlo1thystwo /17/ czso gye

czlowiek /18/ wdzedzyczst-

wo kupy albo /19/ ma tho

spadugye y od/20/nyera na

masza taw/21/arz bo zensz-

ka twarz nye /22/ moze sa-

ndza bycz tego /23/ dla

mathka nyema pra/24/wa

kthemv woythow/25/stw pod-

lug prawa etc

Mac 15. dyaktryne
leg. d. v. i. s. i. m. i. e

OrtOssol 58,4,w.12-25

W p. e. t. c.

-----9a
/18/ Daley ta pany mo/19/wy
ysz ona przynyo/20/szla k-
szwemv mazowy /21/ pyenya-
dze /24/ Woythostwo albo
/25/ Soltystwo czo gye ku
/26/pyą wdzyedzyczstwo /27/
y czo sznyego szluza krolo-
vy /29/ Pysszalysmy wam /30/
ysze czlowyek moze /31/ da-
cz dacz dobythe swe /32/ y
gydąceze gymyeny /1/ komv
chcze temv da /3/ Przyszedeł
geden czlow/4/yek przed ga-
yony sand /5/ y wszdal dru-
gyemv czlo/6/wyekowy swe
gymye

OrtOssol 16,4,w.18-32 -
17,1,w.1-6

He.
r.
W

V (quae emptas fuerunt here-
ditarie)

-----93c
/20/ wroczyz bo thy pyena
/21/dze yvsz byly gego gdy
/22/ ge on wzal wszwa ob
/23/rona y obesczye y szny
/24/my dzalal podlug prawa
/25/ WOythowstwo /26/ albo
szolthy/27/stwo czo gye ku-
pya /28/ wdzyedzyczstwo y
czo /29/ sznyego szluza po-
wyn/30/nye krolowy albo dz
/31/yedzycznemv panv /32/
yle wmarborszkyem /33/ pra-
wye Mozely thym /1/ tho sz-
wano bycz

lynszkyem prawye albo wny-
em bycz Czyly nyemoze

OrtOssol 59,1,w.20-33 -

59,2,w.1-

W per. e. Kc.

V (index ipsum in ea inducere
debet)

-----116b

pothem sampierz szłowe
na kogo zalują nyemoze
yvsz

oten /10/ dług odpowieda-
cz wye/11/dzaly o thych
zalobach /12/ a nyeby la-
ly gemv za/13/wada szło-
we acz by /14/ gemv bylo
wolno przy/15/dz y odcz
kthym to san/16/dom Tedy
naczwartem /17/ sandze

maya powodo/18/wydacz wy-
aszanye w /19/ tho stho-
yacze gymyen/20/ye V

atako zyszkują zastawyone
stoyacze gymyeny podlug
prawa

OrtOssol 68,2,w.9-20

sim. Orthuc 91

W p.c. He.

Wprowadzona est... in hereditatem)

-----97c

/26/ WAssze pyta/27/nye ge-
 st ta/28/kye o prawo /29/
 thymy Szlowy Ged/30/na pa-
 ny przyszla pr/31/zed gay-
 ony szand Rze/32/kla ysz
 gey przyrodzony /1/ Przyy-
 aczel zostawyl dzye/2/dzy-
 czstwo po szwey szmyer/3
 czy ywymyenyła szwoy /4/
 rod y v kazala szwą przy/5/
 szaga ysz ona pothem v/6/
 marlem blyszą przyrodzo/7/
 na A tako dano gey w/8/ya-
 szanye wgymyeny $\sqrt{9/}$ dzye-
dzyczstwa sprawa

Ad per.c. Ae.

OrtOssol 60,4, w. 26-32

61,1, w. 1-9

$\sqrt{K}$ > dziedziostwo

Orthuc 79

V (ipsum... introducere volent)

-----130c

o dzyerszal ly ten yvsze
tho czo mv zastawiono gdy
mymo prawo czekal

/5/ A on przedawa ge albo

/6/ chce przedacz y spr-

awa /7/ gemv dacz chcza

wnye /8/ wyszanye^{sz} a drugi

czo /9/ zastawyl szlowye

ny/10/echoze przyszwoycz

czo /11/ thv myedzy gymy

gest zaprawo /12/ Zastawy

/13/ly komv kthore/14/ko-

ly zastawyo/15/ne przed

prawem gy/16/myenyne

ten ma tego gymyenia pra-
wa obrona ymayą gy spraw-
nye wyaszacz

W p. c. H.

OrtOssol 74,1,w.5-16

sim. Orthnac 99

(bona... potentiare, gl. intransi-
sionem dare, debet)

-----165c

a nyeprzydzely ten dlusz-
nyk

tedy woyth ma /14/ themv
czo zapowyedzal /15/ wtho
gymyenye wyą/16/zanye da-
cz podlug prava /17/ Gdy
czlowyeko/18/wy zapowye
/19/dzano gego gymyeny
/20/ gdy by doma ~~z~~ nyebyl
/21/ any ku prawu poszwan
/22/ kako to prawem maya
/23/ dobycz trzebą ly go
pra/24/wem dobycz czyly
nye /25/ tho gest poszwa-
cz sprawa

W p.p.c. He.

OrtOssol 88,1,w.13-25

sim. or thuc 120

W cum acc.

~~Tomel ma~~ Tegdy pro godrech wasanye^(sc.ma)
daer w swoy dom

1430-2 UsNwarsz I 29^{nr 139}

H

nrz kirkwanz I

Tomek majdacz 3es grossos y ciyrokeszczy
gdzdyby nyeddal sztho grosy, tegdy
po godzech nasanye dacz w swoy
dom

1430 - 1432 JP XXXVI 35

Kirkwanz I nr 139

W cum acc.

Jacom ya nye vzučil sja^x wi
gymje(nie) dziedziome^x halgoore-
cean

1458 GETS s. LXXXIV

W cum acc.

Jako ja nje trzimam skasuti po
Szwesidku ..., ale trzimam ... za sta-
dawym listhem, o tom prawem pre-
riskal y wecz ma prawo wyatelo

1472 Zapiska nr 2967

W cum acc.

Quas (sc. marcas)... debet dare sub
introligacione in suburbium opidi
Jaczimierz al. 10 posztada, Jaczimir-
ska

1474 1767 XVI 108

W (cum acc.) = in

Dedit in transmissionem...

In tempe alias n nywa

1446 Jym Proc. 222

W cum acc:

Quos centum florenos tenebitur sol-
vere... sub intermissione... in pla-
team civitatis Prochnyk inferioris
al. w pyessaya

pastrona ulicy

1495 AGZ XVII 318,
sim. 1497 AGZ XIX 113

W cum acc.

Jakom ya nye wrzuczył stya any
w wyaztal ... we wloki is wazgodnye

1480 CZTS S. LXXXVII

W cum acc.

Xpus w dziedzictwo byerze
wszystek lyud od boga. cyza

b. w obrotach, w dziedzictwo
'dziedzictwo'

Put 2 arg.

W cum acc.

813 Iffzye lýft neýdnaczlký ypana |
Starofczyn Spechninu volu wýl-
fzeýdl naczfzczecz pechnine wpar-
czewo

1424 Kiel nr 813

W cum acc.

Bil gest wielmy bogaty w zloto
a w srebro (erat... dives valde
in possessione auri et argenti)

BY Gen 13,2

W cum acc.

Dam nas... u gih ulodane

Ksro av 11

W cum acc.

W czp porzucen iestm (in te pro-
iectus sum) z szynota

Fl 21, 9, sim. Put

W cum acc.

(Puf. myedry)

Ne daway me wofuste (ne tradide-
ris me in animas) tamφraifore me

Fl 26, 18

P: nie daj, aby nade mny staty pshawe nieli
M: nie wydalj mnie na wole cieniacyieli moia

W cum acc.

Gospodzin... ne da iego w duse
(non tradat eum in animam) ne-
przyaczelow iego

Fl 40, 2. sim. Ruf

M: nie wyda (sc. go) na wole jego wrogów

W. cum acc.

Dani będy w ręce meota
(tradentur in manus gladii)

Fl 62, 9, sim Pul

dać w ręce meota 'wymordować' sim. Fl i Pul 9, 36
n. = władza, moc, ~

P: pod władzą meota, pod ostrze meota
Fl. 62, 9, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

15 cum acc.

Poddal ye w rōce (tradi-
dit eos in manus) poganom

Fl 105,39, sim. Pul
nm. Fl i Pul 77,67

Il: wydal il w rōce narodil

W cum acc.

Dal 10^x iocystwo (tradidit in capti-
vitatem) czesok gide y czudnosoz gide
10^x roczke nepřyaczelowi (in manus
inimici)

Fl 77. 67. sim. Pul

M: wydat na niecokol bytka

to cum acc.

Dani bōdrecce w nyepziaczek-
she rōce (in manibus hostium)

r. = wādza, mac

BZ Lev 26, 25

sim. ib. II Par 28, 5. Jer 24, 21

(Num 21, 34.)

W cum acc.

Nye bōdre podano myasto to
w sōce (non traditur... in manu)
krolya asyoskego

przebranie w rze, wydział kotnis
π. = władza, moc

BZ IV Reg 18.30

15 cum acc.

Poddany sō Agarensi w gide
tōce (traditi sunt in manus eorum)

BZ I Par 5,20

M cum acc.

Oczyło swe stogathę w ractę
podal kutharostkycę

Mw 64a
sim. ca 1500 stocę XII 161

W cum acc.

Racylest wydact styje w gte-
sdine raze.

New 144

W (cum acc.)

W poganszka^a nasz raka dawasz. Mac. ^{Ok. XV} 138.

n. = władza, ma

V (cum acc.)

Rekli żydowie: ... przywieźliśmy ci
k tobie i podaliśmy w Twoje ręce, a ty
ci umorzysz? Rom. 775.

W (cum acc.)

bo gdy są związali tako trudno i twardo jego święte ręce i za barki ji ciągnęli wysprz tako (818) usilnie i tako twardo, iże sie najego święte ręce skora i mięso przeskoczyło azewszeh świętych paznokciow krew wyrzuciła sie jako cewkami a też kiedy już tako poczęt wiązać a podan w ręce tym niewiernym katom, bieżawszy jeden i przyniosł ty istne powrozy, ktoremi mi[ły] Jesus był wybił skościola żydy targujące, bo są chwalili (!) ty istne powrozy, dopiro ji tako twardo wiązali, ażedo kości rospadło sie na jego świętych rękę mięso. Rozm. 817–818.

10 cum acc.

Gen ne dat gest nas w vlapene
(non dedit nas in captivem)
zobom gyd

Fl 123, 5, sim. Put

U: nie w dat nas no the zobom id

W cum acc.

726 Tako gim pomozi bog yl. anti | †
iaco to fwatezø iaco Mirek. | bil. —
ftafzkow. czlowek, kedi gi | wfa-
dzał. wclodø animu ni | gedney
vprauifni vezinil. |

1403 Poan m 726
Ruh u m 458

W (cum acc.) = ad

Ipsi [fures] iam sunt inpositi ad carceres,
w klodo

1414 Tyn L₂d. 165

W(2x) cum acc. i loc.

y ne

1047 wŕzadzil go wkloda | [y] pirzue
vtore trzecie y bronÿ je | mv ne
wrocil anÿ wklodze ŕzedzal |

1419 Poznań nr 1047

W (3x) cum acc. i loc.

1269 *Primi duo qui circa factum fuerunt:*

Taco nam pomoz bog etc. Jaco |
otem wemy Jaco pan Barthos |
poneczfky tych ludzy czo yego
stryka | zabily nepozadal vkloda
wzadze|nya anygich vkloda wza-
dzal | a ny trupa knym doklody
przilo | zyl ale przyal, any Jufch
wklodze | szedzely Jtrup polegych
bil *Et | alii in testimonium:* Jaco
to swacza | — — —

1427 Pozu nr 1269

W

... Pan Barthos Ponersky tych ludzi co
yego stryka zabili... a my... w kłoda w zadral
a my trupia krynem do kłody przilozył ale
przyal a my jusek w kłode sredrely
i trup pole gych bil.

~~1426-7. Bibl. Warsz. 1861. III. 23.~~

1427 Pozn nr 1269

15 (1000000)

- Pan Barthos Poneersky tych ludzi ero
yego stryka zabili nepozadal v kloda
wzadrenya any gych v kloda wzadral...

~~1426-7. Bibl. Warsz. 1861. III. 32.~~

1427 Pom nr 1269

W cum acc.

695 Jaco pan pafzek wfzeczydzeffzanth|
podleffzich a wdzeffzanczi pani-
czew | zaÿal. Gwaltem [d]Wlotko-
wÿ drogø|ÿ ÿøl. gÿ napana fplaw-
fkego | dzedzÿne wyanczfthwo

1413 Pozn nr 695

W cum acc.

697 Tako gim etc. Jacofmi bili | pofflÿ
otwlotka dopafzka pÿtaecz. | aczby
wlotka yøl aon wÿfznal, yfz | gÿ
yøl wyøczftow

1413 Pozu w 697

W cum acc.

Jako Adam... nie wstąpił kona... Nicolao...
any go ro kłody szadral

1418 Kościan nr 673

W cum acc.

654. yako tho fwyadczo yfze pan | Jan
nyefadzal katharzyný | wkłodo ale
woyt fwego | prawa

1419 Kal nr 654

sim. 1437 Pyrida nr 1115.

W cum acc.

~~gwalt~~

Tako². gim etc². ýz³ Szczechan⁴ Tho-
mý | dw[oyczy]⁵ nefzadzal⁶ wkloda |
ýdwoý|czy⁷ newyfadzal⁸ aný mu⁹
mecza | gwal[tem]¹⁰ wzał¹¹

a) Cała zapiska skreślona.

1420 Kościeln m 755

W (cum acc.)

... Szczeran Brilewsky i homy dwajczy
ne szodzal wkłoda z dwajczy ne wysradzal
any mu mecza gwałtem wsął.

~~1435-7. Bibl. Warsz. 1861. III. 24.~~

1420 Koscianu nr 755

W cum acc.

865 Jako tho fwÿathczø Jako kmece |
cſfo fa ranyenÿ awkloda ſzaczanÿ |
czyſſa ſzadnego [w] gwalthu nyew-
czynilÿ alÿe ſza [m] nadobrowolneÿ
drodze gÿmanÿ^a

1423 Kiel nr 865

W cum acc.

Asinowye mozy... ludzi pana boocze-
chovich... nye gymali ani w choda,
sadzali

1468 Tym Szgd 163

W cum acc.

Any on sam yal, any go... ginnewo
to yfcrstwo dal

1426 Woscian nr 1164
sim. Fl i Pud 77.67

W cum acc.

Yesseri ya nye kasra... go... biot
any w lencuch sadface

1437 Pytdo m 1114

W cum acc.

675 Tako gim pomozi bog yfwati¹) | †
Jaco to fwaczø Jaco Benak. | nebil.
maagdalani (!) anigeg pow|szczog-
nal¹) przefprawa anigeg | wladzal.
wlanczuch.

1410 Pan nr 675
Pień vī nr 1378

H(cum, acc.) = in

Sustinetis enim, si quis vos

In servitutem, & nunc volo, redigit
1453 R. XLVII, 357. (II Cor 11.20)

W (cum acc.)

(iata v nevolia
Saba captiva)

ca 1461-67. Seru. 99. v.

III Reg X Regina Saba venit ad regem
Salomonem et locuta vniuersa, que in
corde suo <habebat>. Saba captiua, iata
v nevolia, peccatrix amata, Salomon sa-
pientissimus confessor

Serm 99v

W cum acc.

Rogetur ..., et deus omnipotens compes-
cat istos paganos..., qui... homines capiunt
v nyevole,

SKJ.
XV ~~Sp. Lang. I~~ 148
ex.)

W cum acc.

Ubi... fuerunt capti tristes et illi-
beres, i nyevola, fuerunt recepti

ca 1500 Gll War B I 48

Ad cum acc.

Twe syemyφ ... bōdre podilano
w robotφ (subicient eos seruituti)

p. - musie

BT Gen 15,3

W cum acc.

Bil gemo Joachim w służbę
poddan. (factus est ei... servus)

BZ IV Reg 24.1

W cum acc.

Atorbidu nyp ia tobye poddall (si me-
ipsum tradam tibi seruum) ro slustb.)
nye vorinyt podobney odmyani

p. sis. podpogledavie sig

B7 Tol 9, 2

W cum acc.

Podalesz zoni gidi w plyn (dedisti...
in praedam a dziewczki gidi w ięctstwo
(in captivitate)

37 Judith 9, 3
sim. 10, 12

V (in captivitate mittere)

-----51b
tego dla nye /2/ myely by
go wszadzicz /3/ wyaczhwo
podlug prawa /4/ PJtalyszc-
ye nasz /5/ tesz o prawo ta
/6/kymy szlowy Ge/7/den cz-
lowyek rzekl zapo/8/wyedza-
lem koyn spo/9/spolnym po-
szlem ydo/10/szyaglem go
prawem /11/ a to gest szwy-
adonio /12/ gayonemv szandv
a /13/ then czlowyek zalu-
gye /14/ szya ysz mv woyth
te/15/go konyą zadzerzal k-
te/16/mv rzekl woyth

OrtOssol 40,2,w.1-16

sim, ortthrac 45

W. J. c. de.

(in potestate posuit)

-----172a

Tedy zadal od woythą dnja
awoyth mv go nychczal
dacz y zadal ponyem przy-
szagy

pyrw/6/e wthore trzecze y
czwarte /7/ A gdy nyechal
przyszacz /8/ przyszasz-
nyczy wstaly bo /9/ gych
woyth o nyzadne /10/ pra-
wo pythal a kako /11/ wo-
yth wszadzyl go wy/12/a-
cztwo any zadnego potem
/13/ sznym prawa vczynyl
po/14/them vmarl ten ra-
nyo/15/ny czlowyck agdy
rzecz/16/nyk

myal fořdrowacz tego vma-
rlego czlowyeka wszyal
pyenyadze od strony

OrtOssol 90,3,w.5-16

nom ortOssol 123

W. J. v. r. He.

-----199c
czokoly wyszna to ma mocz
/24/ przetho kakoly woyth
/25/ wysznawa albo wysz
/26/na to ma mocz bo ka
/27/kokoly szye przed nym
/28/ stalo y wktorey mye-
rze /29/ odzyeny to zas-
tawyla /1/ Podlug woytho-
wszkye/2/go wysznanya ta-
ko ge /3/ ma rosprawycz
podlug /4/ prawa maydbor-
szkye /5/ Pytalysczye /6/
nasz oprawo /7/ Geden cz-
lowyek przyw/8/yodl dru-
gyego wkloda (in incipationem)
a Szklody przywyodl gy
przed gayony sand *masp*
OrtOssol 101,1,w.24-29 -
101,2,w.1-8

W. J. C. Dc.

-----17c
/20/ Pytalyszczye nasz op-
ra/21/wo Gedna pany przysz
/22/la przed woytha y za-
lo/23/walą mv ysz czynszow
/24/nyk sszbyezal precz
/28/ Pytalyszczye nasz Ged-
en /29/ czlowyiek przywyodl
/30/ drugogo wkloda a szk-
lo/31/dy przywiiodl gy prz-
ed gay /2/ Pytalyszczye na-
sz o pra/3/wo kako zalowal
geden /4/ czlowyiek na dru-
gego /5/ o dlug czo mv gy
wy/6/nowath

OrtOssol 22,2,w.20-31 -

22,3,w.2-6

15 pr.e.140.

W - in

Vir quidam alterum in incipacionem, w klo-
da, attulit et de incipacione coram iudi-
cium banitum in transitu proclamavit

OEtrRp 69, 4

W cum acc

Bog... tho
~~Ho~~ wsytko w yego moxa dal

~~MPK 7. I. 184, 127.~~

~~De. 127.~~

De morte u. 127

N
W (cum acc.)

~~Art. xv~~
Loddaer ye Jesus w naseha moer. Mac. God.
140.

V (cum acc.)

K temu reki Pilat: ... Twój lud, siewi o twego
narodu, dali są siebie w moje ręce i w moje
moc Rom. 777.

W(eumacc.)

K temu Pilat odpowiedział: weźmiecie ji wy w wasze
moc - Rom. 838

W (cum acc)

Quia ipse prefatam Margaretham... traxit per capillos... et

Postea tandem iniecit alicui.

W kuma₂

1486 Alons Leop I Nr. 1479.
Hc Leop

sim. 1500 1767 XV 403

W. Wtzer relatus... zakladana na styjsk prestopecy

W (cum acc.)

~~swa my sxa przywydly tego erlowycka prawego~~
... acz gy podam w gych wola, przeczyw wstawye-
nym ~~wygnye~~ Rozm. Pam. 473
... worynye ~~z XV p. post.~~

~~a bylo yesi tedy wpyatek w ktory sxe przygotowaly~~
~~potrzeby na gych nydzete a to sxe dnyalo yakeby~~
~~w sosa ... godzyna ib. 474~~

-----27d
/18/ A maya szobą dzyeczy
/19/ Ten masz obadwa vm/20/
rą mogą ly gych dzye/21/
czy gyemyenye wszancz /22/
czyli czo praw gesth albo
/23/ NA to my przyszasz/24/
nyczy zmaydburku /25/ mow-
ymy prawo /26/ Spyly masz-
czyszna sznye/27/wyastą a-
lbo szdzyewką /28/ czo pr-
oszna gest albo szo/29/bye
wolna a potem ya /30/ poy-
mye wmalszenstwo

Dzyeczy czo szobye szobą
myely wmalszenstwe Thy o-
bu dwv wyeszma Gymyenye

OrtOssol 30,1,w.18-30

sim. OrtHac 28

ipram potka swit matrimoniakifer

W por. c. He.

-----2a
DAley gdy masz poy/20/al
zona czo sznyą /21/ pyr-
ey przebywal ny/22/szly
yą wmalzenstwo /23/ poyal
/24/ De roboracione alias
/25/ Ozatwyerdzenyv in iu-
dicio pro capite /27/ Gdy
by kthory czlow/28/yek za-
twyerdzon wna/29/szym pra-
wye rok ydzy/30/en o glowa
o rany al/31/bo ocz koly
/2/ Gdy by wyleganyecz /3/
poyal wmalzenstwo w/4/yle-
ganyczą /6/ Gdy wyleganye-
cz po/7/ymye wyleganycza a
/8/ czy tho maya dzieczy a
/9/ thy dzieczy maya gy
/10/ne dzieczy-----

OrtOssol 11,4-12,1,w.19-10

pr. c. A.

W

classica: ucti qd pofic

-----2a
DAley gdy masz poy/20/al
zona czo sznyą /21/ pyr-
ey przebywal ny/22/szly
yą wmalzenstwo /23/ poyal
/24/ De roboracione alias
/25/ Ozatwyerdzenyv in iu-
dicio pro capite /27/ Gdy
by kthory czlow/28/yek za-
twyerdzon wna/29/szym pra-
wye rok ydzy/30/en o glowa
o rany al/31/bo ocz koly
/2/ Gdy by wyleganyecz /3/
poyal wmalzenstwo w/4/yle-
ganyczą /6/ Gdy wyleganye-
cz po/7/ymye wyleganycza a
/8/ czy tho maya dzieczy a
/9/ thy dzieczy mayą gy
/10/ne dzieczy-----

OrtOssol ~~11,4~~ 12,1, w.19-10

W(ac.)

gwałtownym i nielegalnym
moralizator duceret

-----28d

/3/ gdzie chce ale stoya-
cze gy/4/myenye jako dzye-
dzyna /5/ nyemosze wszdacz
alysz /6/ szam oczwysczye
bandze /7/ podlug prawa
/8/ Gdy by wylega/9/nye(c)
poyal w /10/ malszenstwo
wylegany/11/czą nyewyastą
albo dzye/12/wką A gdy by
dzyeczy po/13/spolu myely
Mayą ly ty /14/ dzyeczy
ktore prawo kv /15/ gymye-
nyv szwego oczcza /16/ al-
bo maczyerze swogyey /17/
Czyly nyemayą albo czo
/18/ ony mogą myecz sprawa
OrtOssol 30,3,w.3-18

K. J. e. Dc.

-----31a
/30/ sznyewyasta gyną bez
/31/ malzenstwa tako asze-
by /32/ tho bylo yawno al-
bo a/33/sze by zastano ya-
wno albo /1/ Azby zatho
yawną poku/2/thą przyymo-
wal a yego /3/ zona wmrze
athen masz /4/ poymye ona
nyewya/5/sthą wmalzenstwo
czo sz /6/ nya spal y prz-
ebywal /7/ bezz malszenst-
wa agdy by /8/ myely szobą
dzyeczy mo/9/galy thy dzy-
eczy

wszcz gych gymyenyne czy-
ly nyemoga

OrtOssol 31, 2, w. 30-33

rim. Orthosae 30 31, 3, w. 1-9

Wj. c. Ae.

grad... accept abiam suam amission

wszacz /10/ gych gymyenyne
czyly /11/ nyemoga albo
kto ktem/12/v prawo ma
/13/ NA to my przyszaszny
/14/czy Smaydburku pra/15/
wo mowimy Gdy ten /16/ ma-
sz poyal wmalszenst/17/wo
szwoya mamka acz /18/ nyk-
th przeczywko nyed/19/my-
awyal thedy thy dze/20/
czy czo szoba myely potem
/21/ yako sza poyaly wmal
/22/szyenstwo sza malszen-
sz/23/kye dzyeczy

12. 10. 18. 18.

amoga wszacz gymyenyne gy-
ch sprawego prawa -----

W acc.

Ten masz poyal o małzenstwo
swoya mamka.

Oct. Kat. 187

~~U⁺ X⁻ S⁻ l⁻ b⁻ e⁻ c⁻ 187~~

/19/ NA to my przyszasz/20/
 nyczy Smaydbur/21/ku mowy-
 my pra/22/wo Ten ortel czo-
 sz gy /23/ przyszasznyk sz-
 gynymy /24/ przyszasznyky
 wyrzekl /25/ gest mocny a
 ostogyszye /26/ przeszesz-
 ythkyey od/27/myany a tho
 wszythko /28/ sprawa prawe-
 go may /29/ DAley Gedna /30/
 maszathką oza/31/lowala sw-
 ego /32/ maszą gysz ya po-
 rzvcz/33/ywszy poyal szobie
 giną /1/ zona wmalzenstwo
 y tho /2/ ten wysznal na
myloszcz

W. J. c. He.

OrtOssol 38,2,w.19-33

sim. orthrac 42 38,3,w.1-2

wszacz /10/ gych gymyenyne
 czyly /11/ nyemoga albo
 kto ktem/12/v prawo ma
 /13/ NA to my przyszaszny
 /14/czy Smaydburku pra/15/
 wo mowymy Gdy ten /16/ ma-
 sz poyal wmalshenst/17/wo
 szwoya mamka acz /18/ nyk-
 th przeczywko nyeod/19/my-
 awyal thedy thy dze/20/
 czy czo szoba myely potem
 /21/ yako sza poyaly wmal
 /22/szyenstwo sza malszen-
 sz/23/kye dzyeczy

He.
 c.
 e.
 i.
 e.
 He.
 He.
 He.

amoga wszacz gymyenyne gy-
ch sprawego prawa

OrtOssol 31,3,w.9-23

sim. OrtMac 30

W [cum acc.]

Навыоді бы ішо шыюва, мислы уа
пойал, ішоуе у стадо у спал іс мѣа,
ішо ма геу дак шыаю у поуак уа
у стадо маішыенскы ~~Ex. 22.16~~

~~Ex. 22.16~~ XV Kalwin. 285.

Ep. post.

(habebit iam uxorem
Ex 22.16)

-----22a
ozalowany czlow/17/yek mo-
gl szye wypraw/18/ycz acz
gyesth praw prawa /19/ Py-
talysczye nasz /20/ o pra-
wo thy/21/my Slowy Gdy by
/22/ masz poyal zona wsta
/23/dlu malszenszkye a thą
/24/ zoną myalą oczczyszna
/25/ y gydaczye gyemyeny
/26/ A wtą gey oczczyszną
al/27/bo dom przyszedł kn-
yey /28/ then masz a then
tho dom /29/ był drzewyany
yszgo/30/rzal

W pr.c. Hc.

OrtOssol 27,4,w.16-30
sim. OrtHuc 23

-----TC
/2/ Pytalysczye nasz opra
/3/wo Geden masz po/4/yal
zoną wstadlo mal/5/szensz-
kye a tha zoną mya/6/1ą o-
zczyszną /9/ Daley gdy
dobry Czlo/10/wyek czosz
mv sprawnye /11/ nyethu
przygany podey/12/mye sz-
ye ludskye rzeczy /14/ Da-
ley mozely pospol/15/ny
poszel przed prawem /16/
lucszkye rzeczy oprawy
/17/acz czyly nyemoze /20/
DAley geden czlowyek /21/
myal szwe zarobyone /22/
gymyeny Rolye etc

OrtOssol 11,3,w.2-22

NDPT-WS Zam. 519/66 T-10 60

fecit quis manachus

-----96a
sszą szwyatha /5/ vmarly a
nyemoga /6/ wszancz gynego
gymy/7/enyą nycz albo dzye-
dz/8/yczstwa ale wstapyly
/9/ kto wzakon asz doroku
/10/ y dnyą azaszye wysta
/11/py a nyevczyntyly po/12/
szluszenstwa ten moze /13/
pothem wszancz dzye/14/dzy-
czstwo po tych pr/15/zyro-
dzonych szwogych /16/ DAL-
ey pytaly/17/scze nasz o
pra/18/wo•czo my wam /19/
pyrwey pyssaly

OrtOssol 60,2,w.4-19

sin. ortthuc 77

W pr. c. He.

2
No cum acc.

Gdyby już ktokolś chciał w then
zakon wthapioxi (fraternitatem...
intrare)

1484 Reg 706

No cum acc.

Ktorzy maja byci przyjaczi
w th(en) balon (intrare ordinem)

1484 Reg 706

W cum acc.

71, Jaco Mala^x wfzen betka vopekane
i fzaftauil g(ey)²) | dziedzina

1389 Pozn nr 71

Lehse I nr 544

2. = rozdział i dorobek na dzieciach etc.

W cum acc.

Jaco

Porzedsława Ustowi Goruchow v opiekane iemu dala
~~1397 Lekn. II, № 1071. Nicolaya nigdi ne wazno-~~
~~vano we dwa koncera 1413. AKH. III, 214. Wstapi-~~
~~wsehi w prawo, dab pamyatnego grziwne (1411c. 1555~~
~~RGZ III, 166.~~

Rt Gn nr 27

W cum acc.

Ophka... comisit et dedit w opye-
kanye se in manus nobili Johanni

1439 1767 XII 66
sim. 1441 ib. 92

W cum acc.

W rękę twą (in manus tuas),
gospodnie, polecam duchi mój

Fl 30, 6, sim. Pur

R: tobie polecam piętę, rękę moją i serce
M: w twoją rękę oddaję ducha mego

to cum acc.

Ystby dal ie w rþere twaie
(in manus tuas).

r. = opidea, sub 700

Fl 9,36, sim. Pul

W cum acc.

253. Taco nam po etc. Jaco to fwatezimi
Jaco Mar|gorzatha nigdi fza micha-
lowi wopekane nepo|dawala ani mu
kthorich penadzi fzlubowala

1407 Kol m 253

15 cum acc.

Margaretha..., relicta Pauli..., dedit se,
pueros suos et omnia bona sua... in
tutacionem al. u opes, nobili Johanni

1441 AGZ XI 185

sim. 1440 ib. 170, 1448 ib. 318

1445 AGZ XII 135

W cum acc.

Tho gymnyenye w rancze przija-
czelom... w opyekan ma bicz po-
lyeczono (ad manus amicorum...
in regimine committantur)

r. = opielca nadzir

Sul 107

/17/ NA tho my przyszą/18/
 sznyczy Smayd/19/borku pr-
 awo mo/20/wymy Czo koly
 ten vmar/21/ly szwych rze-
 czy albo gy/22/myeną dal
 swemv to/23/warzyszowy za-
 szywotą /24/ szwego wracze
 y myal to /25/ wdzyerzenyv
 tho gemv /26/ ma zostacz
 ale zostawyl /27/ ly ten
 vmarly poszoby /28/ sto-
 yące albo nyestoyacze /29/
 gymyeny czo sz myal we
 /30/ szwem dzyerzenyv Asz
 do /31/ szwey szmyerczy

V (in ipsius potestate)

ryka = posiadanie, własność

sim. Ort Mac 60

Wjor.c. Ac.

v (in suam potestatem recepit)

-----93c.

/20/ wroczyz bo thy pyena

/21/ dze yvsz byly gego, gdy

/22/ ge on wzał wszwą ob (orthine
TS: na)

/23/ roną y obesczye y szny

/24/ my dzalal podlug prawa (orthine TS:
w. ob-

/25/ Woythowstwo /26/ albo

szolthy /27/ stwo czo gye ku-

pyą /28/ wdzyedzyczstwo y

czo /29/ sznyego szluza po-

wyn /30/ nye krolowy albo dz

/31/ yedzycznemv panv /32/

yle wmarborszkyem /33/ pra-

wye Mozely thym /1/ tho sz-

wano bycz

lynszkyem prawye albo wny-
em bycz Czyly nyemoze

OrtOssol 59,1, w.20-33 -

59,2, w,1

TS per. c. Ac.

V (in potestatem ipsius)

-----110c

Czokoly zona wolnych pye-
nyadzy przynyeszye kszwe-
mv mazowy...

thy pyenadze ma /13/ y
wszal, Szlowye wsz/14/wą
obroną/ale sząly /15/ kt-
hore dlugy gego zo/16/ny
zapowyedzany tako /17/
ysz gemv nyeszą wol/18/ny
wszancz albo ysz mv /19/
nyechczą albo nyema/20/ya
dacz a zagego zony /21/
zywothą gych nyedo/22/
bandze

albo nysz geszcze aby ge
mogl wszącz gdy by chczal

OrtOssol 66,1,w.12-22

sim. OrtOssol 88

W. J. c. H.

*V (in potestate sua habere
debeat)*

-----110a

/15/ Tthy pyenadze /16/
czo ge tha pan/17/y posz-
obye zo/18/stawylą v thy-
ch dlu/19/sznychow czo yv-
sze do/20/foldrowany ma-
yą /21/ ge daczy zapla-
czycz /22/ gey mazowy a
nye /23/ dzyeczom podlug
prawa /24/ KAko zenyno
/25/ gymyenyne /26/ gyda-
cze czlowyek by/27/erze
albo moze bracz /28/ w-
szwa obroną szłow/29/ye
tako
acz by tho po gey szmyer-
czy gemv Przyszlo

OrtOssol 65,4,w.15-29

sim. Ortoline 87

W. J. G. H. C.

V (in potestate ipsius)

-----108c

przeczyw themv rzekly opy-
ekaldnyczy Gdysz thy pye-
nadze gescze

/8/ nygdy wgego obrona /9/
przyszly A zaly ty pye/10/
nadze nyepodobnyey /11/
przyda gey dzieczem n/12/y-
szly gey mazowy ten /13/
masz Gdysz masz gemv /14/
szlvbyono thy pyena/15/dze
zaplaczycz yvsz by/16/ly
wgego obronye ta/17/ko do-
brze yako ge vsz/18/yebye
nyal Jtesz ten /19/ vmarly
czlowyek
zostawyl poszobyie dlugy

OrtOssol 65,2,w.8-19

sim. OrtMac 87

W. J. p. c. He.

W - in

Ulterius requisivistis, qualiter vir bona
mobilia sue uxoris in potestate, w bronye,
sua habere debeat, in qua ea recipere et
optinere debeat post uxoris mortem, quid
iuris sit

OrtRp 42, 4

/26/ Pytalysczye /27/ ~~xxx~~
nasz tesz o pr/28/awo
thymy /29/ szlowy Geden
czlow/30/yek vmarl azos-
taw/1/y1 poszobyte male
dzye/2/czy szące y dru-
gye ma/3/le nyedorosze
lath /4/ dzyeczynych mo-
zely te/5/go vmarlego cz-
lowye/6/ka blyszky przy-
rodzo/7/ny gymyenyte ytege
/8/ dzyeczy wzancz wszwą
/9/ opyeką bez woley
y dzaky gych mathky bandz
ona szla zagyny mąsz ban-
dcz nyeszla

W por. c. 12c.

Ort0ssol 75,3,w.26-30 -

sim. Ort0ssol 102 75,4,w.1-9

lupy. W tych sztawkach nyetylko geden abo dwa
ale y wszytka dziedzina nosze są rwszycz.

/74/. Syrethi nye naya dawnoseczy.

G/dysz wdowa po sznyerczy naszym swego wesz-
nye dzieczy w swą opyką nyemayące doskonałych
lyat, the gest dwanaczeze lyath, a gdyby nyekto
gym w tych leczech schcedą nyektorą w gynyenyv
wezynyl, aczby nacz o to nye chezala abò nye
mogla czynycz, tedy tym dzieczom dawnoszcz nye mo-
sze bycz przypysana, aczkolyby o to nyczs nye
mogli abo nye chczeli asz do lyat doskonałych

-----
 czynycz; aczlyby tesz po dokonanych lyeczach
 zamyeszkali czynycz a dawnoseczyby wyszla, tedy
 yaco y o gynsze sztvky podlug dawnoseczy maya
 mylczech.

/75/. Dobri czlowiek naganyony sam ma odydz.

/A/by zemyanye abo gynszy maszowie spyrw
 w swey czczy szadnym zlodzeystwem nyeporvsze-
 ny od nas abo swych sasyad myely nyektore za-
 35/ chowane czczy dla swege oczyszczenya, a
 to gdy gemv / dla gego masstwa o zboy nye da-

V (in... potestatem nunquam
venissent)

-----191b

ale gdysz brath they pa-
nyey mowy jsz gego syos-
tra

swego gymyenyą /15/ od
szyebye swemv ma/16/zowy
wobrona nygdy /17/ nyead-
dala thv gdzie by /18/ tho
gymyenyę mocz m/19/yalo
a tho gymyenyę /20/ ma w-
szwey obronyę /21/ tedy
gest on blyszy do/22/ka-
zacz obrona tego gy/23/
myenyą y myecz ~~XXXXXXXXXX~~
myecz /24/ nyszly gey ma-
sz ~~XXXXXXXXXX~~ podlug pra

W per. c. Ac.

OrtOssol 97,4,w.14-24

sim OrtMac 134

-----190c
gdysz to gymyeny gescze
za zywotha mnye moja szy-
ostrą za poleczyła przed
gayonym sandem

/14/ y samą kswemv gyda
/15/czemv gymyenyv klv/16/
cze nossylla a swey obr
/17/ony nigdy go pvsczyła
/18/ a ny dala wobrona sw
/19/emv mazowy Thv gdzie
/20/ by tho mocz myalo a
/21/ mey zenye wme gym/22/
yą gdy mnye nyebylo /23/
trzeci dzen przed gey
/24/ szmyerczą *Fac Th...*
klvcze dala zadobrey pa-
myaczy y od vmarla go w-
nyebrynye gey maza

OrtOssol 97,3,w.14-24

nm. OrtOssol 134

W por. c. Hc.

W acc.

Moya sxystra... sama k swemu gydacre-
mu gymyenyu klvere nossyla a swey
obrony nyygdy go poscryla any data
w obrona swemu marowy.

Ork. Kat. 311

~~12¹ 14¹ Litzher Cxi 311~~

W

cum acc.

Taco mi polzi bog yfzwoti | crziz
yaco to fwatezø Is nowa wes^a) |
nepoftala wmanoffto doczacza czo |
wneÿ fbor fedczy

V<u>

L. 1732.

a) s poprawiono z z.

b) Por. maństwo 'lenno, lemaństwo'. S

portak = poronice jęz. ludowe, porok (w tym czasie)
mi - wsiomst (wsiomst a
poronice demona

1395 Koscian nr 72

W

Nowa wersja została w manuskrypcie.

1395 ~~Leksz. II~~ № 1772.

W cum acc.

348. Jakofmi przitem były gdy pan |
landfky flal fwego foltiffa do filippa |
abi bil milofczyw yego kmezcem¹ |
a new|wodzyl fo fznimi wprawo |
Ceteri ad testimonium.

¹ Ul. 108: kmezcem.

Hube 79.

1411 Kol nr 348

W cum acc.

Jakom przy tym był, gedy listh ccaun
porowny, jedy *Kathazyna poswala, a
temu szp trzy lata minoła, mysz Katha-
zyna Sandzywoya w prawo wstawiła

~~1410-13 7P xxxiii 389~~

1411 Pydat nr 333

№ cum acc.

Jaco Jaroslawa vipravila zastawa
od zastawnika y wy[s]trimala
trey late, nyst w prawo wstopyla

1412 Pyzdru nr 355

p. = zgd, rdeci zgdowce, podzporwanie
zgdowce, bierme rozprawy zgd.

W cum accs

~~POA~~

Tako etc. Jako Andrzych po
v|yednanu. newidawal pana do|bro-
gofta. wduchowne prawo | {szyego
zona}

1415 Kościuszki m 553
sim. 1420 Bydgoszcz nr 639
1447 Sp. ITTLO VII 2,41

W cum acc.

1000 yako tho fwadczimy yize themu
ran|koyemftw czfo zalowal pan
[[macz]] {pawel} | ko napana [[pafzka]]
{maczka} ofzefczdzefand | grziwen,
myna|li bili trzi latha | nyzli gy
wprawo wftawyl czfo | ranczil zwf-
danje {Andrzejewey szenje} [[fwey]]
fzyeftrze | pafkoweý

1928 Kal nr 1000

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

W cum acc.

Dominus capitaneus tamquam pro-
curator posuit memoriale... dicens:
Ecce consules indixerunt se nobiscum
in ius iudicatum al. w pravo

14425767XI 198

W cum acc.

Si hec omnia non fuerit, extunc
de iure terrestri in ius castrense
al. in gradstwo ipsum erripere habet
dichus Petrus facultatem

g = obywatelstwo
karczałana a. obywatelstwo
szd gradski

1442 1767 XI 200

W (cum acc.)

Kanceler Jan wyszwał ... cowalysa o potykowa
w duchowne prawo

1447 Spr JNW. VIII 2, 41

Wawecis

W cum acc.

Eadem causa non debet venire
ad iudicium al. ro prawo

1449 1767 XI 342

W (cum acc.)

Andreas... posuit solidum, quia Hosth appro-
bavit iuratorem iuris Maydbergensis beni-
vole, alius ~~alio~~ dobrovolne ssa puserit w prawo
meydberskyc, ... pro equo

1451 Prem. ^{II} nr 963

publika - góldai krasus do rozstajnicia, ozdrenia

-----28b
a wthem /12/ czaszye nye-
przyszedl kup/13/rawye Mo-
szely yego zo/14/ną albo
przyrodzony osz/15/yecz a-
lbo przedacz yego /16/ st-
oyacze gymyeny a mo/17/
zeszly tesz on szwe gyda-
cze /18/ gymyeny wgyne
prawo /19/ bracz y wywyes-
cz^valbo czo /20/ my prawo
mamy kthe/21/mv podlug
pravego prawa

W. J. A. A. e.

Ort0ssol 30,2,w.11-21

sim. OrtMac 28

v (si... in iudicium aliquod
deferre valeat)

Ulybent de ferre va a ferre per
matti in aliud iudiciu

-----28c
/22/ NA to my przyszasz/23/
nyczy szmaydburkv /24/ mow-
ymy prawo Tego dla /25/ e-
sz czlowyek badze zatw/26/
yerdzon kuprawu o prze/27/
rzczone rzeczy anyemo/28/
gą szyą panowye spraw/29/
nye podyącz tego gymye/30/
nyą ale tho ma gyego /31/
zoną albo przyrodzony /32/
albo on komv tego przy/33/
yaye oszyescz ytesz szwe
/34/ gydącez gymyeny moze
/1/ Wywyescz ydacz szobye
/2/ przywyescz wgyne prawo
Ort0ssol 30,2,w.22-34 -

vim.ortMac 28 30,3,w.1-2

Inf. c. Ac.

V(ad ius feudale)

-----93d
lynsz/2/kyem prawye albo
/3/ wnyem bycz Czyly /4/
nyemoze Sprawo /5/ Szolth-
ystwa y /6/ woythowstwa /7/
czo są pansaszka /8/ lyens-
ka y lesza wm/9/arborszky-
em prawye /10/ thy the le-
sza y szlucha/11/yą wlye-
nsky prawo/12/ podlug pr-
awa mayd /13/ Pyssalysmy
v/14/vam ysze czlo/15/wyek
moze dacz szwe /16/ dobyt-
he ygydacze gy/17/myenye y
nyegyda/18/żoze komv chce
besz wszey od mod mowy sz-
wych przyrodzonych
-----

lyensky(e)

for e. Hc.

W

-----204c

Ten przyszasznykow ortel
layal ten krzesczy an y
wyrzekl przeczyw temv ta-
ky ortel

Gdysz wsz/19/yczy ludze
zydy zową /20/ kwrwyszyny
tedy ya /21/ wthem nyzad-
ney krz/22/ywdy vczynyl
alem /23/ go prawye layal
a /24/ nyetrzeba mnye za-
to /25/ pokvpycz podlug
pra/26/wa y czyagnal szye
/27/ o tho do krolewszkye
/28/go stolczą ytesz wnye
/29/myeczszkye prawo y

dopvsczyly gy tamo y woy-
th Take aby ortel tego w-
gayony sand przynyoszl

Ort0ssol 103,1,w.18-29

sim. Orthmac 140

AW for c. etc.

W - in cum Rec.

2x głowa kaszda

v (sadzenia)

Janzeo castellanow, the yest panow w grotkstwa wsta-
 wyonych, kaszdi thilko w sway kastellany moce ymaza,
 myeecz Jul. 24. Thako bogatwego w mgasto sechre-
~~temyeczce ustanowy bi. Barycy w personazn tegotho celo-~~
~~wyeka w sadze ma 96. Gdi slyachezycze slyachezganitazn~~
~~farzes woley rodyerzycelow w koczny swemu przirodzonymu~~
~~to komaznbi widal, s gmyonyya wlostonego yem wipowazi 90.~~
 Moera, wibrunya nas w godnacta ugodnawarni 3. Sroyan
~~prziow, wgan prziemni w uccirca 17. Srodny 9 w pacye~~
~~mazeo my wazeky 47. Lany byli w pacye, ab wady me~~
~~wadytky, byly ab wozony 80. Sroyanymy 4 w pacye, ab~~
~~zanye papoze w wozon prziow 13. (Konye w wozony, czajez~~
~~panow, w wozony (kedy maze umiec), w wozony 31.~~
~~zanye w wozony, w wozony 31. Sroyanymy 4 w pacye, ab~~
~~zanye w wozony 17. Sroyanymy 4 w pacye, ab~~
~~zanye w wozony 17.~~

W cum acc.

Mye gest sloznye, aby... so ktora
sol thystwa (in scultetias aliquas)
bily przacky

Sul 52

W = word - uproszenie sotyza

poszna/13/ly szyć tedy ma
 kaszde/14/mv raczcy pokup-
 ycz trzi/15/dzyesczy szela-
 gow a zap/16/rzyly szyć kt-
 ho tego ten /17/ moze szwą
 nyewynno/18/szcz szam vkaza-
 cz albo sz/19/wyathky podl-
 ug obwy/20/nyenyą na krzy-
 szu pod/21/lug prawa prawe-
 go /22/ DAley pytały/23/s-
 czye nasz o pra/24/wo thy-
 my Slowy /25/ Gdy by radz-
 czą albo gy/26/nymyesczan-
 yn czo by /27/ gy przyszwa-
 no wrada /28/ tagemną

W r. c. H. e.

V(ad) consilium vocatus)

atha radą wszyawyl by

Ort0ssol 35,2;w.12-28

Ort0ssol 37

-----3b
/12/ Pytalyszczye nasz Gdy
/13/by kthory rzekl przed
dz/14/yedzyczkym O Raczcz-
ach /17/ Pytalyszczye nasz
Gdy/18/by raczcza albo gy-
ny m/19/yesczanyn czo by
gy przis/20/wano w radą
tagemną /22/ Daley stary
raczcze /23/ czo przed na-
my gedem /24/ rok Raczczy
byly owy/25/nyly przed pra-
wem /27/ Daley pytalyszczye
nasz /28/ Szyano wszyatho
na /29/ gedney łącze a o-
tho o/30/wynyono gednego

OrtOssol 12,4,w.12-30

V (in consulem eligere)

-----58c

/2/ Jako zan szlubyono Tho
racz/3/cze magą na nyem
bracz nye /4/ patrzacz gy-
nego prawa /5/ DAley myes-
czan/6/yn czo szyedzy /7/
wlyczy yprzedawą /8/ chleb
albo czo koly gynsz/9/ego
tego moga wybracz /10/ wr-
ada/kgych przyszczan/11/dze
achchczą a on mvszy /12/
oszwem rzemyeszle wy/13/1-
kyerz dzerszecz rowny /14/
wam albo gynym wasz/15/ym
myesczanom

Jako gyest prawo maydbor

OrtOssol 43,3,w.2-15

sm. Ortlac 50

W por. c. k. c.

-----59d
/9/ chcemyly a gest nam
/10/ tesz kthemv podtrzeb
/11/yen yvzytheczen wy/12/
byeramy go wradą y /13/
byerzemy kszobyw wsze/14/
dzaczą radą agest spra/15/
wego prawa maydbor /16/
Pytalysczye tes /17/ nasz
o pravo /18/ thymy szlowy
/19/ dwe rodzone Szyostry
/20/ gednego oczcza y ged-
nei /21/ maczerze przysz-
ly przet /22/ nasz a mlod-
sza prawny/23/la na star-
szyey

Wj. p. c. Ac.

rac d
oczczyszny y maczerzyszny

OrtOssol 44,1,w.9-23

sim. ortOssol 51

-----59d
/9/ chcemyly a gest nam
/10/ tesz kthemv podtrzeb
/11/yen yvzytheczen wy/12/
byeramy go wradą y /13/
byerzemy kszoby wsze/14/
dzaczą radą agest spra/15/
wego prawa maydbor /16/
Pytalysczye tes /17/ nasz
o prava /18/ thymy szlowy
/19/ dwie rodzone Szyostry
/20/ gednego oczcza y ged-
nei /21/ maczerze przysz-
ly przet /22/ nasz a mlod-
sza prawny/23/la na star-
szyey

W p.r.c.H.

oczczyszny y maczerzyszny

V (fuerint... ad officia constituti)

-----73d

Czy tho maya /29/ gynne
 przyszasznyky /30/ kszoby
 wybracz anye /31/ Raczcze
 a tesz raczcze a/32/ny za-
 dny czlowyek ma /1/ Sza-
 dzyecz przyszasznyka /2/
 przegyny vrzad przesz /3/
 gego vyny Daley tesz ba/4/
dzely kthory przyszasz/5/
nyk wszata wgyny v/6/rzad
od radzecz moga kte/7/mv
 przyszwoleycz gyny /8/ prz-
 yszasznyczy atho ro/9/szv-
 mem gdy to nyegest /10/na
 przeczyw gysthym przyszan
 dze

MS for c. He.

OrtOssol 50, 2, w. 28-32 -

50, 3, w. 1-9

W

2 acc.

Badzely ktorzy przyszaszmyk wrazk
wgyny vrad od radrecz moza, kte-
mv przyszwolycz gyny przyszaszmycy

Ort. Pr. IT 361

~~IT 361~~ JA III 361

-----169d

Gdy by raczcie sprzyswo-
lenym który wyelkyerz sz-
lowye wffalą y ten poczy-
wyrdzon by byl

o pospo/29/lyte y o vszy-
theczne My/30/esczkye Te-
dy raczcie no/31/wy jsta-
rgmy nyemaya /1/ Nycz

czynycz Any koko /2/ wsz-
adny vrzad kszwey /3/ wo-

ley postawycz szlowie /4/
wybracz kszluszbye mye/5/
sczkyey przesz wyedzenya

/6/ any woley pospolstwa

/7/ myesczkyego

rac i krac p

W. p. c. H. c.

OrtOssol 89,3,w.28-31 -

89,4,w.1-7

15 cum acc.

Illi fratres... acceperunt eum in
abbatē v opacitor

ca 1500 GylKarB I 86.

7

Łcienie o śmierci Herodowej a o wybra-
niu Archelowie w królestwo żydow-
skie [de morte Herodis et substitu-
tione Archelai] Rom. 103.

W cum acc.

Ne wchodzy w sąd (non intres
in iudicium) se slygę twoyym

Fl 142, 2, sim. Per

Ne: nie wchodzi do sądu z slygę twaim

Ne: nie posyła do sądu slygę twego

W cum acc.

we

Jakom bil poslem ot pane Elsbethy... do
Henricha et Janussa, aby ya bronyle ot
wocredha... o thaj zastawa, azto yey za
na rancyle prot, nistli s nym we preza
wstapila

1419 Kościan nr 746
sim. 1444 1767 XIV 125, 1448 ib. 264
1449 1767 XIII 290

W cum acc.

Dominus Leonardus... imposuit. al.

włożył się w to rzecz ex parte domini
castellani

st. = cprawa, przedmiot prochy,
składowi, splan szlacheckiego

1445 1767 XI 251

4
W cum acc.

W rozprze zatoraci - reconvenire

tam aiste o droga nec...
Scampers, w rozprze zatoraci mye

ogndre moce Sul 4/2.
(reus... actorem reconvenire non potest)

Art 32: tedy winowzti tam me powode shudact
ast do skananye

n. = spór sądowy

cum Sec.

W-im (e. Sec. s. pro Recursativus)

Nye wchady nywradno smowp (Pr. Ex. 34, 15. Nalawoni-
lu b'it w parerat tey wyzda it. Gen. 18, 26. Kopro fo
Hronge w serang utkuplo it. I Reg. 19, 10. Ananias, uferit
w koga... y sred it. II Par. 25, 11. Uderz 12 p'ow w demp
it. IX Reg. 13, 18. Nawyedy dow havi we wstaw pyw it. II Par.
24, 13. Dattkupl w myad it. I Reg. 14, 27. Obrocyt it w dom
Obededoma it. I Par. 13, 13. Poddalge Salomona w po-
plakki it. II Par. 8, 8. Bilgama Joachia w k'wch' p'udca
it. IX Reg. 24, 1. Wi b' d'zwonye my w k'wch' it. Ex. 19, 6.

V (ne in eas pactum)

8485

BP: nie zaliczaj pomyłka
15: nie czyj pomyłka z ludźmi

1
to cum acc.

Paklily nye dical s toby to smawot
gyoz (sin... foedus inire noluerit)...
viboyogest ge

to smaw; sawre umaw;

B7 Deut 20.12

W cum acc.

Wśródstę w radę (inuito... consilio)
król s ksyf sziz(e)ty... y radzily syf

W tym w...
r. d... podmiot m...
...

BZ II Par 30.2

W (cum acc.)

3

Owa Tze.. magistri ... veski suz w nada

(ex xv) ENPKY. II, 317.

~~Wszedl w kana, w talco meko, czoz~~

~~Awysz ex xv ib. 318~~

V (cum acc.)

Natychmiast sili w radę, jako by ji podali
Platowi Form. 742.

N (cum acc.)

Biskupowie... mieniąć grzech wroć pieniądze
w skarb... A taki wredny w radę kupili
za nie rola figulowa. [consilio autem
inito emerunt ex illis agrum figuli Mat. 27,7]

Poln. 763.

W(e) = in

Quia tu

√ Intraſti mecum in contrarium, alias ^xroze [s]

prop. 1460 ~~Quia~~ Podk. 92.
Lub

H(e) (cum acc.)

Benevolam ad ius impositionem alias we
proa (~~proa~~) wstha wy emje 1471 Korier. I nr 57.

p. 2417 sgdowu

W cum acc.

Cui antequam respondebo et con-
troversiam faciam al. w p^{ra}a
wstapya

1481 1767 XVI 168

W cum acc.

dominus Conradus in aliquam
controversiam non intrando al.
w odepze nye wstapuyancor
postulat.

1486 J767 XVIII 228

W cum acc.

roe

Ego non accedo al. nie wstapuiya
ad ius al. ve p~~osa~~ cum domino
capitaneos

1487 F67 XIX 314

W cum acc.

† yako to fwacizimy. yako My|co-
layof Oczecz flofzyl ofzem|nacze
grziwen. do Angnefzkÿ | fdo{e}m/na
ye polepfzene

a) L. 2296: Browald, Pakoslavsky.

V (leg. dom)

1388 Koscian w 122

W cum acc.

598....

(sc. piemiadre)

orfo ge wnosta zich matka ...
sne mace <rz>ifui w Kijyancino

1406 Pozn nr 598

Rich VI nr 1031

W cum acc.

807 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwateczø Jaco Wÿtoflawa |
newnofla cztirzech krziwen | fzÿ-
rokÿch wÿzekotki, ani Mar|gorzata
tego vzitka ma

1416 Pozn in 807

W (cum acc.) = in (cum acc.)

Ize Thych drecy baba. secdresanth grzywien
wnosla u Lubca, grossow.

1421 AKBr. VIII ~~155~~ 155

W cum acc.

1566
Tako gym pomolzi bog yfwyaty |
Crzisz Jako tho fwýathezimj Jfze |
pany [R] Jadwiga wzythko czfo |
koly wnyoffla wbaworowo tho |
wzithko szafzã wynyoffla adzew-
ky | fwey Dorothy czaszeci tamó
nye | oftavila | — — —

1434 Pozn nr 1566

N cum acc.

1466

Taco gym pomolz bog † Jaco to |
fwacza Jlze matka dambrowfkych |
nyprzedala oczczifny Svey ynew |
nofzla wdambrowa yedno fwoy |
pofzag czofza yey pofzagem do-
fta | lo — — —

1436 Pozn nr 1466

W cum acc.

942 (71v) Taco etc. yfz polorkoweÿ
Smeczÿ | Slotem Szezbrem penacz-
mÿ Connÿ | y odzenym wdom hey-
danowich dzeczÿ | newnefzono puf-
czynÿ yaco fto grzywen | any tego
wlithka mayø oyafz hal|ka nane
zalowala

1418 Pozn nr 942

W cum acc.

1014 Tako gym pomoz etc. [yŷz czŷzo
helfka] | Yako tho ŷzwateczą czŷzo
paŷzkowa | załowala namykolaya
aby gego zo | na winofla ofzmdze-
ŷzant grzywen. | wana wgego dom
pogey ŷtriy[a][u] tego | yeŷt newno-
fla |.

1418 Pozn nr 1014

└ cum acc.

Jacom ya w Mikolaj^(o) dom mansza
swego wniosla dwanacere kop bdlenu
penandri

1419 AKPr. VIII a 43

W cum acc.

657. jako świadczø yże wieczna macz |
Elczyña wnoſła trzydzieſcý grzy-
wen wdom do Barthodzey ~~[e fwey]~~ |
ſwego poſagu

1419 Kal nr 657

W cum acc.

768 Iffze Jan newnofl [y] niczfzey |
dokatharzyni wey dom | szwey
othczifzný dozwey szoný

V<j>

1420 Karl nr 768

W cum acc.

1150

Taco my pomolz bog etc. yaco poi-
fagu Svey | zony wnoflzem pancz-
dzezanth grziven yoczy | fnø do-
glaboczczu atým obroczył napospo-
lithe | dobre Micolayewo ydobro-
goftowo a zobem nycz | neoftawil |

1423 Foru nr 1150

W cum acc.

1270 Jaco to fwacza Jfze Crayna wno |
fla dwadzefcza grziwen ygedna |
fzyrokych grofchy wdom domacz-
ka | Rogalinfkyego fdomu Szyg-
muⁿto | wego

1427 Pozu nr 1270

№ cum acc.

Jako cześc talowal Robaczinski na panya, Fygneta... o dwadzie-
setce grynwen possagu, aby przy nie ostalo, to przy ye nie ostalo,
yse brath rodzony tej dzieckij

dal yę s tim possagam no onę

Zemnyę

1423 Kościan nr 973

W cum acc.

Cz [o]no gydremy, tho gydremi po prawyd
graniczach....

aczbýmý thzo wej-

871 dlý wými|kolařowo tho nafzey du-
fzý | nefkodzý

1424 Kal, nr 871

15 (5x) cum acc. i loc.

1312

Taco my pomoz bog †. Jaco ma |
tka moya Nyewlofza (X¹) Czter-
dzeyfcy | grziwen groffehy Schyro-
kych [~~wdzal~~] wczalez | voczehowa
wludomyu tych pyenadzy | ktores
wzala zawyēs latalicze any | wlu-
domyu teyftey czafcy voczecho |
wey vopyekanu byla |

1428 Pom w 1312

Wm acc

Receipt... quattuor cento mercennum...
et portant in bona sua ol. W junie

¹⁶¹⁸
(1433) ✓ Dok My ✓ 343

W (3x) cum acc.

1448

Taco my po | moſz bog etc. Jſze
moy maſz newnoſl | dompne wdom
penadzy anydobith | ka anyſzitha
wten Slath ktorzmy | zaſtawon
wbyline.

1435 Pozn nr 1448

Ad cum acc.

Yesthly gye (sc. zecry) wmyesral ro obe-
stozye y nahladal albo thargawal, tho
yesth yst stye gymy obchodryd

1. - wtyczyc cos do czegos,
potyczyc cos z czegos (tu
o majstku)

Ort Mac 53

0 - warstak lub majstak, dajca ubymania

W. m. acc.

Jako to fwatczimy Jfze thÿ pÿenÿandze, czfo wlo-
1587 fzonÿ wkancelaria, fã dze | fzancz Grzÿwyen Margo-
rzaty fwÿfzakowa aoftatek [occz] oczcza gey | — — —

1437 Form no 1587

W (2x) cum acc.

436. Tako mi pomozi | bog yfwanti †
iaco to fwat | czø iaco thomina szo-
ftra wno|fla wnalek wtø dzedzinø |
fto Grziwen fwego pofagu |

1400 Pozn nr 436

Piek VI nr 30

W(2x) cum acc.

921 Tako nam pomoz bog yfwanthi | †
yaco tho fwaczcymȳ yako Mi|co-
lay Szamek newnofl w|fzwe|kotk̄y
wgagnescyną dziedzyną | nyczs fwe-
go yedno yest to gēy | p^{ra}wa dze-
dzyna

1417 Pozn m 921

W (4x) eum a.c.

Taco nam pomolz bog yfwaty grzisz Jako to
fwaczami (!) yaco [~~nye~~ ~~margorzatha~~] barbarzina baba
1632 nyewnofla wkowalewo wgych | oczczifna pyacidze-
fanth grziwen wzawfchý [wlopuchowe] zlopuchowa |
wkxa mycolaya *Wincenci, Abrahe, Johannis et San-*
diwogii, fratribus germanis |

1444 Pozu nr 1638

W cum acc.
danc

Jaco Jagnefka nyewnofla wdoniw
Ja|roflaw^{coz} / XXX marcas cza wfala
zaglo|wą przechową zobcowa bratha
a|ny gich^a) wfýdku ma ged{no}^b)
cza wfâl | tho wfal prawÿ possag.

1424 Kościuam nr/251
1250

N (4x) cum acc.

1434

Taco nam pomofz bog † Jfze otem |
vemu (!) Jfze Maczey ftry rodzony |
Maffi paⁿni fpopnana nyewnofl [pa] |
pyaczinacze grziwen wdom matky |
Barthofcha wkanyno , wkarczma ,
wfz | aftawa — — —

1434 Pozn nr 1434

W cum acc.

we

Kasral Marszelewsky we xangy

pysact

1414 РКК III 219.

W am aa

Eze Jan Borzymowy ymal bly-
szkock v Woythka w Kłodne wy-
prawyc y w kxangy zapysat

1440 Zapwarst nr 534
sim. 1472 ib. nr 2963
1443 tym Sed 140

1
W (cum acc.) = in

Essz mya thy wpiszał w xagy sryłaz,
ne puzepozaw ya, nulls iure; --- nyemocrenem
ya crebie w xagy sryła pizraw, ale era pizra-
lo prawo y gayeni szand

1443 Tym Sad. 140

/1/ Szelagow podlug praw/2/
 a prawego maydborszke /3/
 Gdy bandze ortel /4/ layan
 a Swa/5/no szye na wyszye
 prawo /6/ a gestly doszycz
 kthemv /7/ ysz przyszaszny-
 czy napy/8/szą ten layany
 Ortel y /9/ ^(no dacz) daczą zapyeczą-
 towany /10/ szwoy lysth wk-
thory py/11/ssa zalobą y
 odpowye/12/dz Jako szye rz-
 ecz przed /13/ nymy dzyąla
 pod szwą /14/ pyeczaczą
 czyly ytesz kte/15/mv przy-
 szasznyczy mayą szamy powy-
 sze prawo czągnąc

W por. e. Hc.

rac dacz

OrtOssol 54,3,w.1-14

V(Orthoac 67: w ltharym)

W cum acc.

wè

Yekom ya nye ranonil rapisso
ve xanghi va Jana

1456 Zapwaara nr 998

W(e) 2 900. Lok.

~~prinsed do moy, S daniel wovey
do Powtina w down Kmeza yep.~~

~~1471 Cars. LXXXV~~

Jaco
V Michal upoxankle Kobila James moy woly
w moy 1415 Capris. LXXXI

~~Jakoma ya myewawoyfuya... we wlok a Hgrodnye
1480 Cars. LXXXVIII~~

~~Jacome ya... myewoychat wo thoye dodeyoye.
1469 Cars. LXXXIV~~

LXXXIV

~~Jacome ya myewawoyfuya wigymye diebionne. 1458 Cars~~

W cum acc.

Wsedl gest ^(pro pharaon) ~~w przyaszy~~ coniunctus est a finitate (III Reg 3, 1)
(affinitate coniunctus est pharaoni)

ca 1470 Mam Lub 78

Wci: spominowac się z faraone

W cum acc.

362 Tako mi pomofzi | bog + czfo mō
fwanthomir wrōczil wfzi|di wofzm-
dzefanth¹⁾ *gziven [przeſgedneÿ]
ftego mō ne|viplaczi!. *Item ipſius*
Laurencii teſtes eodem pro dicta
cauſa debent iurare, et debent eſſe
quinque teſtes — — —

1398 Pozn m 363

Leku i m 2616

we
we

cum acc.

Jacom przitem bil kedi Mater|na
Jana wrøczil w|zidi ve | trzi grziwni
iwofzm grofzi if|wø pyeczancz mal
zawelzicz | atego neuczinił
Ceteri in testimonium.

Piek. 1347.

1409 Koś ciau ur 405

W

Materna Jana wrpizil w szidi (Zydy) ve trzi grziwni

1409 ~~Piek. 1355~~ 387

1
W cum acc.

Thi tho stoni, do tancz ko konco
ogodi... przycz, w nas dobrowolnye
spusczyli i postlubyli, iako w iad-
nacza slobyonego (compromiserunt
tamquam in arbitrium compromissarium)

Sul 3

1. - podlac sig orzjenai rozstrzygnięciu

to cum acc.

to personam... gwałtownyca... co-
myczna marka przez xantam...
ma być broyona (in personam... vio-
latoris... ultimum supplicium... decessi
debebit)

Sul 89

broić = orznić, wykonywać
koniczna = mgła = kara śmierci

1
W cum acc.

Къестіоне бароты 10 personam
тего tho чловыка 10сдаче ма
(in personam... hominis resignabit)

Sul 96

W cum acc.

(We)

47. Wecz potrek wranczil paula do - |
ftalzcouicza ftego gÿ wzego vi-
prav<it>

10. = dać potrek, gionranie, pralome, potzanie

1388 Pau nr 47

Lehsz I nr 458

W cum acc.

we

Jako Luthka... wyprawyla bbis-
lawa, wecz y (leg. ji 'go') bila
wtanczyła

1418 Kal nr 571

W cum acc.

We

233. Jaco. fwatczy. wecz potrek.
wrancz|czył [~~Radzymkiego~~] Vin-
cencium Rudniczski contra Henri-
cum, | De isto eum liberavit.

1389 Poznań m 233

Lehn I m 513

W we cum acc.

Taco mi etc. wecz me woyczech |
wraczil, ftego me ffwiczkego vi-
pra|uil

a) L. 1733: Pasco etc.

1395 Koscian nr 73

W cum acc.

(We)

96. Jaco Thoma ne wranczil voczecha
dovenczincza | we stirzi grifni ani
mu kazal prze[id]jednacz

1391 Pozn. nr 96
Leksz I nr 975

W um acc?

we

621 Tako gemu pomozi bog y fwan{ti} |
† Jaco gÿ Bodzantha wranczil. |
wedwadzefcza krziwen dogego | Si-
nouicze y doÿego szancza yfzak |
Spanczinacze wiplaczil apanczi |
nezaplaczil.

1407 Pozn nr 621

Rich VI nr 1145

W

Jaco gy Bodzantha wvanezil wo dwadzestera
krziwen do gego sinowiese 1407 pietsk. 325.

W
Wc

rum

Rota: Tako nam pomozi bog y fwã-
ti † | yakofzmÿ przitem bili kedi |
Bawor wróczil Czewleÿa. | weczter-
dzelzczÿ grziwen afzte|gogo newi-
prawil

Alii tres in testimonium.

1412 Kościan nr 467
Heb 929

W cum acc.

We

63) Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jaco to fwatczo Jako pan do|ma-
rath. newranczil. Jaromirfke | go
yana wetrzifta Grziwen ani | Jan
tich panandzi szaplaczi trzi zay|fta
a trzidzefczy Grziwen¹⁾).

~~143~~ 1413 Poan nr 691

W cum acc.

341. [Czo mō iadrey wrōczil ku fwemu
szāczu] | Jaco mō iōdrey wrōczil
ku fwemu sōczu | wfadzene¹⁾

1397 Pozn w 341

Lehn $\bar{t}$ w 357

Huber 26 w 347

10 cumi acc. -
we

Jaco mb ranoril Scepam ve tray
giziwani

1397 Rt Kon nr 31

W cum acc?

519 Tako mu pomozi bog y fwanti | †
iacofm przitem bil kedi | Margo-
rzata, wranczila Sý|mana, wpancz-
nace krzi|wen pofagu et [dwe] {pol-
tori} platu | *Alii in testimonium:*
iacoto fwatezø |

1401 Pan m 519
Piech VI nr 153
sim. 1412 Byzd nr 345

W cum acc.

2x

Tako [na^m] {mi} pomofzý | bog
etc. Jakom [[bil poſzlem] przytem |
888 bil gkdy An^{na} wraczila otha dopo-
g|rabkÿ kmecha defzvilczcowa wdue
grzÿw|ne ÿwpancz grossos

1424 Kol nr 888

W cum acc.

1191

Taco gim pomoz bog etc. jako to-
fwacza | yaco Mycolay werzenycz-
fky yadwyfin ocz | ecz wraczył
dzyrfka Babinkego wofch | mnacze
grzywen ywerdunek groffchy | pra-
fkych. przecyw yczakowy ymaly-
nowy | kuwerney racze ypenadze
pobral ypeczacz | fwa kulyftu przy-
wefchyl |

1425 Pozn us 1191

W cum acc?

529 Tako mu pomozi bog | yfwanti †
[czfo] czfomø wra|nczil pan Woye-
woda dobo|dzanti . ȳ doyednaczow
w | dzefancz krziwen zacladu | fte-
go mø wiczlil¹) | — — —

1402 Pozn ms 529

Piek vj ms 250

W cutn acc?

Jaco potrafz iandrzejä new|ranczil
dopana fantoczke|go wpancz grzi-
wen ale | zadve nedzeli napoftaue|ne

Piek. 1279.

1408 Kościan nr 376

W cum acc.

1265 Taco my pomoz bog etc. | Jacom
newraczyl Szandziwoya | dobyena-
ka wdzezacz grziwen any | mugych
zaplaczyl |

1427 Pozn nr 1265

W cum acc.

Yakom ya nye wotofozila pana
Symana do Moczky w coph
ra sukno

1428 Pyzdru 911

W cum acc.
we

546 Tako gemu pomozi bog y fwa{ti}¹) |
† iacomø Szczedzik . wranczil . we |
dwa cona wofz zaodzene pan|fke
izagego fotrø |

1402 Poznań nr 546

Piek v̄I nr 291

W cum acc.

740 Tęko gemu pomozi bog | yfwanti †
iaco Virzbanta | yñemerza prze-
meÿ voley | nedalimi vrzeżena
ydze | izancz cop platu nadzedzine |
yfaztrzimalimÿ dwadzefcza | cop
platu, dwu latu |

1403 Poznań, nr 740
sieh VI nr 491

W cum acc
Eze

Polisz nikolaya wranerit w goriond pod sresord
goriwen saclade

1406 Hube. *Lb*. 113, sim. 1411ib, 92,
sim. 1411 RTGn nr 202, 1412 Kal nr 574.579

1419 Pyzdo nr 615 1432 Pyzdo nr 1066

We cum acc.

256. Taco nam [pof] pomoffzi bog etc.
yſz ýefm {przitem bil iaco} Janek
[wra|czil] leffzenfký wranczil Jana
garbacza wedwe cope | dofzýdow

1407 Kol m 256

W cum acc.

Jakom Andrzejowi nie kazał rancier dobitka na
panske skarane
anym go w to wranczil

1415 kości an nr 537

We) cum acc.

648, (122v) yako tho fwyadczo yako
Grzemka | wroczyła fwým mółzem
Stani|flawa Rzeketfkego do|zyda
we|dwadze|cza a we|cztirzi grzyw-
nÿ | domółzyka fzemfkych penãdzy

cd 648

14/9 Kal m 648

W c. r. c. c.

φ

665. yako tho swyadczo, jako woŷthek |
[wranczil jeſt mŷkolaŷa vedzthirzi
grziwni | ywŷyardunk] vŷnowath
mŷkolayowy | trzi grziwni przeſ
wyerdunka przedwku|pŷenŷm dze-
dzini a oſtatek poukupŷenŷv |
athego jeſt nŷelaplaczil mŷkola-
yowŷ | zadnŷ rzeczŷ

*Si Nicolaus testes perduxerit, tunc
Dominicus solvat.*

1421 Kal nr 665

W grzywnach ! W We cum acc.

Takom nye wrócił Nicolaya do Olbrachta

w dzewyance grzywn y we trzy grzywny

пору

1421 Pyzdry nr 703

No cum acc.

Yako Proetlaw podal panu Burcz-
kowi tto srozy... w tidi pyenyen-
dzeci, w ktore gy wroczil

1423 Rydz nr 720

W cum acc.

929 ÿako ta grzywna platowa nÿe-
wtranczoną wgyfczÿna okthora | gÿf-
czyna Abrahama^m obfalowala | anÿm
othnÿe plathu prala

Zapiska skreślona w rkp.

Wyciag

K: Wyciag

1426 Kal nr 929

W cum acc.

Jako mnie Szeperan przyani
w jednanie

p. w jednanie = podjęcie się
poleubawczego traktowania
sprawy

1428 Zapławszt nr 338,
sim. ib.

W cum acc.

We

1408 Taco my pomofz | bog † Jfzem ya
newraczila Micolaya | watha vedwe
grziwne przecyw woy | towi Sbuku |

1432 Pozn no 1408

Być w we *um. all.*

Yakom ~~nye~~ wrócił Janą Jaroslawskego we
dwadzesza grzywen pospolitich naprzecz~~z~~w
Janowy Bernatskemu

1421 Pyzdr nr 696

W cum acc.
we

1100 Taco gym pomofz | bog etc. yfze
Jaroflawa byeganow | fky xacz mi-
colay negdy klodzeifky | badaczy

e.d. nevroczył wedwenacze grzi | wne
rankoyemftwa przeciw przip | ko-
wy Splaczcow anymu lifta natho |
mal dacz. *Quilibet per se iurabit* |
- - -

1422 Pozna nr 1100

W cum acc.

486. Jaco to fwatcimi iaco micolaÿ ne-
ranczil | wÿffze wanczeze yedno
fza dzezancz grzven | wdzedziną
wgyuanouicze

V (y)

Ul. 646.

M15 Vol III 486

W cum acc.

187. Jako przyeli do welgego | kofzmi-
na, tako lzo pufczili gedna²cza
vrancze²),

rok. 1450 Koszcia nr 807
1420 P. P. VI nr 1562
p. komuś w r. ce =
'odlat do pokuboro-
nego zabicia'

1395 Pozu w 187
Leksz I nr 2059
JA IV 182

W cum acc.

Yst pany Obiscowa mykasha przy-
wescz pana Nicolaya... do Kolascow-
wicz a Martin... pana Donyna, a tim
myela mocno pisochot w sancre,
a ony ge myely vzednat o'writly

szewcy

1420 Kościan nr 807

p. w rzece

rob. 1395 Pozu nr 187

W cum acc.

Matthias... ab una et Stephanus...
parte ab altera moeruo puscyl
in rancore nobilibus dominis... pro
lacu... et isti debent invenire
medium inter eos

1420 TPaw VII nr 1562

p. u. rece
rob. 1395 107m nr 187

W cum loc.
cum acc.

por. 1416 ib. nr 525
1425 ib. nr 1425
1444 Dydo nr 1215

1405 koscian nr 280

Jacom przitem bil *Et testes alii*
secundum formam: | kedi Jacub
Bilanta Adama bilantø | przeprzal
ifz mu nemal wtey dzedzi|ne va-
dzicz igemu wrøkø flubil

Piek. 950.

v. rabsy...
pocz symboliczne pokanie
regi lub uderzenie regli o
regle

(sim. 1416 ib. nr 580)

1405 koscian nr 280

W cum acc.

~~tasz~~

Tako nam pomozi bog. y fwanti † |
Jakofzmý franczkowý y yego |
zene ranczilý wrancze zatrřzý|dzef-
czý grziwen y zatrřzý. z gich |
wolo y przitem bilý kedý lifth |
pifan.

Et testes: Jako tho fwat|czo

n. = zabezpečení zohowizanie
přes symbolická podanie 15-
ti lub ideovanie 18ti =
18ti

por. 1405 Kóšcian nr 280
1425 ib. nr 1425
1444 Hrdor nr 1215

1416 Kóšcian nr

585

jest w cenn. acc.

Jacom ya nye ranczyl potcomo
rzemv w | raka za wyanczincza ...
Curanowkego ot | pana pelky yego
czafczy czffo by yemv | przycz
mjala ot trzech grzywem pocupow

... oawet piecorye zobowiazanie
puzet symboliczne pokanie ruki
lub uderzenie ruki o ruki,

nr. 1405 ib. nr 280
1416 ib. nr 585
1444 Pytko nr 1215

1425 Kościan^W 1125

10 cum acc.

Yakom ya nye rancsil sta sto grzi-
wyeu ro rancsa, pam Nikolajewy
za wyano y pasag gzyego dzyewere

sgkar zabezpieceni zobowizania
pocz symboliczne podanie rzhii
kub udowzenie rzhii o rzhii

1444 Pyzdo nr 1215

por. 1405 Wosclau nr 280
1416 ib. nr 585
1425 ib. nr 1125

W cum
we

Jako Jacek... wykupyl Bena
s szedmy wlok w Gestarkach
we trzydziestoci godzin

1404 RTGn nr 92

W cum.

Primus sic iurabit: Tako mi pomofzi
bog yfzwanty † | yfzem przitem bil
gdÿ gdobert zafta|wil fwø wfzitkø
czanfz czfo mal wilk|koniczÿ Miro-
flaowÿ wpolezwartÿ | grzÿwnÿ

Et alii in testimonium.

1412 Kóscian nr 457

W cum acc.
we

483. Tako gim pomozi bog y fwanti | †
iaco to fwaczø iaco Boguch|na ne-
podalafø węzkodø in | duabus mar-
cis |

p. sta we szkole = zobowiązać
się pod karę
sz. - kara umowa, odszkodowanie

1401 Poznań nr 493

Piech VI nr 118

W cum acc.

Jaco Janek nie podał ste Przecz-
sławicy niwyledna ('ni-w-jedną')
scoda

1403 RTGn nr 136

W cum acc.

969 Tako mu etc. yaco othÿ penądze
czfzo | gÿ wraczyly potr [ymil]
ymicolaÿ za | wathą wtem yest
fkodzen wfyroke | grofze fydow-
fkych penądze dwadzefca | grzy-
wen grofÿ fyrokich — — — *Testis:*
yaco to fwaczezÿ — — —

1419 Pozu w 969

We cum acc.

Yako pan Piotr... nigdy nje bil opychadlnykiem
... sode swjesczi

729 aný gýey wýodl wedwadzezczya |
grziwen ý wfecz dlugu — — —

v (leg. wriodo)

1428 Kal w 429

W cum acc.

Tedi so tako vyele vin potanpyon
bandzye, so yako vyelu zaloba naan
bila (in toto et in poenis condemnabi-
tur, in quo actio fuerit)

Sul 87

10 cum acc.

10 vyna pyandyesyant nam...
prepadnye

Sul 96

W cum acc.

we.

By ludzie traczą się opadają we
szkodę synów obcych (pro obcych,
ne in periculum incidant vitae utriusque)

Sul 53

H. = niebezpieczeństwo

W. cum acc.

we

Togodla gy ne the hustley
ogur (ngta)

Ksw cr 32

W cum acc.

Porodifsy gy gestcy gy ona f' s' tu-
kenne pouogniky byla obynpla
(pannis eum involvit Luc 2,7)

Gn 176 b

15 cum acc.

Porodoyla syna svego... a to pye-
lyvskij go povyla (pannis cum
involvit Luc 2,7)

Ew Jam. 292
sim. ib.

W cum acc.

He ia... obloczil iesm se w pitel
(induebar cilicio)

Fl 34, 15. sim. Pur

M. utriusque wot iacobus

W cum acc.

induta erat talari tunica

w szuknycy dluga az do glosznaw

(II Reg 13, 18,

~~Post. tae. I 5 475 k 65~~ Mamtub 73:

~~LXI R. XXV, 154.~~

v dlugoy sukny)

~~med.
Brückner Kaz. 6rw. 3.~~

~~Bozpr 26 str 104~~

~~polowa w XV~~

1093

W cum acc.

Tunc milites... nudum Xpm indu-
erunt... clamide coccinea w plact~~or~~
thraoxyany (pro thavoxyany) vel
w pawlooxyany

ca 1500 GikarBI 80

W cum acc.

Obleczon jest w swyqte racho
(vestitus est sanctis vestibus)

B7 Lev 21.10

H (cum acc.)

Jako mienia niektórzy, że to istne odzienie było, że nigdy starzy królowie żydowscy koronowani, bo podług świętego Augustyna ty słudzy sprzykazania Pilatowego le przeto, że żydowie dawali jemu tę winę, a by się on królem czynił a też, że jemu Pilat królem zwał, chcąc Pilat dosyć ich gniewu uczynić i przykazał, aby jemu naśmiech obleczone wto iste odzienie pawłoczyste, aby żydowie nasyciwszy się jego przeciwności albo sromocie (!) i nieżądali dalej przelania jego krwi niewinnej; Rozm. 828.

W z 200.

Czytało masera maszaly ^{...} ~~Joseph o Nykodemus~~,
w przeszeradło wozly, w nowy grob wloszly

(ex. 11) I 146

W cum acc.

Virgo... caput filii in sudario,
w srotyka kryta, w przeczadło
krystie, involuit

ca 1500 Gł Kar. I 85

W cum acc.

Wsmatne lugubri induere veste lugubri
(VIII Reg 14,2)

ca 1470 MamLib73

W: oblect sic W rati iacobue

V(e) (cum acc)

Ty dzieńko ludu mego, opaszy się we wto-
sienicy, krwi ręką włożianym [Filia populi
mei, accingere ciliis] Rom. 736.

W

mitlaribus insigniis armatus
weryn y w sbroya ssa ubral

~~Det. tac. J. J. 475 k. 107~~

~~Pol. XV, R. XXV, 155.~~

med.

~~Prücker Kav. St. W. 3.~~

~~Ecce 25 St. 155~~

~~pelowa w XV~~

1290

W cum acc.

Induite vos armatura, obloczcze vąsz w zbro-
ya, bronyą

ca 1500 G1Gn 60

V cum acc.

6 miły Jesuścisie, widziałś oczyma Twego
kostwa w dworne krolewskim władyki ubie
rając się w rym Polm. 595.

W cum acc.
we

Obleczeni będzcie w garb y we
sromoty (induantur confusione et
reverentia)

Fl 34, 30. sm. Pur

to cum acc.

Gospodrin coolowal, to crast oblekl
se (decorum indutus est), oblekl se
iest gospodrin mocz (indutus est...
fortitudinem. Put: to mocz)

Fl 92.1, sim. Put

15 cum acc.

Oblekl se yest w przekłóce
yako w odzew (induit maledic-
tionem sicut vestimentum)

Fl 108, 17, sim. Pul

M. sicut oblecte sig w maledictione jali w swoja stat

W cum acc.

we

Kaplany trogi nyedray sie obleko
we sprawiedlywosc (induantur iu-
stitiam Psal 131, 9, fl i Pul: w prawoto)

Mw 11 b

M. obleky sie w sprawiedlywosc

W cum acc.

Wstan y wstzi na moy sód, boste
moy... w tzeet moyf (intende iudicio
meo... in causam meam)

Fl 34, 26, sim. Pul

W: powstan a pilonij sudu mego... sprawy mojej
M: wstan dla prawa mego... dla sprawy mojej

c. ac. = Ku: Kras idealny

W = in

slm. Kus

~~Nacłony w podobienstwo [veho moie Fl. 48, 4 (inclination
in parabolam)] Nacłonyre vcho warre w slowa vch
mogich Fl. 77, 1. vchi vch w repdet verora Fl. 72, 7.
Wnasy vchre tvoye w pichi yich Fl. 73, 4. Ne otcuracy
vctovetka ve smax Fl. 89, 3. Ne spuscay verora mego
na slova lychaty Fl. 140, 4. W gnec poluduliyi Fl. 77, 46.
Wslan, pane, w atposaywane Fl. 131, 8 (vorgehen in requiem).
Ne dal gest nas w vlapone vpbom yich Fl. 123, 5. Nenavri
dzozere gi w uszyekane obrocy Fl. 88, 23 (in fugam
converlam). Ne dal ierl w poruscene nog mogul Fl. 65, 8.
Vavom tuzkam poleozam w madly ihuz, the duxre Gn. 4, 6.
Claucek ven verzy Gn. 1, 6.~~

por. 77.1. 118, 36

M: naklonie mego ula lu przypowieści, W: do przypowieści

W cum acc.

Naclonose vdu waste w slawa
(incline... in verba) ust mojih

Fl 77.1, sim. put

pat. 118, 36. 48, 4

n. = ključni gotovni do cr., podstaje, d. staja, izjedlični, porjedly

10: naklonice vdu kussowom • pilnie strahajuc
11: naklon vdu do mowy ust moih

W cum acc.

Nachlon serce moje we ^x swadeczwa
twoya a nie w lakomstwo (inclina...
in festimonia tua et non in avari-
tiam)

Fl 118, 36, sim. Pur, MW 236

por. Fl. 1. 48, 4

W. nachlon serce moje ku swiadectwom twoim

M. nachlon serce moje do swiadectwa twojego a nie do rydzej rygielki

N cum acc.

Omniaque gesta oculi meae in sermo
tuorum (defecerunt... in eloquium tuum)

Fl 118, 82, sim. Pul, MW 336
sim. Fl i Pul 118, 123

10: uisus oculi meae crediditque obsequium tuorum
M: testis oculi meae ad obsequium tuorum

to cum acc.

we

Ne spuścisz serca mego we (Plur: w)
słowa (non declines... in verba)

lychoty

Fl 140,4.

to: nie machyłaś serca mego ku słowom złośliwym
140: nie obciążała mego serca ku srocy zła.

W (cum acc.) = in

Stogy na roly, w lemyess klycherze; ~~reko-~~
~~moze mu plug orax nye cherye~~

~~II¹ XV U. tel 191~~

Satyra w. 17

. 10 cum acc.

Popowye zatroby w troby
(dangent bucinis)

BZ Jos 6.4

H (cum acc.)

tedy Tytat... karal ~~zawieszony~~ w traly

Tralycz ~~ku koncesionemu pota puzerzto~~

~~2~~ XV Rozm. Pam. 474

p. post.

V (cum acc.)

A jako poręło świtać, tako poręgli trąbić
w trąby Rom. 741.

IV, ~~16~~ - in cum acc.

~~Quae v. moch boga uavego Kiv. ar 3. Stepie,
[prawi, angloff bazy v zastepky paganvka, [pobit]
... p[ro]t tydey luca ar 7. Sam was u gih ub.
Dane ar 11. v[er]o [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]
nie[?] k[ro]t[er]im[?] v sk[er]i[?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]
vab[er]ego br 2. v[er]o g[ra]dy u[?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]
Uenase, kedy s[er]p[er]sil, v kake urem[?] s[er]p[er]sil ar 17.~~

gwai = ufać, wiernyć

W. cum acc.

Ktorice clovek ven veozy, tenozy
bpdze vestuan ku netunge wath-
losozy

Gn 1 b, sim. 16:

W cum acc.

Voyezhly ven (in cum]o 2.11)
zwoleuyory yego

Ew Zam 303

rim. ib. 305

W cum acc.

Kakozkody gest on Josef f tho byl
vernyl, ystecz Maria malacz gest
ona syna porodzyt bila

Gn Ha
sim. ib. 171 b

W cum acc.

Ne viderent in mirabilibus
(non crediderunt in mirabilibus
eius).

Fl 77, 36, sim. Pul

Ne viderent in mirabilibus eius

W

cum acc.

Werniss w tho, cslowecze xbozny Bogur.
B-F.

W cum acc.

Schowaj me, gospodnie, bo iestm
pwal w czφ (spevavi in te, Pul:
w tobye)

Pul 17, 33.

Fl 15, 1, sim. fl ~~17, 33~~ 21, 4.
~~26, 6.~~

sim. fl i Pul 16, 8. 20, 7. 21, 8.
24, 1. 21, 25, 1. 30, 1.

Pul 26 arg. 36 arg. 39 arg. 145 arg.

W cum acc.

we

Dobrze jest pfacz v pana (confidere
in domino), nyst pfacz we czloweka
(confidere in homine)

Fl 117, 8, sim. Dub
sim. Fl 117, 9

W cum acc.

esto spes ~~in~~ ~~u~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~a~~

o regina celii... post deum nawyanczey

W o r a p r w a n y

~~Pod. star. I F 298 K. 51~~

~~Kazanie Piotra z Mikoslawia~~

~~Odpis Mikolaj z star Rademiã r 1466~~

1466, R. XXV, 135.

W cum acc.
we

Wen pwalo iest (in ipso speravit)
seroze moie

Fl 27, 9, sim. Pul.

sim. Fl 17, 33

sim. Fl i Pul 33, 8, 22, 36, 5, 42.

61, 8, 90, 2, 143, 3

to cum acc.

Bowem ne to l'posito more b'p'd
p'wact (non... in arcu meo sperabo)

Fl 43, 8, sim. pur
sim, Fl 26, 6

W cum acc.

Ne dicere pueri in idioti
(nolite sperare in iniquitate)!

(. Put: we glorify

Fl 61.10. ~~sim. Put~~.

Ad cum acc.

Bo ne weszili są w boga
(non crediderunt in deo)

Fl. 77, 26. sim. Pul

N: nie weszli boga

W cum acc.

Werni w boga yednego

Dele I 3-5, II 4.
W 26,

~~toyersx <w > boga ib. W.~~

W

Wyerzs w bogą yednyego XV ex. Dek II 4

1
W cum acc.

Orosz sye gum modlyd y w nye wyerzd
Bvar. ~~parit. 5,~~ 320.

W (cum acc.)

2

Przedrathkyni posrała,
ysse W boga myeryla

~~W~~ XV ~~Pratit.~~ IV 594
(med. PF)

w

1

Tęgo nykt niyema, geno ten, gen
pocwnije (!) w pana boga wyerxi

1/2 XV R. XXII, 236.
(med.)

to cum acc.

Podobny bōdō ... wrytocy, gyst
dbrayō w ne (confidunt in eis)
(sc. bawiany poginow,

Fl 113.16, sim. Pul

to wrytocy, bawiany in wrytocy

W cum acc.

Dobre jest dbać... w gospodrym, nyet
dbać we kszystota (vanum est sperare
in domino, quam sperare in principibus)

Fl 117, 9, sim. Pul

W cum acc.

W slowo twoje nadpfał gesm (in
verbum tuum supersperavi, MW 33b:
w slowie twojim nadwistste nadreia
mialem)

Fl 118, 81, sim. Pul

M. w slowie twoim podobny nadreia

W cum acc.

Gyst dbayt w gospodna.
(confident in domino)

Fl 124, 1, sim. Pul
sim. Fl. Pul 134, 18

M. utraque w parum

W (cum acc.)

3

Tesz sja davam vynyen Deo omnipotenti' ze dranaskeje
vrlongow vyary svyateg krzescyanskyey, acz bych tesz
grzesny vrlonyek vstapylem, vyerrazer w czary ~~ex. IV~~
~~Sp. I 149.~~

Spaw 3.

Vyerrazer w czary, w gustla, roe smy
albo nyektore regnanye

Ue (cum acc.)

Tesz sja davam vynyen Deo omnipotenti ze dvanasjy
crlongow vyary svyateg krzescyanskyey, acz bych
tesz gozesmy crlovjek vstapylem, vyerraczt... ^{do crony} we sany
alho nyektore regnanye. ~~ex. XV Spr. I 149~~

Spaw 3.

W

Qui incantatoribus credunt videlicet
(leg. u. wrosnie)
w czari, w czaszy, wrosnye, w guszlą,
w szegnanya, w pothkanye, czo plody
odyemaya in se et in aliis ca 1500

G1Wp 30

W cum acc.

Illo snadt vfast w Egeypte
(an fiduciam habes in Egeypte)
pre gid woti a getorce?

BZ IV Reg 18, 24
sim. ib. Judith 4, 13, 7, 8, 9, 9. Jer 29, 31

W cum acc.

A tak Amarias vfaic w boga
(confidenter)... y stedl do padolu
solnego

BF II Par 25, 11
rim. ib. Judith 6, 15. 9, 17

W cum acc.

Yze Kristus. on yest drewno
rostem w sye wyerzobotym

Put 1 arg.,
sim. ib. 66 arg. 69 arg.

W cum acc.

Day my zaroty w styc wyettyt

Now 92

N (2 ed.) = in

Matko moja miła... wiele wesela s toba
ostawię z moich zwolenników, którzy
(wyernych) w mnie wierzyć... będą [in
me ~~credidit~~ credituri qui sunt] Rom.

171

N [cum, acc.] = ~~in~~ in

Wiercie w Boga i w mię wiercie
[credite in Deum, et in me credite]

Romu. 56b.

W = in

W jego święte imię poganstwo będzie mieć
mądrzeję [et in nomine eius gentes sperabunt]

Rom. 329.

W

Wierzę w boga otcera wsomogóczego tworriczela neba v

Wierzę 3-5, 7-12, 14, 17-18

w boga w otcera... w stworzyczela 6

w boga w otcera... tworriczela 1

v (Credo in deum patrem omnipotentem
creatorem caeli)

W (cum acc.) = in

Wierzę w boga, w otcza wsrzechmogącego, w stworzy-
czela neba y zeme y w Yesu Chrysta ~~V 1 XV 17 18 IV 5 80~~

Wierzę 6

w boga w otcza... tworczela 1

w bog otcza... tworczela 3-5, 7-12, 14, 17-18

V (Credo in deum patrem omnipotentem creatorem
caeli et terrae et in Iesum Christum)

W

Vyerza w boga oczcza wsechmogącego, ...
y w Gezu Crista, ... Wyerza w svyathego
ducha, w svyąthą czirkew krzesczyanską,
w svyathich obczowane, w grzechow oth-
puszczenie Wierzę 20

W

Wyerza w boga otacza wszechmogącego

Wierzę 21

w

Weras ... w ihu xpa
(credo... in Iesum Christum)

Wierze 1, 4-12, 14, 17-18

we 3.

W

Wierzę w bog otcza ... z we ihu crista, w ygo
syna yedinego

Wierzę 3

ihū xpa syna yego 1, 4-12, 17, 18

(credo in deum patrem ... et in Iesum
Christum filium eius unicum)

We

Wierze ... we ihu crista
(Credo ... in Iesum Christum)
Wierze 3

w 1, 4-12, 14, 17-18.

W

Wyerza w svyathego ducha, w svyąthą czirkew krzesczyanską, w svyathich obczowane, w grzechow othpuszczenie Wierzę 20

W = in cum acc.

~~W krainę obłekt se, obłekt se jest gospodzin mozeł Jł. 92, 1.
 Dobrze jest pójść w pana Jł. 117, 8. Podobny bzdę gym.
 gure dbard w ne Jł. 118, 16. Zgrzeżili ierżere a ne
 wierzili w deimi iego Jł. 77, 36. Weselila se iesta
 w bog sziw Jł. 83, 2. Exultaverunt in deum / vivum
 Gasky py ona / wrakenne paodgnitky była obrnōla
 Gn. 176, a.~~

sim. Pul

W Secre moie y czyalo moie

W: rozweselił się w bogu żywym

W: kłopotem z radością bogu żywemu

to cum acc.

Bo sclonili se [se] w^xoto (Puf:
precrzyw tobye) zla (declinaverunt
in te mala)

Fl 20, 11

to sclonili se [se] w^xoto (Puf:
precrzyw tobye) zla (declinaverunt
in te mala)

M: precrzyw tobye zla
P: declinaverunt in te mala

Ad cum acc.

Bo schronili se w mój (declinaverunt
in me) lychoti moie

in declinaverunt in manus
meas, por. 20, 11

Fl 54, 3, sim. Pul

M: analiza sie mite sto
luch: analiza sie mite nieprawosci

W cum acc.

Wzniesy głowę swoją w pidi gidi
(lewa... in superbias eorum) do końca

Fl 73, 4. sim. Pul

Pawł; udero na id pydy ostabcom
Wuj; podnies, rze głowie na pydy id na koniec
M; pocien ku spustoremidom bez końca

W cum acc.

Bydło...

Wesok oznaczył w słoghy

(Pis: slugam) jego (ut... dolum
faceret in servos eius)

Fl 104, 24

W; oznaczył słoghy nad slugami jego

M; spickarale przeciw jego slugom.

W - in (contra)

Przez niewymyślonyz gość wyprzedził w bo-
ga; BZ Lev. 5, 19.

(per errorem deliquit in dominum)

8486

W: bo przez omyleże wystąpił przeciw panu
BZ: zawiń się wobec Jahwe

W cdm acc.

por. 115

414. Jacom przitem bil iaco pan ian
kafzal | Staniflaoui nafzu wfzancz
ofm grzi|wen wfzidi

82

1413 that nr 414

W cum acc..

Dam cy pogani w dziedziectwo
twoie y w trzimane twoie craie
zemskie (dabo tibi gentes hereditatem
tuam et possessionem tuam terminos
terrae)

Fl 2, 8, sim. Put
sim. Fl 134, 12

W: dam cy pogani dziedziectwo twoje a posiadaci twoj kraj nie mie

M: dam ci ziemie w dziedziectwo twoje i granice ziemie twojej w Panosci

W cum acc.

Bo dasz gi w błogosławenie (dabis
eum in benedictionem) na wielki welkom

Fl 20, 6, sim. Pul

W.: dasz go na błogosławieństwo
H.: otrzymaj go błogosławieństwem na zawsze

W cum acc.

Ustawia me w główę pogan-
zkę (constitues me in caput
gentium, Pol: podstawia mnie
głową nad poganymi)

Fl 17, 47.

W: postanawia mnie głową narodu

U: ustanawia mnie głową narodu

W cum acc.

Ustawil yest ono Jakobowy w kazen
a Israhel w obrzqd wyelowy (statuit
illud Jacob in praeceptum et Israhel in
testamentum aeternum)

Fl 104, 10, sim. Pul

Fl: ustanowit jz jako prawo dla J.
10: postanowit jz jakubowi za przymierze

W cum acc.

Бѣдѣ мнѣ въ бога (Put: boguem)
od gimaišorego y. w masto (Put: mya-
sto) vtoky (esto mihi in deum protec-
torem et in domum refugii), isobi me
zbawana vezinil

Fl 30,3

RU: bitt die mein statz inproving, zambren dponyju
W: biddi mi bogiem obroicy i domem uciezki

W cum acc:

Bądź mi w boga fascitatorę y w
masto murtowane (esto mihi in deum
protectorem et in locum munitum),
albi zbawona me vici nil

Fl 70,3, sim. lub

Ważni bądź mi bogiem obrońcy i miejscem obrony -

W cum acc.

Woi bōdżecyży my w kōdlerostwo
kōpōstlyży (vos eritis mihi in reg-
num sacerdotale)

BZ Ex 19,6

W cum acc.

Pana ges wibrat dtyst, aby byl
tobyse w bog (ut sit tibi deus)

BZ Deut 26.17

15 cum acc.

Bórze marcha twa w poluam
(sit... in escam) wstemu ptastwo
nyelzeskysimv

BZ Deut 28,26

W cum acc.

Będzest zatrocon (pro zatrocon),
w przysłowye y w powysoz (eius
perditus in proverbium ac fabulam)
wstem(u) bodu

BY Deut 28, 37,
sim. ca 1470 Mam Lub 52

krj: bzdriest stracony, przypowieści i baśni
BP: stariest sie, przedmiotem zdumienia, przystawien i pośmiewisk

Ad cum acc.

Učinilo se iest is preceod mne
(factum est in opprobrium mihi)
(Pul: na gajnbę)

Fl 68, 13

sim. Fl i Pul 105, 34

Waga stano + is. mi wygauten
Fl: obokto is to u wygauten

Ad cum acc.

Dali sq is karmó moio stoloz
(dederunt in escam meam fel)

Fl 68.26, xim. Pul

longi dali ióte na pokern moij
M: wótyli u moij pokern ióte

W cum acc.
we

Bpdt stol gidi przed nyimi w sidlo
y w odplaty, y we stscodp (fiat... in
laqueum et in retributiones, et in scan-
datum, Pul: w pogorstenye)

Fl 6.8, 27, sim. Pul

M: dy stol in byt dla nix pudaply i dla bezpiznne uosthyjyjt sidla

W cum acc.

Kuće vezinene w rozplenene
(facti sunt in desolationem),
ridilo setdi so,

Fl 72, 19, sim. Pul

Wojni 2 Bc
por. 68, 13

Woj: jahoi spustorodi
M: jak nagle obrócili się w ruiny

10 cum acc.

Polostil ies nas u precywo-
molwene (posuisti nos in contra-
dictionem) srsadam nastim

Fl 79, 7. sim. Pul

W cum acc.

Polostil res nas w podobienstwo
luda (posuisti nos in similitudinem
gentibus)

Fl 43, 16, sim. Put

W cum acc.

Polossili sq / ^[sq] Jerusalem w *sadow[†]
strost[†] (posuerunt... in pomorum
custodiam)

Fl. Fl. 1, sim. Pur

w: obrociti w brudek
M: briciti w swaliska

Ut cum acc.

Polostili se mne w stadane sobe
(posuerunt me abominationem
sibi)

Fl 87, 8, sim. Put.

Ung. uoyuati mne obrodreniam sobe
Fl. uoyuates mne dlamid chydq

W cum acc.

Polostyl posere in stawy albo
in grotta wod a ziem, proet wo-
dy w wydwy wod (posuit desertum
in stagna aquarum et terram sine
aqua in exitus aquarum)

Fl 106, 35, sim. Put
sim. Fl i Put 106, 33

W: obróció puchynię w jasiona

W cum acc.

Polosť cyt w przykład (ponam
te in exemplum)

• BZ Mah 3,6

W cum acc.

Uczinil se iest mene gospodzin
w utok a bog moy w pomoc
(factus est mihi... in refugium et...
in adiutorium) nadzeie moyey

Fl 93, 22, sim. Pul

W cum acc.

Uczył ich se w przypowieści
(factus sum illis in parabolam)

Fl 68, 14, sim. Puf

Lou: statem his in przypowieści
M: statem his in przypowieści

W cum acc.

Ya wzynil se gestm w ptecyw-
nosze gym (factis sum opprobrium
illis)

Fl 108, 24, sim. Ruf

pör. 68.13

U: stalenie w pismieniskien dla sie

10 cum acc.

Uczył się zaś se mne we zbawienie (factus es mihi in salutem)

Fl 117.20, sim. Pul
sim. Fl 117.28

M: statō sic. moim zbawienie

W cum acc.

Modlitwa jego bądź w grzechu
(oratio eius fiat in peccatum)

Fl 108,6, sim. Put

Można się obrócić w grzech

W cum acc.

Бѣдѣхъ сыновъ его въ згубѣ
(fiant nati eius in interitum)

Fl 108, 12, sim. Vul

M: nice jeho potomstvomъ bѣdie vytracene

15 cum acc.

Kamen..., ten vorynon gest we (Puf:w).
glowq . kpta (factus est in caput anguli)

por. 68, 13

Fl 117, 21

Ms ten stat sie kamieci wsgielny

10 cum acc.

Wybrał gest yō (sc. Syjon) w prze-
bit sobe (elegit eam in habitatio-
nem sibi)

Fl 131, 14. sim. Dur

11, upodobal go sobie do swojej pamiatki

W cum acc.

Błogosławieni lud, ... ienste iest wi-
brał w dziedziestwo. (elegit in here-
ditatem) sobe

Fl 32, 12, sim. Pul

W: obrał za dziedziestwo sobie

U: wybrał za dziedziestwo sobie

W cum acc.

Bo Jakob wybrał sobie pan, Ysrahel w bydła swoje (elegit... in possessionem sibi)

Fl 134, 4, sim. Pul

ide wybrał... me georgi... rick

W cum acc.

Moze moja ^{...}pan y wozynil my
sp gest we sbawene (factus est mi-
hi in salutem Ex 15.2)

26. Fl 68,13

Fl Moys 2, sim. Pul.

W cum acc.

mixtum sanguine

Westimentum... erit in cibum, w pocarm, et
consumacionem, w sztravyenye, ignis (719.5)

G/Kar-B II 95
XV in. ~~RRp XXIV 65~~

~~k. 158r~~

As, odziewie we krwi umolane bytve na spalenie i strach, ognia

W cum acc.

Dicit dominus deus, si erit ultra in
vobis hec parabola in proverbium,
et * przymowisz, in Israel (Ezed. 18, 3)

XV p. pr. Sk] I 312

W. Jesteż wam będzie dalej to podobieństwo za przymowię
W: nie będzie więcej tego przymowia w. J.

W (cum acc.) = in

1

In canticum] w naszym wadło. ps. 145 ~~Ps. IV~~
577. PF

(nunc in eorum canticum versus
sum Job 30, 9)

BT: teraz jestem przedmiotem ich pieśni
W: obrócić się w przeciwieństwo ich

W (cum acc.) = in
~~epistola~~

izalo w pokarm wzroszenia
~~#~~ carne in pastum consolacionis
~~#~~ 1467-67. Serm. 314. v.

$\frac{1424}{108}$ 24 Mns. 314 v.

389

Sermones r. 1467-67

Kapit. Krak. II 1424/108 Mns. karta

W cum acc.

W dzyal in partem (quae, sc. in-
menta, in partem venere praedican-
tium Deut 2, 35, 37: na dzał)

ca 1470 Nam Lub 47

Woj: które na dastary sup biorgend

W cum acc.

Wpkayanye in contum~~el~~^{el}iam (Sap 4, 19)

(erunt... decidentes sine honore et in contumelia
inter mortuos ←

ca 1470 Mam Lub 151

BP: stany sie przedmiotem pogardy wśród Żmierzyn

W cum acc.

W stantek in singultum

(non erit tibi hoc in singultum

I Reg 25, 31)

1471 MamKal 69

W: nie badoie to tolsce ku zardosci

15 cum acc.

Gedi... slyaduczyx... dzyewkan...
prizyaczelyeyoy w tonan bi pra-
wan vidal (si... in uxorem... tradi-
derit).

Sul 90

W cum acc.

Mye li tobye w poselstwo

~~Amgeer #tobye [lag] w poselstwo posidal R. XIX, 52.~~

XV med. PFIV 594

W cum acc.

Then soga, w lepsze przygodzyl

Atleasy w, 34

W cum acc.

Bo yuzę poydreczye w lud wyelyky
(cum futurus sit in gentem magnam)
a przesylni

pość w lud 'rozumnosyć się'

BT Gen 18.18

W: ponieważ ma on być w lud wielki

№ cum acc.

Ja czyż wasmnosto ... a woznyto czyż
w zastopy lyodzskye (feciam te in
turbas populorum)

por. Fl 68, 13

B7 Gen 48, 4

W (2 str.) prenoimic

Salem cyb w swyatkach pozarom

WZ 49,6

~~debita~~

(debita in lucem gentium)

(deop. abys lub swiatlow)

W: ustanawiam cis swiatloscia narodow

W cum acc.

Dalem cyf 10 stl(ub) lyoda
mego (dedi te in foedus populi).

BZ J 49.8

LP: uorniden (die) mymieser. nasoda

V (ort Ossol: opyeka dnykym)
que pro tutela electus est

-----104a

mogl ly by gey tako masz
dacz... yako wthem lyscze
stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-
ch dzieczach spra/21/wnye
nanya wmrzcz /22/ myalo
czyly czo gest spra/23/wa
preczyw temv rze/24/kl
geden czlowyek prze/25/
czyw temv czo wyban /26/
wybran dzieczom ytey /27/
panyey wopyekald/28/nyka V

Gdysz ten vmar/29/ly czlo-
wyek sdrow stal /30/ przed
gayonym sandem

y dopytal szye pyrwey or-
tela mozely szwe zarobyone
gymyeny dacz komv ohcze

OrtOssol 63,3,w.19-30

W
pr. c. k.

W cum acc.

Można wybrać nas w jednacza...

ofalami

nie masz

Sul 3

W *cum acc.*

Mutatus es michi in crudelem, w okrut-
nego, et in duricia, a w twardosci, ma-
nus tuae 1456 ZabUPozn 106

<adversaris mihi> (Job 30, 21)

Et stales sic dla mihi obruty

W cum acc.

Uzlychom [!] thwem~~is~~ yednarkowu prosluzyla,
onogym blyznym w dobry przyklad byla Naw. 57

1156

W cum acc.

Badae kryve w prostie a ostre
w drogy rownie (erunt prava in
directa et aspera in vias planas. Luc
3.5)

Ew Jam 298

W cum acc.
pro loc.

Neptalim is wysznosce / ⁽ⁱ⁾potiwact
bzdre (abundantia profuerur)

W: tak sam. wysznosce

BZ Deut 33, 23

W: M. bzdrze wysznosce w obfitosci
BP: M. nasycit sie baskawonim

W = in

~~Kniazia we wrata Fl. 99, 4. Kniazem bopozie we pkeat Fl. 80, 2.
 Dat vs wesele w serce moie Fl. 47, 7. Padlug ymena twago,
 busa, tuca y chwala twaia w crare zeme Fl. 47, 9. Uderzyl
 nepryzarsle swaie w paskedky Fl. 77, 72. Bog... bopozie
 makwicz poray w lud sway Fl. 84, 8. Ozi swe wstawili
 sekibicz w zemi Fl. 16, 16. Mawer... stopyla w larudq
 Fl. 132, 2. By wstawyl siemq gich w pogary Fl. 105, 27.
 Paskel w negnew Fl. 77, 54. Si pbiara w godny trqb Fl. 80, 3.
 Kniaz Kniaz w abaradane twaie maditwa moia Fl. 87, 2.
 Wzrzy w abliara pomaznora twago Fl. 83, 9. Wzrzy twago, go-
 spodne, potectam dach moq Fl. 60, 6. Wzry porawson iasni Fl. 21, 9.
 Godpodzin... ne da iego w dach nepryzarselowi ego Fl. 40, 2.
 Gospadne, utoka verint ies se nam ad potolona w potolona Fl. 89, 1.
 Neckayore wina kacz co wirokowie rogu warzago Fl. 74, 5.
 Zgaly na steno gesty qy ona byla potolonyla In. 176, 6. (W) me-
 ludy bogy qez fety pira In. (subitli cerlamen) In. qf. 170, a. On
 jego siin gesty, on bil f klarkor fety py l In. 184, a.~~

W

(2 arc. /
lokalne

φ

vzejkl ... w gori
| Su: na

072 | Mad. 2, 28

[deop. na gory]

~~Patra mdrogi - contemplare vitam~~

~~1. 11. 21~~

W ~~s s t w~~ ^φ

w tyczącz ~~swatich~~ ^{nr} swatich swich

(in ~~nubibus~~ nubibus ~~sanctis~~ suis)

~~1461-67~~ 1461-67. Serm. 150. r.

1424
108 24 Ans. K. 150. r.

295

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. 32 1424/108 Mns. Karta

Ecce venit dominus in sanctis nubibus (tak)
suis facere iudicium contra omnes et arguere
omnes impios de omnibus operibus impietatis
eorum (na marg.) w tischancz (coś dalej zu-
pełnie nieczytelne, jakaś końcówka) swantich
swich (może svich)

Serm 150r

W cum acc.

per domos suas

w domy szwey ~~fol.~~ ^{med.} XV R, XXV, 154.

~~Act. Jan. I. J 475 R 94~~

~~Brückner, Kaz. Śl w. S.~~

~~Bozpr. 25, str. 154~~

~~polowa w XV~~

1178

W cum acc.

in tabernaculo
 w kosczol

~~Pat. Lat. I. J. 475, 1095~~

~~Brückner Kag. 6r. 3.~~

~~Rezpr. 25, str. 154~~

~~Pat. XV, R. XXV, 154.~~
 (med.)

1190

W = in

φ

Et misericordiam promittit in milia w dos
w dothssranerego. XV R XXII 321.
Med.)

W cum acc.

76 Jako to fweczø ifze maczey ogrim-
kowa [v]falobø w[ø]fzø¹⁾ wini |
agrimek oto[wfzich] {fwich} win
ftradze

1389 Pozn nr 76

W (cum loc.)

~~Schaw mit athe kroy, bove, bove zba~~
~~tenaa mego, Neseher b'are y'dryk~~
moy sprawedno~~ck~~ twoyd, w prawo~~ck~~
twoyey, ^{XIV} Mac. Dod. Kart. Sidi.

[*exultabit lingua mea iustitiam tuam*]

W

Zbaw mi 0 othe krwy bosze bosze zbawenaa

mege ,y veselicz,gl.wzshoocha,b0dze y0syk

moy sprawednoscz twoy0,gl.w prawoosze twogey

/Libera me de sanguinibus ,Deus Deus saluti

meae;et exultabit lingua mea iustitiam

tua Psal 50,16/

KartSwida

w (cum acc.) = in ϕ

~~S W~~

w sprawedt [ivofcz]

(in iusticiam)

ca 1461-67. Sermon. 90. r.

~~1424
108~~ ~~~
~~~ ~~Mns.~~ ~~K. 20 r.~~

~~36~~

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Н (cum acc.) → УПРЕЖДЕНЫ

Марку swantha w nebo wsyaztha

[pro: wsyaztha] ~~112 xv enny v, 134.~~
XV in. Cypoc

W? U? ? ubrod
W brod

Petrus procurator plebani proposuit
verbo, quomodo emerit stadium alias
u brod Vignorum pro media marca
in hereditate

1438 M M A E X V I an 338

V (moze u brod 'u brodów', u brodu
albo rzeźownik u brod)

. W → Na

na grod
Słodzey... mi u ogrod wzeckl

1408 ~~Piek. K. 362.~~

Kościan nr 361

W (cum loc.)

Tribuimus sibi unum

(prope... molendinum, nuncupatum)

Pratum w okolu. (1371) Kod Wz. III 366

o = ...

W cum loc.

Togodla pred uolem a pred ostem
v yastkakh skie polozyt) bil

Ksro cr 30
sim. ib. 34

2
W cum loc.

Isry dzevotuko leszoz f gasladi
gestcy ono bilo pzetk svz milz ma-
thkz plakalo

Gjn 4b.
sim. ib. 3a. 1766

27, 1m 2 b.

W(e) - cum loc.

Thyse gy w gwałtach potężny pokładala Naw. 29. W szobye
... yestem wychytkiey madryaye 84. Wysłuchay mye dufa-
yacara w szobye 166. Stana w gornem szandrye 64. Day,
ze my, szlych szynaerka szwego w mem konycow przy-
yala 60. Pograry moze szwarda serere we kowu
szwego szerna 120. Myal rada w szwozem boszlk,
mye 51. Twoe cryalo w prawdrye przyrnuya 115. Upr
w szobye doszwya ceryla 84. Byls moze kocha-
mye w szobye szulka 151. Obron mye w skodrye
184. ~~Rawy mye w tyblye sztanad 74.~~

W cum loc.

Найдыечы дзыечыатко... polo-
stone w yastlyach (in praesepio
Luc. 2, 12)

EwJam 292

sim. ib. 293

W cum loc.

we

Utore gy uidał Thoyzes ze krou
polarisowego

Ksw do 16

W we

Ibi in rubetho al. ve krze-
wynye ; sippavimus ... scopulum
granicialem

(1446) Doksy III 188

Matr III nr 144

W cum loc.

34. Jaco wpetroue domu nebili Mico-
lageui kon(e) | ani gich vřzitka ma

1387 Pozu nr 31

lehoz I nr 261

W cum loc.

110. Jacom poslal Sýmona Sýmonowi |
y ten mu postawon ywgego domu |
Sic iurabit dominus subpincerna
Poznaniensis.

1391 Pozn nr 110

Lehsa I nr 989

W cum loc.

218. Jako voczech¹⁾ ne wanl fzechi
chanfzebno | rzecza¹⁾ Janowi, yge-
go domu ani tego vzitka ma.

1397 Pozn m 218

Lehn I m 2399

W cum loc.

r.d. Jaco Marczin moy fin ne kafal
nafoltifof | dom ani go ranil wfgego
dome

1397 Pozn m 342

Lelen ! m 2565

Pnyb 7, f. 183

W cum loc.

481. (54) Jaco to fwaczimi iaco potrek
nefzedzi | wbogugchninegy¹) po-
louiczi domu | iedno wtegey polowi-
ezi czfzo mu¹) | szinowecz zaftauil.

1400 Pocz in 481

Piek VI nr 100

W cum loc.

481. (54) Jaco to fwatezimi iaco potrek
nefzedzi | wbogugchninegey¹⁾ po-
louiczi domu | iedno wtegey polowi-
czi czfzo mu¹⁾ | fzinowecz zaftauil.

1400 Pozu nr 481

Piek vī nr 100

W cum la.

Prestor stó gest on bil. f ducle:
(pro ducle), f pospolitem domo
narodzil

Gn 5 b

W cum loc.

Młodszy iesm bil w domu
(in domo) oczęcza mego

Fl II Pool 1

W. cum loc.

Bog. iensre prebiwacz kaste yed-
nakego obiczaia w domu (inhabi-
tare facit... in domo)

Fl 67.6, rim. Rus

Fl. przymca saucotnym id dom

W cum loc.

520 Tako geg bog pomozi iaco | † kedi
prawa zandano | nafcepana wgeg
domu | tedi nebil ani potem |

1401 Pan m 520

Piek VI nr 154

W cum loc.

535 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iacofmi przitem bili iaco | Przeci-
flaw wyadomowe¹) domu | zaplacil.
Aaronowi ty vzitki {y} pe|nandze
czfo pana Sandziuo | gow lift mowi
ied<no>mu¹) dwe | a trzidzefci krzi-
wen oftal. | *Alii in testimonium.*

140R Poan nr 535

Piek VI nr 258

W cum loc.

99. yacom przitem bil jako wenczflaw
otpułzcil | wſzitkeŷ vſzŷ Carſzanom
lzedzcz wdomu pałtufze

Zapiska skreślona w rkp.

1403 Kol nr 99

W cum loc.

Jacom Wifzocze Chartow wmem |
domu nedal alefm ich yemu |
poziczil

Piek. 579.

1404 Kościan m 246

W cum loc.

576 Tako gim pomozi bog yfw|anti †
iaco to fwateczø czło | pan Staroſta
Scepanowi | vino dal. ýſzbi yego
mir | wfdruſzil, abi Nepinowi | Co-
ne wføl . ý ſugno ýyene | rzeczi,
tego neuczinił . ani | kazal, ani ýego
flugi ani | tego wýego domu zaſta
no ani tego vzitka mal | — — —

1404 Paſu nr 576
liek VI nr 698

W cum loc.

Gdi Victor stal do kxandra
kelosa, tedi go w domu ne bilo

1404 RtGn nr 91

W cum loc.

Jaco to fwateżo Jaco Hanek roman^a) Ja|noui neflubowal bi mu fzi^g
gwalth | nefftal wgego domu oyancz-
eża ani | gego rado ani kafzno

a) Piek. 953: Roman.

1405 rościan nr 282

W cum loc.

COWSKY. . . . .

Jaco m^a) Jurga flal do potrafza |
Gofzczeyewfkego bi {mu} ffinem |
prawa pomogl aon nech|czal avne-
gom gý wdomu | widzal

Ceteri in testimonium.

Piek. 1374.

a) Poprawiono z nas.

1409 Kościar m 422

W cum doc.

Thako na^m pomozy bog Jakofzmÿ |
823 penacza nofzÿlÿ *Bogussio* [na] wten |
dzen ÿako Marczinowÿ roku dal |
aon wdomu wtenczaffz nebil

1419 Kal nr 823

W cum loc.

○ kthorō krowō... bitek na mō
stalowal, they ya 10 swem domu
nye man.

1423 Faywarer nr 46

W cum loc.

1131 taco gey pomolz bog etc. yfzemu
nerz | ecla wlfzem domu, yfze nech-
cza iczebe | nyiednego platu. aniyed-
dney lichwý | yedno mý day ma,
grzywna etc.

V (11)

1423 Pau nr 1131

W cum loc.

1135 Taco gym pomofz bog etc. yaco to
fwa | cza yfze czo yan Lowanczfky
yanowy | fzoltyffewy Szurzaflowo
pobrał vofz ycone | tomuwfal wyego
domu wlovanczine | a nenadrodze |

1423 Pozu nr 1135

W cum loc.

Jaco yan nowowef|ky coyna {in
882 *valore XII marcarum*} szlodyfkego
wffwem domu da

1424 Kal nr 882

W - cum loc.

nadkrewayder sre, aby geszore
był w lamp - 1457 Mer Dod. 104.

(całkowicie)

-----43b
 a ma tą lyphą /22/ wroczy-
 ycz od kogo ją w/23/szyał
 a tho yest sprawa prawego
 /24/ PJtalysczy/25/e nasz
 o prawo /26/ thymy slowy
 Na/27/leszyono falszerzą
 szfal/28/szywimy pyenadzmy
 /29/ czosz gye kowal wmar
 /30/czynowye domu ffal/31/
 szerzą tego spyenyadz/32/
 my podlug prawa /33/ szgu-
 byonego a radczczą /34/ o-
 bwyntyly marczyna /1/ Jsz
 ten falszerz nyekow/2/al
 pyenyadzy-----

Handwritten signature/initials
 pr. c. doc.

OrtOssol 36,3,w.21-34 -

36,4,w.1-2

*v (in ipsius quadrante
lic in praedio)*

-----43c

besz gege /3/ woley albo
besz wyedze/4/nyą ale szge-
go wyedze/5/nym Czo otho
gyesth /6/ prawo zaprawa
/7/ Na to my przyszasz/8/
nyczy zmaydbur/9/ku prawo
mowy /10/ kogo owynya vko- ,
go /11/ pyenadze falszywe
w /12/ domv są kowany sz-
gye/13/go wyedzenym sza pr-
zy/14/szly są moze tego
praw /15/ bycz na krzyszv
a wysz/16/nalyszyą

W par. e. doc.

tedy maya yemv gege prawo
vczynycz jako falszerzowy

-----55b
czo gy nayal v /8/ opyekal-
nykow, dzeczczy/9/nych sprz-
yszwoleńyą /10/ gych math-
ky ktorassz /11/ ma czwart-
hą cząszcz te/12/go domv a
gesth andrze/13/yewa zona
abydlyl /14/ sznym przesz
zyma wtem/15/sze domv a pr-
zeczywo /16/ themv naymowa-
no /17/ dothychmyasth nycz
/18/ nyemowyl mogaly /19/
ya wthem domv szye/20/dze-
cz nyemyecz do tego /21/
czasv

yago szem gy nayal czy czo
gest prawo

W pr. e. doc.

(in domo sedem)

-----55b
czo gy nayał v /8/ opyekał-
nykow dzieczechy/9/nych sprz-
yszwolenyą /10/ gych math-
ky ktorasz /11/ ma czwart-
hą cząszcz te/12/go domv a
gesth andrze/13/yewa zona
abydyl /14/ sznym przesz
zyma wtem/15/sze domv a pr-
zeczywo /16/ themv naymowa-
no /17/ dothychmyasth nycz
/18/ nyemowyl mogaly /19/
ya wthem domv szye/20/dze-
cz nyemyecz do tego /21/
czasv

W por. e. Loc.

yago szem gy nayał czy czo
gest prawo-----

(in civitate).

-----60c
 a druge mvszy/21/lem for-
 drowacz a to /22/ czyem
 dzyerszal zwa /23/ zona y-
 myal ymyal /24/ spokojem
 wyaczey /25/ nyszly rok y-
 dzen A /26/ bandacz ona
 sznamy /27/ wgednem domv
 albo /28/ wmyesczye kuge-
 dney /29/ czerkwy chodza-
 cz myl/30/czala any otho
 szye /31/ vpomynala tu
 gdzie /32/ by myala mocz
 py/33/tamy naprawye

Azalymy nyemamy podobnye
tho gymyeny dzyerszecz

Ort0ssol 44,2,w.20-33

zim. Artthac 51

W pr. i. dca.

-----130b

ktory sznych ma lepszą tey
rolej albo domv obroną
ten ly czo ge gemv zasta-
wyl

acz /24/ on został wthey
y za/25/pyszal albo zas-
tawy/26/ono yzapyszano
ten /27/ ly czo gye zas-
tawyl /28/ acz on został
wthey /29/ rolej albo w-
domv /1/ Czo zastawyl a o
dzyer/2/szal ly ten yvsze
tho czo /3/ mv zastawiono
gdy /4/ mymo prawo czekał

A on przedawa ge albo
chcze przedacz

OrtOssol 73,4,w.23-29 -

Mac ber w

~~74,1,w.1-4~~

MS pr. c. doc.

4

V (dicunt matrem de domo
sortem non habere)

-----188d
pothem wszdano gemv geden
dom

przed gayon/26/ym sandem
czo gy kv/27/pyl a wzdano
gy ge/28/mv y gego ponym
dze/29/czom wolno myecz y
/30/ osyecz dzyedzyczne
Ten /1/ Czlowyek vmarl a-
ge/2/go przyrodzenyv prz-
yja/3/czele mowya ysz ge-
go /4/ zona nyema dzalv w
/5/ them domv przetho ysz
/6/ten dom

wzdam gemv a y gego dzye-
czom po nym dzyedzyczne
myecz

OrtOssol 96,4,w.25-30

im. Otkas 133 97,1,w.1-6

W p. c. Soc.

(in ea sedet violenta)

-----194b

/4/ DOrrotha za/5/lowala
swym /6/ rzecznykyem na
bar/7/bara rzek~~ę~~ąc~~z~~ pa-
nye w/8/oyczne ya zaluya
na bar/9/bara o geden dom
czso /10/ dorocze od vm-
arl od gey /11/ prawego
maza a doro/12/ta szye
wenyn wyasza/13/la y
szyedzy wnyem g/14/wal-
thownye a prosza /15/ na
tho prawa

y zadam na to od powye-
dzy

Shuc

OrtOssol 99,1,w.4-15

W p.c. Sec.

-----195b
ona tho czyrpyala szlowye
przeciwy temv nyemowyla

azaly yvsz nye /21/ gesth

blyszhą barbara /22/ tego

domv myecz y o/23/stacz

szye wnyem albo /24/ czo

gest prawo dorocz/25/yn

rzecznik pytal pra/26/wa

od powydzala /27/ ly ba-

rbara nalezono /28/ ysz

odpowydzala do/29/roczyn

rzecznik rzekl /30/ Pytam

prawa maly /1/ dokazanye

tego polo/2/zycz barbarz-

yn rzecznik /3/ rzekl

Doc. Thunberg *Thaco*

Ort0ssol 99,2,w.20-30 -

99,3,w.1-3

W. J. Soc.

W (cum loc.) = in

(in domo tua)

Prætho srylsz a bacz, w thwem domw gesty
naklad albo trawyemy z przychodem gy-
myenya twego rowni. ~~IV~~ XV R. T. XXXIX.
p. post. sim. ib.

W (cum loc.)

2

A drathky zalosno placra, poky na
ocera w domu patra. ~~for. Kom.~~
~~for. III. 67.~~ XVex. 817

V

Kaida, dziewica albo dziewczka swego
ojca w domu będący ... ma być obwiązana
na temu słabu [ut virgo vel puella in
domo patris permanens ... voto ... ligaretur]
Rom. 28.

W cum loc.

229. Jako Boguchwal. nepobral. Dobe-
flaue | ye. rzezy. wyge¹) domu.
any tego wlyzt|ka¹). ma.

1388 Pau m 229

Leknī m 473

JA iv 181

W cum loc.

Eze Jacub Potrawa parobka ne
stbil x wy gego domu syls

1424 Ushaz II nr 72,
sim. ib.

1
W cum loc.

O kthooꝝ toꝝ na mꝝ Nicolay ta-
lowal, thom ya oral. xuy mem a
ne w yego

1425 Kshaz II nr 1348
sim. ib. nr 1349

W. cum loc.

O ktharq rds Skicolay na Potra ra-
lowal, ths ou ^{oral} ~~rabbit~~ wi swem
a ne w yego

1425 W. Nat nr 1348,
sim. ib. nr 1349

W cum loc.

231 Jaco Nicolaus tenuit spokoyne [do-
b^{ro}wolne]. ten lafz. czo | wnem.
fzekÿri pobran 4

1389 Pozn m 231
Lelkⁿⁱ m 496

W cum loc.

Jako w lesie (in silva) drzew
sekitami wioǳbili drzewi iego

Fl 73.7, sim. Pub

W: jako w lesie drzew
B: wiaccaj

10 cum loc.

Ustawcze dzien czystny w gloszadzi
(constituite... in condensis) est do
rogu altaria

Fl 117, 26. sim. Pur

W: obdodicia dzien uroczysty w gestwinie

M: przywiezcie ofiary srobtoczne galim. do rogu altaria

W. cum loc.

Jaco to fwaczø czło dzerfzek po-
pelni|ki vleze polapal to ye po-
lapal | nafwem p^{ra}vem.

Piek. 1081.

1406 Kościom nr 308

W cum loc.

Prata inferius piscinam antiquam
Incipiendo a tilea parva dictae silvae
videlicet W byszku... erunt Johannis

(1417) 1588 Soklup v̄ 186

W cum loc.

572. yacom przy | tem bil | yako to
lzwyadczymy [m] ylz yest wbiław |
nyerambil wpyotrafzewem lefzye |
ale wdobyeflawynem

1418 Kol nr 572

W cum loc.

yaco pyotr nŷewŷednalŷą fzkme-
czem okro|wą [[yanfz {nŷ} zabył
985 ykmyecz] {anŷ} [[yako] geŷg | [[nŷe]
zabył yanfz | kmŷecz vnŷego za-
bithą | nalafzl wzagacze anŷ thego
vzitku ma

V(x. krows)

1420 Kol nr 985

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wrocław 1962. Nakład 1200+170 egz. Pa

W cum loc.

Jaco tho lwathezymi Jaco Dzer-
ffzek carffzky czfo bral czoffze |
805 wleffze pan^{na} derfka thoye pra||
wffzem leffze atho graniczom |
niczfz newacz

1423 Kiel nr 805

115 (3x) cum loc.

1161 Taco gim pomofz bog etc. yaco |
czomu thomiflaw wfzal kone | to-
muye wfzal wyego wcupenu | wo-
czoffanu czo wnego kupyl Testes : |
Jaco to Swacza — — —

1423 Pozn nr 1161

W (cum loc.)

~~Esse Jakub ne porambyl Wencslawowy
Hego leske gemoly samosomth sylo~~

~~1423 Prof. VIII. 17.~~

~~Jako Jan nye cradnyo v kstarey
nyomi 1463 (59) Prof. VIII. 19.~~

W cum loc.

1127 Taco my pomoliz bog etc. yize czom
tý | kone czofm wízal wízelonky
tým | wízal wboru pana mego prze-
de | trzemý laty szagayonim

1423 Poan nr 1127

W cum loc.

~~prawy~~

PIŚMIENIA 10, KS. V 1. 1743

Jaco czffom wzał¹ wos, tom veza-
dzal² na | fwem na prawem wleffe
na parzenczewe

1424 Kościan^{nr} 1040

W (cum loc.) = in

In salicibus alias w wyzbyu

1429 MonJur. v̄ 123

W (cum loc.) = in

In salicibus alias n. myrtillo

Mon. Jun. V
1429 ~~Mon. Mar.~~ 3

/85/. Gdy kto porąby drzewo w czvdzem lyeszce

/N/yektorzy swą smyalosczą wgechawszy w las
 abo w gay nyektorego zemyanyna, kromye wolej ge-
 go drzewo wyrąbywszy, precz wywoszą. Przeto v-
 stawiamy, bo gdy kto s czygego lyasa wyrabywszy
 wywieze dąb, czso są godził na ossy, abo gdyby
 pospolytych drzew woz wywozi, tedy temv panv,
 czygja są drwa, ma pokvpycz vyną rzeczona sye-
 dmyna- 39/ dzessyath. /

/86/. O slyachcze zbiegley y tesz czso lotrvy

/P/przygadza są, ysze porodzony s plenyeny

daí jako sm.

W (cum loc.)

W swim {lesie}, oro drijscha za magyestatem
xsaschim

1464 Spr JNH. VIII 2,44

zakroč.

W

(półwłóczek) in parato al. w rosczyne

1469 ZapRpWarsz 1, 299

główna wybarczalana

W cum loc.

W rogozy in carecto (exposuit
eum, sc. infantulum, in carecto ri-
pae fluminis Ex 2.3)

ca 1470 MamLub 19

W: wtopiya p mizdy rogi na bregu reki

W cum loc.

(veluti si ursa... in saltu saeviat

Wleszye in sal[u]tu (II Reg 17,8)

ca 1470 Mamliub 74

W: jako w lesie niedźwiedź... rozrywa się w lesie

W cum locs

Non debebunt... intrare impedire et
movere loca specialia, in quibus solet
retibus venacio fieri, al. w myecoryskodi

1478 A67 XIX 33

sim. ib.

W cum loc.

Qui camerarius ad locum granicierum
veniens, videlicet ad montem Stachari,
in eodem monte et. w brzesnyku pri-
mum... fecit scopulum

1480 A67 XIX 552

W cum loc.

114. Item Jaco to Swaczimi Jaco gnevo-
mir¹) | [nyednich] frogalinie nezafta-
uil | Woczechoui nyednich vsitzkof
yedno | rolø aløki

1391 Pan. nr 114

Lehsa I nr 993

W cum loc.

277 czfo iagnefka zalovala²⁾ nabogu-
uaua | obidlo, to geÿ pobrano wfo-
dzine walki

1391 Pau m 277
Lekn I m 1011

walki - czysé jasma

W cum loc.

Jaco Boguflaw vmouil zSzyaffrof-
kø^a), | ýfzmu mala wkarnine dacz
~~[[pecey]]~~ po|koÿ atemu [[fzo]] trzi
[[lata]] {lat} {ne} [[minøla]]^a)

a) L. 1546: Petrassius; sz Jaffraszkø;

1393: Roſcian nr 63

W

φ

299 Jakom ne kazal ifiecz¹⁾ (*tres marcis*)
czry ofzborof¹⁾ iff pogorzaliczech¹⁾

zapiska skreslona

1393 Pozn m 299

LeKn: m 1709

Ilube 26 m 254

W cum loc.

194. [Tako nam pomofzi] | [Jaco marcin
bil na fwe^{m1}) rocze fizamotulech |
ykczal²) bidlo vroczičz i przifzøgø
vezinicz | apofzel pana fczepanof²)
nechal tego | [py] prziiøncz

1396 Popu nr 194

Lekn I nr 2184

JA IV 184

ts,

W cum loc.

215. Jako micolay ne | <trz>imal strzifzi
flady [vwelikeým] od Benafza |
<w> zaftawe vdzelzanczi grziwen
vkrzifzefnikach

1396 Pozn m 215
Leln I m 2277

W (cum loc.)

Jaco w Tadjici bilo nemerfke
pravo, ale oginast prijstoley #

~~1398. Bibl. Warsz. 1861. III. 23~~

SAPPP VIII nr 6772

no cum loc.

Taco my pomodzy(!) bog y fwøti †
yfze | me^a) ne wroczono nafzene
wfbrofcø|we^a)

- a) *L. 2438*: mi, wsbrostowe.
- b) *Hube 48*: wsbrostowe.

1399 Koscian in 143

W cum loc.

Taco gemu^a) pomofzi bog † iacombil
tim poz|lem ofczepana do ianowe
ifz bi bila ftim liftem | iego wcofze-
ne na poroczki ybila

a) L. 2718: yemu.

1400 Kościan nr 209
210

W cum loc.

466. Tako gim pomozi bog yfwanti † |
iacofmi przitem bili yiednaczmi |
kdi Hedwigis Viznala Svanthoch |
ne czofcz wprzetoczne yiegey fzo-
ftram |

1400 Pau w 466

Preh VI nr 81

W cum loc.

Gesty on bil f Rzyme mathky
boste obrast naprzecif sluncu
vydzal

Gn 2 b

W cum loc.

Isci stp gest vram dzisza nazr Xc
mily f tern the meszce Davidouem
narodzyl (in civitate David Luc 2.11)

Gn 176 b

W cum loc.

Thaco mi pomofzy bog y fwonti^{a)} †
jaco | ten czloweg czfo wkofzczene
obeffzon | ne byl mym czlowekem
anÿ tamo | nicz ne mal a nÿ yego
fzona

*Et committit iudicium causam suam u
vice subiudici.*

a) *Piek. 205: Costanense, swanti.*

1401 Kościan nr 167

W cum hoc.

68. yako pael trzima trzidzefczy lat
pocogem | dzellniczo wgelithowe
polwe maczerzi ipobabe

Zapiska skreślona w rkp.

1402 Kol nr 68

W cum loc.

120. yaco otem vemi yaco Goldin trzimal
<ni>|vø wchotowe fprawem

1403 Kol nr 120

W cum loc.

138. yako Scarzbimirz nepolziwal Machni
oczøfcz | wczechlu anigeg przeprzal

Zapiska skreślona w rkp.

1405 Vel nr 138

W cum loc.

Taco mÿ pomofzy bog yfwonti^{a)} |
Jaco to fwanczo Ifz Szczepan prze|d al...
pirwey czonfcz^{a)} fwoy w ro|gaczeve
przemilowÿ zaieden|nafcze grziwo
nifz komu — —

v(e)

^{a)} *Piek. 564*: swanti, czenscz.

1403 Koscian w 195

15 cum loc.

730 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwaczø . iaco Macey |
kmech, [fedl] . fedzal . wilaniczi |
Soltifewø¹⁾ volø | - - -

1703 Pan, m 730
Pieck v̄ m 768

W cum loc.

147. <y>ako Jacus wicupil fwimi penø-
dzmi prauimi | <fze>fczenafcze grzi-
ven wfouine thø czofez czo |<...> mal

1405 Uel nr 147

lv cum loc.

769 iacofmi przitem bili iaco | Stafek
Lubiczski nefzamo | wilffø yondzech
wödlicz¹⁾ | yedno yako kxangi mo-
wø | wmalechrzipfku, ytomu wi-
dzill²⁾.

1405 Pozn nr 769

Piek vj nr 842

W cum loc. h.

769 iacofmi przitem bili iaco | Stafek
Lubiczski neszamo | wilffø vondzech
wÿdlicz¹⁾ | yedno yako kxangi mo-
wø | wmalechrzipku, ytomu wi-
dzill²⁾.

1405 Poan in 769

Pick vj in 842

W cum loc.

Jaco Jagna hanca yhelena witrzi-
mali trzidzefzcÿ^a) lat ydve lecze
ty (25 v) czanfzecz wgorcze spo-
coÿno agich | niktey nenagabal

Bele. 1082

1406 Kościuszki nr 308

W cum loc.

Jaco Jaczek ffwimi dzieczmi vi|trzi-
mal trzeciø czanfzcz volvarcu |
wcrayeuicech mimo trzidzefzci |
lath idal zato gine dziedzicftwo

Piek. 1178.

1407 Kościan m 339

W cum loc.

1 Wozziański, Johannes Grisiński. —

Ifz to fwateczø Jaco ta czanfzcz | wia-
rafzewe doftalafz Maczerzi | heni-
chovey fcziftego dzalu kto|røfz to
czanfzcz henich pofzmer|czy fwey ma-
czetze, trzi lata fpo|coyno witrzimal

V<ie>

Piek. nie notuje.

a) Tu pozostawiono wolne miejsce na

1407 kóscian nr 357

W cwm lsc.

Jaco to fwatezo Jaco Bodzechnin |
oczecz imacz cupili^a) w gimki flad |

wpyotrcouciczech Ivitrzimali gi |
mimo trzidzelczy podlug p^{ra}ua

Piek. 1269.

a) Poprawiono z cupily.

1408 Kościan nr 368

W cum loc.

Jaco to fwatczø Jaco Andrzej
igego starzi ten volvark | wfz
kowe vitrzimal {mimo} trzidzefz|c
lath [[itrzi lata]]^{a)} podlug | p^{rau}

a) *Piek. 1272 opuszcza wyrazy skre*

1408 Kościan (nr 371)

W cum loc.

672 Jaco to swatezø Jaco Przechna |
ma swe offobne dziedzictwo | wsze
kirkach crome potrka | jest geg
prawe dzidzictwo

1408 Pozn nr 642
Preh VI nr 1219

W cum loc

Jacom przitem bil, kedi dobelz |
Zadora cupil dwe plofze wza|dorach
vwanczflawa itrzimal | ye dobro-
wolne spocogem trzi | latha

Ceteri in testimonium.

Piek. 1433.

1410 Koscian nr 438

W am loc.

350. Jako tho fwatczimi Jaco Micolay
dzerzzy | thø ezønfz wrofninye

mimo trzy{dzefczÿ} lath fzan|ku
newipufczayancz o yønfz kzandz
boxa | zalowal c

1411 Kol nr 350

W cum loc.

832 Tako gým pomożý, bog ýfwanti | †
yako to fwaczø yako Szoltift | wo
wdrobnine ýest hanczyna | oczczy-
izna — — —

1411 Poznań nr 832

W cum loc.

399. Jacofmi przitem bili ifz micolaÿ |
ne przedal czanfci wfcirowe pod-
lug fzemfzkego prawa ani wfidal |
przedftaroftą — — —

Ul. 340.

1412 Uel nr 399

W cum loc. ts.

843 Tako [gim] {nam} pomozi bog
y fwãti | † yacofzmý przitem bili
kedi | Marcufz vkafal cztyrzi Grzi |
wný wgozpodze wkazimi | rzu. Wro-
czil¹⁾ list podlug teý | vmowý ýszpuf-
czil rankoýeme

1412 Pam w 843

W. ciem. loc.

3x

415. Jacofmi przitem bili czo cupil grze-
gorz | wzechlu awcothoiedscu to
iest za fwe | pyenandze cupil czo
przedal fwą otczisz|ną a dom wdobre
ale nye za fzeftzini | pyenandze

cd 415

1413 Kal nr 415

W cum loc.

436. Jacoto fwatcimi iaco andrzejca yafz-
covi | przedala szwą czanz wvoli
yfizwego | brata pofzwego brata
fmerczy

V

1414 Kol nr 436

W cum loc.

437. Jacofzmi przitem bily gdi dobek
kupyl | vtroyana dzedzina wplewny
zadwelfce grziwen grofzy fchiro-
kych gothowich | yzaplaczil gotho-
wimi grofmÿ

Ceteri ad testimonium.

Zapiska skreślona w rkp.

Ul. 492.

1414 Kol m 437

W cum loc.

454. Jacofmi przitem bilÿ yzatho rączilÿ
zad|czwarthą cząscz dzedzini wgaczÿ
oÿaſz | barthoff na micolaÿa zalował
Ceteri ad testimonium.

Ul. 551.

1414 Kol m 454

W cum loc.

887 Tako gým pomofzy bo{o}g¹) y fwan-
ti | † Jaco tho fwatczø Ifze pyotr |
Vrbanowský, ne ýal . na Grodnø |
pana woyewodzinø dzedzinø a | {ne}
poſzekl Maczeyewý Szefzcz [pow] |
powroſow, Swým fynem gwaltem
wprzewroczu — — —

1415 Pozu nr 887
ſayb 11-2
Jr xxxvii 168

W

Tako gým pomofzy bo{o}g y fwanti
† Jako tho fwaczø JIze pyotr
Vrbanowfký ne ýal na Grodnø
pana woyewodzinø dzedzinø a
{ne} polzekl Maczeyewý Szezcz [pow.]
powroflow Swým fynem gwal
tem wprzewroczu.

1415 ~~JT~~ ~~XXVII~~ 168
Pozn m 887

W ann loco

888 Tako gim pomolzy boog afwanti | †
Jaco to fwaczø, Jaco Woczach |
Vrbanowfkego fin ne Jal na | Grod-
nyø pana Woyewodzinø | dziedzino
ane polzekl Maczeyewy | polthori
kopi powroflow, famo|wthor gwal-
tem Wprzewroczech

1415 Poznań nr 888
JP XXXVII 168

W cum loc.

944 Taco gim etc. yaco tho fwaczczø
y|z Thy|phan, Bethka ywirzbantha,
fwoy dzal | wyczymali wtuczapy
fwoy Chleb ge|dzancz mymo Crzy
latha ogenfze Benak, nane zalowal.

1418 Pozn w 944

W cum loc.

980 Taco etc. yaco | philip neofzadzil
rolej fladu wtworkowe | anj szad-
ney wprawifnj vczynil

1419 Pau w 980

W cum hoc

982. Jaco twaczczą yfze pan Micolaj
Nebofz | wfał mlyn yacubowŷ
wcraycove przefz | wyny przefz-
prawa yaco yedennaczfze | grzywen
przefzwerdunka a wyfcze wtem |
oftaly fbofzu

1419 Pozu w 982

yr XXVII 120

W cum loc.

W42 Tako gim etc. Jaco przytem bili
Jfze yest | pan pofnanfkÿ fizecz
Szfeczã pani | czÿ a fcztirzmi pod-
leyfzimi vanczincza | smeczewa vy-
gnal gwaltem mocã, fge | go prze-
dobicza w crofne ftrzydzefzczÿ |
grziuen a trzech cinfzv. *Testes*: Ja-
co | tho fwatezã |

1419 Pozu m 1042
Pryb 13

W cum loc.

748 Iffze pany anna cum suo (!) domina |
Borowczevo oneffzaczyła kmeczę |
wtikadlowe nagrzywne platu | szaw-
szithky poplathky szawo|ye^{ne}
y szca poradne

1420 Kal m 748

W cum loc.

753 Jaco tho fwathezymy yffze An-
drzey | *tenet* dziedzynu wgnafdowne
in quinque marcis latorum grossorum.

1420 Kal nr 753

W cum loc.

762 yfize tho szathczymy Jaco a^{na} |
uxor hanuthowa newrzuczi|laffze
wechową czanfc wo|peffzyne przy-
ffwem dobiezu nyfz | czfofz dobila
nafta^{na}ku thoffz | czerffzy

vleg. u Wiszow.

1420 Kiel nr 762

W cum loc.

Jako tho fzwaczimi yfze nabelawach
984. prawo | nigdy nefzaczo: alle wda-
bem, yfztim p^{ra}wem | Swathoflaw
Cupyl

4420 Kal nr 984

W c. loc.

984 (41) Taco mi etc. Jaco tho yat-
ka [Małz] małzna¹⁾ | wpołznanu
czfzom yeÿ napana¹⁾ Adame | Co-
walkem dobil p^{ra}wem ta yeft taco |
dobra ya ofzm dzenfzand grzywen
gro|fewich Et testes: yaco tho swacz-
czą — — —

1420 Poznań nr 984

Przy 6 15

W am loc.

998 Jaco to fwaczezą Jaco Cszo mico-
laÿ fzałował | Oflad wkrzecu na
nem fzedzy kmecz Goltri|nowfky
ten yest Marczin wyczymal czy-
dze|fey lath fpocoyne atam go nie-
tey prawem | negabal

1420 Pan nr 998

W cum loc.

1054 Jaco to fwacza etc. yaco to dwa
flady wbi | line Chmel Micolay vi-
kupil kmecha Swey | zony pofza-
gem |

1420 Pozn nr 1054

W cum loc.

1069 yaco to fwacza etc. yaco yan kmo-
thowicz | Slofkuna rozbil vecze
wftudzenczu tedy | gø pan potr
neranil anÿ othnego räl (!) | mał
alegy kmeceze ranily |

1420 Pozn m 1069

W. cum. loc.

Jaco to fwoera, etc. yaco pami hankis
hudo (mfska nedala Swim hemozem
tamifce¹) | shudomach duri lathu voley.

1420 Pozn m 1071

W cum loc.

1123 yfze Jurga cupyl foltyftwo wfar |
nowe yfzaplaczil ge fwey fzony po |
fzagem |

1422 Pozu nr 1123

D cum loc.

2x

701. yakofmý przitem bili yfze pan |
bidgofky bil czal dzen wna|kle
wpýøtek poŵwýøtem gÿ|dz{ÿ}em,
anýgdzÿe tego dnÿa | nÿewÿgÿefz-
dzil

1423 Kol m 701

W cum loc.

Thako mÿ pomożÿ bog † yako |
tho fwatha yfze panÿ Maffa |
842 wnoſta duadzefcza ycztyrzy grzyw-
nÿ polowÿcza gr. et $\frac{1}{2}$ comunis
844 pelcunie ſwego poſſagu nadzedzÿna |
ſwego maſza wkwffÿne

1423 Kol nr 844
Sim. ib. nr 845

W cum loc.

1151 Taco gim pomofz bog etc. yaco pan
yan | zakmothouicza Swanthka czo
byl tedy | wlubomu neraczyl panu
Jacuffewy pa | czydzefanth grzi-
ven | ---

1423 Form nr 1151

W cum loc.

1158 Taco gim pomofz bog etc. yaco czo
pany | katherzina, negdy bandacza
wbogd | ancze, pozwała pana Mico-
laia zwar | gowa ozukna otą gø ne-
pozwała | azrzy lathą minaly |
- - -

1423 Fein nr 1158

Wen loc.

Tako nam pomoffy bog yfwathy |
krzyff yako Mykolay byl sapana |
868 poznaⁿfkego wdzerfenu · fwego |
zrzebya^a ynanym faj [w] sapana |
poznaⁿfkego nadzedzynye wkalol-
wye

1424 Kal nr 868

W cum loc.
2x

Tako my pomolzy bog yfzwatha |
dK ewaⁿgelya yfze yakom nefzpu|czył
fzwey czanfzcy wprufzy ywza|
krzewy hraczeý fzvojeý

1424 Kal nr 875

W cum loc.

(224) Tako mi pomozÿ bog ŷ swÿa-
989 thÿ † ŷaco | czo mÿeczko dzerfal
mą zaftawą w przyranYW | tho ŷą
dzerfal przefmeÿ voley

1924 Kal nr 989

W crasu loc.

991

Tako mi pomofzÿ bog ýlzwathÿ † |
ÿako tho fzwiaczaÿ ÿako Stachna
vý|chna ÿ kachna fpawlowa fwÿm
Ocz|sem vÿdzerfzÿly Cztÿrzÿ [li]
dzali wpaw|lowÿe oktorefz gÿe Mar-
gorzatha pozua|la vÿfzeÿ trzÿdzef-
czÿ lath tho czofz | Jacus Jan dzer-
fal

1424 Kel nr 991

W cum loc
~~dzierzyt~~

Jaco^{a)} to fwateza yaco pan wýffak
nicz wýffe nýe | dzerfi wkoczvgach,
yedno to czffo lyft pomawya |
czffo mv [y] Michalow dzath wfdal

a) Polska rota skreślona.

1424 Koscian w 1078

15 (2 x) cum loc.

Taco gym pomoz bog etc. yaco to
fwaça | yako czø jan Turkowkÿ
czø konÿdze | szaczora wfał kza-
dzu Strzeffkowy yiego | kmeczem

Skobilnik tÿwfał przedewfa | wo-
plotczzech wturkowe gwaltem |

V (u. kanie)

1424 Pozn. 1164

byc¹ w cum loc.

Jaco to fwatczą iaco ten [[clo]
czlowek czfio paⁿ | Chorinskÿ naÿn
zadal ot clastora prawa | ten nÿe
fzedzal w Sowÿnach anÿ w So-
wina|ch pana Jana czlowÿekem bÿl

1425 Kościan^w 1123

W cum loc.

1238 Taco gim etc. Jaco pani przechna |
nepodnofla Cola vmlyna wzelo |
ney dambrowe vifech nyfly iaco |
Mlynarze crolewfcy fzadu dany |

vftavily, yacotefz przizadny
lift[y]h | poſledny mowy[a]¹⁾ |

1426 Form no 1238

W cum loc.

956 Thako mÿ pomoszÿ bog † ŷako |
Philippus wtenczas rzaczã {mÿm}
nebÿl | wÿaroczÿne kedÿ nan pra-
wa Crczon | zadal przefpanÿczã

1427 Kel nr 956

W cum loc.

Thako mÿ pomofzÿ bog ÿako |
Philippus dal ofzm grzÿwen pol|fof-
962 thÿ *grossorum latorum* aoftatek fzem-
fkÿch | boglowÿ nadzedzÿna wkorzk|
wach

1427 Kol nr 962

W
był

cum loc.

Taco mÿ etc. Jacom był prawa |
nyemoczą nyemoczen ot pana |
boga izłożoną wnowem mÿefcze —

1427 Kościom nr 1283

W_{2x} cum loc.

Jacofzmi przytem bili kedÿ danÿ
Stephano | cztherdzefczÿ ÿfzefcz
971 grzÿwen gr. fÿrokÿch | zaczafcz
Szczepanowa wlukomu ÿwmiffa|co-
we nawekÿ

1428 Kol nr 971

W cum loc.

1279 Taco Jemu pomofz bog Jfwaty | †,
Jaco Nikyel o fczadzyl fwoy | Slad
wbucowczu Scepanowy | konopcze

y Schepangy profzno pu | fczył i
wfzyego domnye czagnacz etc. | c

1428 Pozn nr 1279

M cum loc.

1500 Tako [gym] {mu} pomofz bog
yfwyanthi † Jako | pan woczach
Gorfzkÿ tho dziedzyczthvo | wtul-
czech czlzo mu fzyą doftalo pufci-
nã | pobraczye przedal panu Jan-
drzeyewÿ | Sdobythkem yfze-
ffchythkim mÿenÿm | czo tham
bylo | — — —

1428 Pozn nr 1500

W cum loc.

1502

Tako gym pomofz bog † Jako Mi-
colaÿ | Othufzkÿ powoczechowey
fmÿerci tam | gifte yothufchu fladu
nagem fze byl | parzyfz ymicolaÿ
pogego fmercÿ popu | fteÿ rancze
pobuthcze Syeftrze ypo | woczefche
fynu geÿe Citerdzefci gry | wen go-
fchy (!) fchyrokÿch ydzefchÿanci |
grzywyen zacobili nÿepobral
ÿnÿyczfz | nyewfzał pogego fmercÿ
czofzbÿl Nami | colagÿa anaparzy-
fza mÿyalo przÿcz | — — —

1428 Pom no 1502

W cum loc.

Taco mý etc. Jaco tedi kye | dim
mal rok nawelikye roký|nynye
wpořnanu ſpana helena | rořnow-
řka bilem p^{ra}wą nyemocza | bogem
řlořzoną nyemoczen | — — —

1428 Pozn nr 1512

W cum loc.

1341 Taco my pomoz | bog † Jfze pan
Jan Jugo Nycz | nyema wftafche-
we any listy wfda | wnye pana fta-
rofcyni [yemi] dzelne | napolfta-
fchewa Jugowi vifly ktorebi | mocz
mały | — — —

1429 Pozn w 1341

W cum loc.

1369

Taco | mý pomofz bog † Jacom byl |
przitem kedý przigwalcze yprz | y-
ranach yanth ~~ten~~ czloueck | Bi-
fkupy Wlewiczach | hymefczanyna
ra | nyl | *Et eciam scabinos de Leni-
cze adducere debet, qui super anti-
quum iuramentum recognoscere de-
bent: Jaco to fwacza Jfzefmý przy-
tem byli*

1430 Pozn w 1369

M cum loc.

1393

Taco my pomofz bog etc. Jfzem
byl p^{ra}ua | nyemocza nyemoczen
odboga flozona tedy | kedym mal
przizagacz naporoczkach wpozf |
nanu.

1432 Pom us 1393

W cum loc

1444 Jaco to fwacza Jfze kxacz mycolay
Scola | ftyk nyepodnofl [~~mylana~~]

[ypogrodek vmlyna] wtroyanowe |
żayego dzerzena wyfchey ynezato-
pyl | mlyna woynowo | — — —

1434 Pozn nr 1444

W cum loc.

1449

Taco my pomoz † | Jfze czlowek
Maczey Szagrodnik ten | oczkoryfz
{mą byl} Miroflaw novowesky mą |
pofwal abychmu p^{ra}ua Snym ne-
po | mogla vmpne wraduyewe ne-
byl | anyonem wem¹⁾ |

1435 Pozn nr 1449

W (2x) same loc.

1556

Tako gemu bog po | moſz † zye
tam wluſowye nÿcz nÿemam | any
dziedzyczwa (!), any zyta, any by-
dla | any conÿ any Slota any Srze-
bra | any wten czaſch nÿczſz nye-
mÿal | kyedy namÿ pamÿ (!) zalo-
wala

1436 Pozn w 1556

W. d. m. loc.

1610

Tako nam pomosz Bog. yfwyanthy
krzifch, Jaco tho fwatczimi Jiže
pyotr | nyegdý Gelitowfký, nýnye
wmýrzewýe bandacz. ýest. post pa-
trem suum de clenodio lopýanu¹⁾ |
Post matrem: Sicut hoc testamur,
quia Petrus nunc in Mirzewo ma-
nens est de clenodio post matrem
suam Býlýni. Extranei: Quia hoc
testamur, quod Petrus nunc in Mý-
rzewo manens est verus nobilis post
patrem suum Lopýanu¹⁾ et post
matrem Bilyń¹⁾.

1443 Pozu no 1610

H (cum loc.)

Isa Gutor nycgdy Gylitowsky
nynye w Myrskem bazdacz
jest post patrem sum de pleu
nodio Lopyana

1443 Kozier I nr. 28.

W cum loc.

1635

Thko (!) nam pomozÿ bog yfzwan-
thy | krzÿfz yako tho fzwÿatheczy-
mi yfch | list woczÿechowi nÿegdy
fzmÿefzczÿfka | rakogÿemfkÿ na-
pana Czurila kthori | bÿl naczÿyrzy
nadwadzÿefzczÿya grzy | wÿen v ya-
fcha wdambrowÿe kÿedy | dom
fgorzal | thedi theze list fgorzal |

1443 Pom w 1635

W (cum loc.)

--. Gdim szedrat w Kpszarcech kmyecrem
a thy bądazy starsza nyewymerylasz my
trecey roley a yam szg thobyepomijnal a othom
~~wthal y thom gothow nolsaszac.~~

~~1138 72. Bibl. Warsz. 1861. nr. 25.~~

1443 TymProc 344

10 cum loc.

Piotr sja nye pothyal odpowiedzecz
Janowy w Blonyu o pol kopy ra
takoyemsthuwo

1444 Zapławsz nr 569,
sim. 1471 ib. nr 1338

W cum loc.

1618

Tako my pomosz bo. †. Jako mya margorzatha,
y Anna zradwan|kowa. obfzalowaly, bych. ye dgich (†)
oczczynny wradwankowye wy | byla tegom gym nye-
wczynyla |

1445 Pom no 1618

W cum loc.

1646 Tako mÿ pomofz bog yfwanthÿ
krzÿfeh., Jfze czfo., mya phylipp
Noffkow | obfzalowal fprocuracia
obfzalowa (!) abych mw wfzal. Stho
owyecz wprzÿlyepi | czach tako
dobrich iaco [dzelzancz] {Schefcz-
naczcze} grzÿwÿen thychem ya
yemw nyewfal |

1446 Poru w 1646

W cum loc.

W Rzymie gzedno panya
bils

Aleksy 10, 11
um. 16. w. 196

-----45b
/30/ Daley pytalysczye /31/
nasz o prawoty/1/my tho sz-
lowy Hannus /2/ opawszky a
hannus Szu/3/kyenyk zalow-
al szye na /4/ dlugyego kw-
ulą yna han/5/nusza Sabeko-
sth myescza/6/nyna zopawy
y przed /7/ sząd poszwaly
a zalowa/8/ly nanye ysz gym
zapla/9/czyly stho grzywy-
en prz/10/ed szandzą belny-
cza czo /11/ gest wopawye
a zatho /12/ myely wszancz
dwana/13/sczye grzywyen v-
szythka

W for. e. doc.

OrtOssol 37,2,w.30-31

37,3,w.1-13

-----60c
a druge mvszy/21/lem for-
drowacz a to /22/ czyem
dzyerszal zwa /23/ zona y-
myal ymyal /24/ spokogem
wyaczey /25/ nyszly rok y-
dzen A /26/ bandacz ona
sznamy /27/ wgednem domv
albo /28/ wmyesczye kuge-
dney /29/ czerkwy chodza-
cz myl/30/czala any otho
szye /31/ vpomynala tu
gdze /32/ by myala mocz
py/33/tamy naprawye

Azaly my nyemamy podobnye
tho gymyeny dzyerszecz

OrtOssol 44,2,w.20-33

W por. e. doc.

4.

W cum loc.

Jakom za nize stbyl Jana... na
wlicy warstewye (leg. w warstewie)

1478 Zaplwars nr 1472
sim. 1491 ib. nr 1719. 1492 ib. nr
1726

V (in Cracovia)

-----69d

/25/ pyszmem y wzathy po
/26/dług duchownego pra/
27/wą obyczajem a tho /28/
tako stalo myedzyny/29/my
twardo y vstawycz/30/no
wyele lath pothem /31/ ye-
den Snych w krako/32/wye V
zoną poyal adrv/33/gy szye
rosznyemogl /1/ Tedy ten
Szdrowy thow/2/arysz wszal
szoby raczce /3/ y dobre
ludzy kthorych /4/ byl pr-
oszył kthemv a/5/by sznym
poszly kloszv /6/ tego to-
warysza

OrtOssol 48, 3, w. 25-33 -

-48, 4, w. 1-6

sim. ArtMac 59

W got. e. doc.

kyty, a ktori polowiazą pluga orze, dwoje kycze;
 ktorzy nye na esym oracz, ten na bycz wyzwolen
 od dsesyqasziny kenopney.

171. O wielką kłytwą, interdloth.

U¹ wieliką kłytwą, ktora rseczona inter-
 dloth, tako wkładany, ysse gdyby ktorynkoli o-
 bycsagen przydal sya bycz interdlob /s/ w Kra-
 cowie, bedi gy tano maya trzymacz a bycz po-
 slwssny, ale Kanymyra, eszo gest podle Grace-

1/ Litera poczatkowa U wypisana jest później
 przez innego pisarza, ale pierwszy pisarz
 oznaczył w miejscu pozostawionym na ini-
 cjal małą literkę o.

W cum loc.

Jako ya nye pryzettel do domo...
Snykolaya ... Kramio tho w Mosolach

1479 Zapism nr 1476
sim. 1476 ib. nr 1459

H

1

Do ... ^{et...} ascribo ... pratum
H Maslyesyanyathax, ubi
stabat punya

(1483) Hod Hil I 387

W

Do...^{et...} ascribo... campum

W Dobrowach

(1483) Kod Wil T. 387

W

Subscribo... octo homines...
— septimum Nicolaum et Docho-
syemyathach

(1483) Kod Wilī 388

W cum loc.

addidit sibi troye staye w cyemney
laese

1483 RK 72 VII 60

W

Ego Michael Syotrashko-
royer... vendo... campum seu
mericam alias nouini in Pol-
cryach penes Gudoycrow

(1486) Rod Wil 404

-----20c
Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Registr dworzyan wpodolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysta dzyewanczdzyessay-
antheho pantheho Napyrwey
wygylia Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshacz Swe ko-
nye dwanaszczce Sbroya

M cum loc.

1495

GórsJaz 277 k. 54v. 6r

Item pan nyezaczky postav-
 yl dwa kona yeden Swrona
 plyesznywy kopynyczy rowny
 dobry natho myescze kthory-
 mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
 wy drvgy Strzyelczy Shywy
 dobry natho myescze kthory
 dal wradomv kvdworv myssya-
 sthy ynochednyk y vkazal-
 ssye naosmy konyech Sam w-
 kopynyczey sbroy wzvpyelny-
 ey a Czyeladz wstrzyelczy-
 ey /s.279, k.9v/ Regest-
 rum a Jaszyensky curiensem
 ex Russia qui ex Lublin re-
 cesserat 1495 circa festum
s. Martini

1495 GórsJaz 278+9

k.7v.9v

M cum loc.

-----22c
 Item pan nyezaczky postav-
 yl dwa kona yeden Swrona
 plyesznywy kopynyczy rowny
 dobry natho myescze kthory-
 mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
 wy drvgy Strzyelczy Shywy
 dobry natho myescze kthory
 dal wradomv kvdworv myssya-
sthy ynochodnyk y vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey sbroy wzvpyelny-
ey a Czyeladz wstrzyelczy-
ey /s.279, k.9v/ Regest-
rum a Jaszyensky curiensem
ex Russia qui ex Lublin re-
cesserat 1495 circa festum
s. Martini

YH cum loc.

1495 GórsJaz 278-9

k.7v.9v

W - in cum loc.

1

Statuta.. Conrada ~~II~~.. htoni maior
pri sobie writek senat radi xigstua
tego ustanil iesth o creroku V.

~~Privilegium.. Conradis.. editum cum
dominis suis.. V (in crysko)]~~

1498 Mac ~~1498~~ VI 272.
Prav

W (cum loc.)

1

* Gyey dan y pyssan w * Kyathorreye. 1498 ~~6~~
III 335. slg

W (cum loc.)

W^x Tradomyra, cro vza, their sthalo
~~Prasa - Trataro placetwe dralo. Mac. Dod. 139.~~

W cum loc.

My rycerze ... pyszemy... yszc s^za dwa
k^mecze ... , k^lozy s^za ~~sp~~owalany w Rymanowej
od szolthyszka.

(ex xv) Sl Arch. I 169

4
W cum loc.

tedi wogewoda rzekl |
va nekafzuya ale mne iza tako
c.d. uidzi | bi kto mogl gofcza fbicz lati
kto ne | ma dziedzicftwa vfzemi

1395 Pozn m 187

Lehnz I m 259

JA IV 182

W cum loc.

457. Jaco to fwatcimi iaco Przedflaw
bil wlzemÿ | mimo trzi lata a nigdi
moyka maczka | y yarofflawwa pra-
uem nÿe vpomonol

Ul. 558.

14/14 Kal nr 457

H (cum loc.)

* Tedy są podawane pod wszystkie swe
kolumny, generalnie pro ma by w semi
by napisani ~~1400~~ Math. 117.
XV in.

to cum loci
pan

Tako my pomozi boog ý fwantÿ | †
ýzem thego czafzu nÿebil w pol|scze
kedimã pan pÿotr Bninfkÿ | pozwal,
anÿ me. ten ýgo pozewf | wzemÿ
zafzedl.

1428 Koscian^{nr} 1400

W cum loc.

Abi... prawa ustaliona w prze-
stronie terytorialnej polskiej (in... terra
Poloniae)... bily diawani

Sul 6,

sim. Dział 2,

W-----
krolestwa naszego a na ymya polskyego o' ogego
stadla, gedem z drvgym poczesnye byl, a gedem
drvgego nye vraszal, ale sprawiedlywosczy
2/ dopomagal, przetho / z osobney rady wyelebne-
go oczcza, ksyadza Yaroslawa gnyesznyenskigo ke-
szczola iarczybiskvpa, y tesz prelatow y stol-
nykow, woyewod, ryczarzy y pospolstwa sylachty
naszey y ziemye polskyey, kv wieczney pamyacji
vklad albo statuta vstawylismy, kteresz podpys-
my chczacz, aby ge wziali w zemy polskyey wszyt-
czy zachowali pod narvshenym naszey mylosczy,-----

Dzial. X-2

W cum loc.

Kedy ktho w zemny nye gest albo
procz zemnye gest (dum... extra terram
sit) a poznywaja go na rok zawythy

Sul 72
sim. Driad 67

W

-----

tymśże obyczajem sskazvgen, gdy kthe w gynney
 zyemy gest a bądze pozwan na rok zdany stacz.
 Paklyby tak za ty nyedzelye nye stal, tedy są-
 dza kv sdanemv skazanyv na podz, nyedbajacz
 tegote pozw. etc.

-o-

67

W cum loc.

Żywność dusza jego zboru (leg. z zboru)
izraelskiego także z przyrodników
jako turodźców w zemy (de indi-
genis terrae, Mamtub 21: w zemy rodzy-
liki)

Bz Ex 12, 19

V (in domini provincia)

-----205d
GEden czlowyek wnaszym
myescze nawadzon panv
krzywey tako asz szye pan
nayn rozgnyewal

y kazal gy yancz /20/ Ten
czlowyek wolal /21/ szye
na prawo, ktore /22/ koly
by pan chczal, czo /23/ ma
wszwey zemyysz /24/ szye
chcze gemv przed /25/ pra-
wem sprawycz to /26/ wszy-
czko mv nyepo/27/moglo a-
le nathym /28/ zostawyon
daly dwa /29/ tysszanczą
grzywyen

Tedy moze wynycz stego
yanczstwa

OrtOssol 103,3,w.19-29

rim. OrtBiac 141

Wp. c. l. e.

A cum loc.

226. ifz adam humouil fza^mnø | ifz mi
mal dacz pokoy vtich dze|dzinach
aya onemu vſcholteſtwe | na ku-
yauach *Et duo in testimonium:*
Jan Glineczszky, Jan Golunszky:
iaco fwacza.

1397 Pozn w 226
Lelch¹ w 2561

ks.

W cum loc.

226. ifz adam humouil fza^mnø | ifz mi
mal dacz pokoy vtich dze|dzinach
aja onemu yfeholteftwe | na ku-
yauach *Et duo in testimonium:*
Jan Glineczszky, Jan Golunszky:
iaco fwacza.

1397 Pau m 226
Lelen I m 254

W cum loc.

2x

766 <I>ffze panÿ Anna pobrala | po-
fmercÿ przedbora maſza | <f>wego
Czynffzmÿ vffythkÿ gÿ|<...>mÿ
wdzeczÿnach langku | <...>ffzony-
czach [af] awffze|<...> Jaco

1420 Kel nr 766

W cum loc.

Sic sola iurabit Beronia:

Tako my [[b]] pomofzi bog y † | yako
Wawrzenicz ^{set}vczynyl | mne scodø^{a)}
fgagech y ffzy|tach. yako dzefchencz

grziwen *Et testes:* yako to | fwa-
czymy *iurabunt.*

a) L. 2291: scode.

scoda = misseranie

1989 Kościan m 120

W cum loc.

Est... wosinil Mathias scody C grziwen
w solach, w gayach i w lacach, i w
dzedzine Prandocze

1398 SAPP VIII nr 6389

W cum loc.

94.

yako Bartłomeg Grzimecze veinil
{lza} lzecnalczę | grziwen lzcodi
wthey czøfczi cfofz gege | bil wøfzal
nedobil nane prawem

Zapiska skreślona w rkp.

1403 Kol nr 91

W (3x) cum loc.

37

Tako mu pomozi bog yfw(an)-
{ti} | † iaco to swatezø iaco Jan |
(102) wfzerzech wfzapufcech a wro-
zwo | zenu¹) chÿzow ywgagech Mar-
go | rzacze tako wele Scodi vczynil. |
iaco dwadzefcza grziwen | — — —

to nowicenie = zabranie. miszowanie

1402 Pom me 37
Pieh v̄ w 200

†.

W

537 Tako mu pomozi bog yfw(an)-
{ti} | † iaco to fwatczø iaco Jan |
(102) wfzerzech wfzapufcech a wro-
zwo | zenu¹) chÿzow ywgagech Mar-
go | rzacze tako wele Scodi vczinil. |
iaco dwadzefcza grziwen | — — —

1402 Pan m 537

Piek v! m 260

W cum loc.

374 † iako boguflaw wczinil mi wnich
wzithezech szkodi iako | dwadzefz-
cza grziwen

por. uszkodz. w zastawie
1411 Poru w 820

1399 Poru w 374
Lekn. i w 2885

W cum loc.

Gdyby mykito gyon w tyde leced
sducoda, ... to gynnysno wozynyl

Sed, Pac. Macoyj

Dzial 34

W cum loc.
we

398 † Tako gým pomozi | bog ýfweti †
{etc. sicut hoc testificavi} [Czfo zafta-
na vpana mrocza] | Czo zaftal
marczin vpana mrocza cobi|lø we-
wfi [czfo {vibita} veradzona¹) chø-
zebno rzeczø] | ta ftala zatrzi grziw-
ni

1398 Pozn w 398
Lekr I w 2999

W cum loc.

We

360 esse. Scze panow kmecz ne
wczimil gwalthu
ve Msciznetovej vsi ...

1398 Pom w 360

Lehrz I w 260r

~~Gwalt~~
we

W cum loc.

Jaco to⁴ fwateczą⁵ Jaco czffo Jan
drzych⁶ Cotwicz | yal lanczka napra

wo to⁷ gÿ⁸ yal yffe ftrze|lal zakmo-
tÿ gwaltem y gwalt⁹ gemu¹⁰ ezinil |
wewffÿ¹¹

1421 Kościan^{nr 902}

W cum loc.

Micolay ne dotal vztinice prava ze
radnim paropkem, chto gy gyal
Miroslaw v nego ve vsy

1443 Zapiska nr ~~1113~~
730

W cum loc.

Gdy była czarna... we wstę
(in villa) albo przed wstę...
była... othbyta

Sul 30

sim. Dnia 18

karmyasz, lecze ehowany dwa nyedzeli a zynye
 thydzen, a po tych dnyoch nyewyprawyeny kromye
 ktorey wyni nam abe naszymv sãdzi mayã byes
 przysãdzeny. Te tesz ehazemy, gdy slvazebnyk
 przy dziezkowanyv nyekterego zomyanyã s pa-
 eholky sãdzey gwaltem we wsy abe przede wsyã
 abe w granyeczach abe za granyeczany albo gego
 knyeczew bylby edbyth, tedi taky zomyanyã nam
 abe naszymv sãdzi przepadnye wynã, pyathnadzes-
 eza, a zaklad temv, komv przysãdzen byl sa-

78

karząca, lecz chowany dwa niedzeli a syny
 trzyden, a po tych dniach niewyprawiony kromy
 ktorey wyni nam abo naszym sądzi mają być
 przysądzeny. To też chcemy, gdy słusznyk
 przy dzieckawanyw nyktorego zamyany a pa-
 cholki sądzey gwałtem we wsy abo przede wsy,
 abo w granyczach abo za granyczamy albo gogo
 knyczew byliby odbyth, tedi taky zamyany nam
 abo naszym sądzi przepadny wyny, pyathnades-
 eza, a zakład temy, komu przysądzen byl sa-

Dział 78

W(e) (cum loc.) = ~~is~~ circa

circa villam abas ve fschy

1461 Tym Groc. 245

Comitiva Ratholdi Sagita-
riorum Cuius dies ostensio-
nis erat feria sexta omni-
um sanctorum Anno domini
147 primo in Campo ante
Schvmusz opidum Iacus
Iacus kon srzydza pleszny-
vy strzelczy srzedny dobry
szastrzelon przed aperiasz-
ch. Kon svronaplyesznyvy
rowny gdyszmy thachly swya-
ly mv gy pyeszy vewschy
Kon plesznywy rowny strzel-
czy plech vterque oboyczek
Kon Gnyady rowny strzelczy
panczers oboyczek lepka

MH cum doc.
MH

1471

Wie)

Lon svona plesknyvy...
swyaly mo gy plesky ve wschy

1471 Górs Jax 282.

W cum loc.
we.

Jalwm ya... we wedy moqey baww-
dadi nye sbylem Katharziy.

1477 Fapwara nr 3090
sim. ib. nr 3091

mylczenye, a rzecz sadem zdaną w swej mocy na
stacz.

/54/. O konyv vkradzonem.

/N/agoth kmyecz szalował na swe sąsyady
tako, ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkra-
dzon we wsy myedzy sąsyady, natychmyast s pyl-
noscą gesm pobvdzyl sasyady, proszącz gych,
aby my pomogły w sladv złodzeya pogonycz. Tedy
ony wzgardzili a pomoczy dacz nye cōczeli, a w
tem mnye kony gest zgynął. Zatym my w tey rze-
czy wszytkym sąsyadom konya Nagotowy skazalismy

W ~~cała~~ loc.

czayacz, podlug praw polskych sya rządzą. Prze-
to wstawyamy, aczby kto prawa opuszczayacz ta,
ktera mayą, gynszym sądzycz bądą, pyrwsze mayą
straczycz. Ale przeto chczem, aby gdzie kto zgrze-
szy, tan tesz na 34/ czyrpyecz tymsze prawem,
ktere w tem nyescze abo we wszy gest. /

/73/. O zbiegłych kmyeczoch.

/G/dy zbiegowie swym panom czastokroczy czy-
nyą dziedziny puste, przeto nam y naszym podda-
nym tho sya wydzalo podobno, aby takye schedy

Sub. Rec. T. 1000

czayacz, podlug praw polskych syą rządzą. Przeto
wstawyamy, aczby kto prawa opuszczayacz ta,
ktera mayą, gyszym sądzycz bądą, pyrwsze mayą
straczycz. Ale przeto chczen, aby gdzie kto zgrze-
szy, tam tesz ma 34/ czyrpyecz tymsze prawem,
ktere w tem mysze abo we wszy gest. /

/73/. O zbiegłych knyeczoch.

/G/dy zbiegowie swym panom czastokroczy czy-
nyą dziedziny puste, przeto nam y naszym podda-
nym tho syą wydzalo podobno, aby takye schody

W (2x) cum loc.

400. Tako gým pomozi bog i fwoti
crua | Czfo iel iaroflaw bartka to
gi iel [ez mu rø] wzapulce ez mu
røbil wzapu|fcze nocznø rzeczø

1399 Pozn no 400
Lelin; no 3005

W cum loc.

508. Jaco Vanch porambil wmem zapuf-
cze tele drzewa policziwfy

1415 Vol m 508

W cum loc.

974 Taco gim pomoz etc. yaco to fwacz-
cza yaco | micolaÿa [*actor dicit*:
ma] nezazalował fprocu|ratornym
liftem oth thomy cizo liczy bich
ra|bil *Testes*: by rabil wgego sza-
puſce afz | felfczecz nedzel [*mi*]
minała

1419 Pozm nr 974

W cum loc.

999 Jaco przytem bil kedi wladarzs
pana | Cuffzew¹) rzekaczy popela
wolał yfz wpana | Cuffewem zapuf-
cze rabil Wocech fpa|biyanowa
a yam mu go pomogl wieczą|gnącz

1420 Pozu nr 999

Przyb 15

W (2x) cum loc.

1004 Jfze wanczenecz nerąbil wczafcy
Bawo|rowey nadzedzyne Szborowe
w|zapufce | ch potem Jaco fza roz-
dzielily |

<1>

1420 Pozn nr 1004

W cum loc.

1154 Taco my pomoz etc. yaco czom
wzal dwoye | kony Maczeyewy
Sztarnową tymwzal wże | mzapuf-
cze najankouiczech a nenakapy-
tuleuey | dzedzine Et similiter fa-
miliaris | iurabit sub hac rota — — —

V(10)

1423 Pozn nr 1154

W cum loc.

1213

yaco czo wzał moy rzaczeza pot
neorza | Maczeyewy ftaczalk dwoyc
cony yvořz | y ſchekyra to wzał
wmem zapuřcze | gdzem neprza-
dal (!) anygagyl etc. |

1425 Pom no 1213

W cum loc.

yako czfom wŕzøl thim ludzem |
998 dobitek thom wŕzøl wmeÿ ŕzonÿ |
zapufcze zapowÿednym ÿeÿ kafz|nÿø

1428 Kel nr 998

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

W(2x) cum loc.

1346
Taco mý pomofz bog † Jaco wten |
czafch kedi pyotrowi kafchubye
con | wfyath vzapufcze ynapan-
fkye fkazanye | dan ya nyemal gyn-
fchego murkrabye | yedno pafchka
afchekira tefz dawalem | napan-
fkye [go] fkazanye ale yey kafchu |
ba wfacz nyechzal etc. |

1430 Pozn nr 1346

W cum loc.

1348 Taco etc. Jfzem czom wfal | troye
cony vofz yfchekira tom wfal |
wmego pana vřzapufcze gdzyefta |
nykt nyerabi yedn) czo vbrodi
prze | dawa |

1430 Pozu ur 1348

W. curru loc.

1595. prout ipis recepit duos equos
cum curru in indagine suo
alias re rapuscere

1438 Pom no 1595

W *całm* *ko.*

tako my pomolz bog ylwanthy krzylich Jizem thy
konje fwozem wzal¹⁾ | wzapufcze anye nadrodze |

1585

¹⁾ n przerobiono na l, drugie końcowe l skreślono.

1438 Pozn nr 1595

W cum loc

1601
Tako my pomofz bog † Jako czfo moý włodarz
wřzał dwoge koný | ýwofz woczehowý kmezewý,
wzapufcze Nafplawyu, to wřzał nynaczege^m | yedno
nafwem |

1438 Pozn no 1601

15 (2x) cum loc.

1627

Taco po | mofz bog *et sancta crux etc.* Jako czo moy
pacholek wfal cztirzy | conye pana wirzbaczany [toye]
y fzekyra to ye wzal wmem | prawem wzapufcze za-
gayonem naklofchowiczach nadzedzyne | *quem deti-*
nuit alias wydzierzal [mÿ] podlug prawa zemfcego |

1443 Poznań nr 1627

W (2x) cum loc.

1628 Taco {mý} pomolz bog *et sancta crux*. Jako czo moy
pacholek wí|al dwa konya ywofz yfchekyra pana
wirzbaczinÿ toye wí|al | wmem prawem wazpufcze
zagayonem naklofchowiczach | nadzedzÿne ktorafz
widzerzal podlug prawa zemfkego |

1443 Pozu us 1628

~~1628~~

W (2x) cum loc.

1029
g d
Taco mý pomolſz bog etc. Jako czo | moy pacholek
wfzal troye kony wofz yfchekira pana wirzby | aczi-
ny toje wzał wmem prawem wzapufcze zagajonem
na | tucholu na dzedzyne [w] ktorzifz widzerzal po-
dlug p^{ra}wa zemfkye | go etc.

1443 Pozn nr 1629

W cum loc.

F temcy tho "okrodze gest bila
dzeniwa barsto pokna sredzala

o. = koro, kory, obrza

Gn 5a

10 cum loc.

10 obitandze tego swiata [spa-
cium per orbis (non fuit vasti
spatium per orbis sanctior quis-
quam genitus Johanne)

o. swiata: nicuta (jako
tarcera, dyski)

1444 R XXIII 308

W cum loc.

Abice on teste naxt swim vbas-
toem vozini bogathe f koolef-
stwe nebeskem

Gn 5 b
sim. ib. 12 a. 173 b. 176 b,
etc.

W cum loc.

W tym czasie gdy królowa oba
w niezwykłym królestwie

Alamy w. 65

W cum loc.

Aby... Bog raczył... dać nam... miarę w królestwie
niebieskim

skj.
XV ~~Spokojna~~ I 148
Lex.

W cum loc.

Stille vy swim duszam f pekile
malestiscro vy vekuze pothoppene

Gn 182 b

W cum loc.

U tem to mesce Corrozaim, v pe-
ckle nekuiem... utanslo

Ksro cr 14

2

W cum loc.

Itle w peclie (in inferno) kto se
bódzé kariaoz?

Fl 6, 5, sim. Pui
sim. Fl i Pui 15, 10

W cum loc.

Ysreoz gest on soðthim (leg. 7
swistym) Ganem f ragu byl

Gn 184b,
sim. ib. 184a

10 cum loc.

Postawyl gi (sc. pan bog odpowiedia)
w rayu roskosty (posuit eum
in paradiso voluptatis)

B7 Gen 2.15

W (cum loc.)

Christe,... racz my dać przebytek w mych
wzryszchny. 1467 Lab. 447.

H (cum loc)

Uzyj[ie] w mych na wyedy
kolorowane ex. xv Samdit. xxvi 398.

W [cum loc.]

Na mapę wschyschory poglądaya,
ktory w myebye prebywaya.

~~exton. XV. ¶ Proc. Tit. (V. 103.~~
XV ex. PF)

V (cum loc.)

Mity Jesus... rekt: ... kakoholi mię jako
włowieka osądracie, wrakoż mię idącego
ku sądowni drzewie w świętych wrycie Rom.

724.

W cum loc.

Powinno być w corioli (in
finibus) nephtyaceo mogid

Fl 7.6, sim. Put

W cum doc.

Wetřq widzeć dobra bosta w ze-
mi stiwofoidu (in terra viventium)

Fl 26, 19, sim. Pur

sim. XV med. R XXII 237

10 cum loc.

Zwali się ymiona swa w ze-
machi swojich (vocaverunt ^{na} mina
sua in terris suis)

Fl 48, 11, sim. Pul

10; nazwali imiona swe w ziemach swojich
11; majtnosc swoimi imionami nazwali

W cum loc.

we

Gospodne..., kako dziwne iest
ymq twee we wstelikey zemy
(in universa terra)

Fl. 8, 1, sim. Pul

sim. Fl. Pul 8, 9.

We cum loc.

Wszystko srebro y złoto, które nadydesz
we ~~wszystki~~ ^{wszystki} włości babilońskiej, ... wezmy
32 I Esdr 7, 16

V (in... provincia)

10 cum loc.

Bide wipowędral wstico chwalene
twoie w weteriade (in portis)

ozoti Syon

Fl 9, 13, sim. Pur

W cum loc.

Przychodzen, który jest w (ham-
kat 23: we) wroczyech twich (qui
est intra portas tuas)

BZ Ex 20,10

W cum loc.

Pogrzebieni są ludzie w upascy. (in-
fixae sunt... in interitu), iŃst są woz-
nily, ~~w sidle w tem, iest są scidy.~~
~~olapona iest (in lapras into compe-~~
~~hensas est) noza gich~~

— 9.14 —, sim. Pud

W: powieści w zatraccen, które na nas przypaŃli
M: powieści w zatraccen, które na nas przypaŃli

15 cum loc.

we

Sedri we scrivzi (in insidiis,
Puf: w talogach) s bogatimi

Fl 9, 29

sim. Fl i Puf 9, 30. ~~10/10~~
Puf 16, 30. Rozm 279
~~FLUCIUM~~

skrycie = konjorales

M: siedzi w zasadyce
Wuj: siedzi na dradzie

W cum loc.

Iskbidis strzelali we ozmach
(in obscuro) ymaitfote prawa
seroza

Fl 10, 2, sim. Pus

M: aby ugodzić z ciemności prawych sercem

We (cum loc.) = in

In umbra - we chłodzie). # XV Lab. 515.
med.

'miejsce dośadne'

W cum loc.

W ocole nemilosciwi chodzą
(in circuitu... ambulans)

Fl M, G, sim. pul

o. - otoczenie, sygnalizacja

W cum loc.

Bo iesm slisbal laiane wela pre-
biwaiqidi w okropze (commorantium
in circuitu)

~~Fl. 30, 16, sim. ib. 96, 3~~

Fl. 30, 16, ~~sim. Pul~~
sim. ib. 96, 3

o. = otoczenie sąsiadów

11. sym. ten uogarnie w celu, tworzą zewnyd

W cum loc.

W pustora angel bossi w okolu
boi & cidi se i ego (immittet angelus
domini in circuitu timentium eum)

Fl 33, 7, sim. Pur

O. = otorenie, ogieditro

15 cum loc.

Polostil ies nas ro... klam... tim,
orzo sp ro ocolicity narrey (in cir-
cuitu nostro)

o: - otoczenie, sqiadotwo

Fl 43,15. sim. Pul
sim. Fl i Pul 78,4. 88,8

W (cum loc.)

Idrik... quendam particulam

circulariter alias v okrandre porcio-
nis sue hereditatis...
vendidit

Mon. Tur. VI

1433 ~~Met. Mar~~ 87

o. teten otavojca coš, ok-lica, ay nedatno

15 cum loc.

Za yutra manna przysła
yako rossa so "okoly" gich
(per circuitum castrorum)

B7 Ex 16, 13

okoly = obcerzenie, szpicelstwo

W cum loc.

Ustavim nad soby kroka, iakoz
gy mayd nad soby wistoti nro-
dowye w skole (omnes per circuitum
nationes)

BZ Deut 17, 14,
sim. ib. 25, 19

ok. f = otoczenie, sygnifikacja

W cum loc.

Wydziałe..., yste pan boy... dal wam
pokoy we wstikem okopdre (per cir-
cuitum)

§ 7 I Par 22.18

o. = duplca, sgriedotus

W cum loc.

Także Fidri a włodarze gich... y z na-
rodaw, gisz w okole naszym są (in
circuitu nostro sunt), za nim stołem
syadaly

BZ Mel. 5, 17, sim.
ib. 6, 16

del - obcozniec
sykadatory

W cum loc.

Gospodne, kto będzie przebiwać w
prebitore (in tabernaculo) twoiem?

Fl 14. 1. sim. Pud,

sim. Gh gb. 52 r

Fl i Pud 26. 9. Mac.

M. w namiocie twaim

W cum loc.

Szukacz ono (s. stworzenie) stobe prze-
bitku, gdesbicz ono f nem *otlipooty-
nalo

Gn 3 b

W cum loc.

Ty wem w świętem przebiwasz
(in sancto habitas)

Fl 21, 3. sim. Pur
sim. Fl. Pur 22, 9. 23, 1.

W: mikrohart w świętocy

W cum loc.

Uzbebe chwala moia w koszele
wielkim (apud te laus ~~magna~~ mea
in ecclesia magna)

Fl 21, 27, sim. Pul

Moze toz spow. spiewam pieśń podwobną u wielkim zgromedzeniu

10 cum loc.

10 czterekwaci dwalicyz czebe
boda (in ecclesiis benedicam te),
gospodne

Fl 25, 12, sim. Pnt

W cum loc.

Wtopznel iestm w. gline gl6bokej
(infixus sum in limo profundi)

Fl 68. 2. sim. bur

M: ugnzse w. bagnistej topieli

V [e]

Panie stojąc we d[r]zwiach... pytały, dzie-
wice Marji, co by się jej działo Rom. 747.

W cum loc.

Bog mowil iest w swytem
swoiem (locutus est in sancto
suo)

Fl 59, 6, sim. Pul.

An: radosz w swojej swiętości

W

local.

(Put; na)

(exaltavit me)

W = na: W opoore powiril me Fl. 26, 10 (in patra)

~~Uctinom ietm iaco wrobt scoragebny w daku v. 10, 8
tin teetof.~~

As: na shale wyeyistyt mnie
M: wyniesie mnie na opole

V(e)

Niewiasty, które stały we drzewach, ... widać
drzewie, Marja ... powroty k niej mowić Polm.

747.

W cum loc.

Chwalce gi nebo y zema, mozte y
wzdelike lapajete w nich (reptilia
in eis)

Fl 68,39, sim. Pus

W cum loc.

W zemi pustej y na drodze przewod-
ney, tako w swytem pokazal iesm se
tobe (in terra deserta..., sic in sancto
appatu tibi)

Fl 62.3, sim. Pul

W cum loc.

Znan w Szidowstwie (in Judaea)
bog, w Ysrakel (in Israel) welike
ymd iego

Fl 75, 1, sim. Ruf

W cum loc.

Israel, bądźcie mi słuszną,
nie bądźcie w tobie (non erit in te)
bóg <nowy>

Fl 80, 8. sim. Pul

W: nie bądźcie u tobie boga innego

M: nie bądźcie u siebie obcego boga

-----20c
Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Regestr dworzyan w podolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysta dzyewanczdzyessy-
antheho pantheho Napyrwey
wygylia Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshacz Swe ko-
nye dwanaszcze Sbroya

1495 GórsJaz 277

k.54v.6r

M cum loc.

W cum loc.

W morzu (in mari) droga twoja y
ścieżki twoje w wodu (Pul: wyetye)
wod (in aquis multis)

Fl 76, 19, sim. Pul

dt: na morzu droga twoja i ścieżki twoje na wodach wielkich
ll: po morzu droga twoja, ścieżka twoja na wodach wielkich

W cum loc.

Wysłuchaj nas, boże, ... nadzieja
wśród konkretnie y w morzu
daleko (~~z~~ in mari longe)

Fl 64, 6, sim. Pul

P: wyprawa ludzkość na lądzie i morzu

W: boże... nadzieja wyprawa królowi i na morzu daleko

M: konkretnie... i morze daleko

- W cum loc.

Polostę w morzu (ponam in
mari) rękę jego a w rzekach
(in fluminibus) prawicę jego

Fl 88, 25, sim. Pul

M: 2x na

15 cum loc.

Bichu strzegli orbe we wroch
drogach twogich (ut custodiant
te in omnibus viis tuis)

Fl 90, 11, sim. Pul

M: ab eis strzegli na... drogach, 10. ts.

10 cum loc.

we

10e (Puf. 10) slupe oblaka mol-
waste k nim (in columna nubis
loquebatur ad eos)

Fl 98, 7, sim. Puf

III: u stulte obtusum facient do nix

W cum loc.

Voxinon iesm iaco wrobl ~~reke-~~
gelny w dadu (in tecto)

Fl 101.8. sim. Pur

Jo: statem ris jako wrobl sam jeden na dadu
M: jak ptak samotny na dadu

to cum loc.

po orygi

Bo duchi przejdzie w nyem (x. luvacie,
{pertransibit in illo) y ne
ostane

Fl 102, 15, sim. Dub

Lo: powieje wiatr nawi i nie ostoi sie

M: kiedy wiatr przejdzie po nim, nie ma...

15 cum loc.

po krym

Genze wypuszczają studnie w
podolech (emittis fontes in con-
vallibus)

Fl 103, M: sim. Rus

10: który wypuszczają źródła w dolinach

11: ty jesieli który prowadzą źródła do strumienia

to cum loc.

pro

to wyodr. yee to głębokościach
yako na puszcy (deduxit eos
in abyssis sicut in deserto)

Fl 105, 10, sim. p. 10

to: przewiódł je przez głębokości jako przez puszczę

to: przeprowadził je przez głębokości jako (jak) przez pustynię

15 cum loc.

Wesła jest we ciemności (exortum
est in tenebris) światłość prawym

Fl 11, 4, sim. Piś

11: światło w ciemności wiodzie ludzianu prajny

na urogu. lokalnego lab: ^{po}na c. acc.

N (= in) cum loc (MU 13 b: na szczytce)

przewiedzy mię we stody (karnich) ~~(+)~~ dwoych Fl. 118, 35
(deduc me in temtem mandatorum suorum)

stoda = ścięta

M: przewiedź mnie ścięta roszkali dwoich, w ts.

W cum loc.

we

Doconay diodzena moia we
* sozadi troogidi (perficie gressus
meos in semitis meis)

Fl 16.6. sim. Pul

stbom = sciecka

W: umocnij kroki moje na scieckach twoid, P. sciecki = zakon panicki
M: trzymaj sie, kroki moje scieck twoid

W cum loc.

po

Chodził gęsm w szerokołoty
(ambulabam in latitudine)

Fl 118, 45, sim. Pul. MW 246

P: droga morska i przetransz

W: dodzielen na przetransz, leop. po morskości

M: wyide na wolny drog

inler, między, środek

W(=in)

(in lateribus)

~~Żona twoja, jako męczennica opłwyta w swanach, domu twego
Fl. 127, 3. ^{syn. put} ~~Wspierze będzie w narodach Fl. 109, 7. Nie jest równie
tebe w bożach, gospodnie Fl. 86, 7. Ucin semnot. / namę w dobrem
Fl. 86, 16. Przepowiedziano jest, aby trojca w gadności a gadności
we trójcy stworzone była Fl. 104, 25. Wmierzili się w lychotach
wrogich Fl. 105, 44. Myślił grom we wrocz dżalach
twojych Fl. 142, 5. Ja mię weszłyte od we śmierci magay
Fl. 118, 50. Gospodnie, odprowadź me w prawdę twoją Fl. 5, 4.
Kamień mię będzie prawy o miłoserdzu Fl. 140, 6. Gospodzie
zwala suwał w nich Fl. 2, 4 (subramabil eos).
Gospodzie zwala suwał w nich Fl. 2, 4 (subramabil
eos) / Bog / trojcyjedy jediny Jm. 4, 6.~~~~

W: płożna w kęciad domu twego
M: w racisku twego domostwa

cpo.

W cum loc.

Wwiedz mój w drodze wielkiej

(deduc me in via aeterna)

Fl 138, 23, sim. puf

W: prowadź mnie drogą wielką
W: prowadź mnie w drogę wielką

W (2 loc. loci)

Strausgam ^W cyô podrode, wnygsee to chodri/2
(qua ambulat)

H2 J 48, 17

W (2 loc. loci)

Pař dajce bédě, uřwih drogach

(tuent in itinibus suis)

042 Nak - 2, 5

Woj: upadivě na drogach srovid
b' indovij

W *am. loc.*

27b

na wina przez sąsady, tedy sam wlosną ręką
odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czvdza rzecz
ma dracz /s/.

/G/ idzyk szalował na Falka, ysze gdy schedl
w droga, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nad-
szedwszy gy ssyącz, wziął gemv myecz y s tobo-
lą, w ktorey byly trzy skoczczepyenyędzy; ale
acz gemv wroczył myecz y tobołą, ale trzech
skoczczow gemv pyenyędzy nye wroczył a na swoy

v (Sub 44: na)

1 (in via)

~~Dział. 35~~

W cum loc.

90

Ne gest... wolane w rlyozach gych
(in plateis eorum)

Fl 143, 17, sim. Pul

W: niomas... wotaria po id ulical

Fl. nled nie bdris... narschawie na ulical. nasye

1
H z loc.

yenze yesy /
w nyebiesyech Ojcz. 6, 7, 14; yako w nyelze 6, 14; alia
ms. na.

RXXIV 86: we,

Ojczek nasz, yenze yesy w Ojcz 1-5. 8-12.
15-7: na) nyebiesyech Ojcz 6-7. 14. 18. 19.

V I

W (cum loc.) = in

Otore nach, ~~gen~~ gesch w niebiesich, oswent sre
gmie twe. 1460 N. A. S. 43. 6ja 7

los 825

Band 7 me 1

$W(\text{cum loc.}) = in$

Oyore nazz, yentze yesz w nyebysesyech, szvyaer sya
gymya tve. ~~ex. XV Sp. I 150.~~ Gjer 14

W

Oczcze nasz, genze gosz w nyebesyech,
swyącz szą gymyą thve ... , bądź tva
wola, yako w nyebye, thako na zyemy
Ojcz 18

W

Otczche nasz, genze gyesz w nyebeszech,
swyansz syą gymyą thwe

Ojcz 19

W cum loc.
102

qui in celis est yense wene.

besrech yestrh ^{if} nawysrocossesi

nebesrkey ¹⁴²⁰ R. xxiv. 86.

~~Yag. nr. 1299. k. 75.~~

~~Br. kar. brow. I. 48-9~~

Rozpr. 24 str. 85 poz. w. XV

2925

H (c. loc.)

φ

Oecere nass yensse yess 15 nyebye
sshaw nass (pater noster qui es in
caelis, libera nos)

1456 Shsra $\frac{65}{VI}$; sim. ~~1456~~ $\frac{7}{VII}$

na $\frac{3}{III}$

W (cum loc.) = in

2

Ojere narz... baer tva vola jako v nyebye, tako na
syemy. ex. XV Apr. T 450. bjer. 14

Ba, dz volya tva jako w (Ojer 1-5. 7-12. 16.
17: na) nyebye, thak y na syemy

Ojer 6. 14. 15. 18. 19

W

Otczce nasz, ... bądź wolał thwą, yacko
w nyebye y ną zyemy Ojcz 19

W

8A h

Sicut Genesis testatur ^{myladane} hystoria...
quod in principio creavit Deus celum
et terram, id est ^{trigona} continentem ~~et~~
~~gest)~~
contentum, hoc est celum empyreum.
Empyreum dicitur quasi ignitum, ab
intus ardens et est celum intellectuale
vel spirituale Dei habitaculum et
angelicam ^{pyrodrone} naturam designans
XV med. Gl W soc 8A r

W (num loc.)

K Thobe wzdichami, Ukayócz
y placzócz w/Them Tho dole szlesz
~~(ad Te suspiramus gementes et flexiter~~
(in hac ~~hac~~) valle lacrimarum)

Salve Reg. 1-11, 13-17, ~~20~~¹⁰.

V (Salve Reg 12: na)
~~na ib. 12~~

W (cum loc.)

Swyathy ~~St~~anyslawye, thysz v Boga
w szlawye (ex. ~~XV~~ ~~IV~~ ^{IV} 6LB.
PF

Swyathy Stanislawye, thysz v Boga
w szlawye Bogut E D E, sim.

Swyathy Vacyesze, v Bogasz w czesze (no.
w uiesze) ib.

swaz = rozicie wiecne

W cum loc.

Adame, thi bozi kmecekw, thi
syedzysz w boga weczw (leg.
w wiecu)

Bogur B. D. F

7)

(cum loc.)

6 swyathy Dacryesze, v bogasz w Ixresze V

Bogut ED

~~Swyathy Stanislawye, thysz v bogu w oxlawye~~
~~ib.~~

V (Bogut E: w wryessze)

uciedna = nieboze.

1)
= w uciesze.

W cum loc.

Day nam... w chwale thwey

* krolowanya

MS 726

W cum loc.

Taco mi pomofzi bog † crzifz.
Jaco | czo mi moÿ kmece dali
pol yele|na, tedi wtenczafz rzekli.
Ifzefzmÿ | gÿ fzabili wfztopiczÿ

- a) *Piek. 201*: Derslaus, Lubatow.
b) *'pulapka'*.

1401 Kosićian w 115

W cum lae.

Jacom ya nye vloxyt w stapicy
Janowi cobily gwaltem

1458 MCP VIII a 52

s - potwade na znie wsta

W cum loc.

2x

60. {y|ze} | yako Jan bil ~~{w|ndze}~~
{y|landze} dziedzicznym mlinarzem |
wxadza Janufzeuem opekanu

1402 Uel nr 60

W cum loc.

87. yako wlodek robil vianufzevem ope-
ka|nu

1403 Kal nr 87

W cum loc.

548 Tako gim pomozi bog yfwan|ti †
iaco to fwatezø iaco Wirz|banta
Golanezski czøndzal. | Potra Sol-
tiffa wfm¹) gagu | o wirambene
dwu dambu | [o C] et quadraginta
ramis et sex ulgariter galanfze |

V<w>

rob. 1426 Zapiski w 185
1428 Ukscian w 1324. 1525
Sul 96

1403 Pozm w 548
Piek v̄ w 390

W¹⁰
~~moj~~ cum loc.

Jaco czfio moj pacholek cządzal
N.A. | M. etc. wleſze togÿ cządzal
ÿfz mv | darl chmel et hoc totum,
quod recepi, de|di ad decretum do-
minorum.

1420 Kościan nr 1410

W cum loc.

1078 Jaco cfzo moÿ pacholek Czandzal
mi | colaya wmem¹⁾ | szapufcze [tej]
tegoizmu | ya drzewa neprzedal
anÿ ðal tu | gdzie gÿ Czandzal.

1420 Psa m 1078

Pryb 15

W cum loc.
∞

Jaco czffo mi Szoltyff zytoweczfkÿ
vezadzal | pyotra zvnÿaczicz awzal
czwÿoro conÿ ÿ | zwozem to veza-
dzal namen nap^{rawem} wza | gayone
lancze

1425 Kosićian nr 1142

W cum loc.

736. Tako gemu pomozi bog y fwanti †
iaco wmey dzedzine wbalczu sta-
lofzø prawo {wincencio} oýego czlo-
weka.

1403 Pozn nr 736
lith VI nr 486

W cum loc.

Thaco my pomofzy bog yfwontia^a) †
{Jaco to fwacczø^a)} | jaco [kranez]
micolae^a) ma czwartø | czanecz wy-
dzielona wfzemplina^a) [.] | dzedzine

a) *Piek. 206*: Zemlinskim, swanti, sw:

1401 Kościan nr 168

W cum loc.

człofm czynili wfdzichnine dze|dzine,
tofmi czynili fyey volo | atamefmi
nigednego Gwaltu | neczynili

Piek. 1287.

1408 Kosciaŭ nr 383

W. cum loc. -

Esse Nicolay ne sambil w Pyo-
trawe dzedzine

1423 Zap. wass. nr 62

W cum loc.

we

Jakam ja Stromylawy w yego so-
lye ky we mlinye tridzestci
corci Zhita nye wotal

1457 Zapłata nr 1065

4
N cum loc.

Gdikole ... bar thnyk ... nye dicyalbi ...
barciy ... sprawyacz ... w kthoreykole
dzyedzynye v swego pana (in ... here-
ditate apud ... dominum)

Sul 95

W cum loc.
we

748 Tako gim pomozi bog yfwan[ti] | †
iacofmi przitem bili, kedi | Potraffz
pufcil . profno, trzeci | meri we-
mline, Mikolaygewi | Cobilinfkemu.
Alii in testimonium |

m. - danina za swiadenie

1404 Pau nr 748
sieh VI nr 657

W cum loc.

122. jako fmorawek steý dziedzini neot-
powedano | wszødze pana kaliskego
anigich namaftkowe

Zapiska skreślona w rkp.

1405 Kol nr 122

W cum loc.

Ysz... w zemlyach (in terris) panstw
naschemu poddanich wyelye szecoty
w standardach (in iudiciis) nyzeyano-
stajne... szkatani bywajaz

Sul 6

sim. Dzial 6

3
W cum loc.

Acz ktho w stadze (in iudicio)
nyemycorskiego prawa... polozyl
zaloba

Sul 42
sim. Drial 32

75

z riczerstwem naszym obeszczawszy to z boszą
pomoczą, ysze od dawnych czasow w ziemyach kro-
lestwa naszego ezastekroc w sądziech nye podlug
zgody, ale podlvg swych glow smyslv a starych
lath rozmow rzeeczy przednye przeszle romagy-
cze sądzą, temv ta rzecz take a gyszemv tass
rzech gynako: dla ktorego rozdzeranya rzeeczy nye-
dsy naszymy poddanymy gadky y myeszanya pechodzą,
przeto kv chwale boszey y mathky gege y wszęch
swiątych a na vszytek naszymy poddanymy vicszy-
lysmv tho myeszanye sadow bycz zlomyono, chezac.

78

h.

z ryczerstwem naszym obeszczawszy to z boszą
pomoczą, ysze od dawnych czasow w ziemyach kro-
lestwa naszego ozastokroc w sądziech nye podlug
zgody, ale podlug swych glow smyslv a starych
lath rozvmow rzeeczy przednye przessie romagy-
cze sądzą, temv ta rzecz tako a gyszemv tass
rzecz gynako: dla ktorego rozdzeranya rzeeczy nye-
dzy naszymy poddanymy gadky y nyessanya pochołsa,
przeto kv chwale boszey y mathky gege y wszęch
swiättych a na vszytek naszych poddanych vlozzy-
lysmy tho nyessanye sadow bycz zlonyono shezacz.

/69/. Gdzie komv dadzą winą, tv ma sluchacz.

/G/dy kto będąc powod, nyekomv da winą w nyenyecsskyem prawie a będzie nany szalował, te-
di winowati tam ma powoda sluchacz asz do sko-
nanya. Paknyaly wynowati wczynywszy dosycz po
tem prawie powoda chciał nagabacz, tedy powod
wygnye syą do swego prawa y sádzey, kterego s
prawem ma sluchacz.

/70/. Poszeszcza ma bycz spalon.

/P/rawo czesarskye nas nawcza, ysz poszeszcza
Dziak. 32

W cum loc.

Yste obycaj gest w stadre
polskem (in iudicio polonicali)

Sul 55

sim. Dzial 2

strona jedna zdał abo skazał y przysądził o
 dziedzyna abo o gynsze rzeczy przed sąd yawno
 przywiedzony niesprawiedliwie, wczaszayacz drw-
 gą stroną, tedy strona wczaszona odzowie się
 ku wysszemu stolu. A ysze gest obyyczaj w są-
 doch polskych, ysze sądza, ktoremu wyną da-
 dzą, nys pozyszcze wyny, alyszby tego dokona-
 no; paknyaly bądźże przekonan, tedy lvpysze
 albo 3/ trzy grzywny stronye wraszoney prze-
 padnye / z wyną, ktora rzeczona pyathnades-
 cza, se sromotą ma dacz temu, ktori tego o

-----9d
/20/ Pytalysczye nasz opra
/21/wo wgaynem Sandze /22/
wszdał geden czlowyck /25/
Pytalysczye nasz 0 /26/ pr-
awo wgaynem san/27/dze prz-
wywedzeny szcha /28/ gyał-
czy czo szą w go/29/rący-
ey rzeczy /1/ Gdy by ktho
czo nyev/2/rzadnego vczy-
nył yako /3/ zabył czaszko
vranyl /4/ albo czo gynego
takyego /6/ Gdy by wyazany
cz/7/asz glowa zabytho al
/8/bo czokoly gynego ocz/9/
by goraczy sząd

Ort0ssol 17,2,w.20-29 -

~~17,3,w.1-9~~

W par. c. d.

-----46c

/7/ daley chczały opawczy
/8/ myesczanye o myescz/9/
ka rzecz szysskacz /czosz
szą /10/ szwyathczyly wgay-
nem /11/ szandze albo czo
szye dzya/12/lo przed gayo-
nym szą/13/dem przyszasz-
nym swy/14/adechthwem Tedy
przy/15/szasznyczy maya sz-
wy/16/athczycz podwoythow
/17/szka pyeczaczą a to gdy
/18/ nyestoyą szamy przed
/19/ gayonym szandem szw/20/
yathczycz oczywyscze a /21/
tho rest Sprawa prawego

OrtOssol 38,1,w.7-21

Handwritten signature
Doc

Handwritten note:
25 p. e. doc.

✓ (non audeamus sedere
iudicium)

-----50a
/22/ a nyeraczce podlug p-
ra/23/wa na to proszyny wa
/24/szey navky bo my nye
/25/ szmyemy na lawyczy /26/
wszandze szyedzyecz a/27/
lysz nam vkazecze czo /28/
gest tho sprawa prawego /29/
NA to my przysz/30/aszny-
czy Smayd/31/borku prawo
/32/ mowy Jakoszechmy /33/
pyrwey pyszaly Acz /1/ Prz-
yszasznyczy maya /2/ gyne
pryszasznyky wy/3/byeracz
Tho gest nam /4/ dobrze
pamyathno -----

Wsp. c. doc.

OrtOssol 39,3,w.22-33 -

OrtOssol 44

39,4,w.1-4

-----168b

/23/ Czokoly szwyath/24/
czy gayony sand /25/ to
gydze przed w/26/szythky
gyne szwyade/27/czstwa
podlug prawego /28/ prawa
maydborszkye /29/ DAley
pytaly/30/scze nasz kye
/31/dy szlowie ktory kye-
dy /32/ czasz a kako dlu-
go maya /1/ J mvscha prz-
yszasznyczy /2/ woythowy
kv prawu /3/ wsandze po-
dlug prawa ✓ (<siedziec>)

-----
rac woócy

OrtOssol 89,1,w.23-32 -

sim, ortkuc 121 89,2,w.1-3

W p. c. Aoc

-----168c

/4/ PRzyszasznyczy ma/5/
ya szyedzecz nala/6/wy-
czy [y] wsandze V/7/ kv pra-
wu o swelkye rze/8/czy o
cz sand zagaya po/9/ko
kto czo ma sprawa/10/cz
podlug prawa a woy/11/
th ma szyedzecz sprzysza
/12/sznyky zadnya spraw
/13/yedlywoczy podlug
pra V (in iudicio)

W pr. c. Soc.

Ort0ssol 89,2,w.4-13

sim. Ort0ssol 121

-----171a

mogaly przyszaszniczy za-
szyć swe pyenyadze wzancz
od te/23/go czo ony wydaly
za /24/ ten ortel czyly
nyemo/25/ga albo czo gest
prawo /26/ Na ortele czo
po /27/ nye szlą przysza
/28/szniczye pyenya/29/dze
dla navky nyetrze/30/ba
nykomv pothem /31/ zanye
placzycz bo ocz /32/ ban-
dze ¹⁰¹² wszandze pyta/1/nye]
tho sczye powynny /2/
naydcz *v (in iudicio)*
czokole wyecze y wyrzecz

OrtOssol 90,1,w.22-32 -

sim. OrtHuc 123 90,2,w.1-2

W. J. per. c. doc.

W cum loc.

Quod

Tibi Adam et Johannes nocerent in fluvio vlg. W samici
pro seccione prati

1405 Viz Pozn us 2171

W cum loc.

589

Tako gim [pozi] pomozi bog y fwan-
ti † Jaco to fwatezø | yfze Jan
Granowski necho | wal. zlodzeyew
wizem | grodze napudlifzcowe ani |
tego vzitka mal.¹⁾

1406 Pozn w 589
Pieh ū, w 1014

W cum loc.

~~Jako to swatezini, yze Olbracht~~
ne bil w Yacubowe mejsce...
po obeszlanu Dobrogostawem

1410 Tyzdr nr 307

W (2x) cum loc.

854, (51) Tako gim pomozi bog y fwan-
ti¹) † | Jako przitem bilÿ . kedÿ
Wpoznanu | Wgrodze nawelkem
domu kedifz | Jura Sztafzkem rofz
prawali [fze]² | yze Woczech ÿ Virz-

bantha neranczÿ|lÿ Stafzkowÿ za-
tho ÿfbÿ Jura | nemal daÿacz. pe-
nandzÿ nabe | fzdrowszko. anÿ cu-
powacz przefzftafz|coveÿ woley.
podedwemaftoma | grziwen *Ulti-
mus*: Jaco to fwateczy

1414 Poru w 854

Przyb 10

Wz

W

curm loc.

Jaco to fwatezo ifz potrafz nyema
niczf | wanczej, dziedzicftwa yedno
Vevlof|towe.

Piek. 1177.

1407 koscian m 338

W (we) cum loc.

~~Pojć~~

kedī | ge nam dali
vnałze rancze, [tedi] | przepiżi
tedi Wenczflaf apaafzek | obeflali
c.d. pana hinczkoui⁸) gednacze | ifz bi
fzø fzyøli wekrzøfzu.

v ("yjeli")

1395 . Poznań nr 187

Leksz I nr 2059

JA IV 182

W(e) cum loc.

409. Jacofmi przitem bili kegdi Sbetha
fwim | micolayem linem dala szecz
atrzidzefci grzi|wen derfcoui po-
trafzoui grzimecze betcze {potrovim
fzoftram | rodzonim} na | gich
czanfecz wechlewe

Ch

M B Kol m 409

W cum loc.

~~gwalt~~

(191) Tako gim pomozi bog y fwã-
tý | † Jako tho fwateczò Jako Cibek |
fwò zonò. panu przibiflaowÿ | wefz-
plawu. nazastawil zafta|wÿ. anÿ-
mulze gwaltem wrzu|czil wto za-
itawò. anÿ gim | tny mty [wr]
zastawne wran|cze przifzlÿ. anÿ tam
zastawÿ | trzimal.

1415 Kościarn m 559

W cum loc.
~~trzy~~
we

Jaco tho² fwatczą Ifze³ p̃yotr [f]
wloftowfk̃y | ṽy trz̃ymal⁴ cztirz̃y
flad̃y⁵ ~~we~~ wloftowe⁶ ỹ pol | wol-
warkv ỹ pol lank̃y [m̃y] mimo⁷
~~trzy~~ | lata ỹ druge ~~trzy~~ lata, ỹ trz̃y
delez̃y⁸ lat⁹ | y ~~trzy~~ lata fpocoj̃em¹⁰
a nigd¹¹ go prawem | ne gabal¹²

420 Kościan nr 818

W cum loc.

986 Jaco fmi przitem bili gdi micolay
n(e) | viprawil Janovi tey Czafci
[[fpe{l}na]] | fpelna Jaco sam [[na]]
mal y dzerfzal | veizcudli

62

1421 Kol nr 986

W cum loc.

668. yako tho fwyadczo yako pan |
marzin fczyczenfky przy yal |

famoczwarth na kzenyey | dziedzyno
y rofbil fcd gyey | gwaltem ~~fa~~
~~gro~~ wegrot | kowye a o 668

1422 kal nr 668

W cum loc.

We

1256 Taco my pomoz bog † | Jakom
ya newftawil wladarza mego |
oracz wewronowye any tefz moy
ludze | oraly etc. |

1427 Pozu vs 1256

W cum loc.
We

1521

Taco my pomolz bog | Jfzem ya
nyeraczil Janowy Rifehcowy za |
wiczenye voluarku vewronowye
przedo | bitego yaco yego przifand-
nye lify oma | wyaya.

1429 Pozn nr 1521

We

1004. (428) Jekom Stanislao Nicolaum kmethodem nyezbyl
vesdbykowye gwaltem.

1456 Zap Hansz nr 1004, sum. ib. nr 1003

W cum loc.
we .

Yako nye Yan wosal syrdry...
s mego plotia... we Skupychi

1464 Zap. wost nr 1167
sim. 1465 ib. nr 1172

W cum loc.

we

Jako ya nye potegł diw kryosdino...
za khoromy shorsty qyde trzyma-
ly gynyenye thamo we Mlostolach

1464 Zapława nr 1183

W cum loc.

we

Jakom ya nye vyverl iskotha
s obory... oth kinyesta thacnye-
ya we Szedatadi

.1480 Fapwast nr 1528

-----2c
 Item Pyotr Sgvvna zrvczny-
 czą prochu nyemyal Item
 Mychal zglogowa zrvcznyczą
 prochu nyemyal Item Waw-
 rzyniecz szkylncze zrucz-
 nyczą prochu nyemyal Item
 Marczyn Sglogowa zrvczny-
 czą prochu nyemyal Item
 Ian strzelyna zrvcznyczą
 prochu nyemyal Item My-
 chal szwydncze zvpelney w
 kopynyczey szbroy szwlocz-
 nyą Item Pyotr szgory pa-
 weszyk Item Krol szczy-
 nawy zrvcznyczą Item Gy-
 rzyk sznyemsthowa szkvschą
alye ma vkazacz szye zrucz-
nyczą welwowy
 -----

*W
 M
 149*

W. cum Loc.

Jaco Voczech p̄yotrowfky nelo|vil
rib wiacufzewem ftawÿe | nap̄yotro-
uiczech.

Piek. nie notuje.

1408 Kościuian nr 377

W

cum loc.

Jaco to fwatczø iaco wtich leczech |
kedi micolaievi lubyatowfkemu |
dolefzino^{a)} ydufzino wzdano, ludze |
zmalewa napawali dobitek y | wan-
dø ribi lowili wfdbinfkem^{b)} |
yefzerze taco dlugo afz im ianl^{a)} |
bronicz

a) *Przyb. 10*: daleszino, iaul.

b) *Piek. 1290*: w Sabinwskem.

1408 Kościół nr 386

N cum loc

179. (245^v) [tako] mi pomozy bog y swanthy krzysz
{Ja}kom ya nelowyl w Jezerze wokrze{szy}nye w bolesczinye
dzirzawye.

1426 Zap Warsz m 179

W (cum loc.) = in

Si Aqua marthwa in fossatis, vulgariter n̄ dolo,
reperita fuerit

1427 Mon Jur. v̄ 79

• rōis, kanal

W cum Loc

1401 Taco my pomoz bog † | Jaco czo
mą pan Melinſky | obſzalował adwu
kmothowiczu | biche mał wſzacz
nayo dze | dzyne gwałtem awyodl
ge | przeftrzy granicze tegom ne-
vez | ynil ale czom ge wſal, to | mę
wſzal wſch | w | em gezerze | anymi
lowya riby | — — —

ſ<je>

1) 'a oni'.

1432 Pozn nr 1401

W same loc.

1572

Tako Jemw pomofzi bog | ýfyaty
Crzifz Jakom Suknyé | [nen] nye-
fzyał Szmlinarky | Sbyenina [any-
mey lupil ale] | alemya nalaf, ana
lefzy | [atam] widroya (!) atham |
wfzał y {výdal} napanfke fka | za-
nye — — —

(leg zdroj)

1) 'a ona'.

1434 Pozn nr 1572

W cum loc.

Qui... recognovit se vidisse familiam
domini Crziwoyczski piscari in pis-
cina magna al. w *mlynem

1443 1767 XI 225

W cum loc.

Tham ystee w geterre oneem
(in lacu illo)... ribi lowyok
banda

Sul 21,
sim. Dial 7

95

56

a to przeto, ysze myedzi dwiema dziedzinama strw-
myeny abo rzeka plinye, a przeto acz dwie dze-
dzinye znów obapol gedney rzeki posadzą syą,
tedyby kaszda strona swoy brzeg ma rządycz y
strzymacz; a gdyby rzeka moczą swą ale nye czło-
wieczą opvszczywszy pyrwszy byeg, gynszym bye-
gyem syą obrocziła, tedy ony brzegy, ktorimi
pyrwey woda rzeki czekła, dziedzinam bada za
granycze, a kmyecze z obv dziedziny w onem go-
szerze wolno ryby mogą lowycz. I na to mowymy
my, aczby tesz rzeka moczą czlowieczą gynady

W cum soc.

307. Jaco to fwaczimi Jaco Jaranth
poflal | do pana Jurcowa mli-
na dzefancz towa|rzifzow gwaltem
ywfzalimu weprze ÿ | fzito wyego
dzirfzenu

Hube 38.

M10 Udol w 307

W cum loc.

54/ Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwatczø. iaco czfo paro|pezi
derfkowi¹⁾ rambili ram|bili wpol-
ftwe¹⁾, ane wgiwanowem | [wpo-
fpolnem]²⁾ czele¹⁾ offobnem |

no porpolnem

1402 Pozn m 541

Piek vī m 273

W cum loc.

ts.

541 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwateczø. iaco czfo paro|pczi
derfkowi¹⁾ rambili to ram|bili wpol-
ftwe¹⁾, ane wgiwanowem | [wpo-
fpolnem]²⁾ czele¹⁾ offobnem |

1402 Pozn w 541

Piek v̄ w 273

W cum loc.

467. Jacoto fwatezimi iaco Potr przedal
ianoui | wfczwarthe czanfczi dze-
dzini fchodnią czanfcz | ymal mv
yą wffzdacz weczne

¹ Ul. 617: Doryuk.

v (leg. siodm.)

MuUeL m 467

W cum loc.

495. Jacoto fwateimi iaco tho; czo Vanch
rambil | to rambil ~~wiezezfanczine~~
dzielniczi fzapu|fta

1 Ul. 671: Vlan.

1415 Kal nr 495

W (cum loc.)

Takom ya ne pobral dilewow y plothow
Na Pothrowe srediszku w mey drizowawe

1425 ~~Synodroc. 237~~

Uskaz II nr 1374

W cum loc.

930 Tacomi Bog etc. Jacom nebil szolti-
ffza | [tedy kedy gÿ] fbaranowa
kedy byl | wpana maczkowe derffze-
ny

1426 Kal nr 930

W, cum loc.
zajac

Tako mÿ pomozi bog etc. Jaco |
czffom zayal fzwinye thy czffo |
ge Opacz wÿranczil tÿm zayal |
wpana mego dzyrzenv *subiudicis.*

V (oc. kwinie)

1428 Kościan nr 1368

W (cum loc.)

bram ucrinil Janovi, tho xa gego porathiem, kyedi
... kygyem na nye uderzil nye * swem dryalye. 1450 Raf-

Inan. 91.

W (cum loc.) = in (cum abt.)

De cleynodio... Morzyni

Referentes crucem in appendio, wlg ~~aster~~

krzisz w zawasse

1412 AKGr. VIII a. ~~nr. 579~~ 113

W cum loc.

843 Tako [gim] [nam] pomozi bog
y fwāti | † yacofzmý przitem bili
kedi | Marcufz vkafal cztyrzi Grzi
wny wgoſzpodze wkazimi | rzu. Wro-
czil¹⁾ list podlug tey | vmowÿ yſzpuf-
czil rankoÿeme

1412 Pau w 843

-----152a
Gedny są bezsprawny... a-
nyemoga czlowykev pomocz
przyszyagacz

Ja/12/ko są lazebnyczy
lotro/13/wye szlowye kos-
tarze /14/ pyanycze czo w-
karczm/15/ach czasto bywa-
yą wy/16/leganczy albo czy
czo ge /17/ o roszboy o
zlodzyeyst/18/wo przed pr-
awem prz/19/ewyczaszono a
tho ka/20/koly przegednaly
albo /21/ o gyne takye czy
to mo/22/ga swe gymyenyne
/23/ dobrze dacz albo prze
/24/dacz
komv chczą

OrtOssol 82,4,w.11-24

num. OrtOssol 111

W p.r.e. doc.

-----207d
dano gey sprawa dwa przy-
szasznyky V (pro
aby w /21/ gego czterzech
kolyecz /22/ szvkano y
wzala czo /23/ by zagey
stalo przy/24/dacz zaszya
przed Sand /25/ prawy sz-
wych pyena/26/dzy zarola
czo przepa/27/dala hannv-
szowy ta/28/ko rzeczce ha-
nnus nye /29/ mam gey za-
placzycz /30/ czym motho
ma swa /1/ Rolya nyechacz
ya za/2/szye weszmye
tedy ona rzeczce nyechcza
gey

Ort0ssol 104,2,w.20-30 -

sim. Ort0ssol 142 104,3,w.1-2

W. J. e. Soc.

-----208d
Gdysz methwochowa zdwyemą
przyszasznykomą sprawa
szvkala

v (pro)

- /5/ v hannvszowych czth
- /6/yrzech kolyeczva nye
- /7/ nalaszla zaszwe a sz
- /8/myely hannvs ssam /9/
- swa raka przyszancz /10/
- ysz nyemą they czym /11/
- rolye doplaczycz a /12/
- chczely szye nawye/13/ky
- wchsego zadathkv /14/ od
- rzecz y rolyą gey w/15/o-
- lno wzdacz y zapys/16/sa-
- cz

Tedy meth wochowa mvsszy
zasszyą swą rolyą przyya-
cz

W per. e. do c.

OrtOssol 104,4,w.5-16

str orthuac 143

W cum loc.

W gostokynow in diversorio
(ut daret iumento pabulum in
deversorio Gen 42.27)

ca 1470 Mam Lub 17
. sim. il. 20

15 cum loc.

Jakom ya nye yal kryebye w thar-
czynye ... w gospodze v Macreya

1480

~~1480~~ Zapłata nr 1508

W cum loc.

419. Jaco to fwadczimi Jaco Staniflaw
ofzadl praw | wkalifzkem gbicze
zastawą mimo trzy lata | nizligo
lutka prawem vgabala

M13 Kol nr 419

W cum loc.

703 Tako gemu | pomozi bog y fwanti †
Jaco Jan | neffmowil [fz] fwego pof-
fla kyedi | by mal węcze wfzwey
wfzy

1414 Pozn nr 703

W cum loc.

1045 Tako gim etc. Jaco to fwateza
ÿfze | pan starofta wtem pofnan-
fkem po | wacze nyebil ot fwan-
tego Thomi | afz do nedzele *Letare* |
- - -

1419 Poan nr 1045

W cum loc.

Quia tu eidem mulieri noluisti
ius dare ... in districtu al. w powyecre
cum Paulo

1450 5767 XIII 309

4
W cum loc.

Mi. Jarosław, ... w krakowskim
biskubstwie na wzandze poges-
dranya bandancz
(in Eracoviensi dioecesi)

Sul 3

sim. Driad 3

2b

-----
nyesprawiedlywe zdanye wyzwal kv stolv wyszsze-
m.

/X/ arosław z Boga myłości gnyesnyenys-
kyay czyrkwie iarczybyskvp, postawiony vrza-
den obeszrzenia w obyazdze y tesz powyacza cra-
cowskyem, wszem pospolycze tymto pysmem dawany
wiedzecz, ysz myędzy oswyeczonym kayądzem, pa-
nem Kazimirem z Boga myłości krolem y patro-
nem naszym s strony gedney, a Bodzată, bratem
naszym mylm, byskvpem crakowskym, s strony drv-
gey, porvszylo sya nyektore wåtpyenyę a dzessy-
Dział. 3

15 cum loc.

2

Thakosmy umyslily obestozek, aby
prerzekomy rokowye maly... w kast-
dem powycze (in quolibet districtu
seu iurisdictione) ymyany

Sul 78

sim. 1452 FKPr II 533.

ArtCel 6, Dzial 11, 21

^MW (cum loc.) = in

Praefati termini particulares... in quolibet
districtu seu iurisdictione alias in powyazce
fieri habeantur. 1452 ~~Brandt. Jus Pol. 211.~~

PKP II 533

75

8a

-----
rzeczy dziedzienne dalej trzech niedział roku nie
mają dawać. Ale gdy będzie szaleba o dziedzina, tedy
sądza abo pod sąd przorszczoną szalebą przed na-
ny na wypowiedzess, a ny z ryzerstwem naszego
dworu tą ysta rzecz rozgodziny, przez byany bi-
li nykteryz nagabanyz pylnyz egarnyony, tedy
szeszsz abo pryznamnyz cztyszem ky sądzzy y pod-
sądkowy poleczyny, którzy taką rzecz dziedzinną
pedług sprawyedlywoszcz rozgodzą.

/20/. W kaszden powyaczsz na bycz sądzsz./

12/ /V/stawyanz, abiz sąszdy wogewoda nyal swygz
Dział. 11-12

W

φ

vstawiany, aby
ten, ktori zastawy, abo jego przyrodzony przy-
rannyy gednacz w rok przed naszym sądzą, acz .
gy nosze myecz, abo w parrochy tey dziedzini.

Dzial. 24-25

no

~~Grzywna~~

Tako gim etc. ýz Thomiřlaw . |
vnanczřki nepozegł⁸. nocznø rze|czø
ftodolý ýftim⁹ czřzo wftodole |
Bilo¹⁰. Jako dzefzancz grziwen

1417 Kořniam no 638

W

in stabulo vlg. wtajnij

1421 Arch ~~Castro~~ Castr Crac I 657

1421 Cstr

657.

W ~~czym~~ loc

(do)

Czszo w sto~~le~~ y w tobole, czszole sz~~o~~
na niwe sw~~o~~ze, tho wszytko na stole
l~~o~~szsze Słota w. 5

W. cum loc.

Quia Johannes... alligavit. al.
prytkinal boues dictos circa
patum al. na kole, in stabulo al.
no okolu, in boscare is okolu

1441 STAPP II nr 3012

o = zabudowania gospodarskie

W cum loc.

Quos boves ministerialis lyozo-
wal w gego oborte

1455 1767 XIV 439
sim. ib. 461. 1463 1767 XVI 110
1471 ib. 93

W cum loc.

Jakom ya Nycolaya *minuscicka...
nye diawal w mlynye.

1471 GERS s. LXXXV

W cum loc.

Jako ojciec mój... nie był Szaroty-
na... w młynie swoim... ani potem...
w domu jego był

1489 Faplowa nr 1640

W cum loc.

Cośo raył Pyotr..., tho rest raył
we skodze w owste

vt. = miejsc. gdzie uory
nieko skoda

1417 Pyotr w 484

sim. 1419 ib. w 601

1433 ib. w 1081

W_{2x} cum loc.

997 ÿako moÿ pacholek zayal fco<th> |
wmego xandza fcodze wfzicze

1428 Kal nr 997

W^o cum loc.
mój

TABLE.

Tako etc. Jako czom zayął ofmąro |
konÿ kmothowyczem *Andree et* |
Johanni thym zayął namego pana |
dzedzyne welzkodze wprofze

V(x.konle)

1432 Kosciarn^{nr}1459

W cum loc.
we

Quia ipse scultetus meus istos
equos recepit ve spassi vtzadnye

1450 5767 XIV 297

spastare. cokoda

W cum loc.

we

Jako Olecschy... wstani w mojem
*ymyemyo we szkodze try konye.

1461 Zaplwa nr 1113

sim. 1486 ib. nr 1608

1491 ib. nr 1717

W cum loc.

'pod, poniżej'

Super hoc molendinum do pratum
sub aggere vlg. w szathocze et agrum,
quod potest octo coros seminare

1419 Dok. M. p. I 428

W (cum loc.)

Malaszi szarno w szychce

~~412 XV onk wj v 434~~
XV in. Cyt Ploc

W (cum loc.)

... Pusciti ludry na yanow dom:
gedny na konyech, dnge pyeroram
dnge w lodryach...

~~1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.~~

1423 Kal nr 699

W (cum loc.) 'in'

1

(leg. desu)
Vymal... dw V brathv... w lodzy (in navi
Nat 4,21)

Ev. q. ~~XV P₁ F₁ XV~~ 303

Ew Zam

W cum loc.

1187 Jaco Conye yto, czom w^zal | czło-
weku Micolayewy Szmoffchyny |
tom w^zal w^lacze myego pana |

w Bzce

1424 Pozni nr 4187

W cum hoc.

Taco mi pomofzy bog y fwonti^{b)} † |
Jaco to fwaczcø [co] czofm koly^{b)}
vezinil | tofm vezinil namym ifza-
nocznø rzeczo | [k] y kœzebŭø
Rzeczø wmem ogrodzenem | ogrodze

a) L. 2427: Gronowsky, Venczslaw.

b) Hube 46: swanti, kolecz.

1399 Kościan w 140

W cum loc.

1234 Taco my pomoz bog etc. yaco moy
Czlo | wek [Sto] Stroyanowo zayal
fcoth na|la | cze kmuotowicem y fol-
tifewy fprebando | wa w|zapowa-
dzoney lacze dwoyenacze |

1426 Pozu nr 1234

W cum loc.

Quas (^{sc.} granicias) habetis cum ipso
Spithkone in communibus pratis
et silvis a quascetis al. w^x Langowch

1446 J67 XIII 200

W cum loc.
grzywna

Jaco cziffom zayal ^vgedemnacze (†)
scota yme | lancze ten^a) my vczinil
lcoda kalifde yaco | trzÿ grzÿwnÿ
Ad minus potest, sed ad magis non.

a) Poprawiono z tem.

1427 Kościuⁿ / 1182

W cum loc.

1258 Taco gim pomoz bog etc. Jaco to |
fwacza Jaco pan woczach szabył |
fwyna woplochech kmecznych Jaco |
trzy werdunky | — — —

1427 Pozu w 1258

10 cum loc.

Gdzelholyetis ^{plugem} ogrodzed (in ortis)
albo na poljodi orano bi bilo.

Sul 4

sim. Drial 5

78

30

może przesadzić, komu chce. /

/5/. O czego ma być dezasyazina dana.

I też gdziekolwiek plug w ogrodzech chodzi albo na polu, tlv dezasyazina ma być spólna dana, wyjąwszy rzepę, mak, kapustę, cebulę i ginszo wszystkie ogrodne, na które motyka albo rydłem rycz nogą, s tych dezasyazina nie jest.

/6/. O dezasyazina konopną.

Dezasyazina konopną tako wstawiany. Gdy koniec czalym plugiem, w kterem ma wali albo konie a orze, ma dać vprawyonych konopy cztery.
Dział. 5

He can loc.

92. (119) Jakom ya negonil we kxanszem szarn. — Jako
ya tho wem esz woczach negonil w xanszem szarn.

1424 Zap Kana nr 92

1425 ib. nr 110, 111, 128.

1426 ib. nr 169, 173, 1429 ib. nr 26

sim. 1469 ib. nr 1303,

1476 ib. nr 1460

1479 ib. nr 1469

1483 ib. nr 1545

1491 ib. nr 1720

1493 ib. nr 1738

1445 ib. nr 747

sim. 1450 ib. nr 594

1448 ib. nr 812

W

2 loc. Lokalne

~~Сейсиз (пр.: сейс)...ма бээр thato wyjetka
yako Shichaynska w wyjedrach w latach
1000-1000...~~

~~1479 Gips. XLII~~

~~Jakom ja Mycolaya...wyjedrowal w m. lypce.~~

~~1471 Gips. LXXXV~~

~~Ere/ Andrey niecraidnye w Kszanowey ziemy.~~

~~1433 Gips. LXXIII~~

~~w gysnem szandrell ofzaiompi. w f... w wyjedrach LXXXIV~~

~~wyjedrowal Seyprooyange. 1443 Gips. LXXXIV~~

W (cum loc.)

Ere Jan nye cradnye w ^(pro w xyszye) xyszye w zemi

1438 ~~Hoff~~ Zap. 6

Zap. 6

18 wa 11X

W (cum loc.) = in

Jakom ya nye zabyl loshya w xankey pusery

1443 Tjw Low. 48

W (cum loc.)

Jako Jan nyc erad nyc w kszyarce xyemy

1463 ~~Wolff~~ Zap. 47
Fapuar

W (cum loc.)

Wye gonyl sarn f xanzem

1465 Spr JWH. VIII 2, 41

W cum loc.

Jako Szykolay... w xanstej pusoty...
y w swem xobrogu sycoty... nye
stawya

o. = oshkica, syzredstoo

1471 Tym Proc 198

W (cum loc.)

Madie Piotr... w syemy kransanczey na drogach
... nyc slygga

1487 Wolff Zap. 144
Zaplat

W cum loc.

1218 Taco gim pomoz bog etc. yaco
nafzy | kmothowiczi zaiali ty kony
nana | fey lacze ywfyce |

1426 Foru no 1228

W cum loc.

Interim bidlo jego szaid
thu w swem styczce

1421 Zapławszt nr 18

W
CO

Jacom ĵa⁶ zaĵal ~~W~~ pol' copý'
fcotv⁸ {a troĵe}⁸ ~~w~~zicze | czlfo dan
na panfke skazanĵe

1424 Košciom W 1056

W (2x) cum loc.

1224 Taco my pomoz etc. Jaco czofm
zayal | Maczeyewy szefczoro fkota,
tom zayal | an vnochy wlycze pa-
fze etc. |

1426 Pozn nr 1224

W cum loc.
~~kmiać~~

Taco mÿ etc. Jaco [czo] czlzo (360 v)
km{y}ecz moÿ zayal dobythka |
fzedmoro fcotha Janowi trzebe|czlz-
kemv ten zayal wŕzwem | lzÿcze.

V (sc. skot)

1427 Koscian^m 11290

~~DA~~ W cum loc

Thakomÿ etc. iffzem ya nekalzal
mey | fzenÿe dobithka wygnacz
fdwora *Nicolai*, | kthorÿ on byl
zayal wowze wmãdelew | ãnygich
wygnala.

14 28 Kóscian^m / 1355

M cum loc.

1391

Taco nam pomofz bog † Jaco tō |
fwącymi¹⁾ Jfze czo Micolay Sze-
kirk za | yal dobitek kmotowi-
czem¹⁾ fgowarze | wa togy zayal
wf wem fzycze pra | wem -- --

v. sc. doby
tek

¹⁾ Przyb. 23: to swaczymy; kmothowiczor

1432 Pozn nr 1391
Przyb 23

W cura Loc.

1643a

Takomÿ pomolz bog ył | fwanthi
krzifch yłze to zytho | wkthorem
Czetrzewye nalyefzonÿ | dowroc-
flawÿe wyefzono | — — —

1434 Pozu nr 1649

10 (2x) cum loc.

1309

Taco nam pomoz bog † | Jbyerzem
to [a] nanafcha ftara | przifchaga
Jfze wten / czafch | fchedzelifmy
wzagayonem | veczu kedy maczek
Sbrun | owa zalowal namycolaya |
vilka oflą flowa atamfchamu |
dofzicz ftalo |

1428 Pozu nr 1309

W cum loc.

1304

Tako my pom | oz bog † Jaco
czosmy fka | zaly zitho Stankowo ...
flaw | nyky wzagayonyem we | czu
przechowy Sczepankowa | tacy do-
bre yako dwadzefcza | grziwen *Sca-*
bini : recipimus | *super nostrum an-*
tiquum iuramentum : J | aco to swa-
cza.

1428 Pozn nr 1304

W cum loc

1352. Byerzen to k naschey stare prischadze
Jszesny schedzeli w szagayonyen veosu tedy
kodzi mala Jagnocka s Dambrowky Soltiesem
prawnem oznycos todie tam przed gayonim ve-
ozem nye szalona o pologay granicy any tess
• nye cupowala prasa

1430 Pozn nr 1352

Przyb 22
Bibl Warsz. 1861 III 25

W (ann loc.)

Byenem to k naschey stare prischodre
iszesmy schedri' w szagayonem veeru...

~~1429-37 Bibl. Warsz. 1862. III. 25.~~

1430 Pom nr 1352

W cum loc.

Orsula...

Pod dom ~~szc~~ szapiszuryc
Staszcowi w gayonem radze.

by nyc byl... po Bronysze temw
domowi blyszey

nr 141
1432 UsMwan I 29

W

ms Ks N Wawoz I

Orstula debet Recognovit
sexagenam in banito iudicio
Stanislao a³ pool dom sra
szapisznye Staszewi Wzayonem
szadze

1432 JP XXXXVI 35

= Ks N Wawoz I nr 141

* dopisano nad merszem

W cum loc.

Stasdek przyał poluboczek nowo
w gajonem standze

1449 tym Proc 295

W (cum loc.) = in

ts. co Tymbrac 295

W gayonem strandrye

1449 Tymbrac. 136

0278

W cum loc.

Chceemi, abi nasto wstawyeniya...
nynye so wyeczno wyelkeem so wyslycy
(in colloquio generali in bisticia) wozy-
nyona nye patrzyli psemynalich...
steoti

Sul 20
sim. Dnia 7

W cum loc.

----- 49
aby edtyehayasth ass na wieczne szasy podlug
tych statvth wszystocy pospolicze sadze ziemye
krolestwa naszego rzadzyl sya y bada sadyzoz,
i tesh ta ysta statuta pylyne zachowali.

/8/. Twardoscz tych statvth.

/A/ gdysz wkłady abo statuta nye są any
mają bycz przypysany 7/ rzeczam myna/lym
ale badaczym albo przysziym, przeto chozeni, a
by nasze wkłady y statuta tento czas w Wyslicz
sloszone, wszytczy ziemyanie przylałi.

Dziat. 6-7

(in vislicia)

V (super scambio sedare ad
indictum)

-----50b

agest /5/ prawo podlug may-
d/6/borszkyego prawa aw/7/
szdy dobrze stary obyczja/8/
y zostawyacz podle pra/9/
wA A czynyA prawo /10/ zdl-
ugych czasow wy/11/byera-
ly raczce stara /12/ przy-
szasznyky y dawna /13/ zod-
puszczonym waszego /14/ osz-
wyczzonego krola /15/ Tedy
gyest lyszce tako /16/ wyb-
rany ypostawy/17/ny podlug
starego wa/18/szego obyczja-
yv mozeczce /19/ dobrze wla-
wyczy na /20/ szandzye
szyedzyecz

W pr.e. loc.

OrtOssol 39,4,w.4-20

sem. Ort Mac 44

W cum loc.
Zajazd

Thakomy pomofzy bog etc. Jako |
Cezom byla wfzanla Czwo-ro kony |
Iwofz wthem zayefzdze wzapufzcze |
Gdze Oberman zapowye-dzal wku-
powacz obyema Sztronoma thym |
wfzanla wthem zayefzdze, {w mem
praw|em} | {naJezerzicach
quos | *equos domina Jurkowska*
exfideiussit: Jako czffo pan wfzał
czwo-ro cony etc. | *ut supra thÿ[m]*
{namem na | prawem {w} zapu|fcze
wfzagayo|nem nayeze|rziczach}

V (n. konie)

1432 kościan^{nr} 1437

W cum loc.

Taco etc. ifz moy parobczy fayaøly^{a)}
Symo|nowy kone ftem fzayefzdze —
II grossos dedit.

a) L. 2028: zayeøly.

1398 Kościan nr 47

W (2x) cum loc.

1582

Thako mÿ pomozÿ bog etc. † Jako
czo mÿa | vÿnoval pÿothr flap oth
ſweÿ gyanthrwÿe | ÿothſwich ſzÿ-
nowicz o wzancze pÿenÿadzÿ | za-
zwÿerzepÿcze ÿzazitho, ÿ ozitha
zmloczenÿe | vſt dolach ÿwbro-
dzech a nÿ tego vÿÿthku | mam
gedno tho czofmÿ poſpolv ſtra-
wÿlÿ | — — —

1437 Pozn nr 1582

W

1.

Meni nota: Polest dici
w nebyesech, sed competencius
dicitur na nyebyesech; ¹⁴⁴⁰ R. XLIV, 76.

~~Jag. nr. 1297 k. ost
Pr. Kaz. sivo. I. 39.~~

Rozpr. 22 str. 76 poz. w. XV

1713

W

etiam nota: Coniunctivus exprimitur
 ista prepositio in in oratione do-
 minica per istam prepositio-
 nem polonicam na, quamper
 istam wy excepto in
 interpretatione: ¹⁴⁴⁰ R.ktiv. 76.

~~Jag. m. 1297 k. 082.
 Dr. Kar. Sm. T. 39.
 1727~~

Rozpr. 24 str. 76 pocz. w. XV

W cum loc.

Quem dedit sibi ministerialis
restando ipsum in captivitate
al. w thwerdry

1442 1767XIV 56

W (2x) cum loc.

aby tyesth

1272

cd

gyemu fzaplaczyła | poplatky atam-
fza gyefd raczycz nechczala | adla
tego gyefd on trzymal wczwerdzy |

*Item duos Scabinos de Szczepancowo,
qui debent recipere super antiquum
iuramentum ipsorum; rota simili-
ter sub tali superius descripta: yfze
my wpozeltwe etc.*

1427 Pozn nr 1272 cd

W (cum loc.) = in

Quilibet mansum debet mensurare... cum pratis

In tribus campis vulgariter et trogem pole

1442 Tymbrac. 233

W (cum loc.)

me spr., 37

In domo mea y w pole

1414 Par. Polj. nr 40

W w polu

Quia ex recognitione fratrum predictorum
seniorum Johannis et Cristini Johanni
iuniori ultimi matrimonii cessit castrum
Bankowecz cum villis ..., videlicet Llgo-
tha Maior, ...Goluschouicze, item in
campo, al. w polu, ville Gebolthow, et
utraque Cowalicow, Maloschow ... cum omni
iure ... de his fratri predicto iuniori
cesserunt 1439 DokMp II 311

W(cum loc) = in

V In obstaculis aliis. w garryach
1444 ~~ad~~. I 107.
HePosn

Molendinatores... in ipsis molendinis... provi-
dere debent sub eorum iuramentis estructuras...
et lecta... ante rotam et post rotam V

q = grobla umocionna fattyne

W cum loc.

Gegozz iad wylan z boka
w cirkwi rok od roka

Gatka w. 40

W cum loc.

kozetye trakow... powynne nam
w krolewstwie naszym slobi
woyenne odcymac obikli

rac masoj

Sul 23

sim. Dzial 10

78

7a

/15/. Szoltys na na wojną gechacz.

/V/stawiany, aby kaszdi szoltys tako dw-
chownych yake swieczskych panow podlug swey mo-
czy kaszdy s nany na wojną poczagnał.

/16/. Dwchowny naya gechacz na wojną.

/P/otrzebno gest, aby kaszdy prawa swego
wszywał; ale ysze czastokrocz dwchowny w oczczy-
snye nyeschkaya, praw any vkonow krolestwa na-
szego podlug semyan a slyachty naszej nyeposta-
pvyacz, a wszakosz krolestwa naszego yake gyn-
szy zienyanye poszywaja, przeto vstawiany.

Dział. 10

W cum loc.

2

Abi geden w Krakowskey (in Cra-
coviensi) a drogy w sandamirskoy
zemlyadi (in Sandamiriensi terris)
sandree nasy ymyany

Sul 24
sim. Dnat 11

78

74

-----
przed sądem sobie rzecznyka zrzędził, czsoby
gego rzecz przewiodł.

/19/. O rozgódzenyv sadzy.

/I/sze rozmagicsi sądze rozmagicze ortel
wydawayą, a rzeczy czastokrocs podlug swey wo-
ley rozsądzayą, przeto chczen, aby sadza geden
pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugi
w Sadonyrz; a gdi ny w ktorą zenyą przerzecz-
ną wgodzeny, tedi sadza y podsadek tego powia-
tv na naszym dworze mayą bycz vstawycznye, mocz
sądow y rzeczy przed nany wyznawayance.

Dział. 11

75

79

-----
przed sądem sobie rzecznyka zrządził, czsoby
gego rzecz przewiodł.

/19/. O rozgódzenyv sadzy.

/I/sze rozmagiesi sadze rozmagicze ortel
wydawayą, a rzeczy czastokrocs podlug swey wo-
ley rozsądzayą, przeto chezen, aby sadza geden
pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugi
w Sadonyrzv; a gdi ny w ktorą zenyą przerzecz-
ną wgedzeny, tedi sadza y podsadek tego powia-
tv na naszen dworze mayą bycz wstawycznye, necs
sądow y rzeczy przed nany wyznawayancs. a o

Dziat. 77

W cum loc.

Abby gładaczy na wojnę, w stwo-
gdy własnych zemnie (in suis...
ferris) nye wygoreg... braly

Sul Fl,
Sim. Dział 65

woyna w wlosney zyemy nyewyaczey konyem ma-
 bracz, gedno rowny 66/ pokarm. /

/162/. O oczyszczeniu slyacheczstwa naganyonego.

/V/stawymy, aczby ktho byl naganyon, ysby
 nye myal prawa riczerskyego, ten naganyon dw
 starczy swego rodzaya obyczajem dawnym po oczczv
 a drugv starczv gynszego rodv a trzeczv dw trze-
 czego rodv obyczajem swylym kv otrzymanyv pra-
 wa riczerskyego na wyesez.

/163/. O braczy, kako syostry maja wydawacz.
 Dział. 65-66

/161/. Gyadacz na wojną, vmyerny pokarm na
bracz konyem.

/Y/sz slyachta z nyerzadnego ryczerstwa
wyaczey wlosną zyemya nysz nyeprzyiaczelską
zwykly spvstoschacz, vstawyamy, aby gydacz na
Dział. 65

W

Qui cum congregati, transierunt
Jordanem et castra metati fuerunt
in terra Israel, ²

(et castra metati sunt no(rucily)³ namethli⁴
in terra Israel (emny ydoff)hey)⁵

XV med. G. Wroc 140 v

✓ (extra provinciam)

-----96c

na thego /1/ Mayą albo mog-
ą zalo/2/wącz wtrzech szan-
dzyech /3/ obyczaynewylosz-
nych /4/ Sprawa prawego /5/
DAley Jakosz /6/ teszczye
nam /7/ pyrwey pysszaly ysz
/8/ nyszadnego przyszasz/9/
nyka moga szandzycz /10/
gdy nyezawy tego es /11/
myssa bardzo vnasz /12/ vła-
kly Co by nasze /13/ obes-
czye mvszimy w /14/ gynych
zemyach szv/15/kacz, a dru-
gye tesz tvtą

wnyescze anymamy stego prz-
yszastwa ktorego vszythku

OrtOssol 60,2,w.34

sim.Orthac 78 60,3,w.1-15

12 pr. c. doc.

-----139c

sthymtho czo szye wgego
gymyenyne wyazal y dzyer-
szy ge y przypowyeda szye
ktemv gymye/29/nyv a nasz
myesczanyn /1/ Mowy ysz
wye gescze /2/ gednego w-
gynych stro/3/nach dalsz-
ych czo szlu/4/cha ktemv
gymyenyv /5/ kthemv pyta-
ya czy gyst/6/ny czo kny-
emv szye pr/7/zypowyadaya
kako /8/ dlugo ma myecz
frystv /9/ aby tego pew-
nosc v/10/kazal rok ly
czy dzen ly albo wyaczey
albo czo gesth prawo tego

OrtOssol 77,3,w.28-29

sim, OrtMac 104 77,4,w.1-10

W p. c. doc.

V (in provinciis alienis)

-----140a

Tedy mają gym rowny dacz
dzyal tego gymyenyą a ma-
yą porąką

albo gyną pe/23/wnosc
dacz acz by kto/24/ry bl-
yszhy przyrodzo/25/ny te-
go vmarlego w /26/ rok y

dzen przyszedl a/27/by
gemv tego gymye/28/nyą s-
pelną stapyly y /1/ Wzda-
ly atesz ^{by} gdy który /2/

czlowyek wdalekych czv/3/
dzych stronach byl a p/4/
rzszedl by daleko po ro-
5/ cze y podnyv

y dokaze tego ysz tak da-
leko byl

OrtOssol 77,4,w.22-28 -
78,1,w.1-5

W p. c. Soc.

W cum loc.

3a

pany, pana nyemayacz abo w gynszych stronach
badacz, dzesyaczyna wstargla abo sdrapiessy-
la, tecz thym obyeczajem ma bycz klatha.

131. O rany kaplana abo szaka.

Ustawyamy tecz, aczby kaplana abo swya-
zonego szaka gdziekoleby zabyte abo vranyono
abo w gyaczstwo wsadzone, tedy ta parrochia ma
bycz zaklyata, gdziez slvszba bessa nye ma bycz t
ko dlugo, alysz wynowaczecz badze wydan byskv-
powy, a gdyby wynowaczecz sbyeczal abo vczekl,
tagdy knyeczce oney wszy abo nyasta naya przy-
Dzial. 4

szew nadroszy napelnionych z rada, z dobrym
 pomyslem dla pokoyu pospolnego y opory kosciel-
 nej, moza szlwbv oby stron wkładany między pa-
 nem krolem a tess biskvpea:

4/ /2/. aby gdy kteri drapyszoza / dzesyaczi-
 ny abe gwaltownyk rzeczy koscielnych byl nale-
 azon, ma bycz vpomyenyon klyatwa z vpomynanyu;
 saprawda, aczby leszal w klyathwie nymu szeszc
 mysyaczy, tedy knyecze pod nym badaczy, kterzy
 dawaya dzesyaczyna, mayz bycz z panem kiaczy
 asz do doszczeczynyenya. A gdyby tess nyektora

W (cum loc.) = in

ku pozrivanu w ocrvyrne
ad fruendum in patria

~~ca~~ 1461-67. Sermon. 34. v.

(B)eati, qui ad cenam nupciarum agni
uocati sunt Apoc XIX ... Qui (sc. agnus
iste) se totum electis suis pro capaci-
tate ipsorum exhibet ad fruendum in
patria ku poszivanv w *oczyszne

Serm 314v

W cum loc.

thowarzisze... prosily mistrzow swoich
chesci od nich... nye nyca yeno iako
w yuzrych nyesciech stawethnych sye
thowarzysze rada.

1491 RK 7 £ VII 56

W cum loc.

Gdy snya narodzył Jhus w Beth-
legem w Szydowskoje (in Beth-
lehem Juda Mat 2.1)

Ev Jam 293

W cum loc.

3

Movya, varn. yste szadny protok
przyjathy jest w oyczysnye soo-
gyey. ~~to~~ (in patria sua Luc 4.24)

Ew Zam 307

W cum loc

Brath zyczya cesara Prekopskiyego
kithory myaska w hordrye Zawol-
skuyey, wskazal do cesara Prekopskiyego
~~powiadajacz mo yaho cesar Zawolsky~~
~~chere zyczyacz ho Myepno~~

1500 List Fat 174

W cum loc.

W Zawolskoyey orobke rosstangnaly syaz
pauoye myedry soba y zabnaly
barar y s polovicra barar poschly
do Cirkass. Druga polovicra rosstar-
gala syaz myedry gymy

1500 List Fat 175

W - infra sua loc.

1. absolute...

Wypozze w swoich granicach) polycze Sub. by.

(infra suos limites)

C. L. Sub.¹

W cum loc.

Villas... iacentes in uniformis gra-
nicis vlg. w gednych granicach

1455 AGZ XIV 439

W cum loc.

~~Ale~~ asz do smyerczy swey w Gymjeny swem
dziedzinnem / ktorem kole ma panowacz y myasz-
kacz Sul 76

v (in bonis hereditariis)

-----25c

iako /29/ stogy zapyszano
odszlo/30/wa doszlowa wpy-
sza/31/nem reystrze A gdy
yv/32/sze tha nyewyasta v-

czy/33/nyla tho danye po-
szla /34/ zamasz y vmarla

Pothem /1/ Przyszedl gey

masz przed /2/ gayny sza-

nd ypytal orte/3/la thy ^(leg. 7)

my szlowy Gdy cz/4/yem ya

szyedzal szwą zo/5/ną wgy-

ey gymyenyv /6/ pelnym pr-

awem mam/7/ly szwey zenye

prawo od/8/zyerszecz

(in bonis eius)

ydoszagnacz gydaczego gy-
myenyą y nyegydaczego

OrtOssol 29,1,w.28-34 -

29,2,w.1-8

sign. OrtOssol 26

leg. 7

v (quavis ipse permaneret
in hereditate eadem)

-----130b

ktory sznych ma lepszą tey
rolej albo domv obroną
ten ly czo ge gemv zasta-
wyl

acz /24/ on zostal wthey
y za/25/pyszal albo zas-
tawy/26/ono yzapyszano

ten /27/ ly czo gye zas-
tawyl /28/ acz on zostal
wthey /29/ rolej albo w-

domv /1/ Czo zastawyl a o
dzyer/2/szal ly ten yvsze
tho czo /3/ mv zastawyono
gdy /4/ mymo prawo czekal

A on przedawa ge albo
chcze przedacz

OrtOssol 73,4,w.23-29 -

sim, OrtOssol 99 74,1,w.1-4

W. J. Soc.

W (cum loc.)

Lexal trii dni f grolye. ~~V~~¹/₂ XV R XXII 334
Cp, pr.

V (in terram terrarum)
Orthoc 129: w syamya thawida

-----181d
/20/ Ddvchownego pra/21/
wą mamy y sz /22/ takyego
czlowy/23/eka czo szye
szam szgvb/24/y1 tego ny-
emaya po/25/grzescz wzemy
tawrdey /26/ ale maya gy
zarzvczicz /27/ wblotho
podlug prawa /28/ GEden
czlowy/29/ek zabyl swa
/30/ zoną y przynioszl sz
/31/wego roszgrzeszenya

y kazanye lysth ysz Szge-
dnall szye szgey przyro-
dzonymy przyyaczelmy ysz
krolewą y krola przena-
laszl y ma tego lysth

OrtOssol 94,1,w.20-31

10 p. c. loc.

W cum loc.

W pyastko sabulo (percussum
Aegyptium abscondit sabulo Ex
2.12)

- ca 1470 Nam Lub 19

W: stąd go w piasek

W cum loc.

Gdybych ~~by~~^{szys,} w sremy choval,
albo towards sramproval,
zalbych wszethl thwey moczy?

~~MPKZ. I. 191, 351.~~

~~Pl. 15m. 350 351.~~

De morte v. 351

xim. ib. v. 359

W cum loc.

Dem mjar plathna, sryethm
sethoy w grobye,

thom thjlo vyrobjyl srobye.

Skasqa Proc w. 27, sim. Skasqa wroc w. 16

~~MPKJ.T. 197g.~~

~~Lale umierg. Schr. A. J. 295~~

H (cum loc.)

Gorythan, smathy, grobye,
or kthorym lezal bok Exam

xv Exam lit. xxix 115.
ex.)

~~100~~ W cum loc.

we

trecenta milia ad sedes nouas querendas
miserunt, ex eis porcio in, ~~gl. in tali~~
~~provincia~~, ve wloscheck, Italia conssedit,
~~que Romam captam~~

XV med. Gl Winc 145

W(e) (cum loc.) = in

~~W, W, W, W~~

In Austria W Rakusach, w Szwabach.
ca 1450 ~~Gr. Fil. IV~~ 571.

~~przed połową w XV~~

~~Prace Kazania husyty.~~

~~XV w) PR. FIL. t. 4 str. 571~~

W (we) - in.

W sraty wynala sklonyla we
szlobye - pannis involuit...
reclinavit... in presepio

~~XIV~~ sycj 252.
med.

Peperit (sc. Maria) filium suum... et pannis eum
involuit, w sraty wynala, et reclinavit eum
in presepio sklonyla we szlobye (Luc 2,7)

W (cum loc.) = in

Leccavi vpeklem in populo, w popule co-
medi celum ^vzeta. # XV, Lab. 517.
med.

W

Thedye ya iwishu d'radze bande, R. XIX, 104

Илексы н. 69

At cum loc.

Scrusstene y nesborzestwo ro dro-
gach yich (contritio et infelicitas
in viis eorum)

Fl 13, 7, sim. Pur

P: kszdykolwiek sie oboscq, roztawiajz ... spuchstosciami i skody
M: w skruszeniu i niemozliwie na drogach ich

W cum loc.

Sgro madziwsi przeciwko gryn
wsztko pospolstwo * wye drzewach
stanowich (cum... coacerassent...
ad ostium tabernaculi)

BZ Num 16.19

28: przy wejściu do namiotu

W cum loc.

we

Jako gest był maczacz stepi
* wyjęzmacz (in tenebris)

BZ Deut 28.29

10 cum loc.

10 postorate nyepziyacele ma-
yoc, parali ge bycz (medios ho-
stium ferire coeperunt)

B7 Jos 8.22

BP: tenus postate otoereni + olyden stron

W cum loc.

Terzi kto polycerul blystnemu swe-
mu... dobitor~~o~~ k strasty, a vmadobi...,
prawa przyszytne b~~o~~dye w postrod-
ku (in medio), yste nye stozydqndol r~~o~~-
ky ne steet blystnego swego

BZ Ex 22.11

byc w p. - byc podstawa wyroku

W (cum loc.)

Ach, mój kwiatku naroszkoszyjski, ... na
Twojem liście byłem kwiatem a rosa
czerwona w poszrotku. 1447-1462 Tab. 545.

10 cum loc.

Ktore mogli należet... w syeny
krolyowye (in palatio regis)

BZ IV Reg 12, 18
sim.

W cum loc.

Wsyenyte]] (in) vestibulo (I Par 17, 28)

Bódt pod rókó sinow x Amosowich ku potrebye
damu bozrego w syenyad a w posnystniid comorad
(in vestibulis et in exedris) BZ I Par 23, 28, sim.

ca 1440 Mam ^{ub} 93 ~~sim Mam K~~

V (in alicuius proprio)

-----57d

/19/ gdy nayda kradzesz al
/20/ bo roszboy wgego zam
/21/ kv czosz szam knyemv
/22/ klucz noszy Nyszly by
/23/ takye male rzeczy al-
bo /24/ male ydrobne rze-
czy /25/ byly ysz ge mv no-
szo /26/ no oknem wrzvczycz
/27/ zatho moze na krzyszv
/28/ praw bycz yako geth
/29/ praw podlug prawa /30/
Przesthapyly kto /31/ prze-
czywko racz /32/ czam albo
przeciwy /1/ ko myesczkyey
vffale

od tego mogą raczche wsz-
andz wyna podlug mylosczy

Ort0ssol 43,1,w.19-32 -

43,2,w.1

W pr. e. doc.

-----136b
/15/ Gedna nye/16/wyasta
po /17/ szmyerczy gey ma-
zą /18/ vrodzylą dzyeczą
a /19/ tho myeny zoszmya
/20/ gynych dobrych czny
/21/my nyewyastamy /22/
ysz to dzyeczą bylo zy/23/
wo asz ge chrzczono /24/
albo chrzczyly tey to /25/
nyewyasty dla na/26/glos-
czy szmyerczy ta/27/mo
gyste wkomorze /28/ gdzie
tho bylo *V(in comora)*
wtagemnyczy przy vradze-
nyv themv Jako Gest oby-
czay a chce to szwyath-
czycz

W. M. C. Soc.

OrtOssol 76,2,w.15-28

sim. OrtOssol 103

W cum loc.

Wszadyz,

Trzeba luterkię przywrócić,
by ona sędziła w zwoyey lasrny

~~MARK. I. 188, 246.~~
~~Al. adm. 243, 246~~

De morte w. 246

w cum loc.

Wszedł teżba luszczkoy przyyasem,
by ona ~~szkely~~ w swozey lasiny
aby ona ~~vinyey~~ napocryla

~~MPKJ. I. (88, 247.~~

~~Bl. psm. 247~~

De morte w. 247

W (cum loc.)

Uni. laboratorii & regelnisi 2 grossos
1495. Warsch. I 392.
(Pom)

w

From myal gymnyenya na thworze,
crom myal w skrynij y w komore,
tho my wrythko ofworycyj.

~~U.K.J. T. 196 c.~~

~~Lule umier c. Nchr. A. I. 193~~
Skarga Droc w. 10, sim.
Skarga Droc w. 10

W (cum loc.)

Cubili - v prxybytkov
ex. XV ~~111111~~ II 312.

(ventris obtuso positus cubili
senserat regem thalamo manentem)

W cum loc.

W skriny (in abscondito) placaco
bydze dusta ma

BZ Jno 13, 17

15 cum loc.

Bicia strzelaly w tajemnosci
(ut sagittent in occultis. Pub:
potajemny) nepokalanego

Fl 63,3

? : niewiada

W: aby w skrytosci strzelali na nepokalanego

M: aby usgodic w skrytosci niewinnego

W cum loc.

Quia tu non vis ipsis restituere
privilegia super villam... Stobno, quas
tenes in tuo reservaculo al. 10^x thhvem
diovanyv

de. - schowck

1500 1767 XVIII 418

W cum loc.

Cum omnis boni doctrina paliasi
dedignatur in abditis, q. in occultis
in thagennoscra, et querat in lucem...
propagari

t. = kirjasto

1466 RRp XXII 12
sim.

W (cum loc.) = in
~~7~~ W

W Tagemrich
(in abditis)

~~1461-67~~ Sermon. 150. v.

~~1424/108~~ ~~Ms. 150 v.~~

297

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Ms. karta~~

-----48a
/31/ Starego daw/32/nego o-
byczaią /1/ Wnaszem myescz-
ye Rad/2/czcze roczne wyby-
eraly /3/ przyszasznyky A.
kako/4/koly prawo y waszche
/5/ navczenye gym wzya/6/w-
ylo ysz ony nyemą/7/yą spr-
awa przyszaszny/8/kow wybr-
acz any gych /9/ szandzycz
wszdy ony p/10/rzestawayą
swego oby/11/czayą przysza-
sznyky rocz/12/ne wybyera-
yą a chczą /13/ by vnych
przyszasznychy /14/ prawo
braly *(in nostra in civitate)*

W for. e. doc.

OrtOssol 38, 3, w. 31-32 -

OrtOssol 38, 4, w. 1-14

-----18a
/26/ GEden zyd zalowal
/27/ na krzeszczyyana ysz
/28/ mv layal y wyznał
/29/ ysz nazwał gy kurwym
synem /33/ GEden czlowyck
wna/1/sszem myesczye nawa-
czon /2/ panv lszywy tako
asz /3/ szye pan nayne ro-
szgnye/4/wal y kazal gy
yacz /6/ GEden czlowyck w-
na/7/sszem myesczye vpew
/8/nyon slowye dano /9/ mv
myr przydcz y ody/10/cz
swe sprawycz y prze/11/
dacz wolno-----

Ort0ssol ~~22,3,w.26-33~~

22,4,w.1-11

W p.e. d.

Handwritten notes on the right margin, including the word "Eden" and other illegible characters.

-----4a
/19/ Daley pytalyscze nasz
/20/ o ortel czo gy wyrze-
cze/21/nyv wyrzekl wasz
przy/22/szasznyk /25/ Da-
ley gedna maszath/26/ka o-
zalowala swego /27/ maza
ysz ya porzuczyw/28/szy po-
yal szobye gyna /29/ zona
/1/ Od starego dawnego o/2/
byczaya wwaszym myescze /3/
raczczye roczny wybyera/4/
ly przyszasznyky /6/ Daley
sstarego dawne/7/go obycza-
ya nasschy wo/8/ythowye al-
be Sandze

OrtOssol 13,2,w.19-29 -

13,3,w.1-8

W. J. d.

-----20d

/2/ Daleyesczye nasz /3/ py-
taly ktho ra/4/nne ludzy ma
ogladacz /5/ Szadzaly przy-
szascznyczy/6/ly lyekarz ra-
nnemv na /7/ wysznanye sza-
ly rany cz/8/yaszkye albo
blyszku szm/9/yerczy albo
nye /10/ NA tho my przyszą
/11/sznyczy Smaydbur/12/ku
mowyemy pra/13/wo Szadzą
gye ogladacz /14/ ma thy
rany y przed pra/15/wem gye
szesznawacz yka/16/kye by-
ly Ale wmyesczye/17/ch

gdze są ranny lekarze

thym to dayą... powiedacz

W. p. c. d.

-----49a
thym ze/27/myam czo gych
on na /28/ krzesczyanstwo
nawrocil /29/ A to on v-
czynyl szpapy/30/eszkym
przyszwolenym /31/ y xan-
dzą naszego a po/32/stawyl
Radczcze wnasz/33/em myes-
czye roczne wy/1/byeracz
ale przyszasznyky /2/ na
dlugy czas a tho my /3/
dzerzemy zaprawo nage/4/go
pamyacz Jakoszeszmy /5/
poczaly rok od roku a po
/6/dlug tego nassego obycz
/7/ayv -----

OrtOssol 39,1,w.26-33 -

39,2,w.1-7 -----

W p. c. doc.

-----49b
nyekthorzy xanząta/8/ y pa-
nowye szwa mya/9/sta posta-
wyly y dzyersz/10/ely yte-
sz nyekthore mya/11/sta sz-
obye wyszwolyly /12/ a wsz-
ythkym obyczayem /13/ tak-
ye prawo y wyelkyerz /14/
popolszku vchala ymye/15/
ly yaky my mamy wna/16/sz-
em myesczye agdy my /17/
nyewyemy waszego /18/ myas-
ta obyczaya yw/19/yelkrzow
popolszkv prz/20/yszwole-
ną nyemozem /21/ wam na to
od pyszacz /22/ gynako-----

OrtOssol 39,2,w.7-22

sim. OrtOssol 43

W pr. c. doc.

-----49c
yedno yako szmy /23/ wam
pyrwey othym /24/ pyszaly
a gdy by waszy /25/ myescz-
anye spospolne/26/go przy-
szwolenya knam /27/ pysza-
ly aby wszyczkym /28/ oby-
czagem chczely dzyer/29/sz-
ecz prawo y wyelkrze /30/
yako my dzyerszymy w /31/
naszem myesczye Tedy /32/
ocz by nasz ządaly Tho /1/
Chczely bych om gym radz/2/
ycz przyaczelszkye y pod/3/
lug prawa od pyszacz /4/ ya-
ko gest sprawa prawego-----

OrtOssol 39,2,w.22-32 -

sim. Orthuc 39,3,w.1-4 -

U(Chm civitate nostra)

W. J. c. Doe.

-----58a
od /2/ tego mogą raczcie
wszan/3/dz wyją podług my-
lo/4/szczy y vffaly myescz-
ye/5/kyey a to gestą spra-
wa /6/ DAley bandze/7/ly
ktho wybr/8/an raczcza al-
bo /9/ przyszasznykyem a
ban/10/dzely wssznaczon
raną /11/ zabyczym albo w+
gynem /12/ myeszkyem vrza-
dze albo /13/ wszluszbye
Tedy mogą /14/ odnyego wz-
ancz mye/15/szcza vchchwa-
lą anye/16/stly na to kth-
orą wmye/17/szcze vchwala

Tedy gy maya ffoldrowacz

OrtOssol 43,2,w.1-17

W per. c. loc.

Thac
Tuc

V (30. 01. 1941)

-----72a
 /23/ mozely on to gemv od
 /24/ pusczyez nayn nyszalu
 /25/ yacz maly tho prawo
 /26/ czyrpyecz zamyasto a
 /27/ maly ten merdacz albo
 /28/ ten czosz szlego szl-
 ego v/29/ czynyl zostacz
wmyescze /30/ czyly czo
 gest sprawa pravego /31/
 NA tho my przysz/32/ aszny-
 czy Smayd/33/ borku mowymy
 /1/ Prawo Bandzely ktho
 /2/ zabyth a yego blyszy
 n/3/ yechcze tego zalowacz

W por. e. doc.

 OrtOssol 49, 3, w. 23-33 -
 49, 4, w. 1-2 -

sim. dot Mac 61

V (in civitate, qd. id est in iure
civilis)

-----90d

/24/ TEgo vmarlego /25/
szyostry szyn czo /26/ ge-
st mv blyszy /27/ przyro-
dzony po oczczv y /28/ po-
maczerzy ma wszandz/29/
gemv gymyenyne anye /30/
brathny szyn czo mv ged
/31/no pomaczyerzy przy
/32/rodzony gest albo ysz-
by /33/ gedno po oczczv
podlug /34/ prawa prawego
may /1/ Gdy by ktory /2/
czlowyek my/3/al woythowst
/4/wo dzedzynie wmyescz/5/
ye wprawy myesczky/6/em

OrtOssol 57, 4, w. 24-34 - -

OrtOssol 58, 1, w. 1-5

MS for. c. Soc.

/24/ TEgo vmarlego /25/
 szyostry szyn czo /26/ ge-
 st mv blyszy /27/ przyro-
 dzony po oczczv y /28/ po-
 maczerzy ma wszandz/29/
 gemv gymyenyne anye /30/
 brathny szyn czo mv ged
 /31/no pomaczyerzy przy
 /32/rodzony gest albo ysz-
 by /33/ gedno po oczczv
 podlug /34/ prawa prawego
 may /1/ Gdy by ktory /2/
 czlowyek my/3/al woythowst
 /4/wo dzedzypne wmyescz/5/
 ye wprawye myesczky/6/em

I .

MS peric. doc.

OrtOssol 57, 4, w. 24-34

58, 1, w. 1-5

-----8d
/27/ Daley wmarl geden /28/
czlowyek y szostawyl /29/
poszobyte szyrothnego
syna /32/ Gdy by ktory cz-
lowyek /1/ myal woythostwo
/2/ dzyledzy wmyesczye wpra
/3/ Gdy by ktory krol al/4/
bo gyny pan albo dzye/5/dz-
yczny woyth myal /6/ woyth-
ostwo dzyledzy/7/czne wmyes-
czye /10/ Pytalysczye o pr-
awo /11/ Geden czlowyek vm-
rl /12/ ten byl kupyl Sol-
thys/13/stwo co leszy wmay-
d/14/burszkyem prawye a
/15/ stego szluza krolowy

OrtOssol 16,3,w.27-32 -

16,4,w.1-15

W. p. c. d.

-----8d
/27/ Daley wmarl geden /28/
czlowyek y szostawyl /29/
poszobyte szyrothnego
syna /32/ Gdy by ktory cz-
lowyek /1/ myal woythostwo
/2/ dzyedzy wmyesczye wpra
/3/ Gdy by ktory krol al/4/
bo gyny pan albo dzye/5/dz-
yczny woyth myal /6/ woyth-
ostwo dzyedzy/7/czne wmyes-
czye /10/ Pytalysczye o pr-
awo /11/ Geden czlowyek vm-
rl' /12/ ten byl kupyl Sol-
thys/13/stwo co leszy wmay-
d/14/burszkyem prawye a
/15/ stego szluza krolowy

OrtOssol 16,3,w.27-32 -

16,4,w.1-15

W p.r.e. d.

v (in civitate)

91b

-----
 lokczyem albo gy/22/nym
 obesczym obchodzy/23/cz
 szye wmyesczye amo/24/ze
 ly tho myasto tego /25/
 bronycz wtey myerze /26/
 ysz by odnyego nyszad/27/
 nego szoszv nyebraly /28/
 albo wgyney kthorey/myerz-
 e bronycz nye /30/ albo na
 kthory konyecz /31/ tho
 ma przycz sprawa /32/ Mye-
 szczanyn czo ma /33/ woytho
 wstwo /1/ dzedzyczne
 wmyesczye

W. J. e. doc.

OrtOssol 58,1,w.21-33 -

58,2,w.1

-----91b

lokczyem albo gy/22/nym
obesczym obchodzy/23/cz
szye wmyesczye amo/24/ze
ly tho myasto tego /25/
bronzcz wtey myerze /26/
ysz by odnyego nyszad/27/
nego szoszv nyebrały /28/
albo wgyney kthorey/myerz-
e bronzcz nye /30/ albo na
kthory konyecz /31/ tho
ma przycz sprawa /32/ Mye-
sczanyn czo ma /33/ woytho
wstwo /1/ dziedzyczne
wmyesczye

one znaczą

OrtOssol 58,1,w.21-33

58,2,w.1 OrtMac 73

W p. i. doc.

-----91c

- /2/ nyemoga bronycz szyn
- /3/ kowacz Szukna krayacz
- /4/ lokczyem albo gynego
- /5/ myesczkego obyczaya
- /6/ wmyesczye acz on ma
- /7/ woythowstwo wmye/8/s-
- czye przeto moze dobrze
- /9/ pozywacz takyego my
- /10/ esczkyego obeszczya
- yako /11/ gyny myesczanyn
- acz on /12/ stego myasthv
- prawo czy/13/ny jako gyny
- myescza/14/nye albo myes-
- czanyn /15/ podlug prawa
- maydb /16/ Gdy by krol al
- /17/ bo gyny pan

Wj. p. e. Soc.

-----91c

- /2/ nyemoga bronycz szyn
/3/ kowacz Szukna krayacz
/4/ lokczyem albo gynego
/5/ myesczkego obyczaya
/6/ wmyesczye acz on ma.
/7/ woythowstwo wmye/8/s-
czye] przeto moze dobrze
/9/ pozywacz takyego my
/10/esczkyego obeszczaya
yako /11/ gynny myesczanyn
acz on /12/ stego myasthv
prawo czy/13/ny yako gynny
myescza/14/nye albo myes-
czanyn /15/ podlug prawa
maydb /16/ Gdy by krol al
/17/bo gynny pan

for i. doc.

V (or civitate)

-----91d

- /18/ albo woyth dziedzyczny
- /19/ myal tho woythowstwo
- /20/ w myesczye y tho woy
- /21/ thowstwo nayal gedne
- /22/ mv myesczanynowy /23/
- agdy ten by nayal czso
- /24/ wszwe myasto gynego
- /25/ postawyl moze ly ten
- /26/ czo nayal albo ten
- czo /27/ go na szwem myex-
- sczezv /28/ postawyl wmye-
- scze /29/ szynkowacz Svkn
- kra/30/ yacz albo gynego
- mye/31/ sczkyego obyczaya
- pozy/32/ wacz rownye szgy-
- nymy

W per. e. doc.

Mac p

-----8d
/27/ Daley wmarl geden /28/
czlowyek y szostawyl /29/
poszoby szyrothnego
syna /32/ Gdy by ktory cz-
lowyek /1/ myal woynthostwo
/2/ dzjedzy wmyesczye wpra
/3/ Gdy by ktory krol al/4/
bo gyny pan albo dzye/5/dz-
yczny woynth myal /6/ woynth-
ostwo dzjedzy/7/czne wmyes-
czye /10/ Pytalysczye o pr-
awo /11/ Geden czlowyek vm-
rl' /12/ ten byl kupyl Sol-
thys/13/stwo co leszy wmay-
d/14/burszkyem prawye a
/15/ stego szluza krolowy

Ort0ssol 16,3,w.27-32 -

16,4,w.1-15

W p. c. d.

-----91d

/18/ albo woyth dziedzyczny

/19/ myal tho woythowstwo

/20/ w myesczye y tho woy

/21/thowstwo nayal gedne

/22/mv myesczanynowy /23/

agdy ten by nayal czso

/24/ wszwe myasto gynego

/25/ postawyl moze ly ten ...

/26/ czo nayal albo ten

czo /27/ go na szwem mye-

szeczv /28/ postawyl wmye-

scze /29/ szynkowacz Svkno

kra/30/yacz albo gynego

mye/31/szkyego obyczaya

pozy/32/wacz rownye szgy-

nymy

rac p

Ort0ssol 58,2,w.18-32

Wj. pr. c. doc.

-----92a

/1/ Myesczany albo moze ly
/2/ gym kto tego bronycz
czy/3/ly nyemoze albo czo
gest /4/ prawo podlug pra-
wa /5/ Nyemoga krolew/6/
szkyego woytho/7/wstwa al-
bo gy/8/nego sandv nayacz
~~szky~~ any /9/ ten czo szya
tego podyal /10/ moze wsze
myasto gyne/11/mv poleczy-
cz a ktho nye /12/ gest
szwamy nyesczany/13/nem
ten wwaszem mye/14/szcze
nyemoze szynkow/15/acz

W p. e. doc.

Tłacz 44. Wawrzyn, Leg. w Wawrzyn
OrtOssol 58,3, w.1-14

-----96d
/16/ wmyescze anymamy /17/
stego przyszastwa ktore/18/
go vszythku any pla/19/tu
Mozely szam szyebie /20/
przyszasznyk sządzycz /21/
przesz guba swego obe/22/
szą Czyly nyemoze /23/ a-
lbo czo gesth prawo /24/
Gdy ktho przym/25/ye przy-
sząstwo /26/ na szwą przy-
sz/27/agą Tako ysz on kt-
he/28/mv przysząsze dokto
/29/regu czassv agdy cza-
sz /30/ przydze

Tedy on tego przysząstwa
wolen y proszen gest

W
for e. doc.

V (uclerit... iudicium in ciuitate,
in qua)

-----127a

amoze ly tho vczynycz al-
bo nyemoze czyly czso
gest /21/ prawo podlug
prawa /22/ Syedzily krol
/23/ naprawye /24/ wmyes-
czkyem /25/ wktorem maya
nye/26/myesczkye prawo te
/27/dy przednym moga /28/
ortel layacz a czyag/29/
nacz szye do thego wy/30/
szego prawa gdzie tho /31/
gyste myasto obycza/32/
nye szle po prawo a /1/
To gest sprawa prawego

W p.r.c. doc.

OrtCssl 72,3,w.20-32 -

-72,4,w.1-----

1 (pro mysczkye. OrtCssl
97: pomyedzely... na prawo u myasto)

-----127a
amoze ly tho vczynycz al-
bo nyemoze czyly czso
gest /21/ prawo podlug
prawa /22/ Syedzyly krol
/23/ naprawye /24/ wmyes-
czkyem /25/ wktorem maya
nye/26/myesczkye prawo te
/27/dy przednym mogą /28/
ortel layacz a czyag/29/
nacz szye do thego wy/30/
szego prawa gdzie tho /31/
gyste myasto obyczą/32/
nye szle po prawo a /1/
To gest sprawa prawego

W. J. J. J. J. J.

OrtOssol 72,3,w.20-32 -

72,4,w.1

-----127d

poddaly szyć tako przed
szyedzącą radą tedy prz-
epadnye... Szłowyenszką
grzywną

/26/ A staryelyszye tho p

/27/rzed woythem tedy m

/28/v przydze zato osszm

/29/ szelagow sprawa pra

/30/wego maydborszkyego

/1/ Kyedy by wn/2/asznym

mye /3/ myeszczye czlow/4/

yeka zatwerdzono slo/5/w-

ye poraką albo gynym /6/

kthorym obyczagem al/7/bo

ytesz gdy szwan ku pra/8/

wu A nye przyszedl

a oth banthowan szlowie

szkazan

OrtOssol 72,4,

Doc. Pracy

~~w. 26-30~~ - 73,1.w.1-8

• sim. ort. 98

W. J. e. Doc.

-----11d
/18/ Kyedy by wnasz/19/em
myesczye czlowyek /20/ za-
czwyerdzon slowye /21/ po-
rąką /24/ Umrzely nyewya
/25/stą a ponyey nyszadne
/26/ dzyeczą nyezostanye
/27/ komv przydze gey gy
/28/dacze gydacze gymyeny
/30/ Gdy by czlowyek m/31/
yal nakogo szwyadecz/32/ny
lysth o dług szgay/33/nego
sandv a then czło/34/wyek
rzeklby tako /2/ Gdy by ge-
den czlowyekv /3/ drugemv
zastawyl rola /4/ albo
kthore stagey gy-----

OrtOssol 18,4,w.18-34 -
19,1,w.2-4

W. p. c. d.

V (x. wieście)

-----128a

Kyedy by wnasznym mye my-
eszczye czlowyeka zatwer-
dzono... albo ytesz gdy
szwan ku prawu A nye
przyszedi

a /9/ oth banthowan szlo-
wie /10/ szkazan ten czl-
owyek p/11/rzyszedl do
gynnego m/12/yastą czo by
tesz wnyem /13/ bylo nye-
myeczszkye pravo /14/ ka-
ko tego czlowyeka ku /15/
prawu mogą dobycz al/16/
bo kako on ktemv moze /17/
szye sprawycz albo szbicz
/18/ podlug prawa prawego
-----

fac Thachy

Ort0ssol 73,1,w.8-18

sim. OrtThac 98

Wp.m.e. loc.

V (in civitate)

-----128b

/19/ Gdy bandze czlo/20/
wyek zatwyer/21/dzon wge-
dnem /22/ myesczye a szb-
yeszy /23/ dodrugego mya-
sta czo /24/ tesz mą nye-
myeczszky/25/e prawo a
chczely go /26/ powod do-
bycz Tedy /27/ mą przyny-
escz lysth /28/ tego od
woytha y prz/29/yszaszny-
kow zgayne/30/go snadv s-
tego tho m/1/yasta

gdze ten czlowyiek zatwye-
rdzon a ma gy gescze kth-
emv szamosszyodm poprzy-
szancz

OrtOssol 73,1,w.19-30 -

sim. orthoc 98 73,2,w.1

W. J. c. Soc.

a chczely go powod dobycz
Tedy mą przynyescz lysth
tego od woytha y przysza-
sznykow zgaynego sandv s-
tego tho myasta

gdze ten czlow/2/yek zat-
wyerdzon a /3/ ma gy ges-
cze kthemv /4/ szamosszy-
odm poprzy/5/szancz, Az
gest on taky /6/ zaczwy-
rdzony czlo/7/wyek wthem-
tho m/8/yesczye szktorego
lysth /9/ on przynyoszl
atako /10/ dobandze pra-
wem szw/11/ego zaczwyer-
dzonego /12/ czlowyeka
podlug prava *one tracky*

OrtOssol 73,2,w.1-12

rim. orthlac 98

W. J. P. e. L. e.

Tac bez w miesie

-----132b

MOzely myasto...wczynycz
wyelkyerz...kv polepszenyv

/27/ myesczykyemv czyly

/28/ nyemogą albo czo gest

prawo /29/ Raczcze moga

/30/ dobrze szwimy /31/

rostropnyeyszy/32/my Mye-

szczany /1/ vczynycz wsz-

wem myesz/2/czye pospoly-

thy wyelkye/3/rz kv vszy-

thkv myesczkye/4/mv bez

wyedzenyą /5/ y bez wo-

ley szwego wy/6/szego pa-

ną Gdy ten w/7/yelkyerz

nyegest przecz/8/yw pos-

polnemv pyssza/9/nemv

prawu podlug prav *Mucywssem*

OrtOssol-74,3,w.27-32

74,4,w.1-9

pr. c. doc.

NS

in civitatibus pro iure Mayd-
burgensi residentibus

-----134b

atesz ony nyemaya zadne-
mv

/1/ Czlowyekowy ortela /2/

przedacz albo przedaw/3/

acz ale myastham czo /4/

wnych gest nyemye/5/czkye

prawo gdzie tho /6/ są

przyszaszniczy czo /7/

prawo wydawaya /8/ posta-

wy ono ysz gym /9/ malo

czo dawaya /10/ yako by

kzlo szbye /11/ przeto

ysz ony mvsa /12/ szye

trozskacz otho ab/13/y

taky ortel wydaly

yakoby szwey przyszadze

dosycz vczynily

OrtOssol 75,3,w.1-13

sim. OrtOssol 101

W pr. c. hoc.

-----134c

przeto ysz ony mvsa szye
troszkacz otho aby taky
ortel wydaly

/14/ yakoby szwey przy/15/
sządze dosycz vczyny/16/
ly atesz ysz mvszą /17/
przetho czastho szwą /18/
robotą y obesczye /19/
zamyeszczacz Jtesz ten /20/
ortel dacz zapyssacz /21/
tego dla przyszaszny/22/
czy mvsa vsznacz to /23/
czo gest stego vklad /24/
wthemto myesczye /25/ a
tho gest Sprawa

MS p.p.c. Soc.

OrtOssol 75,3,w.14-25

sim. ortkuc 102

-----152b

czy to moga swe gymyeny
dobrze dacz albo prze-
dacz

komv chcza Gyny /25/ sza
beszprawny szlow/26/ye
beszmyerny acz w /27/
them myesczye myrv /28/
nyemaya wthemsze /29/ y-
prawa nyemaya /30/ aten
wgynem myesczie /1/ Mogl
by swe gymyeny /2/ od-
dacz albo tesz wthem /3/
myesczye gdze tho gesth
/4/ beszmyrny gdy by po-
wod

y woyth gemv myr daly

OrtOssol 82,4,w.24-30 -

83,1,w.1-4

Handwritten signature:
J. J. J. J. J.

-----152b

czy to moga swe gymyeny
dobrze dacz albo prze-
dacz

komv chcza Gyny /25/ sza
beszprawy szlow/26/ye
beszmyerny acz w /27/
them myesczye myrv /28/
nyemaya wthemsze /29/ y-
prawa nyemaya /30/ aten
wgynem myesczie /1/ Mogl
by swe gymyeny /2/ od-
dacz albo tesz wthem /3/
myesczye gdze tho gesth
/4/ beszmyrny gdy by po-
wod

y woyth gemv myr daly

OrtOssol 82,4,w.24-30 -

sim.Orthoc 112 83,1,w.1-4 -

W. J. C. Soc.

-----152b

czy to moga swe gymyeny
dobrze dacz albo prze-
dacz

komv chcza Gyny /25/ sza
beszprawy szlow/26/ye
beszmyerny acz w /27/
them myesczye myrv /28/
nyemaya wthemsze /29/ y-
prawa nyemaya /30/ aten
wgynem myesczie /1/ Mogl
by swe gymyeny /2/ od-
dacz albo tesz wthem /3/
myesczye gdze tho gesth
/4/ beszmyrny gdy by po-
wod

y woyth gemv myr daly

OrtOssol 82,4,w.24-30 --

sim. ortOssol 83,1,w.1-4

W. p. c. doc.

V (in nostrae civitatis
jurisdictione)

-----175c

/6/ Wnaszchem /7/ myes-
czye /8/ geden przypowye-
dal /9/ szyć kv polv mv-
rowy /10/ swego sąsziada
a gd/11/ysz s ta stala o-
ba Sam/12/pyerzą przed
prawem /13/ Rzekl powod
tego mrv /14/ gest polo-
wycza mego /15/ atho ch-
czą dokazacz te/16/dy rz-
ekl Sampyerz ka/17/ko on
tho moze albo /18/ chce
dokazacz

tedy on rzekl powod Jsz
tho chce dokazacz przy-
szaszny my ludzmy

OrtOssol 91,4,w.6-18

sim orthos 126

W p. c. doc.

-----15b
/18/ Gdy woyth foldruge
/19/ o glowa czyaszkye rany
/20/ albo oktorakoly bezpra
/21/wą rzecz syrothną czo
/22/ szye stalo nyewyesczye
/23/ ysz gey maza wrazono
/24/ Gdy kogo owyną o /25/
glową o czyaszkye ra/26/ny
albo oczkoly gynego /28/ W-
naszem myesczye /29/ geden
przypowyedal /30/ szye kv
polv murowy /31/ szwego
szaszyada

OrtOssol 21,1,w.18-31

W per. c.d.

-----152b

czy to moga swe gymyenyę
dobrze dacz albo prze-
dacz

komv chczą Gyny /25/ są
beszprawy, szlow/26/ye

beszmyerny acz w /27/

them myesczye myrv /28/

nyemaya wthemsze /29/ y-

prawa nyemaya /30/ aten

wgynem myesczie /1/ Mogl

by swe gymyenyę /2/ od-

dacz albo tesz wthem /3/

myesczye gdze tho gesth

/4/ beszmyrny gdy by po-

wod

y woyth gemv myr daly

OrtOssol 82,4,w.24-30 -

sim. Orthrac 83,1,w.1-4

W. pr. c. Soc.

v (in omnibus locis)

-----182b
/10/ Gdysz ma roszgrz/11/
eszenye od Rzy/12/mszkye-
go stolczą /13/ ysz gye
przyrodzony/14/my zgodnal
a krol y /25/ krolową my-
loscz y la/16/szką wroczy-
ly podlug /17/ vkazanego
lysthv na /18/ to ten cz-
lowyek przy/19/szedl za-
szą kswemv /20/ prawu we-
sweschech /21/ myesczech ✓

a nykth mv moze przyganycz
podlug prawa Jako gest
prawo maydbor

OrtOssol 94,2,w.10-21

sim Ortma 129

Wte
Pr. c. loc.

v (in ciortate)

-----205c
przyszasznyczy y woyth
nyesprawnye zechemnye
wzaly wyną

/6/ a mvssy my me pyena
/7/dze wroczycz czo o tho
gest zaprawo /8/ Thy wy
/9/ny czo przyszasz/10/
nyczy doszyagly /11/ ywz-
aly zwoythem ty /12/ spr-
awnye wzaly pod/13/lug
prawa prawego /14/ GEden
czlow/15/yek wnaszym /16/
myescze nawadzon pa/17/mv
Przywye tako asz sz/18/ye
pan nayne rozgnye/19/wal
y kazal gy yancz

12 per. c. doc.
W

OrtOssol 103,3,w.6-19

sim. Ortholuc 141

-----18a

/26/ GEden zyd zalowal

/27/ na krzeszczyyana ysz

/28/ mv layal y wyznał

/29/ ysz nazwal gy kurwym

synem /33/ GEden czlowyck

wna/1/sszem myesczye nawa-

czon /2/ panv lszywy tako

asz /3/ szye pan nayne ro-

szgnye/4/wal y kazal gy

yacz /6/ GEden czlowyck w-

na/7/sszem myesczye vpew

/8/nyon slowye dano /9/ mv

myr przydcz y ody/10/cz

swe sprawycz y prze/11/

dacz wolno-----

OrtOssol 22,3,w.26-33 -

22,4,w.1-11-

W p.r.c. d.

W (cum loc.)

4

Kovo ale pod latym bozrego narodzena M^oCCCC^oXXII,
~~osnego dyna ckrasyera lutego~~ w metrze ploce-
skem rzezcrony Jan shodryl. 1474 Tab. 540.

-----68a
na /16/ z yemną to gest ysze
/17/ s zye wyrwye stego pra
/18/ wa wktorem s z yedzy /19/
aby gego doma nye /20/ za-
stano w gego pra/21/ wye te-
dy moze gego /22/ g ymyenye
albo rzeczi /23/ osszagna-
cz ten powod /24/ czo s zye
nan zaluge /25/ y oszyescz
zaszwoy d/26/ lug y to pra-
wem v/27/ dzwyerdzycz pod-
lug pra /28/ Daley gdy
czlo/29/ wyek v gedze /30/
albo szbyeszy v (In civitatis
iudicio)

OrtOssol 47,4,w.15-29

21. RTF 52

NS p.c.d.c.

Ø31/ Dzyeczy czo szoby
 szobą /32/ myely wmalshen-
 stwe /33/ Thy obu dwv wye-
 szmą /1/ Gymyeny pogych
 szo/2/bą szmyerczy ale dz-
 yeczy /3/ czo szobą myely
 przed m/4/alszenstwem czy
 nyemogą /5/ gymyenya mye-
 cz Sprawa /6/ Gdy by geden
 /7/ czlowyck zat/8/wyerdz-
 on wnaszem pra/9/wye rok
 y dzyen Oglo/10/wą albo o
 rany alba oculo/11/kolwye
 takyego *(...in iudicio proscriptus
 fuerit)*
 a wthem czasye nyeprzy-
 szedl kuprawye

W. J. d.

OrtOssol 30,1,w.31-33

sim. Orthrac 28 30,2,w.1-11

-----2a
DAley gdy masz poy/20/al
zona czo sznyą /21/ pyr-
ey przebywal ny/22/szly
yą wmalzenstwo /23/ poyal
/24/ De roboracione alias
/25/ Ozatwyerdzenyv in iu-
dicio pro capite /27/ Gdy
by kthory czlow/28/yek za-
twyerdzon wna/29/szym pra-
we rok ydzy/30/en o glowa
o rany al/31/bo ocz koly
/2/ Gdy by wyleganyecz /3/
poyal wmalzenstwo w/4/y-
leganyczą /6/ Gdy wyleganye-
cz po/7/y mye wyleganycza a
/8/ czy tho maya dzieczy a
/9/ thy dzieczy maya gy
/10/ne dzieczy-----

Ort0ssol 11,4-12,1,w.19-10

15 (2)

V (in must)

-----176b

ysz mayą o gladacz myedzy
gymy obvdowane krzywdy
myedzy szaszady

Thym dzeya /15/ ponyemye-
czszkv ffirtel/16/sslewte

Czy wyznaly /17/ ysz wy-
dzely ysz tramy /18/ pyw-

nyczne powoda /19/ leszą
wmvrze y na tem /20/ gego

szklepp wmvrow/21/an y
nathem gesczye /22/ gego

tramy wmvrze /23/ leszą

ale gego krokwy /24/ da-
chv gego nyeschą /25/ w-
mvr

any namvr postawyony any
szyagaya wmvr any na mvr

OrtOssol 92,1,w.14-25

sim ortkline 126

W. pr. c. doc.

-----176b

ysz maya o gladacz myedzy
gymy obvdowane krzywdy
myedzy szaszady

Thym dzeya /15/ ponyemye-
czszkv ffirtel/16/sslewte

Czy wyznaly /17/ ysz wy-
dzely ysz tramy /18/ pyw-

nyczne powoda /19/ leszą
wmvrze y na tem /20/ gego

szklepp wmvrow/21/an y

nathem gesczye /22/ gego

tramy wmvrze /23/ leszą

ale gego krokwy /24/ da-

chv gego nyeschą /25/ w-

mvr

any namvr postawyony any
szyagaya wmvr any na mvr

OrtOssol 92,1,w.14-25

W. J. C. S.

-----176d
albo maly gescze ktore v-
kazanye czynycz albo czo
gest o to zaprawo

/7/ Nato proszyny wasz na

/8/vczczye nasz Gestly

then /9/ powod doszycz v-

kazal Sty/10/my przyszasz-

nymy lu/11/dzymy y takim

thysz tra/12/mow y szkle-

ppem gego /13/ wmvrze &

oszyadzenym /14/ daleko

przesz rok y dzyen /15/

przeszewszey od mowy /16/

szlowye przesz nagaba/17/

nyą

albo maly ktore gyne vka-
zanye czynycz dzyedzyczne
a kako to ma vczynycz

W per. c. Soc.

W

wiele ludzi wstaly to w obyczaj
mieszkanctw w osobnosci i swoje domow
(in propriis domibus separatim, Sul
53: w wlozthnych domyech * od sredre-
lonych)

Dzial 45

W cum loc.

Jesus Xc prope est omnibus vocantibus
eum in veritate, audiens clamorem istum
validum, apprehendit eum, id est genus
humanum... de turba, id est de potestate
demonum, seorsum, id est in osobnosocy

XV p. post. R XXV 173
sim. XV ex. Familit XXVIII 307

o- mēpca adridone, odosbrione

W
ann. Soc.

woskobnoscy *seorsum*
gl. XV (Pamdit. XXVIII 307.
ex.)

o = mi pce oddzielone

Hi (cum loc.) 'in'

9

in particulari w osobnoscy

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 116

o - to co dodatkowo wyraża, nieswytła własności

W eum loc.

44b

/136/. O złodziejstwie we wsy abo na polu
vezynyonem. (in... villa)

/V/stawiamy tesz, acz kto ze wsy pana gyn-
szego vezynyaby złodziejstwo we wsy pana gynsze-
go, więczerze /s/, w stawie, w rzeczce, na łącze,
we zbeszy, na polu, a przekonan sadownye sehke-
da na zaplaczycz, czygo gest, a panv, czyg czlek,
vina złodzieyską na zaplaczycz. Aczby kto trawę
pasł abo kosyl, ten kosa abo piasz na stra-
czycz; a gdyby kto drwa rąbył w lesye gynszego

V (in... piscina vel in aqua fluenti)

A (in... frumentu)

Dział. 56

sim. Sul 67-8

~~W~~ W (cum loc.)

a b c c d e f g h c h i j k l l m n n o p r s s t u w z z z

~~Chłopcy... gij...~~

w koszyczce I wykrabyły.

~~tem bogie nje dymaly swawith
sary wybraca nje myely, kaplany
juz wyely 4.~~

TEUZ N. 8

4) Von einer Erwundung der Priester weiss jedoch der Bericht noch etwas zu erzählen.

~~Niein smab Tenck. 119 167~~

Lied auf d. Ernrd. Tenzyn.

Near. Alphi Sp... kn 20

~~II 1/2 IV N. A. 9 207~~

W cum loc.

Gdy srya mogyl bogo vyelye,
osrtal ~~sprech~~ ludxy w koscrydye

~~WPKJ. I. 181, 24.~~

~~Dyrl. o smierci 24~~

De marte w. 24

V (ann. loc.) = in

A taki poruciwony ty istne piemiadre
srebrne w kościele, wredny... i obiesit
sie sidem [et projectis argenteis in templo,
recessit, et abiens laqueo se suspendit
Mat. 27,5] Rom. 761.

W - (Marey...)

Ростанья соbye quqth lase
f thyle ley laky

1463 R XXII 382.

W cum loc.

~~Gregorius~~ ^{Quod (ex Gregorius)} venit circa Paulum...
partem parvam terre, hoc est
in thile

1453 Usque Wasser I 67 ^{nr 341/}

W cum loc.

Mscyzsek... recognovit se invadiare
partem terre iacentem in postico
vlg. u tile proxime ~~Gregorio~~.

1459 Ks Kwarz I ^{nr 509/} 99 /

15

W tile (var. kal.:

V (Utylo) post tergum (Ex 26, 23)

(quae in angulis erigantur post tergum tabernaculi)

ca 1470 Mam. L26, ~~sim Mam K~~

W (cum loc.)

Johannes...

(...obligavit.)

~~Wore Stacione od gumien v tile zagrady
a dwogy stacione pottankowe polye roley
lichvika komycera. Spr. Kam. Jer. III. 334.~~

1478 Spr. III 334.

SK7

W (cum loc.)

Jaco ye nye gradna sam xaxathom panom
mym⁺ vo Ossyeczskyej pusecy

1464 ~~Holft Zap.~~ 50
ZapMat

W (cum loc.) = in

(^{cyth?} depeza ~~my~~braffe)

(calcancium in torulari)

Vestimenta tua sicut ~~ca~~ 1461-67. ferm. 110. v.

$\frac{1424}{108}$ $\overline{27}$ Mrs. ~~RS 110v.~~

W cum loc.

Hogskoly srmyera vduxy, kasdy
w gey scolye byca ~~masny~~

~~MAK J. I. 181. 14.~~

~~Dyal. s smierca 14~~

De morte w. 14

sim. ib. w. 271. 314

W cum loc.

Adam mye w yeplore okusryl

~~MFK J. I. 185, 141.~~

~~Sl. & sup. 190 141~~

De morte w. 141

w

~~Iva~~... Adamovy zepka dala ^(sc. Eisen)
a ya w onem zepka byla

~~MO K 7. I. 185, 140.~~

~~At o Jan 140~~ De morte w. 140

W cum loc.

we

Jakom ya gwaltam 'wye wodny
Craiaacinye nye sbyl. Parla

1472 Zaplawa nr 3070

W cum loc.
we.

* wye wschi Szyroczynye

1443 GZTS s. LXXIV

W - in cum loc.

Po swiętkach wsem plingzrom..

w karden ^{na thied rzekach} yarw... ~~the~~ ma bier

wydana drione, kazdijbi plingzer

mogi ~~post facta.. predicta omnibus~~

~~defluentibus..~~ (in omnibus obstantibus

debet ~~similiter~~ dari foremen) ad

~~defluendum]~~ 1498 Mac ~~1498~~ 274.
Prav

jar = prot..., tama, yobla

W cum loc.

we

Jakom ya nye wstyal o zheredi
korozh pshenyere... slachathnego
Yana's ~~wytkow~~ we spythalu
stwyathnego Duchu kwaschawye
(leg. w warstowie)

1498 Zaplousst nr 1800

W cum loc.

Naryednyl nast... astoyecyoz thy,
dutorry w otyemnostoyach y ve
otnyye stmyecy (in tenebris et in
umbra mortis Luc 1.79) syedra

Ev Zam 291

SP: aby oshchecit pogrytonykh w ciemnoti i w mroku smierci

W (cum loc.)

Wozemnosy. # $\overline{xv}$ Lab. 513.
(med.)

Ue (cum loc.) = in.

In umbra - we ngle. ~~II~~ ~~II~~ XV Lab. 523.
p. post.

15 cum loc.

Съвятлостот на оцъемностотъяди
(in tenebris Jo 1.5) стъпъоръ

Ево Јам 285

W cum loc.

(Ac. vit)

Quorum unus gladium extractum
posuit sibi a retro v tyle
(si. regis fratri)

v tyle 'ra himb

ca 1500 gl Kas I 88

W cum loc.

w tyle

~~Attulit alabastrum vngenti et stans re-~~
~~tro secus, w tyle, podług podług, pedes~~
~~domini lacrimis cepit rigare; maczacz-y~~
~~wmyvacz;~~ pedes eius / 1456 ZabUPozn 113

(Luc 7,38)

W: in

Żelazne albo drewiane miwali umywania
a barro w tajemnym miejscu w ziemi
pokopali [dolabrum ferebant ligneum
quo in loco secretissimo fodiebant terram]

Rozm. 183.

W cum loc.

W slunczi polossil (in sole posuit)
przebytek swoy

Fl 18, 5, sim. Put

P: w stoncu, pny stoncu, inaczej hebr.
lonj; w stoncu postalot pnybytek swój
M: gdzie stoncu namiet postawit

W cum loc.

482 Jacoto fuatcimi iaco fvantomir
wffzał | micolaioui konÿe wfa-
pufcze witeÿ | [[b]] gdzelz mv vcafał
aby tam nerambil

1415 Kal nr 482

W cum loc.
ter

Jacom ya powfczagnął czlowyeka
pana | czeminego wzapufcze pana
Borcowem aon | bjerze drwa fyrowa
wzapufcze wtem gifte^m | ale nje
fluche

1426 Kosciuszko^m 1153

W.
AMoj

cum loc.

Tako my pomozi boog yfwātý †
Jaco | czfzom zayał. Ofzmoro kony
Solti|fzewy de Gorka tym V zayał.
wfzicze | ~~wmem.~~ nabrodniczy dze-
dzine

V (x. konie)

1427 Kosić am 1288

N (2x) cum loc.

1394

Taco mý pomofz bog † Jfzem ya |
yal kmotowicza wgrochu wmem
nadze|dzine namey¹⁾ etc.

¹⁾ Przyb. 23: na dzedzine; na mey.

1432 Pozu nr 1394
Pny 6 23

~~Latowac~~ w cum loc.

Jaco czffo Nicolaÿ² namÿa³ za-
lowal abich | mv czapka⁴ wfzał⁵
te gefm ÿa ne | wzał a nÿ mim⁶
vyedzenim⁷ w | domv {ymem⁸} bila

v (x. czapki)

1421 Kościan^{nr 908}

15 cum loc.

Gdi libri prebivac... w gymyenyu
w swem (in banis suis)... bidlo... may-
drye

Sul 111

W (cum loc.) = in

Jakom ya Pyotrowy... kmyerxa yego w domu
w moyem z gymyenyym z gego ~~nowna~~ ^{nowna} ~~re-~~
~~za~~ nye zachowal 1464 Tym ^{Nol.} ~~...~~ 40
sim. ib.

lami.

W cum loc.

Czsom wstał dwie sekycze...,

(sc. dwie sielime)

thym $\sqrt{\text{noszał}}$ w szapuscze w

szaga yon em

1428 Kóścian ul

sim. 1432 ib. nr 1437 1322

H [ann. ecc. et loc.]

3
Yakom ya nie szbyl Mikolaya... Chesew-
skiego w domu w jego gwałtem, a nye
radalem yemu dw ranu ~~szkwa~~ ^(by silne) syw, yedney
na plecy, drugyey w raka w prawa 1476
A K Pr VIII 57.
a

W cum hoc.
uciądas'

Tako mÿ pomozi etc. Jako to czom |
wdzandzal lufzkowfkego myefz|cze-
nÿna Skrzywinÿa troge conÿ |
ywofz thom wdzandzal wfzapufcze |
wfzagaÿonem na Jurkowe

1432 Ksician No 1442

W (2x) cum loc.

1106 yfze tÿ dwa kona czofme | wfal
Jarofzeuiczu othbuku tÿmwfal |
wprawem Sadzinfkem wlapufcze |

1422 Pozu nr 1106
Pryb 16

W cum loc.

We

1218 Ta | co mu pomoz bog etc. yacom
przy | tem byl ywtem poszeltwe
Jeszd | zyl, yaco parzys vofznego
przy | wodl domlyna befdrowfkye-
go | zastawacz czloweka wemlyne |
wzachariafchewym tamomy¹) | wlo-
dars {nehczał} vrocycz czloweka
Item | testes yaco to fwacza | ---

1426 Pozn w 1218

W cum loc.

Tho kolystdi scholtis w sandrye
w gayonem (in iudicio publice
debet proclamare) vi]olacis ma

Sul 92

no cum loc.

Bidyl w domo w wolnem
(habitat in domo libera) osobye

BZ IV Reg 15.5

W (6x) cum loc. i acc

1386

Taco my pomofz | bog † Ja-
com przitem byl Jfze | Tho-
ma kxaginſky Szamodzewyath |
przibegl gwaltem mocza napana |
Borkow dom ybil mordowal w dom |
yflachezicza w domu ranyl ydrzwi |
fchekl yokna ypylatiky w dom | ci-
fchkal ato czofcha italo to fcha |
zayego poczanthkem wyego | w domu
ywftriyewem Testes: Jaco to fwa-
cza — — —

(stało)...

w jego w do-
mu

1432 Pozn nr 1386

W cum loc.

(‘w nierozdzielnym’)

W nyc w rozdzielnym / gzymyeni

1463 Tym Groc. 217

W cum loc.

1805. (202^v) Okthore sbyczye namya zalvye orobothlivego
kmyeczya Stanislaw a szkabathow acz bych czo vdzyalal, vdzya-
lalem tho dla thego wszkodzye wswoyey wborv wszwoym gdzyemy
szkoda dzyalal tho yesth rabył a lupyecz nye dal thako my bog
pomosz.

1498 Zap Wawa nr 1805

In signaculum similitudinis dei, plenus
 sapientia, perfectus decore, in delicijs
 paradisi fuisti ~~thy nasnamonales podobne~~
~~oblice boze sue a nepelnotnje velike madrosy~~
~~sue w ocrasse w w roskosy w rajске bilas~~
~~- L. 28. 28. 12. 15.]~~
 XV p. posī. Sob III 348 (Ezech 28, 13)

kraj: tys pieczi podobieństwa, peten mydrości i dobronatej
 piestkosti, bytel w roskosah raju božego
 Ezechiel

V = in

Toi jest manna schowana w ko-
rabie w rakonnym [hic est manna
positum in archa testamenti]

Rom. 6f.

W cum loc.

Gestcy gy on (sc. Domitianus no. Jena)
bil f gorffwrn olegu f panwy
wateyoc kasal

Gyn 178 b

W cum loc.

Miles... in prelio est occisus, qui
dum igitur in pheretra, f. marade,
portaretur

Gn gl. 121 b

mag. nona

koš: lokal

W cum loc.

W sidle svoiem (in laqueo suo)
vsmettil gy

Fl 9, 32, sim. Pur

sidlo - pušapka, pslla r

M: padny is jeho moc ubodny
to: b. sidle svoiem parivny go

1
W cum loc.

Nagotowali sę strzali swoje w tu-
le (in pharetra)

Fl 10, 2, sim. Pul
sim. Dz J 49.2

tut = podawa na strzany

W: nagotowali strzany suse w saidaku

W (cum loc.) = in

✓ In ^{lisis} vasiliis w thumozech

1421 A.K.H. XI 416

II equos..., in quibus portavit regias res,
straya, ✓

H. = toboš, zavinigles

He (cum loc.)

Przetyp szle napysano, esze malo pywa
we dzbanyc imyano

1436 JH XIV, 506

a b c c' d e f g h c h i j k l m n n' o p r s s' t u w z z'

W(e) (cum loc.) = in

~~in~~ wedzbanku, wsandku, ~~quia~~ non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farine in idria, ~~314 (12) 6. a.~~

~~F~~ XV ~~for~~ T 312.

(III Reg 17, 2)

p. pr. skj

~~Spr 1.312. I pol. IV~~

252 *Quadr.*

W (cum loc.) = in

W oleynerku; spaululum olei in fachito!

~~III~~ XV ~~Apr.~~ T 312 .

(III Reg 17, 12)

[p. pt. SL]

Non habeo panem, nisi quantum pugillus capere
potest farine in idria et v

W

~~Spence~~

lucerna enim est lux in testa.

^{Spence}

s. = lampa

XV med. Gl W roc 55 r

W cum loc.

Pokoyné obyati wazily w kotlech
a w panwyach, a w garnizoch

(in lebetibus)

B7 II Par 35:13

H^o (cum loc.)

Kaucu - strzen w yadze

1481 ~~Grub~~ IV 747.
PF

strzeń = rannostoić, srodok (partki), ródzić
j = nasiono

W

Vezmy makuch *linvmy, *trzye go dlugo
w doniczcze ~~faszbyrem nye zadany~~ za-
~~lyevayacs~~ XV p. post. BednMed 54 74

to cum loc.

(in sporta II Cor 11,33)

Oknem is kostu tiposozon
gestm pzet mut

XV ex. 81] I 67

W cum loc.

W sidle ro tem, iest so scily.
vlapona iest (in laqueo isto...
comprehensus est) noqa yidi

Fl 9, 15, sim. Pul

P: zjuba, wotk na nas gotawali, na nide saungd padotk

W cum loc.

we

Cce sɔ̄ taso ne kxɔ̄gah
sɔ̄dskih

Kno av 4

W cum loc.

we

Jalson ja nye ranokhil thye pye-
nyedzy, kthore x so we xagadi. Janovy

1457 Zapiski nr 1028

V[re]

Judasza ... nie wybrał... na oświecenie, ale
by się napędusło jemu, jeli przepowiedano
o Judaszu we psalmie Rozm. 540

W cum loc.

He v system pisany ctuorakim
ludem... moui <bog>...: Ustan!

Ksro br 9
sim. ib. w 23. dv 14

W cum loc.

O gem moiri ro pyesny
panna Maria

XV med. R XXII 240

H (cum loc.)

Ale to isto [! pro: i: to] dalej mowi Ewa:
mieszka ... mi w jednym prozocie nie stoi Rom.

766.

W (cum loc.)

O tem koronowaniu albo o tej koronie stoi tako pisano
wkantykach, czuż w pieśniach Salomonowych: Rozm. 829.

W cum loc.

Jakos so cce v ie system
Zinoce

Ksw br 41

W cum loc.

Oztha² w yednich kssagach
o nym

Alleky w. 9
sim. XV mod. Lent

W cum loc.

Pismo tego colevicia... ^{v trojakem mesce pisma} naziva colem
luda. zidorskego: v iego diunem naro-
deny, ^{to} yego ncesnem velikih chud cyne-
ny a u yego trovnem vmpceny

co 23

W sw co 24. 5

W cum loc.

Pouada nam duoie u tih sloveh
supti Symeon

Uso do 8

W (cum loc.)

—am, w gichsze słowech dwoyaka rzecz [sye
meseri]. XIV Pocr. 232.

W cum loc.

251. Jacofm trzimal [~~fzthom~~(o)] ftho-
mø | tø [~~ezfz~~] czøfcz¹)czfo¹)ieft
w lifcze, malgorzacji|nø trzilata
[pomem oczczu]

1391 Pozn nr 251

Leluz I nr 1053

W (cum loc.) = in

Maloby na them, co w xaghay (s) gesth,
gothow na tho mogym prawem, gagonym xas-
dem nad xaggy dowesoz, polebrzyoz (s) librum

1443 Tym Pad. 140

-----70a
towaryszą onego /7/ gego
nyemocznego a py/8/tał go
przed thyny to /9/ ludzyny
sznaly szye te/10/go darc-
wanya y zaw/11/yaszanya
gesoze Jako szo/12/bye th-
ym yawnym prze/13/rzeczonym
pyszmem sa/14/pyszaly Tedy
rzekl ten /15/nyemoczny
czlowyek /16/ thak Szanam
nego da/17/rv yzawyaszanv
sto/18/ba yako stoy pyzano
/19/ wthen the yawnem /20/
zapyszanyv Tedy lepak

W for c.doc.

The Thucrid

/2/ szawyaszal tako Jako
mye/3/dzy namy na pyssza-
no /4/ wyawnem puzsmye V
prze/5/cho nasze darowan-
nye y /6/ zawyaszanye ma
stacz /7/ Bo tho szye st-
alo myedzy /8/ namy szdo-
brey woley y /9/ szvmysz-
lu poczwyerdzono /10/ a
szprawem nygdy przecz/11/
yw temv rzeczono any /12/
szgynaczono do yego szmy
/13/erczy kthory thu mye-
dzy/thyny ma sprawnye 0
/15/dzerzcz tego vmarle-
go /16/ rzeczy albo gymy-
enye

W. pr. s. doc.

*in littera haec secretus
expressum*

-----103d

Themv na szwyadeczstwo
naszą przy/10/szasznycza
pyeczacz podw/11/yeszona
Jsz ta pany pyta /12/ mo-
gl ly by gey tako m/13/
asz dacz podlug prawą /14/
tako dacz gey y gego dze
/15/czom y pogeego dzecz-
ach /16/ od gednego do
drugiego /17/ a ponych na
szwe przy/18/yaczele jako
wthem ly/19/szcze stogy
gdy to gymyenyne pothych
dzeczzech sprawnye nanya
wmrzecz myalo czyly czo
gest sprawą

W. J. c. doc.

OrtOssol 63,3,w.9-19

str. Orthnac 82

v (in eius littera scabinali)

-----187c
Tho wymowyenye nyema moczy
any szyą moze ostacz prze-
tho ysz ta pany wyele lath
zastawyla to gymyeny

/26/ w obronye gey maszą
/27/ Jtesz przetho yszye
tego /28/ nyema wzwem lys-
czye /29/ aby gey kyedy
gey masz /30/ zaszyą przed
gayonym /1/ Sandem spus-
czył albo /2/ wzdal [Ta pa-
ny mo/3/wy Gdysz moy masz
oczy/4/wysczye przed gayo-
nym /5/ sandem spuszczył a-
lbo w/6/zdal]

W por. c. Sac.

OrtOssol 96,2,w.26-30 -
sim. Orthrac 132-96,3,w.1-6

W cum loc.

Pysse s̄ō nam f sootherm pysseme
o... soōtich

Gm 171 b

sim. ib. 174 a. 175 b, etc.

W cum loc.

we

Prestove mily Xc ve fotografste
ewangelie navy.

Gn 171 b

W cum loc.

F gichsreox xqgadi gest bila tha-
gemnicca bosta napistana

Cyn 180 b
sim. Et II Par 35, 27
Ewam 297

^WW (cum loc.)

Yest puszano w kxangach zakonw starego
~~a the sta wlowa yego: Nye myej boza~~
~~gynnego: ^{XV}Mac. Dod. 91. ex. XV Spr. I 452.~~

Dele II 1.2.

W (cum loc.)

1

Consolatio^x wrwybyenyet[†] w kszangaach wi-
wolonich. ca 1450 ~~ca 1450~~ IV 578.
PF

H (cum loc) = in

In hoc evangelio, # w tee surya =
tee, at 480 onky. II, 316.
debemus notare tria

Ad cum loc.

Ad glowe (in capite, Pul: na pocty-
otyu) kshq pisano iest o mne

Fl 39,11

Ad: to tvoja kshqi napisano o mne

H (cum loc.)

H komysko thego szpiewanyo...
~~dyja maszhego xbaszanyo~~ day
szaszko, xchortyo panyo

H XV ~~3~~ TV 595

med. PF

W cum loc.

Gospodzin powedzal w pismach
(narrabit in scripturis) ludz-
skich

Fl 86, 6, sim. Pul

M. pan rapisse w knięze ludów

W cum loci.

Moraliter autem quadruplex est tem-
plum sanctum... quartum Johanni
in Apocalypsis revelatum avari swan-
temu Janovi w Tayemnicach, rozia-
voni

1461-7 Sermon 415r

W cum loc.

764 yffz wyffzotha [~~newfal centum~~]
ten rok sprovedliwe ftal | Jafka
Ralewfkeko czfo gÿ | wxâgach ma

1420 Kal nr 764

W cum loc.

- Jakom ya nye rancoyl Isakowi
gyenyey kopy, geno. s they stumpy,
oto w Xφgadi m[y]a

1437 Faplwast nr 493
sim

W cum loc.

Jakom ya Mirozanow pyenbdre
zaplastyl, czeko w xangach stoyt

1426 Kshaz II nr 2062

W cum loc.

2

Je starodawna pries prothky narsze
w nyektorem capitule (in quodam
capitulo)... gest wyslowyono, yse
~~zona ... pries wscysthem dobre...~~
~~myatoby astace~~ See 74

W cum loc.

5

w nyektorem wstawyenyu namyasthka
naszego (in quadam constitutione)
~~predecessoris nostri... wstawyono bylo,~~
~~aby kazdy mactwos umrze... dzeony oth~~
~~osobna ngaly wydalowc swasoy.~~

Jul 75

W cum loc.

Jako... vrn ro nych (sc. ustawie-
niach, in illis) polozonich chazan...
sta wyatowace

Sul 6

sim. Dzas 2

-----
a chcąc wyny w tych ksygach wiozoney, bo
czastekroc zly acz acz/s/ nye bądze są bal
grozy, ale są bądze bal wyny.

/1/. /N/a początkv sądow sądzacz strony,
tylko mającz Boga przed oczyma, aby zlomcze
prawdy a przedawcz swego samnyenya y czczy na-
leszeny nye bili a chytrosczą swą sprawiedly-
wosc opwsczywszy, kv gedney stronye, drugą o-
pwsczywszy nye przystali, wkładany, aczby nye-
ktory sądza wybrany moczą naszą albo gego na-
myestnyk, opwsczywszy boyaszny Boga, dzerszacz

Dział. 2

W cum loc.

Tho ma bicz rozumyano w oboyem
czlonku prepysanem (hoc... intel-
ligitur in utroque articulo descriptis)

Sul 102

W c. 100.

18b

Pyotrowe świadectwo chciał odwołać, przeto, ysz gest przyrodzony Kvnratowy. Przeto my vgnaw-
szy, ysz gest przyrodzony nyedzy przyaczelnay
czastokrocs rseczy gednaya y wkładaya rychley
nyss nyepili, w tey rseczy Pyotra na świadc-
stwo vstawylisny przypuszcyses.

/47/. Dawnoscs trzech lyat y trzech /s/.

/G/dyss dawnoscz w prawiech dla lenywstwa
gest vstawiona, przeto vstawisny, aby ktokolyby
maynal w ktorey dziedzinye nyeczso nyecz podlug
prawa, ktorass to gynszy trzynaya od trzech

Dział. 24

Sed to nie jest y przeszed

-----24c

Kon Swrona plesznywy strze-
lczy sredny dobrj plech v-
terque oboyczek lepka Kon
plesznywy sredny strzel-
czy pan oboy kapalyn Kon
rydzy kadzyerz strzelozy
srednj plech Dzyerzchaw-
sky Kon myska kopynyczy...
sredny dobrj pod pachola-
czem cleczą awragistre kro-
lewkyem czaly pszan Item
podszamy kon Vrony sredny
dobrj ■ kopynyczy sbroya
spelna Kon Czyschawy st-
rzelczy przedny panczers o-
boy Kon Szyvy przedny st-
rzelczy panczers kapalyn

ny cum hoc,

1471

GórsJaz 283

k.144r

rac brak w testamencie

-----94a
besz w/19/szey od mod mowy
/20/ szwych przyrodzonych
/21/ Tu gescze nasz daley
/22/ pytaly moze ly ktho
/23/ szwe dziedzyczstwo
gy/24/gymyenyne poszwey /25/
szmyerczy oddacz perszo/26/
nye gedney apotem /27/ dr-
ugey czwarthey albo /28/
trzeciye a pothych Sz/29/
myerczy wszythkych /30/
mozely oddacz na kos/31/
czyol albo na czerkyew /32/
albo gyndze prze bog w /33/
testamencie albo

czo gest Sprawa prawego

sim. ort mac 76
OrtOssol 59,2,w.18-33

MS per. e. doc.

-----94b
czo gest /1/ Sprawa prawe-
go may /2/ Czlowyek moze
sz/3/we dziedzyczstwo /4/
y gymyeny do/5/brze dobyt-
he przed pra/6/wem oddacz
gelye per/7/sonam chce po-
gednym /8/ drugemv albo na-
kosc/9/yol albo gde chce
w /10/ testamencze yako ch-
cze /11/ atho gest sprawa
pra /12/ PRzyszedl geden
/13/ czlowyek pr/14/zed ga-
yny sand /15/ y wszdal dru-
gyemv /16/ czlowyekowy
szwe dziedzyczstwo fac d

OrtOssol ~~59,2,w.33~~

sim.Orthac 6 59,3,w.1-16

MS pr. c. loc.

W cum loc.

Ministerialis... recognovit, quia concitavit nobilem Johannem... ad terminum, ut in concitacione al. 10 przy-powyesore continetur

1477 JAGZ XVII 129

W cum loc.

Plby... daly obyathu, yako stectono
yest so takomye boostym (in lege
domini)

Ew Jam 294

sim. ib. 297

V (cum loc.) .

Kako by to moglo byi, i by Jeremias
mouit, a tep nie stieny w Jeremiasu
ale w Zachariasu? Rom. 764.

H (cum loc.) = in

Księgi stare miały Jozefat prophetę,
ale błędem pisarskim potroiono w
Trajane, iże nie wiedzieli, który to
był Jozefat Rومی 765.

[sed vicio scriptorum positum est in Isaiā.

lomentor]

V (cum loc.)

Jakoboli to nie stoi wrytho ani w Jeremia:
nu... ani w Zacharianowych księgach ...
wnakoi swisty Maciej podobniej skwał poło-
ryć Jeremiana nieli Zacharjana pre dvo.
jakaz. nec Rom. 766.

V = in

Alte jesure wiele pisma najdzie o
Jesucris'cie w księgach w tych, re-
gori tu nie pisano [sed adhuc de Jesu
plura scripta reperimus, que nos in evan-
gelio nusquam invenimus] Rom. 183.

W cum loc.

Stoż jest lichota w moim rękou
(si est iniquitas in manibus meis)

Fl 7.3, sim. Pur

■: jeżeli jest na rękou moim nieprawość

10 cum loc.

10. gichste rpku lichoti sč
(in... manibus iniquitates sunt)

Fl 25, 10, sim. Put

10: 10 których rpku są nieprawości = których rpku są zbrodnie
11: 10 których rpku zbrodnia

Ad cum loc.

Ne uest zbarwene w ciele moim
(non est sanitas in carne mea)
od oblicza gniewu twego

Fl 37,3, sim. Ps
sim. Fl i Ps 37,7.

Ad: niemaat zdrowia w ciele moim

(H) nie ma ani czołki zdrowej na moim ciele

W cum loc.

Rozlana jest miłoser w wargad
twozide (diffusa est gratia in la-
biis tuis)

V Romm 120:

Fl 44, 3, sim. per

W: rozlana się wdzięczność po wargach twoich
R: Paskawość na wargach twoich

W cum loc.

Kelidi w ręce (in manu) gospodar-
nowe wina czystego pełni smery

reka reka

Fl 74,7, sim Pur
sim. Fl i Pur 126,5

W cum loc.

W ophi nosior bpd^o oebe
(in manibus portabunt te)

Fl 90.12. sim. pul

15 (2x) cum loc.

1339

Taco na^m pomofz bog † Jfzefmi
przitem | bily Jfze pan Micolay
Thomiczfký | nefchedl witrzidze-
fczi¹⁾ tacy dobrimi Jaco | fzam
afpaczadzefand podleifchich docla |
ftora domnichow napana pyotra
Slapa | humiflnye hygwaltowne
mayacz wra | ku kafdý mecz hy-
nefzefchnalgo fmeucz | cza tam
gdzefon fzedzal Jednacyz | ---

¹⁾ Przyb. 21-22: wetrzi dzesczi.

1429 Pozu nr 1339
Przyb 21-2

W cum loc.

Syozistnal gy (sc. list) thwardo
w rache

17 February 189

W cum loc.

* Szawtza

Mysze ochy szawtza
groszna
~~groszna~~ kosza w rako mayvocz

~~MARK. I. 182, 38.~~

~~Dykt. o smierci 38~~

De morte u. 38

W cum loc.

Chthorego vyeyadlo w rycie
yego (in manu eius Luc 3, 17)

Ew Zam 299

W cum loc.

Wyehtozzy... wyozagaya, pyenyadze
stomoty w oczu nye mayazoz

rac

stomoty w oczu nieć c
estydzić zis

Sul 47

W cum loc.

Bódo roam (sc. bydliciele ziemie)
iako gosdze w oczu (clavi in ocu-
lis) a iako kopye w boku (lanceae
in lateribus)

BZ Num 33. 55

oko - oko

W cum loc.

Bila groza to gich oczu (in oculis), bo syf dziwnyly gey krasye

oko - oko

BZ Jidith 10.14.

W. cum loc.

Duo (sc. vulnear) in vertice capitis
et duo in occipite capitis al.
no thile

1498 5767 XV 361

typ group - polytica

-----16b
Kon czyszawy Swabb podpa-
cholatem ^{V (acc. k-2)} mą gusz na przed-
nyey pravey nodze wkocze
kopynnyczy ma y Sdrowem v-
kazacz Kon byaly Strel-
czy maly podpacholkyem Sb-
roya Strelcza Kon Szywy
Strelczy maly pod pachol-
kyem Sbroya Strelcza Kon
Szywy popyelycza Strelczy
maly plech predny zadny
lapka kusza Voczech Ra-
deczszky Kon czyszawy
podszamem kopynnyczy Sbro-
ya kopycza Kon vylczasz-
thy podpacholathem kopyny-
czy kót = kótka u nozi (u konia)

M cum loc.

W cum loc.

Staprafder by ten tho clouek byl
barszo gresny, gense by on oth te
tho swathloszory ne bil osfeozon f gego
duszy

Gn 1 b

W

Quem sensisti in mente_x w duszy

1456 ZabUPozn 99

W cum loc.

Illeoz f swem stercu gestay stō
on byl rosmyslil

Gn 5a
sim. ib. 14a. b. etc.

W cum loc.

Ogen duchowni w sercu
(in corde) podanego

Fl I Prod 6

W cum loc.

Kto yma chwale bostę w
sercu swoim (in corde suo),
na koncu v boga będze se
weslicz

Fl I Prd 14

W cum loc.

Rzekł wem jest w sercu swoim
(dixit... in corde suo)

Fl 9, 27, sim. Psł,
sim. Fl i Psł 4, 5, 9, 33, 11, 2, 27, 4.

W cum loc.

Kako dlugo clascz będe radi w dusi moiej (in anima mea) a bolescz w sercu moiem (in corde meo) przes dzen?

Fl 12, 2, sim. Put

W cum loc.

W sercu moim ukryty jest
(in corde meo abscondi) słowo
twoje

Fl 118, M. sim. Pul. MW 5a

M: w sercu moim ukryty jest słowo twoje

W (cum loc.)

(leg. p. ad. h. 103)

Panye boze wrechmogaczy, prze2 tywetha
melosera nye^xmer nyr thayemnego any skri-
tego w syerem orloweka. ~~xv h. 103. iv 631.~~

Sporo 7

W cum loc.

Ya (z) (sc. miłose boża) gest *vdzwyer-
dzona w syercy mee (m)

Blaz 320

W- cum loc.

Odrenye uelnee. asmyanye vstnee.

vhavip; uso vsierovo iest ~~Brit. Jan. 16/317~~

~~Glages~~ Glages ~~face~~

~~1/2 XV~~

W (cum loc.)

1

Poklonienie ~~moje~~ ~~nade~~ ~~wzrosty~~ (!) ~~namy~~ ~~tey~~ ~~schy~~ ~~tho~~ ~~by~~ ~~da~~ ~~wam~~, ~~ych~~ ~~czy~~ ~~w~~ ~~szew~~ ~~szew~~ ~~w~~ ~~staw~~ ~~czy~~ ~~nie~~ ~~my~~ ~~wam~~. 1447-1462 Tab. 544.

W (cum loc.) = in

Chitose bydla, spany kmyceye, wyelze sye
w gich sierow plyceye

~~II $\frac{1}{2}$ XV V. tel 191~~

Satyra w. 2

W cum loc.

Matka jego dawała wszystkie
słowa ty w szycie swym
(in corde suo Luc 2:51)

Ew Zam 297

sim. ib. 299

W (cum loc.)

Przed tym jego biczowaniem stali żydowie, rozmaicie jemu łając azłymi słowy barzo sromocąc, a takż dwójako był biczowan, a to prze to, by sie pismo napełniło, iż szatan biczował dostojnego Jopa (823) trudnemi ranami a jego żona biczowała ji trudnemi słowy i cirpiał boleść wciele od biczowania szatanowego a boleść smętka miał wsercu od biczowania języka swej żony. Rozm. 822—823.

W cum loc.

Tick fskythky clonky mal gest byl
f stobe sfwothy Barthomeg

Gn 174a

W cum loc

Przetoż ye nam chwalicz slusza, w kem
yesczkoli dobra dusza, ~~boez gest co{ro}~~-
~~na ezszna pani~~ Słota w. 98

W (cum bc.)

3

Any zadnego w probye skarenya* mayo[in-
corrupti]iles. ca 1450 ~~ca 1450~~ TV 577.
PF

W cum loc.

Tho sta, krasine orthyony stuyecore
staly, ozo sta, wyact ro stobyce.
stuyathi ogymy myali

Plakisy w. 220

W cum loc.

*Cum omnibus sanctis participat in gloria, quia omnium
virtutes* Et merita in se, w sobye, habuit

1456 ZabUPozn 94

W cum loc.

Kiedy bog ockyeet... mysl rada
w swoyem bosthwy

rada = ranyet

Now 51

W cum loc.

Bomory w stobyse nye nalyazla
nyor dobrego yedno gzedny

Лав 88

W cum loc.

Terra bona est, sed cultores, ludry
ro solye myaskayacre, habet for-
tissimos

XV p. post. R XXV 176

W c. 100.

Nieluscy myli paucy... nye racz ba-
cye ma nase igresenye abe dag nam
[gyl] rojeme wyrokowawye ktorys mas
& robye fzytho mylaserce y mylowange

xvex. g. 17p 69

W cum loc.

Kupycerka jest panna lodzka,
dleb żywy w sobie nosząca

XV ex. PF V 104

W (cum loc.)

4

Thamo byla jedna rzeka ogniewa, mająca
w sobie czworakie rozdzielony. (ex. XV Tab. 536.

V

Miei djabla w sobie = daemonium habes

Djabla masz w sobie [daemonium
habes] Rom. 475.

1
W cum loc.

Tenci stp gest byl f lone v swe
mily matuchny panny Marie... po-
losyl

Gn 180a

W cum loc.

Issteck stop on na dw (leg. dwu) malu
miastku gest bil pomescil, tocz gest
f gaslach a. v sue maczette f ge stop-
them syuocze.

Gn 4 b

W cum loc.

Itteceot tuta many resumed,
kakoot on to ymop bore Xc gest
f svid vsced y f swem serco mal
ymop

Gn gl. 42a

Ad cum loc.

Bo ne w gich vsroedi (in ore
eorum) pravdy

Fl 5, 10, sim. Pul
sim. Fl i Pul 33, 1. 37, 15.

Pl: nie ma pravdy w ich ustach

W cum loc.

we

Ne należona jest we mnie
(in me) lichota

Fl 16, 4, sem. Pul

W: nie należała się we mnie nieprawość

W cum loc.

we

Serice moie tambooylo se iest
we mine (conturbatum est, war.:
conturbatum est in me)

Fl 37, 10, sim. Pur
sim. Fl i Pur 38, 4

M: serice moie thure sic

W cum loc.

we

Serote moie sm̄ḡorilo se iest we
mie (conturbatum est in me)

Fl 54, 4, rim. put

W. cum loc.

we

Wskazuję, ożso molwior bōdze we
mnie (logratur in me) gospodryn
bog

Fl 84, 8, sim. Pur

W: bōdz studiōt, co we mnie bōdze mōwiōt pa
M: niēd ustytōt, co mōwiōt Xbō, pauc

W cum loc.

we

Blagoslaw, dusta moja, gospod-
na y wswitko, czsost we mnze
gest (quae intra me sunt), ymenow
swbterno yego

Fl 102, 1, sim. Pul

Blagoslawie wswitkowi moje

W cum loc.

we

Serore moye tamdylo se
yest we mne (conturbatum est
intra me)

Fl 108, 21, sim. Pul

M: moje serce traniome jest we mnie

we cum loc.

By byla czo przykrego poremowyla,
szewalaby srya ve mnye kasrda
szyla

~~MPKJ. T. 183, 94.~~

~~Pl. som. 94~~

De morte w. 94

W cum loc.

Skaz ve mnije, ako jest tobje
nyelubego

Maw 58

W cum loc.

we

Flascrywa yesthem, az sye stra-
scha wssysthky strawy ve mnye

Staw 89